

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің м.а. 2011 жылғы 10 желтоқсандағы № 726 Бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2011 жылы 28 желтоқсанда № 7364 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 231 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Инвестициялар және даму министрінің 24.04.2017 № 231 бұйрығымен

"Темір жол көлігімен жүк тасымалдау қағидасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 21 маусымдағы № 682 қаулысына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін , операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Көлік және қатынас жолдары комитеті (Е.С. Дүйсенбаев) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің жауапты хатшысы Ж.М. Қасымбекке жүктелсін.

4. Осы бұйрық оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Министрдің
міндетін атқарушы

Р. Скляр

Қазақстан Республикасы
Көлік және коммуникация
министрінің 2011 жылғы
10 желтоқсандағы
№ 726 бұйрығымен
бекітілген

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидалары
1-бөлім. Жалпы ережелер

1. Осы Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларлы жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидалары (бұдан әрі - Қағида) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 21 маусымдағы № 682 қаулысымен бекітілген Темір жол көлігімен жүк тасымалдау қағидасының 23-тармағына сәйкес әзірленді және жүктерді тасымалдаумен байланысты операцияларды, тасымалдау үдерісін жоспарлау, іске асыру тәртібін және технологиясын, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамаларды жүргізу тәртібін белгілейді.

2. Осы Қағидадағы жоспарлау технологиясы дегеніміз жүру маршрутын (соның ішінде үшінші елдерге (экспорт), Достық-Алашанькоу шекаралық өтпесі арқылы экспорт/импорт) ескере отырып, негізгі және жоспардан тыс өтінімдер бойынша жүк тасымалдау жөніндегі айлық жоспарларды жасаған кездегі тасымалдаушы мен жүк жөнелтуші әрекеттерінің кезектілігі және тасымалдау жоспарын орындау (есепке алу карточкасын жасау).

Тасымалдау үдерісі – тасымалдарды жүзеге асыру кезінде орындалатын ұйымдастырушылық және технологиялық өзара байланысты әрекеттер мен операциялар жиынтығы.

Тасымалдау үдерісі жүкті тасымалдауға қабылдау, жүкті беру шарттарын, тиеу және түсіру (босату) мерзімдерін, жеткізу мерзімдерін және жеткізу мерзімдерін есептеу ережелерін, жүктің баратын жерін өзгерту, жүк жөнелтушіге қайтару, жаппай жүктерді маршруттармен және бір жүкқағазы бойынша вагон топтарымен, құндылығы жарияланған жүктерді, үйіп және ақтарып, ашық жылжымалы құрамда, жолсеріктердің алып жүруімен, жөнелту маршруттарымен, ұсақ және аз тонналы жөнелтілімдермен, контейнерлермен және көлік пакеттерімен, мұз болып қататын жүктерді, тез бүлінетін жүктерді, жануарлар мен құстарды, ветеринарлық, фитосанитарлық бақылауға жататын жүктерді, қауіпті жүктерді, сұйық жүктерді вагон-цистерналарға және бункерлік үсті ашық вагондарға күйіп, тасымалдау шарттарын және жүктерді ерекше жағдайда тасымалдау шарттарын сақтай отырып жүзеге асырылады.

Жүк тасымалдаумен байланысты операциялар және құжаттарды ресімдеу жүк тасымалдау үдерісінің құрамдас бөліктерінің бірі болып табылады және оған:

жүкқағаз бен тасымалдау құжаттарын ресімдеу;
тасымалдау мен тасу ақысы бойынша есептеулер;
вагондар мен контейнерлерді пломбылауға арналған бекіту-пломбылау құрылғыларын қолдану;
вагондарды беріп-алуға арналған шарттарды жасау және мұндай шарттардың міндетті ережелері;
жүктерді сақтау;
жүктерді ұстап қалу, сату, жүктерді мемлекеттік органдарға беру;
жүкті түсірген соң вагондар мен контейнерлерді тазарту және жуу кіреді.

Актілерді жасау, арнаулы зерттеулер мен сараптамаларды жүргізу жүк тасымалдау үдерісінің қосалқы элементтері болып табылады, тасымалдаушы, жүк тасымалдауды ұйымдастыру барысында жүк жөнелтуші мен жүк алушы жүзеге асыратын әрекеттерді құжаттай ресімдеуге және растауға, сондай-ақ жүк қасиеттерінің өзгеруі себептерін зерттеуге және анықтауға бағытталған.

Ережелерде пайдаланылатын ұғымдар "Темір жол көлігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 21 маусымдағы № 682 қаулысымен бекітілген Темір жол көлігімен жүк тасымалдау қағидасында белгіленген мағыналарда қолданылады.

2-бөлім. Тасымалдарды жоспарлау технологиясы

1. Жүк тасымалдауды айлық жоспарлау

3. Вагондармен, контейнерлермен жүктерді тасымалдауды айлық жоспарлау облысаралық және халықаралық қатынаста жоспарланған ай басталғанға дейін жүк жөнелтушілермен ұсынылатын жүктерді тасымалдау жөніндегі айлық өтінімдер негізінде 14 күнтізбелік күннен кешіктірілмей және халықаралық қатынаста үшінші елдерге 20 күнтізбелік күннен кешіктірілмей жүзеге асырылады.

Жүк жөнелтушілер жүктерді тасымалдау жоспары бойынша тасымалдаушыға 3 данада жүктердің номенклатуралық топтарымен белгіленген тізбеге (осы Қағидаға 1-қосымша) сәйкес ГУ-12, ГУ-12К нысандары (осы Қағидаға 2 және 3-қосымшалар) бойынша ресімделген айлық өтінімдер тапсырады.

Бұрыс ресімделген жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі өтінімдер қарауға қабылданбайды.

4. Оларды тасымалдау тоннамен және вагондармен жоспарланатын Жүктердің номенклатуралық топтарының тізбесі осы Қағидаға 4-қосымшада келтірілген.

5. Жүк жөнелтушілер вагондармен жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдерді толтыру кезінде вагондарды тиеудің техникалық нормаларын

басшылыққа алады. Егер жүк жөнелтушілер айлық өтінімде тиеудің техникалық нормасы бойынша талап етілетіннен артық вагон санын қарастырса, онда тасымалдаушы жүк жөнелтушімен көрсетілген тоннаны тасымалдауға қабылдайды және өтінілген вагон санын азайтады.

6. Контейнерлермен жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдер тоннамен жүк массасы және физикалық бірліктермен контейнерлердің саны көрсетіле отырып, беріледі.

7. Жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдердің нысанында өтінімдердегі мәліметтерді электрондық есептеу машинасымен автоматты өңдеу мүмкіндігі қарастырылған және облысаралық және халықаралық қатынаста және халықаралық қатынаста үшінші елдерге жүк тиеуді жүргізетін барлық жүк жөнелтушілер үшін бірегей болып табылады.

8. Жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдер тасымалдаушыға поштамен, қолма-қол, электрондық пошта құралдары арқылы жіберіледі.

Жүк жөнелтушілерде меншікті автоматтық жүйесі (бұдан әрі – ААЖ) және/немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне рұқсаты бар болған жағдайда, жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдерді деректермен электрондық алмасу арқылы тасымалдаушының ақпараттық жүйесінде тиісті функционалдық мүмкіншіліктер болған жағдайда жіберуге рұқсат етіледі.

Электрондық құжат пен электрондық цифрлық қолтаңба туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе тараптардың келісіміне сәйкес деректермен электрондық алмасуда электрондық цифрлық қолтаңбалар қолданылады.

Жүк жөнелтушіге тиісті емес кіреберіс жолдан жүктерді жөнелту кезінде өтінімге тиісті белгі қойыла отырып, тармақ иесімен келісілгеннен кейін жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімдер тасымалдаушыға тапсырылады.

9. Кодтарды қоса алғанда, жүктерді тасымалдау жоспары жөніндегі айлық өтінімге енетін мәліметтер (тасымалдаушымен толтырылатын "жоспар бойынша өтінім нөмірі" бағанынан басқа) жүк жөнелтушімен өшірусіз басып теру арқылы енгізіледі.

10. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша жүк жөнелтушілер:
әрбір жөнелту станциясы бойынша;
әрбір жүк номенклатурасына;
жөнелту белгілері бойынша: вагондармен, контейнерлермен;
вагондар мен контейнерлердің тиесілілік белгілері бойынша;
қатынас түрлері бойынша жеке айлық өтінімді ұсынады.

Өз осьтерімен жүктерді тасымалдауға арналған өтінім өз осьтеріндегі жүк бірліктерінің саны және оның массасы көрсетіле отырып, ұсынылады.

11. ГУ-12 нысанындағы айлық өтінім осы Қағидаға 2-қосымшада жазылған тәртіппен толтырылады.

"№ бөлімше" бағанында көрсетілетін шекараларында жөнелту станциялары орналасқан жол бөлімшелерінің нөмірлері осы Қағидаға 5-қосымшада жазылған.

Вагон түрлерінің кодтары "Вагон түрлерінің кодтары" бағанында жүк вагондарының жекелеген түрлерінің тізбесіне (осы Қағидаға 6-қосымша) сәйкес көрсетіледі.

Жүктерді халықаралық қатынаста үшінші елдерге тасымалдаған кезде " Жолдың (қысқаша) және тағайындалған станцияның, аудару пунктінің және тағайындалған пунктінің атауы" 4-бағанында Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің, Латвия, Эстония және Литва республикаларының экспорттық жүктерді беру жөніндегі шекаралық станцияларының (осы Қағидаға 7-қосымша) немесе Экспорттық жүктерді темір жол көлігінен теңіз және өзен көлігіне аударуды жүргізетін порт маңындағы станциялардың тізбесіне (осы Қағидаға 8-қосымша) сәйкес экспорттық жүктерді теңіз және өзен көлігіне аударуды жүргізетін порт маңындағы станциялардың кодтары мен толық атауы көрсетіледі.

Тағайындалған елдің коды мен атауы "Тағайындалған елдің коды мен атауы" 6-бағанында жүктерді халықаралық қатынаста үшінші елдерге тасымалдаған кезде ғана әлем елдері мен аумақтардың жіктегішіне (атаулар мен кодтар) (осы Қағидаға 9-қосымша) сәйкес көрсетіледі.

12. Контейнерлермен жүк тасымалдауды жоспарлау жүк жөнелтушілер тапсыратын жүктерді тасымалдау жоспары бойынша ГУ-12К нысанды өтінімдер негізінде жүзеге асырылады.

13. ГУ-12К нысанындағы айлық өтінім осы Қағидаға 3-қосымшада жазылған тәртіппен толтырылады.

14. Реттеуші тапсырмалар бойынша жөнелтілетін бос контейнерлерді тасымалдау "Қалған және құрама жүктер" номенклатуралық тобы бойынша жоспарланады.

15. Төтенше оқиғалардың салдарларын жою арналған жүктер тасымалдаушымен көрсетілуі бойынша қабылданады.

16. Көкөністерді, картопты, жемістерді және басқа да ауыл шаруашылық өнімдерін тасымалдау жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімдер бойынша, сондай-ақ шектеусіз тапсыру бойынша, тиеу басталғанға дейін 5 күн бұрын берілетін өтінімдер бойынша тасымалдаушыда жылжымалы құрамның бос резерві болған жағдайда жүргізіледі.

17. Мемлекеттік резервтен ұсақ топтамалармен, сондай-ақ вагондық жөнелтіліммен тиелетін азық-түлік және өндірістік тауарлар тапсырылуы бойынша қабылданады.

18. Жүк жөнелтушілер ұсынған және тасымалдарды жоспарлаудың автоматтандырылған жүйесінің құралдарымен өңделген ГУ-12 нысан бойынша жүк тасымалдары жоспары бойынша айлық өтінімдердің негізінде тасымалдаушы облысаралық және халықаралық қатынастардағы тасымалдарды жалпы алғанда ескере отырып және:

Оларды тасымалдау тоннамен және вагонмен жоспарланатын жүктердің номенклатуралық топтарының тізбесінде (осы Қағидаға 4-қосымша) көрсетілген жүктердің номенклатуралық топтары бойынша тәулігіне орташа;

тағайындалу станциялары және жолдары мен вагондардың түрлері бойынша; цистерналардағы құйма жүктердің тағайындалу станциялары және жолдары бойынша, мұнай өнімдері жеке, соның ішінде ашық түсті құйма, өсімдік майы, спирт, сірне, химикаттар, аммиак суы және өзге құйма;

тас көмірдің, ағаш жүктерінің, астықтың, темір және марганец рудасының, кара металдардың, құрылыс жүктерінің, химиялық және минералдық тыңайтқыштардың тағайындалуы станциялары мен жолдары бойынша бөлініп, жүк тасымалдарының жиынтық айлық жоспарының жобасын әзірлейді.

19. Жоспарлардың жобаларында вагонның жүк көтергіштігі мен сыйымдылығы ескеріліп, жүк тасымалдарын қамтамасыз ету үшін вагондардың қажеттілігі олардың түрі бойынша көрсетіледі.

20. Жүк тасымалдарының жиынтық айлық жоспарының әзірленген жобасы тағайындалу темір жолдары бойынша, жүктер номенклатурасы бойынша және жылжымалы құрамның түрлері бойынша жеке есеп шоттардың макеттеріне қалыптастырылады және жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 10 күнтізбелік күннен кешіктірілмей Бас Есептеу Орталығына және Темір жол көлігі жөніндегі кеңестің дирекциясына (бұдан әрі – Дирекция) жүктерді тасымалдаудың жиынтық желілік жоспарын қалыптастыру үшін тапсырылады.

21. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша қабылданған, тасымалдарды жоспарлаудың автоматтандырылған жүйесінде қорытылған айлық өтінімдердің негізінде тасымалдаушы жылжымалы құрамды пайдаланудың техникалық нормаларын, тағайындалу теміржол жолдары бойынша, тасымалдау бөлімшелері және жылжымалы құрамның түрлері бойынша тиеу жоспарын, теміржол жолдары бойынша жүктерді тасымалдаудың жиынтық айлық жоспарын, үсті ашық вагондарға түрі бойынша тиеу жоспарын, жүктердің түрлері бойынша статистикалық жүктеме жоспарын, тиеу станциялары бойынша көмір, мұнай және мұнай өнімдерін тиеу жоспарын әзірлеу үшін теміржол жолдары бойынша жүк тиелген вагон ағындары корреспонденциясының жобасын жасайды.

22. Дирекция қабылдаған жоспарланып отырған айға жүктерді тиеудің орташа тәуліктік мөлшеріне сәйкес тасымалдаушы жол бөлімшелері үшін тәулігіне орташа алғанда, вагондардағы және тоннадағы жүк номенклатурасы бойынша тасымалдардың айлық жоспарын бекітеді және жол бөлімшелеріне жариялайды, олар тасымалдау жоспарларын бекітеді және оларды жүк жөнелтушілерге әр тиеу станциясы бойынша келесі ай басталғанға дейін 3 күнтізбелік күннен кешіктірмей жариялайды.

23. Дирекциямен келісілген жылжымалы құрамды пайдаланудың техникалық нормаларының және жүк тиеудің орташа тәуліктік мөлшерінің негізінде тасымалдаушы өзінің барлық бөлімшелеріне бекітілген жүк тиелген вагон ағындары корреспонденциясын, тасымалдаудың жиынтық айлық жоспарын, тағайындалу теміржол жолдары бойынша жол бөлімшелері бойынша және жылжымалы құрамның түрлері бойынша тиеу жоспарын, үсті ашық вагондарға түрлері бойынша тиеу жоспарын, жүктердің түрлері бойынша және бөлімшелер бойынша статикалық жүктеме жоспарын жариялайды.

24. Тасымалдаушының құрылымдық бөлімшесі жоспарлы ай туғанға дейін жүк жөнелтушілермен келісу бойынша бір ай, онкүндік және тәулік ішінде тиеудің біркелкілігін және ырғақтылығын, сондай-ақ тасымалдардың ірілендіруін және жүктерді жөнелту маршруттарымен тасымалдау жөніндегі тапсырмалардың орындалуын қамтамасыз ететін жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді орындаудың тәртібін белгілейді.

25. Жүк жөнелтушілер жүк тасымалдары жоспары бойынша айлық өтінімдермен қатар тасымалдаушыға жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 14 күнтізбелік күннен кешіктірмей, ГУ-114 нысанындағы тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімде (осы Қағидаға 10-қосымша) көзделген мөлшерде жүктерді маршруттармен тасымалдауға үш дана өтінімді тапсырады.

Жүктерді маршруттармен тасымалдауға арналған өтінім негізгі айлық өтінімге қоса тіркеледі.

26. Жол бөлімшесі жүк жөнелтушімен келісу бойынша маршруттарды тиеудің айдың күндері бойынша, жылжымалы құрамның тиесілілігіне қарай бөле отырып, күнтізбелік жоспарын әзірлейді және жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 5 күнтізбелік күн бұрын бекітеді.

Бекітілген күнтізбелік жоспар маршруттарды тиеу станцияларына және жүк жөнелтушілерге жоспарлы ай басталғанға дейін 3 күнтізбелік күннен кешіктірмей жарияланады.

27. Жүк жөнелтушілер онкүндік басталғанға дейін 3 күн бұрын жол бөлімшесіне немесе тасымалдаушының өкіліне станцияға күнтізбелік кестемен онкүндіктің күндері бойынша тиеу мөлшеріне ГУ-11 нысанындағы өтінімді (осы Қағидаға 11-қосымша) береді. Жол бөлімшесі жүк жөнелтушілермен бірлесіп

ұзақ мерзімге (мысалы, жарты айға, бір айға) өтінімдер берудің тәртібін белгілейді.

28. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді орындаудың келісілген тәртібі осы Қағидаға 12-қосымшаға сәйкес ГУ-1 нысаны бойынша тасымалдар жоспарын орындаудың есептік карточкасына жазылады.

29. Тасымалдаушы жүктерді тасымалдау жоспары бойынша негізгі айлық өтінімдерді тағайындалу станциялары бойынша өзгертуді жүк жөнелтушілердің қолдаухаты бойынша ағымдағы ай аяқталғанға дейін 10 күнтізбелік күннен кешіктірмей жүргізеді.

30. Жүк жөнелтушілердің осы Қағиданың 3-тармағында белгіленген мерзімдерден кеш берген жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімдерін, тасымалдаушы жоспардан тыс тасымалдар туралы өтінім ретінде қарайды.

31. Жүк жөнелтушілер жоспардан тыс жүк тасымалдарына өтінімдерді тиеу күні басталғанға дейін 5 күнтізбелік күннен кешіктірмей тапсыруы тиіс.

Мұндай тасымалдарға арналған өтінімдер "жоспардан тыс" белгісімен бір данада ГУ-12, ГУ-12К нысандағы бланкілерде ресімделеді.

Жоспардан тыс тасымалды жүзеге асыру мүмкіндігі болмаған жағдайда тасымалдаушы үш тәулік мерзімде өтінім берушіге мұндай тасымалдардан бас тартатындығы туралы хабарлайды.

Халықаралық қатынаста жоспардан тыс тасымалға арналған рұқсат ағымдағы күнтізбелік айдың аяғына дейін күшінде болады.

Облысаралық қатынаста жоспардан тыс тасымалға арналған рұқсат тасымалды жүзеге асырудың техникалық және технологиялық мүмкіндіктері ескеріле отырып, өтінім келіп түскен сәттен бастап ағымдағы күнтізбелік айдың аяғына дейін күшінде болады.

32. Тасымалдаушы:

1) онда кәсіпорынның (жүк жөнелтушінің) техникалық мүмкіндіктерінен және өңдеу қабілетінен асатын тиеу көлемі көрсетілген жағдайда;

2) жүк жөнелтушінің кінәсінен алдыңғы үш және одан көп айларда айлық жоспарлық өтінімдерді асып кететін көлем бөлігінде орындалмағанда;

3) жолға вагондарды беру-алу шарты немесе тармақ иеленушінің жазбаша келісімі болмағанда;

4) онда жүк жөнелтуші көрсеткен тасымалдарды жоспарлаудың автоматтандырылған жүйесі құралдарымен енгізу және өңдеу үшін қажетті мәліметтер қате, бұрыс немесе толық болмағанда;

5) Заңға сәйкес темір жол қатынасы тоқтатылған жағдайда;

б) тасымалдаушының тасымалды ұйымдастыру бойынша техникалық мүмкіндіктері болмаған жағдайда және өзге жағдайларда, жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімді қабылдаудан бас тартады.

Бұл жағдайларда тасымалдаушы бас тарту себептерін көрсете отырып, жүктерді тасымалдауға арналған өтінімдерді жүк жөнелтушіге қайтарады.

33. Тасымалдаушы айлық жоспарлық өтінімді орындауға зиян келтірмейтіндей етіп, халықаралық қатынаста басқа жүктер бойынша бас тартылған және жете тиелмегендер және сол тағайындалу темір жолдарына жөнелтушілер есебінен, облысаралық қатынаста және жылжымалы құрамның тиісті түрі бос күйде жүріп келе жатқан бағытта бас тартылған өтінімдер есебінен, сондай-ақ жылжымалы құрамды пайдалану тиімділігін арттыру есебінен де жоспардан тыс жүктерді тиеуге рұқсат етеді.

34. Тасымалдаушыға жүк жөнелтушілердің қолдаухаты бойынша:

1) жүк тасымалдары жоспары бойынша өтініммен көзделген жүк жөнелту станциясын өзгертуге;

2) жүктердің бір номенклатуралық тобымен көзделген шегінде жүктің бір түрін басқасымен ауыстыруға;

3) мүкәммал вагонды, контейнерді өз вагонына, контейнерге ауыстыруына рұқсат етіледі.

35. Тасымалдаушы жүк жөнелтушілердің қолдаухаты бойынша республикаішілік қатынаста жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімде көзделген және көрші қатынаста бір темір жол әкімшілігінің шектерінде тасымалдар жоспары бойынша аталған жүк бойынша ГУ-12 нысанды жан-жақты өтінім берген клиенттің тиеудің жоспарлық нормасынан 15%-дан аспайтын мөлшерде, ал тасымалдар жоспары бойынша айына 50 вагонға дейін өтінім бар клиенттерге - 15 вагоннан аспайтындай өзгертеді.

36. Жол бөлімшесіне:

1) жүк жөнелтушілердің қолдаухаты бойынша жүк тасымалдары жоспары бойынша өтінімде көзделген жүкті жөнелту станциясын тасымалдау бөлімшесінің шегінде өзгертуге;

2) егер осы Қағидаттың 13-тарауында жол берілсе аталған жүкті үсті ашық жылжымалы құраммен тасымалдауға жол берілетін болса, жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімде көзделген жабық жылжымалы құрамды ашығына, сондай-ақ вагондардың жекелеген үлгілерін ұтымды пайдалануды ескере отырып, үсті ашық жылжымалы құрамның бір түрін екіншісіне ауыстыруға;

3) облысаралық қатынаста, халықаралық қатынаста, транзиттік темір жолдардың қатысуынсыз жоспардан тыс тасымалдарды жүзеге асыруға;

4) онкүндік басталғанға дейін үш тәулік бұрын жүк жөнелтушімен келісу бойынша қажетіне қарай маршруттарды тиеудің күнтізбелік жоспарларын өзгертуге;

5) жекелеген жағдайларда жүк жөнелтушілердің өтінімдері бойынша тиеу күнінің алдында - жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімде көзделген шекте маршруттың тағайындалу станциясын өзгертуге рұқсат етіледі.

37. Тасымалдаушының кінәсі бойынша жол берілген кем тиеудің орнын толтыру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

1) жол бөлімшесі есептік айдан кейінгі айдың 2-сінен кешіктірмей тасымалдаушыға алдын ала тексерілген ГУ-1 нысанды есепке алу карточкасын (осы Қағидаға 12-қосымша) бере отырып, оның кінәсі бойынша әр жүк жөнелтуші , жүктің түрі және тағайындалу станциясы бойынша жол берілген кем тиеулер жайында хабарлайды;

2) жүк жөнелтуші айдың аяқталуы бойынша 3 күннен кешіктірмей, егер тасымалдау шартымен өзгеше көзделмесе, жол бөлімшесіне тасымалдаушының кінәсі бойынша жол берілгеннің орнын толтыруға өтінім береді;

3) жол бөлімшесі тасымалдаушының кінәсі бойынша шын мәнінде жол берілгеннің жүк жөнелтуші берген өтінімге сәйкес келуін, есептеудің дұрыстығын мұқият тексергеннен және тараптардың жауапкершілігін есепке алу карточкасына жазғаннан кейін, жүктерді тиеудің онкүндік тапсырмасына жеке жол берілген кем тиеудің орнын толтыру бойынша вагондарды беру мөлшерін енгізеді. Жол бөлімшесі бір уақытта тасымалдаушыға жалпы алғанда жол бөлімшесі және жүктердің түрлері бойынша кем тиеудің орнын толтыру үшін тиеудің қабылданған мөлшерлері туралы хабарлайды;

4) жол бөлімшесінен өткен айда тасымалдаушының кінәсінен жол берілген кем тиеудің орнын толтыруға тапсырма алғаннан кейін станция жүк жөнелтушімен әр онкүндіктің күндері бойынша орнын толтырудың тәртібін келіседі және әр жүк жөнелтуші және жүктің түрі бойынша жеке есепке алу карточкасын ашады.

2. Үшінші елдерге халықаралық қатынаста тасымалдарды жоспарлау (экспорт)

38. Үшінші елдерге халықаралық темір жол қатынасында жүк тасымалдарын айлық жоспарлау осы Қағиданың 1-тарауында белгіленген жүктерді жоспарлаудың бекітілген тәртібі бойынша жүзеге асырылады.

39. Тасымалдаушы жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 3 күн бұрын жөнелту станцияларына тасымалдарға қатысушы транзиттік темір жол әкімшіліктері бойынша төлемдерді жүзеге асыратын экспедиторларды көрсетіп,

жүк жөнелтушілер бойынша үшінші елдерге халықаралық қатынаста жүк тасымалдарының келісілген көлемдерін хабарлайды.

40. Ақтау-Порт-Перевалкаға тағайындалуымен жүкті ағыза отырып және одан әрі экспортқа (үшінші елдерге халықаралық қатынаста) жүк тасымалдарын келісуді тасымалдаушы кемежаймен және жүк тасымалдауға қатысушы барлық қатысы бар кемежай маңындағы әкімшіліктермен дербес жүргізеді, ал Ақтау-Порт-Паром арқылы халықаралық қатынаста үшінші елдерге (экспорт) тасымалдау, сондай-ақ тасымалдауға қатысушы кемежай маңындағы темір жол станцияларының қатысы бар темір жол әкімшіліктерімен жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 10 күн бұрын, жүк жөнелтушіні, жөнелту станциясын, жүктің атауын, жүктің көлемін вагондармен және тоннамен, кемежай маңындағы станцияның атауын, кемежайдағы жүк жөнелтушінің атауын, тағайындалған елдің атауын көрсете отырып, жүзеге асырады.

41. Үшінші елдерге халықаралық теміржол қатынасында негізгі жоспармен көзделмеген, жоспарлы ай ішінде түскен жүк тасымалдарына өтінімдерді келісуді тасымалдаушы мынадай тәртіпте жүргізеді:

1) тасымалдаушы шекаралық темір жол станциялары арқылы жүк тасымалдарын үшінші елдердің темір жолдарымен Ресей Федерациясының теміржол әкімшілігі арқылы келіседі;

2) тасымалдаушы Ресей Федерациясының, Украинаның, Түрікменстанның, Грузияның, Әзербайжанның, Латвия Республикасының, Литва Республикасының, Эстония Республикасының кемежай маңындағы темір жол станциялары арқылы жүк тасымалдарын магистральдық темір жол желісі операторы арқылы қатысы бар темір жол әкімшіліктерімен келіседі.

42. Тасымалдаушы экспортқа арналған жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімнің орындалуын жеке есепке алу карточкалары бойынша есепке алуды жүргізеді.

3. Жүкті экспортқа/импортқа Достық - Алашанькоу шекаралық өтпесі арқылы айлық жоспарлау

43. Тоқсан бойынша бөлінген экспорттық және импорттық жүк тасымалдарының жылдық жоспары темір жол көлігімен экспорттық, импорттық тасымалдардың және транзиттік тасымалдардың көлемін келісу жөніндегі Темір жолдар Ұнтымақтастығы Ұйымының (бұдан әрі – ТЖҰЫ) жыл сайынғы кеңестерінде қабылданады және бекітіледі.

44. Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасының тасымалдаушылары арасында Достық - Алашанькоу шекаралық өтпесі арқылы жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімдерді келісу Қазақстан

Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі мен Қытай Халық Республикасының Темір жол министрлігі арасындағы 1992 жылғы 10 тамыздағы Шекаралық темір жол келісіміне және осы Қағидаға сәйкес жүзеге асырылады.

45. Жүктерді Қазақстан Республикасы арқылы транзитпен Қытай Халық Республикасына және одан әрі тағайындалуымен жөнелтуші жүк жөнелтушілер мен Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің темір жол әкімшіліктері жүктердің номенклатуралық топтарының белгіленген тізбесіне (осы Қағидаға 1-қосымша) сәйкес жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 20 күннен кешіктірмей жүк тасымалдарының жоспары бойынша айлық өтінімдер береді. Минералды тыңайтқыштарды, қара металл сынықтарын және екінші қайтара шикізатты тасымалдауға өтінімдерді жүк жөнелтушілер Қытай темір жолдары растаған келісімшарттарды және жүк алушыларды көрсете отырып береді.

46. Қытай Халық Республикасына жүк тасымалдарының мәлімделген көлемі тасымалдаушымен Достық–Алашанькоу шекаралық өтпелерінің өткізу қабілеті ескеріле отырып, тасымалдардың айлық жоспарына енгізіледі.

47. Қазақстаннан Қытай Халық Республикасына тағайындалуымен немесе Қазақстан арқылы транзитпен, Өзбекстаннан, Түркменстаннан, Тәжікстаннан, Қырғызстаннан және кері бағытта тасымалдар жоспары бойынша айлық өтінімдерді келісуді осы мемлекеттердің темір жол әкімшіліктерінің құзырлы органдары жүзеге асырады. Минералды тыңайтқыштарды, қара металл сынықтарын және екінші қайтара шикізатты тасымалдауға өтінімдерді жүк жөнелтушілер Қытай темір жолдары растаған келісімшарттарды және жүк алушыларды көрсетіп береді.

Жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 5 күн бұрын екі жақ бір-біріне жүктердің атауын, вагондар мен тонналардың санын, сондай-ақ ақтарылып тасымалданатын жүктердің атауы, қос доңғалақтары ауыстырылып, мөлшерден тыс тасымалданатындар жеке және жөнелтушінің шекаралық станцияларда қабылдаушы жақтың вагондарына тиеуі көрсетілген, жүк тасымалдары жоспары бойынша қабылданған өтінімдер туралы хабарлайды.

Тасымалдаушы жоспарланып отырған ай басталғанға дейін 3 күн бұрын жөнелту станцияларына тасымалдардың келісілген көлемін береді.

48. ҚХР-ға жүк тасымалдарының мәлімделген көлемі тасымалдаушының қолындағы тасымалдау құралдарына қарай және Достық-Алашанькоу шекаралық өтпелерінің өткізу қабілеті ескеріле отырып, тасымалдаушының айлық тасымалдар жоспарына енгізіледі.

49. Тасымалдаушы Қытай Халық Республикасының Темір жол министрлігімен және Үрімші темір жолымен жүктерді тасымалдаудың айлық

жоспарларын келісуді жүргізеді, олар жүк тасымалдары жоспары бойынша өтінімдермен жоспарланған ай басталғанға дейін алмасады.

50. Қытай темір жолдарынан келісілген айлық жүк көлемдері туралы ақпаратты алғаннан кейін, жөнелтілімді тасымалдаушы 5 тәулік ішінде жүк жөнелтушілер мен транзиттік темір жол әкімшіліктеріне хабарлайды.

51. Жоспардан тыс экспорттық-импорттық жүк тасымалдарына (Үрімші темір жолының шегіне/нен басқадан) өтінімдер тасымалдаушымен Қытай Халық Республикасының Темір жол министрлігімен, ал Үрімші темір жолының шегіне/нен – Үрімші темір жолымен келісіледі.

52. Жүк тасымалдарының жоспардан тыс көлемдерін келісу кезінде бір уақытта шекаралық станцияларға жүктерді тапсырудың орташа тәуліктік нормасының номенклатура бойынша және тоннамен тиісті артуы туралы хабарланады.

53. Келісілген тасымалдардың негізгі айлық көлеміне және жекелеген жүктер тасымалының жоспардан тыс көлеміне сәйкес шекаралық станциялар жүктердің белгіленген мөлшерінің кідіріссіз қабылдануын қамтамасыз етеді.

54. Өткен айдың жоспарына сәйкес тиелген, бірақ шекаралық станцияларға келесі айда жеткен жүктер кедергісіз қабылданады.

55. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімдердің орындалуына бақылау жасауды шекаралық станция есепке алу карточкасы бойынша жүргізеді. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімдер орындалғанда, шекаралық станциялар негізге жүктің тасымалдауға қабылданған күнін алады.

4. Тасымалдау жоспарының орындалуын есепке алу карточкасын жасау

56. Жүк тасымалдау жоспары бойынша қабылданған өтінімнің орындалуы ГУ -1 нысанды есепке алу карточкасында (осы Қағидаға 12-қосымша) ескеріледі.

57. Есепке алу карточкасы жүктерді жөнелту станциясында әр қабылданған өтінім бойынша жеке жөнелтушімен жүргізіледі. Жүк жөнелтушінің өтініші бойынша оған есепке алу карточкасының көшірмесі беріледі.

Жүк жөнелтушінің меншікті жүйесі болғанда және/немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қол жеткізе алғанда, есепке алу карточкасын жүргізу жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара әрекеттесу технологиясына және стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы автоматтандырылған әдіспен жүзеге асырылады. Қажет болғанда электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе тараптардың келісіміне сәйкес электрондық цифрлық қолтаңбалар қолданылады.

Есепке алу карточкасына жүк жөнелтуші және тасымалдаушының станциядағы өкілі әрбір есептік тәулік не болмаса қабылданған өтінімге сәйкес жүктерді тиеу үшін белгіленген тәуліктер аяқталғаннан кейін қол қояды, ал ай аяқталғаннан кейін станция бастығы қол қояды. Жүк жөнелтуші есепке алу карточкасына қол қоюдан бас тартқанда, тасымалдаушы ГУ-23 жалпы нысандағы акт (осы Қағидаға 15-қосымша) жасайды.

58. Есепке алу карточкасы жөнелту станциясымен тасымалдаушы қабылдаған жүк тасымалдары жоспары бойынша өтінімнің негізінде ресімделеді. Есепке алу карточкасына өтінім нөміріне сәйкес келетін нөмір беріледі.

59. Жоспарлы ай басталғанға дейін тасымалдаушы жүк жөнелтушімен келісу бойынша бір ай және тәулік ішінде тиеудің біркелкілігін және ырғақтылығын қамтамасыз ететін жоспардың орындалу тәртібін белгілейді. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді орындауды ұйымдастыруға негіз жүк жөнелтушілердің тасымалдаушыға әр онкүндік басталғанға дейін, берген күнін қоспағанда, үш күн бұрын онкүндіктің күндері бойынша тиеу мөлшерінің күнтізбелік кестесімен беретін онкүндік өтінімдер болып табылады. Жылжымалы құрамның тиеуге біркелкі берілуін қамтамасыз ету мақсатында алдын ала келісілген тәртіп бойынша жүк жөнелтуші жүк тасымалдары жоспары бойынша қабылданған өтінімнің немесе күнтізбелік жоспардың тиеудің орташа тәуліктік нормасын алға тарта отырып, онкүндік өтінімде осы онкүндікке келетін вагондардың, контейнерлердің санынан аз болмайтын мөлшерді көрсетеді. Көлемі шамалы болғанда (5 вагоннан аспағанда) тасымалдаушы вагондарды жекелеген тәуліктерде беруге өтінім қабылдайды.

60. Есепке алу карточкасын жүргізу былайша жүзеге асырылады:

тасымалдаушы 2-бағанда жүктерді тасымалдау жоспары бойынша қабылданған өтінімге сәйкес тиеу күні бойынша вагондардың (контейнерлердің) санын көрсетеді.

Егер жүк жөнелтушінің онкүндік өтінімінде тиеу күні көзделмесе, тасымалдаушы есепке алу карточкасының 2-бағанын толтыруды жүктерді тасымалдау жоспары бойынша қабылданған өтінімге сәйкес бір айға біркелкі орташа тәуліктік тиеуді алға тартып жүргізеді.

3-баған вагондармен және тоннамен жоспарланған жүктер бойынша толтырылады. Жүктерді тек вагондармен, контейнерлермен ғана тасымалдау жоспарланғанда бұл баған толтырылмайды.

4-бағанда тасымалдаушының жүк жөнелтушіге жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді қамтамасыз ету үшін есептік тәулікте шын мәнінде берген вагондарының, контейнерлерінің саны көрсетіледі. Бұл ретте:

технологиялық уақытқа қарай жүк жөнелтуші осы тәулікте тиеуі мүмкін есепті тәулікте берілген (соның ішінде қосарланған операция ретінде) бос вагондар, контейнерлер (оның ішінде қосарланған операция тәртібінде);

өткен тәулікте тиелмей қалған вагондар, контейнерлер;

тасымалдаушының жүк жөнелтушінің есепті кезең ішінде олардың тиелуін қамтамасыз ету мүмкіндігін ескерусіз (тиеу-түсіру операцияларын жүргізудің технологиялық уақытына қарай) берген, бірақ жүк жөнелтуші есепті тәулік аяқталғанға дейін тиеген вагондары, контейнері берілген болып саналады;

кем тиелу орнын толықтыру есебіне жоспарлық ай барысында жүк жөнелтуші өтініші бойынша берілген вагондар берілген болып саналады.

Жүк жөнелтушінің өтінімінсіз берілген тиелмеген вагондар, контейнерлер берілген деп есептелмейді.

5-бағанда жүк жөнелтуші осы есептік тәулікте нақты тиеген вагондардың, контейнерлердің саны көрсетіледі.

6-бағанда вагондармен және тоннамен жоспарланған жүктер бойынша есепті тәулікте тиелген тонналардың саны көрсетіледі, жүктерді тек вагондармен және контейнерлермен ғана тасымалдағанда бұл баған толтырылмайды.

61. Онкүндік ішінде жүктерді тасымалдауға өтінімдер (жоспар) орындалу нәтижесі мынадай тәртіппен анықталады:

2-баған бойынша онкүндікке жоспарланған вагондардың, контейнерлердің саны, 4-баған бойынша - берілген вагондардың, контейнерлердің саны, 5-баған бойынша - шын мәнінде тиелген вагондардың, контейнерлердің саны есептеледі.

Вагондармен және тоннамен жоспарланған жүктер бойынша қорытындылар 3 және 6-бағандар бойынша шығарылады.

2-баған бойынша есептелген соманы және 5-баған бойынша есептелген соманы салыстыру жолымен жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімнің онкүндік ішінде вагондармен орындалуы, ал тоннамен орындалуы - тиісінше 3-баған бойынша соманы және 6-баған бойынша соманы есептегенде анықталады.

62. Егер онкүндікте жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімінің орындалмағаны анықталған болса, мынадай есептеу жүргізіледі:

онкүндік ішінде тасымалдаушының кінәсі бойынша тиелмеген вагондардың, контейнерлердің саны 2-ші және 4-ші бағандар жиынтығы арасындағы айырмашылықты анықтап, кейіннен осы айырмашылықтан жөнелтушінің кінәсі бойынша берілмеген (тиеу шебінің нормадан тыс жұмыссыз тұрған вагондардан бос болмауынан, жүктің болмауынан, төлемдерді жасамаудан) вагондардың, контейнерлердің санын шегеру жолымен белгіленеді.

Жүк жөнелтушінің кінәсінен тиелмеген вагондардың, контейнерлердің саны 4-баған бойынша есептелген сомадан онкүндік ішінде 5-баған бойынша есептелген соманы шегеру жолымен анықталады.

7, 8-бағанда тасымалдаушыны немесе жүк жөнелтушіні жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді орындамағаны үшін жауапкершіліктен босататын жағдайлар көрсетілгенде, берілмеген және осының нәтижесінде тиелмеген вагондардың, контейнерлердің саны да алынған айырмадан шегеріледі.

63. Жүк жөнелтуші жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімдерді мына жағдайларда орындамаған болып танылады:

жүктерді тасымалдау жоспары бойынша ГУ-12 нысанды өтінімді орындау үшін ай барысында тиеудің бірқалыптылығын және ырғақтылығын қамтамасыз ететін вагондар санына он күндік өтінімді жүк жөнелтуші бермеген жағдайда;

жүкті ұсынбаған жағдайда;

он күндік өтінім бойынша жүк жөнелтуші тасымалдаушы берген көлік құралдарын пайдаланбаған жағдайда;

меншікті немесе жалдаған вагондар келмеген жағдайда.

Бұл ретте тасымалдаушы он күндік өтінімді бермеуді жүк жөнелтушімен дер кезінде берілмеген вагондарды тиеуге беруден бас тарту деп санайды.

64. Тасымалдаушының не болмаса жүк жөнелтушінің кінәсінен жол берілген жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімнің тоннамен жалпы орындалмауының мөлшері тиелмеген вагондардың, контейнерлердің санын статикалық жүктеменің шамасына көбейту жолымен анықталады. Статикалық жүктеменің шамасы 3-бағанда көрсетілген тоннаның мөлшерін 2-бағанда көрсетілген вагондардың, контейнерлердің санына бөлу арқылы есептеледі.

Жүк жөнелтушінің кінәсі бойынша тасымалдаушының вагондарды бермеуі (жүктің болмауы, тиеу шебінің вагондардан бос болмауы, төлемдерді жасамау, меншікті вагондардың, контейнерлердің келмеуі) жүк жөнелтушінің кінәсіне жатқызылады, мұндай жағдайлардың болуы 8-бағанда көрсетіледі.

65. Мүліктік жауапкершілік туралы деректер есепке алу карточкасының 2-бөлігіне енгізіледі.

66. Жоспардың есепті тәулікте орындалу нәтижесі тасымалдаушының станциядағы өкілінің және жүк жөнелтуші өкілінің қолдарымен тиісінше 9-10-бағандарда расталады.

67. 11-23-бағандарда жүктерді тағайындалған темір жолдары бойынша вагондарда, контейнерлерде тиеу туралы деректер көрсетіледі. Жүк жөнелтушінің өтініші бойынша темір жолдар бойынша тиеу мөлшері өзгертілген жағдайда осы Қағидаға сәйкес тиісті өзгертулер есепке алу карточкасының 11-23-бағандарының онкүндік және ай жолының алымына, сондай-ақ, егер мұндай өзгерту тәуліктік тиеуді өзгертуді талап ететін болса 2, 3-бағандарға енгізіледі.

68. Жүкті вагондармен тасымалдау жоспары бойынша өтінім орындалмағанда, бірақ оларды тасымалдау вагондармен және тоннамен белгіленген жүктер бойынша тоннамен орындалса, өтінім орындалған болып саналады.

Жүк жөнелтушінің вагонды тиеудің техникалық нормаларын орындамауы салдарынан тоннамен жоспары бойынша кем тиеу жүк жөнелтушінің кінәсіне жатқызылады. Егер жүк жөнелтуші вагондарды сыйымдылығына дейін (олардың жүк көтергіштігін ескере отырып) толық тиемесе және осы себептен тоннамен жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінім орындалмаған болса, тасымалдаушы вагондарды бермейді.

69. Тоннамен жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінім орындалмағанда (тасымалдау вагондармен және тоннамен жоспарланған жүктер бойынша) вагондармен норма толық пайдаланылғанда және оларды тиеудің техникалық нормалары орындалғанда тасымалдаушы вагондарды тоннамен жүктерді тасымалдау жоспары бойынша өтінімді орындау үшін қажетті мөлшерде тиеуге береді.

70. Жүктерді жоспардан тыс тасымалдауға жеке есепке алу карточкасы жасалады.

Егер жоспарда тиеу есепті айдың жекелеген күндерінде ғана көзделсе, қорытындылар шығару соңғы тиеуден кейін 5 күнтізбелік күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

71. Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімнің орындалмағаны үшін түпкілікті есеп айырысу ай аяқталғаннан кейін 5 жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

3-бөлім. Тасымалдау үдерісін жүзеге асыру

5. Жүктерді тасымалдауға қабылдау

72. Жүктерді тасымалдауға қабылдау тапсыру-қабылдау жолдарында жүргізіледі.

Жүк тасымалдары вагондап, контейнерлеп, шағындап, топтаулы және маршруттық жөнелтілімдермен жүзеге асырылады.

Тасымалдау үшін жеке вагонның берілуі талап етілетін, тасымалдауға бір темір жол көліктік жүк қағазымен (бұдан әрі - жүк қағаз) берілетін жүк вагондап жөнелту болып саналады.

Тасымалдау үшін бір контейнер беру талап етілетін, тасымалдауға бір жүк қағазымен берілетін жүк контейнерлеп жөнелту болып саналады.

Тасымалдау үшін жеке вагонның немесе контейнердің берілуі талап етілмейтін, тасымалдауға бір жүк қағазымен берілетін жүк шағындап жөнелту болып саналады.

Тасымалдау үшін бір вагоннан артық берілуі, бірақ маршруттық жөнелтілімнен аз болатын, тасымалдауға бір жүк қағазымен берілетін жүк топтаулы жөнелтілім болып саналады.

Тасымалдау үшін вагондардың маршруттар үшін массасы немесе ұзындығы бойынша белгіленген нормаларға сәйкес келетін мөлшерінің берілуі талап етілетін, тасымалдауға бір жүк қағазымен берілетін жүк маршруттық жөнелтілім болып саналады.

Бір жүк алушының атына бір жүк қағазымен түрлі атаудағы берілетін жүк құрама вагондап жөнелту болып саналады. Егер жүк қағазында бір жөнелтілім бойынша тасымалданатын барлық жүктерді атап шығу үшін орын жетіспеген жағдайда жүк жөнелтуші мұндай жүктердің тізбесін жасайды және жүк қағазының "Жүктің атауы" бағанында "Құрама вагондап жөнелту, жүктердің тізбесі қоса беріліп отыр" деп көрсетеді.

Жүк тасымалдау үшін жүкжөнелтушіге вагон бөлуге жүк тасымалдауға арналған жоспардың (өтінімнің) болуы және көліктік темір жол жүкқағазының түпнұсқасында тасымалдаушы визасының болуы негіз болып табылады.

Жүкжөнелтуші тасымалдаушы белгілеген тәртіппен тасымалдаушының автоматтандырылған деректер базасында тіркеледі.

Жүкті тасымалдауға қабылдау үшін тасымалдаушының жүкті қабылдау туралы белгісімен жүкті тасымалдауға өтінімнің жоспар бар болуы негіз болып табылады.

73. Жүктер тасымалдауға жүк жылдамдығымен, сондай-ақ үлкен жылдамдықпен қабылданады. Жүк және жоғары жылдамдықтар жүкті жеткізу мерзімдеріне (осы Қағидаға 13-қосымша) сәйкес белгіленеді.

Тасымал үшін төлем ең қысқа қашықтықпен жүріп өткен жол арқылы белгіленеді.

Тасымалдау жылдамдығының түрі жүкжөнелтушімен белгіленеді және жүкқағазда көрсетіледі.

Егер осы жүкті белгілі бір жылдамдықпен ғана тасымалдауға рұқсат етілсе, онда жүкжөнелтуші бұл жылдамдықты жүкқағазда көрсетеді.

74. Тасымалдаушы жүк жөнелтушіге вагондардың, контейнерлердің тиеуге берілуі туралы беруден бұрын екі сағаттан кешіктірмей, мұндай хабарламаны вагондарды тиеуге беру уақыты туралы хабарламалар кітабында тіркегеннен кейін хабарлайды. Вагондарды кірме жолдарға беру-алу тәртібі вагондарды беру-алу шартына сәйкес белгіленеді. Жүк жөнелтушінің ұсынысы бойынша хабарлаудың өзге тәртібі белгіленуі мүмкін. Хабарлау үшін деректермен электрондық алмасу желісін қоса алғанда, қолдағы байланыс құралдары қолданылады. Жүк жөнелтушінің хабарламаларды қабылдауын қамтамасыз ету үшін хабарламаларды қабылдау бойынша жауапты адамдар белгіленеді, олардың тегі және телефон (факс, телекс) нөмірлері жазбаша түрде тасымалдаушыға хабарланады. Жүк жөнелтуші вагондардың берілгені туралы хабарламаны алмаған жағдайда немесе тасымалдаушы вагондарды хабарламасыз бергенде

вагондар жүк жөнелтушінің атына есептеледі және олардың кірме жолда болу уақыты вагондар шын мәнінде берілгеннен кейін екі сағат өткен соң есептеледі. Вагондарды хабарламада көрсетілген мерзімнен кешіктіріп бергенде, вагондардың кірме жолда болған уақыты шын мәнінде берілген сәттен бастап есептеледі. Егер кешіктіру екі сағаттан асып кетсе, тасымалдаушы жүк жөнелтушіге вагондарды беру туралы тағы хабарлайды.

75. Жүк тасымалдары үшін ақыны және тасымалдаушыға өткен жүк тасымалдары үшін тиісті төлемдерді төлегенге дейін келесі тиеу үшін вагондарды, контейнерлерді беру тоқтатылады.

76. Тасымалдаушы тиеуге ақаусыз, сырты мен іші тазаланған, қажет болған жағдайларда жуылған және залалдандырылған, жүктердің белгілі түрлерін тасымалдауға жарамды, бекітуге арналған қарапайым құралдары алынған, алынбайтындардан басқа, тиесілігіне қатыссыз вагондарды, контейнерлерді береді.

77. Жүк жөнелтушінің оның өтінімі бойынша тиеу станциясына келген бос ерекшеленген вагондардан бас тарту және бұл станцияда басқа жүк жөнелтушімен тәулік барысында қолдануға болмайтын жағдайында тасымалдаушы одан жөнелтілген станциядан тиеу станциясына дейін, бірақ 300 километрден аспайтын шақырым үшін төлем ақы алынады.

78. Тиеуге берілген вагондардың, контейнерлердің техникалық жарамдылығын тасымалдаушы анықтайды. Тиеуге, оның ішінде құюға, тасымалдаушы меншігіндегі вагондар мен контейнерлерді дайындауды тасымалдаушы немесе жүк жөнелтуші өзара бекітілген шарттарға сәйкес жүргізіледі, ал тасымалдаушы меншігіне жатпайтын вагондар мен контейнерлерді, оның ішінде ерекшеленген вагондарды, контейнерлерді дайындау жүк жөнелтушімен немесе мүмкіндік бар жағдайда жүк жөнелтуші есебінен тасымалдаушымен олардың өзара бекіткен шарттарына сәйкес жүргізіледі.

Вагондарды, контейнерлерді тиеуге дайындау вагондарда, контейнерлерде жарияланған жүкті тиеуге дейін поезд жүрісі қауіпсіздігін, тасымалданатын жүктің сақталуын қамтамасыз ету мақсатында жүргізілетін жұмыстарды қарастырады.

Тиеу кезінде қауіпті жүктер үшін қарастырылған шарттар сақтала отырып, вагондарды дайындау жүргізілетін жүктердің тізбесі осы Қағидаға 14-қосымшада көрсетілген.

Цистерналарға құю алдында жүкжөнелтушілер қазандардың, арматураның және цистерналардың әмбебап құю аспаптарының техникалық жарамдылығын тексереді.

Вагондардың, контейнерлердің (аталған жүктерді тасымалдауға жарамды вагондардың, контейнерлердің жүк бөлімдерінің жай-күйі, жүктерді тиегенде, түсіргенде және тасымалдағанда жүктердің жай-күйіне әсер ететін вагондардың, контейнерлердің ішінде бөтен иістің, өзге де қолайсыз факторлардың болмауы, ашық вагондардағы атмосфералық жауын-шашын салдарларын, сондай-ақ вагондар, контейнерлер шанақтарының ішкі конструкцияларының ерекшелігін есептемегенде) нақты жүктерді тасымалдауға коммерциялық тұрғыдан жарамдылығы мынадай қатынаста анықталады:

вагондардың - жүк жөнелтушілермен, егер тиеуді олар жүзеге асырса, немесе тасымалдаушымен, егер тиеуді ол жүзеге асырса;

контейнерлердің - жүк жөнелтушілермен.

79. Жүк жөнелтушілер нақты жүк тасымалдау үшін жарамсыз вагондардан, контейнерлерден бас тартса, тасымалдаушы аталған вагондардың, контейнерлердің орнына ақаусыз, осындай жүктерді тасымалдауға жарамды вагондарды, контейнерлерді береді.

80. Вагондардың жүк тасымалдауға, соның ішінде қосарланған операциялар (жүкті вагоннан түсіргеннен кейін) ретінде пайдаланылатындардың жарамсыз болу деректері ГУ-23 жалпы нысандағы актімен (осы Қағидаға 15-қосымша) ресімделеді, оған тасымалдаушының және жүк жөнелтушінің өкілдері қол қояды.

81. Жүктерді вагондарға, контейнерлерге кірме жолдарда тиеу және түсірудағы орындарда тиеуді жүк жөнелтуші немесе шарт негізінде тасымалдаушы жүзеге асырады. Тиеу-түсіру орындарында мыналарды:

қауіпті және тез бүлінетін жүктерді;

малдан алынған шикі өнімдерді;

бір орнының массасы 0,5 тоннадан асатын және жабық вагонда тасымалданатын жүктерді;

габариттен тыс жүктерді;

құйылып, үйіліп және ақтарылып тасымалданатын жүктерді;

мамандандырылған жылжымалы құрамда тасымалданатын жүктерді қоспағанда, тиеу жүк алушылар және жүк жөнелтушілер өкілдерінің қоса жүруімен жүзеге асырылады.

82. Жүк жөнелтушілер жүктерді тиеу және тасымалдау үшін тиеу-түсіру жұмыстарының және қозғалыстың қауіпсіздігі, жүктердің, вагондардың, контейнерлердің сақталуы қамтамасыз етілетіндей етіп дайындайды.

Жүктер, оларды зақымданудан, бүлінуден, жоғалудан және жетіспеуден сақтау, сондай-ақ жылжымалы құрамның, темір жол төсемінің және қоршаған табиғи ортаның ластануын және қоқыстануын болдырмау мақсатында тасымалдауға стандарттарға және техникалық шарттарға сәйкес келетін көліктік ыдыс қолданылып буып-түйілген түрде беріледі.

Жүктің ыдысына және орамасына, тасымалдаушы тасымалдайтын өнімнің сапасына қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес стандарттармен, техникалық шарттармен белгіленеді. Жүк жөнелтушілер тасымалдаушының талап етуі бойынша тиелетін өнімге, егер жүк буып-түйілген болса, орамасына стандарттар немесе техникалық шарттарды көрсетеді.

83. Ыдысына және орамасына стандарттар мен техникалық шарттар белгіленбеген жүктер тасымалдауға жеткізіп беру келісім-шарттарының, шарттардың ережелеріне және осы Қағиданың талаптарына сәйкес келетін олардың тасымалдауда толық сақталуын қамтамасыз ететін ақаусыз ыдыста тапсырылады.

Тасымалдаушы жүктердің ыдысы мен орамасының сәйкестігін тексеруді жүргізеді.

84. Оңай жанатын жүктер қатарына жатпайтын, бірақ оңай жанатын материалдар қолданыла отырып (мата, жөке) буып-түйілген немесе бұзылудан оңай жанатын материалдармен (қағаз, жөке, жоңқа, сабан, басқалар) қорғалған болса, сондай-ақ жұмсақ жиһаз тасымалданғанда, вагондарды, контейнерлерді қарау және оларды тиеуге дайындау жанғыш жүктердікі секілді жүргізілуі керек.

Тиелуі кезінде қауіпті жүктер үшін қарастырылған шарттар сақтала отырып, вагондарды дайындау жүргізілетін жүктер 12-қосымшада көрсетілген.

85. Жүк жөнелтуші ыдыстағы және дара жүктерді тасымалдауға көліктің басқа түрлерінде қолданылатын таңбалау талаптарына тәуелсіз көліктік таңбалаумен тапсырады. Көліктік таңбаның мазмұны, орны, жапсыру орны мен әдісі, орналастыру тәртібі, таңбалық жапсырмалар мен жазбалардың мөлшері МемСТ-қа сәйкес жасалады. Көліктік таңба негізгі, қосымша, ақпараттық жазбалардан және манипуляциялық белгілерден тұрады.

Жүктермен жұмыс істеу тәсілдеріне нұсқайтын кескіндемелер манипуляциялық белгілер болып табылады.

86. Жүк орындарындағы негізгі жазбалар жүк жөнелтушінің белгіленген тәртіппен тіркелген толық және шартты атауынан, тағайындалу станциясының толық атауынан және тағайындалу темір жолының қысқартылған атауынан, жөнелтілімдегі жүк орындарының санынан және жөнелтілім ішіндегі орынның реттік нөмірінен (бөлшекпен көрсетіледі: алымында - жөнелтілімдегі орынның реттік нөмірі, бөлімінде - жөнелтілімдегі орындардың саны) тұрады.

Жүк орындарының саны және орынның реттік нөмірі бір үлгідегі ыдыста әр түрлі текті немесе әр түрлі сұрыпты жүктер (мысалы, бумадағы мақтаның түрлі сұрыптары) немесе бір текті жүктер түрлі үлгідегі ыдыста немесе бір текті жүктер жөнелтілімінде мұрыптардың араласуы мүмкін емес болғанда, немесе

жабдық жиынтықтарын тасымалдағанда, сондай-ақ жол жүру барысында шамадан артық тиеп тасымалдағанда немесе жүктерді бір вагонда шағын жөнелтіліммен тасымалдағанда көрсетіледі.

87. Жүк орындарындағы қосымша жазбалар:

жүк жөнелтушінің белгіленген тәртіппен тіркелген толық немесе шартты атауынан;

жөнелту станциясы көрсетілген жөнелту пунктінің атауынан және жөнелту темір жолының қысқартылған атауынан;

жүктерді шағын жөнелтіліммен тасымалдағанда әрбір жүк орнына енгізілетін темір жол таңбасынан тұрады, темір жол таңбасы бөлшек түрінде: алымы - жүкті жөнелтуге қабылдау кітабы бойынша реттік нөмірі және сызықша арқылы - жөнелтілімдегі орынның саны; бөлімі - тарифтік басшылыққа сәйкес жөнелту станциясының кодынан тұрады.

Темір жол таңбасын:

тасымалдаушы жөнелту станциясында - жүктерді тасымалдауға тиеу және түсіру орындарынан қабылдағанда және сонымен қатар жүк қағазында "Т.ж. маркасы" бағанында көрсетіледі;

жүк жөнелтуші (жүкті тасымалдауға тапсырғанға дейін) - жүкті шағын жөнелтімдермен клиенттің кірме жолдарында тиегенде жазады.

Ақпараттық жазбалар:

жүк орнының килограммен алғандағы брутто массасынан және нетто массасынан тұрады. Нетто массасының орнына бұйымдардың бірлік санын көрсетуге жол беріледі. Егер бұл мәліметтер орамадағы өнімді сипаттайтын таңбалауда көрсетілсе, олар жазылмайды;

жүк орнының габариттік мөлшері сантиметрмен (ұзындығы, ені, биіктігі не болмаса диаметрі мен биіктігі) көрсетілсе, олар жазылмайды. Егер габариттік өлшемдердің біреуі жүкті ашық жылжымалы құрамда тасымалдағанда 1 метрден аспаса және жабық вагонда - 1,2 метрден аспаса, мұндай өлшемдер көрсетілмейді.

Манипуляциялық белгілерді жазудың қажеттілігі өнімнің стандарттарында, техникалық шарттарында белгіленеді. Егер манипуляциялық белгілермен жүкпен жұмыс істеу әдісін көрсету мүмкін болмаса, ескерту жазбаларын қолдануға жол беріледі.

Көліктік таңба әр жүк орнына жазылады. Бір текті жүктерді тікелей темір жол қатынасында вагондап жөнелтулерде негізгі, қосымша және ақпараттық жазбаларды (брутто массасынан және нетто массасынан басқа) барлық жүк орындарына, бірақ төрттен кем болмайтын жерлерде жазбауға жол беріледі. Бұл жағдайда таңбаланған жүк орындары:

жабық вагондарда - әр есіктің қасында таңбасы сыртқа көрсетіліп екі орыннан;

үсті ашық жылжымалы құрамда - тиеудің жоғарғы ярусында таңбасы жоғары көрсетіліп вагонның әр бойлық ернеуіндегі екі орыннан орналастырылады.

Негізгі, қосымша және ақпараттық жазбаларды (брутто массасынан және нетто массасынан басқа) әмбебап контейнерлерде тасымалданатын жүктерге жазу талап етілмейді.

Жүктерді ыдыссыз үйіп және құйып тасымалдағанда көліктік таңба жазылмайды.

Жүктерден қалыптастырылған көліктік пакеттерге жазбалар жазудың ерекшелігі осы Қағиданың 301, 303-тармақтарында белгіленеді.

88. Жүктерді вагондарға, контейнерлерге тиеу, орналастыру және бекіту поездар қозғалысының қауіпсіздігін, тиеу-түсіру жұмыстарын механикаландыруды және қауіпсіз ету мүмкіндігін, жүктердің, вагондардың, контейнерлердің стандарттар талаптарына сәйкес сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Жүктерді вагондарға, контейнерлерге орналастыру және бекіту жүктерді орналастыру және бекіту шарттарына, осы Қағида талаптарына сәйкес жүргізіледі. Орамаларында манипуляциялық белгілер және ескерту жазбалары бар жүктер вагондарға осы белгілердің, жазбалардың талаптары сақталып тиеледі.

Жүктерді тиеу, бекіту және тасымалдау үшін қажетті жабдықты, материалдарды, пакеттеу құралдарын және өзге де қарапайым құралдарды жүк жөнелтуші береді. Мұндай қарайым құралдарды тиеу кезінде орнатуды кімнің тиеуді жүзеге асыруына қарай жүк жөнелтуші немесе тасымалдаушы жүргізеді. Бір вагонға өзінің қасиеті бойынша басқа жүктерге зақым келтіретін немесе бүлдіретін жүктерді тиеу жүргізілмейді. Ыдыстағы және дара жүктерді вагонның есікаралық кеңістігінде орналастыру есік пен жүк арасындағы саңылау 25 сантиметрден кем болмайтындай етіп жүргізіледі. Жүктер вагондарға, контейнерлерге олардың толық сыйымдылығына дейін тиеледі, бірақ вагондағы, контейнердегі трафаретке сәйкес жүк көтергіштігінен артық болмайтындай болуы керек.

89. Жүктерді тасымалдауға бергенде жүк жөнелтуші жүк қағазында олардың массасын, ал ыдыстағы және дара жүктерді бергенде дәл осындай жүк орындардың санын көрсетеді. Жүк массасын анықтау, егер оларды вагондардың, контейнерлердің толық сыйымдылығына дейін тиеу рұқсат етілген жүк көтергіштіктен тыс тиелуіне әкеліп соғуы анықтау, өлшеу арқылы жүзеге асырылады. Бұл ретте, атқарылып, үйіліп тасымалданатын жүк массасын анықтау вагондық таразыда өлшеу жолымен асырылады.

Жүктердің массасын анықтауды жүк жөнелтуші жүргізеді. Тасымалдауға бір жүк қағазымен вагонда, контейнерде берілетін жүктің жалпы массасы өлшеу не болмаса трафаретке сәйкес әрбір жүк орнында көрсетілген массаны қосу арқылы, стандарттық масса бойынша, сондай-ақ есептеу жолымен және өлшеу арқылы анықталады.

Жүк жөнелтушіде вагондық таразы болмағанда, жүктің массасы тасымалдаушының таразысында анықталады. Тасымалдаушы жүктерді өлшегені үшін тасымалдаушының тарифтік басшылығында (бағатізбеде) көрсетілген алымдарды алады. Контейнерлермен тасымалданатын жүктердің массасы барлық жағдайларда жүк жөнелтушімен анықталады.

90. Цистерналарға құйылып тасымалданатын жүктердің массасын анықтау өлшеу жолымен немесе жөнелтушінің темір жол цистерналарын мөлшерлеу кестесін қолданып құю биіктігін өлшеу және құйылған жүктің көлемін анықтау жолымен жүргізіледі. Бұл жағдайда жүк жөнелтуші жүк қағазында, сондай-ақ жүктің атауы тұсында құю биіктігін, цистернадағы жүктің температурасын және өнімнің тығыздығын көрсетеді.

91. Тасымалданатын жүктерді кірме жолдарда өлшеу үшін өлшеу аспаптарының қажетті санымен жабдықтауды аталған жолдардың иесімен жүргізіледі.

92. Вагонның тиелу дәрежесін анықтау, тасымалдау төлемін есептеу және тасымалдауға қабылданған жүк үшін темір жолдың жауапкершілік дәрежесін белгілеу үшін жүктерді өлшеу әртүрлі үлгідегі таразыларда жүргізіледі. Жүктерді дұрыс өлшеу кем тиеуді, яғни вагонның жүк көтеру қабілетін толық пайдаланбауды, апаттар мен күйреулерге алып келуі мүмкін вагонның көтеру күшінен артық жүк тиеуді болдырмайды. Өлшеу тәсілінен, автотіркеме, үдеу әсерінен болған қателік, вагондық таразылардың үлгісіне байланысты статика, динамика ескеріле отырып, вагондық таразыларда өлшеудің ақырғы нәтижесі есептеледі. Өлшеу аспаптары Қазақстан Республикасының Мемстандартының нормативтік құжаттарының талаптарына сай болуы тиіс.

Вагон, контейнер ыдысының массасы вагон, контейнердегі трафаретке сәйкес қабылданады. Жүкжөнелтушілерде вагон тарзылары болған жағдайда, жүкқағазда вагон ыдысының нақты массасын "Ыдыс тексерілді" бағанында көрсете отырып, вагон ыдысына өлшеу жүргізуге рұқсат етіледі.

93. Жүктерді алынбалы жабдығымен және бекіту құралдарымен, соның ішінде көкөніс, астық қалқандарымен және қымтау құралдарымен тасымалдағанда, аталған қарапайым құралдардың, материалдардың массасы жүктің массасына кірмейді және жүк қағазының "Жөнелтушінің ерекше мәлімдемелері мен белгілері" 4-бағанында жеке көрсетіледі. Алынбайтын астық қалқандарының массасы вагон ыдысының массасына кіреді.

Бекіту құралдарының тізілімін жүк жөнелтуші "Жөнелтушінің ерекше мәлімдемелері мен белгілері" 4-бағанында көрсетеді.

94. Жүк массасын анықтау әдісі, жүк массасын кім анықтағаны (жүк жөнелтуші немесе тасымалдаушы) жүк қағазының тиісті бағандарында көрсетіледі. Жүк массасын стандарт бойынша анықтағанда, қосымша бір орынның массасы көрсетіледі.

95. Жүк тиелген вагондарды, контейнерлерді, егер жүк тасымалдаушымен тиелген болса, тасымалдаушы немесе жүктер жүк жөнелтушілермен тиелген болса, жүк жөнелтушілер пломбалайды.

96. Тиеу аяқталғаннан кейін жүк жөнелтуші жабық және мамандандырылған вагондардың шатырын, тиеу люктерін тиелген жүктің қалдықтарынан тазалайды, вагондағы трафареттік жазбаларды сүртеді, вагонның рамасы мен жүріс бөлігін тазартады.

97. Тасымалдаушы жүктерді тасымалдауға қабылдауды жылжымалы құрамға коммерциялық тұрғыдан қойылатын талаптарды сақтай отырып, келесі тәртіппен жүргізеді:

осы Қағиданың 581-тармағында көзделген жағдайларда, бекіту-пломбылау құрылғылары қойыла отырып, пломбыланған жабық үлгідегі жылжымалы құрамда немесе белгіленген үлгідегі бұраулар қойылған вагондарда жүктерді тасымалдауға қабылдауды тасымалдаушы вагондардағы жүктерді тексермей, вагондардың коммерциялық жай-күйіне (бекіту-пломбылау құрылғыларының, бұраулардың, люктердің, қаптағыш заттардың және т.б. түзіктігіне) сырттай қарау арқылы жүргізеді.

Ашық үлгідегі вагондарда (контейнерлерді қоспағанда) жүктерді тасымалдауға қабылдауды тасымалдаушы вагонда жүктің жоғалу, кем шығу немесе зақымдану белгілерінің болуына, сондай-ақ жүктерді орналастыруға және бекітуге қойылатын талаптардың сақталуына сырттай көзбен қарау арқылы жүргізеді.

98. Жүк жөнелтуші жүкті тасымалдауға ұсынғанда, жүктің әрбір жөнелтіліміне тиісті түрде жасалған жүкқағазын және басқа қажетті ілеспе құжаттарды тасымалдаушыға ұсынады.

Жүктің тасымалдауға қабылданғанының растамасы ретінде жүкжөнелтушіге жол ведомосының түбіртегіне қол қойылған жүктің қабылданғаны туралы квитанция беріледі. Аталған жүкқағазы және оның негізінде жүкжөнелтушіге берілген жүктің қабылданғаны туралы квитанция жүкті тасымалдау шартының жасасылғанын растайды.

Жүкті тасымалдауға қабылдау күні жүкқағазының тиісті бағанына жүктің ресімделуі жүргізілген тәуліктің уақытына байланыссыз ағымдағы тәуліктің

күнін көрсете отырып, жөнелту станциясының күнтізбелік мөртабанын қою арқылы куәландырылады.

Жүк жөнелтушіде тасымалдау құжаттарын қабылдайтын, ресімдейтін, бақылайтын және мөр басатын өзінің автоматтандырылған жүйесі болған жағдайда, оларды келісу және бұрыштама қою жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара әрекеттесу технологиясы мен стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы жүзеге асырылуы мүмкін. Электрондық жүкқағазды ресімдеу жүкқағазды ресімдеуге ұқсас етіп жүзеге асырылады.

Тиеудің және тасымалдау құжаттарын ресімдеудің аяқталуы бойынша жүк жөнелтуші вагондарды беру-әкету шартымен белгіленген вагонды немесе контейнерді тасымалдаушыға қабылдау-тапсыру жолдарында вагонды беру-әкету ведомосына (ГУ-46 нысаны), қабылдап-тапсырушының жаднамасына (ГУ-45 нысаны) қол қоя отырып, қабылдау-тапсыру операцияларын жүргізу арқылы береді.

99. Жүк тиелген вагондарды қабылдау/тапсыру кезінде тасымалдаушы мен жүк жөнелтушінің өкілдері осы Қағидаға, жүктерді тиеу және бекіту шарттарына, стандарттарға және т.б. сәйкес техникалық және коммерциялық тұрғыдан қарап тексеру жүргізеді.

100. Халықаралық теміржол қатынасында, сондай-ақ халықаралық аралық қатынаста экспортқа тиелетін жүктерді тасымалдауға қабылдау Қазақстан Республикасының теңіз кемежайлары мен шекаралық станциялары арқылы көліктің тиісті түрлерінде қолданылатын нормативтік-құқықтық актілер, сондай-ақ халықаралық келісімдер сақтала отырып жүргізіледі. Аталған тасымалдар Қазақстан Республикасының темір жол көлігінде қолданылатын, тиісті қатынас түріне сәйкес келетін жүкқағаз-тасымалдау құжаттарымен ресімделеді.

Қазақстан Республикасының кедендік аумағына әкелінетін/әкетілетін жүктерді кедендік ресімдеу тәртібі Қазақстан Республикасының кедендік іс туралы заңнамасымен реттеледі.

101. Жүк тасымалдаумен байланысты қызметтердің тізбесі осы Қағидаға 16-қосымшада жазылған.

6. Жүктерді беру

1-параграф. Жүктің тағайындалған станциясына келуі туралы хабарлау

102. Тасымалдаушымен анықталған тәртіппен, жүк қабылдаушы тасушының автоматтандырылған мағлұмат базасында тіркеледі.

103. Жүк тасушы шартқа сәйкес жүк қабылдаушыға жүктердің оның мекенжайына келуі туралы алдын ала хабарлама ұсынуы мүмкін. Ескертпенің тәсілі шартпен белгіленеді.

104. Тасымалдаушы жүк алушыға тағайындалу станциясына оның атына жүктердің келіп түскені туралы хабарламаны келу күнінен кейінгі күннің күндізгі сағат 12-сінен кешіктірмей ескертеді.

Тағайындалған станцияға жүктердің келіп түскені туралы хабарламаны беру тәртібі мен тәсілі тасымалдаушымен белгіленеді. Тасымалдаушы мен жүк алушы арасындағы шарт бойынша хабарландырудың басқа тәртібін белгілеуге жол беріледі. Хабарландыру үшін қолда бар байланыс құралдары қолданылады.

Хабарлау үшін шығыстардың орнын толтыру тасымалдаушы мен жүк алушы арасындағы шартпен анықталады.

Хабарландыруларды қабылдауды қамтамасыз ету үшін жүк алушымен хабарландыруларды қабылдау жөніндегі жауапты тұлғалар белгіленеді, олардың аты-жөні және телефондарының нөмірлері, факстері, телекстері жазбаша түрде тасымалдаушыға хабарланады.

Хабарландыруды беру бірмезгілде станцияда жүктердің келуі туралы хабарландыру кітабында беліленген нысанда тіркеледі.

Жүктің келуі туралы хабарландыруда хабарландыруды беру датасы мен уақыты қойылады.

Жүк алушы өзінің атына келген жүкті қабылдауды және тасымалдаушыға тиесілі ақыны төлеуді қамтамасыз етеді.

Жүк алушыға өзінің атына келіп түскен қауіпті жүктен бас тартуына жол берілмейді.

105. Тасымалдануы электрондық тасымалдау құжаты (бұдан әрі - электрондық жүкқағазы) қолданыла отырып ресімделген жүк тағайындалу станциясына келіп жетуі бойынша тағайындалу станциясының тауарлық кассирінің арнайы автоматтандырылған жұмыс орнына тасымалдаушының ақпараттық жүйесінен тасымалдау құжаттары туралы ақпараты бар электрондық хабарлама (хабарлама) беріледі.

Жүк алушының өзінде меншікті автоматтандырылған жүйе немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қол жетімділігі болған жағдайда, жүктің оның атына келгені туралы хабарлама жүк жөнелтуші, жүк алушы және тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара әрекеттесу технологиясына және стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы жүзеге асырылады.

2-параграф. Қабылдау-тапсыру жолдарына вагондарды беру

106. Тағайындалған станцияға келген вагондар жүгі бар вагондарды алу немесе жүкалушыға немесе ол уәкілеттік берген тұлғаға жүкті беру үшін тасымалдаушы мен жүк алушы арасында белгіленген қабылдау-тапсыру жолдарына беріледі.

107. Вагондардың қабылдау-тапсыру жолдарына берілгені туралы тасымалдаушы беруге дейін 2 сағаттан кешіктірмей, осы Қағидаға және олардың арасындағы шартқа сәйкес белгіленген тәсілмен және тәртіппен жүк алушыға хабарлайды.

Тасымалдаушы жүкалушыға вагондардың берілгендігі туралы хабарламаған жағдайда, берілген вагондар жүк алушының есебіне жатқызылады және вагондар іс-жүзінде берілгеннен кейін екі сағат өткен соң олардың болу уақыты жүкалушының жауапкершілігінде болып есептеледі.

Вагондар хабарламада көрсетілген мезгілден кешіктіріліп берілген жағдайда, олардың жүкалушының жауапкершілігінде болу уақыты вагондар іс-жүзінде берілгеннен сәттен бастап есептеледі. Егер кешігуі екі сағаттан асса, онда тасымалдаушы алдағы беру туралы жүк алушыға жаңадан хабарлайды.

108. Қабылдау-тапсыру операциялары вагондарды беру-әкету шартының шарттарымен белгіленген қабылдау-тапсыру жолдарында жүргізіледі.

109. Вагондармен, соның ішінде жүк тиелген контейнерлермен қабылдау-тапсыру операциялары кезінде, қатысушы тараптар техникалық және коммерциялық байқау жолымен вагондардың, контейнерлердің түзіктігіне, сонымен қатар вагондық парақтар мен темір жолдық жүкқұжаттарында көрсетілген мәліметтердің сәйкестігіне көз жеткізеді.

Ашық жылжымалы құрамда жүктерді тасымалдау кезінде бұзылудың (бүлінудің) көрінетін іздерінің болмауына және жүк жоғалудың жоқ екендігіне көз жеткізу қажет.

Вагонда, контейнерде коммерциялық ақау байқалған жағдайда, тасымалдаушының өкілі ГУ-23 жалпы нысанындағы актіні толтырады.

Вагонда, контейнерде техникалық ақаулар байқалған жағдайда, тасымалдаушының өкілі ГУ-106 нысанындағы Вагонның, контейнердің техникалық жағдайы туралы актіні (осы Қағидаға 17-қосымша) толтырады.

3-параграф. Жүкті беру

110. Жүк тағайындалған станцияда жүкалушыға немесе ол уәкілеттік берген тұлғаға олар жүк тасымалданғаны үшін және Тасымалдаушының тарифтік басшылығында (прейскурантта) белгіленген тасымалдаушыға тиесілі басқа да төлемдерді енгізгеннен кейін беріледі.

Жүк алушының немесе ол уәкілеттік берген тұлғаның жүкті алуға арналған сенімхатының нөмірі мен күнін көрсете отырып, жол ведомосына қойған қолы және теміржолдық жүкқұжатының түпнұсқасын беру жүктің берілуіне растама болып табылады.

Тасымалдаушы уәкілінің қатысуынсыз жүкқабылдаушының құралдарымен тиеу және түсіру орындарында және кірме жолдарда жүктерді түсіруді жүзеге асыру кезінде жүк алушының қабылдап-тапсырушының жаднамасында немесе вагонды беру және әкету ведомосында "Вагонды қабылдадым" деген бағанға қойған қолы жүктің іс жүзінде берілуінің растамасы болып табылады.

Халықаралық қатынаста жүкті тасымалдау кезінде Халықаралық теміржолдық жүк қатынасы туралы келісімге (бұдан әрі - ХЖүкҚК) немесе халықаралық келісімге сәйкес жүктерді беру туралы белгі енгізіледі.

111. Электрондық жүкқұжаты пайдалана отырып, жүктерді тасымалдау кезінде тасымал үшін тағайындау станциясында тасымалдаушымен ақырғы есеп айырысуларды жүзеге асырған соң, жүк алушыға осы Қағидаға сәйкес жүктің берілу ресміделу уақыты туралы тауар кассирінің қолымен және тағайындалған станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен расталған электрондық жүкқұжаттың қағаз көшірмесі беріледі. Электрондық жол ведомосының қағаз көшірмесі түріндегі жүкқұжат жүк алушыға қол қою арқылы беріледі. Жүк алушының өзінде меншікті автоматтандырылған жүйе немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қол жетімділігі болған жағдайда, жүк алушы мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара әрекеттесу технологиясына және стандарттарына сәйкес жүк алушының атына келіп түскен жүкке жүкқұжат беру деректермен электрондық алмасу арқылы жүзеге асырылады.

112. Электрондық сүйемелдеу құжаттары тиесілілігіне қарай электрондық немесе қағаз түрінде беріледі. Электрондық сүйемелдеу құжаттары адресатқа қағаз түрінде берілген жағдайда, олар тағайындалған станциядағы тасымалдаушының өкілімен электрондық құжаттың қағаз көшірмесі түрінде басылып шығарылады және тағайындалған станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен расталады.

113. Жүкті алу кезінде жүк алушы немесе онымен өкілеттенген тұлға тасымалдаушыға жүкті алу құқығына арналған сенімхатты және жеке басын куәландырытын құжатты береді.

Сенімхат заңды тұлғаның атынан оның басшысының немесе құрылтайшы құжаттармен уәкілеттілік берілген өзге тұлғаның қолымен және осы ұйымның мөрінің бедері басылып беріледі.

Сенімхат нақты жүкқұжатпен жүкті бір рет алуға беріледі. Бұл жағдайда тасымалдау құжаттары кредиттелгеннен кейін ол жол жүк ведомосына салынады

. Ұзақ мерзімге берілген сенімхат тағайындалған станциядағы тасымалдаушының өкілінде сақталады.

Сенімхатта сенімхат берілген тұлғаның төлқұжатының немесе жеке куәлігінің деректері, өкілеттілік берілген әрекет (құжаттарды кредиттеу, тасымалдар үшін есеп-қисапты жүзеге асыру, қабылдап-тапсырушының жаднамасына, вагондарды беру-әкету ведомосына, коммерциялық актіге немесе басқаларға қол қою), сонымен қатар вагонның (контейнердің) нөмірі және жол парағының нөмірі көрсетіледі, егерде сенімхат нақты жол парағымен жүк алуға берілсе.

114. Жеке тұлғалар атына жіберілген жүктер жүк алушыға жеке басын куәландыратын құжат көрсеткенде, жол ведомосына жүкті алу датасын және жеке басын куәландыратын құжаттың мәліметтерін (сериясын, нөмірін, кім бергенін, берілу күнін) көрсете отырып, қол қойғанда ғана беріледі.

115. Жоғалу, зақымдану (бүліну) және жетіспеу белгілерінсіз жүк жөнелтушінің бекітуші-пломбылаушы түзік құрылғыларымен түзік вагондарда, контейнерлерде, сондай-ақ бекітуші-пломбылаушы құрылғыларынсыз, егер мұндай тасымалдауға осы Қағидада жол берілсе, келген жүктерді беру қабылдау-тапсыру жолдарында, орындардың жай-күйін, массасын және санын тексерусіз тасымалдаушымен жүргізіледі.

116. Жүк жөнелтушінің немесе кеден органдарының бекітуші-пломбылаушы құрылғыларымен түзік вагондарда, контейнерлерде келген импорттық жүктерді беру Қазақстан Республикасының темір жол көлігі туралы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, орындардың жай-күйін, массасын және санын тексеруге тасымалдаушының өкілін қатыстырусыз-ақ жүргізіледі.

117. Шекаралық, санитарлық, карантиндік бақылаудың және бақылаудың басқа түрлерінің жүргізілуіне байланысты тағайындалу станциясына келген, вагонды (контейнерді) ашу актілерімен расталған, шекаралық станциямен пломбыланған вагоннан, контейнерден жүкті беру жүктің санын және жай-күйін тексерусіз жүргізіледі.

118. Жүк алушының өтініші бойынша тасымалдаушы жүктің жай-күйін, массасын, орындардың санын тексеруге қатыса алады, тіпті мұндай тексеру Қазақстан Республикасының темір жол көлігі туралы заңнамасында қарастырылмаған жағдайларда да.

Келіп түскен жүкті беру және жүктің жай-күйін, оның массасын және орындардың санын тексеру нәтижелері осы Қағиданың 120-122-тармақтарында қарастырылған тәртіппен ресімделеді.

119. Станция жүк алушының талабы бойынша тасымалдаушының қатысуынсыз жүктің берілгені туралы жүкқұжаттың "Жүкті беру туралы белгі" бағанында келесі мазмұндағы жазба жүргізеді:

Жүк жөнелтушімен, кедендік органмен немесе осыған өкілеттігі бар өзге органмен пломбыланған вагонмен, контейнермен келген жүктер үшін: "Жүк осы жүкқұжат бойынша Жүк жөнелтушінің, кедендік органның немесе осыған өкілеттігі бар өзге органның түзік БПҚ-мен № _____ түзік вагонда, контейнерде (керек емесі сызылсын) келді және " _____ " _____ тексерусіз берілді".

бекітуші-пломбылаушы құрылғыларынсыз, сондай-ақ ашық жылжымалы құрамда тасымалданатын жүктерге:

"Жүк осы жүкқұжат бойынша жоғалу белгілерінсіз № ____ түзік вагонда жетті және " ____ " _____ ж. тексерусіз берілді".

120. Жүкті беру және тексеру кезінде тасымалдаушы беру қорытындыларына байланысты ГУ-22 нысанындағы коммерциялық актіні жасайды. Аталған жағдайлар бар болған жағдайда, қабылдап-тапсырушының жаднамасында немесе вагондарды беру - әкету ведомосында "Ескерту" бағанында тасымалдаушының қатысуымен ГУ-23 жалпы нысандағы актінің және берудің нөмірін көрсету арқылы белгі жасайды.

Тасымалдаушының қатысуымен жүкті беру және тексеру кезінде вагон парағында вагонның жүк түсірілуге берілген уақытын ғана емес, сондай-ақ жүк түсірілу уақытының басталуы мен аяқталуын көрсетіледі.

121. Жүк жетіспеген, бұзылған немесе зақымданған жағдайда, бұл жайында жүк берілгенге дейін коммерциялық акт жасалған болса (оның ішінде сапар барысында), тасымалдаушының өкілі тағайындалған станцияда жүкті жүк алушы көрсеткен құжаттарға (шот фактура және тағы басқалар) сәйкес жүктің нақты кем шығу, бұзылу немесе зақымдану мөлшерін анықтағаннан кейін барып жүк алушыға береді.

Жүк алушы жиһаздың, жабдықтың, қосалқы бөлшектердің, аспаптың немесе жинақтаушы бөлшектердің жекелеген бөліктері кем болған, бұзылған немесе зақымданған жағдайда, зақымданған жүктің қалпына келтірілу құнын немесе жетіспейтін бөліктердің, қосалқы бөлшектердің, аспаптың, жинақтаушы бөлшектердің жеке құнын (калькуляция, квитанция, шот және т.б.) растайтын құжаттарды қоса береді.

Аталған құжаттар ұсынылмаған жағдайда, қолда бар жүк коммерциялық актіде толық тізімделгеннен кейін немесе тиісті жағдайларда сараптау актісі жасалғаннан кейін барып, жүк жүк алушыға беріледі.

Жүк зақымданған немесе бүлінген жағдайда, сараптау актісі бойынша жүк толық немесе ішінара жарамсыз, яғни есептен шығарылуға немесе жойылуға жатады деп танылса, онда есептен шығарылу немесе жойылу актісі қоса берілуі тиіс.

Маршруттық немесе топтық жөнелтіліммен тасылған жүк кем шыққан, зақымданған немесе бүлінген жағдайда, егер зақымдану немесе бүліну барлық

вагонда емес, тек бір не бірнеше вагонда болса, коммерциялық актіге маршруттық немесе топтық жөнелтіліммен түзік жағдайда келген қалған басқа вагондарға да жүкті қабылдау актілері қоса береді.

122. Тасымалдаушы тиеу-түсіру орындарында және кіре беріс жолдарда жүк беруді жүзеге асырғанда, жүкқұжаттың сырт жағындағы "Жүкті беру туралы белгі" бағанындағы тасымалдаушының өкілімен тағайындалған станцияда енгізілген және станция мөрқалыбымен расталған белгі жүктің берілгенінің растамасы болып саналады.

123. Тиеу-түсіру орындарында жүкті түсіру кезінде жүк алушы жүк массасын вагондық таразылармен тексеру туралы талапты түсіру басталғанға дейін білдіреді.

Кіреберіс жолдарда вагондарды түсіру кезінде жүк алушы жүк массасын вагондық таразылармен тексеру туралы талапты шартпен белгіленген тәртіпте вагондарды қабылдау сәтінде білдіреді.

Тағайындалған пункттерде жүк массасын тексеру жүк жөнелтілген пунктте жүк өлшенген таразы тәрізді таразылармен жүргізіледі. Жүк алушыда және тасымалдаушыда вагон таразылары болмаған жағдайда, үймеленіп және ақтарылып тасылатын жүктер вагондар түзік болған жағдайда, олардың массасы тексерілмей беріледі.

124. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда, жүктің берілуіне қатысу үшін тасымалдаушы өкілінің келуін күтіп вагонның, контейнердің мәжбүрлі тоқтап тұру уақыты вагонның немесе контейнердің жүк алушының пайдаланымында болуының жалпы уақытына қосылмайды.

Осы жағдай тасымалдаушы өкілінің қатысу қажеттілігі туралы тасымалдаушы хабарлаған сәттен бастап ол келген сәтке дейінгі вагондардың, контейнерлердің босқа тұру уақыты онда көрсетіле отырып, ГУ-23 жалпы нысандағы актімен расталады. жалпы нысандағы актіге жүк алушы мен тасымалдаушының уәкілетті өкілдері қол қояды.

125. Тасымалдаушы жүктің мөлшерін және жай-күйін тексеруді осы Қағидаға сәйкес мынадай тәртіппен жүргізеді:

1) массасы өлшене отырып белгіленген ақтарылып, үйіліп тасымалданатын жүктердің массасы, әдетте, жөнелтілер кезде қандай таразымен өлшенсе, берілер кезде сондай таразымен тексеріліп беріледі. Бұл ретте вагон ыдысының массасы вагондағы трафаретке сәйкес қабылданады. Жүк алушыда вагон таразылары болған жағдайда, вагонның ыдысын өлшеуді жүргізуге рұқсат етіледі. Массасы жөнелтілер кезде өлшеу бойынша, есептеу жолымен анықталған жүктер, берілер кезде жүктің массасы жөнелткендегі тәсіл бойынша анықталып және тексеріліп беріледі;

2) жөнелткенде массасы стандарт бойынша және трафарет бойынша анықталған ыдыстағы, дара жүктер жөнелтілімдегі орындарының саны мен массасы немесе жүк бірліктерінің саны зақымданған жерлерде ғана тексеріліп беріледі;

3) ақтарылып, соның ішінде торкөздерде тасымалданатын картоп, капуста және басқа да көкөністер, бақша дақылдары жүк жөнелтушіге олардың массасы тексеріліп беріледі. Массасы жөнелткенде трафарет бойынша немесе стандарт бойынша анықталған, орамада, соның ішінде ашық жәшіктерде тасымалданатын тез бүлінетін жүктерді беру жүк орнының саны мен массасы немесе жүк бірліктерінің саны зақымданған жерлерде ғана тексеріліп, жүзеге асырылады;

4) кесінді материалдар мен ағаш материалдары тасымалдау құжаттарына сәйкес олардың саны 100-ден аспаса, вагондағы орындарының саны тексеріліп және қалған жағдайларда өлшеу арқылы беріледі.

Қат-қабат ағаш материалдарын, кесінді материалдарды, ағаштарды тасымалдағанда жүктің санын тексеру бекітпесі бұзылған қатарларда ғана өлшеу арқылы жүргізіледі.

Егер осы тармақтың 1) – 4) тармақшаларында көрсетілген жүктердің массасы жөнелткенде өлшеу арқылы анықталған болса, жүк тасымалдаушы тағайындалу станциясында жүктің массасын тексеруді сол тәсілмен жүргізеді. Вагонда ағаш жүктері мен ағаштар биіктігінің тасымалдау кезінде отыруының және тығыздалуының салдарынан төмендеуі, егер ол қатар биіктігінің әр метріне 3 сантиметрден аспаса қалыпты болып саналады.

Жүктерді, соның ішінде кесілген және ағаш материалдарын пакеттерде тасымалдағанда, оларды дұрыс тасымалдамағанда, оларды беру тек ақаулы пакеттердегі пакеттердің саны мен жүктің жай-күйі тексеріліп барып жүргізіледі.

Орамасыз изотермиялық жылжымалы құрамда тасымалданатын ет және ет өнімдері жүк массасы (тауар таразысында өлшеу жолымен) және жүк қағазында олардың саны көрсетілген жағдайларда, орындардың саны тексеріліп барып беріледі.

Құйылып тасымалданатын жүктердің массасын тасымалдаушы жүк алушымен бірге осындай жүктің массасы жөнелтілгенде анықталған тәсілмен анықтайды. Келіп жеткен қауіпті жүктің жай-күйін, массасын және орындардың санын тексеруді жүк алушы тасымалдаушының станциядағы өкілінің қатысуымен тікелей жүк алушының қоймасында жүргізіледі, қауіпті жүктерді тасымалдау шағын жөнелтпелермен жүзеге асырылған жағдайларды қоспағанда.

Қауіпті жүктерді беру кірме жолдарда жүзеге асырылады.

126. Егер жөнелту станциясында жүктің анықталған массасын тағайындалу станциясында тексеру кезінде жүктің анықталған массасымен салыстырғандағы айырмашылық:

масса кем шыққанда - осындай жүктің нетто массасын анықтаудың шектік ауытқу мәндерінен (массаны өлшеудегі мүлт кетулерден), сондай-ақ оның массасының табиғи азаю нормасынан аспаса;

масса артық шыққанда - осындай жүктің нетто массасын анықтаудың шектік ауытқу мәндерінен (массаны өлшеудегі мүлт кетулерден) аспаса, жүктің массасы дұрыс болып саналады.

Жүк массасының табиғи азаю нормалары:

ыдыста және орамада тасымалданатын жүктер бойынша брутто массасынан; ыдыссыз және орамасыз тасымалданатын жүктер бойынша нетто массасынан есептеледі.

Вагон таразысында жүкті өлшеу дәлдігінің нормасы және жүк массасының табиғи азаю нормалары осы Қағидаға 18-қосымшада көрсетілген.

127. Жүктерді аралас қатынаста тасымалдаған кезде массаның табиғи кему нормалары тасымалдауға қатысатын әрбір көлік түріне көліктің осы түріндегі тасымалдаудың түгел қашықтығына бір еселік мөлшерде қолданылады.

128. Тасымалдаушы жүкті осы Қағидаға сәйкес беретін жағдайларда, ол жүк қағазының "Жүктің берілуі туралы белгілер" бағанында мына мазмұндағы белгі соғады:

1) коммерциялық акт жасау үшін жағдаяттар болмаған жағдайда тасымалдаушы "Жүк тасымалдау құжаттарына сәйкес дұрыс берілді" деген белгі соғады;

2) жүкті жол-жөнекей коммерциялық актінің деректеріне сәйкес берген жағдайда тасымалдаушы "Жүк _____ ст. _____ № _____ коммерциялық актіге сәйкес дұрыс берілді" деген белгі соғады;

3) аталған жүк массасының табиғи азаю нормасынан, нетто массасы өлшемінің қателігі мәнінен аспайтын жүк массасының кем шығуы анықталғанда, сондай-ақ нетто массасы өлшемінің қателігі мәнінен аспайтын жүк массасының артық шығуы анықталғанда: "___" _____ ж. жүктің массасын тексерген кезде _____ кг болды (цифрмен және жазбаша)";

4) жүктің массасын және орындардың санын тексерудің нәтижелерін ресімдеген кезде коммерциялық актімен жүк қағазының "Тасымалдаушының белгілері" бағанында мынадай белгі соғылады: "_____ туралы (не туралы) "___" _____ ж. № _____ коммерциялық акт жасалды".

Жүкті беру туралы белгі тасымалдаушының тағайындалу станциясындағы жол мөрқалыбымен расталған тасымалдаушының қолымен куәландырылады.

Жүк алушы тағайындалу станциясында тасымалдаушыға осы тармақта көрсетілген белгілерді енгізу үшін жүк қағазын түсіру күні немесе түсіру күнінен кейінгі тәуліктен кешіктірмей береді.

Жүк құжаттарға сәйкес берілгенде осы тармақта көзделген "Жүк тасымалдау құжаттарына сәйкес дұрыс берілді" деген белгіні тасымалдаушы жүк алушының талабына тәуелсіз қояды.

129. Тасымалдаушы жүкті тексеріп берген жағдайларда, вагонды, контейнерді ашуды тасымалдаушы жүк алушының қатысуымен жүргізеді. Жүк алушы вагондарды, контейнерлерді тасымалдаушының станциядағы өкілінің қатысуынсыз ашқанда, жүктің сақталуы үшін тасымалдаушы жауапты болмайды.

130. Ыдыстағы және дара жүктерді бір жүк жөнелтуші/жүк алушы пайдаланатын кірме жолдарда түсіргенде, жүкті беру тасымалдаушының қатысуымен жүргізілетін жағдайларда, жүк алушы түсірілген жүкті, қажетінде қайталап тексеру мүмкіндігі сақталуы қамтамасыз етілуі үшін жүкті бұрын түсірілгеннен бөлек жинайды.

131. Тасымалдаушы алынбалы жабдықпен, соның ішінде көкөніс, астық қалқандарымен, сондай-ақ жылытқыш және төсем материалдарымен тасымалданатын жүктерді бергенде, аталған жабдықтың массасы мен материалдарының массасы вагон ыдысының массасына енгізіледі.

Жылытқыш материалдардың, көкөніс қалқандарының және басқа да алынбалы жабдықтың массасы жүк қағазында көрсетілген деректерге сәйкес қабылданады.

132. Жүкті тағайындалу станциясының тиеу және түсіру орындарында түсіру барысында тасымалдаушы тиеген және пломбалаған вагонда немесе тасымалдаушы тиеген ашық жылжымалы құрамда жүктің артық шығуы анықталғанда тасымалдаушының станциядағы өкілі ол жайында тиеу станциясына хабарлайды. Бұл ретте ыдыстағы дара жүктердің артық орны тағайындалу станциясында олардың тиесілігі анықталғанға дейін қалады. Ақтарылып, үйіліп тасымалданған жүк, сондай-ақ бүліну қатері төніп тұрған тез бүлінетін жүк массасының артығы жүк алушыға сақтау қолхатымен жүктің жүк қағазында көрсетілген негізгі мөлшерімен бірге беріледі.

Жүк тиеу және түсіру орындарында және кірме жолдарда түсірілгенде, артық жүк те жүк алушыға осы тәріздес сақтау қолхатына беріледі. Жүк алушының сақтау қолхатында алынған артық жүкті пайдаланбау және оларды тасымалдаушының бірінші талабы бойынша қайтару міндеттемесі белгіленеді.

Тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілі тасымалдаушының тағайындалу станциясындағы өкілінен жүктің артық шығуы туралы жеделхатты алғаннан кейін, ол жайында жүк жөнелтушіге хабарлайды, ол төрт тәулік ішінде, тез бүлінетін жүктер бойынша екі тәулік ішінде тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкіліне артық түсірілген немесе берілген жүкті қалай жұмсау керектігін хабарлайды. Аталған мерзімде тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілінен ақпарат алынбағанда, тиеу және түсіру орындарында

түсірілген жүктер осы Қағиданың 30-тарауына сәйкес белгіленген тәртіппен сатылуға жатады. Сақтау қолхатына берілген жүктер тасымалдаушы жүк алушыға сақтау қолхатын қайтарғаннан кейін жүк алушының иелігінде қалады.

133. Егер жүк станцияға жеткізудің белгіленген мерзімінде келмеген жағдайда, жүк алушы тасымалдаушының тағайындалу станциясындағы өкіліне жүкті қабылдау туралы квитанцияның түпқұжатын немесе жөнелту станциясының анықтамасын көрсетеді. Тасымалдаушының тағайындалу станциясындағы өкілі жүктің тағайындалу станциясына келмегендігіне көз жеткізеді және жүктің тасымалдауға қабылданғаны туралы көрсетілген квитанцияның түпнұсқасы екендігін тексеру үшін тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілін сұратады. Тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілі мұндай сұрау салуды алғаннан кейін, бір тәулік мерзімде жүк қағазының барлық бағандарындағы мәліметтерді жүкті жөнелтуге қабылдау кітабына сәйкес көрсетіп, жүктің тасымалдауға қабылдануын растап жауап береді. Көрсетілген құжаттардың түпнұсқалығы расталған жауап алғаннан кейін тасымалдаушының тағайындалу станциясындағы өкілі ұсынылған квитанцияда немесе жөнелту станциясының анықтамасында "Жүк келген жоқ" деген белгі соғады және аталған жазбаны тағайындалу станциясындағы тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалпымен және өзінің қолымен растайды.

Тасымалдаушы жүк жөнелтушілерге, жүк алушыларға, өзге заңды және жеке тұлғаларға тиесілі немесе олармен жалға алынған вагондар, контейнерлер жоғалған жағдайда, жүк жөнелтуші, жүк алушы жүкті тасымалдауға қабылдау туралы квитанциядан басқа вагондарға, контейнерлерге олардың меншік құқығын немесе жалға алу құқығын, вагондардың, контейнерлердің қалдық құнын, зақымдану фактісін және мөлшерін растайтын құжат ұсынады.

Жүкті қабылдау туралы квитанцияда көрсетілген мерзімде келмеген жүкті іздестіру жүк алушының арызы бойынша тасымалдаушы жүргізеді.

Жүкті іздестіру туралы талаптың негізділігін растау үшін жүк алушы жүкті тасымалдауға қабылдау туралы квитанцияны, ал ол болмаған жағдайда - мына құжаттардың біреуін: егер аталған құжаттарда жүктің түрі, тиеу датасы, жөнелту станциясы, тағайындалу станциясы, жүк тасымалдауға тапсырылған жүк қағазының нөмірі және вагонның (вагондап жөнелтілімде) нөмірі немесе жүкті контейнермен жөнелткенде - контейнердің нөмірі туралы деректері болса, жеткізушінің шот-фактурасын (түпнұсқада немесе көшірмесін), жеткізушінің (жүк жөнелтушінің) шот-фактураны алмастыратын құжатын тапсырады.

Электрондық жүк қағазы қолданылған қағазсыз технология бойынша тасымалданатын жүк жүкті қабылдау туралы квитанцияда көрсетілген жеткізу мерзімінде келмеген жағдайда, жүк алушы тасымалдаушыға жүкті іздестіру туралы талап қояды. Ол үшін жүк алушы тасымалдаушының тағайындалу

станциясындағы өкіліне жазбаша арыз береді, онда электрондық жөнелтілімнің нөмірін және жөнелту станциясын көрсетеді. Жүкті іздестіру тасымалдаушының ақпараттық жүйесі арқылы жүргізіледі.

Үшінші елдерден немесе Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы елдердің, Латвия Республикасының, Литва Республикасының, Эстония Республикасының темір жол станцияларынан (бұдан әрі – темір жолдар) келе жатқан жүкті іздестіруді тағайындалу станциясының тасымалдаушысы қолданыстағы халықаралық келісімдердің шарттарына сәйкес жүргізеді.

134. Қосымша жеткізу тасымалдау құжаттары бойынша тасымалданатын жүктерді беру:

жүктің негізгі тасымалдау құжаттарымен келген бөлігі - жүк алушыға жүк қағазы мен жүктің кем шығуына коммерциялық актіні беріп, жол тізімдемесінде қол қойғызу;

қосымша жеткізу тасымалдау құжаттары бойынша жүктің жетіспейтін бөлігі келгенде - жүк алушы негізгі жүк қағазы мен коммерциялық актіні көрсеткенде, қосымша жеткізу жол тізімдемесінде қол қойғызу арқылы жүргізіледі. Бұл ретте коммерциялық акт вагонның тиесілігіне қарамастан тасымалдаушыда қалады.

Тасымал үшін ақтық есеп айырысу негізгі жүк қағазы бойынша жүргізіледі. Тасымалдаушының станциядағы өкілі қосымша жеткізу құжаттары бойынша келген жүктің берілгендігі туралы белгіні негізгі жүк қағазында соғады.

Қосымша жеткізу құжаттары бойынша жүк негізгі тасымалдау құжаттары бойынша жүктен бұрын келген жағдайда, жүктің келген бөлігін беру жүк алушының қосымша жеткізу жол тізімдемесінде қолын қойғызып жүргізіледі. Сонымен бірге жүк алушы тасымалдаушыға жүктің алынған бөлігін ол негізгі жөнелтілімнің есебіне жатқызатындығы туралы анықтама береді. Бұл анықтама тасымалдаушыда сақталады.

Қосымша жеткізу құжаттары бойынша жүкті қабылдау туралы квитанцияға сәйкес барлық жүк келген жағдайда, станция аталған квитанцияның негізінде жоғалтылғандардың орнына жүк қағазы мен жол тізімдемесінің көшірмелерін жасайды және жүкті беруді ресімдеу осы тарауда белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

135. Электрондық жүкқағазын қолданып, қағазсыз технологиямен ресімделген, негізгі жөнелтілімнен ағытылған вагондар қосымша жеткізілген жағдайда, жүктерді беру:

осы Қағидада белгіленген тәртіппен негізгі жөнелтілімге электрондық жүкқағазы бойынша келген жүктің бөлігі коммерциялық акт беріліп және жүктің келмеген бөлігі туралы электрондық жүк қағазына және электрондық жүкқағазының қағаз көшірмесіне белгі соғылып;

негізгі жөнелтілім келгеннен кейін қосымша жіберу құжаттары бойынша келген жүктің бөлігі - жүк алушы коммерциялық актіні және негізгі жөнелтілімге жүкқағазын көрсеткенде, егер ол жүк алушыға берілген болса, қосымша жеткізу жол тізімдемесінің түпнұсқасында (қосымша жеткізу тізімдемесі вагонмен бірге жүргенде) немесе қосымша жеткізу тізімдемесінің қағаз көшірмесінде (тасымалдаудың қағазсыз технологиясында) қол қойғызылып;

негізгі жөнелтілім келгенге дейін қосымша жіберу құжаттары бойынша келген жүктің бөлігі - жүк алушы тасымалдаушыға алынған жүктің бөлігін ол негізгі жөнелтілімнің есебіне жатқызатындығы туралы анықтама беріп, қосымша жеткізу жол тізімдемесінің түпнұсқасында (қосымша жеткізу тізімдемесі вагонмен бірге жүргенде) немесе қосымша жеткізу тізімдемесінің қағаз көшірмесінде (тасымалдаудың қағазсыз технологиясында) қол қойғызылып жүргізіледі.

7. Тиеу және түсіру (жүктен босату) мерзімдері

136. Тиеу мен түсірудің технологиялық уақытын (мерзімдерін) есептеу Жүк вагондарымен тиеу-түсіру операцияларын орындауға арналған мерзімдерді анықтау жөніндегі әдістемелік кеңестерге (осы Қағидаға 19-қосымша) сәйкес жүргізіледі. Қажетті есептеулерді жүргізу уақытына тасымалдаушы осы Қағиданың 20-қосымшасына сәйкес жарты жылдан аспайтын мерзімге тиеу мен түсірудің технологиялық уақытын белгілейді.

Механикалық тәсілмен жүкті түсіру және тиеу кезінде қолданылатын механикалық құралдарды, жүкті түсіруге және тиеуге арналған құрылғылар мен құрылыстарды, дайындау, көмекші және қорытындылау операцияларына кететін уақытты ескере отырып, технологиялық уақыт есептеу жолымен анықталады. Вагондарды түсіруге және тиеуге кететін уақытты анықтау кезінде операциялардың барынша қосарлануы ескеріледі.

Механикалық емес тәсілмен жүкті түсіру және тиеу кезінде тиеу-түсіру операцияларын орындауға кететін уақыттың бірыңғай нормасы ескеріле отырып, технологиялық уақыт анықталады.

137. Сегіз осьті вагондармен жүктерді тасымалдағанда, тиеу-түсіру операцияларын орындауға кететін технологиялық уақыт төрт осьті вагондар үшін белгіленген технологиялық уақытпен салыстырғанда, 100% өседі.

138. Габарит емес жүктерді және транспортерлермен және арнайы жабдықталған платформалармен тасымалданатын жүктерді тиеудің, түсірудің технологиялық уақыты станциялар жұмысының жергілікті жағдайына орай, жүк жөнелтушімен жүк алушымен, тармақ иесімен бірлесе отырып, тасымалдаушымен белгіленеді.

139. Құю және ағызу орындарында, бір уақытта берілген цистерналар мен үсті ашық бункерлік вагондар партиясының барлығы үшін құю мен ағызып алуға арналған технологиялық уақыт:

Құю үшін:

1) цистерналар мен үсті ашық бункерлік вагондардың жүк көтергіштігіне және жүктің түріне тәуелсіз механикаландырылған құю пункттерінде - 2 сағаттан ;

2) төрт және одан артық осьтері бар цистерналар мен үсті ашық бункерлік вагондардың жүк көтергіштігіне және жүктің түріне тәуелсіз механикаландырылмаған құю пункттерінде - 3 сағаттан аспайды;

Ағызып алу үшін:

3) төрт және одан артық осьтері бар цистерналар мен үсті ашық бункерлік вагондар үшін механикаландырылған құю пункттерінде - 2 сағаттан;

4) төрт және одан артық осьтері бар цистерналар мен үсті ашық бункерлік вагондар үшін механикаландырылмаған құю пункттерінде - 4 сағаттан аспайды.

Цистерналарға құю қоймалардан өздігінен ағу немесе механикалық жетегі бар сорғыштардың көмегімен жүргізілетін, ал ағызып алу осындай сорғыштардың көмегімен немесе цистерналардың төменгі ағызып алу тесіктері арқылы өздігінен ағызып алынатын пункттер механикаландырылған құю және ағызып алу пункттері болып саналады.

Цистерналарға құю қол сорғыштармен жүргізілетін пункттер механикаландырылмаған құю және ағызып алу пункттері болып саналады.

140. Ағызып алу пунктіне Т-1, Т-2, ТС-1 отыны және авиациялық бензин келгенде, қажет болғанда, талдау жүргізу үшін қосымша келген жүктің барлық партиясына 35 минут уақыт белгіленеді.

141. Тұтқыр және қатып қалатын жүктерді ағызып алу қиын болған және жылдың суық кезінде оларды қыздыру қажет болған жағдайда, технологиялық уақыт мұндай жүктерді қыздыруға және ағызып алуға қосымша уақыт ескеріліп, белгіленеді.

Тұтқыр және қатып қалатын жүктерді қыздыруға және ағызып алуға арналған қосымша технологиялық уақыт:

I-топ жүктері үшін - 4 сағат;

II-топ жүктері үшін - 6 сағат;

III-топ жүктері үшін - 8 сағат;

IV-топ жүктері үшін - 10 сағаттан аспайтын болып қолданылады.

I-топтың жүктерін механикаландырылмай ағызып алған жағдайда, технологиялық уақыт төрт және одан артық осьтері бар цистерна үшін 2 сағатқа ұлғайтылады.

Бу жейдешесі бар цистернадан ағызып алғанда, I және II-топ жүктер үшін - 3 сағаттан; III және IV-топтар үшін - 4 сағаттан аспайтын қосымша технологиялық уақыт белгіленеді.

Жылдың жылы кезеңінде тұтқыр және қатып қалатын жүктерді қыздыру қажет болғанда, осы Қағидада белгіленген ағызып алудың технологиялық уақыты I және II-топтың жүктері үшін, сондай-ақ бу жейдешесі бар цистерналардан ағызып алғанда - 1 сағатқа; III және IV-топтар үшін 2 сағатқа ұлғайтылады.

142. Тұтқыр және қатып қалатын жүктерді ағызып алуға арналған технологиялық уақытты ұлғайту қажеттілігін тасымалдаушы станцияда әрбір жеке жағдай бойынша жүк алушы жүктің физика-химиялық қасиеттері, олардың жүру жолында болған уақыты, температуралық жағдайы, ағызып алудың қолданылатын тәсілі және технологиялық жабдықтың өнімділігі туралы деректердің негізінде белгілейді.

143. Вагондарды қосарланған операцияларға беру, шарт бойынша вагондарды беру-алуға қосарланған операциялар үшін (түсіру және тиеу) жеке мерзім, яғни уақыты өткеннен кейін жүгі түсірілетін вагондар жүк тиеуге алынатын уақыт белгіленген кезде, ГУ-46 нысанындағы вагондарды беру және алу тізімдемесінде (осы Қағидаға 58-қосымша) "Ескерту" бағанында жүгі түсірілген және жүк тиелген вагондардың қарсысына "Қосарланған операция" белгісі қойылады. Егер қосарланған операцияға мерзім белгіленбесе, онда екі дербес операция кезіндегідей жазу жазылады. Бұл ретте "Ескерту" бағанында тиісінше "Жүк тиеуге қалдырылды" немесе "Жүгі түсіріліп болған" белгілері қойылады.

Жүк түсірудің астына техникалық дайындық ВУ-14 кітабында вагондарын қарап тексерушінің қолымен расталады.

144. Вагондарды механикаландырылған тәсілмен тиеуге, түсіруге (жүктен босатуға) арналған технологиялық уақыт механизмдерді барынша ұтымды пайдаланғанда және аталған жағдайда жүктерді тиеу және түсіру операцияларын орындаудың ерекшеліктерін ескеріліп олардың жұмыс өнімділігі алға тартылған есеппен белгіленеді. Вагондарды тиеу, түсіру (жүктен босату) мерзімін белгілегенде операциялардың мейлінше қатар орындалуы ескеріледі.

145. Жүктерді вагондарға механикаландырып тиеуге, түсіруге (жүктен босатуға) арналған мерзімді есептеудің тәртібі туралы әдістемелік нұсқаулар осы Қағидаға 19-қосымшада көзделген.

146. Ұйымдардың кірме жолдарында олардың локомотивтері қызмет көрсететін вагондар айналымының технологиялық мерзіміне мыналар қосылады:

1) әр вагонға 1 минут есебінен, бірақ бір мезгілде берілетін барлық вагондар партиясына 30 минуттан артық емес, берілетін вагондар санына тәуелді белгіленетін қабылдау-тапсыру операцияларына арналған уақыт;

2) қозғалыс жылдамдығына және қашықтығына қарай есептеу жолымен анықталатын вагондардың кірме жолдағы қозғалысына және маневрлік операцияларды орындауға арналған уақыт.

Қозғалыс жылдамдығы кірме жолда қызмет көрсету және қозғалысты ұйымдастыру тәртібі туралы Қағидада белгіленген мөлшерде қабылданады.

3) осы Қағидаға 19, 20-қосымшаларға сәйкес вагондарға жүк тиеуге және түсіруге арналған уақыт;

4) кірме жолдарда құрамдарды таратуға және құрастыруға арналған уақыт есептеу жолымен немесе хронометраждық бақылау негізінде анықталады және құрамды таратуға арналған 25 минуттан және құрастыруға арналған 30 минуттан аспауы тиіс.

Кірме жолда контрагенттер болған кезде вагондар айналымының мерзімі контрагенттердің жұмысын есепке ала отырып анықталады.

8. Жеткізу мерзімдері және жеткізу мерзімдерін есептеу ережелері

147. Тәуліктік жүріс нормасына сүйеніп есептелген жүктерді жеткізу мерзімдері мыналарға арттырылады:

1) 2 тәулік - жүктің жөнелтілуі мен келуіне байланысты операцияларға (1 тәулік жөнелту станциясы үшін және 1 тәулік тағайындалған станциясы үшін);

2) 2 тәулік - рефрижераторлық секцияларға тиеу жүргізілетін әрбір аралық станция үшін, егер оған тиеу бірқанша станцияларда жүргізілсе;

3) 1 тәулік - көліктің басқа түріне берген, тікелей аралас қатынаспен тасымалданатын жүктерді көліктің басқа түрінен қабылдаған кезде жүктерді аударумен байланысты;

4) 2 тәулік - вагондарды паром арқылы өткізгенде;

5) 2 тәулік - жүктерді жолтабанының ені басқа доңғалақтар жұбының вагондарына тиеген кезде;

6) 2 тәулік - вагондардың доңғалақтар жұбын жолтабанының бір енінен басқасына орнын ауыстырған кезде;

7) 1 тәулік - жүкті басқа адреске жіберуге байланысты операцияларға;

8) 1 тәулік - жүктерді 1000 км-ге дейінгі қашықтыққа тасымалдаған кезде, 2 тәулік - шағын жөнелтпелермен және контейнерлерде тасымалданатын, оларды жинақтау және жүксұрыптау платформаларында сұрыптау үшін жүктерді 1000 км-ден астам қашықтыққа тасымалдаған кезде.

148. Жүктерді жеткізу мерзімдері мынадай жағдайларда кідіртудің барлық уақытына арттырылады:

1) шекаралық, кедендік, фитосанитарлық және басқа органдар станция аумағында өздерінің қызметін станция жұмысының режимінде жүзеге асыратынын есепке ала отырып, кедендік және басқа мемлекеттік бақылау органдарының жүктерді кідіртуі;

2) жүкжөнелтушінің кінәсінен жіберілген тиеуді түзету, жүктердің асқынжүгін жою үшін жүктерді жүріс жолында кідіртуі;

3) тасымалдаушыға тәуелсіз себептер бойынша туындаған олардың техникалық немесе коммерциялық жағдайларын түзетуге байланысты жүріс жолында вагондарды, контейнерлерді кідіртуі;

4) жүктерді тасымалдауды жүзеге асыруға бөгет болатын дүлей күштің, әскери әрекеттердің, қоршаудың, індеттердің немесе өзге жағдайлардың салдарынан жүріс жолында вагондарды, контейнерлерді кідіртуі;

Жүкжөнелтушінің, жүкалушының немесе экспедитордың кінәсі бойынша тасымалдауға бөгеттер пайда болған кезде тасымалдаушы оларды бұл жөнінде тәулік ішінде хабардар етеді.

Осы тармақпен қаралған жүктің кідіру себептері туралы және осы кідірудің себептері туралы тасымалдаушымен екі данада жалпы нысанды акт жасалады. Актінің бірінші данасы тасымалдау құжаттарына және тағайындалған станциясында жолдық ведомосқа қоса тіркеледі. Жүкқұжаттың "Тасымалдаушының белгілері" бағанында және жолдық ведомостағы жүк атауының астында мына мағынадағы белгі жасалады: "Жүк _____ станциясында _____"

(кідіруінің себебі көрсетіледі)

үшін кідірілді. Жеткізу мерзімі _____ тәулікке ұзартылады, ол жөнінде 20 _____ жылғы "____" _____ № _____ жалпы нысанды акт жасалады". Белгі тасымалдаушының немесе ол уәкілеттік берген адамның қолымен және тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылады.

Тасымалды тасымалдардың электрондық жинағын пайдаланып жүзеге асырған кезде осы тармақта көрсетілген белгілер электрондық жүкқұжат пен жолдық ведомостың қағаздық көшірмесіне қойылады. Жүктің кідіруі және жеткізу мерзімінің ұзаруы туралы тасымалдардың электрондық жинағына ақпаратты енгізу тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде осы функционалдық мүмкіндіктердің бар болған кезінде жүргізіледі.

149. Габаритсіздіктің 6-дәрежелі және аса габаритсіз жүктерден бөлек габаритсіз жүктерді жеткізудің мерзімдері мына нормаларға сүйеніп, нақты жүріп өткен қашықтық бойынша белгіленеді:

жүрістің әр 100 км-не (қашықтық 100 км-ден кем болғанда толыққа саналады) 1 тәулік - біріншіден төртінші дәреже бойынша қоса алғандағы габаритсіз жүктер үшін;

жүрістің әр 80 км-не (қашықтық 80 км-ден кем болғанда толыққа саналады) 1 тәулік - бесінші дәрежелі габаритсіз жүктер үшін.

Барлық жүріс жолына жылдамдықты арнайы шектеуді талап ететін габаритсіздіктің алтыншы дәрежелі және аса габаритсіз жүктер үшін жеткізу мерзімдері белгіленбейді.

150. 1-шіден 5-інші дәреже бойынша (қоса алғанда) габаритсіз жүктерді жеткізу мерзімдері мынаған арттырылады:

1 тәулік - жүкті өткізу үшін рұқсат алған мезеттен бастан жөнелтуге.

1-шіден 5-інші дәреже бойынша (қоса алғанда) габаритсіз жүктерді жеткізу мерзімдері осы Қағидада қаралған жағдайларда арттырылады.

151. Салынып жатқан темір жол желісі станцияларына немесе осындай станциялардың желісінен магистральдық жолдарға жөнелтілетін бірыңғай тасымалдау құжаты бойынша тасымалданатын жүктерді жеткізу мерзімдері магистральдық жолдар бойынша қашықтыққа жеке және салынып жатқан темір жол желісі бойынша қашықтыққа жеке жеткізу мерзімдерінің қосындысы ретінде белгіленеді.

Салынып жатқан темір жол желісі бойынша қашықтыққа жүктерді жеткізу мерзімдері магистральдық жолдардан салынып жатқан темір жол желісіне жүктерді тапсыру бойынша және кері операцияларды жүзеге асыруға екі тәулікке арттырып, тәуліктік жүрістің нормаларын екі есе азайтылғанды негізге алып есептеледі.

Салынып жатқан темір жол желісінің тағайындалған бір немесе әртүрлі станцияларында орналасқан бірқанша алушылардың адресіне рефрижераторлық секцияларда жүктерді тасымалдаған жағдайда, салынып жатқан темір жол желісі бойынша оларды жеткізудің мерзімін есептеген кезде тәуліктік жүріс нормасы үш есе азайтылады.

152. Егер тасымалдаушы жүкті тағайындалу станциясында жүк қабылдаушыға немесе ол уәкілеттік берген тұлғаға белгіленген жеткізілу уақыты өткенге дейін берсе, жүк мерзімінде жеткізілген болып саналады.

Егер жүктер жеткізілу уақыты өткенге және жүк алушыға тәуелді себептер бойынша вагонды, контейнерді қабылдау кідірілгенге дейін тағайындалу станциясына келген жағдайда, олар мерзімінде жеткізілген болып саналады, ол туралы жалпы нысанда акт жасалады.

153. Бос, меншікті, жалға алынған вагон, егер оны тасымалдаушы тағайындалу станциясында жүк қабылдаушыға немесе ол уәкілеттік берген

тұлғаға жеткізілу уақыты өткенге дейін берсе, мерзімінде жеткізілген болып саналады.

154. Осы Ережемен белгіленгенге қарағанда жүктерді жеткізудің өзге мерзімдерін қарастыратын шарттар жасасу кезінде, тасымалдаушы жүкқұжатының "Жөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында белгі жасайды.

9. Жүкті басқа мекенжайға жіберу, жүкжөнелтушіге қайтару

155. Тасымалдаушы жүкжөнелтушінің немесе жүкалушының өтініші бойынша тасымалдау құжаттарында көрсетілген жүкалушыны және/немесе тағайындалған станцияны өзгерту арқылы тасымалданатын жүкті басқа адреске жібере алады. Тасымалданатын жүкті басқа адреске жіберу туралы өтініш жүкжөнелтушімен немесе жүкалушымен тасымалдаушының атына жазбаша түрде (соның ішінде факс, телетайп және телеграф бойынша) беріледі.

Жүкті басқа адреске жіберу туралы өтініште мыналар көрсетіледі:

вагонның немесе контейнердің нөмірі;

көліктік теміржолдық жүкқағазының нөмірі (бұдан әрі - жүкқағаз);

жүктің атауы;

жүкжөнелтушінің, станцияның және жөнелтушінің темір жолының атауы;

алғашқы жүкалушының атауы;

алғашқы тағайындалған станцияның және темір жолдың атауы;

жаңадан тағайындалған станцияның және темір жолдың атауы;

жаңа жүкалушының атауы.

Облысаралық қатынаста басқа адреске жібергенде жүріс жолында өтінішке жүкті қабылдағаны туралы түбіртек қоса тіркеледі, ал халықаралық қатынаста басқа адреске жібергенде өтінішке жүкқағазының телқұжаты тіркеледі.

156. Тасымалдаушы жүкті басқа адреске жіберуді тағайындау станциясында немесе сапар барысында жүргізе алады.

Габаритсіз және ауыр салмақты жүктерді басқа адреске жіберу Темір жолдарда габаритсіз және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау жөніндегі Қағиданың талаптары ескеріліп жүргізіледі.

157. Кедендік бақылауда тұрған жүкті басқа адреске жіберу тиісті кеден органының келісімі бойынша жүргізіледі.

158. Тасымалдаушы:

жүк тиісті емес жүк алушының адресіне келген;

жүк алушы тасымалдау шартында көрсетілген жүкті алудан бас тартқан;

жүк алушы жүкті алу бойынша міндеттемелерін орындаудан жалтарған;

төрт тәулік (тез бұзылатын жүктерге қатысты - екі тәулік) ішінде жүкжөнелтушіден жүк жөнінде өкім болмаған;

тасымалдаушыға тәуелсіз себептер бойынша жүріс жолында вагондар мен контейнерлердің жүкпен кідіруі және жүктің одан әрі жүруі мүмкін болмаған жағдайларда, жүкті жүкжөнелтушіге оның есебінен қайтарады.

159. Жүкжөнелтушіде немесе жүкалушыда меншікті автоматтандырылған жүйесі және/немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қолжеткізу мүмкін болса, қажет болған жағдайда басқа адреске жіберу туралы өтініш қоса тіркелген құжаттарымен тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде тиісті функционалдық мүмкіндіктер бар болса деректермен электрондық алмасу жолымен беріледі. Деректермен электрондық алмасуда Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес электрондық-сандық қол қоюлар қолданылады.

160. Заңды тұлғалар жүкті басқа адреске жіберу туралы өтініштерді фирмалық бланкіде, егер фирмалық бланк болмаса - онда қойылған мөрімен ұсынады. Жүкті басқа адреске жіберу туралы өтінішке, өзге адреске жіберуге өтініш білдірген ұйымның басшысы қол қояды және белгіленген тәртіппен расталады. Жеке тұлғалар жүкті басқа адреске жіберу туралы өтінішінде төлқұжаттың, жеке куәліктің нөмірін, салық төлеушінің тіркелу нөмірін және тұратын орнының адресін көрсетеді.

Жүкті басқа адреске жіберу жүкжөнелтуші немесе жүк алушы уәкілеттік берген тұлға оған осы жүкті басқа адреске жіберуді ресімдеу құқығы берілгендігіне сенімхатты ұсынған жағдайда, тасымалдаушымен жүзеге асырылады. Жаңа тасымалдау құжаттары бойынша немесе алғашқы тасымалдау құжаттары бойынша жүкті басқа адреске жіберу жүзеге асырылатын станцияда тасымалдаушының өкіліне берілген сенімхат тасымалдаушыда сақталады.

161. Жүкті басқа адреске жіберуге арналған рұқсатты осындай өзге адреске жіберуді жүзеге асыру үшін станция бастығына жазбаша түрде жіберіледі.

Жүріс жолында басқа адреске жіберу кезінде жүкті өзге адреске жіберуге арналған рұқсат басқа адреске жіберу жүргізілетін станция бастығына, ал көшірмесі алғашқы тағайындалған станция бастығына жолданады. Басқа адреске жіберілгендігі туралы оны жүзеге асырған станция алғашқы тағайындалған станцияға телеграф арқылы хабарлайды.

162. Жүктерді басқа адреске жіберу мынадай жүргізіледі:

1) қосымша жолдық ведомосты ресімдеу арқылы ескі құжаттар бойынша – Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы және Балтық елдері темір жолдары станцияларынан Қазақстан Республикасының станцияларына тағайындалып (

ХЖүкҚК құжаты) жүру кезінде басқа адреске – Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы және Балтық елдері темір жолдарында орналасқан тағайындалған жаңа станцияға жіберу.

Ресімдеу кедендік органдардың рұқсаты болғанда ғана жүргізіледі.

2) ХЖүкҚК-тің жаңа құжаттары бойынша - ішкі құжаттар бойынша ресімделген Қазақстан Республикасының станцияларынан Қазақстан Республикасының станцияларына тағайындалып жүру кезінде басқа адреске - ТМД және Балтық елдері темір жолдарында орналасқан тағайындалған жаңа станцияға жіберу.

Ресімдеу кедендік органдардың рұқсаты болғанда ғана жүргізіледі.

3) ХЖүкҚК-тің ескі құжаттары бойынша - ТМД және Балтық елдері темір жолдары станцияларынан Қазақстан Республикасының станцияларына тағайындалып жүру кезінде басқа адреске - Қазақстан Республикасында тағайындалған жаңа станцияға жіберу.

Ресімдеу кедендік органдардың рұқсаты болғанда ғана жүргізіледі.

4) жаңа құжаттары бойынша - Қазақстан Республикасының станцияларынан және станцияларына (ішкі құжаттар бойынша ресімделген, республика ішіндегі тасымал) жүрген кезде Қазақстан Республикасының жаңа станцияларына тағайындалуы.

163. Басқа адреске ресімдеу кезінде өтінішкер (жүк жөнелтуші немесе жүк алушы) жүкті тасымалдауға есеп айырысуды алғашқы тасымалдау құжаттары бойынша жүргізеді және барлық төлемдер жаңа тасымалдау құжаттары бойынша енгізеді, егер осы Қағидада есеп айырысудың басқа тәртібі қаралмаған болмаса.

164. Маршруттық немесе топтық жөнелтілімдердің құрамында жүрген жеке вагондарды басқа адреске жіберуге жаңа тасымалдау құжаттары бойынша тасымалдауды онан әрі ресімдеу арқылы тағайындалған станцияларында ғана жол беріледі.

165. Басқа адреске жіберуді ресімдеген кезде тасымалдаушы жүкқағазының және жол ведомосінің түпнұсқасында басқа адреске жіберу туралы тиісті белгі жасайды.

166. Жаңа тасымал құжаттарын ресімдеу арқылы ашық жылжымалы құрамда тасымалданатын жүктерді басқа адреске жіберу кезінде алғашқы жүкқұжаттың кері жағының 1-бағанында бар белгілер жаңа тасымалдау құжаттарына жүкті орналастыру мен бекіту схемаларын қоса тіркеу арқылы көшіріледі, егер ол алғашқы тасымалдау құжаттарына тіркелген болса.

167. Тез бұзылатын жүктерді басқа адреске жіберу мынадайда жүргізіледі:

Жүк сапасының нашарлауына алып келетін жеткізу мерзімдері, тасымалдаудың температуралық режимі, желдету тәртібі, тасымалдаудың басқа шарттары бұзылған кезде, сондай-ақ бекіту-пломбылау құрылғылары ақаулы

және жол бойындағы станциялардың актілері бар вагондардағы жүктерді басқа адреске жіберуге жүктің жағдайы мен сапасын тексергеннен соң аталған кемшіліктер табылған кезде, оның сапасы туралы жаңа құжат беру арқылы тез бұзылатын жүктерді басқа адреске жіберуге рұқсат беріледі.

168. Бүлінген, зақымданған, кем шығу белгілері бар, сондай-ақ ақаулы бекіту-пломбылау құрылғыларының болуы, температуралық режимі мен желдету тәртібінің бұзылуы және жол бойындағы станциялардың актілері бар ақаулы вагондардағы, контейнердегі жүктерді басқа адреске жіберуге табылған кемшіліктер жойылған жағдайда ғана рұқсат беріледі.

169. Кедендік бақылауда тұрған жүкті басқа адреске жіберу тиісті кедендік органның келісуімен жүргізіледі.

170. Жүкқұжатта көрсетілген жүкалушының тағайындалған станция ауданында болмағанында жүкжөнелтушінің өтінішіне сәйкес жүкті басқа адреске жіберу алғашқы тасымалдау құжаттары бойынша жаңа тағайындалған станцияда жүкалушыдан тасымалдаушыға тиесілі төлемді төлету арқылы Қазақстан Республикасының шектерінде ғана жүргізіледі. Жүкжөнелтушінің жүкті басқа адреске жіберу туралы өтінішінің көшірмесі тасымалдау құжаттарына тіркеледі, ол жөнінде жүкқұжат пен жолдық ведомостың бет жағының жоғарғы бөлігінде белгі соғылады. Өтініштің түпнұсқа данасы алғашқы тағайындалған станцияда сақталады.

Жүкті тасымалдардың электрондық жинағы бойынша тасымалдаған кезде тағайындалған станция ауданында жүкалушының болмаған жағдайында станция жүкжөнелтуші мен тасымалдаушының ақпараттық әрекеттестік технологиясына сәйкес жүкті қалай ұйымдастыру туралы деректермен электрондық алмасу арқылы жүкжөнелтушіге сұранымды жіберу мүмкін.

171. Жүкалушыны немесе тағайындалған станцияны өзгерткен жағдайда оның өтініші бойынша осындай өзгеріс өткізілген тарап осындай өзгерістердің салдары үшін алғашқы жүкалушының алдында жауапты болып табылады және жүкжөнелтушінің, алғашқы жүкалушы мен нақты жүкалушының араларындағы есеп айырысуды жүргізеді.

172. Тасымалдардың электрондық жинағы бойынша жүкті басқа адреске жіберу жаңа электрондық тасымалдық құжаттар бойынша немесе алғашқы электрондық тасымалдық құжаттар бойынша одан әрі тасымалдауды ресімдеу арқылы жүргізілуі мүмкін.

Басқа адреске жіберуді ресімдеу кезінде электрондық тасымалдық құжаттарды толтыру тәртібі осы Қағиданың 25-тарауында жазылған толтыру тәртібіне ұқсайды.

Басқа адреске жіберу ресімделген кезде электрондық тасымалдық құжаттарды толтыру тәртібі темір жол көлігінде тасымалдау құжаттарын толтырудың ережесімен белгіленеді.

Басқа адреске жіберуді ресімдеу станциясы алғашқы тасымалдау құжаттарының - ГУ-27-У-ВЦ нысаны (осы Қағидаға 21-қосымша) бойынша жүкқұжатының және ГУ-29-У-ВЦ нысаны (осы Қағидаға 22-қосымша) бойынша жолдық ведомостың қағаздық көшірмелерін алады және басады. Тауарлық кассирдің машинабаспалық құжаттарды толтыруы Тасымалдау құжаттарын толтыру ережесімен белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

Жаңа электрондық тасымалдық құжаттарды жасау арқылы жүкті басқа адреске жіберуді ресімдеуші тарапқа станциямен "Тауар кассирі" бағанында тауар кассирінің қолымен және "Жөнелту (тасымалдауға жүкті қабылдау) станциясының мөрқалыбы" бағанында күнтізбелік мөрқалыппен расталған ГУ-27-У-ВЦ нысаны (осы Қағидаға 21-қосымша) бойынша жаңа электрондық жүкқұжатының қағаздық көшірмесі беріледі.

Басқа адреске жіберу станциясы тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің жұмыс істеу технологиясына сәйкес басқа адреске жіберу және жаңа электрондық тасымалдық құжаттарды ресімдеу туралы хабарларды беруді жүргізеді.

Егер тағайындалған жаңа станцияға дейін жүкті тасымалдау қандай да бір себептермен тасымалдардың электрондық жинағы бойынша жүргізілуі мүмкін болмағанда, басқа адреске жіберу жүргізілетін станция тасымалдау құжаттарының қалыпты толық жиынтығын ресімдейді.

Егер одан әрі тасымалдау алғашқы тасымалдау құжаттары бойынша жүргізілетін болса, онда жүкпен бірге "Тасымалдаушының белгілері" бағанында басқа адреске жіберу туралы белгісімен, сол бағанда күнтізбелік мөрқалыппен, тауар кассирінің қолымен расталған ГУ-27-У-ВЦ нысаны (осы Қағидаға 21-қосымша) бойынша жаңа электрондық жүкқұжатының қағаздық көшірмесі және жүк тасымалдауға арналған (құймалыдан басқа) ГУ-29-У-ВЦ нысаны (осы Қағидаға 22-қосымша) бойынша жолдық ведомостың қағаздық көшірмесі жүреді. Бұл ретте электрондық жүкқұжатының "Тағайындалған станциясы" бағанында тағайындалған жаңа станцияның атауы мен коды, "Алушы" бағанында жаңа алушының атауы мен коды, "Оның почталық адресі" бағанында - жаңа жұкалушының почталық адресі көрсетіледі.

173. Тасымалдаушы жүкті басқа адреске жібергені үшін тасымалдаушының Тарифтік басшылығында (прейскурантта) белгіленген мөлшерде алым алады.

174. Жүкжөнелтушіден, жұкалушыдан тәуелді себептер бойынша оларды басқа адреске жіберуді күтіп вагондардың, контейнерлердің жүкпен тұрған уақытына тасымалдаушымен вагондарды, контейнерлерді пайдаланғаны үшін

төлем алынады, жүкті сақтағаны үшін алым, станциялық жолдарда адресін ауыстыруды ресімдеу сәтіне дейін тұрғаны үшін төлем алынады.

175. Тасымалдаушы:

жүк тиісті емес жүк алушының адресіне келген;
тасымалдау шартында көрсетілген жүк алушы жүкті алудан бас тартқан;
жүк алушы жүкті алу бойынша міндеттемелерін орындаудан жалтарған;
төрт тәулік (тез бұзылатын жүктерге қатысты - екі тәулік) ішінде жүкжөнелтушіден жүк жөнінде өкім болмаған;

тасымалдаушыға тәуелсіз себептер бойынша жүріс жолында вагондар мен контейнерлердің жүкпен кідіруі және жүктің одан әрі жүруі мүмкін болмаған жағдайларда, жүкті жүкжөнелтушіге оның есебінен қайтарады.

Қазақстан Республикасының ішкі тасымалдары бойынша жүкті қайтарғанда жүкжөнелтуші төлемдер төлеуді бастапқы жөнелту станциясында жүргізеді.

10. Жаппай тиелетін жүктерді бір жүк қағазымен маршруттық және топтама вагондармен тасымалдау

176. Тасымалдауға вагондық топтамамен (топтама немесе маршруттық жөнелтілім) берілетін жүктер мына шарттар сақталғанда:

- 1) жүктер біртекті болғанда;
- 2) тиеу және түсіру клиенттің кірме жолдарында жүргізілгенде;
- 3) жүктерді жөнелту бір жүк жөнелтушімен бір жөнелту станциясына ұсынылғанда;
- 4) жүкті жөнелту бір жүк алушының атына бір тағайындалу станциясына жіберілгенде;
- 5) жүк жөнелтуші, жүк алушы немесе тасымалдаушы жүктің массасы мен вагондардың санын жол жүру барысында өзгертпегенде, бір жүк қағазымен ресімделеді.

177. Жөнелтілім маршруты қалыптастырылғанда маршруттың ядросы да, маршруттың тіркеме бөлігіндегі вагондардың әрбір тобы да, сондай-ақ маршруттың тіркеме бөлігіндегі әрбір дара вагон жүк қағазымен ресімделеді. Жолсерік қоса жүретін жануарларды вагондар тобымен тасымалдауды бір жүк қағазымен ресімдеуге жол беріледі.

ГУ-27е нысанды жүк қағазы (осы Қағидаға 23-қосымша) осы Қағидаға сәйкес толтырылады. Бұл ретте жүк жөнелтуші оның атауындағы:

жүктерді маршруттық жөнелтіліммен тасымалдағанда - "немесе вагондар тобы" сөздерін,

жүкті топтама жөнелтіліммен тасымалдағанда - "маршрут немесе" сөздерін сызып тастайды. Орындардың саны мен жүктің массасы, сондай-ақ тасымалдау

ақысы әр вагон бойынша жүк қағазында тиісті бағандарда, ал орындардың жалпы саны, бүкіл жөнелтілімнің массасы мен тасымалдау төлемінің жалпы сомасы - жүк қағазының бет жағында көрсетіледі.

Бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтерді жүк жөнелтуші топтың әрбір вагоны бойынша жүк қағазына қосымша берілетін парақта көрсетеді. Қосымша парақты жүк жөнелтуші үш данада толтырады және қол қояды. Жүк қағазында жүктің атауы тұсында жүк жөнелтуші "Бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметті қосымша парақта қара" деген белгі соғады. Жүк қағазы мен қосымша парақтың үш данасын жүк жөнелтуші жөнелту станциясына береді. Станция қосымша парақтың барлық данасына жүк қағазының нөмірін қояды. Қосымша парақтың бірінші және екінші данасын жөнелту станциясы тиісінше жүк қағазы мен жол тізімдемесінің түбіртегіне қыстырады, ал үшінші данасы жүкті қабылдау туралы квитанциямен бірге осы Қағидада белгіленген тәртіппен жүк жөнелтушіге қайтарылады.

Тасымалдауды тасымалдардың электрондық досьесін қолданып ресімдегенде, ГУ-27-У-ВЦ нысанды жүк қағазы осы Қағидаға сәйкес толтырылады. Бұл ретте орындардың саны, жүктің массасы, Бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтер, сондай-ақ тасымалдау ақысы әр вагон бойынша көрсетіледі. Жүкқағаз тасымалдау құжаттарымен (электрондық құжаттардың көшірмелері) бірге немесе оларсыз (қағазсыз технологияда) темір жол көлігінде қабылданған тасымалдарды ұйымдастыру технологиясына сәйкес жүреді.

178. Маршруттық немесе топтама жөнелтілімнің бір жүк қағазымен жүретін жүктердің баратын жерін ауыстыру жүктердің баратын жерін ауыстыру тасымалдаушы белгілеген тәртіппен жүзеге асырылады.

179. Жол жүру барысында вагонды (вагондар тобын) оның (олардың) ақаулығынан маршруттық немесе топтама жөнелтілімнен (бұдан әрі - негізгі жөнелтілім) ағытқан жағдайда, вагонды (вагондар тобын) ағыту жүргізілген станция ол жайында вагондарды (вагондар тобын) ағытудың себептерін, сондай-ақ жөнелтілімнің нөмірін жүктің тағайындалу станциясының атауы мен кодтарын, жүк алушының атауы мен кодын, оның почталық мекен-жайын, жүктің атауы мен кодын көрсетіп, екі дана ГУ-23 жалпы нысанды акт жасайды.

Негізгі жөнелтіліммен келе жатқан жүк қағазы мен жол тізімдемесінің "Жол жүру барысындағы белгілер" бағанында ағытылған вагонның (вагондардың) нөмірі, ағыту станциясының атауы, ағыту себебі, жалпы нысанды актінің нөмірі және оның жасалған күні көрсетіліп, белгі соғылады. Енгізілген деректер станцияның тиісті қызметкерінің қолымен және күнтізбелік мөрқалыппен куәландырылады. Жүк қағазында (жол тізімдемесінде) орын жетіспегенде, жол жүру барысында ағытылған вагондар туралы мәліметтер жүк қағазының мөлшеріне тең болатын қосымша парақтарға жазылады. Аталған парақтардың

жоғарғы бөлігінде "№ жүк қағазына (жол тізімдемесіне) № қосымша парақ" деп жазылады. Қосымша парақтар жүк қағазына және жол тізімдемесіне қыстырылады. Жүк қағазының "Магистральдық темір жол желісі операторының белгілері" бағанында "Ағытылған вагондар туралы деректердің жалғасын № қосымша парақтан қара" деген жазба жасалады.

ГУ-23 жалпы нысандағы актінің бірінші данасы жөнелтіліммен бірге келе жатқан, тасымалдау құжаттарына қоса беріледі, екінші данасы вагонды ағыту жүргізілген станцияның істерінде сақтауда қалады. Ағытылған вагон (вагондар тобы) туралы деректер негізгі жөнелтіліммен келе жатқан вагон парағынан да сызылып тасталады. Мұндай түзету вагонды (вагондар тобын) ағыту себептері көрсетіліп, станцияның тиісті қызметкерлерінің қолымен және күнтізбелік мөрқалыппен куәландырылады. Станция ақауларды жойғаннан кейін, ГУ-23 жалпы нысандағы акт деректерінің негізінде әрбір ағытылған вагонға жаңа вагон парағы мен қосымша жіберу жол тізімдемесі жасалады, солармен мұндай вагон тағайындалу станциясына барады. Қосымша жіберу жол тізімдемесін жасағанда, "Алушы" бағанында "_____ДС" (жүктің тағайындалған станциясы) көрсетіледі, "Жүктің атауы" бағаны толтырылады, оның тұсында "_____ тж _____ станциясының негізгі жөнелтпесіне № _____ беру үшін (алушының атауы, оның почталық мекен-жайы) қосымша жіберіліп отыр" және бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтер көрсетіледі.

180. Тасымалдануы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып жүзеге асырылған маршруттық немесе топтама жөнелтілімнен жол жүру барысында ақаулығы салдарынан вагон (вагондар тобы) ағытылған жағдайда, ағыту жүргізілген станция магистральдық темір жол желісі операторының ААЖ-сынан ГУ-27-У-ВЦ нысан электрондық жүк қағазының қағаз көшірмесін сұратып алады. Жөнелтпе электрондық тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен қоса жүріп келе жатқанда, ағыту станциясы ағытудың себебін көрсетіп, екі дана ГУ-23 жалпы нысандағы акт жасайды. ГУ-27-У-ВЦ нысанды негізгі жүк қағазының "Жол жүру барысындағы белгілер" бөлімінде және ГУ-29-У-ВЦ нысанды жол тізімдемесінде ағытылған вагонның нөмірі, ағыту станциясының атауы, ағыту себептері, ГУ-23 жалпы нысандағы актінің нөмірі және оның жасалған датасы көрсетіліп белгі соғылады. Енгізілген деректер станцияның жауапты қызметкерінің қолымен және күнтізбелік мөрқалыбымен расталады. Актінің бірінші данасы негізгі жөнелтілім келе жатқан электрондық тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелеріне қоса беріледі. ААЖ-сынан алынған, машинамен басылған құжатпен тігілген екінші данасы станцияның істерінде қалады. ТЭД-ға түзету енгізу үшін ААЖ-ға акт пен ағыту себебі көрсетілген, ағыту туралы ақпаратпен хабар беру ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі. Жөнелтілім қағазсыз технология бойынша тек ТЭД-ымен

ғана жүргенде, ГУ-23 жалпы нысандағы акт бір данада жасалады, ол ААЖ-дан алынған ГУ-27-У-ВЦ нысанды. ТЭД-ға акт және ағыту себебі көрсетіліп, ағыту туралы ақпарат ААЖ-тың жұмыс істеу технологиясына сәйкес енгізіледі. Вагонның ақаулығын жойғаннан кейін станция қызметкері ААЖ-дан алынған ГУ-27-У-ВЦ нысанды машинамен басылған жүк қағазы деректерінің негізінде әрбір ағытылған вагонға электрондық қосымша жіберу жол тізімдемесін ресімдейді. Электрондық қосымша жіберу жол тізімдемесінің "Алушы" бағанында "____ДС" (жүктің тағайындалу станциясы), сондай-ақ вагонның нөмірі, коды және жүктің атауы, негізгі жөнелтілімнің нөмірі, жүк алушының коды және атауы және оның почталық мекен-жайы туралы мәліметтер, бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтер көрсетіледі. Вагонның тағайындалу станциясына дейін электрондық қосымша жіберу жол тізімдемесімен немесе оның қағаздық көшірмесімен ғана жүруіне жол беріледі.

Тағайындалу станциясы маршруттық немесе топтама жөнелтіліммен келген жүкті бергенде жүк қағазында жол жүру барысында вагонның (вагондар тобының) ағытылғандығы туралы белгі (белгілері) бар тасымалдау құжаттарына қоса берілген ГУ-23 жалпы нысандағы актінің (актілердің) негізінде келмеген вагондардың нөмірлерін көрсете отырып коммерциялық акт жасайды. Жүк қағазының "Тасымалдаушының белгілері" бағанында "Жөнелтпе құрамында ____ вагонмен келді. Келмеген №№ _____ вагонға № _____ коммерциялық акт жасалды" деген жазба жазылады. Тағайындалу станциясына қосымша жөнелту жол тізімдемесімен келген жүк жүк алушыға осы Ережеге сәйкес оған берілген коммерциялық актінің данасы мен жөнелтуге жүк қағазын көрсеткеннен кейін беріледі. Тасымалдаушының станциядағы өкілі коммерциялық актінің барлық данасының "Ж" бөлімінде және жөнелтуге жүк қағазының "Тасымалдаушының белгілері" бағанында жүктің қосымша жіберу жол тізімдемесімен келгендігі туралы қосымша жіберу жол тізімдемесінің нөмірін, вагонның, қосымша жіберуді ресімдеген станцияның нөмірін, қосымша жіберуді ресімдеу датасын және жүкті жүк алушыға берудің датасын көрсетіп белгі соғады. Коммерциялық актіде келмеген деп көрсетілген соңғы вагон келгеннен кейін жүк алушы коммерциялық актіні тағайындалу станциясына сақтау үшін қайтарады. Қосымша жіберу жол тізімдемесімен келген жүкті негізгі жөнелтілім келгеннен бұрын беру жүк алушының қосымша жіберу жол тізімдемесінде қолын қойғызып жүргізіледі. Бұл жағдайда негізгі жөнелтілім келгеннен кейін коммерциялық акт жасалмайды.

181. Тағайындалу станциясына жол жүру барысында вагонның (вагондар тобының) ағытылғандығы туралы белгілері бар негізгі маршруттық немесе топтама жөнелтілім келгеннен кейін тағайындалу станциясы вагонды (вагондар тобын) ағыту туралы ГУ-23 жалпы нысандағы актінің (актілердің) негізінде

келмеген вагондардың нөмірлерін көрсетіп коммерциялық акт жасайды. Жүкқағаздың "Тасымалдаушының белгісі" бағанында "Жөнелтілім __ вагоннан тұратын құрамда келді". Келмеген №__ __ вагондарға №__ коммерциялық акт жасалды. Қосымша жол ведомосы бойынша тағайындау станциясына келген жүк осы Қағидаға сәйкес жүк алушыға оған берілген коммерциялық акт данасы мен жөнелтілім жүкқағазын көрсеткеннен кейін беріледі. Тағайындау станциясындағы тасымалдаушының өкілі коммерциялық актінің барлық даналарында "Ж" бөлімінде және жөнелтілім жүкқағазының "Тасымалдаушы белгісі" бағанында қосымша жол ведомосының нөмірін, вагон нөмірін, қосымша жөнелтуді ресімдеген станция нөмірін, қосымша жөнелтуді ресімдеу датасын және жүк алушыға жүкті беру датасын көрсете отырып, қосымша жол ведомосы бойынша жүктің келгені туралы белгі жасайды. Коммерциялық актіде келмеген ретінде көрсетілген соңғы вагон келгеннен кейін коммерциялық акт жүк алушымен сақталу үшін тағайындау станциясына қайтарылады. Негізгі жөнелтілімнен бұрын, қосымша жол ведомосымен келген жүкті беру жүк алушының қосымша жол ведомосына қол қоюы арқылы жүргізіледі. Негізгі жөнелтілім келген жағдайда, коммерциялық акт жасалмайды.

182. Тағайындалу станциясымен сапар барысында вагонның ажыратылғаны туралы белгі бар тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тағайындау станциясына негізгі маршрутпен немесе топтық жөнелтіліммен вагондар келгенде, вагонды (вагон топтары) ажырату туралы ГУ-23 жалпы нысандағы актінің негізінде келмеген вагондардың (вагон топтары) нөмірі көрсетіле отырып, коммерциялық акт жасалады. ААЖ-ға ақпарат беру ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

183. Тағайындалу станциясында келген вагондар санының немесе нөмірлерінің жөнелтіліммен бірге келген тасымалдау құжаттарында көрсетілген деректермен сәйкес келмейтіндігі анықталған жағдайда, жүкті беруді ресімдеу тасымалдау құжаттарын ресімдеу тәсіліне қарай (қағазда немесе электрондық түрде) осы Қағидаға сәйкес тәртіпте жүргізіледі.

184. Маршруттық немесе топтама жөнелтіліммен келген жүкті бергенде тағайындалу станциясы жүк тасымалымен байланысты ақтық есеп айырысуды жүк қағазы (электрондық жүк қағазы) бойынша жүк қағазында көрсетілген вагондар саны үшін жүргізеді. Тасымалдардың электрондық досьесін қолданылып маршруттық (топтама) жөнелтіліммен келген жүкті беруді ресімдеу осы Қағидаға сәйкес жүргізіледі.

11. Құндылығы жарияланған жүктерді тасымалдау

185. Жүк жөнелтушілер қажет болған жағдайда, тасымалдауға дайындалған жүктерді олардың құндылығын жариялап береді.

Тасымалдауға ұсынылғанда, мына жүктердің құндылығын жариялау міндетті:

1) алтын, күміс және платина, сондай-ақ осылардан жасалған басқа да бұйымдар;

2) бағалы тастар;

3) бағалы терілер, мысалы, құндыз, ақ тышқан, сусар, қара күзен, кәмшат, қаракөл, итбалық, котик, қара түлкі, скунс, бұлғын, сондай-ақ осылардың терісінен жасалған бұйымдар;

4) түсірілген фильмдер;

5) суреттер;

6) мүсіндер;

7) көркемдік бұйымдар;

8) антикварлық заттар;

9) үй заттары.

Тасымалдауға апарардың алдында үй қажеттіліктерінің атын, санын және бағасын жазып, әрбір жүктік орынға (жәшікке және т.б.) орналастырып, тізімін жасап, жүк жөнелтуші жүкқағазда олардың бағалылығын көрсетіп береді.

Сонымен қатар, тізімде жүкқағазда көрсетілген бағалылыққа сәйкес, үй қажеттіліктерінің жалпы құны мен орындардың жалпы саны көрсетілуі керек. Тізімнің бірінші данасы жөнелту станциясында қалады, екіншісі-жүкжөнелтушіде, ал үшінші данасы үй қажеттіліктерінің арасына салынып, тағайындалған станцияға дейін бірге жеткізілуі керек.

Ақтарма, үйілме, құймалы түрде, ашық жылжымалы құрамда, жолсеріктермен, жүк жөнелтушінің бекіту-пломбылау құрылғыларымен тасымалданатын, сондай-ақ тез бүлінетін және қауіпті жүктердің құндылығын жариялауға жол берілмейді. Сондай-ақ бір жүкқағазымен тасымалданатын жүктің бір бөлігінің құндылығын жариялауға жол берілмейді.

Жүктердің құндылығын жариялау жүк жөнелтушінің тілегі бойынша ғана жүргізіледі.

186. Жүктердің құндылығы олардың құны негізге алына отырып, жарияланады.

Жүктің құны сатушының шотында көрсетілген немесе шартта көзделген баға негізге алына отырып анықталады, ал олар болмағанда, ұқсас жағдаяттарда осындай тауар үшін әдетте алынатын баға негізге алына отырып белгіленеді.

187. Жүк жөнелтуші тасымалдауға құндылығы жарияланған жүктерді берген кезде, тасымалдаушыға жүкқағазымен бірге жөнелту станциясында ГУ-112 нысанына (осы Қағидаға 24-қосымша) сәйкес толтырылған құндылығы жарияланған жүкті тасымалдауға арналған тізімдемені береді.

Бір жүкқағазы бойынша құндылығы әртүрлі жүктер берілген кезде, олардың айырмалық ерекшеліктері, орындарының саны мен олардың құндылығы тізімдемеде жеке жолмен көрсетіледі.

Құндылығы жарияланған жүктерді тасымалдауға арналған тізімдеме үш данада жасалады, олардың біреуі жүк жөнелтушіге қайтарылады, екіншісі вагонның, контейнердің ішіне көрінетін жерге бекітіледі не ұсақ жөнелтіліммен тасымалданған кезде жүк орындарының біреуіне салынады, ал үшінші данасы тасымалдаушыда жөнелту станциясында қалады.

188. Егер жүк жөнелтушінің жүктің құндылығын асырып жіберді деуге негіз болса, тасымалдаушы құндылығын қарап тексеру үшін тасымалдауға берілген жүкті ашуды талап етеді.

189. Жүк жөнелтуші берген тасымалдау құжаттарын ресімдеген кезде, тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілі:

жүк жөнелтушінің тізімдемені дұрыс толтыруын тексереді,
онда теміржол жүкқағазының нөмірін көрсетеді,
"Тізімдеме қабылданды" деген жолға қол қояды
жөнелту станциясының күнтізбелік мөрқалыбын қояды.

Егер тізімдеме бірнеше парақта жасалса, күнтізбелік мөрқалып және жүк жөнелтуші мен тасымалдаушының жөнелту станциясындағы өкілінің қолдары әрбір параққа қойылады.

190. Жүктердің жарияланған құндылығы үшін жүк жөнелтуші тасымалдаушыға тарифтік басшылыққа сәйкес алым төлейді. Алынатын алымның мөлшері тасымалдау құжаттарында көрсетіледі.

12. Үйіп және ақтарып тасымалдау

191. Фракциялық құраушылары (түйірлер, кесектер) ұн тақ, дән, түйіршек, капсула түрінде біртекті масса болып табылатын, өзара жылжымалылыққа (сусымалылыққа) ие жүктер үйіп тасылады.

192. Ақтарылып пакеттелмеген түрде вагондық жөнелтілімдермен вагондарға тиеген кезде орындарды есептеуді (дана) талап етпейтін және өзінің физикалық жағдайы бойынша үйінді жүктерге жатқызуға мүмкін емес жүктер тасымалданады.

193. Жауын-шашыннан және тозандатудан қорғауды талап ететін жүктер мамандандырылған жабық вагондарда (мысалы, ұн тасығыштар, астық тасығыштар, цементтасығыштар, минералтасығыштар), мамандандырылған контейнерлерде үйіліп және ақтарылып тасылады. Жүкті қапталған күйде үйіп тасымалдау үшін жабық вагондар пайдаланылады. Үйіп немесе ақтарып тасымалдауға жататын жүкті тиер алдында жүк жөнелтуші вагонның

конструктивтік саңылауларын бітеу бойынша шарлар қолданады. Вагонның саңылауларын бітеу сапар барысында жүктің темір жол бойында төгілуін және қоршаған ортаны ластауды болдырмау үшін қажет. Жүктерді жабық вагондарда үйіп және ақтарып тасымалдауға жүкжөнелтушімен есіктерге бекітпе орнату арқылы жол беріледі.

Вагондардың есіктерінің саңылауларын бөгеу үшін қалқаншалар, тақтайлар, дөңбектер, басқа тығыз материалдардан жасалған бөгеулер қолданылады. Вагонды есіктік бөгеулермен қамтамасыз ету жүк жөнелтушінің күшімен және құралдарымен жүзеге асырылады. Жүк жөнелтуші тиер алдында вагондар мен қалқаншалардың коммерциялық тұрғыдан түзіктігіне, тазаланғанына, зиянкестермен бүлінбегеніне, дәннің төгілуі мүмкін саңылаулардың және тесіктердің болмауына көз жеткізуі керек. Жүкті түсірер кезде алушы вагонға зақым келтірмей, есік бөгеулерін алып тастайды.

Астық жүктері, майлы және ірі бұршақты дақылдардың дәндері Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині туралы заңнамасына сәйкес өсімдіктерге тыйым салу саласында құзырлы орган талап ететін ілеспе құжаттар болғанда, Қазақстан Республикасының ішінде жүк жөнелтушімен тасымалдауға ұсынылады.

Халықаралық темір жол қатынасында жүкқағаз бойынша экспортқа астық жүктерін тасымалдау кезінде жүкқағазға сапа сертификатын қосып беру талап етілмейді. Бұл жағдайда жүк жөнелтуші жүкқағазда "Жүкжөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында "Сертификаттың қосымшасы талап етілмейді" белгісін қояды. Ылғалдығы қоса алғанда 16% дейінгі астық жүктерін, оның ішінде 17% дейінгі астық дақылдарын, 15% дейінгі тарыны, 10% дейінгі майлы дақылдардың дәндері, 8% дейінгі күнбағыс дәндерін тасымалдау жалпы жағдайда жүргізіледі. Осы Қағиданың 24-тарауына сәйкес ылғалдығы жоғары аталған жүктерді тасымалдауға ерекше жағдайларда жол беріледі. Төмен температураларды қатуы мүмкін жүктер Осы Қағиданың 18-тарауына сәйкес тасымалданады.

Үймемен және ақтарып тасымалдауға арналған жүктерді тасымалдаушы құжаттарды ресімдеу кезінде жүкқағаздың "Орындар саны" бағанында жүк жөнелтушімен тиісінше "үймемен" және "ақтармамен" деп көрсетіледі.

194. Жауын-шашыннан қорғауды талап етпейтін жүктер ашық жылжымалы құрамдарда және мамандандырылған ашық вагондарда (мысалы, думпкарлар, хоппер-дозаторлар) үйіліп тасылады.

Егер жылжымалы құрамға тиеуді сырттай қарап, көзбен шолғанда орын санын есептеу мүмкін болмаса, онда барлық жағдайларда, жүкқұжатының "Орын саны" бағанында "ақтарма" деп көрсетіледі.

Үйіп тасымалдаған кезде, жүктерді сақтап қалу мақсатында жүкжөнелтуші қалқандарды, тақтайларды, торқапшықтарды, брезент немесе осындай беріктігі бар басқа материалдардан бөгеттер қолданады.

Арнайы вагондарда, түбі саңылаусыз ашық вагондарда жүктерді үйіп тасымалдауға тасымалдау құжаттарын ресімдеу кезінде жүкжөнелтуші көліктік теміржолдық жүкқұжатының "Жүкжөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында мына мазмұндағы белгі жасайды: "Арнайы вагондарда (немесе тиісінше түбі саңылаусыз ашық вагондарда) тасымалдау жүкалушымен келісілген. Түсіру құрылғылары бар".

Үйіп және ақтарып тасымалданатын жүктердің тізбесі осы Қағидаға 28, 29-қосымшаларда көрсетілген.

13. Ашық жылжымалы құраммен тасымалдау

195. Атмосфералық жауын-шашыннан қорғауды талап етпейтін үймеленіп және ақтарылып тасымалданатын жүктерді жәе өзінің мөлшері мен массасы бойынша вагондардың, контейнерлердің басқа түрлерінде тасымалдана алмайтын дара-ыдыс түріндегі жүктерді ашық жылжымалы құраммен тасымалдауға жол беріледі.

196. Ашық жылжымалы құраммен тасымалдауға жол берілетін жүктердің тізбесі осы Қағидаға 27-қосымшада көрсетілген.

197. Ашық жылжымалы құрамның мамандануына байланысты түрі мен тегі тасымалданатын жүктің сипаттарына, оны тиеу, түсіру (босату) үшін қолданылатын құрылғылар мен механизмдердің, құрылыстардың түріне байланысты жүкжөнелтушімен таңдалады.

197. Жүктерді вагондарда, контейнерлерде орналастыру және бекіту жүктерді орналастырудың және бекітудің шарттарына, осы Қағиданың талаптарына сәйкес жүргізіледі.

198. Ашық жылжымалы құрамда тасымалданатын жүктерді орау үшін олардың қасиеттеріне байланысты тиісті стандарттардың, техникалық шарттардың талаптарына жауап беретін көліктік ыдыс қолданылады. Ашық жылжымалы құрамда жүк тасымалдау кезінде жүктерді орау және жабу үшін тез жанатын материалдарды қолдануға жол берілмейді.

199. Ашық жылжымалы құрамда қауіпті жүктерді тасымалдау осы Қағиданың 22-тарауына сәйкес жүргізіледі.

200. Қара металл сынықтары, қалдықтары, олардың қорытпалары отжарылу қаупінен және радиоактивті материалдардан зиянсыздандырылған, тасымалдауға

қауіпсіз, зиянды химиялық заттардан тазартылған жағдайдағы стандарттарға сәйкес дайындалып тасымалданады және олардың жарылу қауіпсіздігін куәландыратын құжатпен бірге алынып жүреді.

201. Оларды тасымалдау ашық жылжымалы құрамда жол берілетін жүктердің тізбесінде (осы Қағидаға 27-қосымша) көрсетілген, майда фракциялары бар жүктерді (олардың мөлшері 13 миллиметрден аспайтын түйірлер) ашық жылжымалы құрамда тасымалдаудың мүмкіндігі жүкжөнелтушімен белгіленеді.

202. Жүкжөнелтуші майда фракциялары бар жүктерді тиеу алдында ұсынған жүкті осы жылжымалы құрамда тасымалдау оның шығындарына, оның темір жол мен қоршаған табиғи ортаны ластауына алып келмейтініне көз жеткізеді. Егер платформаның немесе вагон шанағының ақаусыздығы кезінде жүктің шығыны құралымдық саңылаулар арқылы мүмкін болса, онда жүктің сақталуы үшін жүкжөнелтуші төгілуіне қарсы қосымша іс-шаралар қолданады.

203. Майда фракциялары бар жүктерді ашық жылжымалы құрамға тиеу кезінде жүкжөнелтуші қозғалыс кезінде майда түйіршіктердің үрленуін, сондай-ақ вагондардың ернеуінің деңгейінен оны жоғары тиеген ("бөрігімен") жағдайларда жүктің құйылуын болдырмауға іс-шаралар қолданады. Аталған іс-шаралар жүкжөнелтушімен жүктің әр түрі үшін әзірленеді. Байыту фабрикасының сұрыптау қондырғыларына жөнелтілетін сортталған және қатардағы көмірлері мен брикеттерінен басқа барлық жағдайларда жүктің беті вагондардағы және контейнерлердегі жүктердің орналасуы мен бекітілуінің техникалық шарттарына сәйкес немесе жүкжөнелтушімен жасалған және тасымалдаушымен келісілген Қағидаға сәйкес тегістеледі және тығыздалады. Бұл ретте "бөрікке" көлденең қимада трапеция пішіні беріледі. Жүкті тығыздағаннан соң "бөріктің" төменгі негізі ашық вагон шанағының жоғарғы байлауынан аспайды.

Жүкті тегістеу мен тығыздау үшін вагондарда механикаландырылған қондырғылар және басқа қарапайым құралдар қолданылуы мүмкін.

204. Минералдық-құрылыс жүктерін ашық вагонның ернеулерінен жоғары тиеген жағдайларда, жүк "бөрігінің" негізі ернеулер деңгейінен ең кемінде 50 миллиметрден төмен болуы тиіс.

205. Суықтан катуға ұшырайтын жүктер осы Қағиданың 18-тарауына сәйкес тасымалданады.

14. Жолсеріктердің алып жүруіндегі тасымал

206. Жүкжөнелтушілердің, жүк алушылардың жолсеріктерінің қостауымен мына жүктер вагондық жөнелтілімдермен тасымалданады:

малдар;

күс пен аралар;

тірі балық пен балықотырғызу материалдары (шабақтар);

өсімдіктер мен тірі гүлдер;

тасымалдаған кезде арнайы қызмет көрсетуді (жылытуды, желдетуді, күтімді) талап ететін тез бұзылатын жүктер және азық-түлік жүктері;

мамандандырылған жылжымалы құрамда құйылып тасымалданатын шарап, шарап материалдары мен коньяктік спирт (изотермиялық вагон-цистерналарда, цистерна-термостарда);

ашық жәшіктердегі шарап, арақ, коньяк;

мұражайлық және көнекөздік құндылықтар;

жұмыс істемейтін жағдайда, өздерінің осьтерімен тасымалданатын теміржолдық жылжымалы құрам (тепловоздар, электровоздар, паровоздар, мотовоздар, вагондар, соның ішінде арнайы мақсаттағы және өздігінен жүретін автодрезиналар, автомотрисалар, дизель-электропоездардың вагондары, жылжымалы жүккөтергіш крандар, электр станциялары, энергопоездар және теміржолдық жүрістегі тағы басқа жабдықтар);

локомотивтердің тендерлері;

тар жолтабанды теміржолдық көлікке арналған платформаларда тасымалданатын локомотивтер;

пайдаланыста болған автомобильдер, тракторлар, барлық атаулардағы моторландырылған машиналар, соның ішінде жөндеуге баратындар және жөндеуден келгендер;

арнайы автомобильдер, мамандандырылған автомобильдер мен автоцистерналар (соның ішінде мұнай өнімдерін, су, сұйытылған газ тасымалдау үшін және отынқұйғыштар), арнайы шанақты автомобильдер; малдәрігерлік қызметтің, халыққа мәдени және тұрмыстық қызмет көрсетудің автомобильфургондары;

автомобильдердегі жылжымалы шеберханалар, зертхана автомобильдерін қоса алғанда;

техникалық көмек автомобильдері, өрт машиналары, автобетонараластырғыштар, тозаңдатқыштары бар жол жинастыруға арналған автомобильдер; арнайы жабдықтармен жарақталған рентгендік, жедел жәрдемдік, реанимациялық және басқа автомобильдер;

жүріс жолында ішінара түсіру немесе тиеу арқылы тасымалданатын жүктер; қауіпті жүктердің жекелеген түрлері.

207. Жүкқұжатына жүкжөнелтушімен жүк атауының астына жолсеріктерінің санын, олардың аты-жөнін (толық) көрсетіп, жүкті жолсеріктер алып жүретіні туралы белгі соғылады. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып, жүк тасымалын ресімдеу кезінде, сондай-ақ жолсеріктер саны көрсетіледі.

208. Тасымалдауға кедергілер және жүкті беру қажеттілігі туындаған жағдайда жолсерік жүкжөнелтушінің функциясын жүзеге асырады. Жолсерікке жүкжөнелтушінің функцияларын жүктеу туралы жолсерікке берілетін өкілеттіктерді дәл сипаттау арқылы жүкқұжатының "Жөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында белгі соғылады.

Заңды тұлғаның атынан мұндай өкілеттіктер беруге сенімхат оның басшысының немесе осы ұйымның мөрімен куәландырылған оның құрылтайшы құжаттарымен осыған уәкілетті өзге адамның қол қоюымен беріледі.

Қағиданың осы тармағымен қаралған тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып, тасымалдарды ресімдеу кезінде мәліметтер темір жол көлігінің автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің жұмыс істеу технологиясына және жүкжөнелтуші мен тасымалдаушының арасындағы электрондық құжат айналымы жүйесіне сәйкес тасымалдардың электрондық досьесіне енгізіледі.

209. Жолсеріктердің мыналарда жүруіне рұқсат беріледі:

жүк тасымалданатын вагонда;

жүкжөнелтушінің өтінімі бойынша тасымалдаушы берген жеке вагонда;

жүкжөнелтушіге, жүкалушыға тиесілі немесе олармен жалға алынған жеке вагонда.

Оның кімге тиесілі екеніне қарамай, жолсеріктердің жеке вагонда жүрген жағдайында, жүкжөнелтуші осы Қағидада белгіленген тәртіппен тасымалдардың электрондық досьесі үшін деректерді толтырады, онда әрбір алып жүретін жүгі бар вагон жөніндегі мәліметтерді және жолсеріктер жүріп бара жатқан вагон туралы мәліметтерді көрсетеді.

Жүкті алып жүретін жолсеріктердің жол жүруі үшін жүкжөнелтушіден тасымалдаушының Тарифтік басшылығымен (прейскурантымен) белгіленген мөлшерде ақы алынады. Жолсеріктердің жолақысы жүкқұжатта көрсетіледі.

210. Жолсерік салмағы отыз бес килограмнан жоғары емес оған тиесілі қол жүгін өзімен бірге вагонда тегін алып жүре алады.

Жолсерікте белгіленген нормадан жоғары қол жүгі бар болғанда, одан қол жүгінің артық жиынтығы үшін тариф бойынша тасымал төлемі алынады (шағын жөнелтпелермен тасымалданатын жеке (тұрмыстық) қажеттіктерге арналған жүктер ретінде).

211. Жүкті алып жүру және күзету сеніп тапсырылған жолсерік жөнелту станциясына төлқұжатты (жеке куәлікті) және іссапар куәлігін ұсынады.

Жолсерікке осылардың және тасымал құжаттарының негізінде станциядағы тасымалдаушының өкілімен немесе ол уәкілеттік берген қызметкермен қол қойылған және күнтізбелік мөрқалыппен расталған жөнелту станциясымен белгіленген нысандағы жүк жолсерігінің куәлігі (осы Қағидаға 28-қосымша) беріледі.

Жолсерікпен куәлік алынған кезде, жолдық ведомостың түбіртегінде жөнелту станциясының күнтізбелік мөрқалыбының астына "Куәлікті алдым" деген жазба жазылады және жолсеріктің аты-жөні, тегі көрсетіліп қолы қойылады. Жолсерік куәлікті алған кезде, куәлікте баяндалған жолсеріктің негізгі міндеттерімен танысады және бұл жөнінде куәлікке әрі жөнелту станциясы жүкжөнелтушілерінің (жұкалушыларының) жолсеріктерге куәліктерді беруді тіркеу кітабына қол қояды.

Жолсерікке куәлік тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып, жүк тасымалдауды ресімдеу кезінде жөнелту станциясымен басып шығарылған ГУ-27У-ВЦ нысанды электрондық жүкқұжаттың (осы Қағидаға 22-қосымша) қағаздық көшірмесіне қол қойдыру арқылы беріледі. Куәлікті алғаны туралы белгі тасымалдардың электрондық досьесіне тасымалдаушының ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес енгізіледі.

212. Жүктерді алып жүруге арналған жолсеріктердің саны жүкжөнелтушімен (жұкалушымен) белгіленеді. Бұл ретте, жолсеріктердің санын екі адамнан кем тағайындауға рұқсат берілмейді.

213. Қауіпті жүктерді алып жүрудің қосымша шарттары осы Қағидада белгіленеді.

214. Алып жүруге жататын жүкті вагондар мен контейнерлерде жүктерді орналастырудың және бекітудің техникалық шарттарының талаптарына сәйкес жүкжөнелтуші орналастырады және бекітеді.

215. Жолсеріктер өрт қауіпсіздігінің талаптарына жауап беретін қолшамдарды және қатты отынды (көмір, отын) пайдаланып, қалыпты түрдегі шойын пештерді қолданады. Жүріс жолында жолсеріктер өрт және жеке қауіпсіздік талаптарын ұстануы тиіс.

Жүкжөнелтуші вагондарды пешпен жабдықтаған кезде, өрт сөндіру мақсаты үшін жүкжөнелтуші жолсеріктерді көлемі 100 литрден кем емес брезенттік немесе полиэтилендік сыйымдылықтардағы су қорымен қамтамасыз етеді.

216. Жылжымалы құрамға зақым келтірмейтін және қозғалыс қауіпсіздігі мен өрт қауіпсіздігінің талаптарын қанағаттандыратын жолсеріктердің алып жүруіндегі жүктерді тасымалдауға арналған қажетті барлық алынбалы қарапайым құралдарды жүкжөнелтуші береді.

217. Жүк вагонында пештер мен пеш жабдықтарын орнату өрт қауіпсіздігі талаптарымен белгіленген тәртіппен жүргізіледі. Пештерді орнатқан кезде, жүк пен пештің арасындағы қашықтық 1 метрден кем емес, ал жүк тиеудің жоғарғы деңгейі мен вагонның төбесі арасындағы қашықтық - 50 сантиметрден кем емес болуы керек. Жүкпен бірге жолсеріктердің болуы болжамданған вагондардағы есік ойықтарында жүктердің, қатты отын қорының, басқа материалдар орналастырылмайды.

218. Вагондарда жүкжөнелтушіге (жұқалушыға) тиесілі пештер мен пеш жабдықтарын орнатқан кезде, жүкжөнелтушімен "Жүкжөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" жүкқұжатының сырт жағының 4-бағанында олардың саны көрсетіледі.

219. Вагондарды бүкіл сапар барысында пешке арналған қатты отынмен жабдықтауды жүкжөнелтуші қамтамасыз етеді.

220. Жүкке бұзылу қаупі төнген жағдайда және оны толық сақталымда жұқалушыға жеткізу мүмкін болмаса, жүкжөнелтуші немесе бұған уәкілетті жолсерік жүкке өзі билік етеді.

Тасымалдау үдерісінде бекітудің немесе жүктің орнықтылығының бұзылғанын байқаған кезде, жолсерік вагонды ағыту жөнінде шешім қабылдау үшін станция бастығына жазбаша өтініш береді және бекітуді түзету, жүктің орналасуы мен орнықтылығын қалпына келтіру бойынша іс-шаралар қолданады. Тасымалдаушының кінәсінен жүктің бекітілуі немесе жүктің орнықтылығы бұзылған кезінде түзетуді тасымалдаушы жүргізеді. Жүкті бекітуді немесе жүкті тиеуді тексерудің нәтижелері және жүкжөнелтушінің кінәсінен вагонның амалсыз бос тұру уақыты ГУ-23 жалпы нысандағы екі дана актпен ресімделеді. Актінің бір данасы тасымалдау құжаттарына тіркеледі және "Тасымалдаушының белгілері" жүкқұжатының кері жағының 6-бағанында ГУ-23 жалпы нысанды актінің нөмірі және оның жасалған күні көрсетіледі. Актінің екінші данасы вагонның ағытылуы жүргізілген станцияда қалады.

221. Жолсеріктердің қосталуымен бара жатқан вагондардың техникалық ақаулығы жүріс жолында байқалған және осы поезбен бұл вагондардың бұдан әрі жүруі мүмкін болмаған кезде, мұндай вагондар ағытылады.

Жүкжөнелтушінің немесе жолсеріктің кінәсінен болған вагонның зақымдануы кезінде ВУ-25 нысанындағы вагонның зақымдануы туралы акт (осы Қағидаға 29-қосымша) және ГУ-23 жалпы нысанды акт ресімделеді.

Жолсерік вагонның бұзылғаны туралы актінің мағынасымен келіспейтін жағдайда, келіспеуінің уәждерін көрсетіп, оған ескертулермен қол қояды. Вагонның бұзылғаны туралы актінің бірінші данасы тағайындалған станциясында жұқалушыға беру үшін тасымалдау құжаттарына немесе егер бұзылған вагон топтық жөнелтпе құрамында жүрген болса, қосымша жіберілетін жолдық ведомосқа тіркеледі. Бұл ретте, қосымша жіберілетін жолдық ведомостың жүк атауы астына немесе "Тасымалдаушының белгілері" жүкқұжатының кері жағының 5-бағанында вагонның бұзылғаны туралы актінің нөмірі, оның жасалуының күні мен себебі көрсетіледі. Вагонның бұзылғаны туралы актінің екінші данасы вагонның бұзылғаны жөніндегі шотқа тіркеледі, ол

тасымалдаушымен жүкалушының ақы төлеуі үшін қойылады. Вагонның бұзылғаны туралы актінің үшінші данасы вагонның ағытылуы жүргізілген станцияда қалады.

Егер құрамында техникалық ақаулы вагон болған вагондар тобы бірнеше жолсеріктердің алып жүруімен жүрген болса, онда жолсеріктердің біреуі кідірген вагонмен қалады.

Егер вагонның техникалық ақауын жою үшін жүк басқа вагонға қайта тиелген жағдайда, бұл жөнінде тасымалдау құжаттарында немесе қосымша жіберілетін жолдық ведомосқа (егер ағытылған вагон топтық жөнелтпе құрамында жүрсе) тасымалдау құжаттарын толтыру ережесімен белгіленген тәртіппен белгі қойылады.

222. Жолсеріктердің жүкті онан әрі алып жүруі мүмкін болмайтын жағдайда (мысалы, аурудың себебінен), станциядағы тасымалдаушының өкілі жолсеріктердің жазбаша өтініші бойынша жөнелту немесе тағайындалған станция арқылы жүкжөнелтушіні немесе жүкалушыны бұл жайында хабардар етеді. Жолсеріктердің жазбаша өтініш беруге мүмкіндігі болмаған жағдайларда, хабар беруге және жүктің алып жүру тәртібін өзгертуге белгіленген тәртіппен ресімделген, бұл үшін тиісінше уәкілетті органмен, ұйыммен (мысалы, медициналық мекемемен, құқық қорғау органымен) ұсынылған анықтама негіз болып табылады. Хабар алғаннан соң, жүкжөнелтуші немесе жүкалушы жолсеріктерді алмастыруды жүзеге асырады.

Бұл жағдайда вагондар жүктерімен жүкжөнелтушінің немесе жүкалушының жаңа жолсеріктері келгенге дейін станцияда кідіріледі, ол жөнінде ГУ-23 жалпы нысанды акт жасалады. Вагондар жүгімен кідірілген станция жаңа жолсеріктерге осы Қағиданың 211-тармағында белгіленген тәртіппен куәлік береді. Вагондар жүгімен кідірілген станция жаңа жолсеріктер туралы мәліметтерді жүкке ілесіп жүретін "Тасымалдаушының белгілері" жүкқұжатының бағанында көрсетеді.

Жүктің тағайындалған станцияға келген бойында тасымалдаушы тасымалдау құжаттарына тіркелген ГУ-23 жалпы нысанды актінің негізінде жаңа жолсеріктердің келуін күтіп вагондардың станцияда болуына байланысты кеткен шығындарын жүкалушыдан өндіріп алады.

Қағиданың осы тармағында белгіленген тәртіп жолсеріктердің алып жүруімен қауіпті жүктерді тасымалдауға қолданылмайды.

Тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып тасымалдауды жүзеге асырған кезде, Қағиданың осы тармағына сәйкес жолсерікті алмастыру туралы тасымалдардың электрондық досьесіне белгілерді тасымалдаушы ААЖ-ның

жұмыс істеу технологиясына сәйкес енгізіледі. Жүкті электрондық тасымалдық құжаттарының қағаздық көшірмелерімен алып жүрген кезде, белгілер сондай-ақ бұл қағаздық көшірмелеріне де енгізіледі.

ААЖ-да тиісті функционалдық мүмкіншіліктер бар болғанда, қажет кезінде құжаттар (өтініш, анықтама, акт) электрондық түрде жасалады және ААЖ-ға беріледі, бұл жағдайда жолсеріктермен қол қойылған электрондық құжаттардың қағаздық көшірмелері алып жүрушілер алмастырылған станцияда сақтауда қалады.

223. Жолсеріктердің алып жүруімен жүретін вагондар поездың құрамына бір топпен қойылады.

224. Жүкке бұзылу қаупі төнген жағдайларда және оны алғашқы тағайындалуы бойынша толық сақтап жеткізу мүмкін болмаса, тасымалдаушы жолсеріктің жазбаша талабы бойынша вагонды ағытады және белгіленген тәртіппен жүкті басқа ұйымдарға беруде жолсерікке көмек көрсетеді.

15. Жөнелтушілік маршруттармен тасымалдау

225. Жүк тасымалдарын жөнелтушілік маршруттау жүктердің жеткізу мерзімдерін қысқартуға, вагондардың айналымын тездетуге, станцияларда олардың қайта өңделу көлемін азайтуға, материалдық құралдарды үнемдеуге, тасымалдар кезінде жүктерді сақтаудың жағдайларын жасауға ықпал ететін және кірме жолда маршруттық жөнелту тасымалдарын қалыптастырған кезде, тасымалдаушы мен жүкжөнелтушінің арасында өзара тиімді жағдайларды қамтамасыз етеді.

226. Жөнелтушілік маршруттау мыналарға негізделеді:

1) жүқағындарын шоғырландыруға:

тұтынушыларды жеткізушілерге және түсіру (босату) аудандарын тиеу учаскелеріне оңтайлы бекітуді қамтамасыз ету жолымен;

жеке маршруттық тағайындауларға жаппай жүктерді тиеуді шоғырландыру жолымен;

бір жүкжөнелтушімен бір станциядан тағайындаулар бойынша жүктерді тиеуді күнтізбелік жоспарлау жолымен;

кәсіпорындардың кірме жолдарында немесе бір жүкжөнелтуші станциясының жолдарында белгілі тағайындалған вагондарды шоғырландыру жолымен;

2) тарату станцияларына тағайындау маршруттарын ұйымдастыру кезінде жүк поездарын құрастыру жоспарын сақтау және жөнелтушілік маршруттарын немесе олардың негізін толық құрамда құрастыру станциясынан тағайындалған станциясына дейін сақталып өткізілуін қамтамасыз етуге;

3) жүкжөнелтушілердің, жүкалушылардың, тасымалдаушылардың және магистральдық темір жол желісі операторының техникалық құралдарын ұтымды пайдалануға;

4) маршруттық тасымалдауды ұйымдастырудың нысандары мен әдістерін тұрақты жетілдіруге.

227. Бір жүкжөнелтуші бір станцияда тиелген және бір түсіру немесе тарату станциясына тағайындалған вагондардан маршруттарды ұйымдастыру (қалыптастыру) жоспары жүк поездарын құрастыру жоспарына сәйкес кемінде бір станцияны маршрутты қайта өңдеуден міндетті түрде босатуды көздейді.

228. Маршруттың салмағы мен ұзындығы магистральдық темір жол желісі операторымен келісім бойынша, тасымалдаушымен белгіленеді. Ерекше жағдайларда маршрут ұзындығын азайту жағына қарай белгіленген нормалардан нақты бір вагоннан артық емес ауытқуға жол беріледі. Жүкжөнелтушінің кірме жолында белгіленген салмақтық нормадағы (мәселен, тиеу шебі бойынша шектеу және басқалар) маршруттарды құрастыру мүмкін болмағанда, салмағы магистральдық бағыттардағы поездардың салмағына еселі вагондар топтарынан маршруттар ұйымдастыру қаралады.

229. Маршруттардың жүріс бағытында поезд салмағының азаю жағына қарай өзгертін станциялар (түбірлі өзгеріс пункттері) бар болғанда, маршруттар негізден (жүріс жолында поездың салмағы өзгерген жағдайда, тағайындалған станциясына дейін қайта құрастырусыз жүретін белгіленген салмақтағы жөнелтушілік маршрутының негізгі бөлігі) және салмақ өзгертін пункттерге дейін құрамда жүретін тіркеме бөлігінен ұйымдастырылады. Салмақтың немесе құрам ұзындығының қатар нормалары белгіленген бағыттарда мұндай маршруттар барлық станциялармен құрам өзгертілмей өткізіледі. Маршрут негізінің салмағы мен ұзындығы тасымалдаушымен белгіленеді. Нақты тағайындаулар үшін маршруттар негізінің салмағы мен ұзындығының белгіленген нормасы жүкжөнелтушілерге хабарланады.

Салмақтық нормаларды түбірлі өзгерту станцияларында оның құрамының салмағын немесе ұзындығын өзгерткен кезде жүріс жолында маршруттардың негізін таратуға рұқсат берілмейді.

Поездардың салмақтық нормаларын түбірлі өзгерту станцияларында тасымалдаушы маршрутты толық салмаққа немесе ұзындыққа толтыру жөнелтушілік маршрутының тағайындалғанына сәйкес вагондармен жүзеге асырылады, ал мұндай вагондар болмағанда - осы станция үшін белгіленген поездарды құрастыру жоспары бойынша қашық тағайындаулар вагондарымен жүзеге асырылады.

230. Маршруттар олардың ұйымдастырылу және құрастырылу тәсілі бойынша тасымалдаушымен мыналарға бөлінеді:

бір жүкжөнелтушімен бір станцияда тиелген вагондардан құралған, сондай-ақ бір кірме жолда тармақиеленушімен және осы кірме жолдың басқа жүкжөнелтуші-контрагенттерімен құрастырылған жөнелтушілік маршруттарына;

бір станцияда әртүрлі жүкжөнелтушілермен тиелген вагондардан (станциялық сатылы маршрут), бір жүкжөнелтушімен немесе бірнеше жүкжөнелтушілермен бір немесе бірнеше бөлім бекеттерінде (учаскелік сатылы маршрут) құрастырылған сатылы маршруттарға бөлінеді.

Енгізілген вагондардың тағайындалуы бойынша маршруттар мыналарға:

1) бір тиеу (босату) станциясына бір немесе бірнеше жүкалушылар адресіне (жүктерді маршруттармен қабылдау үшін қажетті техникалық жайластырулары бар мұндай станциялар мен жүкалушылардың тізбесі магистральдық темір жол желісі операторымен белгіленеді) тағайындалған вагондардан құрастырылған тура маршруттарға;

2) кірме жолды пайдалануға немесе жүкалушының, жүкжөнелтушінің жауапкершілігі есепке алынып вагондарды беру мен жинауға арналған шартта белгіленген тағайындалу станциялары бойынша вагондарды топтап (бір жүкалушының адресіне жіберілетін топтағы вагондардың барынша саны оның түсіру (босату) пунктінің түсіру қабілеттілігіне сәйкес келеді) іріктеу арқылы бір тиеу (босату) учаскесінің станцияларына арналған маршруттарға;

3) жүріс жолында қайта өңдеуді барынша қысқартуды ескеріп, маршруттың жүріс жолында орналасқан станциялардың жүк поездарын құрастыру жоспары бойынша ұйымдастырылған тарату станциясына арналып тағайындалған маршруттарға;

4) іс-әрекеттер аудандарының осы пункттері (маршруттарды тарату пункттерінің және олардың іс-әрекеттерінің аудандарының тізбесі магистральдық темір жол желісі операторымен белгіленеді) үшін белгіленген шектерде тиеу (босату) станциялары және жүкалушылар бойынша вагондарды адресстерге жіберу жүргізілетін тарату пункттері маршруттарына;

5) тиеу (босату) станциялары (кіру мен тарату станцияларының және олардың іс-әрекеттерінің аудандарының тізбесі магистральдық темір жол желісі операторымен белгіленеді) бойынша осы жүктерімен вагондарды адреске жіберу отын жүктерін алатын кіру немесе тарату станцияларына маршруттар болып бөлінеді;

Тағайындалуы осы тармақтың 2), 3), 4), 5) тармақшаларында көзделген маршруттар тарату маршруттарына жатады.

231. Жөнелтушілік пен сатылы маршруттар біртекті және әртекті жүктерден ұйымдастырылады.

Жүктерді тасымалдауды маршруттармен жоспарлаған кезде өңдеусіз жүктердің ең қашық жүрісі ескеріледі. Жүкжөнелтушілер жүктерді тасымалдауға

арналған өтініммен қоса үш данада ГУ-114 нысанындағы жүктерді маршруттармен тасымалдауға арналған өтінімді (осы Қағидаға 10-қосымша) тасымалдаушыға ұсынады.

Тасымалдаушы жүкжөнелтушілермен ұсынылған маршруттармен тасымалдауға арналған айлық өтінімдердегі маршруттардың техникалық-экономикалық тиімділігін, жоспардың тасымалдаудың жайылған жоспарына сәйкестігін тексереді, вагон ағындарын өңдеуді қамтамасыз етпейтін маршруттарды жоспардан шығарады. Станциялар үшін жүктерді тасымалдауды маршруттау жөніндегі айлық жоспарлар тасымалдаушының тапсырмасы негізінде әзірленеді.

232. Тарату пункттеріне жөнелтушілік маршруттарымен жүктерді тасымалдаған кезде жүкжөнелтушілер маршруттармен жүктерді тасымалдауға арналған айлық өтінімдерде (жоспарларда) осы тарату пунктінің іс-әрекеті ауданына кіретін түсіру (босату) тағайындалған станциялар бойынша бөлу арқылы маршруттарды тарату пункттерінің атауын, маршруттар санын және олардағы вагондардың жалпы санын көрсетеді.

233. Тасымалдаушы жүкжөнелтушімен келісім бойынша өтінімді орындаудың тәртібін орната отырып, тасымалдарды күндер және тағайындаулар бойынша ірілендіруді ескереді, маршруттармен жүктерді тасымалдау жөніндегі тапсырмалардың орындалуын қамтамасыз ететін маршруттарды тиеудің күнтізбелік жоспарын жүкжөнелтушілердің қатысуымен әзірлейді және бекітеді. Бекітілген күнтізбелік жоспар жоспарлық ай басталғанға дейін кемінде үш күн бұрын маршруттарды тиеу станцияларына және жүкжөнелтушілерге хабарландырылады. Қажет болғанда маршруттарды тиеудің күнтізбелік жоспары онкүндік басталғанға дейін үш тәулік бұрын тасымалдаушының жүкжөнелтушілермен келісуі арқылы онкүндіктер бойынша түзетілуі мүмкін.

234. Вагондарды маршруттарды тиеуге, түсіруге (босатуға) беру тәртібі, оларды белгіленген жиынтық пен ұзындыққа дейін құрастыру, тиеуден, түсіруден (босатудан) соң қайтарылуы және жөнелтушілік пен сатылы маршруттардың вагондар тобына тиеуге, түсіруге (босатуға) арналған технологиялық мерзімдер вагондарды беру-жинауға арналған шарттармен белгіленеді. Барлық вагондар үшін айналымның жалпы технологиялық мерзімі белгіленген кезде бұл шарттарда маршруттарды тиеуге, түсіруге (босатуға) арналған жеке технологиялық мерзім ескеріледі.

235. Жөнелтушілік маршруттарды бөліктермен тиеген кезде, шарттар мен технологиялық үрдістерде бөліктердің саны, олардағы вагондардың саны, маршруттың әр бөлігін тиеудің технологиялық мерзімі, сондай-ақ бірінші бөлікті беру мезетінен бастан тиеудің және маршруттың соңғы бөлігін тапсырудың біткеніне дейін саналатын маршрутты тиеудің жалпы технологиялық мерзімі

ескеріледі. Тасымалдау бөлімшесінің вагондарына тиеуге, түсіруге (босатуға) тасымалдаушымен белгіленген мерзімге кірме жолдарға жөнелтушілік маршрутты тиеуге, түсіруге (босатуға) жергілікті жағдайларға байланысты қосымша технологиялық уақыт береді.

236. Тасымалдау бөлімшелері тас көмірді, ағашты, дәнді және басқа жаппай жүктерді тиеу учаскелерінде тиеуді, маршруттарды құрастыру мен жөнелтуді қамтамасыз етуді қарастыратын, сондай-ақ осы учаскеде маневрлік жұмысты ұйымдастыруды есепке алып тиеу мерзімдерін белгілейді.

237. Кірме жолдарға жүк тиеу үшін вагондарды беру осы жолдарда тиеуден, түсіруден (босатудан) соң вагондарды пайдалану есепке алынып жүргізіледі. Жүкжөнелтуші онда тиеуде, түсіруде (босатуда) тұрған вагондарды тиісті түрдегі басқа вагондармен маршрутты тиеуге берілген вагондарды алмастырады, айналма маршруттар мен вертушкалар құрамындағы вагондардан басқа.

238. Маршрутты тиеу мынадай жағдайларда тасымалдаушының кінәсінен қамтамасыз етілмеген деп саналады:

1) маршрутты тиеуге вагонды толық немесе жартылай бермеу не ақаулы немесе түрі бойынша мұндай жүкке сәйкес келмейтін вагондарды беру;

2) осы есептік тәуліктерде тиеуге толық емес мерзіммен маршрутты тиеуге вагондарды беру, егер жүкжөнелтуші есептік тәуліктің соңына дейін жүкті тиемесе және тасымалдаушыға тапсырмаса. Осы есептік тәуліктерде тиеуге толық емес мерзіммен маршрутты тиеуге вагондарды беру жүкжөнелтушіні, тасымалдау бөлімшесін, станцияны оны ұйымдастырудан босатпайды. Маршрутты тиеу вагондарды беру-жинауға шарттармен белгіленген мерзімдерде бітеді.

239. Маршрутты тиеу жүкжөнелтушінің кінәсінен қамтамасыз етілмеген деп саналады, егер:

1) осы тәуліктерде тиеуге тағайындалған және тасымалдаушымен тиеуге толық мерзіммен вагондармен қамтамасыз етілген маршрут тиелмесе әрі есептік тәуліктің соңына дейін тасымалдаушыға тапсырылмаса;

2) жүкжөнелтуші күнтізбелік жоспар бойынша ескерілген маршрутты тиеуден бас тартса;

3) маршрут немесе маршруттың негізі белгіленген нормаға қарағанда кем жиынмен немесе вагондар санымен тасымалдаушыға берілсе не ол жүкжөнелтушімен поездар құрастыру жоспарын және Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің міндетін атқарушының 2011 жылғы 10 мамырдағы № 261 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2011 жылғы 22 маусымда № 7028 болып тіркелген) Техникалық пайдалану ережесін бұза отырып, құрастырылса.

Мынадай жағдай маршруттық тиеу бұзылған болып саналмайды, егер алғашқы тағайындалған маршрутты жаңасына алмастыру осы Қағидаға сәйкес тасымалдаушымен келісім бойынша жүргізілсе.

240. Маршруттарды тиеу жоспарының орындалмауына жол берілген күнтізбелік онкүндік ішінде осы онкүндіктің жеке күндерінде орындалмаудың орны толған жағдайда, сондай-ақ жүкжөнелтушілердің кінәсі бойынша да, сондай-ақ тасымалдаушының кінәсі бойынша да сатылы маршруттарға тиеуді қамтамасыз етпегені үшін жүкжөнелтуші мен тасымалдаушы мүліктік жауапкершіліктен босатылады.

241. Жөнелтушілік маршрутты тиеу станциясы немесе сатылы маршрутты құрастыру станциясы түсіру (босату) не тарату станциясына дейін маршруттың немесе маршрут негізінің құрамында жүрген вагондардың жүкқұжаттарында және жолдық ведомосында мөрқалыппен мынадай тиісті белгі: "№ _____ тура жөнелтушілік маршрут", " _____ ст. таратылатын № _____ жөнелтушілік маршрут", "№ _____ тура сатылы маршрут", " _____ ст. таратылатын № _____ сатылы маршрут" соғылады.

242. Құжаттарында " _____ ст. таратылатын № _____ жөнелтушілік маршрут" деген мөрқалыбы бар тарату пунктіне маршруттың құрамында келген вагондарды жүкжөнелтушінің өкілдері, ал жүк алатын кіру немесе бөлу станцияларына келген вагондарды тарату пункттерінің не кіру мен бөліс станциялардың іс-әрекет ауданына кіретін түсіру (босату) станциясында жүк алушының, тасымалдаушының өкілдері әрі қарай жібереді. Мұндай вагондарды түсіру (босату) станциялары бойынша әрі қарай жіберу алғашқы құжаттар бойынша жүргізіледі.

Жүктерді тасымалдардың электрондық досьесі бойынша тасымалдаған кезде ресімдеу станциясы тасымалдаушының ААЖ-ынан адрестерді алады және алғашқы тасымалдау құжаттарының қағаздық көшірмелерін - ГУ-27-У-ВЦ нысан бойынша жүкқұжатын және ГУ-29-У-ВЦ нысан бойынша жолдық ведомосты басады, олар жаңадан тағайындалған станцияға дейін адреске бағытталған вагондармен бірге жүреді.

Тасымалдардың электрондық досьесін түзету тасымалдаушының ААЖ-ы жұмыс істеуінің технологиясына сәйкес жүргізіледі.

243. Маршруттың тарату пунктіне келгеннен соң вагондарды адреске бағыттауды жүргізетін жүкжөнелтушінің өкілімен мерзімдерін тағайындау бойынша жүкқұжаттарына поездың келу станциясының паркінде болуын технологиялық үрдіспен ескерілген уақыт шектерінде қамтамасыз ететін белгі соғылады. Вагондарды адреске бағыттау жөніндегі құжаттарды толық ресімдеу маршруттың станцияға келген мезетінен 1 сағаттан аспайтын мерзімде жүргізіледі.

16. Шағын және азтонналық жөнелтілімдермен тасымалдау

244. Шағын жөнелтпелермен тасымалдауға ұсынылатын жүктер жүкжөнелтушімен ыдысқа және/немесе қаптамаға буып-түйілген, оларға қойылатын талаптар белгіленген тәртіппен бекітілген стандарттармен немесе техникалық жағдайлармен ескерілген. Ыдысқа және/немесе жүк топтамасының жеке орнын буып-түюге қойылатын талаптар стандарттармен не техникалық жағдайлармен қаралмаған жағдайларда, жүкжөнелтуші қозғалыс қауіпсіздігін, жүктердің, вагондардың сақталуын қамтамасыз ететіндей етіп буып-түйеді.

245. Жүкжөнелтуші шағын жөнелтпенің әр жүк орнына осы Қағидаға сәйкес жүкжөнелтушілік, арнайы теміржолдық таңба соғады.

246. Шағын жөнелтпелерді қабылдауға арналған қойма тағайындалулары бойынша мамандандырылады. Әр тағайындалуға арналып белгілі учаске немесе секция бөлінеді. Ауырсалмақты және ұзынөлшемді жүктерді қат-қабаттың сырт жағына төсейді. Табандықтағы жүктерді қоймада жүк орындарының жиынына және өлшемдеріне байланысты бірнеше ярусқа немесе сөрелерге орналастырады. Жүктерді орналастыру вагонға жүкті тиеу басталғанға дейін орындарды санауға және теміржолдық таңбалауды тексеруге мүмкіндікті қамтамасыз етеді.

247. Шағын жөнелтпелермен тасымалдауға ұсынылатын жүктерді қабылдау кезінде жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілімен белгіленген тәртіппен бекітілген стандарттармен немесе техникалық жағдайлармен ескерілген талаптарға сәйкес қаптамаға, соғылған таңбаға сәйкестігіне, сондай-ақ жүк жиынының жүкқұжат ішіндегі деректерге сәйкестігіне тексеру жүргізіледі.

248. Тиеу және түсіру орындарына шағын жөнелтпе жүктерін бөліктер бойынша әкелген кезде, тасымалдаушының өкілі қаптаманы және жүктің массасы туралы деректердің болуын тексереді, әр жөнелтілімді Жүктерді жөнелтуге қабылдау кітабына жазады және жүкқұжатының екінші жағына белгі қояды, ол жүктің соңғы бөлігі тиеу және түсіру орындарына әкелінгенге дейін жүкжөнелтушіге қайтарылады.

249. Шағын жөнелтпелерді тиеуге берілген вагондардың коммерциялық тұрғыдан жарамдылығы жөнелту станциясында тасымалдаушымен анықталады. Жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілі әр вагонға жүкті іріктеуді жүргізеді және вагондық қағазды жасайды, ол жөнелту станциясында тасымалдаушының өкілінде сақталады.

250. Құрама вагонға тиеу кезінде станциядағы тасымалдаушының өкілі шағын жөнелтпелермен ұсынылатын жүктердің дұрыс орналастырылуын бақылайды. Бұл ретте сұрыптау станциясынан әрі қарай жүретін жүктердің жөнелтілімін жүк сұрыптау кезінде жүктің осы жөнелтпеге жататындығын

тексеру мүмкін болу үшін жабық вагондарда вагонның шет қабырғаларының біріне жайғастыру қажет. Өртүрлі қаптамадағы және буып-түйілмеген жүктерді солай орналастыру қажет, бірлесіп тасымалдаған кезде олардың бұзылуы мүмкін болмауы тиіс.

Шағын жөнелтілім жүктерді тиеу, түсіру (босату) кезінде деректемелерді орнату мен алу, вагондардың, контейнерлердің борттарын, люктерін, есіктерін жабуды, ашуды тасымалдаушы жүзеге асырады.

251. Ашық жылжымалы құрамда шағын жөнелтпелермен жүктерді тасымалдау кезінде вагонда жүкті солай, жол бойындағы станцияларда жеке жөнелтілімдерді түсіру (босату) кезінде вагонда қалатын жүктің орнын алмастырудың қажеті болмайтындай етіп орналастырады. Бұл ретте жүк жүктерді орналастыру мен бекітудің техникалық шарттарының талаптарына сәйкес бекітіледі.

252. Вагонға жүктерді шағын жөнелтпелермен тиеу біткен соң, жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілі жөнелтпенің санын, орынды және вагонға тиелген жүктің жиынын санайды; вагондық қағазда жөнелтілімдердің жиынтық санын жазбаша көрсетеді және оған қол қояды; әр вагонның жүкқұжаттарын, оған тиелген барлық жүктердің шағын жөнелтпелерін жинайды және құжаттарды жөнелту станциясындағы тасымалдаушының тауар кеңсесіне тапсырады.

Вагонның есігі жабылғаннан соң, станциядағы тасымалдаушының өкілі оларды бекіту-пломбылау құрылғыларымен пломбылайды және бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтерді вагондық қағазға (құрама вагон үшін) жазады, оларды өз қолымен куәландырады.

253. Шағын жөнелтпелерді топшалау тура құрама вагондардың барынша үлкен санын құрастыруды қамтамасыз ететіндей есеппен жүргізіледі.

254. Шағын жөнелтпелермен тасымалданатын жүктерді түсіру (босату) үшін вагонды ашу алдында станциядағы тасымалдаушының өкілі бекіту-пломбылау құрылғыларының ақаусыздығын тексереді және оларды алады.

255. Жүктердің әрбір шағын жөнелтпесін тиеу және түсіру орындарына түсіруді тасымалдаушы жүргізеді. Мұндай жүктерді түсіру барысында станциядағы тасымалдаушының өкілі ыдысты және (немесе) қаптаманы, түсірілетін жүктің вагондық қағаз бен жүкқұжаттың мәліметтеріне сәйкестігін тексереді.

256. Шағын жөнелтпелермен тасымалданатын жүктерді түсіру (босату) кезінде станциядағы тасымалдаушының өкілі бұл үшін арнайы бөлінген тиеу және түсірудағы орында жұмыстар жүргізген кезде жүктің ұқыпты ақаусыз жинастырылуын және сонымен бірге жүктің сақталуы қамтамасыз етілуін бақылайды. Тиеу және түсіру орындарына түсірілген шағын жөнелтпелерді күнін

, жөнелтпенің нөмірін және орындарының санын көрсетіп таңбалайды. Түсірілген жүктер туралы мәліметтерді станциядағы тасымалдаушының өкілі Жүктерді түсіру кітабына енгізеді.

Тиеу және түсіру орындарына жүктердің шағын жөнелтпелері тасымалдаушымен түсірілген кезде жүктердің қалған орындарын жылжыту мен бекіту жөніндегі жұмыстар тасымалдаушымен жүзеге асырылады.

Вагоннан жүкті түсіру біткеннен соң, станциядағы тасымалдаушының өкілі вагондық қағазға түсірудің (босатудың) біткен уақытын қояды, вагондық қағаздарға қолын қояды және тағайындалған станцияның тауарлық кеңсесіне жібереді.

257. Вагонда қалған және басқа тағайындалған станцияларға жөнелтілетін жүктердің шағын жөнелтпелеріне қатысты станциядағы тасымалдаушының өкілімен орындардың санын, олардың вагонда орналасуы мен бекітілуінің дұрыстығын, жаңа вагондық қағазды толтыру арқылы тиісті таңбалаудың болуын тексереді.

258. Тасымалдаушы шағын жөнелтпемен келген және вагоннан түсірілген жүктерді осы Қағиданың 6-тарауында белгіленген тәртіппен жүк алушыға береді.

Станциядағы тасымалдаушының өкілі жүк алушы жүкті сақтауға арналған алымды төлеген соң, жүкті автомобильге тиеуге рұқсат береді. Бұл ретте жүкқұжатында (рұқсаттамада) станциядағы тасымалдаушының өкілі жүктің берілгені туралы белгі қояды, ал Жүктерді түсіру кітабында жөнелтпені бергені туралы жазбаның қарсысына оның берілген күнін, жүк әкетілетін автомобильдің нөмірі мен маркасын белгілейді.

259. Шағын жөнелтпелермен тасымалданған жүктерді беру кезінде ыдыс пен қаптамада зақымданудың іздері болмаса, жолдық ведомостың кері жағында жүкалушының жазбаша келісімімен жүк ішін ашпай және тексермей беріледі деген жазба жасалады.

Егер тағайындалған станциясында жүктің жағдайын, оның жиынын, орын санын тексерген кезде, жүктің кем шығуы, бүлінуі (бұзылуы) табылса немесе мұндай жағдайлар жүріс жолында коммерциялық акт жасалып анықталса, тасымалдаушы жүктің кем шығуының, бүлінуінің (бұзылуының) нақты мөлшерін анықтайды және жүкалушыға коммерциялық акт береді.

260. Тез бұзылатын жүктерден басқа, сондай-ақ ыдыспен және бір данамен тасымалданатын жүктерге аз тонналық жөнелтпелермен тасымалдауға рұқсат беріледі.

Жүкжөнелтуші тасымалдаушымен бірлесіп жүктің тиісті түрі бойынша тасымалдаудың жайылған жоспарында аз тонналық жөнелтпелермен жүктерді тасымалдауға арналған вагондардың дербес нормасын белгілейді.

261. Онкүндік басталардан 3 күн алдында жүкжөнелтушілер аз тонналық жөнелтпелермен жүктерді жөнелтуге арналған жүкқұжаттарын тасымалдаушыға ұсынады, олар бойынша әртүрлі жүкжөнелтушілердің бір станцияға тағайындалған жүктерін топшаларға бөлу және олардың жөнелтілуі есепке алына отырып, тиеу мерзімдері белгіленеді. Бір жүкжөнелтушімен бір вагонда бірнеше аз тонналық жөнелтпелерді тағайындалған бір станцияға әртүрлі жүкалушыларға жөнелткен кезде, алдын ала жүкқағаздарын ұсыну талап етілмейді.

262. Аз тонналық жөнелтпелер шағын жөнелтпелермен операция жүргізу үшін ашылған станцияларға тағайындалып қабылданады.

263. Бір тораптың әртүрлі станцияларына тағайындалып шағын жөнелтпелермен тасымалдауға ұсынылатын жүктер осындай жүктерді түсіруге ашық осы тораптың бір станциясына ғана жіберіледі.

264. Азтонналық жөнелтпемен тасымалдауға ұсынылатын жүктің әр орнына белгіленген жөнелтушілік және теміржолдық таңба жүкжөнелтушімен қойылады.

265. Бір тағайындалған станцияға тура маршрутты құрастыру үшін олардың жеткіліксіздігі кезінде, бір жүкжөнелтушінің аз тонналық жөнелтпелері сол бағытта орналасқан тағайындалған екі-үш станцияға арналып құрама вагондарға тиеледі, егер вагон бірінші түсіру станциясына дейін кемінде 500 километр қашықтыққа жол жүретін болса. Бұл жағдайда жүктер мына тәртіппен жабық вагонда орналасады: түсірудің бірінші станциясына - есікаралық кеңістікке, екінші және үшінші станцияларға - вагонның шеткі қабырғаларында сондай есеппен, екінші станцияда түсірілгеннен соң, шеткі қабырғаларда жүктердің бірдей орналасуы қамтамасыз етілетіндей. Тағайындалудың әртүрлі станцияларына жүретін аз тонналық жөнелтпелері бар құрама жабық вагондардың жүгін түсіру тиеу және түсіру орындарында жүргізіледі.

Ашық жылжымалы құрамда жүктерді орналастыру мен бекіту Жүктерді тиеу мен бекітудің техникалық шарттарына сәйкес жүргізіледі.

266. Ашық жылжымалы құрамда ыдыспен және бір дана түрінде келген жүктерді тағайындалған станцияларына түсіру келесі шарттарды сақтау арқылы жүргізіледі:

вагонда үш жүк орны келіп жеткен кезде, олардан вагонның шеттерінде орналасқан немесе біреуі - ортадағы екі орын түсіруге жатады, оларды түсіру ығыстырылмастан және қалған орындардың бекітілуі бұзылмастан жүргізіледі;

вагонда екі жүк орны келіп жеткен кезде, бір орын түсірілгеннен соң басқа жөнелтпенің қалған орны вагонның орта бөлігіне қайта қойылады және белгіленген тәртіппен бекітіледі.

267. Қара металдардың аз тонналық жөнелтпелерін тағайындалған бірінші станцияда түсіру былай жүргізіледі: жоғарғы сымдық байластыруды алғаннан соң, төсемдерге қойылған жөнелтпелерді түсіру жүргізіледі.

268. Әр жөнелтпені түсіру станциядағы тасымалдаушы өкілінің қатысуымен жүргізіледі.

17. Контейнерлерде және көліктік пакеттерде тасымалдау

269. Ірі тонналық контейнерлерде тез бұзылатын жүктерді тасымалдаудың тәсілі жүкжөнелтушімен белгіленеді және жүкқұжаттың "Жүкжөнелтушінің ерекше өтініштері" бағанында көрсетіледі. Ондай нұсқау жоқ болса, жүкті суытудың, желдетудің, жылытудың немесе оны изотермиялық контейнерде тасымалдаудың қажеттілігі жоқ деп саналады. Тез бұзылатын жүктердің тасымалдау тәсілін таңдаған кезде, осы Қағидаға сәйкес жүкжөнелтуші жүктің барлық жүріс жолындағы тасымалданатын жүктің барынша мүмкін болатын тасымалдану ұзақтығын, жыл мезгілі мен климаттық жағдайларды ескереді. Жүкжөнелтуші жүктерді тасымалдау тәсілі мен контейнердің түрін дұрыс таңдау және өзге талаптар үшін жауап береді.

Тасымалдаушы беретін контейнерлерде сасық, контейнерлердің ішкі бетін ластайтын жүктерді тасымалдауға рұқсат берілмейді, тасымалдағаннан және түсіргеннен соң, осы Қағидаға сәйкес тазаланып, жуылған соң, оларды залалсыздандыру талап етіледі.

Пайдаланудан шығарылған, жеке меншіктегі ірі тонналық және орта тонналық контейнерлерде азаматтардың жеке мүлкін тасымалдау қаптамадағы жүк ретінде жүзеге асырылады және вагондағы жүктің салмағына тасымалдық төлем есептеу арқылы вагондап жөнелтумен ресімделеді.

Контейнерлер иелері Темір жол әкімшіліктеріне тиесілі контейнерлер иелерінің тізбесінде және олардың әрітік кодтарында (осы Қағидаға 30-қосымша) көрсетіледі.

270. Сұйық жүктер контейнерлерде тасымалдауға алғашқы сынбайтын (бөшкелерде, бидондарда, канистрлерде, пластикалық сыйымдылықтарда), сондай-ақ сыйымдылығы 1 литрден аспайтын шағын ыдыстарға (бөтелкелерге, банкаларға) өлшемделген, картон қораптарға, торлыққа және басқа жеңілдетілген қаптамаға буып-түйілген ыдыстарда ғана рұқсат етіледі. Бұл ретте шағын ыдыс ұсынылған сұйық жүкті тасымалдауға тағайындалған болуы тиіс.

271. Ірі тонналық контейнерге тиелетін жүктің бір орындық салмағы 1500 килограмнан, ал орта тонналық контейнерге тиелетіннің 1000 килограмнан аспайды. Бұл ретте жүктің тиелген орындарынан, соның ішінде құрастырылған қат-қабаттарды есепке алып, контейнердің еденіне түсетін шоғырланған жүктеме ірі тонналық контейнерде бір квадраттық сантиметрге 1 килограмм-күштен және орташа тонналық контейнерде 0,5 килограмм-күштен аспауы керек.

Контейнердің еденіне түсетін жүктеме аталған меншікті жүктемеден асқан кезде жүктік орын қалыпты табандыққа не тиісті тіректік беті бар төсемдерге (қимасы 100x20 миллиметрден кем емес) орнатылады. Мұндай жүк орындары контейнерде тек бір ярусқа орнатылады.

Ірі тонналық контейнерде бір орынның салмағы 1500 килограмнан асатын және орта тонналық контейнерде 1000 килограмнан асатын жүктерді, стандарт емес жабдықтарды, автомобильдерді, түсті металдарды, металл сынықтарын тиеуді жүкжөнелтуші контейнерлерге жүктерді тиеу мен бекітудің сызбасын әзірлей отырып, жүзеге асырады.

50 килограмнан аспайтын асқынжүк түсірілмейді.

Азаматтардың жеке мүлкі (үй заттары) контейнерлерде жеке орындардың жиыны шектелмей тасылады.

272. Тасымалдаушы ақаусыз, осы жүкті тасымалдауға жарамды, жүк пен қоқыстан тазартылған контейнерлерді тиеуге береді. Ыдыссыз алғашқы қаптамада немесе жеңілдетілген ыдыста тасымалдауға ұсынылатын жүктерді, сондай-ақ, оларды тасымалдауға тағайындалған контейнерлерді жүкжөнелтуші тиеу, тасымалдау, түсіру кезінде түрлі үйкелістерді, деформацияларды, мұздап қатып қалуды немесе жүктің қызып кетуін, жүктің контейнерге теріс әсерін болдырмау үшін (мысалы, контейнердің қабырғасын қағазбен, үлдірмен қоршау, қорғағыш тақтайшалар мен резеңкелік төсемдерді орнату, жүкті жұмсақ оқшаулағыш материалға буып-түю) алдын ала дайындайды.

Қаптамасыз майланған күйдегі жүктерді (мысалы, қосалқы бөлшектер, металл бұйымдары) тасымалдаушы беретін контейнерлерде тек тығыз қағазға орап тасымалдауға, сондай-ақ контейнердің еденін және контейнердің қабырғалары арасындағы кеңістікті сақтағыш материалмен төсеуді, контейнердің ішкі бетін ластанудан және механикалық зақымданудан сақтаудың басқа шараларын қамтамасыз еткен жағдайда, жол беріледі.

Мейлінше сасық исі бар, контейнердің ішкі бетін ластайтын жүктерді ыдыс және мұндай жүктерді буып-түю жүктің аталған жағымсыз қасиеттерінің көрінуін болдырмайтын жағдайларды қоспағанда, контейнерде тасымалдауға рұқсат берілмейді.

Жүкжөнелтуші вагондарға, контейнерлерге жүк тиеу тасымалдаушының құралдарымен жүзеге асырылатын жағдайларды қоспағанда, коммерциялық тұрғыдан вагондар мен контейнерлердің мәлімделген жүктерді тасымалдауға жарамдылығын анықтайды, Жүкжөнелтуші тиісті жүкті тасымалдауға берілген жарамсыз көлік құралдарынан бас тартады. Түсіруден соң контейнерлерді тазалауды барлық жағдайларда жүк алушы жүргізеді.

Тасымалдаушы берген контейнерлерді тазалау бойынша талаптарды жүк алушы орындамаған кезде, жүк алушыдан тасымалдаушының пайдасына тазалау жөніндегі жұмыстардың екі еселік құны мөлшерінде айыппұл алынады.

273. Жүкжөнелтуші контейнерлердегі жүктерді тасымалдау кезінде, табиғи күштердің әсерінен олардың контейнер ішінде жылжу мүмкіндігін болдырмайтындай етіп орналастырады. Контейнердің есіктеріне жүк тарыпынан қысым түсуіне жол берілмейді. Жүкті қалап орналастыру кезінде жүк пен контейнер есігінің арасында 3-тен 5 сантиметрге дейін бос кеңістік қалдыру қажет. Оларды бекіту (тіреулер, сыналар, аратөсемдер және басқалар) үшін жүктер мен қарапайым құралдарды шегелермен немесе қапсырма шегелермен контейнердің еденіне қағуға жол берілмейді. Контейнерде жүктерді бекітпе тіреуіштік білеулерді, шынжырларды, шектеу қалқандарын (контейнердің есік ойығында), қимасы 20x100 миллиметрден кем емес ағаштардан керме жақтауларды орнатумен қол жеткізіледі. Жүктің қат-қабаттары арасындағы, сондай-ақ жүктер мен контейнердің қабырғалары арасындағы саңылаулардың жалпы қосындысы 200 миллиметрден аспауы тиіс. Контейнерде орналастырылған жүктер жиынының жалпы орталық нүктесінің контейнер ортасынан жылжуы: ірітонналық контейнердің ортасынан ұзындығы бойынша - 600 миллиметрден; орта тонналық контейнердің ұзындығы бойынша - 200 миллиметрден және ені бойынша - 100 миллиметрден аспауы керек.

274. Контейнердегі жүктің массасы таптаурындықта көрсетілген контейнердің жалпы массасы мен контейнер ыдысының массасы арасындағы айырмашылық ретінде анықталатын таза массасы жүккөтергіштіктен аспауы тиіс

275. Контейнерге жүк тиелген соң, контейнердің есіктерін жабу, бекітіп тастау және пломбылау осы Қағиданың 27-тарауында белгіленген тәртіппен жүргізіледі. Контейнерлер мен пломбаларға сырттай қарау немесе пломбалар не бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтердің жүкқұжатқа енгізілуін және оның дұрыстығын, массасын және бекіту-пломбылау құрылғылары немесе жүкжөнелтушілердің бекіту-пломбылау құрылғылары бойынша пломбаларды тексеру арқылы тиелген контейнерлер тасымалдауға қабылданады.

276. Тиеу және түсіру орындарында контейнерлерді вагондар мен автомобильдерге тиеуді және оларды вагондар мен автомобильдерден түсіруді тасымалдаушы, жүкжөнелтуші, жүк алушы жүзеге асырады. Клиенттің кірме жолдарында бұл операциялар жүкжөнелтушілермен және/немесе жүкалушылармен орындалады.

Жылжымалы құрамда контейнерлерді орналастыру мен бекіту жүктерді тиеу мен бекітудің техникалық жағдайларына сәйкес ашық вагонның, платформаның барлық ауданын алатын толық жиынтықтармен (контейнерлер тобымен), оларды

жүктерді орналастыру мен бекіту схемасына сәйкес орналастыру арқылы жүзеге асырылады.

Платформаның арбашықтарына бірқалыпты жүктеме қамтамасыз етілген жағдайда, платформаның ортасында оларды фитингтік тіректерге орналастыру арқылы толық емес жиынтықтармен мамандандырылған платформаларда ірі тонналық контейнерлерді тасымалдауға рұқсат беріледі.

Жүріс жолында контейнерлердің ығысуын болдырмау үшін оларды тиеу қоқыстан, ластан, мұз бен қардан тазартылған теміржолдық платформаларда, ал қыс кезінде сондай-ақ еденге 1-2 миллиметр қабатты таза құрғақ құм себу арқылы жүргізіледі. Бұл ретте контейнерлердің тірек беттері (түптері) платформаларға тиер алдында ластан, мұз бен қардан мұқият тазартылады.

Бос ірі тонналық контейнерлерді тасымалдау бекіту-пломбылау құрылғыларын пломбылау немесе контейнердің есіктеріне бұрауларды орнатып, вагондарға есіктерін сыртқа қаратып қою арқылы жүргізіледі.

277. Контейнерлерде жүкті тасымалдау брутто салмағы белгіленген контейнерлермен операциялар жасау үшін ашық станциялар арасында жүргізіледі. Контейнерлермен операциялар жасау үшін ашық емес станциялар арасында жүктерді контейнерлермен тасымалдау тасымалдаушының жазбаша келісімі болғанда ғана жүргізіледі.

Аралас теміржол-су қатынасына енгізілмеген кемежайлар арқылы контейнерлерді қабылдауға және ауыстырып тиеу үшін ашылмаған кемежайлар мен станциялар арқылы контейнерлерді өткізуге рұқсат берілмейді.

Контейнерлермен операциялар жасау үшін ашық станциялардың тізбесі белгіленген тәртіппен № 4 Тарифтік басшылықтың 2-кітабында басылады.

278. Темір жол көлігімен тасымалдауға ұсынылатын әрбір тиелген және бос контейнерге ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы жүкқұжат ресімделеді.

Жүкжөнелтуші тасымалдау құжаттарын ресімдеген кезде, жүкқұжатында (Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы, Латвия, Литва мен Эстонияның Темір жол көлігі жөніндегі кеңесінің шешімімен бекітілетін) "Контейнерлі вагондарды құрастырудың мемлекетаралық жоспарына" сәйкес "Шекаралық өту станциялары" 7-бағанында жөнелту елінің және транзиттік елдердің контейнерлерін беру үшін ашық шекаралық шығу станцияларын көрсетеді.

Жүкжөнелтуші жүкқағаздың бет жағына келесі бағандарды толтырады:

"контейнер иеленушінің коды":

Ірі тонналық контейнерлер үшін латын әліпбиінің үш бас әрпінен тұратын иеленушінің әмбебап коды және жүк вагондарының сәйкестендіргіші ретінде латынның U бас әрпі қойылады;

Орта тонналық контейнерлер үшін халықаралық темір жолдарды кодтау жүйесіне сәйкес контейнерді иеленуші темір жол әкімшілігінің екі мәнді цифрлық коды қойылады;

"контейнердің нөмірі":Э

Ірі тонналық контейнерлер үшін алты араб цифрынан тұратын сериялық нөмірі мен иеленуші кодының және сериялық нөмірінің растығын бақылайтын құрал болып табылатын бақылау саны қойылады;

Орта тонналық контейнерлер үшін сегіз араб цифрынан тұратын сериялық нөмірі мен иеленуші кодының және сериялық нөмірінің растығын бақылайтын құрал болып табылатын бақылау саны қойылады;

"өлшем кодтары мен контейнер үлгісі":

Ірі тонналық контейнерлер үшін таңбалау нөмірінің екінші жолында тұратын төрт әріптік-цифрлық символдар қойылады;

бірінші екі символ контейнер өлшемінің коды, келесі екі символ контейнер үлгісінің коды болып табылады;

орта тонналық контейнерлер үшін таңбалау нөмірінің екінші жолында тұратын және контейнердің үлгісі мен конструкциялық ерекшеліктерін көрсететін екі соңғы цифрлар қойылады;

"контейнердің үлгіөлшемі":

Ірі тонналық контейнерлер үшін: алымында – контейнердің ұзындығы ағылшын футымен, бөлімінде – контейнердің брутто массасы қойылады;

Орта тонналық контейнерлер үшін 3 немесе 5 қойылады.

Бұл ретте жүкқұжатына жолдық ведомостың қосымша сандары тіркеледі: жөнелту станциясы үшін екі дана және тасымалдауға қатысатын әрбір шетелдік транзиттік темір жол үшін бір данадан.

Жүкжөнелтуші жүкқұжатының "Жүкжөнелтушінің қоса берген құжаттары" тиісті бағанында көрсету арқылы жүктің барлық жүріс жолында кедендік және басқа ережелердің талаптарын орындауға қажетті жүкқұжатқа тіркелген құжаттарды қоса береді және жүкқұжатына жүріс жолында оларды ажырамастай етіп бекітеді.

Үй заттарын тасымалдауға ұсынған кезде, жүкжөнелтуші контейнердің ішіне жүктің жарияланған құндылығымен үй заттарының тізімдемесін салады. Тізімдемеде көрсетілген үй заттарының контейнерде бар болуын тексеру және олардың қойған құндылығына сәйкестігін жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілімен немесе жүкжөнелтуші-азаматтардың үйінде контейнерге заттарды тиеу кезінде экспедитормен жүргізіледі.

279. Мүкәмал паркінің бос контейнерлерін тасымалдауды нысаны осы Қағидаға 31-қосымшада келтірілген контейнер ведомосін қосып бере отырып, бір жүкқағазбен ресімдеуге болады.

Жүкқағаздың "Жүктің атауы" деген бағанында "Жөндеуге, контейнерлер жинағы, ведомосі қоса берілген" немесе "Реттеуге, контейнерлер жинағы, ведомосы қоса берілген" деп көрсетіледі; "Орындар саны" деген бағанда ведомоста көрсетілген контейнерлер саны көрсетіледі; "Конт. ыдысы, кг" деген бағанда ведомоста көрсетілген контейнерлер ыдысының қосынды массасы көрсетіледі; "Брутто, кг" деген бағанда ведомоста көрсетілген контейнерлердің қосынды массасы көрсетіледі.

Бір жүкжөнелтушіден бір жүк алушының адресіне бос меншікті контейнерлер жинағын жөнелткенде, бір жүкқағазын ресімдеу оған контейнерлер ведомосін (осы Қағидаға 31-қосымша) қосып бере отырып, контейнерлер жинағына жүргізіледі. Жүкқағазының "Жүктің атауы" деген бағанында "Меншікті контейнерлер жинағы, ведомосі қоса берілген" деп көрсетіледі; "Конт. ыдысы, кг" деген бағанда ведомоста көрсетілген контейнерлер ыдысының қосынды массасы көрсетіледі; "Брутто, кг" деген бағанда ведомость бойынша контейнерлердің қосынды массасы көрсетіледі.

Бір жөнелту станциясындағы бір жүкжөнелтушіден бір тағайындау станциясындағы бір жүк алушының адресіне жүктер номенклатурасының бір позициясы бар жүгі тиелген контейнерлер жинағын (бірнеше) жөнелткенде, оған контейнерлер ведомосін (осы Қағидаға 31-қосымша) қоса бере отырып, контейнерлер жинағына бір жүкқағазын ресімдеуге жол беріледі.

Жүкқағаздың "Жүктің атауы" деген бағанында "Контейнерлер жинағы, ведомосі қоса берілген" деп көрсетіледі; "Брутто, кг" деген бағанда ведомость бойынша контейнерлердің қосынды брутто массасы көрсетіледі; "Нетто, кг" деген бағанда ведомоста көрсетілген контейнерлердегі жүктің қосынды нетто массасы көрсетіледі.

280. Контейнерлерді тасымалдауды тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып ресімдеуге рұқсат етіледі, бұл ретте әмбебап контейнерде жүктерді тасымалдауға арналған ГУ-29к нысанды жүкқұжат электрондық тасымалдау құжатының қағаздық көшірмесі болып табылады. ГУ-29к нысанды жүкқұжат телетайптық пішімді (енсіз) орамдық қағазда да басуға, сондай-ақ 11-пішімді жеке парақтарда да басуға беріледі.

Жүкқұжатына Әмбебап контейнерлер мүкәммалдық паркінің деректерінің автоматтандырылған банкінде (КП ДАБ) тіркелген контейнерлердің нөмірі ғана енгізіледі.

Тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып, тасымалдарды ресімдеген кезде, контейнер темір жол көлігінде қабылданған тасымалдарды ұйымдастыру технологиясына сәйкес қағаздық тасымалдау құжаттарының ілесуімен (электрондық құжаттардың көшірмесі) немесе ілеспей (қағазсыз технология кезінде) жүреді.

Тасымалдардың электрондық досьесін тауар кассирінің АЖО-сында ресімделеді және деректермен электрондық алмасу желісі арқылы тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне беріледі. Ақпараттық жүйе электрондық тасымалдау құжаты деректерінің сақталуы мен қауіпсіздігін, құпиялықтың сақталуын және мәліметтерге рұқсатсыз қол жеткізуден қорғауды қамтамасыз етеді.

ТЭЖ пайдаланылған тасымалдау шарты тасымалдаушының ААЖ-сынан ААЖ-дың электрондық құжаттың хабарын (квитанциясын) алғанын және жүкті қабылдағаны туралы жүкжөнелтушіге квитанцияны бергенін (қағаздық немесе электрондық түрде) оң растауын тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орны қабылдаған соң жасасылған деп саналады.

Жүкжөнелтушіде немесе жүкалушыда меншікті автоматтандырылған жүйесінің бар болғанында жүкжөнелтуші (жүкалушы) мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық әрекеттестік технологиясы мен стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы тасымалдау құжаттарын беру жолымен ресімдеуге рұқсат етіледі. Деректермен электрондық алмасуда электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамаға, электрондық құжат айналымы жүйелерінің ережесіне немесе тараптардың келісіміне сәйкес электрондық-цифрлық қол қою қолданылады.

Құқылы тұлғаның деректемелері бойынша тасымалдардың электрондық досьесіне деректерді енгізу жүкжөнелтушімен, жөнелту станциясымен, жүріс жолындағы станциялармен, тағайындалу станциясымен жүргізіледі.

281. Жүктерді контейнерлерде тасымалдаған кезде, жөнелтілетін жүктің құны жарияланған жағдайда жүкжөнелтуші осы Қағидаға сәйкес жүктердің тізімдемесін жасайды.

282. Жүкжөнелтушілер, жүк алушылар меншікті немесе жалға алынған контейнерлерді тиеу және түсіру орындарынан қабылдауды кешеуілдеткен болса, тасымалдаушы олардың станциялық жолдарда тұрған уақыты үшін ақы алады.

Жүкжөнелтушілер, жүк алушылар тасымалдаушының контейнерлерін тиеу және түсіру орындарынан қабылдауды кешеуілдеткен болса, тасымалдаушы станциялық жолдарда болған уақыты үшін ақы және контейнерлерді пайдаланғаны үшін ақы алады.

283. Тағайындалған станциясында контейнерлерді беру оларды тасымалдауға қабылдау тәртібіне ұқсас тәртіппен жүргізіледі.

Тиелген, соның ішінде импорттық жүктері бар, контейнерлердің жағдайын сырттай қарап тексерген соң контейнерлер кемежайдаан қабылданады және кемежайға тапсырылады.

Қажет болған жағдайда контейнердегі жүкті тексеру немесе оны түзк контейнерге қайта тиеу кемежайда оның құралдарымен тапсырушы тарап

өкілінің қатысуымен және соның есебінен жүзеге асырылады. Контейнер тексерілген соң тапсырушы тараптың бекіту-пломбылау құрылғыларымен пломбыланады.

Тасымалдаушыға тиесілі контейнерлерді жүк түсірген соң тазартуды жүк алушы қамтамасыз етеді. Тасымалдаушы жүк алушы контейнерді аталған талаптарды орындағанға дейін контейнерлерді жүк алушыдан қабылдамайды.

284. Контейнерлер операторымен шарттары бар жүкжөнелтушілер мен жүк алушылардың, экспедиторлардың станциядан контейнерлерді әкетуі және әкелуі КЭУ-16 нысандағы контейнерді станциядан шығаруға және оны станцияға қайтаруға арналған жүктелім (осы Қағидаға 32-қосымша) бойынша жүргізіледі, ол тасымалдаушының өкілімен екі данада жазылып беріледі.

КЭУ-16 (осы Қағидаға 32-қосымша) жүктелімдері бойынша, сондай-ақ контейнерлердің жүкжөнелтушілерде, жүк алушыларда және экспедиторларда болу уақытының есебі жүргізіледі. Контейнерлерді жүкжөнелтушілердің, жүк алушылардың және экспедиторлардың кірме жолдарында болуы уақытын есепке алу формасы ГУ-45 нысанындағы жадынама бойынша (осы Қағидаға 57-қосымша) контейнерлер операторы жүргізеді. Осы мақсатпен КЭУ-16 жүктелімдерінде ГУ-45 нысанындағы жадынамаларда (осы Қағидаға 57-қосымша) контейнерлердің нөмірлері қойылады.

Тиелген немесе бос контейнерді берген кезде, сондай-ақ бос немесе тиелген контейнерді станцияға қайтарған кезде, тасымалдаушының өкілі жүктелімнің тиісті бағандарына контейнердің берілген және қайтарылған күні мен уақытын қояды. Контейнермен бірге жүктелімнің екі данасы жүк алушыға, жүкжөнелтушіге беріледі, жүктелімнің бір данасы тасымалдаушыда қалады.

Меншікті контейнерлерде келген жүктер жүк алушыға контейнерлермен бірге беріледі және тасымалдаушы контейнерлердің қайтарылуына жауапты емес.

Ақаусыз контейнерде жүкжөнелтушінің бұзылмаған пломбасымен келген жүктер жүк алушыға жиынын, жүктің жағдайы мен орнының санын тексерместен контейнерді және пломбаны сырттай қарау бойынша беріледі. Азаматтардың үй заттары алушылардың талабы бойынша тізімдемеге сәйкес тексеру арқылы беріледі.

Егер контейнерді жүкжөнелтуші немесе экспедициялық ұйымы техникалық ақаулы күйінде қайтарған болса, онда вагондарды қарап тексеруші мен тасымалдаушының станциядағы өкілі қол қоятын ГУ-106 нысанды (осы Қағидаға 17-қосымша) контейнердің техникалық жай-күйі туралы акт жасалады.

Тасымалдаушы беретін контейнерлердің жүкжөнелтушілерде, жүк алушыларда болған уақытына тасымалдаушы контейнерлерді пайдаланғаны үшін төлемақы алады.

Тасымалдаушы берген контейнерлер зақымданған немесе жоғалған кезде жүкжөнелтушілер, жүк алушылар оларды жөндетуге не зақымданған немесе жоғалған контейнерлердің құнын тасымалдаушыға өтеуге міндетті.

285. Мамандандырылған контейнерлер мыналарға бөлінеді:

максимум брутто массасы 2,5 тоннадан артық, бірақ 10 тоннадан кем мамандандырылған орта тонналық контейнерлер;

максимум брутто массасы 10 тоннаға тең және одан артық мамандандырылған ірі тонналық контейнерлер.

286. Қауіпсіз контейнерлер жөніндегі халықаралық конвенцияның нормаларына, мемлекеттік және халықаралық стандарттарға сәйкес келмейтін мамандандырылған ірі тонналық контейнерлер темір жол көлігімен тасымалдарға рұқсат етілмейді.

Мамандандырылған контейнерлердің пайдаланушылары контейнерлердің ақаусыз жағдайын, оларға соғылатын таңбалардың дұрыстығы мен толықтығын қамтамасыз етеді.

287. Қауіпті (тұтанғыш сұйықтарды) және қауіпсіз (тұтанбайтын сұйықтарды) тасымалдау, сондай-ақ екі негізгі элементтен: бір немесе бірнеше танктер (цистерналар) мен қаңқадан тұратын мамандандырылған жүк контейнерлерінде жүзеге асырылады.

1 сериялы танк-цистерналардың техникалық сипаттамалары, түрлері мен сынақ көлемдері ИСО 1493-3 стандартымен белгіленген.

Контейнерлер тасымалданатын жүкке және қысымына қарай топтарға бөлінеді: қауіпсіз, қауіпті сұйықтар мен газдар. Танк-цистерналар үлгісінің ИСО 6346 стандартына сәйкес T0-T9 кодтары бар.

Қауіпсіз жүктерді (тұтанбайтын сұйықтарды) тасымалдауға арналған контейнерлердің T0-T2 кодтары бар.

Қауіпті (тұтанғыш сұйықтарды) тасымалдауға арналған контейнерлердің T3-T6 кодтары бар.

Газдарды тасымалдауға арналған контейнерлердің T7-T9 кодтары бар.

288. Мамандандырылған контейнерлердің нақты жүктерді тасымалдауға коммерциялық жағынан жарамдылығы жүкжөнелтушімен анықталады. Ақаулы мамандандырылған контейнерлерге жүктерді тиеуге рұқсат берілмейді, соның ішінде осы Қағиданың талаптарына жауап бермейтін таңбасы бар. Мамандандырылған контейнерлердің таңбалау кодының құрылымына қойылатын талаптар осы Қағидаға 33-қосымшада келтірілген.

289. Теміржолдық жылжымалы құрамға мамандандырылған контейнерлерді тиеу және оларды түсіру кірме жолдарында жүргізіледі.

Мамандандырылған контейнерлерді қабылдау, беру және сақтау (қауіпті жүктер тасымалданатын контейнерлерден басқа) егер контейнерлер

контейнерлердің сақталуын және қызмет көрсету персоналының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тиісті операцияларды орындау үшін қажетті құрылғылармен жабдықталған жағдайда, кірме жолдарында жүргізіледі.

290. Мамандандырылған ірі тонналық контейнерлерді контейнертасушы-платформаларда орналастыру вагондар мен контейнерлерде жүктерді орналастыру мен бекітудің техникалық жағдайларына сәйкес жүзеге асырылады.

291. Ірі тонналық немесе орта тонналық қалыпты әмбебап контейнерлер сияқты өлшемдері мен параметрлері бар мамандандырылған ірі тонналық контейнерлер не орта тонналық контейнерлер әмбебап ірі тонналық және орта тонналық контейнерлермен (қауіпті жүктермен тиелгеннен басқа) бірге тасымалдануға рұқсат беріледі.

292. Ірі тонналық немесе орта тонналық қалыпты әмбебап контейнерлер сияқты өлшемдері мен параметрлері бар мамандандырылған ірі тонналық контейнерлер не орта тонналық контейнерлер әмбебап ірі тонналық және орта тонналық контейнерлермен (қауіпті жүктермен тиелгеннен басқа) бірге тасымалдануға рұқсат беріледі.

293. Теміржолдық платформаға немесе ашық вагонға тиелген әрбір тиелген мамандандырылған контейнерге жүкжөнелтуші теміржол көлігіндегі әмбебап контейнерлерде жүктерді тасымалдау ережесіне сәйкес ГУ-29к көліктік теміржолдық жүкқұжатын (осы Қағидаға 34-қосымша) ресімдейді. Жүкқұжатының әр бланкісінде оның бет жағының жоғарғы бөлігінде " Жөнелтілім түрі" бағанында үлкен әріптермен "СКХ", бұл мамандандырылған контейнерлердің барлық түрінің белгіленуіне сәйкес келеді.

Вагондардағы және контейнерлердегі жүктерді орналастыру мен бекітудің техникалық жағдайларымен осы түрдегі және жалпы салмағы мамандандырылған контейнерлерді орналастыру мен бекіту тәсілі қарастырылмаған жағдайларда, жүкжөнелтуші жүкқұжатының 3-бағанында " Контейнер _____ бекітілген сызбаға сәйкес орнатылған және бекітілген" деген белгі жасалады.

Бос мамандандырылған контейнерлерді вагондап немесе шағын жөнелтпелермен тасымалдаған кезде, жүкқұжатының "Жүктің атауы" бағанында: "бос СКХ", ал "Жөнелтушімен белгіленген жүк жиыны, кг" - осы жүкқұжат бойынша жүрген барлық бос контейнерлердің жалпы массасы (таптаурындығына сәйкес контейнерлер ыдыстарының жиыны) көрсетіледі.

Тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып, мамандандырылған контейнерді тасымалдауға арналған жүкқұжатын ресімдеу теміржол көлігінде әмбебап контейнерлерде жүктерді тасымалдаудың ережесіне сәйкес жүргізіледі.

294. Жүктерді мамандандырылған контейнерлерде тасымалдауға ұсынған кезде жүкжөнелтуші жүкқұжатында жүктің салмағын, контейнердің меншікті салмағын және барлық жөнелтілімнің жалпы нақты салмағын көрсетеді.

Мамандандырылған контейнердегі жүктің салмағы жалпы контейнердің таза салмағы мен таптаурынында көрсетілген оның ыдысының арасындағы айырым ретінде белгіленетін оның жүккөтергіштігінен аспайды.

Егер мамандандырылған контейнердің толық сыйымдылығына дейін тиелуі мүмкін болатын жүккөтергіштігінен асуына алып келсе, жүкжөнелтушінің жүк салмағын (мысалы, үйілмелі) өлшеу арқылы анықтауына рұқсат берілмейді.

295. Тиелген мамандандырылған контейнерлер тасымалдауға жүкжөнелтушімен бекіту-пломбылау құрылғыларымен пломбаланып ұсынылады.

296. Су көлігімен онан әрі тасымалдау үшін кемежайдағы станцияларға тағайындалып тиелген мамандандырылған контейнерлерді қабылдау кезінде контейнерлерде жүктерді орналастыру мен бекіту жүктерді контейнерлерде теңіз көлігімен тасымалдау ережесімен бекітілген талаптарына ("Жүктерді контейнерлерде және ірілендірудің ашық құралдарында орналастыру мен бекітудің техникалық талаптары" бөлімі) сәйкес болуы тиіс.

297. Тасымалдаушының мамандандырылған контейнерлерінің жүкалушыда болған уақытында оларды пайдаланғаны үшін төлемақы № 4 тарифтік басшылықпен белгіленген мөлшерде белгіленеді.

Қайтару тәртібі контейнерлердің иелері мен тасымалдаушы арасында жасалатын шарттармен реттеледі.

298. Көліктік пакеттерге қалыптастырылуы мүмкін болатын жүктер, соның ішінде экспорттық және импорттық жүктер пакеттелген түрде - көліктік пакеттерде вагондар мен контейнерлерде тасымалдауға ұсынылады.

299. Тасымалдау және сақтау үрдісінде көліктік пакеттер мыналарды қамтамасыз етеді:

механикалық тиеу (түсіру) мүмкіндігін;

пакеттің тұтастығын (тасымалданатын жүктің сақталуы қамтамасыз етілетін жағдай);

көліктік, қоймалық тиеу-түсіру жұмыстарын орындайтын қызметкерлердің қауіпсіздігі;

жабық, изотермиялық вагондар мен контейнерлердің жүккөтергіштігін, сыйымдылығын ұтымды пайдалану, ал ашық жылжымалы құрамда тасымалдаған кезде тиеудің габаритін толық пайдалану;

тасымалдау үрдісіндегі тұрақтылық, ал қажет жағдайларда вагондардағы немесе контейнерлердегі бойлық пен көлденең жылжудан пакеттерді бекіту мүмкіндігі;

поездар қозғалысының қауіпсіздігі және маневрлік жұмыстар.

300. Ашық жылжымалы құрамда көліктік пакеттерде жүктерді тасымалдау осы Қағидаға сәйкес жүргізіледі.

301. Жүктерді пакеттеу оларды тасымалдауға ұсынғанға дейін жүкжөнелтушілердің күштерімен және құралдарымен жүзеге асырылады. Жүкжөнелтуші көліктік пакеттерді стандарттардың немесе тасымалданатын жүктерге арналған техникалық шарттардың талаптарына сәйкес қалыптастырады. Әр пакетте бір жүкалушының адресіне баратын бірдей қаптамада немесе онсыз тек біртүрлі жүк салуға рұқсат беріледі.

Көліктік пакет құрылымының, пакеттеу құралдарының, бақылау белгілерінің, бекіту құралдарының сенімділігіне жүкжөнелтуші жауап береді.

Өлшемдері 800x1200 миллиметр көп айналымды табандықтарды қолдану арқылы жүктерден қалыптастырылған көліктік пакеттердің параметрлері ашық вагондарда тасымалдаған кезде, 840x1240 миллиметрден аспайды. Көп айналымды пакеттейтін құралдарды қауіпті жүктер мен арнайы иісі бар жүктерді пакеттеу үшін пайдалануға рұқсат етілмейді.

Көліктік пакетте жүкжөнелтушімен ондағы бар жүк бірліктерінің саны көрсетіледі. Тасымалдаушымен келісілген стандарттарға немесе ұсынылған жүктердің техникалық шарттарына сәйкес келмейтін пакеттеу құралдарын қолдануға рұқсат берілмейді.

302. Пакеттелген жүктер жүріс жолында пакет қайта қалыптастырылмай тасымалданады. Жүкті бекіту құралдарының және көліктік пакеттердің бақылау белгілері бар және бекіту құралдары мен бақылау белгілерін бұзбай, көліктік пакеттен жеке жүк орындарын алу мүмкіндігін болдырмайды.

Бақылау белгілері мыналар болып табылады:
жүкжөнелтушінің атауы көрсетілген пломба;
құлыпқа бекітілген бақылау таспасы;
отырмалы үлдір;
және басқалары.

Осы Қағидада белгіленген талаптардан ауытқып қалыптастырылған көліктік пакеттер тасымалдауға қабылданбайды.

303. Көліктік пакеттерге оларды тасымалдауға ұсынар алдында жүкжөнелтушілермен таңбалар қойылады: жөнелтілімдік, арнайы және теміржолдық.

Егер көліктік пакетке енгізілген жөнелтушілік таңба әрбір жүк орнында бар және көзбен есепке алуға әрі жүк орнын ашпай бақылауға мүмкін болса, ондай таңбаны көліктік пакетке қою міндетті емес.

Арнайы таңба жүктің қасиеттерін және тиеу-түсіру мен қойма операцияларын орындау кезінде онымен жұмыс істеудің тәсілдерін көрсетеді және мәтін немесе суреттер түрінде қойылады.

Көліктік пакеттерге теміржолдық таңбалар жүкжөнелтушімен вагондап жөнелту кезінде жүкті тасымалдауға ұсынарға дейін қойылады, ал мұндай пакеттерді шағын жөнелтпелермен тасымалдауға ұсынарда - жүктерді қабылдау кезінде жөнелту станциясында тасымалдаушының өкілімен. Теміржолдық таңбалау санның бөлшегі түрінде көрсетіледі. Алымында Жөнелтілімге жүктер қабылдау кітабынан тасымалдаушы хабарлайтын реттік нөмірі және сызықша арқылы жөнелтілетін пакеттер саны көрсетіледі. Бөлімінде - тасымалдаушының коды. Теміржолдық таңба тасымалдаушымен жөнелту станциясында қойылады.

Жөнелтушілік пен теміржолдық таңбалар көліктік пакетке жуылмайтын бояумен немесе оған берік бекітілген құлақша түрінде салынады.

304. Көліктік пакеттегі жүктер тасымалдауға кірме жолдарда контейнерлік немесе вагондық жөнелтулермен қабылданады. Көліктік пакет қабылдау шарттары бойынша жеке жүк орнына теңестіріледі.

Көліктік пакеттің салмағын (пакеттейтін құралдармен бірге жүктің салмағы) жүкжөнелтуші анықтайды және оны жүкқұжатының тиісті бағанында көрсетеді.

305. Жабық және изотермиялық вагондар мен контейнерлерде тасымадауға берілетін көліктік пакеттің массасы 1,5 тоннадан аспайды. Ашық жылжымалы құрамда тасымадауға берілетін көліктік пакеттің массасы:

станцияларда бар тиеп-түсіру машиналарының жүккөтергіштігінен аспайды – тиеу және түсіру орындарында түсірген кезде;

жүк алушымен келісілген массадан аспайды – кірме жолдарда түсірген кезде.

306. Вагондарда және контейнерлерде көліктік пакеттердің орналасуы мен бекітілуі вагондарда және контейнерлерде жүктердің орналасуы мен бекітілуі техникалық шарттарға сәйкес және тиісті жүктердің тасымалдау ережесін сақтап жүзеге асырылады.

Бұл ретте, жабық және изотермиялық вагондардың есікаралық кеңістігінде көліктік пакеттерді солай орналастыру қажет, олардың кез келген есіктен механикалық түсірілуі қамтамасыз етілетіндей етіп. Егер ашық жылжымалы құрамда көліктік пакеттердің орналасуы мен бекітілу тәсілі жүктердің орналасуы мен бекітілуінің техникалық шарттарында қаралмаған болса, жүкжөнелтуші ондай тәсілді әзірлейді.

Жүріс жолында қайта тиелместен кірме жолдарында тиелу мен түсірілу арқылы жабық және изотермиялық вагондарда тасымалданатын көліктік пакеттер жүріс жолында жүктердің сақталуын қамтамасыз ететін бекіту құралдарымен (мысалы, белдемелер, қалқандар, керме қарапайым құралдары).

307. Көліктік пакеттерде тасымалдауға ұсынылатын жүктерге тасымалдау құжаттарын толтыру кезінде жүкжөнелтуші мен тасымалдаушы жүкқұжатының, жолдық ведомостың тиісті бағанында, жолдық ведомостың түбіртегінде және жүкті қабылдау туралы квитанцияда мыналарды көрсетеді:

"Орын саны" бағанында: алымында - пакеттер саны, бөлімінде - пакеттердегі жүк орындарының жалпы саны (тасымалдауға орнын есептеп қабылдайтын жүктер бойынша ғана);

жүк атауының астына - "пакет";

"Жүк салмағы" бағанында - жалпы жүк салмағы (пакеттелетін құралдармен бірге), ал жүктердің бірнеше атауынан тұратын құрама жөнелтпелерді тасымалдаған кезде - сондай-ақ әр атаудың жүгінің салмағы;

табандықтарды қолданып қалыптастырылған көліктік пакеттерде шағын жөнелтпелермен жүктерді тасымалдаған кезде жүкқұжатының "Жүк салмағы" бағанында: алымында - пакеттің жалпы салмағы, бөлімінде - пакеттің таза салмағы (табандықтың салмағы есепке алынбай пакеттің салмағы) көрсетіледі.

308. Кірме жолдардағы тасымалдаушының өкілі көліктік пакеттердегі жүктің мөлшерін тексермей, жүкті көліктік пакеттерде қабылдайды. Тасымалдаудың коммерциялық ақаусыз жағдайында, дәл осы тәртіппен жүкті көліктік пакеттермен беру жүргізіледі.

309. Тағайындалған станцияда тасымалдаушының құралдарымен түсірілген бүлінген көліктік пакеттер табылған кезде тасымалдаушы пакеттің ішіндегісін, ал зақымданған орындарда - фактуралық шоттар бойынша жүктің санын, салмағын және жағдайын тексереді.

Тексерістің нәтижелері осы Қағидаға сәйкес ресімделеді.

310. Тасымалдаушының құралдарымен түсірілген тағайындалған станцияда бүлінген көліктік пакеттер табылған кезде тасымалдаушы пакеттің ішіндегісін, ал зақымданған орындарда - фактуралық шоттар бойынша жүктің санын, салмағын және жағдайын тексереді.

Тексерістің нәтижелері осы Ережеге сәйкес ресімделеді.

311. Пакеттеу құралдарын техникалық қадағалау, жөндеу және беріктік сынақтарын жүзеге асыру, стандарттармен немесе пакеттеудің осындай құралдарын пайдалану жөніндегі нұсқаулықтармен белгіленген мерзімдерде және тәртіппен олардың иелерімен жүргізіледі.

Әмбебап ірітонналық контейнерлердің түрлері және негізгі параметрлері 35-қосымшаның А кестесінде көрсетілген.

18. Мұз болып қатып қалатын жүктерді тасымалдау

1-параграф. Жүктің сусымалылығын қалпына келтіру құралдары мен профилактикалық шараларды қолдану тәртібі және шарттары

312. Мұз болып қатып қалатын жүктерге жататын үйіп тасымалданатын жүктердің тізбесі осы Қағидаға 36-қосымшада жазылған.

Жүктерді мұз болып қатып қалудан сақтандыратын сақтандыру шараларының (бұдан әрі - сақтандыру шаралары) санатына мыналар жатады:

үйілмелі жүктерді қауіпсіз ылғалдылыққа дейін алдын ала кептіру;
ылғанданған жүктерді оларды тиегенге дейін мұздату;

олардың жиынын, сондай-ақ ашық вагондар мен платформалардың едені мен қабырғаларын таскөмірлік және минералдық майлармен, сақтандыру сұйықтарымен бірқалыпты бүрку;

жүктің үстіне сөндірілмеген әкті, ағаш үгінділерін себу.

Үйіліп тасылатын жүктердің көпшілік түрлерін мұз болып қатып қалудан сақтандыратын сақтандыру шаралары осы Қағидаға 37-қосымшаға сәйкес келтірілген.

313. Тұрақты аяз жағдайларында жүріс жолында вагондарда үйілме жүктерді мұз болып қатып қалудан сақтандырудың тиімді шарасы оның массасын экскаватормен, скрепермен, грейферлік кранмен немесе басқа механизммен қайта-қайта себу (араластыру) арқылы жүкті алдын ала (тиеуге дейін) мұздату болып табылады.

Бұл ретте жүктің бөлшектері сыртқы ауамен барынша жақсы желдетілуі қажет.

Мұздату себілетін жүктің ортаңғы қабатында температура минус 3⁰ және одан төменге жеткен соң бітті деп саналады.

314. Жүктің мұз болып қатып қалуына қарсы әртүрлі сақтандыру құралдарын таңдау (араласпалар, қосымшалар, заттар, жабулар) жүктің түріне, түсіру технологиясына және тұтынушының жүкті соңынан пайдалануына немесе қайта өңдеуіне байланысты жүкжөнелтушімен жүргізіледі.

Бұл ретте қолдануға таңдап алынған сақтандыру құралдары жылжымалы құрамға, сондай-ақ тиісті МемСТ-тармен немесе өнімге арналған техникалық шарттармен қаралған тасымалданатын жүктің сапасы мен қасиеттеріне теріс әсер етпеуі тиіс. Тиеу және түсіру орындарындағы, сондай-ақ жүктің жүріс маршруты бойындағы температураны есепке алып, жүкжөнелтушімен таңдап алынған сақтандыру құралдарын жүкжөнелтуші жүкалушымен келіседі.

315. Жүк массасына қажетті сақтандыру құралдарын енгізу, соның ішінде ашық вагондар мен платформалардың қабырғалары мен еденіне сұйықтарды, ерітінділерді бүркеу бұл құралдардың үйілген жүкпен бірдей жылжуын, бірдей қабаттап себілуін (төселуін), майлармен, ниогринмен, северинмен мұқият бүркілуін қамтамасыз ететін (басыңқы механикаландырылған) тәсілмен жүргізіледі.

Тиеу пункттерінде жүкжөнелтушілер өздерінің өкілдерін жүктердің мұз болып қатып қалуына қарсы сақтандыру шараларын жүзеге асыру үшін жауапты етіп тағайындайды.

316. Жүктерді қоршаған ауаның төмен температурасы жағдайларында, ауысатын климаттық және метеорологиялық жағдайларда (әсіресе жылдың ауыспалы мерзімдерінде) жүкалушылар мұндай жүктердің сусымалылығын қалпына келтіру үшін мұз болып қатып қалатын жүктер түсірілетін пункттерді жылыту немесе механикалық қопсыту құралдарымен жарақтандырады.

Мұз болып қатып қалатын жүктерді жылыту үшін жылы үйшіктер және басқа жылыту құрылғылары (мысалы, инфрақызыл сәуле шығарғыштар) пайдаланылады.

Мұндай жүктерді механикалық қопсыту үшін бұрғыфрезерлік қондырғылар, өздігінен жүретін дірілсоққылық қондырғылар, әртүрлі түрдегі дірілқопсытқыштар, экскаваторлық түрдегі қондырғылар қолданылады.

Мұз болып қатып қалатын жүктерді жылыту, жүктердің сусымалылығын механикалық қопсытумен немесе түсіруді қамтамасыз ететін басқа тәсілдермен қалпына келтіру жүк алушы бекіткен Қағидаға сәйкес жүргізіледі. Нұсқаулықта осы құралдардың жұмыстық параметрлері және пайдалану технологиясы, техника қауіпсіздігінің ережесі мен жылжымалы құрамның зақымдануын болдырмайтын шаралар көрсетіледі.

2-параграф. Мұз болып қатып қалатын жүктерді тасымалдауды ресімдеу

317. Жүкжөнелтуші мұз болып қатып қалатын жүктерді тасымалдауға ұсынған кезде, осы Қағидаға сәйкес жүкқұжаттың "Жөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында жүк ылғалдылығының пайызын және оны мұз болып қатып қалудан сақтандыру үшін қолданылған шаралар, мысалы: "Жүк мұздатылған", "Әк...% мөлшерінде себілген", "...% мөлшерінде майланған", "Ағаш үгінділерімен қабатталып аударып салынған". Бұдан бөлек, жүкжөнелтуші жүкқұжатының жоғарғы жағында "Мұз болып қатып қалатын" мөрқалыбын соғады.

Жүкқұжатында топырақты, сазбалшықты, құмды, шағылтасты және малтатасты тиеген кезде, олардың ылғалдылығы туралы деректерді көрсетілмеуі мүмкін.

318. Тасымалдаушы жүкжөнелтушіден осындай шарттарда тасымалданатын жүктерді қабылдауға және оның уақтылы түсірілуін қамтамасыз ететін жылы

үйшіктері немесе басқа жылыту құрылғылары бар жүк алушының жазбаша келісімі болған кезде, мұз болып қатып қалатын жүктерді тасымалдауға профилактикалық құралдарды қолданбай қабылдайды.

Мұндай жағдайда жүкқұжатының "Жөнелтушінің ерекше өтініштері мен белгілері" бағанында жүкжөнелтуші "алушының келісімімен - сақтандырусыз" деген белгі соғады.

319. Егер жүкқұжатында жүкжөнелтушімен тиеу кезінде мұздауға қарсы шаралар қолданғаны туралы немесе жүкалушының сақтандыру құралдарын қолданбастан, жүкті тасымалдауға келіскені туралы көрсетілмеген болса мұз болып қатып қалатын жүктерді тасымалдауға қабылдауға рұқсат берілмейді.

320. Жүкжөнелтушінің сақтандыру шараларын немесе мұз болып қатып қалатын жүктерді жөнелту шарттарын бұзуы нәтижесінде жүктер мұз болып қатып қалған күйде келген жағдайда, тасымалдаушы жүк алушының қатысуымен жалпы нысанды ГУ-23 актісін жасайды. Актіде жүктің мұз болып қатып қалған күйде келу фактісі расталады, сондай-ақ осындай жүкті түсірумен байланысты уақыт мерзімінде вагондарды пайдаланғаны үшін жүк алушы енгізген төлемақы мөлшері көрсетіледі.

19. Тез бүлінетін жүктерді тасымалдау

1-параграф. Жалпы шарттар

321. Тасымалдауға ұсынылатын тез бүлінетін жүктер тасымалдау кезінде жүктің және жылжымалы құрамның қауіпсіздігі, сақталуы қамтамасыз етілетіндей болып дайындалады. Тасымалдауға ұсынылатын көкөністердің, жемістердің, картоптың, басқа тез бүлінетін жүктердің сапасы, сондай-ақ олардың ыдысы және орамасы нормативтік құжаттармен (стандарттармен, техникалық шарттармен және жүктің сапасы мен орамасына қойылатын талаптары бар өзге құжаттармен) белгіленген талаптарға сай болуы тиіс.

Тез бүлінетін жүктер көліктік ыдыстардың келесі түрлерімен: ағаш, тақтай, картон және полимер жәшіктерде, жәшік-тартпаларда, кеспектерде, қаптарда, торларда, бидондарда, флягаларда, мамандандырылған тіреуіш табандықтарда тасымалданады.

Ыдыс жүкті механикаландырылған тәсілмен тиеу, түсіру және қатарлап үю мүмкіншілігін қамтамасыз ететіндей түзу, берік, таза, тесіктен ағу іздері жоқ күйде ұсынылады.

Салқындатылған, мұздатылған және тоңазытылған етті (ұшаны, жартылай ұшаны, ширек ұшаны) буып-түюсіз тасымалдауға рұқсат етіледі. Жүк жөнелтуші тасымалдаушының өтініші бойынша жүктің немесе ыдыстың жағдайын тексеру үшін белгіленген тәртіппен қабылданған нормативтік құжаттарды ұсынады. Жүк

пен ыдыс нормативтік құжаттарға сәйкес келмеген немесе бұл құжаттар ұсынылмаған кезде, тасымалдаушы жүк жөнелтушіден оларды қабылдаудан бас тартады.

322. Тасымалдаушының тасымалдауға ұсынылған тез бүлінетін жүктердің сапасын, ыдыстың жағдайын және олардың нормативтік құжаттарға сәйкестігін ішінара тексеруге құқығы бар.

Тексеру жүкті тасымалдауға ұсыну кезінде жүргізіледі. Мұздатылған, тоңазытылған, қатырылған және салқындатылған жүктердің температурасы вагондарға тиеу кезінде өлшенеді. Жүктің жекелеген орындарын ашуды және тексеруден кейін жүкті буып-түюді, сондай-ақ вагонды, контейнерді пломбылауды жүк жөнелтуші жүзеге асырады.

323. Жүк жөнелтуші тез бүлінетін жүктерді тасымалдауға ұсыну кезінде тасымалдау құжаттарымен бірге әр жүк вагонына өсімдіктер карантині, санитарлық-эпидемиологиялық саулық және ветеринария салсындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес тасымалдаушыға ілеспе құжаттарды береді.

324. Ыдыстарға құйылған минералдық суларға, жүзімнен, жеміс-жидектен жасалған шараптарға сапасы туралы құжаттар ұсыну талап етілмейді.

325. Егер жүкқұжатында көрсетілген тасымалдауға жарамды мерзімі осы Қағиданың 8-тарауына сәйкес белгіленген жеткізу мерзімінен аз болса, тез бүлінетін жүктер тасымалдауға қабылданбайды.

326. Тасымалдаушы тез бүлінетін жүктерді тиеуге түзу вагондарды, контейнерлерді, ал қажет кезде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2010 жылғы 3 тамыздағы № 587 бұйрығымен бекітілген "Тасымалдауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар" санитарлық ережелерінде белгіленген ветеринарлық-санитарлық талаптарды қанағаттандыратын вагондарды, береді. Тез бүлінетін жүктерді тасымалдау кезінде вагондардың ветеринарлық-санитарлық талаптарға сәйкестігін жүк жөнелтуші анықтайды.

Тасымалдаушыға тиесілі емес немесе ол сүт, шарап, шарап материалдары мен құйылатын басқа тағамдық жүктерді құюға жалға берген мамандандырылған цистерналарды дайындауды жүк жөнелтуші жүргізеді.

327. Тез бүлінетін жүктерді тасымалдау жылдамдығын жүк жөнелтуші таңдайды және жүкқағазында көрсетеді.

Егер осы жүктерді тек үлкен жылдамдықпен тасымалдауға рұқсат етілсе, жүк жөнелтуші тап сол жылдамдықты көрсетеді.

Бұл ретте тез бүлінетін жүктер изотермиялық вагондарда тек үлкен жылдамдықпен ғана тасымалданады.

328. Тасымалдаушы жүктің жеткізілу мерзімі бұзылып келген, рефрижераторлық вагондармен тасымалдау кезінде температуралық режим сақталмаған жағдайларда, тез бүлінетін жүктерді тағайындалған станциясында беруді жүргізеді, оның жағдайын, массасы мен орындарының санын тексереді.

329. Температуралық режимді ұстай отырып, рефрижераторлық вагондарда тасымалданатын тез бүлінетін жүктердің бүлінуіне коммерциялық акт жасау кезінде, жұмыс журналынан алынған, коммерциялық актіге қызмет көрсететін бригада басшысының қолымен расталған, жүру жолындағы температуралық режим туралы көшірме қоса беріледі.

330. Тез бүлінетін жүктерді пешпен жылытылатын вагондық жөнелтпелермен тасымалдау үшін тасымалдаушы жүк жөнелтушінің өтініші бойынша жабық вагондарды береді. Пештер мен пеш жабдықтарын жүк жөнелтуші өз есебінен сатып алады және орнатады.

Жекелеген жағдайларда, шарттық жағдайларда және тасымалдаушының рұқсатымен жолсерік рефрижераторлық секциялардың қызметтік вагонында немесе қызметтік бөлімшесі бар автономиялық рефрижераторлық вагондарда (АРВ-Э) сапар шегеді.

331. Изотермиялық вагондарды тазалауға және жууға ақы тез бүлінетін жүктерді тасымалдаудан кейін барлық жағдайларда алынады.

Жабық вагондарды тазалауға және жууға ақы мына тез бүлінетін жүктерді: тұздалған балық пен май шабақты, картопты, ас қызылшасын, сәбізді, қарбыздарды, жаңа піскен қырыққабатты, бөшкелік ыдыста тұздалған және ашытылған көкөністер мен тірі өсімдіктерді тасымалдағаннан кейін ғана алынады.

Осы жүктерді тасымалдағаннан кейін изотермиялық және жабық вагондарды залалсыздандыруға ақы ветеринарлық, санитарлық немесе басқа ұйымдардан залалсыздандыруды жүргізуге талаптар келіп түскен жағдайларда алынады.

Жүк жөнелтуші тез бүлінетін жүктерді түсіргеннен кейін, жүгі түсірілген вагонды тасымалдауға және оған жүк тиеуге қосарланған операциялар ретінде пайдалану үшін жарамды деп санаған жағдайда, вагонды тазалауға және жууға алым алынбайды.

332. Ветеринарлық-санитарлық өңдеуден өткен вагондарға ветеринарлық қадағалау саласындағы құзырлы орган белгілеген тәртіппен тиісті құжат беріледі. Рефрижераторлық секцияларды немесе АРВ-Э-ні ветеринарлық-санитарлық өңдеуден кейін оларға тез бүлінетін, соның ішінде мемлекеттік ветеринариялық қызмет органдарының бақылауындағы жүктерді тиеуге негіз болып табылатын аталған құжаттың көшірмесі қызмет көрсететін бригаданың басшысына беріледі.

334. Рефрижераторлық секцияларда жүктерді тасымалдау кезінде жүк жөнелтуші әрбір жүк вагонына жүк қағазын және басқа ілеспе құжаттарын береді.

2-параграф. Тез бүлінетін жүктерді орналастыруға және қалауға қойылатын талаптар

334. Жүк жөнелтуші тез бүлінетін жүктерді тиеу кезінде оларды вагонда, контейнерде орындарды ластамай, ыдысты және вагонның (контейнердің) ішкі жабдығын бүлдірмей, вагондар мен контейнерлерде жүкті орналастыру мен бекітудің техникалық шарттарына және вентиляциялау шарттарына сәйкес орналастырады және қояды.

335. Вагон, контейнер қабырғаларында вертикаль білеулер немесе гофралар болған жағдайда, тез бүлінетін жүктер оған жақын орналастырылады, ал вертикаль білеулер немесе гофралар болмаған жағдайда, бүйірлік және бойлық қабырғалардан 4-5 сантиметр қашықтықта орналастырылады.

336. Тез бүлінетін жүктер (жеміс-көкөністерді қоспағанда) бірте тақтайшаларды қолданусыз тығыздап қатарлап қаланады. Жәшіктерді тығыздап қалау кезінде вагонның (контейнердің) ұзына бойына бір-біріне және бүйірлік қабырғаларға тақау тығыздап орналастырылады. Вагонның (контейнердің) ені бойынша жәшіктердің көлемдері еселенбеуі мен жүк жайының ені есебінен пайда болатын саңылаулар жәшіктердің арасында біркелкі бөлінеді.

Бөшкелерде, қаптарда, торларда тасымалданатын жүктер жүк орындарының көлемдері мен вагонның (контейнердің) ені еселенбеуі жағдайында вагонның, контейнердің бойлық осіне симметриялы түрде орналастырылады.

337. Бөшкелерді жылдың қысқы мезгілінде жабық вагондар мен әмбебап контейнерлерде тасымалдау кезінде олардың сыйымдылығын 10-15%-ға толтырмай қалдырған жөн, бұл туралы жүк жөнелтуші жүк қағазының " Жөнелтушінің ерекше мәлімдемелері мен белгілері" бағанына белгі соғады.

338. Вагонда жүктер есіктердің екі жағынан да еркін ашылуы қамтамасыз етілетіндей етіп орналастырылады.

339. Осы Қағидада тиеу биіктігі көрсетілмеген жәшіктердегі тез бүлінетін жүктер тиелген жүктің массасы вагонның трафареттік жүк көтергіштігінен аспайтындай биіктікке дейін қаланады. Жүк қатарының жоғарғы жағы мен жабдығы жоқ вагон төбесінің арасында 70 сантиметрден кем емес аралық қалдырылады. Вагонда ауаарна мен ілмектері бар арқалықтар болғанда олар мен жүктің арасында кем дегенде 40 сантиметр қашықтықта орнатылады. Есік аралық кеңістікте мұндай жүктерімен орындарды қажет болғанда есіктерге жүктердің бастырмалатып құлауының алдын алатын, тақтайлар қатарының екі

жоғарғы қабаты биіктігінде есік тесіктерінде вагонның бойымен, көлденең немесе диагонали бойынша орналастыруға рұқсат етіледі. Жылжып кетуді болдырмас үшін жәшіктерді жоғарғы қабаттарға сатылап толық емес қатарлап қоюға рұқсат етілмейді.

340. Жүк жөнелтушінің тез бүлінетін жүктерді тиеу, бекіту және тасымалдау үшін қажетті жабдықтары, материалдары және басқа да тетіктері болады.

Тиеуді және түсіруді кім жүзеге асыратынына орай, тиеу кезінде мұндай айлабұйымдарды орнатуды және түсіру кезінде оларды алуды жүк жөнелтушілер, жүк алушылар немесе тасымалдаушы жүргізеді.

3-параграф. Ет және ет өнімдері

341. Вагондарға ет пен ет өнімдерін тиеуге оларды мал дәрігері қарап тексергеннен кейін ғана рұқсат етіледі. Ет пен ет өнімдерін тиеуге тағайындалған уақыт туралы жүк жөнелтуші вагондарды жүк тиеуге бергенге дейін кем дегенде 24 сағат бұрын мемлекеттік ветеринарлық қызметтің органын хабардар етеді.

342. Жүк жөнелтуші ет пен ет өнімдерін тасымалдауға ветеринарлық куәлікте көрсетілген станцияға және сол жүк жөнелтушінің адресіне ғана ұсына алады. Жүк тиеу (адресін өзгерту) кезінде аталған ветеринарлық куәліктегі тағайындалған станция мен жүк жөнелтушіні өзгертуге тек мемлекеттік ветеринарлық қызмет органымен келісім бойынша рұқсат етіледі. Мұндай жүктердің адресін өзгертуге мемлекеттік ветеринарлық қызмет органымен келісім бойынша рұқсат етіледі.

343. Жүк жөнелтуші тасымалдауға келесі шарттарға жауап беретін мұздатылған етті ұсынады:

ірі қара мал мен басқа ірі жануарлардың ұшалары бойлық жартылай және ширек ұшаларға бөлінеді;

шошқалардың ұшалары - бойлық жартылай немесе тұтас бассыз ұшаларға бөлінеді;

қой еті мен басқа ұсақ жануарлардың еті тасымалдауға бассыз тұтас ұшаларымен ұсынылады.

Ұшаларда, жартылай және ширек ұшаларда ішкі органдардың қалдықтары, ұйыған қан, шашақтар, кір-қоқыстар, сондай-ақ мұз бен қар болуына рұқсат етілмейді. Ұшаларды, жартылай және ширек ұшаларды бет жағы бүлінбеген, тері астындағы майы алынбаған, қанды сүйелсіз және соғылмаған күйде тасымалдауға рұқсат етіледі. Көгеру, шырыштану белгілері, ашыған иісі бар, сондай-ақ беті дымқыл құс, қоян және жабайы құс еті тасымалдауға қабылданбайды.

Мұздатылған ет блоктары жарғаққа, жарғақшаға, целлофанға немесе басқа полимерлік қабыршақтарға оралып, кеңірдектелген картоннан жасалған жәшіктерге немесе тіреуішті немесе жалпақ табандықтарға орналастырылған мамандандырылған изотермиялық картон контейнерлерге салынады.

Тиелетін мұздатылған ет пен ет блоктары буылып-түйілген күйде ұсынылады және рефрижераторлық вагондар мен рефрижераторлық контейнерлерде тасымалданады. Мұздатылған етті қаптамасыз ұшалар және жартылай ұшалар күйінде тиеп жөнелтуге рұқсат етіледі. Бұл ретте жүк жөнелтуші вагонның едені мен қабырғаларын тиеу биіктігіне қарай таза қағазбен қаптайды.

344. Ет және ет өнімдерін жыл мезгілдері бойынша рефрижераторлық вагондарда тасымалдаудың шекті мерзімдері осы Қағидаға 38-қосымшада көрсетілген.

4-параграф. Балық және балық өнімдері

345. Тасымалдауға ұсынылатын мұздатылған балықтың, балықтың жон еті мен теңіздің тарақ балығының, мидиялардың, трепангтердің, таңқышаян таяқшаларының, таңқышаяндардың, пісірілген-мұздатылған асшаяндардың және басқа мұздатылған теңіз өнімдерінің температурасы минус 18⁰С-тан жоғары болмайды. Таңқышаян таяқшаларын, пісірілген таңқышаяндар мен асшаяндарды мұздатылмаған күйде тасымалдауға рұқсат етілмейді.

346. Мыналар мұздатылған балықтың сапалылығының белгісі болып табылады: денесінің бет жағы - таза, табиғи реңде; желбезектері - ашық-қызыл немесе қызыл-қоңыр; иісі (жібігеннен кейін) - бүлінген белгілерсіз жаңа ауланған балықтікіндей.

347. Мұздатылған балықты тек оралған: жәшіктерде, азық салатын қаптарда тасымалдауға рұқсат етіледі. Қабыршақты пакеттерге, балық алдын ала қабыршақты пакетке орай отырып, полимерлік бүркемесіз картон бумаларға оралған мұздатылған балық, мұздатылған балықтың жон еті жәшіктерге салынады.

348. Суытылған балық рефрижераторлық вагондарда жәшіктерде немесе құрғақ ыдыстық бөшкелерде тасымалданады.

349. Тасымалдауға ұсынылатын тұздалған, дәмдеп тұздалған және тұздықталған балық пен майшабақ полимерлік материалдардан жасалған қосымша қаптармен сыйымдылығы 50 текше дециметрден аспайтын ағаш, полимерлік құйма және құрғақ ыдыстық кеспектерге, тақтай жәшіктерге, ал полимерлік материалдардан жасалған пакеттерге өлшеп оралғандары -

кеңірдектелген картон жәшіктерге буылып-түйіліп салынады. Құйма кеспектерге салынған балық пен майшабақтың үстіне тиісті тығыздықта тұздық құйылады, ал ыдысқа салынғандары - сығымдалады.

Кеспекке салынған және тұздық құйылған тұздалған балық жүктері жүк жөнелтуші изотермиялық вагондардың едендік торлары мен жабық вагондардың еденіне қағаз, картон немесе басқа буып-түю материалдарын төсеген және оларға қабаттап үгінділер төккен жағдайда, рефрижераторлық вагондарда, вагон-термостарда және жабық вагондарда тасымалданады. Жүктерін түсіргеннен кейін жүк жөнелтушілер вагондарды төсеу үшін қолданылған үгінділер мен материалдардан тазартады, оларды жууға жібереді, оны тасымалдаушы жүк алушының есебінен жүргізеді.

350. Суық және ыстық күйде ысталған, кептірілген балық пен балық жон етінің өнімдері және басқа балық тауарлары тек ыдыста ғана тасымалданады. Ыстық күйде ысталған балық пен балық өнімдері тасымалдау тек мұздатылған күйінде жол беріледі.

351. Тірі, ширақ, механикалық зақымдалмаған және денесінде өңез шорлары жоқ, қабыршағы мен терісі бүтін, жүзу қанаттары бүтін және таза тірі балықтар тасымалдауға жарамды деп саналады.

Тірі балық пен балық өсіру материалдарын (шабақтарды) тірі балықты тасымалдауға арналған (жалға алынған немесе меншікті) рефрижераторлық секцияларда жүк жөнелтушінің жолсеріктерімен бірге тасымалданады және ол жауапты болады.

352. Балық және балық өнімдерін жыл мезгілдері бойынша рефрижераторлық вагондарда тасымалдаудың шекті мерзімдері осы Қағидаға 38-қосымшада көрсетілген.

5-параграф. Жаңа піскен жеміс-көкөністер

353. Тасымалдауға жеміс-көкөністер жаңа піскен, таза, механикалық зақымдалмаған және зиянкестер мен аурулар бұлдірмеген, сыртының ылғалдығы көп емес, сондай-ақ әрбір вагон топтамасы бойынша пісу дәрежесі біркелкі күйде ұсынылады. Жемістердегі уытты элементтердің, пестицидтер мен нитраттардың мөлшері азық-түлік шикізаттары мен тағамдық өнімдердің медициналық-биологиялық талаптармен және санитарлық сапа нормаларымен белгіленген, рұқсат етілген деңгейден аспайды.

354. Жеміс-көкөністер олардың әрбір түріне сәйкес келетін ыдысқа салынады

355. Жаппай дайындау кезеңінде жүк жөнелтушімен және жүк алушымен келісім бойынша жеміс-көкөністерді жабық вагондарда ақтара тасымалдауға

рұқсат етіледі. Жеміс-көкөністер рефрижераторлық вагондар мен рефрижераторлық контейнерлерде тек ыдысқа салынып тасымалданады.

356. Жаңа піскен жеміс-көкөністерді тасымалдаудың шекті мерзімдері осы Қағидаға 38-қосымшада көрсетілген.

6-параграф. Сүт, май-ірімшік жасау және май өнеркәсібі өнімдері, жұмыртқалар

357. Сүт, май-ірімшік жасау және май өнеркәсібі өнімдері, жұмыртқалар суытылған күйде, таза, бөтен дәмсіз және иіссіз, тұнбасыз, ептеген сарғыш реңді ақ түсті, бір түрлі сұйық күйде тасымалдауға ұсынылады. Мұздатылған ірімшік минус 12⁰С-тан аспайтын температурамен тасымалдауға ұсынылады.

358. Сүт пен сүт өнімдері изотермиялық вагондарда тасымалданады. Зарарсыздандырылмаған сүт жүк жөнелтуші мен жүк алушының цистерналарға құюға, қотарып алуға және жууға арналған құралдары бар, станциялар арасында меншікті немесе жалға алынған сүт цистерналарында тасымалданады.

Сүт цистерналарында сүт тасымалдауға сұйық жүктерді цистерналарға құйып тасымалдауға қойылатын жалпы талаптар таратылады.

359. Сары май (тұтас немесе өлшеп оралған) тасымалдауға жәшіктерге салынып қабылданады. Қорытылған сары май полимерлік үлдірмен қосымша оралып ағаш кеспектерге немесе шыны және қаңылтыр банкаларға салынып, жәшіктерге орналастырылған күйде тасымалданады.

Сары май изотермиялық вагондарда тасымалданады. Қорытылған сары майды қысқы мезгілде және өтпелі кезеңде сыртқы ауаның температурасы минус 6⁰С-тан төмен болғанда жабық вагондарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

360. Қатты маргарин, қатып қалған кондитерлік, наубайханалық және аспаздық (бұдан әрі - қатқан майлар), кесектеп өлшеп оралған, жарғаққа немесе түйіршіктелген фольгаға оралған майлар жәшіктерге салынады, ал өлшеп оралмағандары (тұтас түрде) жарғақ немесе полимерлік үлдір төселген жәшіктерге салынады, ал өтпелі кезеңде сыртқы ауаның температурасы +10⁰ С-тан жоғары емес кезде бұл жүктерді жабық вагондарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

361. Нетто массасы 100-ден 500 грамға дейінгі полимерлік қаптамаға өлшеп салынған және жәшіктің шекті нетто массасы 9 килограмнан аспайтын кеңірдекті картон жәшіктерге салынған жұмсақ маргарин тасымалдауға +10⁰С-тан жоғары емес температурамен қабылданады. Жұмсақ маргарин изотермиялық вагондарда тасымалданады.

Жылдың өтпелі кезеңінде сыртқы ауаның температурасы +10°C-тан жоғары емес жағдайда жұмсақ маргаринді жабық вагондарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

362. Қатпаған кондитерлік майлар мен сұйық майлар болат немесе ағаш кеспектерге және құтыларға салынып тасымалданады.

363. Сүт, май-ірімшік жасау және май өнеркәсібі, жұмыртқа өнімдерін рефрижераторлық вагондарда тасымалдаудың шекті мерзімдері осы Қағидаға 38-қосымшада көрсетілген.

7-параграф. Өзге тез бүлінетін жүктер

364. Металл және шыны ыдыстағы консервіленген өнім жәшіктерде, ал буылып-түйілмегендері - полиэтилен қосымшалары бар кеспектерде тасымалданады.

Консервіленген өнімдерді термотырғыш үлдірмен қапталған блок тәрізді қаңылтыр банкаларда тасымалдауға рұқсат етіледі. Блоктар пакетті термотырғыш үлдірмен байлау арқылы табандықтардағы пакеттерге біріктірілген күйде ғана тасымалданады.

365. Шыны, қаңылтыр ыдыстардағы, сондай-ақ ТБА пакеттеріндегі зарарсыздандырылған көкөніс, жеміс шырындары мен балшырындар изотермиялық және жабық вагондарда тасымалданады.

366. Шарап, соның ішінде шымырлайтын, көпіршікті шарап пен шампан, ликер-арақ өнімдері жәшіктерге орналастырылған шөлмектерде тасымалданады. Бұл жүктерді ашық жәшіктерде тасымалдауға жүк жөнелтушінің, жүк алушының жолсеріктерінің еріп жүруімен ғана рұқсат етіледі. Шарапты жүк жөнелтушінің немесе жүк алушының жолсеріктерінің еріп жүруімен құю арқылы меншікті арнаулы цистерна-термостарда және меншікті изотермиялық вагон-цистерналарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

367. Минералды су, алкогольді және алкогольі әлсіз, соның ішінде газдалған сусындар тасымалдауға шыны, қаңылтыр немесе полимерлі орамада жәшіктерде немесе мамандандырылған контейнерлерде ұсынылады. Қаңылтыр банкалардағы және ПЭТ-шөлмектердегі өнімдер блоктарға қалыптастырылады. Минералды суларды, алкогольді және алкогольі әлсіз ішімдіктерді ыдыссыз (ақтара) тасымалдауға рұқсат етілмейді.

368. Шыны, полимерлік шөлмектердегі, қаңылтыр банкалардағы және кеспектердегі сыра изотермиялық вагондарда тасымалданады. Пастерленген сыраны жылдың жазғы және өтпелі кезеңдерінде жабық вагондарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

369. Баларалар жүк жөнелтушінің, жүк алушының жолсеріктерінің еріп жүруімен ара ұяларында немесе фанера пакеттерде тасымалданады. Температуралық режимді, рефрижераторлық вагондарды желдету кезеңділігі мен ұзақтығын жүк жөнелтуші белгілейді.

370. ПЭТ-шөлмектердегі өсімдік майы оларды кеңірдек картон жәшіктерге салу арқылы немесе полимерлік термоотырғыш үлдірмен қапталған, бірнеше шөлмектерден тұратын блоктар түрінде тасымалданады. Блоктар олардың қатарларының арасына төсемдер салу арқылы табандықтардағы пакеттерге қалыптастырылады тығыз полимерлік үлдірмен қапталады. Табандықтың биіктігін ескере келгенде пакеттің жалпы биіктігі 180 сантиметрден аспайды.

371. Басқа тез бүлінетін жүктерді тасымалдаудың шекті мерзімдері осы Қағидаға 38-қосымшада көрсетілген.

8-параграф. Изотермиялық, жабық вагондарды, рефрижераторлық және әмбебап контейнерлерді пайдалану шарттары

372. Тез бүлінетін жүктерді тасымалдау үшін изотермиялық және жабық вагондар, рефрижераторлық және әмбебап контейнерлер пайдаланылады. Изотермиялық вагондардың, рефрижераторлық контейнерлер шанағының жүк пен сыртқы ауа арасында жылу алмастыруға мүмкіндік беретін жылу оқшаулағышы болады. Рефрижераторлық вагондарда және рефрижераторлық контейнерлерде жүктерді тасымалдау кезінде белгіленген температуралық режимді сақтау қамтамасыз етіледі. Вагон-термостарда белгілі бір мерзім ішінде жүк шоғырлап жинаған жылу немесе суық сақталады. Жабық вагондар мен әмбебап контейнерлер жүкті жауын-шашыннан қорғайды, ал жылытқан жағдайда , жүк шоғырлап жинаған жылуды немесе суықты белгілі бір мерзімге сақтайды. Жабық вагондар, бұдан басқа, жүктерді тасымалдау кезінде жүк үй-жайын реттелмейтін тура желдетуге мүмкіндік береді.

373. Санатына рефрижераторлық секциялар мен АРВ-Э жататын рефрижераторлық вагондарда осы Қағидада аталған тез бүлінетін жүктер тасымалданады.

374. Вагон-термостарда сақтау мерзімі 10 тәуліктен аспайтын термиялық дайындалған тез бүлінетін жүктер тасымалданады. Биологиялық жылу шығарушы ретінде жеміс-көкөністер вагон-термостарда тасымалданбайды.

375. Изотермиялық вагон-цистерналарда, цистерна-термостарда жүк жөнелтушінің, жүк алушының жолсеріктерінің еріп жүруімен шарап, шарап материалдары тасымалданады. Сүт цистерналарында сүт тасымалданады.

376. Жабық вагондарда, әмбебап контейнерлерде жүру жолында температуралық режимнің талап етпейтін тез бүлінетін жүктер тасымалданады.

Жылытылған жабық вагондарда, әмбебап контейнерлерде тасымалдау тасымалдаушының нұсқауы бойынша жүзеге асырылады.

377. Рефрижераторлық секциялардың жекелеген жүк вагондарына тасымалдаудың әр түрлі режиміндегі жүктерді тиеуге рұқсат етіледі.

378. Жүк жөнелтушінің (жүк алушының) өтінімі бойынша дизель-электростанциясы бар қызметтік вагоннан ағытылып алынған рефрижераторлық секцияның жүк вагонында тез бүлінетін жүктердің болу ұзақтығы 6 сағаттан аспайды.

379. Сыртқы ауаның температурасы теріс болған жағдайда, жүк жөнелтуші жеміс-көкөністерді тиеу кезінде олардың тоңазуын немесе үсуін болдырмайтындай шаралар қабылдайды.

380. Тез бүлінетін жүктерді рефрижераторлық вагондарда тасымалдау кезінде температуралық режим мен желдету қажеттігі осы Қағидаға 39-қосымшаға сәйкес тиеу сәтіндегі жүктің түріне немесе температурасына қарай белгіленеді.

381. Қысқы мезгілде тасымалдау жағдайында вагонға тиеу кезіндегі температурасы минус 5⁰С-тан төмен мұздатылған, тоңазытылған жүктердің, сондай-ақ қорытылған сары майдың температурасын шексіз төмендетуге рұқсат етіледі.

382. Суық түскенге дейін жылдың жазғы және өтпелі кезеңдерінде жабық вагондарда тасымалдау кезінде бүкіл жүру жолында: кепкен балық, жеміс-көкөністер, суытылмаған тағамдық тауық жұмыртқасы желдетіліп отырылады. Жабық вагондарды үздіксіз желдету: жартылай ашық бүйірлік люктер арқылы жүргізіледі.

383. Тез бүлінетін жүктерді рефрижераторлық контейнерлерде тасымалдауды тасымалдаушының рұқсатымен және мүдделі тараптармен (жүк жөнелтушілермен, жүк алушылармен, экспедиторлық ұйымдармен) келісім бойынша фитингілік платформалар мен дизель-электростанция вагонынан тұратын арнайы жабдықталған тіркемелерде ілесіп жүрген механиктер бригадасы жүзеге асырады.

20. Жануарлар мен құстарды тасымалдау

384. Жануарларды жабық вагондарға тиеу мына мөлшерде жүргізіледі:
ірі қара мал (үлкен) - 16-дан 24 басқа дейін оның көлемі мен салмағына қарай ;

ірі қара мал төлдері - 24-тен 28 басқа дейін;

бұзаулар - 36-дан 50 басқа дейін оның жасына қарай;

қойлар мен ешкілер - 80-нен 100 басқа дейін;

шошқалар - 50-ден 60 басқа дейін (бір жануардың салмағы 80 килограмға дейін болғанда), 44-тен 50 басқа дейін (салмағы 80-нен 100 килограмға дейін болғанда), 28-ден 44 басқа дейін (салмағы 100-ден 150 килограмға дейін болғанда), 20-дан 28 басқа дейін (салмағы 150 килограмнан артық болғанда);

жылқылар - 14 бастан артық емес;

түйелер - 8 бастан артық емес.

Жануарлардың көрсетілген санын вагонға орналастырғаннан кейін, тағы бір жануар сиятындай жеткілікті бос аралық қалдырылады. Асыл тұқымды және жоғары өнім беретін жануарларды тиеу нормаларын жүк жөнелтуші мемлекеттік ветеринарлық қызмет органымен келісім бойынша белгілейді.

385. Жылқылар вагонның бойлық осіне қатарластырып бастарымен есік аралық кеңістікке қарай, вагонның әрбір жартысында екі қатардан орналастырылады. Жолсеріктің өтуі үшін ортаңғы қатарларында шеткілеріне карағанда бір жылқы кем қойылады.

Вагондар жылқыларды тиеу үшін жылқы байлайтын төрт көлденең тақта-белдеулермен, екі есіктік тақта-төсемдермен, екі бойлық және төрт жемдік тақталармен жабдықталады.

Жылқыларды тек тағасыз күйде ғана тасымалдауға рұқсат етіледі.

386. Ірі қара мал вагонда көлденең немесе бойлық тәсілмен орналастырылады

Ірі қара малды мамандандырылған вагондарға тиеу тек көлденең тәсілмен ғана жүргізіледі.

Ірі қара малды тиер алдында, оны көлденең тәсілмен орналастыру кезінде вагонның бойлық қабырғасының алынбайтын тақталарына 1-2 жануарға бір шығыршық есебімен малдарды байлау үшін темір шығыршықтар (немесе қапсырма) бұрандасегелермен бекітіледі. Вагонның шетжақ қабырғаларына вагонға көлденең алынбайтын тақталарға салынатын, вагонның шетжақ қабырғаларына жақын әрқайсысы екі тақтадан тұратын сөрелер төселеді. Ірі қара малды тиегеннен кейін вагондардың есік ойығына торлар орнатылады.

Ірі қара малды бойлық тәсілмен орналастыру кезінде вагондар жылқыларды тасымалдауға арналғандағыдай жабдықталады, бірақ есік ойықтарына есіктік тақта-төсемдердің орнына торлар орнатылады. Қойлар, ешкілер, бұзаулар, шошқалар мен ірі қара мал төлдері вагондарға байлаусыз тиеледі.

387. Бір вагонда бұқалар мен сиырларды, қошқарлар мен саулық қойларды, қабандар мен мегежіндерді, сондай-ақ жануарлардың әр түрлерін бірге тасымалдауға рұқсат етілмейді.

Шошқаларды қысқы мезгілде сыртқы ауаның температурасы минус 25°С-тан төмен, ал жазғы мезгілде - салмағы 100 килограмнан астам ірі семіз шошқаларды температура +25°С және одан жоғары болған кезде тиеуге рұқсат етілмейді.

388. Ұсақ жануарлар торлар мен жәшіктерде бірнеше қабаттарда тасымалданады. Вагонның бүйір қабырғасы бойынша тор мен төбе арасындағы аралықтар кем дегенде 0,2 метр болуы тиіс. Жәшіктер мен торлар малдарды күту және желдету үшін өтпе қалдыра отырып, бойлық қабырғаға орнатылады.

389. Вагондап жөнелтілетін жабайы жануарларды тасымалдау әрбір жеке жағдайда тасымалдаушы мемлекеттік ветеринарлық қызмет органымен және жүк жөнелтушімен келісім бойынша белгіленетін жағдайларда жүргізіледі.

Терісі бағалы аңдар олардың түрлеріне қарай металл торлы есіктерімен ағаш торларда тасымалданады. Торлардың есіктерінің өз бетімен ашылмайтын және құлыпқа жабылатын мықты ілмектері бар.

390. Құстарды тасымалдау су өткізбейтін тұтас түбі бар торларда жүргізіледі.

391. Араларды, сондай-ақ өсіруге және жерсіндіруге тағайындалған тірі шаяндарды, балықтарды, балық өсіру материалын (шабақтарды) тасымалдау осы Қағиданың 19-тарауына сәйкес жүргізіледі.

392. Жүк жөнелтуші жөнелтілетін жануарларды белгіленген тасымалдау мерзімдері мен екі күндік қорды ескере отырып, бүкіл жүру жолына сапалы жемдермен, сондай-ақ төсемелермен қамтамасыз етеді. Жемдер мен жем қосымшаларының ветеринарлық-санитарлық тұрғыдан зиянсыздығы ветеринарлық куәлікпен немесе шетелден импортпен келген жануарлар топтамасымен бірге жем әкелінген жағдайда, шекаралық ветеринарлық пунктте ветеринарлық куәлікке қайта ресімделген ветеринарлық сертификатпен расталады.

Жөнелту пунктінде сыртқы ауаның температурасы минус 15°С-тан төмен жағдайда сығындыны, барда мен сүрлем шөпті жем үшін қолдануға рұқсат етілмейді.

393. Жем мен төсеме вагондарда жануарлармен бірге тасымалданады және арнайы сөрелерге немесе вагонның есік аралық кеңістігіне тиеледі. Дәнді азық (сұлы, ұн, кебек пен құрама жем) қаптарға салынады, ал шөп пен сабан - теңдерге баспаланады.

Жем мен төсемелерді тасымалдау үшін жүк жөнелтушінің өтініші бойынша және оның есебінен жеке вагондар беріледі.

394. Жануарлары бар вагондарды дөңестен тарқату және мұндай вагондармен итерме маневрлер ерекше сақтықты сақтай отырып, жүргізіледі. Станция қызметкерлері жануарлары бар вагондардың жолсеріктерін маневрлерді жүргізу басталғаны туралы ескертеді.

395. Жануарларға ілесіп жүретін жолсеріктер жүктерді ілесіп осы Қағиданың 14-тарауында көзделген міндеттерді орындайды. Жүк жөнелтушінің өтініші бойынша және оның есебінен малдарға ілесіп жүрген жолсеріктер үшін жеке вагондар беріледі.

396. Жануарларды тасымалдау кезінде жолсеріктер оларды жазғы мезгілде тәулігіне кем дегенде екі рет, қысқы және өтпелі кезеңдерде бір-екі рет суарады.

Темір жол көлігімен тасымалданатын жануарларды суару жүргізілетін станцияларды тасымалдаушы белгілейді.

397. Ішінде жануарлары бар вагондарды жүру жолында көңнен тазартуды магистральдық темір жол желісінің операторымен және мемлекеттік ветеринарлық қызмет органымен келісім бойынша белгіленетін станцияларда ғана поездың тоқтап тұрған кезінде жолсеріктер жүргізеді. Мұндай станциялар жануарлары бар вагондардың вагондардың тазалануы көзделген темір жолдарға берілуін қамтамасыз етеді.

Ауру жануарлар табылған, сондай-ақ жануарларды ерекше жағдайларда тасымалдау кезінде вагондарды жүру жолында көңнен тазартуға тыйым салынады.

398. Сапар барысында малдың жаппай немесе жекелей ауруының, құлауының әрбір оқиғасы туралы, сондай-ақ мал азық пен су ішуден бас тартқан жағдайда, жолсеріктер жазбаша түрде станция бастығы арқылы Мемлекеттік ветеринарлық қызметке немесе осы станция орналасқан аумақтағы ауданның бас ветеринарлық инспекторына олар малдарды ары қарай тасу мүмкіндігі немесе оларды кідірту туралы шешім қабылдау үшін хабарлайды.

Ауру жануарларды жүру жолында союға рұқсат етілмейді.

399. Жануарлары бар вагондарды кідіртудің барлық оқиғалары, жануарларды вагоннан түсіріп тастау туралы станция, Мемлекеттік ветеринарлық қызмет органының өкілі мен жануарларға ілесіп жүрген жолсеріктің қатысуымен, осы Қағиданың 8-тарауында белгіленген тәртіппен жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасайды. Актінің көшірмелері мемлекеттік ветеринарлық қызмет органының жазбаша талабымен бірге тасымалдау құжаттарына қосып беріледі. Жүк қағазының "Темір жол белгілері" бағанында станция жалпы нысанда акт жасалғаны және ауырған немесе өлген малдармен жоспарланбаған жұмыстарды орындау кезінде тасымалдаушы шеккен нақты шығындар туралы белгі соғады. Тағайындалу (шекаралық немесе өтпелік) станциясында жүк қағазындағы белгінің негізінде жүк жөнелтушіден (экспедитордан) қолданыстағы заңнамаға сәйкес ауырған немесе өлген малдарды түсіріп алғаны үшін тасымалдаушы шеккен нақты шығыстар өндіріліп алынады.

400. Жүру жолында жануарлары бар вагондардың техникалық ақаулығы табылған жағдайда, ақауды анықтаған станция вагондарды дереу жөндеуге және

оларды мүмкіндігі бойынша сол немесе жақын маңдағы поезбен жөнелтуге шаралар қабылдайды.

401. Мал тиелген вагонның түсіруге келгені туралы жүк алушыға және мемлекеттік ветеринарлық қызметке хабарланады.

402. Жануарларды түсіру аяқталғаннан кейін жүк алушы вагондардың (үшінші санат бойынша кейінгі өңдеуге жататын вагондардан басқасы) есік аралық кеңістігінде көнді және төсеме қалдықтарын қалап үюді жүргізеді.

Көң мен төсеменің қалдықтарын жүк алушылардың өтініші бойынша қалап үю үшін тасымалдаушы келген вагондардың саны мен жергілікті жағдайларға байланысты қосымша уақыт белгілейді.

403. Вагондарды зарарсыздандыру тасымалдаушының құралдарымен жүргізіледі.

404. Мемлекеттік ветеринарлық қызмет карантин жариялаған жағдайларда, тасымалдаушы жануарларды тиеуді уақытша тоқтату немесе шектеу туралы жариялайды.

Станцияға келген карантин жарияланған жануарлары бар вагондар жүк жөнелтушінің, жүк алушының өтініші негізінде және мемлекеттік ветеринарлық қызмет органының шешімі бойынша басқа станцияларға адрестері өзгертіледі.

21. Ветеринарлық, фитосанитарлық бақылауға жататын жүктерді тасымалдау

1-параграф. Жалпы шарттар

405. Жанаурлар өнімі мен шикізатын жануарлардың жұқпалы аурулары ықпал етпеген аумақтардан темір жол көлігімен тасымалдауға Қазақстан Республикасы Мемлекеттік шекарасында мемлекеттік ветеринарлық қызмет органдарының бақылауымен жол беріледі.

406. Тасымалдаушы мемлекеттік ветеринарлық қызмет органдарының бақылауындағы жүктерді ветеринарлық қадағалау саласындағы тиісті уәкілетті органдар берген ілеспе ветеринарлық құжаттары болғанда және жүкқұжатта " Жөнелтуші қоса беретін құжаттар" бағанында көрсете отырып қоса берілгенде ғана қабылдайды.

407. Бақылаудағы жүктерді Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттік тасымалдау ветеринария саласындағы ынтымақтасу туралы шарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

408. Мемлекеттік ветеринарлық қызметтің бақылауына жататын жүк ветеринарлық ілеспе құжаттары жоқ екендігі немесе мұндай жүк жұқпалы аурумен ауыратын, сойылған малдың өнімі болып табылатындығы байқалған жағдайда, жүк Мемлекеттік ветеринарлық қызметтің талап етуі бойынша

кідіріледі. Мұндай жүкті ары қарай тасымалдау мүмкіндігі туралы мәселе Мемлекеттік ветеринарлық қызметпен шешіледі.

409. Мемлекеттік ветеринарлық қызметтің бақылауына жататын жүктің жүрген жолда тексеру үшін кідірілуі туралы станция мемлекеттік ветеринарлық қызмет органы өкілінің қатысуымен, осы Қағиданың 8-тарауында белгіленген тәртіппен жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасайды, онда кідірту себептері және оларды жою жөніндегі шаралар көрсетіледі. Актінің көшірмесі тасымалдау құжаттарына қоса беріледі, ол туралы тасымалдаушы оларда "Тасымалдаушының белгілері" бағанында белгі қояды.

410. Тұздалмай кепкен және тұздалып кепкен былғары және тері шикізаты, аң терісі, өңделмеген тері кесінділері, құрғақ түрдегі терінің шелі, жүн, түк, шаш, қауырсын мен мамық, құрғақ ішек шикізаты, қуықтар, мүйіздер, тұяқтар, сүйектер оларды жоғалудан, зақымданудан және тасымалдаған кезде басқа себептер бойынша сапасының төмендеуінен сақтандыру үшін, тасымалдау құралдарын және басқа жүктерді зақымданудан, сондай-ақ адамдарға зиян келтіруден сақтандыру үшін тасымалдауға ыдыста немесе орамада қабылданады.

411. Мал шикізатын тағам өнімдерімен, жануарларға арналған жемдермен, металл бұйымдарымен, бояйтын және буға айналатын заттармен, жеке (тұрмыстық) қажеттіліктерге арналған жүктермен бірге, соның ішінде ұсақ жөнелтулермен тасымалдауға жол берілмейді. Тағамдық шикізатты техникалық мал шикізатымен бірге тасымалдауға жол берілмейді.

Сібірлік күйдіргі қарсы зерттеуге жатпайтын бағалы аң терісі мен тері шикізатын қоспағанда, мал шикізатын контейнерлерде (меншікті және жалға алынғандардан басқасы) тасымалдауға рұқсат етілмейді.

412. Жануар тектес техникалық шикізатты және жемдерді ұсақ жөнелтпелермен тасымалдау ыдыс пен орамаға қойылатын талаптарды сақтай отырып осы Қағиданың 16-тарауына сәйкес жүзеге асырылады.

413. Жануар тектес мал өнімдері мен шикізаты, сондай-ақ ет пен ет өнімдерін тасымалданғаннан кейін вагондар ветеринарлық-санитарлық өңдеуден өтеді.

Вагондарды ветеринарлық-санитарлық өңдеу санатын Мемлекеттік ветеринарлық қызмет органының өкілі белгілейді, ол өңдеуге жіберілетінін көрсете отырып, әрбір вагонға белгіленген нысанда ветеринарлық тағайындау береді.

Вагондарды ветеринарлық-санитарлық өңдеу жүк алушылардың есебінен тасымалдаушының немесе жүк алушының құралдарымен жүргізіледі.

2-параграф. Карантин жарияланған аймақтардан шығатын өсімдік өнімдерін тасымалдау

414. Карантиндік зиянкестерді және өсімдіктер мен арамшөптердің ауруларын қоздырғыштарын (бұдан әрі - карантин объектілері) жұқтырушы болуы мүмкін фитосанитариялық бақылауға жататын жүктерді, соның ішінде өсімдік өнімдері мен басқа да карантиндегі материалдарды (бұдан әрі - карантиндегі жүктер) карантин салынған аумақтардан Қазақстан Республикасының шектерінде тасымалдауға тек жүк жөнелтуші карантиндегі жүктерді тиіп жөнелту орындарында өсімдіктер карантині жөніндегі уәкілетті органдары берген жүктерде карантиндік организмдердің жоқтығын растайтын сертификатты берген жағдайда ғана рұқсат етіледі.

415. Өсімдіктер карантині жөніндегі уәкілетті органнан карантинге жатқызылған аймақтарды, сондай-ақ тасып әкетуге шектеулер енгізілген карантиндегі жүктер тізбесін жариялау туралы ресми хабарлама алғаннан кейін, өзінің қызмет ауданында осындай аумақ бар тасымалдаушы бұл туралы темір жол станцияларына дереу хабарлайды.

416. Бір вагонда, контейнерде жүктің бірнеше жөнелтілімдері (топтамалары) болған кезде әрбір вагонға, контейнерге немесе карантиндегі жүктің әрбір жөнелтіліміне (топтамасына) сертификат (сертификат нысаны Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6029 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 31 желтоқсандағы № 761 бұйрығымен бекітілген) ұсынылады. Сертификаттың бір данасы тасымалдау құжаттарына қоса беріледі, екінші данасы жөнелту станциясында қалады және қатаң есептілік құжаты ретінде сақталады. Жүк жөнелтуші жүк қағазына сертификаттың нөмірі мен берілген күнін көрсете отырып, оның қоса берілгені туралы белгі енгізеді.

417. Жүк жөнелтушінің карантинде деп жарияланған аймақтардан келіп түскен карантиндегі жүктерді түсіруі өсімдіктер карантині жөніндегі меминспекция органының рұқсатымен ғана жүргізіледі.

418. Карантиндегі жүктерді түсіргеннен кейін жүк алушы вагондарды, контейнерлерді тазалауды жүргізеді, ал жүк қалдықтары мен қоқыстарды өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектордың нұсқауы бойынша осы үшін арнайы бөлінген орындарда жояды.

419. Карантиндік зиянкестер мен аурулар жұққан өсімдік жүктерін жоюға, темір жол көлігі паркінің карантиндегі жүктері бар вагондар мен қоймаларға карантиндік зарарсыздандыру жүргізілуіне байланысты барлық шығыстарды жүк алушы төлейді, тиісті жағдайларда оның жүк жөнелтушімен қайта есеп айырысуға құқығы бар.

3-параграф. Карантиндік бақылаудағы импорттық, экспорттық және транзиттік өсімдік жүктерін тасымалдау

420. Карантиндік бақылаудағы импорттық өсімдік жүктерін (бұдан әрі - карантиндегі жүктер) тасымалдауға өсімдіктер карантині жөніндегі құзыретті мемлекеттік орган берген фитосанитариялық сертификат болған кезде ғана рұқсат етіледі.. Жүк жөнелтуші карантиндегі жүктерді экспортқа тасымалдау кезінде Халықаралық теміржолдық жүк қатынасы туралы келісімнің (ХЖүкҚК) теміржолдық жүк қағазына, "Жөнелтушінің қосып берген құжаттары" бағанында оның нөмірі мен берілген датасын көрсете отырып, фитосанитариялық (карантиндік) сертификатты қоса береді.

Карантиндегі жекелеген жүктерді сертификатсыз тасымалдауға өсімдіктер карантині туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларда ғана рұқсат етіледі.

421. Карантиндегі жүктерді Қазақстан Республикасына әкелу, сондай-ақ оның транзиті өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік органның рұқсаты болғанда Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттерінде жүзеге асырылады.

422. Импорттық карантиндік өнім Қазақстан Республикасының аумағы бойынша пломбыланған, жабық немесе изотермиялық, түзік контейнерлерде, герметикалық қаптамаларда, вагондарда тасылады.

423. Карантиндегі жүктерді ауыстырып тиеуге өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспекторлардың рұқсатымен ғана жол беріледі.

Карантиндік фитосанитариялық бақылау бойынша операцияларды жүзеге асыру кезінде станция жұмысының технологиялық үдерісінде көзделген поезды өңдеуге кететін уақыт нормасынан асып кетуге жол берілмейді.

424. Өсімдіктер карантині жөніндегі шекаралық пункттердің мемлекеттік инспекторлары тексеру және зертханалық талдау немесе сараптама жүргізу үшін карантиндегі жүктердің үлгілерін іріктеп алған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен акт ресімдейді, ол шекаралық беру станциясы мен кедендік орган, тасымалдаушы өкілдерінің қатысуымен жасалады. Акт даналарының біреуі тасымалдау құжаттарына қоса беріледі, екіншісі - үлгілерді алу жүргізілген станцияның істерінде сақталады.

425. Міндетті карантиндік шараларды орындау кезінде вагонның, контейнердің кідіртуші тасымалдаушы өкілінің және өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектордың қатысуымен станция өкілі іс-шаралардың басталуы мен аяқталуын көрсетумен жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасай отырып, ресімдейді. Жалпы нысандағы актінің бір данасы жүк алушыға көрсету үшін тасымалдау құжаттарына қоса беріледі.

426. Жүк алушы импорттық карантиндегі жүктерді түсіргеннен кейін вагондар мен контейнерлердегі қалдықтарды жою отырып мұқият тазалайды, ал осы Қағиданың 31-тармағында көзделген жағдайларда өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектордың жазбаша өкіміне сәйкес жуады.

427. Карантиндік объектілерден табылған карантиндік өнім қайтарылуы, зарарсыздануы, карантиндік арам шөптерден тазартылуы немесе техникалық өңделуі тиіс. Карантиндік өнімді қайтарумен, зарарсызданумен, тазартумен немесе техникалық өңдеумен байланысты шығыстарды жүк иелері өтейді.

Егер карантиндік объектілер жүкқан карантиндік өнімнің зарарсыздануы, тазалануы немесе қайта өңделуі мүмкін болмаса, онда мұндай өнім алынып тасталуға немесе "Карантиндік объектілермен залалдаған, залалсыздандыруға немесе қайта өңдеуге келмейтін карантинге жатқызылған өнімді (жүктерді) алу және жою жөніндегі ережені (бұдан әрі – Карантиндік объектілермен залалдаған, залалсыздандыруға немесе қайта өңдеуге келмейтін карантинге жатқызылған өнімді (жүктерді) алу және жою жөніндегі ереже) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің міндетін атқарушының 2006 жылғы 18 шілдедегі № 465 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2006 жылғы 5 қыркүйекте № 4370 тіркелген) белгіленген тәртіппен жойылуға жатады.

Карантиндік өнімді алып тастауды өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор жүзеге асырады, ол жайында Карантиндік объектілермен залалданған, залалсыздандыруға немесе қайта өңдеуге келмейтін, карантинге жатқызылған өнімді (жүктерді) алу және жою жөніндегі ережемен белгіленген нысан бойынша алып тастау актісі жасалады.

Өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор импорттық карантиндік жүкті алып тастау, жою, зарарсыздандыру, қайтару туралы карантиндік фитосанитариялық актіні жасайды. Актінің бір данасы кеден органына, екіншісі – станция әкімшілігіне тапсырылады.

428. Карантиндегі жүктері бар вагондар мен контейнерлердің зақымданғаны, бұл жүктердің жоғалған іздері анықталған барлық жағдайларда тасымалдаушы немесе станция әкімшілігі бұл туралы өсімдіктер карантині жөніндегі меминспекцияның жергілікті органдарына дереу хабарлайды.

22. Қауіпті жүктерді тасымалдау

429. Жүкжөнелтуші тасымалдаушыға қауіпті жүктің әрбір жөнелтіліміне 1996 жылғы 5 сәуірдегі Достастыққа қатысушы мемлекеттердің темір жол көлігі жөніндегі кеңесінің он бесінші мәжілісінде бекітілген Темір жол бойынша қауіпті жүктерді тасымалдау ережесіне сәйкес толтырылған жүкқағазды береді.

Жүкқағаздың жоғарғы бөлігінде жүк жөнелтуші осы жүкке көзделген қызыл түсті мөрқалыпты қояды.

430. Жүкжөнелтуші (жүк алушы) жолсерігінің (мамандарының) сүйемелдеуіне жататын қауіпті жүктер 1996 жылғы 5 сәуірдегі Достастыққа қатысушы мемлекеттердің темір жол көлігі жөніндегі кеңесінің он бесінші мәжілісінде бекітілген Темір жол бойынша қауіпті жүктерді тасымалдау ережесінің талаптарын сақтай отырып тасымалданады.

Жүк жөнелтуші жолсеріктерді арнайы құралдармен және киіммен, дәрі-дәрмек қобдишасымен, құрал-саймандар жиынтығымен, өрт сөндірудің, газдан тазартудың бастапқы құралдарымен жабдықтайды.

431. Жүру жолында ақаулығына байланысты тағайындалуы бойынша жүре алмайтын ақаулы вагондар анықталған жағдайда, вагон поездан ағытылып алынады, арнайы бөлінген жолға беріледі және оны күзетеді.

432. Ыдыс пен бума берік, ақаусыз болуы, жүктің кемуін және шашылуын мүлде болғызбауы, оның сақталуын және тасымалдау қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс.

23. Вагон-цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондарға құйылған сұйық жүкті тасымалдау

433. Құйылмалы жүктерді тасымалдау үшін осы мақсаттарға техникалық түзу вагон-цистерналар мен мамандандырылған цистерналар, бункерлік үсті ашық вагондар, мүкәммал, сондай-ақ меншікті (жалданғандар) вагондар.

Құйылмалы жүктерді тасымалдауға арналған цистерналар нормативтік құжаттардың талаптарына (стандарттарға, техникалық шарттар, техникалық пайдалану ережелері) сай болуы тиіс және жылжымалы құрамға қойылатын талаптар көлемінде сынақтардан өтуге тиіс. Цистернаның нақты үлгісін әзірлеуге арналған техникалық шарттарда жүктің атауы немесе олардың (жүктердің) тізбесі, оларды тасымалдауға арналған цистерна көрсетіледі.

Мұнай және мұнай өнімдерін тасымалдауға арналған цистерналарда мына трафареттердің болуы тиіс: "бензин - мұнай" ("СТ"), " бензин" ("С"), "мұнай" ("Т"), ал арнайы және мамандандырылған цистерналарда - мұнай өнімінің дәл атауы

434. Бункерлік үсті ашық вагондар тұтқыр мұнайбитумын және мұнай коксын тасымалдауға пайдаланылуы мүмкін. Бұларда қатты маркалардағы мұнайбитумын тасымалдауға жол берілмейді.

435. Ашық түсті мұнай өнімдерін тасымалдауға арналған цистерналарда мұнайды, мазутты, мотор отынын және басқа күнгірт түсті мұнай өнімдерін, сонымен қатар майларды тасымалдауға жол берілмейді.

"Бензин" және "ашық түсті мұнай өнімдері" трафареті бар, қазандығының сыйымдылығы 140 және 161 текше метр, жүк көтергіштігі 120 және 125 тонна сегіз осьті цистерналар, қазандығының сыйымдылығы 85,6 текше метр (калибрлеу үлгісі 66), жүк көтергіштігі 120 тонна және қазандығының сыйымдылығы 72,7 текше метр (калибрлеу үлгісі 53), жүк көтергіштігі 60 тонна төрт осьті цистерналар бензин, керосин, дизель отынын және басқа ашық түсті мұнай өнімдерін тасымалдау үшін пайдаланылады.

436. Мына жағдайларда:

егер олардың жоспарлы жөндеуге дейін және немесе қазандық пен арматураны техникалықты куәландыруға дейін бір айдан кемірек қалса;

вагонның анық нөмірі, таңбалаушы тақтайшасы, әзірлеуші-зауыттың тақтайшасы болмаса;

сыртқы баспалдақтар (егер ол вагон конструкциясында көзделген болса), өтпелі көпірлер, жұмыс алаңшалары және олардың қоршаулары болмаса немесе ақаулы болса;

үсті ашық вагон бункері, цистерна қазандығы ақса, бекіткіш-сақтандырғыш және төгу-қюю арматуралары ақаулы болса, цистернаның бу жейдешесінде, үсті ашық вагон бункерінде жарықшақ болса;

қюю және төгу люктерінің қақпақтарында жарықшақ болса;

цистернаның тиеу люгінің қақпағында тығыздаушы аралық төсем болмаса;

қауіптілік белгілері, жазулар, трафареттер мен ажыратушы бояу болмаса;

цистерна қалпағының тиеу люгінбекіту үшін екі не одан аса қатар тұрған лақтырмалы бұрандамалардың болмаса немесе ақаулы болса, вагондарды және контейнерлерді бекітуші-пломбылаушы құрылғылармен пломбылаудың белгіленген ережелеріне сәйкес люк қақпағын пломбылауға арналған тесіктер болмаса, жүкті цистерналарда, бункерлік үсті ашық вагондарда тасымалдауға жол берілмейді.

Қауіпті жүктерді тиеуге берілетін бос цистерналар тиеу басталғанға дейін Ву-14 нысанындағы жеке кітапта тиісті белгі қойыла отырып, тәулік ішінде техникалық қызмет көрсетуге ұсынылады.

Жүк жөнелтушілер бірмезгілде тасымалдаушының өкіліне нақты қауіпті жүкті тасымалдауға қауіпсіздік кепілдігін беретін қазанның, арматураның және әмбебап төгу аспабының техникалық түзіктігін қоса алғанда, қауіпті жүкті тасымалдауға арналған цистернаның техникалық жай-күйі туралы куәлікті (осы Қағидаға 40-қосымша) береді. Куәліктің нөмірі Ву-14 нысанындағы кітапта белгіленеді.

Цистернаны коммерциялық қарап тексеру кезінде қазандық бояуының дұрыстығы және оған меншік иесімен (жалға алушымен) арнайы жазбалардың және трафареттердің дұрыс енгізілуі тексеріледі.

437. Қауіпті жүктерді тасымалдау кезінде жүк жіберуші цистерналарға Вагон-цистерналарда және бункерлік үлгідегі вагондарда құйып тасымалданатын жүктердің алфавиттік көрсеткішіне (осы Қағидаға 41-қосымша) сәйкес Біріккен Ұлттар Ұйымының (бұдан әрі - БҰҰ) қауіптілік белгілерін және нөмірлерін жазып қояды.

Цистерналарға салынатын қауіптілік белгілері қабырғаларының өлшемі 250 миллиметрден кем болмайтын квадрат нысанында болуы тиіс. Белгінің периметрі бойынша жиегінен 15 миллиметр қашықтықта қара түстегі рамка орналасуы тиіс. Белгінің жоғарғы бөлігінде (бұрышта) қауіптілік символы, төменгі (қарама-қарсы бұрышта) - қауіптілік сыныбы, кіші сыныбының нөмірі жазылады. Қауіптілік символы мен қауіптілік сыныбы, кіші сыныбының нөмірі арасында, белгіде апаттылық карточкасының нөмірі қойылатын ақ түсті тік төртбұрыш болуы тиіс. Қауіптілік белгісіндегі символдар мен цифрлар қара түсте болуы тиіс. Апаттылық карточкасы нөмірі цифрының биіктігі 65 миллиметрден, сыныбы, кіші сыныбының нөмірі цифрының - 50 миллиметрден кем болмауы тиіс.

Вагонда қауіптілік белгісінің астында периметрі бойынша ені 10 миллиметр қара рамкамен жиектелген, өлшемдері 120-300 миллиметрден кем емес алқызыл түсті тікбұрышты тақтайшадағы белгі орналасуы тиіс, онда биіктігі 25 миллиметрден кем емес цифрлармен БҰҰ нөмірі көрсетіледі.

Цистерналарда қауіптілік белгілері және БҰҰ нөмірлері екі тараптан қазанның оң жақ төменгі бөлігінде түбі мен қамытының ортасында жайғасады.

Қауіптілік белгілері және БҰҰ нөмірлері цистерналардан қауіпті жүк төгіліп, реттелуге кететін цистерна тазаланып және қазаны жуылғаннан кейін алынады.

Мұнай және мұнай өнімдері төгілгеннен кейін ГУ-27дс және ГУ-27дт нысандарындағы көшпелі жүкқұжаттармен реттеуші тапсырма бойынша жіберілетін жуылмаған, босаған цистерналарды қайтару да осылай олардың ішінде тасымалданған қауіпті жүк тасымалы талабымен жүзеге асырылады. Қауіптілік белгісі және БҰҰ нөмірі жүктен босағаннан кейін мұндай цистерналардан алынбайды. Егер босағаннан кейін цистерналар жуылмайтын болса, онда жүк алушы оларды жол тасымалына ұсынғанда мұндай цистерналарда қауіптілік белгісі болуын қамтамасыз етуі тиіс, ал тасымал құжаттарында цистерна қауіпті жүктен (жүктің атауы көрсетілсін) босатылған, жуылмағандығын көрсетуге және онда бұрын тасымалданған жүк үшін осы Қағидада көзделген мөрқалып қоюға міндетті.

Магистральды темір жол жүйесімен тиесілігіне тәуелсіз цистерналардың жол жүруіне, оның ішінде басқа мемлекеттердің темір жол әкімшіліктерінен қауіптілік белгілерінсіз, жазуларсыз, трафареттерсіз және ажыратушы бояусыз қабылданып алуына рұқсат етілмейді.

438. Цистерналарға қауіптілік белгілерімен, жазулармен және әзірлеуші зауыттың тақтайшасымен қатар қызғыш сары тақтайшалар, егер бар болса апат карточкасының нөмірімен ақ тақтайшалар жабыстырылады.

Цистернаның қазандары тиісті ажыратушы түспен боялған болуы тиіс.

Егер осы Қағидада өзгедей көрсетілмесе меншікті цистерналардың түбі және шеттері жасыл түспен боялып, қазанның бойына жалпақтығы 300 миллиметр ақ жолақ сызылады.

Меншікті және жалдамалы цистерналардың түптеріне: "(жазылған станция көрсетіледі) жедел қайтарылсын" деген трафарет, оның астына цистернаны жалға берушінің немесе иесінің атауы көрсетілген: "Жал..." немесе "Меншік..." деген трафареттер қыстырылады.

Цистерналардың қазандарына осы Қағидада көзделген қажетті жазулар мен трафареттердің қыстырылуын, сондай-ақ боялуын, соның ішінде ажыратушы бояуды:

меншікті және жалға алынған цистерналарды - цистерна иелері немесе жалға берушілер;

түгендеу цистерналарын - тасымалдаушы жүзеге асырады.

Цистернадағы қауіптілік белгілерін, қызғыш-сары және ақ тақтайшаларды жүк жіберуші қазанның оң жақ төменгі бөлігіне, цистернаның екі жағынан қазанның түбі мен қамытының арасына қыстырады. Цистернадағы өзі желімделетін пленканы пайдаланып орындалған қауіптілік белгілері, қызғыш-сары және ақ тақтайшалар вагон-цистерна қазанының материалымен және бояуымен, тасымалданатын жүкпен химиялық үйлесімділікте болуы тиіс және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ететін материалдан жасалған болуы тиіс; -50-ден +50-градусқа дейінгі температура диапазонында атмосферадағы жауын-шашын және климаттық жағдайлар әсеріне төзімділік; көрсетілген маркалауды алғаннан кейін желім құрамының қалдықтарымен қазанның бүлінбеуі тиіс. Қауіптілік белгілері мен тақтайшаларды қағаздан жасауға жол берілмейді.

Осы Қағидада көзделген қазандардың ажыратушы бояуы, сондай-ақ барлық қажетті жазулар мен трафареттер цистерналарға майлы бояумен жазылады.

439. Жүк жіберуші қауіпті жүгі бар цистерналарды жібергені туралы жүкті алушыны жазбаша түрде хабардар етеді. Хабарламада жүктің атауы, цистерналардың және жүкқұжаттардың нөмірлері, жүктелген күні көрсетіледі.

440. Цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондарда тасымалданатын жүктің құйылуы арнаулы жабдықталған және қауіпсіздік талаптарына жауап беретін орындарда жүргізіледі.

Жүк құйылатын және төгілетін орындардың қауіпсіздік талаптарына сәйкестігін жүк жіберуші қамтамасыз етеді.

Атмосфералық жауын-шашын (мысалы, жаңбыр және қар жаууы) кезінде мұнай битумдарын бункерлік үсті ашық вагондарға құю мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін майдан бункерге атмосфералық жауын-шашын түсуінің алдын алатын құрал-саймандармен жабықталған болуы тиіс.

441. Цистерналарды, бункерлік үсті ашық вагондардың құйылуын, төгілуін қамтамасыз ететін персонал бункерлік үсті ашық вагондардың конструкциясын және жабдықтарын, сондай-ақ олардың жеке бөлшектерінің неге арналғанын білуге, құю және төгу жұмыстары жүргізіліп жатқан кезде теміржолдың қозғалыс құрамының сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

442. Мамандандырылған цистерналарды құюға жүк жіберуші, ал мүмкіндігі болса, жүк тасымалдаушы, олардың арасындағы келісімге сәйкес, жүк жөнелтушінің есебінен дайындайды.

443. Мұнай өнімдерін жаппай құятын пункттерде жүктеуге беруден алдын жүк құюға берілген цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондарды коммерциялық тұрғыдан қарауды және қабылдап алуды жүк жіберушінің өкілі мен жүк тасымалдаушы қабылдау-тапсыру пункттерінде немесе жуу-булау кәсіпорындарының бағыттарында бірігіп жүзеге асырады.

Жүк жіберушінің цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондардан оларды жүктеуге қабылдап алғаннан кейін табылған коммерциялық тұрғыдан жарамсыздық жүк жіберушінің күшімен және оның есебінен жойылады.

444. Ашық түстегі мұнай өнімдерін құю не цистернаның түбіне дейін жететін шлангаларды (трубаларды) қолданумен немесе құюдың көбік және электрлік статистика пайда болуының алдын алатын, басқа тәсілдерін пайдаланып жүргізіледі.

445. Жүк жіберілетін станцияның темір жол бағыттарында цистернадан жүктің тамуы пайда болған жағдайда, жүк жіберуші жүкті, қоршаған табиғи ортаны сақтап қалуды қамтамасыз етуге шаралар қабылдайды, оның ішінде жүкті басқа цистерна немесе сыйымдылыққа ауыстырып құйып алу арқылы дереу шара қабылдайды.

Жүк жіберілетін станцияның (бұдан әрі - станция) темір жол бағыттарында цистернадан жүктің тамуын жою тәртібі станцияның техникалық-басқару актісіне қосымшада жазылады.

446. Жан-жақты құю құралымен жабдықталған цистерналарға құйылатын жүктің температурасы 100°C градустан аспауы тиіс.

Бункерлік үсті ашық вагондарға құйылатын битумның температурасы 150°C градустан аспауы тиіс.

447. Цистернаға жүктің құйылуы цистерна қазанында көрсетілген жүк көтеру шамасынан аспауы тиіс.

Цистернаны толтыру деңгейін есептеу осы Қағидаға 42-қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

Бункерлік үсті ашық вагондарға құю кезінде бункерлерге, олардың жоғарғы кабаттарына дейін 250 миллиметр жетпейтіндей етіп толтырылады.

448. Жүк жіберуші құйылып болғаннан кейін:

тығыздаушы қабаттың, қақпақтың диаметріне сәйкес құрылманың дұрыстығын;

тиеу люгі қақпағының, бункердің, төгу-қю арматурасының, бітеулердің герметикалық жабылуын;

цистерна қалпағының бітеу-пломбылау құралдарымен вагон және контейнерлерді пломбылау тәртібіне сәйкес пломбалауын;

жүк құю кезінде вагонның жүк құбырларының сыртқы бетінде, цистерна және бункерлік жартылай вагондардың рамаларында, жүру бөлшектерінде, тежеу жабдықтарында пайда болған ластануларды жоюды қамтамасыз етеді.

Осы тармақта айтылған талаптар бұзылған жағдайда, тасымалдаушы анықталған бұзушылықтар жойылғанша жүк жіберушіден цистернаны, бункерлік үсті ашық вагондарды қабылдамайды.

449. Жүк алушылар жүкті құйып алуды ұйымдастыру, ал қажет болған жағдайда - оны жылыту бойынша алдын ала шараларды қабылдайды. Цистерна қазанында вакуум пайда болуы мүмкін болғандықтан, жоғарғы люктің қақпағы жабық кезде төменгі төгу құралы арқылы жүктің төгілуін жүргізуге жол берілмейді.

450. Бункерлік үсті ашық вагондардан битумды түсіріп алу үшін жүк алушыларда тиісті қабылдап алушы және бумен жылытушы құралдар болуы міндетті.

451. Бункерлік үсті ашық вагондардан битумды түсіріп алу әр вагоннан біртіндеп ретпен жүргізіледі. Үсті ашық вагон аударылып кетпесі үшін екі және одан да көп үсті ашық вагон бункерлерінен бір уақытта жүк түсіруге тыйым салынады.

452. Жүктерді цистерна және бункерлік үсті ашық вагондардан құйып алу қазан және бункердің ішкі бетінен тұтқыр өнімдерді толығымен алу арқылы жүргізілуі тиіс. Мұнай өнімдері жоғарғы құйылымды цистерналардан 1 сантиметрден аспайтын қалдық қалғанда ғана (қалпақтың астының өлшемі бойынша) толық құйып алынған болып саналады. Бункерлік үсті ашық вагондарда 3 сантиметрден аспайтын қалдыққа жол беріледі (бункердің орта бөлігін өлшеу бойынша). Жіберуші мен алушының арасындағы келісім бойынша меншікті (жалдамалы) цистерналардың ішкі бетін тазалау жүргізілмеуі мүмкін.

Тасымалдаушы цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондардың толық құйылып алынғанын тексеруі мүмкін. Құйып алғаннан кейін толық тасымал

құжаттары бойынша жүк алушының пломбасын алуға жіберілген цистерналардың толық ағызып алынғанына тексеру жүргізілмейді.

Құю станцияларында жүктің қалдығы бар, сондай-ақ қазандарының (бункерлердің) сыртқы беті тазаланбаған цистерналар және бункерлік үсті ашық вагондар табылса, жалпы нысандағы ГУ-23 актісі жасалады және вагондар алушыға тазалау үшін қайтарылады.

453. Тасымалданатын құйылмалар қатарынан кейбір жүктер қоймалжыңданып суып қалады немесе оларды құйып алудан алдын жылыту қажеттігін туғызатын көтеріңкі жабысқақтыққа ие болады.

Цистернадағы жүкті жылытумен бір уақытта, әсіресе қыс мезгілінде, ашу кезінде бұзып алмау үшін сыртқы құю құралын қыздыру керек. Бу жейделі цистерналардан құйып алуды тездету үшін құю құралын қысқа уақыт жылытқаннан кейін ашып қояды (15-20 минут), осы ретте жүк цистернадан қоймалжың түрде құйылуды бастайды.

Цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондардағы жүкті алаумен, қыздырғыштармен, форсункалармен және басқа ашық от көздерімен жылытуға, сондай-ақ битумды жылытпастан істікпен, киркамен шұқып түсіруге рұқсат берілмейді.

Бу жейделі цистерналарда келген тұтқыр немесе қоймалжың жүк бумен жылытылады. Бұл үшін құярдың алдында құю құралының корпусындағы шығу (жоғарғы) патрубкасына бу сымнан шығатын шланга қосылады. Сонымен бір уақытта цистернаның бүйірлік түптерінің жанында орналасқан патрубкаларға конденсат шығару үшін шланг кигізіледі. Қысымы 0,3-0,4 Мега Паскаль болған бу құю құралының бу жейдесіне, конденсатқа арналған соңғы патрубкалардан алдымен аз көлемде бу, ал кейін тек конденсат шығатындай етіп ақырындап беріледі.

Бу жіберу және жүкті құйып алу үдерісінде құю құралының конденсат шығаруға арналған төменгі патрубкасы жабық болуы тиіс. Бу берілгеннен кейін құю құралы және цистернаның асты жылытылған соң 15-20 минуттан кейін құю клапандары ашылады. Ерітіліп алынуға тиісті мұз тығыны (суланған мұнай немесе мұнай өнімдерін тасымалдау кезінде пайда болатын) пайда болғандықтан, клапанды ашу кезінде қиындықтар туындаған жағдайда, жылыту уақытын біраз ұлғайту қажет.

454. Цистерна мен бункерлік үсті ашық вагондардағы жүкті құйып алғаннан (түсіріп алғаннан) кейін жүк алушы:

бункерлік үсті ашық вагонды жүк қалдығынан, ластықтан, мұздан, шөп-шаламнан тазартуды;

цистерна және бункерлік үсті ашық вагонның қазанының, рамаларының, жүру бөлшектерінің, тежеу жабдықтарының сыртқы бетін тазартуды және

казандағы белгілер, жазулар және трафареттерді айқын көрінетіндей етіп, қалпына келтіруді;

барлық ілгіш-ілдіргіштерді қалыпты жағдайда қондыруды және қажет болса қысқа істікшені қолданып құлып бұрандарын толығымен бұрап қоюды;

рама жазықтығына қатысты алғанда, сондай-ақ бір-біріне қатысты алғанда үсті ашық вагонның бункерлерін қисайтпастан дұрыс қоюды және бекітуді;

егер цистерна қауіпті жүк тасымалынан кейін тазаланған және жуылған және реттеуге жіберілген болса, қауіптілік белгілерін алып тастауды;

цистернаның төгу-қю бөлшектерін, бекітуші-сақтандырушы арматурасын, басқа жабдықтарын да көліктік жағдайда келтіру, клапанның және қю құралының бітеушесінің тығыз жабылуын;

орнына қондырылған тығыздаушы аралық төсемшелердің болуын, цистерна люгі қақпағының нығыз жабылуын;

босаған цистернаның бекітуші-пломбылаушы құрылғылармен пломбалуын қамтамасыз етеді, егер ол осы Қағидаға сәйкес толық тасымал құжаттары бойынша қайтарылуы тиіс болса.

Осы тармақта айтылған талаптар бұзылған жағдайда, тасымалдаушы жүк алушыдан анықталған бұзушылықтарды жойғанша цистернаны, бункерлік үсті ашық вагондарды қабылдамайды.

455. Жүктің сәйкес емес цистернада, қю құралы жарамсыз цистернада немесе астынан қыздыратын құрылғылары жарамсыз бункерлік жартылай вагонда келгені туралы құйып алу станциясы жүк алушының қатысуымен жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасайды.

456. Жүкті тасымалға ұсыну кезінде жүк жөнелтуші әрбір цистернаға, бункерлік үсті ашық бункерлік вагонға немесе осындай вагондар тобына осы Қағиданың 25-тарауына сәйкес толтырылған жүкқұжат ұсынады.

457. Жүк жіберуші жүкқұжаттың "Жүктің атауы" бағанында әліпбилік көрсеткішке (осы Қағидаға 41-қосымша) сәйкес жүктің толық атауын көрсетеді.

Егер әліпбилік көрсеткіште жүктің атауы болмаса, онда оның аты және рұқсат беруші нұсқаманың нөмірі көрсетіледі.

Егер әліпбилік көрсеткіште жүктің тиісті апаттық карточкасының нөмірі болмаса, онда жүк жіберушінің жіберілген жүкке жасаған апаттық карточкасын жүк жіберуші жүкқұжатқа қоса береді. Бұл жағдайда жүк жіберуші жүкқұжаттың "жүктің атауы" бағанында "А.К. қоса берілген" деген белгі жасайды.

458. Жүктер тасымалға жіберуге болатындай ингибирленіп, флегматизацияланып немесе бұл жайында әліпбилік көрсеткіште тиісті жазуы бар, негізгі заттың белгілі бір концентрациясымен ұсынылған жағдайда, жүк

жіберуші жүкқұжатта жүктің атауынан кейін оның жай-күйін көрсетеді, мысалы: "Су араласпасы 20-дан 60%-ға дейін пероксид сутегі", "Ингибирленген бутацион".

459. Жүкқұжаттың жоғарғы жағында жүк жіберуші Вагон-цистерналарда және бункерлік үсті ашық вагондарда құйылып тасымалданатын жүктердің алфавиттік нұсқағышына сәйкес осы жүк үшін "Тасымал құжаттарындағы мөртабандар" бағанында (осы Қағидаға 41-қосымша) көзделген қызыл түсті мөртабан басады. Жүк жіберушінің жүкқұжатта көрсеткен мөртабандары негізінде жіберу станциясында тасымалдаушының өкілі вагон парағына да осыған ұқсас мөртабандарды басады.

460. Қауіпті жүкті меншікті немесе жалдамалы цистерналарда тасымалдауға тасымал құжаттарын ресімдеу кезінде жүк жіберуші жүкқұжаттың сыртқы бетіндегі бағанда "Вагон (қазан) және арматура жарамды және белгіленген талаптарға сай" деген белгі жасайды.

Цистерналарға және бункерлік үсті ашық вагондарға құйылма жүктердің жүктелуіне жауапты жүк жіберушілер жүкқұжаттың сыртқы бетіндегі бағанда "Жүк Жүк тасымалдауды жоспарлау. Тасымалдау үдерісін, жүк тасымалдаумен байланысты операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнаулы зерттеулер мен сараптамаларды жүргізу технологиясы мен қағидасына сәйкес тиелді" деген, қолдарын қойып куәландырған белгі жасайды.

461. Мұнай өнімдерін вагондар топтарымен және бағыттарымен бір жүкқұжат бойынша тасымалдау кезінде сапа төлқұжаты (сәйкестік сертификаты) цистерналардың ажыратылуы (мысалы: жарамсыздығына байланысты себелеу кезінде) жағдайларында пайдаланылатын етіп, ең кемінде 5 дана қылып қосылады.

462. Толық тасымал құжаттары бойынша босаған меншікті немесе жалдамалы цистерналар және бункерлік жартылай вагондар тасымалданады.

Бұл ретте жүкқұжаттың "Жүк атауы" бағанында босаған цистернаның (оны тазартқаннан кейін) жүк жіберушісі: "Тасымалдан босаған (жүк атауы толық көрсетіледі), _____ станциядан №___ жүкқұжат бойынша келген (жүкқұжат нөмірі, станция атауы көрсетіледі), толық төгілген, тазаланған, жуылған және нейтралданған" деп көрсетеді.

Бұл ретте жүк жіберуші жүкқұжатта ондағы жүкке тиісті, қауіптілік туралы мөртабан басады және апат карточкасының нөмірін қояды.

463. Реттеуші тапсырма бойынша мұнай және мұнай өнімдерін құятын пункттерге жүретін босаған цистерналар, бункерлік үсті ашық вагондар ауыспалы жүкқұжаттар бойынша тасымалданады.

Ашық түстегі мұнай өнімдері құйылып алынып, босаған цистерналар ГУ-27 дс нысандағы ауыспалы жүкқұжат бойынша (осы Қағидаға 45-қосымша), ал

күңгірт түстегі мұнай өнімдері құйылып алынып, босаған цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондар тасымалы - ГУ-27 дт нысандағы ауыспалы жүкқұжаттар бойынша (осы Қағидаға 45-қосымша) жүзеге асырылады.

464. Жүк алушы ауыспалы жүкқұжатпен бір уақытта ауыспалы жүкқұжаттың жіберу станциясында қалатын бөлігін де толтырады.

Жүк алушыдан ауыспалы жүкқұжатты алып, станция оның толтырылуының дұрыстығын, толық құйылып алынғандығын және цистернаның тазартылғанын растайтын бағанда алушының қолы мен мөрі (мөртабан) барлығын тексереді.

Босаған цистерна және бункерлік үсті ашық вагондарды қарау нәтижелері бар ауыспалы жүкқұжаттың сыртқы беті жаңа жүк жүктеу станциясында толтырылады.

Жуу-булау пункттерінде рұқсат етілген нормадан асатын жүктің төгілмеген қалдықтары бар цистерналар және бункерлік үсті ашық вагондар анықталған жағдайда, құю немесе жуу-булау пунктінде анықталған цистернаның (бункерлік үсті ашық вагонның) толық төгілмегені туралы ГУ-7а нысаны бойынша акт (осы Қағидаға 55-қосымша) жасалады. Жасалғаны туралы тиісті белгісі ауыспалы жүкқұжатта бар бұл акт, онымен бірге тасымалдаушыға тергеу және кінәлілерді жауапкершілікке тарту үшін жолданады, сондай-ақ жүк алушыдан тазарту және цистерналардың (бункерлік жартылай вагондардың) тазарту астында тұруымен байланысты шығындар үшін төлем өндіріп алуға негіз болып табылады.

465. Қысым астындағы жүктерді тасымалдауға есептелген қысылған, сұйытылған 2 сыныпты газдарды тасымалдау мамандандырылған, меншікті цистерналарда жүзеге асырылады.

Терең суыту әдісімен сұйытылған газдар (мысалы азот, оттегі) қалыпты атмосфералық қысымда тасымалданады.

Цистернадан шығатын газды (газ шығару) алып кетуге арналған цистерна құрылғысы әр уақыт ашық болуы және тасымал уақытында шығатын газдың кедергісіз жойылып кетуін қамтамасыз етуі тиіс.

Мұндай жүк тасымалы үшін ұсынылатын цистернаның сыртқы беті ашық-күлгін түске боялуы тиіс. Аммиак үшін ені 300 миллиметр сары түсті, хлор үшін қорғаныс түстегі, күкіртті ангидрид үшін қара түсті, бутан, бутилен, пропан және басқа жанғыш газдар үшін қызыл түсті ажыратушы жолақтар цистерна қазанының бойымен, орта сызық бойынша, екі жағынан жүргізіледі.

Цистернаның қазандығында осы Қағиданың 41-қосымшасына сәйкес жүк жіберушімен қауіптілік белгілері жабыстырылады.

Газ шығаратыны бар цистерналарда: "Газ шығарушы жабылмасын" деген жазу болуы тиіс.

Мұндай жүк тасымалына арналмаған цистерналарға құюға жол берілмейді.

Цистерналардың сұйытылған газбен толтырылуы Қазақстан Республикасының техникалық реттеу саласындағы құзырлы органдарымен белгіленген нормаларға сәйкес жүзеге асырылады. Қазанның белгіленген нормадан жоғары толтырылуына жол берілмейді.

Тасымалдау жағдайында вентильдердің жай-күйін бақылауды цистерна пайдаланушы қамтамасыз етеді.

Жөнелтілердің алдында цистерналардың қазандарынан түтікшелі манометр мен үш жүрісті кран алынған болуы тиіс. Манометрге арналған саңылауға оймасы бар тығын орнатылған болуы тиіс.

Жолсеріктермен қосталып жүретін цистерна тасымалданған жағдайда, манометр алынбайды.

Бұл құралдар орналасқан, құлыптанатын арматуралы кебежелермен жабдықталған цистерналардан манометр және басқа бақылау-өлшеу құралдары алынбайды.

Арматуралы кебеженің есігі кілтпен жабылған және жүк жіберушінің пломбасымен пломбыланған болуы тиіс.

Арматуралы тамбурдың сыртқы есіктерін жүк жіберуші бекіту-пломбылау құрылғысымен пломбалайды.

Жүк жіберуші 2-сынып жүктерін жолсеріктерге арналған тамбурмен жабдықталған цистерналарға құю және мұндай цистерналарды бірге алып баратын кісісіз жіберу кезінде тамбурдың терезе әйнектерін фанерамен немесе басқа материалмен қорғайды, тамбурды кілтке жабады, тамбур есіктерін өз пломбасымен пломбалайды.

Жүк алушы цистернаны толығымен ағызып алады. Құйып алынғаннан кейін цистернадағы қысым 0,04-тен 0,07 Мега Паскальға дейін болуы тиіс.

Босаған цистернаны жіберетін жүк жіберуші жүкқұжаттың "Жүк атауы" бағанында: "Цистерна (жүктің толық атауы көрсетіледі) босаған, құйып алынған. Қазандағы қысым _____ МПа" деп көрсетеді.

Жүк жіберуші жүкқұжаттың жоғарғы бөлігінде және тасымалдаушы вагон парағында осы Қағидада көзделген, жүгі бар цистерналарға арналған мөртабандар басылуын қамтамасыз етеді.

466. 3-сыныптағы тез жанатын сұйықтық тасымалына арналған цистерналардың қазандары диметилдихлорсилан, метилтрихлорсилан үшін ашық-күлгін, акролейн және ингибирленген акролейн, метанол үшін сары, күкіртті көміртек үшін күлгін түске боялуы тиіс.

Қазанның екі жағынан да цилиндрлік бөлігінің бойындағы осьтік сызықпен 500 миллиметр жалпақтықта жолақтар сызылады.

Қазанның оң бөлігінде оның екі жағынан да қамыттан 50 миллиметр қашықтықта қара сызықта ақ түспен боялған тікбұрыштар құратын "үзінділер"

қалдырылады. Осы тікбұрыштар көлемінде жүктің атауы орналастырылады (әріптер биіктігі 150 миллиметр).

Осыған ұқсас жазулары бар осындай тікбұрыштар кесесіндегі осьтің астынан екі түптің де орта бөлігінде жабыстырылады.

Жүк жіберуші босаған цистернаны тасымалға ұсыну кезінде жүкқұжаттың " Жүктің атауы" бағанында "Цистерна толығымен құйылып алынған, жуылған, азотпен толтырылған және герметикалық түрде жабылған. Қазандағы қысым ____ МПа" деп көрсетеді.

Вагон-цистерналарда және бункерлік үлгідегі вагондарда құйып тасымалданатын жүктердің алфавиттік көрсеткішінде (осы Қағидаға 41-қосымша) сәйкес көрсетілген, "*" белгісімен белгіленген 3.1-сыныпшасына жататын, 35 градус және одан да төмен қайнау температурасымен тез жанатын сұйықтықтар қысымды жүкке арналып есептелген және көлеңкелі қорғанышы бар мамандандырылған меншікті цистерналарда тасымалданады. Құю-төгу құрылғысы және алдын-ала сақтандыру клапандары люктің қақпағында монтаждалып жасалған және бекіту-пломбылау құрылғысын пломбылауға арналған алдын-ала сақтандыру қалпағымен жабылған болулары тиіс.

Күкіртті көміртек жоғарғы құю құралы бар меншікті цистерналарда тасымалданады.

Күкіртті көміртек тасымалы инерттік газдың (азоттың) артық қысымы текше сантиметрге 0,1-ден 0,3 килограмм-күш астында жүзеге асырылады.

Артық қысымның шамасын жүк жіберуші жүкқұжатта жүк атауының астында көрсетеді.

Метанол төменгі құю құралынсыз, люктің қақпағының үстінде алдын-ала сақтандыру кожухтарымен жабдықталған мамандандырылған меншікті немесе жалдамалы цистерналарда тасымалданады.

Метанолдың басқа цистерналарда тасымалдануы, сондай-ақ метанолға арналған цистерналардың мақсатсыз пайдаланылуына жол берілмейді.

Метанолдың тасымалы да солай инерттік газдың (азоттың) артық қысымы текше сантиметрге 0,1-ден 0,3 килограмм-күш астында жүзеге асырылады. Бұл жағдайда цистерналар манометр мен бекіту арматурасымен жабдықталады.

Метанол толтырылған, сондай-ақ метанолдан босаған цистерналар тасымалы жүк жіберуші (жүк алушы) жолсеріктерінің бірге алып жүруімен қамтамасыз етіледі.

Метанолды құю аяқталғаннан кейін жүк жіберуші осы Қағиданың 465-тармағында белгіленген талаптарды орындайды және қосымша аттандыру таңбасы бар белгі іледі.

Метанол тиелген цистерналарды қабылдау кезінде тасымалдаушы өкілі жүк жіберушінің осы Қағиданың 448-тармағында белгіленген талаптарды сақтауын

тексереді. Алып жүруге жауапты тұлға цистерна қалпағының алдын-ала сақтандыру кожухтарында бекіту-пломбылау құрылғысының барлығын және жарамдылығын тексереді.

Құрамында метанола бар цистерналар болатын пойызды құру кезінде тасымалдаушының өкілі натурлық парақта сол цистерналардың нөмірлеріне қарсы "Метанол" белгісінің болуын тексереді.

Метанола бар цистерна тағайындау станциясына түскенде жүк алушы: тасымалдаушыдан цистернаны қабылдаған кезден бастап оның күзетілуін; цистернадан жүктің құйылып алынуын, метанолдың иісі толық кеткенше цистернаның сумен тазартылуын, судан толық кептірілуін және цистернаның азотпен үрленуін қамтамасыз етеді.

Осы жұмыстар өткізілгеннен кейін цистерна тағайындау станциясында тасымалдаушының өкілімен тексеріледі. Станцияда электр-аккумуляторлық немесе өрттен қауіпсіз шамдар жоқ болғанда, цистерналардан ағызып алудың толықтығын тексеру тек тәуліктің жарық мезгілінде өткізіледі.

Тексеруден кейін бос цистернаның жүк жіберушісі қақпақты тығыз жабады, сақтандыратын қаптаманы жабады және оны бекіту-пломбылау құрылғысымен пломбылайды.

Бекіту-пломбылау құрылғысымен бірге цистернаның жүк жіберушісімен таңба ілінеді, таңбаға "Бос - метанол" жазбасы жазылады, сонымен қатар жүк алушының атауы, жөнелту станциясы және бос цистернаның тағайындау станциясы көрсетіледі.

Азот қабат астында тасымалданған метанол цистернадан түсірілгеннен кейін, цистерна осы цистерналарды пайдаланудың нормативтік құжатнамасымен қарастырылған азотпен толтырылады, ол туралы жүк жіберуші арнайы жүк қағазға белгі қояды.

"Метанол" трафаретімен құжаттарсыз цистерна (тиелгені де, босы да) табылған жағдайда, тасымалдаушы коммерциялық акт жасайды, бекіту-пломбылау құрылғысымен бірге болатын белгідегі жазбаларға сәйкес тасымалдау құжаттарын рәсімдейді және цистернаны жолсеріктің алып жүруімен тіркелу трафаретіне сәйкес станцияға жолдайды.

Құжатсыз цистерналардың кешігу уақыты тасымалдаушының өкілімен жалпы үлгідегі ГУ-23 актісімен ресімделеді, оның көшірмесі тасымал құжаттарға қыстырылады.

467. 4-сыныпқа жататын тез тұтанатын қатты заттар, өздігінен жанатын заттар және сумен әрекет еткенде тұтанатын газдар бөліп шығаратын заттар үш ішкі сыныпқа бөлінеді: 4.1 - тез тұтанатын қатты заттар, 4.2 - өздігінен жанатын заттар, 4.3 - сумен әрекет еткенде тұтанатын газдар бөліп шығаратын заттар, мұндай жүктер қасиеттеріне байланысты жоғарғы ағызу немесе төменгі ағызу

аспабымен жабдықталған мамандандырылған меншікті цистерналарда тасымалданады. Цистерналар жанбайтын материалдардан жылу оқшаулағышпен және қыздыруға арналған құрылғысымен жабдықталуы тиіс.

4.1-ішкі сыныпқа жататын тез тұтанатын қатты заттар (мәселен, капролактама, нафталин, сұйық күкірт) балқытылған күйінде тасымалданады. Цистернаның қазаны жарық-сұр түске боялуы және осы осы Қағиданың 465-тармағында көрсетілген қызыл түсті жолағы болуы тиіс.

Цистернаның түбі және рамасы осы Қағиданың талаптарына сәйкес боялады.

4.2-ішкі сыныпқа жататын өздігінен жанатын заттар (мәселен, сары фосфор) су (кальций хлорид ерітіндісінің) қабаты астында төменгі ағызу аспабы жоқ, қыздыруға арналған құрылғысымен жабдықталған мамандандырылған меншікті цистерналарда тасымалданады.

Цистернаның қазаны сары түске боялуы тиіс, қазанда: "Сары фосфор" деген жазу жазылады.

Қазанды бойлай оның екі жағы ені 500 миллиметр қызыл жолақпен боялады.

Цистернаға сары фосфор құйылғаннан кейін жүк жіберуші оған су құяды, ал жол жүру маршруты бойындағы аудандарда сыртқы ауаның температурасы 0° С-тан төмен болғанда қабат биіктігі 30 сантиметр болатын кальций хлоридінің қатпайтын ерітіндісін құяды. Сары фосфор ауа температурасы 40°С-тан жоғары аудандарға жөнелтілгенде су қабатының биіктігі 60 сантиметр құрауы тиіс. Сары фосфордың құйылу биіктігі осы Қағиданың талаптарына сәйкес анықталады.

Толтыру аяқталысымен цистернаны жүк жіберушінің өкілі қарап тексереді, одан кейін құю штуцері фланецпен басып тасталынады, қалпаққа сақтандыратын қаптама киіледі, ол бекіту-пломбылау құрылғысымен пломбаланады.

Сары фосфор цистернадан жүк алушымен толық құйылып алынады.

Құйылып алынғаннан және тасымалға ұсынылғаннан кейін бос цистерналар: азотпен толтырылады, немесе олардың сыйымдылығының 96 %-нан кем емес және 98%-нан көп емес сумен толтырылады; 1 қазан мен 31 наурыз аралығы кезеңінде тасымалданғанда суда оның қатуын алдын алу үшін антифриздің жеткілікті мөлшері болуы тиіс; антифриз коррозиялық белсенділігінен және фосформен реакцияға түсу қабілетінен айрылған болуы тиіс.

сары фосфордан босатылған цистернаның жүк жіберушісі жүкқұжаттың " Жүктің атауы" бағанында:

"Сары фосфордан босатылған цистерна, толық құйылып алынған, сары фосфордың қалдықтарынан және кірден (шламнан) тазартылған және биіктігі __ см. сумен (кальций хлоридінің ерітіндісімен) құйылған. Цистернаны тасымалдау сары фосфорды тасымалдау шарттарында жүзеге асырылады.

468. 5-сыныпқа жататын тотығатын заттар және органикалық пероксидтер екі ішкі сыныптарға бөлінеді: 5.1-сыныпқа жататын тотығатын заттар және 5.2-сыныпқа жататын органикалық пероксидтер және олар жүк жіберушілердің, жүк алушылардың мамандандырылған цистерналарында тасымалданады. Цистерналарда, олардың ішінде артық қысымның пайда болуын, сұйықтықтың ағып кетуінің алдын алатын, сонымен қатар цистернаның ішіне бөтен заттардың түсу мүмкіндігін болдырмайтын цистернаның үстінде орналасқан сырмалар болуы тиіс.

5.1-ішкі сыныпқа жататын сутегінің пероксиді, концентрациясы 60 %-дан жоғары су ерітіндісі, тұрақтандырылған, артық қысымға есептелген мамандандырылған меншікті алюминий цистерналарда жүк жіберуші (жүк алушының) жол серігінің алып жүруімен тасымалданады.

Жүкті тасымалдау:

сутегінің пероксиді құйылған әр үш цистернаға кемінде су құйылған бір цистерна есебімен жылу оқшаулағышпен жабдықталған цистернадан;

ілесіп жүру бригадасы, сонымен қатар техникалық жабдықтар мен мүлік орналасып бір жабық вагоннан;

сутегінің пероксиді тиелген цистернадан және қысым астындағы жүктерді тасымалдауға есептелген ұқсас бос цистернадан тұратын арнайы технологиялық секция (вагондардың топтары) құрамында жүзеге асырылады.

Бұл ретте сумен толтырылғандар цистерналар және бос цистерна сутегінің пероксиді тиелген цистернаны ілесіп жүру вагонынан тасалау үшін қолданылады.

Көрсетілген технологиялық секциялар жүк жіберушімен қалыптастырылады.

Секция құрамына оған жатқызылмаған вагондарды қосуға жол берілмейді.

Тасымалдау құжаттарында "Секция. Ағытуға болмайды" мөрқалыбы қойылуы тиіс.

469. 6-сыныпқа жататын улы және жұқпалы заттар екі ішкі сыныпқа бөлінеді: 6.1 - улы заттар, 6.2 - жұқпалы заттар.

6-сыныпқа жататын улы және жұқпалы заттарды тасымалдағанда цистерна қазанының түбі және рамасы осы тараудың талаптарына сәйкес боялады.

6.1 ішкі сыныбына жататын улы заттар олардың қасиеттеріне байланысты жоғарғы ағызу аспабымен жабдықталған мамандандырылған меншікті цистерналарда тасымалданады.

Құюдан кейін жүк жіберуші осы Қағиданың 448-тармағында белгіленген талаптарды орындауы тиіс.

Түсіру барысында жүк алушы цистернадан жүкті толық қалдықсыз ағызып алады, оны жуып, содан соң одан жуу сұйықтығын тазартады, және осы цистернаны пайдаланудың нормативтік құжатнамасымен қарастырылған қысым

астында азотпен цистернаны толтырылады және цистерна қалпағын бекіту-пломбылау құрылғысымен пломбалайды.

Ағызып алудың толықтығы, тазартудың мұқияттылығы, цистернаның азотпен толтырылуы және барлық вентильдердің саңылаусыз жабылуы жүк алушымен бос цистернаны қайтару жүкқағазында "Жүктің атауы" бағанында келесі мазмұндағы жазумен расталады: "Цистерна толық ағызып алынған, жуылған, қазандағы қысым ____ МПа және саңылаусыз жабылған".

Параантрацен тек жүк жіберуші (жүк алушы) өкілінің ілесіп жүруімен тасымалданады. Цистернаның қазаны сары түске боялған болуы тиіс.

Қазанды бойлай оның екі жағы ені 500 миллиметр көк жолақпен боялады. Цистернаның түбі және рамасы осы тараудың талаптарына сәйкес боялады.

470. 8-сыныпқа жататын улы және коррозиялық заттарды тасымалдау, олардың қасиеттеріне байланысты ішкі қорғау қабаты бар мамандандырылған меншікті цистерналарда жүзеге асырылады.

Қышқылдарды тасымалдауға арналған цистерналарда келесі айырмалық бояулар және трафареттер болуы тиіс:

қазанды бойлай оның ені 500 миллиметр сары жолақпен боялады, ал қазанның шеткі түптерінде - сондай түсте 1x1 метр мөлшеріндегі төртбұрыш;

екі жағындағы сары жолақтардың ортаңғы бөліктерінің ажырамасында төртбұрыштар ішінде және қазанның түптерінде қара бояумен қышқыл атаулары көрсетілген трафареттер (әріптердің биіктігі 150 миллиметр) салынады (мысалы, "Қауіпті/Күкірт қышқылы", "Қауіпті/Меланж", "Қауіпті/Олеум", "Қауіпті/Тұз қышқылы").

Сонымен қатар, қышқыл цистерналарының шеткі түптерінде цистернаның тіркелуі туралы трафареті салынады: " _____ ст. жедел қайтару (тіркелу станциясы және жолы көрсетіледі)".

Қышқылдардың концентрациясы мен құрамы техникалық құжатнамалардың талаптарына сай болуы тиіс.

Күкірт қышқылы және оған жатқызылған аккумуляторлық, мұнаралық немесе гловерлік, моногидрат және купорос майы, тек қана арнайы күкірт қышқылдық цистерналарда тасымалданады.

Олеумді (күкіртті түтіндеуші қышқыл) тек жүк жіберушіге тиесілі арнайы олеумдік жылытылатын цистерналар-термостарда тасымалдауға жол беріледі.

Меланж (азоттық қышқылының күкірт қышқылымен қоспасы) тек арнайы меланждық цистерналарда тасымалданады, және тасымалдаушының рұқсатымен - күкірт қышқылдық цистерналарда.

Тұз қышқылын тек арнайы лайықталған, ішінен гуммирленген, жүк жіберушіге тиесілі цистерналарда тасымалдауға жол беріледі.

Ингибирленген, тұзды және хлорсульфонды қышқылдар арнайы бөлінген, жүк жіберушіге тиесілі, күкірт қышқылды цистерналарда тасымалданады.

Жіберуші-зауыт ингибирленген, тұз қышқылын тасымалдау үшін бөлінген цистерналар ішінен химиялық тұрақты үш қабат эмальмен, содан соң химиялық тұрақты екі қабат лакпен боялуы тиіс.

Азот, сірке және фосфор қышқылдары тек жүк жіберушінің немесе жүк алушының арнайы цистерналарында тасымалданады.

Мүкәммал паркінің цистерналарын қышқылдарды тасымалдау үшін пайдалануға жол берілмейді.

Жүк жіберуші қышқылды өз бетімен осы жүкті тасымалдауға бөлінбеген кәдімгі цистерналарға құйған жағдайда, сонымен қатар қышқылды тиісті емес қышқылды цистерналарға құйған жағдайда (мысалы, тұз қышқылын күкірт қышқылды цистернаға құйғанда), жөнелту станциясы цистерналарды ағызып алу, тазарту және бейтараптандыру үшін жүк жіберушіге дереу қайтаруы тиіс.

Қышқыл құйылар алдында цистерна жүк жіберушімен коммерциялық тұрғыдан мұқият қаралып тексерілуі тиіс. Бұл ретте қазанның ішкі бетінің тазалығына және қақпақ жапқышының тығыз жабылуының қамтамасыз етілуіне ерекше назар аударылуы тиіс.

Қарау барысында цистернаның қақпақ жапқышы тек қарау уақытында ғана ашылады, ал қарау аяқталғаннан кейін оның астына қышқыл әсеріне тұрақты аралық төсемі орналастырылып жабылады және толық герметикалық бекітіледі. Мұндай жай-күйде цистерна, егер тазарту талап етілмесе, құйылу уақытына дейін қалады. Цистерналарды селдір жабылған қақпақ жапқышпен қалдыруға жол берілмейді.

Егер цистерна қоқыстан (шламнан) тазалау немесе құюдың алдында жуу талап етілсе, бұл операциялар жүк жіберушінің күшімен және өз есебінен орындалуы тиіс.

Меланжды даярлау, сонымен қатар тұз қышқылын ингибирлеу жүк жіберушімен құйғанға дейін кәсіпорын иелігіндегі арнайы лайықталған сыйымдылықтарда жүргізіледі. Бұл операцияларды құю үдерісінде тікелей цистерналарда жүргізуге жол берілмейді. Цистернаға құю кезінде меланжтың температурасы $+30^{\circ}\text{C}$ жоғары емес, ал жазғы уақытқа $+40^{\circ}\text{C}$ жоғары емес болуы тиіс.

Қышқылды құйғаннан (ағызғаннан) кейін жүк жіберушімен (жүк алушымен) қышқыл әсеріне тұрақты аралық төсемімен цистернаның қақпақ жапқышы жабылады, оның бимешіктері мұқият оралып және бекіту-пломбылау құрылғысымен пломбланады, цистерна қазанының сыртқы бетіне аққан қышқыл бейтараптандырылады.

Қышқыл қалдықтары жойыла отырып, толық қотарып төгілуі тиіс. Сонымен қатар жүк алушы қазанның сыртына аққан жерлерді сүртуі тиіс. Қышқылды төккеннен кейін жүк алушы қышқыл әсеріне тұрақты аралық төсемімен қақпақ жапқышы тығыз жабады, бимешіктерді орайды және цистернаны пломбалайды.

471. Тиелген цистернада ақау табылып, оның салдарынан цистернаның тағайындау бойынша одан әрі жүруі мүмкін болмаған жағдайда, мұндай цистерна станцияның арнайы бөлінген жолында қалдырылады.

Жолсерігі болған жағдайда, цистерна оның күзеті астында болуы тиісті. Егер цистерналардың тобы бір жолсерігінің ілесуімен ғана тасымалданса, онда пойыздан барлық топ ағытылады.

472. Ақаулы цистернаның кешігуі туралы тасымалдаушының өкілі, ал жолсерігі болған жағдайда, соңғысы телеграфпен (факске) жүк жіберушіні хабардар етеді және қажеттігіне қарай мамандарды іссапарға жіберуі және/немесе жүкті қайта қоюға алуға арналған құрылғылары бар цистернаны жіберуді талап етеді.

Меншігіндегі немесе жалданған цистернаны ағыту туралы хабарландыру алғанда жүк жіберуші (жүк алушы) цистернаны ағытқан жерге мобильді бөлімшені немесе өз өкілін жолдайды.

473. Жол жүріп келе жатқанда, қауіпті жүгі бар цистернада ақау табылған жағдайда, қауіпті жүкті қайта айдау, цистернаны тазарту және тазартуға пайдаланған суды жою тасымалдаушы өкілінің қатысуымен жүргізіледі.

Қауіпті жүкті қайта айдау уақытында жүк қалдықтарын жою аяқталғанға дейін цистерна күзет астында болуы тиіс.

474. Жүктің ағысы пайда болған немесе басқа апаттық жағдай орын алған жағдайда, осы жүкке апаттық карточкадағы нұсқауларға сәйкес қажетті шаралар қабылданады.

Цистернаның ақауы туралы жолсерігінің қатысуымен цистернаның техникалық жан-күйі көрсетіле отырып, жалпы нысанды ГУ-23 актісін толтырылады, онда: ақау түрі, оның пайда болу себептері, ақауларды жою жөнінде қабылданған шаралар, сонымен қатар цистернаның одан әрі жүру мүмкіншілігі туралы, ал ол мүмкін болғанда - тасымалдаушы өкілімен. Жалпы нысанды ГУ-23 актісінің көшірмесі тасымал құжаттарына қосылады.

475. Тиелген, сонымен қатар газдан тазартылмаған бос цистерналарды жөндеу ерекше сақтықпен жүргізіледі, бұл ретте:

цистерна қазанын жөндеуге;

қазан бойынша соққылар жасауға;

жарылыс қаупі бар аспаптарды пайдалануға және ашық отпен цистерналар жанында болуға;

дәнекерлеу құрылғысы қолданылатын кез келген жұмыстарды жүргізуге жол берілмейді.

Отты, дәнекерлеуді және соққыларды пайдалана отырып, арбашықтарды жөндеу қажеттігі туындаған жағдайда, олар цистерна астынан домалануы және қазаннан 20 метрден кем емес ара қашықтыққа апарылуы тиіс.

476. Бос немесе жалданған, меншікті цистернаны жөндеуге жолдау қажеттілігі болған жағдайда, оның иесі тазартуды, бейтараптандыруды, ал қажет жағдайда, цистерна қазанының ішкі және сыртқы беттерін, сонымен қатар раманы, өтетін бөлімдерін, тежегіштерін газдан тазартылуын қамтамасыз етеді және тасымалдаушының өкіліне көрсетілген шараларды өткізу туралы анықтама береді.

Цистерналармен мұндай жұмыстар жалға алынған цистерналарды жалдау мерзімі біткен соң, оларды меншік иелеріне қайтару кезінде жүргізіледі.

477. Азық-түлікті (өсімдік майын, сірнені, саломасты, салолинді, гидролды, глицеринді және басқалар) тасымалдау құйылу станцияларына тіркелген төменгі ағызу аспабымен жабдықталған мамандандырылған меншікті цистерналарда немесе тасымалдау үшін қолданылмаған жаңа цистерналарда жүзеге асырылады.

1937 жылға дейін тіркелген бүркемеленген қазандарымен цистерналар мұндай жүктерді тасымалдау үшін қолданылмайды.

Азық-түлік тасымалдауға мамандандырылған темір жолдардың цистерналарда қазанды бойлай оның екі жағында ені 100 миллиметр екі қызыл жолақтары (жолақтардың арақашықтығы 500 миллиметр), ал түбінің периметрі бойынша ені 100 миллиметр болатын қызыл айналма жолақтары болуы тиіс. Жолақтар арасында қазан ортасының оң жағында әріптердің биіктігі 126 миллиметр болатын қара бояумен жүктің атауы жазылады: "Сірне". "Өсімдік майы", "Гидрол" және тағы басқа. Бұл атаулар сонымен бірге әріптердің биіктігі 70 миллиметр болатын түптің жоғарғы бөлігінде жазылады. Сонымен қатар, қазандар түбінің төменгі бөлігінде цистерналардың тіркелуі туралы трафарет салынады:

" _____ станциясына жедел қайтару (тіркелу станциясы және жолы көрсетіледі)".

Азық-түлік өнімдерін қоюға арнайы бөлінген цистерналарды дайындау жүк жіберушімен жүргізіледі.

Жаңа цистерналарға азық-түлік өнімдерін қою алдында жүк жіберуші қажет болған цистернаның ішкі бетін қоюға арналған өнімдер сіңдірілген шүберектермен немесе соңылармен сүртеді. Әсіресе мұқият қазанның жапсарлары тазартылуы қажет.

Ағызғаннан кейін жүк алушымен мамандандырылған цистернаға бекіту-пломбылау құрылғысы қойылады және толық тасымал құжаттарымен жазылу станциясына бағытталады.

Азық-түлік өнімдерін тасымалдауға мамандандырылған цистерналарды тікелей мақсатына сәйкес емес пайдалануға жол берілмейді.

478. Этил (шараптық) спирті арнайы спирттік цистерналарда тасымалданады.

Спиртті құю алдында жүк жіберуші цистернаны мұқият қарап шығады. Қарау кезінде цистерна қазаны мен қақпағының жарамды жағдайда болуына және тазалығына, қақпақ люгі мен кузовтың жабылу тығыздылығына, төсемдер мен бекіту-пломбылау құрылғыларын орнатуға арналған тетіктердің болуына ерекше назар аударылады.

Спирттік цистерналар қақпағының ішкі бетінде спиртті құю биіктігін көрсететін сызық салынады.

Спиртті белгіленген биіктіктен жоғарырақ немесе төменірек құю 5 сантиметр көбірек емес мөлшерде жол беріледі.

Цистернаға спиртті белгіленген деңгейге дейін құйғаннан кейін спирттің температурасы анықталады және үлгі алынады, ол бойынша жүк жіберуші спирттің күштілігін белгілейді.

Үлгі алынғаннан кейін жүк жіберуші тасымалдаушының өкілімен бірге қақпақтың жоғарғы жағынан құйылған спирттің деңгейіне дейін цистерна қақпағында спиртті жеткізбей құю биігін арнайы өлшеуіш сызғышпен анықтайды.

Екі қақпақтары бар цистерналарда жеткізбей құюдың биігін өлшеу тек цистернаның ортасына жақынырақ орналасқан қақпақтан жүргізіледі (бұл қақпаққа саты қосылады). Өлшеу кезінде спирт екі қақпақта бір деңгейде болу үшін екінші қақпақтың люгін аздап ашу қажет.

Спиртті жеткізбей құюдың деңгейі мемлекеттік сенім таңбасы және жоғарыдан төменге қарай интервалы 1 миллиметр болатын бөлімдері бар арнайы стандартты темір сызғышпен өлшенеді.

Өлшеген кезде сызғыш цистернаға оның көлденең аспағы цистернаның бойлай осіне перпендикулярлы қақпақтың шеттерінде жататындай етіп цистернаға батырылады. Батыру сызығы бойынша жоғары жылдам көтеріп, спиртті жеткізбей құю деңгейін 1 миллиметр дейінгі дәлдікпен анықтайды.

Өлшеп болғаннан кейін жүк жөнелтуші люк қақпағының қиысқан жіктеріне резеңке төсем қойып, люк қақпағын тығыз жабады сымнан бұрамалар салады, одан кейін цистернаны пломбалайды.

Жүкқағазда "Жүктің атауы" бағанасында жүк жөнелтушімен:

спирттің сорты (шит, ректификат);

спирттің күштілігі 0,1 %-ға дейінгі дәлдікпен;

жеткізбей құюдың деңгейін өлшеу кезіндегі цистернадағы спирттің температурасы $0,1^{\circ}\text{C}$ -ға дейінгі дәлдікпен;

жеткізбей құюдың деңгейі 1 миллиметрге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі.

Жүк жөнелтушімен жүкқағазда көрсетілетін спирттің салмағы тек тасымалдау ақысын анықтау үшін ғана қолданылады.

Жүк жөнелтуші жүкқағазға спиртті тиеу жөніндегі актіні қоса береді, ол тікелей жүк жөнелтуші мен жүк алушының арасындағы қарым-қатынасты реттейтін құжат болып табылады.

Тағайындалу станциясына жарамды цистернада, жарамды жүк жөнелтушінің бекіту-пломбылау құрылғысымен келген спирт жүк алушымен тасымалдаушы өкілінің қатысуынсыз ағызып алынады. Мұндай жағдайларда анықталған спирттің кем болу немесе күштілігінің төмендеуіне тасымалдаушы жауапты болмайды.

Тағайындалу станциясына жарамсыз цистернада немесе жүк жөнелтушінің люк қақпағындағы бекіту-пломбылау құрылғысының бүлінуімен келген спиртті жүк алушыға тапсыру құрамында тасымалдаушының, әскерилендірілген темір жол күзетінің өкілдері бар комиссиямен тапсырылады.

Құрамында тасымалдаушының, әскерилендірілген темір жол күзетінің өкілдері бар комиссия спиртті тапсыру туралы коммерциялық акті жасайды, онда жеткізбей құюдың деңгейі, қақпақ биіктігі, цистернадағы спирттің күштілігі мен температурасы көрсетіледі. Цистернадағы спирттің мөлшері актіде көрсетілмейді.

Коммерциялық актіге жүк алушымен жасалған тасымалдау барысындағы спирттің сақталуы немесе кем болуының алдын-ала есептері қоса беріледі.

Ағызып болғаннан кейін жүк жөнелтуші люк қақпағының астына қайтадан резеңке төсеп қояды, сымнан бұрама салады және цистернаны пломбалайды. Бос цистерналар толық тасымал құжаттармен жолданады.

479. Техникалық талаптарды қанағаттандыратын 5 атмосфералық артық қысымдық жұмысқа есептелетін этилдік сұйықтық тек қана жүк жіберушімен арнайы цистерналарда тасымалданады. Запастағы авариялық газсыздандыру құралдарын (керосин, хлорлы әк, сүртетін материалдар) сақтауға бейімдеу үшін және цистерна қорғағыш қабымен, цистернаны жабатын қақпақпен, сыртқы оқшаулаумен жабдықталған.

Этил сұйығына арналған цистерна қазандығының сыртқы беті алюминийлік бояумен, ең төменгі бөлігі - 250 миллиметр биіктікке дейін қара майлы бояу боялған. Қазанды бойлай оның екі жақ ені 500 миллиметр жасыл жолақпен боялады. Цистернаның түбі және рамасы жасыл түспен боялған, түп жағы алюминийлік бояумен көлденең жасыл жолақпен 300 миллиметр боялады.

Қазанның екі жағындағы ортаңғы бөліктерінде екі қатар жазу көрсетілген: "Этилдік сұйықтық/от қауіптілігі - улылығы".

Қазанның оң жағында: "дөңестен түсірілмесін", сол жағынан шеткі түптерінде: "_____ ст. жедел қайтару (тіркелу станциясы және жолы көрсетіледі)".

Этилдік сұйықтықты басқа цистерналарға және де тікелей тағайындаусыз қолданған жағдайда қатаң тыйым салынады.

Этилдік сұйықты құю және айдау жүк жеткізуші мен жүк қабылдаушы жол жүрген кезде жүзеге асырылады.

Құйылудың алдында жүк жіберуші жүк тасушыға цистернаның қозғалғышын және жеке бөлімдерін қарауын ұсынады.

Цистернаға этильді сұйықтық құйылу тек қана жүк жіберуші дайындаған жағдайда рұқсат етіледі.

Қазанның сыйымдылығы 95%-дан көп емес, бірақ цистернаны толтыру оның жүк көтерімділігі шегінен шығарылады.

Цистернада этильді сұйықтық салмағы жүк жіберушімен анықталады.

Арматуралардың, люктердің, салулардың түзулігі, цистернаны дұрыс толтыру және сапар жолдарында қауіпсіздікті қамтамасыз ету (теміржол көлігіне қатыстыдан басқа) үшін жүк жіберуші жауап береді.

Құюдан кейін жүк жіберуші: этил сұйықтығымен кездейсоқ ластанғандар қазанның, рамасы мен жүріс бөлігінің барлық орындарын мұқият газсыздандырады; барлық вентильдерін герметикалық жабады, цистернаны пломбалайды және оған жөнелтуші таңбалаумен бирка іліп қояды.

Этильді сұйықтығын тасымалдау жүкқағазында "Қауіпті - У - Тез тұтанады", "Дөңестен түсірілмесін", "Қорған 3/1-1-1-1" штемпельдері қойылады. Жүкқағазда жүктің қауіптілігі туралы штемпельді жүк жіберуші қояды.

Цистернаны тасымалдауға тапсырған кезде жүк жіберуші жүк алушыны оған этил сұйықтығымен цистерна бара жатқаны жөнінде хабардар етеді. Цистерна белгіленген мерзімде келмеген кезде жүк алушы ол туралы жүк жіберуші мен жіберу станциясына телеграфпен хабарлайды.

Этил сұйықтығын цистерналарда жолсерігінің ілесіп жүруінсіз тасымалдауға болады.

Жүріп келе жатқан кезде жолда ақау табылған жағдайда және де ол себептен этил сұйықтығымен цистерна тағайындалуы бойынша ере алмаса, мұндай цистерна пойыздан ағытылады, қауіпсіз орынға алыс жолға апарылады. Жүк аққан жағдайда, ағу орнында сұйықтықты жинауы және оның жерге ағуын болдырмау үшін лайықты ыдыс қойылуы тиіс. Этил сұйықтығы төгілген орындар хлорлы әкпен газсыздандырылады.

Цистернаның кешігуі жөнінде тасымалдаушы ақаудың сипаттамасын бере отырып, жүк жіберушіні (жөнелту станциясы арқылы) телеграфпен хабарлайды.

Цистернаның ағытылуы туралы хабарламаны алғаннан кейін жүк жіберуші тез арада ақауды жою үшін ағыту станциясына жауапты өкілін және жұмысшыларды жолдайды, ал оның жай-күйі түзу болған жағдайда жүкті қайта айдау үшін ақаусыз бос цистернаны жөнелтеді.

Цистернада ақау табылған кезде цистернаның техникалық жай-күйі туралы ГУ-106 нысанындағы акті (осы Қағидаға 17-қосымша) жасалады, онда: ақаудың түрі, оның пайда болу себебі, ақауды жою бойынша қабылданған шаралар, сондай-ақ цистернаның одан әрі жүру мүмкіншілігі туралы мәліметтер көрсетіледі. Актінің көшірмесі тасымал құжаттарына қоса ілінеді.

Жүкті алушы цистернадан этил сұйықтығын толық қалдықсыз ағызады, ағызғаннан кейін таза бензинмен екі рет тазартады, оны қазаннан ағызады және цистернаны азотпен 1 атм. қысым астында толтырады, барлық вентильдерді саңылаусыз жабады және цистерна қалпағын пломбалайды.

Ағызған кезде этил сұйықтығымен кездейсоқ ластанған арматураны және цистернаның сыртқы бөлігін, сондай-ақ рамасы мен жүріс бөлігін жүкті алушы газсыздандырады.

Ағызып алудың толықтығы, тазартудың мұқияттылығы, цистернаны азотпен толтырылуы және барлық вентильдердің саңылаусыз жабылуы жүк алушының техникалық бақылау бөлімінің өкілімен тексеріледі және ол жүк алушымен бос цистернаны қайтаруға толтырылған жүкқағазда "Жүктің атауы" бағанында келесі жазбаны енгізеді: "Цистерна толық ағызып алынған, тазартылған, азотпен толтырылған және саңылаусыз жабылған" және оны өз қолымен және мөрімен растайды.

Этил сұйықтығына арналған бос цистерна толық тасымал құжаттарымен қайтарылады.

Цистерна қазанын жөндеу цистерналардың жазылу кәсіпорындарында соңғылардың күштермен және құралдармен жүргізіледі, ал жүріс бөліктерін жөндеу темір жолдардың жөндеу кәсіпорындарымен жүргізіледі.

Жүріс бөліктерін жөндеу алдында жүк жөнелтуші кәсіпорындар цистерналарды жөндейтін жұмысшылардың қауіпсіз жағдайын қамтамасыз ету мақсатында цистерна қазанының ішкі және сыртқы беттерін, сондай-ақ рамасы мен жүріс бөліктерін газсыздандырады және өткізілген газсыздандыру туралы төлқұжат береді.

480. Этилденген жанармай жарық - қызғылт сары, сары немесе көк түске боялған. Улы, адамға уландырғыш әсер етеді, түтінді дем арқылы ішке тарту

және дәл осылай организмге тері арқылы өтіп әсер етеді. Этильденген жанармай әсіресе қауіпті, организмді баяулатып уландырып және бастапқысында зардап шегушіге білінбейді.

Этильденген жанармайды темір жолмен тасымалдау әдетте, төрт білікті бензиндік (күю аспабынсыз) цистерналарда жүргізіледі. Этильденген бензині бар цистернаның сыртында бояуы кетпейтін трафаретпен "Этильденген бензин/Улы" деген сөздер жазылу керек.

Этильденген бензинді тасымалдаушы үшін, сондай-ақ құйылатын құралы бар, әмбебап цистерналар тасымалдаушының рұқсатымен жол беріледі. Бұл жағдайда , сол цистерналардың қазандарына сол трафарет жазылады.

мотор отыны ретінде қолданылмайтын ерекше сортты бензинді (өндірісте еріткіш ретінде және тұрмыстық мақсатта пайдаланылатын экстрактылық бензинді, "Калоша" сортын, уайт-спиртті және тағы басқаларды), сонымен қатар жарық беретін керосинді тасымалдау үшін "Улы/Этильденген бензин" трафареті бар цистерналарды пайдалануға тыйым салынады.

Этильденген бензин ағызылғаннан кейін цистернаға мотор немесе қазан отыны ретінде пайдаланылатын этильденбеген мұнай өнімдерін (бензиннің аталған арнайы сорттарын қоспағанда) құюға жол беріледі.

Этильденген жанармай құйылып ағызылғаннан кейін цистерна қазанының сыртқы бетіндегі аққан іздер жүк жіберушімен немесе жүк алушымен таза керосин немесе кәдімгі бензин сіңген шүберекпен мұқият сүртіледі.

Этильденген бензиннің тасымалдау құжатында "Жүк атауы" бағанында " Этильденген бензин" және бензин сорты көрсетілуі қажет, мысалы, "Этильденген авиациялық бензин Б-100".

Жүкқағаздың жоғарғы бөлігінде бензинге арналған "Қауіпті", "Тез тұтанғыш" мөрқалыптарынан басқа, "Улы" мөрқалыбы қойылуы қажет.

Бос цистернаға арналған қабылдап алынып жіберілетін жүкқағазда " Цистернадан құйылған жүк атауы" бағанында жүк алушы міндетті түрде " Этильденген бензин" деп көрсетуі қажет.

Жол үстінде цистернадан ағу байқалса, тасымалдаушы ағысты тоқтату және түзік, "Этильденген бензин" трафареті бар цистернаға жүкті қайта айдау бойынша тез арада шаралар қолданады.

Қайта айдау кезінде негізгі қауіпсіздік шараларын ұстану керек және сұйықтың қолға және басқа дене мүшелеріне тиіп кетуіне жол бермеу керек.

Егер мұнай қоймасы бар станцияда ағым байқалса, цистерна жедел түрде белгіленген қоймаға ағызуға беріледі. Мұндай қойма болмаған жағдайда этильденген бензин басқа мекемеге беріледі.

Этильденген бензинді құю және ағызу кезіндегі уланудан сақтану мақсатында:

герматизация барынша қамтамасыз етіле отырып, құю және ағызу жұмыстары механикаландырылған болуы қажет;

этилденген бензинді құю және ағызу жұмыстарын жүргізетін жұмысшылар жұмыс басталар алдында оның қасиеттерімен таныстырылуы, этилденген бензинмен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша нұсқаулық алуы және тиісті арнайы киіммен жабдықталуы керек.

Ерекше жағдайларда жүктер тасымалын жүзеге асыру тәртібі:

Жұмыстарды жүргізу кезінде жұмысшылар жел жақ бетінде тұруы керек.

Цистерна қазанының ішінде жүргізілетін барлық жұмыстар міндетті түрде шлангілі протиговазбен жүргізіледі.

24. Ерекше жағдайларда жүктер тасымалын жүзеге асыру тәртібі

481. Кейбір жүктерді тасымалдауды осы Қағидаға сәйкес жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда, жүктерді тасымалдау шарт негізінде ерекше жағдайларда, жекелеген, бір реттік жағдайларда кепілдік хат негізінде жүргізілуі мүмкін. Ерекше жағдайларда жүктерді тасымалдау жөнелту станциясы мен тағайындау станциясы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан жағдайларда қолданылады.

Ерекше жағдайларда жүктерді тасымалдау келесі жағдайларда қолданылады:

1) тасымалдануы осы Қағидада қарастырылмаған жүктерді тасымалдау кезінде;

2) жүк тасымалдау ыдысы, орамасы және жүктің жағдайы стандарттық талаптар мен техникалық жағдайларға сәйкес келмегенде немесе ыдыс пен ораманың жаңа түрлері қолданылған кезде;

3) тез бұзылатын жүктердің тасымалдану мерзімі осы Қағидада белгіленген мерзімнен асатын шектерде тасымалданған кезде;

4) жүктің жекелеген түрлерін тасымалдау осы Қағидада қарастырылмаған кезде, жылжымалы құрамды, контейнерлерді пайдалана отырып, тасымалдау кезінде;

5) осы Қағидада қарастырылмаған басқа жағдайларда.

482. Ерекше жағдаймен жүктер тасымалданғанда мыналар:

жүкті тасымалдауға қабылдау шарты;

жүктің массасын анықтау және тасымалдау құжаттарын толтыру тәртібі;

жүкті жүкалушыға беру тәртібі;

тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету бөлігінде тараптардың жауапкершілігі;

тасымалдаушы шарт бойынша өзінің міндетін орындаған жағдайда, оны жауапкершіліктен босату;

жүктерді ерекше жағдайларда тасымалдауға байланысты тасымалдаушының шығыстарын өтеу;

өзге жағдайлар, соның ішінде ерекше жағдайларда тасымалдауды алып жүру және сапар барысында қызмет көрсету ерекшелігі және тәсілі, тасымалдылық мерзімі көзделуі тиіс.

483. Егер жүктерді ерекше жағдаймен тасымалдау қажет болса, жүк жіберуші тасымалдаушыға осы Қағидада белгіленген жүктерді тасымалдауға өтінім беру мерзімінен 5 күн бұрын хат түрінде өтінім береді.

484. Ерекше жағдайларда жүк тасымалдау кепілдік хат немесе шарт негізінде жүзеге асырылуы мүмкін, онда жүк жіберуші (жүк алушы) тасымалданатын жүктің сапасы мен санына кінәрат тақпауға кепілдік береді.

485. Тасымалдаушы өтінім алғаннан кейін 10 күнтізбелік күн ішінде ерекше жағдайларда тасымалдау мүмкіншілігі туралы шешім шығарады.

486. Ерекше жағдаймен жүк тасымалдау бойынша тасымалдаушы оң шешім қабылдаған жағдайда:

өзінің тиісті құрылымдық бөлімшелеріне жеделхат түрінде хабарлайды, онда осы тасымалдаудың негізгі шарттары туралы (жөнелту және тағайындау станциясы, жүк түрі, жылжымалы құрамның түрі және кімге тиесілілігі, тараптардың жауапкершілігі, ерекше жағдайдың қолданылу кезеңі) хабарланады;

Ерекше жағдайда жүк тасымалдау шартын әзірлейді және оның қол қойылған екі данасын жүк жөнелтушіге жібереді.

Жөнелтуші тасымалдаушының қолы қойылған шарттың екі данасын алып, оларға қол қойып, бір данасын қайтарып береді.

Ерекше жағдайда жүк тасымалдау мүмкін болмаса, тасымалдаушымен жүк жіберушіге дәлелді бас тарту білдіріледі.

487. Жүкқағаздың "Жүк атауы" бағанында жүк жіберуші жүк атауының астына "Ерекше жағдайда тасымалдау, жеделхат нөмірі, датасы көрсетілуі тиіс, жеделхатта ерекше жағдайда жүк тасымалдау шартының нөмірі көрсетіле отырып, бұл жүкті тасымалдау тәртібі жариялануы тиіс" белгісін қоюы тиіс.

4-бөлім. Жүк тасымалдаумен байланысты операцияларды жүзеге асыру. Құжаттарды ресімдеу

25. Жүк қағазын және тасымалдау құжаттарын ресімдеу

488. Тасымалдау құжаттарының бланктері машинкамен басу тәсілімен, тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орны пайдаланылып немесе шарикті қаламмен қолмен жазу арқылы толтырылады. Жекелеген мәліметтер мөрқалыптар түрінде көрсетіледі. Тасымалдау құжаттарын өшіруге және түзетуге жол берілмейді. Жүк жөнелтушінің тасымалдау құжатына енгізген

мәліметтерін өзгерту қажет болғанда, жүк жөнелтуші осындай құжаттың жаңа бланкін толтырады. Тасымалдаушының тасымалдау құжатына енгізген өзгерістері мен қосымша мәліметтері тасымалдау құжатын ресімдеген тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен куәландырылады.

489. Жүк жөнелтушінің осы Қағидаға сәйкес ресімдеген жүкқағазы мен оның негізінде жүк жөнелтушіге жүкті қабылдау туралы берілген квитанция жүкті тасымалдауға жасасылған шартты растайды.

Жүк қағазы жол тізімдемесімен қоса жүкпен тағайындалу станциясына дейін жүреді, ол жерде жүк алушыға жол тізімдемесіне қолын қойғызып беріледі. Жүкті қабылдау туралы квитанция жүк жөнелтушіге жол тізімдемесінің түбіртегіндегі тиісті бағанда қол қойғызылып беріледі. Жол тізімдемесінің түбіртегі тасымалдаушыда қалады.

Тасымалдауды тасымалдардың электрондық досьесін қолданып ресімдегенде, жүк темір жол көлігінде қабылданған тасымалдарды ұйымдастыру технологиясына сәйкес ілеспе қағаз тасымалдау құжаттарымен (электрондық құжаттардың көшірмелері) бірге немесе оларсыз (қағазсыз технологияда) жол жүреді.

Егер тасымалдар үшін төлемші экспедитор болып табылатын болса, онда оның өтініші бойынша тасымалдаушы жол тізімдемесінің қосымша данасын олардың арасында жасалған жүк тасымалдауды ұйымдастыру туралы шартқа сәйкес жеке төлем бойынша береді.

490. Мынадай тасымалдарды бір тасымалдау құжатымен ресімдеуге жол берілмейді:

1) басқа жүктермен бірге келе жатқан тез бүлінетін жүктерді, жолсеріктер алып жүретіндерді қоспағанда;

2) тоңазытқыш секцияларда келе жатқан тез бүлінетін жүктерді;

3) өздерінің қасиеттері бойынша бір вагонда бірге тасымалдауға жол берілмейтін жүктерді;

4) тасымалдауда сақтанудың ерекше шараларын қолдануды талап ететін жүктерді мұндай шараларды талап етпейтіндермен бірге;

5) санитарлық, ветеринарлық, өзге де ерекше нормалар мен ережелерді талап ететін жүктерді мұндай нормалар мен ережелердің сақталуын талап етпейтін жүктермен бірге;

6) осы Қағидаға сәйкес сақтау мерзімдері әр түрлі жүктерді.

491. Тасымалдаушы жүк жөнелтушінің жүк қағазында көрсеткен мәліметтерінің дұрыстығын және ілеспе құжаттардың болуын тексереді.

492. Тасымалдау құжаттары мәтіндік ақпаратымен қатар оның кодтық ақпаратынан тұрады. Кодтық ақпаратқа арналған орындар тасымалдау

құжаттары бланктерінің рамкамен қоршалған орындарында көзделген. Тасымалдау құжаттарындағы ақпаратты кодтау тәртібін тасымалдаушы белгілейді.

493. Тасымалдардың электрондық досьесі тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орнында ресімделеді және тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық желісіне деректермен электрондық алмасу желісі арқылы беріледі. Ақпараттық жүйе электрондық тасымалдау құжаты деректерінің сақталуын және қауіпсіздігін, құпиялылықтың сақталуын және мәліметтерді рұқсатсыз қол жеткізуден қорғауды қамтамасыз етеді.

Тасымалдардың электрондық досьесі қолданылған тасымалдау шарты тасымалдаушының автоматты ақпараттық жүйесінен автоматтандырылған ақпарат жүйесінен хабарламаның - электрондық құжаттың (квитанцияның) алынғандығы оң растауды тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орнына қабылдағаннан және жүк жөнелтушіге жүкті қабылдау туралы квитанцияны (қағаз немесе электрондық түрде) бергеннен кейін жасасылған болып саналады.

Жүк жөнелтушіде немесе жүк алушыда меншікті автоматтандырылған жүйе болғанда, тасымалдау құжаттарын жүк жөнелтуші (жүк алушы) мен тасымалдаушы арасында қабылданған технология мен ақпараттық өзара байланыс стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы ресімдеуге жол беріледі. Деректермен электрондық алмасуда, сондай-ақ Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына немесе тараптардың келісіміне сәйкес электрондық-цифрлық қолтаңба да қолданылады.

494. Тасымалдардың электрондық досьесіне құқылы тұлғаның деректемелері бойынша деректер енгізуді: жүк жөнелтуші, жөнелту станциясы, жол жүру барысындағы станциялар, тағайындалу станциясы жүргізеді.

1-параграф. Жүк жөнелтушінің жүк қағазын толтыруы

495. "Жылдамдық" бағаны - жүк тасымалдарының қандай жылдамдықпен (жүктік немесе үлкен) жүзеге асырылуы керектілігі көрсетіледі. Егер жүкті тасымалдау тасымалдаушының тарифтік басшылығына (прейскурантқа) сәйкес үлкен жылдамдықпен жүзеге асырылуы тиіс болса, жүк жөнелтуші бұл бағанда осы жылдамдықты көрсетеді.

496. "Вагонның түрі", "Вагонның №", "Вагонның жүк көтергіштігі", " Біліктердің саны", "Мойынтіректер туралы мәліметтер", "Тіркеменің коды, Вагонның типі", "Вагон шанағының көлемі", "Тиеудің техникалық нормасы" бағандары жүкті жүк жөнелтушінің құралдарымен тиегенде, әр вагонға қатысты толтырылады.

Жүктерді тоңазытқыш секцияларда тасымалдағанда, "Вагонның түрі" бағанында "РС" әріптері қойылады, ал "Вагонның №" бағанында бөлшекпен көрсетіледі: алымында - рефрижераторлық секцияның нөмірі, бөлімінде - вагонның нөмірі көрсетіледі.

"Вагонның №" бағанын толтырғанда, ХЖүкҚК-ға сәйкес вагонның нөмірінен басқа қосымша вагонның меншік иесі - темір жол көлігі әкімшілігінің цифрлық коды көрсетіледі.

Жүктерді тіркеспен немесе жабық түрде тасымалдағанда вагондарға қатысты мәліметтер тіркестің барлық вагондары бойынша көрсетіледі.

Жүкқағазына Достастық мемлекеттерінің, Латвия Республикасының, Литва Республикасының және Эстония Республикасының кәсіпорындары мен ұйымдарының меншігіндегі вагондар, темір жолдардың мүкәммал паркінің жүк вагондары туралы деректер жиынтығынан тұратын Вагондар паркінің автоматтандырылған деректер банкінде тіркелген вагондардың нөмірлері ғана енгізіледі.

497. "Габаритсіздіктің индексі" бағанында келесі реттілігімен бес сандық индексмен габаритсіздік индексі көрсетіледі: 1-ші белгі - "Н" әрпі, 2-ші белгі - төменгі габаритсіздіктің дәрежесі, 3-ші белгі - бүйірлік габаритсіздіктің дәрежесі, 4-ші белгі - жоғарғы габаритсіздіктің дәрежесі, 5-ші белгі – вертикаль аса габаритсіздік. Жүк габаритсіздігі болмағанда, "Габаритсіздіктің индексі" бағаны толтырылмайды.

498. "Тиеудің техникалық нормасы" бағаны - вагонды тиеудің техникалық нормасы көрсетіледі. Техникалық нормалар белгіленбеген жүктер бойынша бұл бағанда қысқаша "Н/Б" деп көрсетіледі.

499. "Жөнелту станциясы және тасымалдаушы" бағанында - №4 тарифтік басшылыққа сәйкес тасымалдаушының және жүкті жөнелту станциясының толық атауы көрсетіледі. Аталған баған станцияның мөрқалыбын қоюмен толтырылады.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, жөнелту станциясының атауы тасымалдаушының № 4 Тарифтік басшылық негізінде жасалған магистральдық темір жол желісі операторының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің станциялар жіктегішіне сәйкес көрсетіледі.

500. "Тағайындалу станциясы және тасымалдаушы" бағанында - тасымалдаушының және жүктің тағайындалу станциясының толық атауы №4 тарифтік басшылыққа сәйкес көрсетіледі. Жүкті түсіру станцияның кірме жолдарында ғана жүзеге асырылатын станцияға жүк бара жатқан жағдайларда, "

Тағайындалу станциясы және тасымалдаушы" бағанында станцияның атауы тұсында "кірме жолға беріліп..." деген белгі соғылады және кірме жолы қызмет көрсетуге тағайындалған жүк алушының атауы көрсетіледі.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, тағайындалу станциясының атауы № 4 Тарифтік басшылықтың негізінде жасалған магистральдық темір жол желісі операторының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің станциялар жіктегішіне сәйкес көрсетіледі.

501. "Жүк жөнелтуші" бағанында - жүк жөнелтушінің дәл және толық атауы және оның коды Қазақстан Республикасының кәсіпорындары мен ұйымдарының жіктегішіне сәйкес көрсетіледі. Егер жүкті жеке тұлға жөнелтіп отырса, жүкті жөнелтіп отырған тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (толығымен) көрсетіледі.

502. "Жүк жөнелтушінің почталық мекен-жайы" бағаны - жүк жөнелтушінің почталық толық мекен-жайы (индексімен) республиканың, облыстың, ауданның, қаланың, селоның, көшенің атауы және үйдің нөмірі көрсетіледі.

503. "Жүк алушы" және "Жүк алушының почталық мекен-жайы" бағандары осы Қағидада белгіленген тәртіппен толтырылады.

"Жүк жөнелтуші" және "Жүк алушының почталық мекен жайы" бағандарын толтыру кезінде, тек қана бір заңды тұлғаның атауы немесе жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты көрсетіледі.

504. "Төлем төлеуші" бағанында – тиісінше жүкті жөнелткенде және бергенде тасымал үшін есеп айырысуды жүзеге асырған тасымалдау үдерісіне қатысушы заңды тұлғаның атауы немесе жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (толығымен) және төлем жасаушының коды көрсетіледі.

505. "Жүк жөнелтушінің белгілері" бағанында - жүк жөнелтушінің жүк орындарында белгілеген ерекше белгілері көрсетіледі.

506. "Орындардың саны" бағанында - жүктің әрбір атауы (құрама жөнелтілім) бойынша, ораманың әрбір түрі бойынша жүктердің жеке орындарының саны және орындардың жалпы саны көрсетіледі.

Жүктерді пакеттермен табандықтарда тасымалдағанда, бұл бағанда бөлшекпен:

алымында - табандықтарда қалыптастырылған пакеттердің саны;

бөлімінде - пакеттердегі орындардың жалпы саны көрсетіледі.

үйіндімен жөнелтілетін жүктер үшін, - "Үйінді" сөзі;

ақтара тиеумен жөнелтілетін жүктер үшін, - "Ақтара тиеу" сөзі;

құю арқылы жөнелтілетін жүктер үшін, - "Құйылу" сөзі.

507. "Орама" бағанында - жүк ыдысының түрі қысқартылып көрсетіледі, мысалы, жүктер жәшіктерге, қораптарға, бөшкелерге, себеттерге салынғанда, тиісінше "жәш.", "қор.", "бөш.", "себет".

Тасымалдауға оралмаған жүк берілсе бұл бағанда "Н/Б" деп қысқартылып көрсетіледі.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделуге берілгенде, ораманың қысқартылған атауы тауар кассирі автоматтандырылған жұмыс орнының жіктегішіне сәйкес көрсетіледі.

508. Жүктің атауы" бағанында - жүктің толық атауы Жүктердің бірыңғай тарифтік-статистикалық номенклатурасына сәйкес көрсетіледі.

"Жүктің атауы" бағанында жүктердің әртүрлі атауларын көрсеткенде, Жүктердің бірыңғай тарифтік - статистикалық номенклатурасына және Жүктердің үйлестірілген номенклатурасына (ЖБТСН және ЖҮН) сәйкес әрбір жүктің толық атауы көрсетіледі.

Жүктер номенклатурасының бір позициясына жататын, жүктердің әртүрлі атаулары бағанында код ретінде ЖБТСН және ЖҮН-ге, № 4 тарифтік басшылыққа сәйкес позиция коды көрсетіледі.

Жүктер номенклатурасының әртүрлі позициясына жататын, жүктердің әртүрлі атаулары бағанында код ретінде осы позицияға сәйкес жүк коды, сондай-ақ ЖБТСН, ЖҮН-ге сәйкес құрама жөнелтілім үшін қосымша код беріледі.

Жүк қағазында бір жөнелтіліммен тасымалданатын барлық жүктерді атап көрсету үшін орын жетпегенде, жүк жөнелтуші өз ұйымының бланктерінде (тасымалдау құжатының форматынан артық болмайтын) тасымалданатын барлық жүктердің белгілерін, маркаларын, орындарының санын, орамасын, атауын және массасын көрсетіп тізбе жасайды. Тізбе қаржылық операцияларда қолданылатын мөрмен және жүк жөнелтуші-ұйымның басшысы уәкілеттендірген тұлғаның қолымен расталып, төрт данада жасалады.

Орындардың жалпы саны және жүктердің массасы жүкқағазының тиісті бағандарында көрсетіледі, ал "Жүктің атауы" бағанында "Құрама жөнелтілім, жүктің тізбесі қоса берілген" деп көрсетіледі.

Тізбенің даналары жүкқағазына және жол тізімдемесінің түбіртегіне мықтап қыстырылады. Тізбенің бір данасы жүк жөнелтушіге жүкті қабылдау туралы квитанциямен бірге беріледі.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, жүктің атауы тарифтік басшылықтың негізінде жасалған магистральдық темір жол желісі операторының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің станциялар жіктегішіне сәйкес көрсетіледі.

"Жүктің атауы" бағанында сондай-ақ мыналар көрсетіледі:

негізгі штабельдердің саны мен биіктігі және тиеу сұлбасының жоғарғы тар бөлігінде ("үймесінде") төселген штабельдердің саны. Аталған мәліметтер ағаш

жүктерін тиеу сұлбасының жоғарғы тар бөлігі пайдаланылып тасымалдағанда көрсетіледі;

үсті ашық вагон ернеуінің деңгейінен жоғары тиелген ағаштың, кесінді материалдардың биіктігі - ағаш жүктерін, кесінді материалдарды тасымалдағанда ;

құйылып тасымалданатын жүктерді тасымалдағанда құйманың биіктігі, жүктің тығыздығы, температурасы, егер ол осы Қағидада көзделген болса;

жүктерді жүк жөнелтуші жолсерігінің (жолсеріктерінің) ілесіп жүруімен тасымалдағанда - жолсеріктің (жолсеріктердің) тегі, аты және әкесінің аты, жеке басы куәлігінің (төлқұжаттың) сериясы, нөмірі және іссапар куәлігінің нөмірі. Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, сондай-ақ жолсеріктерінің саны да көрсетіледі.

Тасымалдаушының иелігіне жатпайтын немесе ол жалға берген жүк тиелген вагондарды тасымалдауға бергенде, жүк жөнелтуші жүкқағазының "Жүктің атауы" бағанында: "Тасымалдаушының иелігіне жатпайтын вагон. Меншік иесі ___" немесе "Вагон жалға берілген. Жалға алушы ___" деп көрсетеді.

Тасымалдауға осындай бос вагон берілгенде, жүк жөнелтуші жүк қағазының "Жүктің атауы" бағанында: "Тасымалдаушының иелігіне жатпайтын бос вагон. ___ (жүктің атауы). Меншік иесі _____" немесе "Жалға берілген вагон. ___ (жүктің атауы). Жалға алушы ___".

Жүктерді ерекше шарттармен тасымалдағанда, бұл бағанда " тасымалдаушының "___" _____" № ___ жеделхатына сәйкес ерекше шарттармен тасымалдау".

Осы белгіні жасау үшін орын болмағанда, ол жүкқағазының 4-бағанында жасалады.

509. "Жүктің жүк жөнелтуші белгілеген массасы, кг-мен" бағаны жүк жөнелтушімен толтырады, егер жүктің массасын онымен не болмаса оның қатысуымен анықталса. Жүктің массасы вагон таразыларымен анықталса, тиісті бағандарда оның бруттосы, неттосы және вагон ыдысының массасы көрсетіледі.

Әр түрлі атаудағы және әр түрлі орамдағы ыдыстағы-дара жүктерді тасымалдауға бір тасымалдау құжатымен бергенде, әр атаудағы жүктің массасы ораманың әрбір түрі бойынша жеке және аталған құжат бойынша берілген жүктердің жалпы массасы көрсетіледі.

Жүк өз осімен тасымалданған кезде "Нетто масса қорытындысы" және "Вагон ыдысы" толтырылмайды, ал "кг-мен анықталған жүк массасы" және "Масса брутто" бағандарында өз осьтерінде тасымалданатын жүктің массасы көрсетіледі .

Вагон таразыларымен "Нетто масса қорытындысын" анықтағанда, тиісті бағандарда мыналар көрсетіледі:

вагонның брутто массасы мен оның ыдысы арасындағы айырма ретінде анықталатын "Нетто масса қорытындысы";

таразымен өлшеу арқылы анықталған вагонның брутто массасы;

вагон ыдысының массасы – таразымен вагон ыдысының массасы анықталғанда, "бр." қысқартпасы сызылып тастала отырып, өлшеу арқылы алынған мәліметтер көрсетіледі, егер ыдыс массасы вагондағы мәліметтер негізінде анықталса, онда "пров" сызылып тасталады.

вагон ыдысының массасы тағайындалған станцияда жүкпен бірге жүк алушыға берілмейтін, бірақ вагон ыдысының массасына қосылмаған, ондағы алынбалы және алынбалы емес құрал-жабдықтарының массасы ескеріле отырып, анықталады.

"Жүктің атауы" бағанында әртүрлі жүк атауларын немесе әртүрлі орамадағы атауы бір жүкті көрсеткенде, "кг-мен анықталған жүк массасы" бағанында ораманың әрбір түрі бойынша әрбір атаудағы жүктің массасы жеке және жөнелтілімдегі жүктің жалпы массасы көрсетіледі.

510. "Орындардың жиынтығы" бағанында - тасымалдауға берілген барлық жүк атаулары орындарының жалпы саны жазбаша көрсетіледі.

511. "Масса жиынтығы" бағанында тасымалдауға берілген жүктің жалпы массасы жазбаша көрсетіледі.

512. "Массаны анықтау тәсілі" бағанында жүктің массасы қандай тәсілмен анықталғандығы көрсетіледі (жүктің массасы жүк жөнелтушімен не болмаса, оның қатысуымен анықталған жағдайларда толтырылады).

Егер жүктің массасы стандарт бойынша анықталса, бұл бағанда бір жүк орнының стандарттық брутто және нетто массасы көрсетіледі.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, "Массаны анықтау тәсілі" бағаны тауар кассирінің АЖО-сының жіктегішіне сәйкес толтырылады.

513. "БПҚ туралы мәліметтер" бағанында пломбылау кіммен жүргізілгені көрсетіледі: жүк жөнелтушімен әлде тасымалдаушымен бе.

"БПҚ типі" бағанында вагонға орнатылған бекіту-пломбылау құрылғысының типі көрсетіледі.

"К/ белгілері" бағанында бекіту-пломбылау құрылғылары бақылаулық белгісі көрсетіледі.

"БПҚ типі" және "К/белгілері" бағандары осы Қағиданың 27-тарауының талаптарына сәйкес вагондарда орнатылған барлық бекіту-пломбылау құрылғылары үшін толтырылады.

514. Тасымалдағанда және сақтағанда сақтанудың ерекше шараларын сақтауды талап ететін жүктер бойынша жүк қағазының жоғарғы бөлігінде ("ерекше белгілер мен мөрқалыптарға арналған орын") жүк жөнелтуші осы

Қағидада көзделген жазбаларды, соның ішінде мөрқалыптар түрінде, жүктің ерекше қасиетін сипаттайтын өзге де белгілерді қояды.

515. "Мәлімделген құндылық" бағанында - жүк жөнелтушімен мәлімделген жүктің құндылығы теңгемен жазбаша көрсетіледі.

516. "Жүк қағазына енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін" бағанында - жүк жөнелтуші немесе сенімхат бойынша ол уәкілеттік берген тұлға қолын анық қояды және өзінің лауазымын (жүк жөнелтуші жеке тұлға болып табылатын жағдайды қоспағанда) көрсетеді.

Электрондық жүкқағаз толтырылғанда, оған жүкқағаздың толтырылуына жауапты тұлғаның лауазымы, тегі және инициалы туралы мәліметтер енгізіледі.

517. Жүк қағазының сырт жағындағы "Жүк Техникалық шарттардың ___ ___ тарауының _____ суретіне _____ сәйкес дұрыс орналастырылған және бекітілген" 1-бағаны жүктерді вагондар мен контейнерлерде орналастырудың және бекітудің техникалық шарттарының (бұдан әрі - техникалық шарттар) талаптарына сәйкес толтырылады. Бұл мәліметтер қол қойған тұлғаның лауазымы, тегі, аты-жөні көрсетіліп қойылып куәландырылады.

Жүк тасымалдары тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, оған техникалық шарттарға сәйкес деректер, сондай-ақ жүкті орналастыруға және бекітуге жауапты тұлғаның лауазымы мен тегі енгізіледі.

518. Жүк жөнелтуші 4-ші бағанда осы Қағидада қарастырылмаған, өзге белгілерді де қояды (мысалы: жүктің түрлілігі мен өнімнің маркасы жайлы жүк алушыға қажетті мағлұматтар);

"ашық жылжымалы құрамда тасымалдау жүк жөнелтушімен келісілген рұқсатнама _____ № _____";

табандықтардың саны - жүкті табандықтарда тасымалдауға бергенде; жөнелтушінің вагонда орнатқан айлабұйым құралдарының (мысалы, көкөніс қалқандары, пештер, астық қалқандары) атауы мен саны;

жүктерді алынбалы жабдықпен және қымтаумен тасымалдағанда, жабдық пен қымтау материалдарының массасы;

жүк жөнелтушінің жүкті қатудан сақтау үшін қабылдаған профилактикалық шаралары;

тасымалдауға берілген орамасыз жүкте көзге көрінетін зақымдардың болуы, (мысалы, "станоктің ___ деталі түсіп қалған", "машинаның фарасы сынған");

осы Қағиданың талаптарына сәйкес жүк жөнелтушілердің қоса беретін құжаттарының атауы (мысалы, ерекшелік, техникалық паспорт, мүкәммалдық алынбайтын бекітпені бекіту сызбалары), сондай-ақ мемлекеттік бақылау жасауға уәкілетті органдардың талаптарымен белгіленген құжаттардың атаулары . Қоса берілетін құжаттар тасымалдау құжаттарына мықты тіркеледі.

519. Жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында деректерді электрондық алмасу ұйымдастырылғанда, жөнелтуші электрондық тасымалдау құжатында бағандарды толтырғанда, жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара іс-қимыл жасау технологиясы мен стандарттарына және тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орны мен тасымалдаушының автоматты ақпарат жүйесінде қолданылатын жіктегішке сәйкес кодтауды жүргізеді.

Жекелеген жүк түрлерінің тасымалына тасымалдау құжаттарын әзірлеудің қосымша талаптары, осы жүктерді тасымалдау ережесіне сәйкес белгіленеді.

2-параграф. Жөнелту станциясының жүк қағазды толтыруы

520. "Ерекше белгілер мен мөрқалыптарға арналған орын" бағанында мынадай белгілер қойылады:

Қауіпті жүктерді тасымалдау ережесінде, Темір жол көлігін техникалық пайдалану ережелерінде және Жолтабаны 1520 миллиметр темір жолдарда габаритсіз және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау жөніндегі нұсқаулықта, Поездар қозғалысы және маневрлік жұмыс жөніндегі нұсқаулықта көзделген жағдайларда пойыз құрамындағы вагонды жабу туралы;

тасымалдардың осы бағытында жылжымалы құрамның массасы, түрі немесе тиеу габариті бойынша шектеулер туралы (ол жайында белгі жүкқағазына бұрыштама қойғанда жасалады);

"дөңестен түсірілмесін" - Қауіпті жүктерді тасымалдау ережесінде, Темір жол көлігін техникалық пайдалану ережелерінде және Жолтабаны 1520 миллиметр темір жолдарда габаритсіз және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау жөніндегі нұсқаулықта көзделген жағдайларда;

_____ ст. жүктерді жөнелтілушілік маршрутпен тасымалдағанда, "№ ____ тікелей жөнелтілушілік маршруты", "_____ ст. таратылатын № ____ жөнелтілушілік маршруты" немесе "_____ ст. таратылатын № ____ жөнелтілушілік маршруты"; жүктерді сатылы маршруттармен тасымалдағанда, "№ ____ тікелей сатылы маршрут" немесе "_____ ст. таратылатын № ____ сатылы маршрут".

Сонымен қатар, егер жүк барлық жол бойында әскериленген күзетпен бірге алып жүру жағдайы туындаса, аталған жүкқағаз бөлімінде "Күзет" деген мөрқалып қойылады.

521. "№ ____ жүкқағазы" бағанында жол тізімдемесінің типографиялық нөмірі немесе тасымалдаушы берген жөнелтілімнің нөмірі көрсетіледі.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, жөнелтілімнің нөмірі темір жол көлігінде белгіленген тәртіппен

бөлінген станция жөнелтілімдерінің нөмірлеріне сәйкес машиналық тәсілмен қойылады.

522. "№__ өтінім бойынша" бағанында тасымалдаушы қабылдаған өтінімнің нөмірі көрсетіледі. Жүктер өтінімсіз қабылданған да тиеу өкімінің нөмірі көрсетіледі.

523. "Жүкті "___" _____ енгізуге рұқсат етілген" - тиеу және түсіру орындарында жүктерді тасымалдауға берудің барлық жағдайларында толтырылады.

524. "Тиеу "___" _____ тағайындалған" - жүктерді тиеуге тиеу және түсіру орындарына берудің де, бір жүк жөнелтуші/жүк алушы пайдаланатын кірме жолдарға берудің де барлық жағдайларында толтырылады. Жүк қағаздарға виза қоюдың тәртібін тасымалдаушы белгілейді.

525. "Жүктің тасымалдаушы анықтаған кг-дағы массасы" және "Массаны анықтау тәсілі" бағандары - жүктің массасын тасымалдаушы анықтағанда, тасымалдаушымен толтырылады. Бұл ретте таразының үлгісі көрсетіледі.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде "Массаны анықтау тәсілі" бағаны тауар кассирі автоматтандырылған жұмыс орнының жіктегішіне сәйкес толтырылады.

526. "Тасымалдаушының қабылдаушы-тапсырушысы" бағанында жүктің массасы тасымалдаушымен не болмаса оның қатысуымен анықталғанда, тасымалдаушының жөнелту станциясындағы қабылдаушы-тапсырушысы анық қол қояды.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, егер жүктің массасы тасымалдаушымен не болмаса тасымалдаушының қабылдаушы-тапсырушысымен бірлесіп жүк жөнелтушімен анықталғанда, қабылдаушы-тапсырушының тегі енгізіледі.

527. "Т.ж. маркасы" бағанында (жүктерді шағын жөнелтіліммен тасымалдағанда толтырылады) жүктерді жөнелтуге қабылдау кітабы бойынша реттік нөмірі, жөнелтілімдегі орынның саны және жөнелту станциясының коды көрсетіледі.

"Жөнелту станциясы" бағанында жөнелту станциясының атауы және осы станцияға № 4 Тарифтік басшылыққа сәйкес берілген коды мөрқалыппен көрсетіледі.

528. Жүк қағазының сырт жағында "Жүкті бөліп әкелу" 2-бағанында тасымалдаушының қабылдаушы-тапсырушысы аталған жөнелтілімге жататын жүктің тиеу және түсіру орындарына жеке әкелінген әрбір бөлігі бойынша датасын, орындардың санын және жүктің массасын қояды. Бұл мәліметтер қабылдаушы-тапсырушының қолымен куәландырылады.

529. "Тарифтік белгілер", "___ км үшін төлемдермен есеп айырысу", "Жөнелткенде" бағандары тасымалдаушының тарифтік басшылығына (прейскурантқа) сәйкес толтырылады, "ерекше тариф №" бағанында ерекше тарифтің коды көрсетіледі.

"Жөнелткенде" бағанында тасымалдаушының жүк тасымалдары үшін есептеулерді немесе төлемдерді өндіріп алуды жүргізетін тасымалдаушы тасымал ақысының, жолсеріктің (жолсеріктердің) жол жүргені үшін, жүктің мәлімделген құндылығы үшін алымдардың мөлшерлерін және төлемдер үшін басқа белгілерді, оның ішінде тарифтің құраушыларын көрсетеді.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, тарифтік белгілердің кодтары магистральдық темір жол желісі операторының автоматтандырылған ақпараттық жүйесі жіктегішіне сәйкес қойылады. "___ км үшін төлемдермен есеп айырысу", "Жөнелткенде" бағандары тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орнында бағдарлама түрінде қалыптастырылады.

530. "Төлемдер жөнелту станциясында өндіріп алынған" бағанында - әртүрлі алымдар квитанциясының нөмірі немесе төлем картасының нөмірі көрсетіледі. Төлемдерді өндіріп алу тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен куәландырылады.

Егер жүктерді жөнелтуші және алушы жеке тұлғалар болып табылғанда, "Жөнелтуші" және "Алушы" бағандары цифрлық кодпен толықтырылады.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, тасымал төлемдері туралы мәліметтер оларды өндіріп алу орнына және есеп айырысу түріне қарай тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орнында бағдарламалық қалыптастырылады.

531. Жүк қағазының және жол тізімдемесінің сыртқы жағының сол жақ жоғарғы бұрышында, сондай-ақ жол тізімдемесі түбіртегінің және жүкті тасымалдауға қабылдау квитанциясының бет жағында станцияның жүкті тасымалдауға қабылдау уақыты туралы күнтізбелік мөрқалыбы соғылады.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, жүкті тасымалдауға қабылдау датасы тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орны арқылы электрондық тасымалдау құжатына енгізіледі.

532. Жөнелту станциясының, тағайындалу станциясының атауларынан кейін, станцияларға № 4 тарифтік басшылыққа (прейскурантқа) сәйкес берілген код қойылады. Жүк жөнелтушімен ресімделген жүк қағазы ұсынылғанда, жөнелту станциясы ондағы мәліметтер мен белгілерді жол тізімдемесіне, жол тізімдемесінің түбіртегіне және жүкті қабылдау туралы квитанцияға көшіреді.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, кодтар тауар кассирінің автоматтандырылған жұмыс орнында және магистральдық темір жол желісі операторының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде қолданылатын жіктегішке сәйкес қойылады.

Жүк тасымалы электрондық жүкқағазы қолданылып ресімделгенде, жүкті тасымалдауға қабылдауды ресімдеу күні электрондық жүкқағазға енгізіледі.

3-параграф. Жүк қағазын жол жүру барысындағы станциялардың толтыруы

533. Жол жүру барысында осы Қағидада көзделген барлық белгілерді тасымалдаушының станциядағы өкілі жүкқағазының сырт жағындағы "Тасымалдаушының белгілері" 5-бағанында жасайды.

Аталған жөнелтілімге жататын актілер жасалғанда, актінің нөмірі, оның жасалу датасы, акт не туралы жасалғандығы көрсетіледі (мысалы, "____ орынның кем болуы туралы", "____ кг массаның кем болуы туралы"). Жеткізу мерзімін ұзартуға құқық беретін жүктің кідіртуі себептері туралы.

Жүк тасымалы тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып ресімделгенде, белгілер тасымалдардың электрондық досьесіне автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің қызмет ету технологиясына сәйкес енгізіледі және электрондық жүк қағазының қағаз көшірмесіне (егер жүк электрондық тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен келе жатса) қойылады.

534. Жүкті жаңа тасымалдау құжаттарын ресімдеумен барар жері өзгертілгенде мына мазмұндағы белгілер қойылады:

жаңа тасымалдау құжаттарында "Жүктің атауы" бағанында - "Жүктің барар жері _____ (рұқсат берген тұлғаның тегі, лауазымы) "___" _____" № ___ өкімі бойынша өзгертілген, бастапқы жүк қағазының № _____, жөнелту станциясы _____, тағайындалу станциясы _____".

Белгілер тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және мекен-жайды ауыстыруды ресімдеген станцияның мөрқалыбымен куәландырылады.

Жүкті тасымалдардың электрондық досьесін қолданып тасымалдағанда, осы тармақта аталған деректер мен оларды тасымалдау құжаттарына енгізген тасымалдаушының станциядағы өкілінің тегі тиісінше жаңа және бастапқы электрондық тасымалдау құжаттарында толтырылады. Барар жерін ауыстыруды ресімдеуде басылған ГУ-27-У-ВЦ нысаны бойынша жаңа және бастапқы

электрондық жүк қағазының қағаз көшірмелері тасымалдаушының тауар кассирінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен "Тасымалдаушының белгілері" бағанында куәландырылады.

535. Жүктің барар жерін бастапқы тасымалдау құжаттары бойынша өзгерткенде тасымалдау құжатындағы тағайындалу станциясының атауы және оның коды, жүк алушы және оның коды (қажет болғанда, сызылғанды оқуға болатындай) сызылып тасталады және барар жерін өзгерту туралы өкімге сәйкес жаңа деректер мен олардың коды көрсетіледі. Түзетулер тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен куәландырылады. Сонымен қатар, Жүктің барар жері _____ (рұқсат берген тұлғаның тегі, лауазымы) "___" _____" № ___ өкімі бойынша _____ т.ж. _____ станциясына өзгертілген" деген белгі соғылады. Белгі тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен куәландырылады. Жүкті тасымалдардың электрондық досьесін қолданып, тасымалдағанда осы тармақта аталған деректер ГУ-27-У-ВЦ нысанды бастапқы электрондық жүк қағазының және ГУ-29-У-ВЦ нысанды жол тізімдемесінің қағаз көшірмелерінде толтырылады, олар тауар кассирінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен "Тасымалдаушының белгілері" бағанында куәландырылады. Тасымалдардың электрондық досьесінде тағайындалу станциясын және алушыны өзгерту тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің қызмет ету технологиясына сәйкес жүргізіледі.

536. Тағайындалу станциясын өзгертусіз жүк алушыны өзгерткенде жүк алушының атауы және оның коды (қажет болғанда, сызылғанды оқуға болатындай) сызылып тасталады және жүк жөнелтушінің арызы негізінде жаңа жүк алушының атауы және оның коды көрсетіледі. Жасалған түзетулер тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен куәландырылады. Жүкті тасымалдардың электрондық досьесін қолданып, тасымалдағанда жаңа жүк алушының атауы және оның коды ГУ-27-У-ВЦ нысанды бастапқы электрондық жүк қағазының және ГУ-29-У-ВЦ нысанды жол тізімдемесінің қағаз көшірмелерінде толтырылады, олар тауар кассирінің қолымен және станцияның мөрқалыбымен "Тасымалдаушының белгілері" бағанында куәландырылады. Тасымалдардың электрондық досьесінде алушыны өзгерту автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің қызмет ету технологиясына сәйкес жүргізіледі.

537. Сапар барысында жүк басқа вагонға қайта тиелген жағдайда, тасымалдау құжатында вагонның нөмірі және ол жайындағы басқа мәліметтер сызылып тасталады (қажет болғанда, сызылғанды оқуға болатындай), содан кейін жүк қайта тиелген вагон туралы жаңа деректер қойылады. Бұл түзету қайта тиеуді

басқарған тасымалдаушы өкілінің қолымен және басқа вагонға жүк қайта тиелген станцияның мөрқалыбымен расталады.

Электрондық жүкқағаз пайдаланыла отырып, жүкті тасымалдау кезінде оған осы тармақта көрсетілген деректерден басқа тасымалдаушының қайта тиеуді басқарған станциядағы өкілінің тегі және лауазымы енгізіледі.

Тасымалдаушының электрондық досьесін қолдана отырып, жүкті тасымалдау кезінде осы тармақта көрсетілген деректерге, сондай-ақ тасымалдаушының қайта тиеуді басқарған станциядағы өкілінің тегі және лауазымы ГУ-27-У-ВЦ нысанды бастапқы электрондық жүк қағазының және ГУ-29-У-ВЦ нысанды жол тізімдемесінің қағаз көшірмелеріне енгізіледі. Тасымалдардың электрондық досьесінде вагон нөмірін өзгерту тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің қызмет ету технологиясына сәйкес жүргізіледі.

4-параграф. Жүк қағазын тағайындалу станциясында толтыру

538. "Келуі бойынша" бағанында - ақтық есеп айырысу бойынша тасымалдау ақысының сомасы, тасымалдау құжаттары бойынша тағайындалу станциясында өндіріліп алынған қосымша алымдар, тасымал ақысының және тасымалдаушыға тиісті барлық төлемдердің жалпы сомасы көрсетіледі.

539. "Төлемдер тағайындалу станциясында өндіріп алынған" бағанында - әртүрлі алымдар квитанцияларының нөмірі немесе төлем картасының нөмірі көрсетіледі. Төлемдерді өндіріп алу тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен куәландырылады, жүк қағазының және жол тізімдемесінің сырт жағында жүкті беру уақыты туралы станцияның күнтізбелік мөрқалыбы қойылады.

Жүкқағаздың сырт жағында "Жүкті шығару" 3 бағаны тиеу және түсіру орындарында жүкті түсіру және тағайындалған станциядан жүкті әкету кезінде тасымалдаушының станциядағы өкілімен толтырылады.

540. "Жүкті тасымалдаушының түсіруі немесе жүк алушының құралдарымен түсіруге беру" бағанында - жүк қағазының және жол тізімдемесінің сырт жағында жүкті тасымалдаушының құралдарымен түсіруге беру уақыты немесе алушының құралдарымен түсіруге беру уақыты туралы станцияның күнтізбелік мөрқалыбы қойылады.

541. Жүк қағазының сырт жағындағы "Жүкті әкету" 3-бағаны жүктерді тиеу және түсіру орындарына түсіргенде және тағайындалу станциясынан әкеткенде тасымалдаушының станциядағы өкілімен толтырылады. Егер жүк кезең-кезеңмен әкетілсе, оның әр бөлігінің әкетілуі туралы аталған бағанда тиісті белгі қойылады.

Жүктерді станциядан рұқсатнама бойынша әкету тәртібі белгіленген станцияларда, аталған бағанның атауында "Жүкті әкету" сөздерінен кейін " рұқсатнама № _____ " деп көрсетіледі.

542. Жүк қағазының сыртқы жағындағы "Тасымалдаушының белгілері" - келген жүктің барар жері өзгертілген жағдайда, осы Қағидада көзделген белгілер жасалады.

543. Жүк қағазының сыртқы жағындағы "Жүкті беру туралы белгілер" 6-бағанында жүкті жүк алушыға беру туралы осы Қағидада көзделген белгілер жасалады.

544. Жүкті тасымалдардың электрондық досьесін қолданып тасымалдағанда, осы Қағидада көзделген деректер тасымалдардың электрондық досьесіне электрондық жүк қағазының қағаз көшірмесі беріліп енгізіледі.

5-параграф. Жүк қағазын тағайындалу станциясында толтыру

545. Жүкті және тасымалдар үшін есеп айырысуларды алғанын растап жүк алушы мен тасымалдаушы жол тізімдемесінің келесі бағандарын толтырады.

"Жүкті _____ " _____ " _____ алдым." бағанын - жүк алушы толтырады.

" _____ " _____ № _____ сенімхат бойынша" бағанын - тағайындалу станциясының уәкілетті тұлғасы жүкті алуға берген сенімхаттың нөмірі мен оны беру датасын көрсетіп толтырады.

" _____ сериялы № _____ жеке басының куәлігі (төлқұжаты), _____ қаласында _____ көшесі № _____ үй № _____ пәтерінде тіркелген" бағанын - тасымалдаушының станциядағы өкілі толтырады, жүкті алуға уәкілеттендірілгеннің төлқұжатының сериясы мен нөмірі көрсетіледі және төлқұжаттың иесі тіркелген мекен-жайы көрсетіледі.

546. Жол тізімдемесіне енгізілген мәліметтер жүк алушының және тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолдарымен куәландырылады.

6-параграф. Қосымша жіберу жол ведомосын толтыру

547. Тағайындалған станцияға жүкті жіберу кезінде жүк пен тасымалдау құжаттарын айыру, сондай-ақ негізгі жөнелтілімнен жүктің бөлігін бөліп алу жағдайларында, қосымша жіберу жол ведомосы сапар барысында тасымалдаушымен ГУ-29-О нысаны (осы Қағидаға 43-қосымша) бойынша толтырылады.

548. Жол ведомосы жүкпен бірге тағайындау станциясына дейін жетеді де, жол ведомосының түбіртегі тасымалдаушыда қалады. Жүкті электрондық

жүкқағазбен тасымалдағанда, тасымалдаушы ГУ-29у-ВЦ нысаны бойынша электрондық қосымша жіберу жол ведомосын толтырады.

549. Қосымша жол ведомосы келесідей ретпен толтырылады:
- жол ведомосы мен жүкқағаз түбіртегінде "Қосымша жөнелту" көрсетіледі;
  - "жеткізу мерзімі аяқталады" бағаны толтырылмайды;
  - "вагон түрі" бағанында вагон түрі көрсетіледі;
  - "вагон нөмірі", "вагонның жүккөтергіштігі", "осьтерінің саны", "габаритсіздік индексі", "Цистернаның түрі/көлемі", "Тасымалдаушы", "Беру станциясы" бағандары осы Қағидада белгіленген тәртіппен толтырылады;
  - "Жол ведомосының №" және "Жол ведомосы түбіртегінің №" бағандарында тасымалдаушымен берілген жөнелтілім нөмірі көрсетіледі;
  - "Жылдамдық" бағанында "Жүктік" көрсетіледі;
  - "Жөнелту станциясы" бағанында № 4 тарифтік басшылыққа сәйкес қосымша жол ведомосын ресімдейтін станцияның дәл атауы және коды көрсетіледі;
  - "Жөнелтуші" бағанында қосымша жол ведомосын ресімдеген тасымалдаушы өкілінің атауы көрсетіліп жазылады;
  - "Пошталық мекен-жай", "Төлеуші", "Құралдармен тиеу", "Жарияланған бағалылық" және "Тарифтік белгілеулер" бағандары толтырылмайды;
  - "Тағайындалған станция" бағанында № 4 тарифтік басшылыққа сәйкес тағайындалған станцияның коды және дәл атауы көрсетіледі;
  - "Алушы" бағанында тағайындалған станциядағы тасымалдаушы өкілінің атауы көрсетіліп жазылады;
- жүк және оның массасы туралы мәліметтері бар бағандарды толтыру жүкқағаздың түпнұсқасындағы мәліметтер негізінде жүргізіледі. Сондай-ақ, жүк атауының астында " _____ беру үшін (жүк алушының атауы, оның пошталық адресі) № _____ жөнелтілімге қосымша жіберіледі" белгісі жасалынады, БПҚ, сондай-ақ жасалынған жалпы нысандағы акті немесе коммерциялық акт туралы мәліметтер көрсетіледі;
- "Жөнелту станциясында төлемдер төленген" бағаны толтырылмайды. Қосымша жол ведомосын ресімдеген тасымалдаушының өкілі онда өзінің тегін, әкесінің атын, өз атын көрсетеді және қолын қояды;
- Жол ведомосының "Күнтізбелік мөрқалыптар" бағанында және жол ведомосының түбіртегінде қосымша жол ведомосын ресімдеген станцияның күнтізбелік мөрқалыбы қойылады.
550. Қосымша жіберу жол ведомосы тағайындалған станцияда осы Қағидада көрсетілген тәртіпте, жүк алушымен келесі жағдайларда толтырылады: негізгі жөнелтілімге келген бөлікке арналған қосымша жіберу жол ведомосы бойынша жүкті беру кезінде, сондай-ақ тағайындау станциясына негізгі тасымалдау құжаттары келіп түспегенде.

7-параграф. Тасымалдау құжаттарының жинағын толтыру

551. Жүктерді вагондап және шағындап жөнелткенде, тасымалдау құжаттарын ресімдеуді тездету мақсатында жүк қағазынан, жол тізімдемесінен, жол тізімдемесінің түбіртегінен және жүкті қабылдау туралы квитанциядан тұратын ГУ-29-0 нысанды тасымалдау құжаттарының жинағы (осы Қағидаға 43-қосымша) не болмаса ГУ-27 нысанды жүкқағазы (осы Қағидаға 44-қосымша) қолданылады.

552. Тасымалдау құжаттарының жинағына кіретін бланктердің нысаны аталған құжаттарда сәйкес орналастырылған бағандарды көшіргі қағаздың көмегімен бір уақытта толтыруға мүмкіндік береді.

553. Жүк жөнелтушінің және тасымалдаушының тасымалдау құжаттарының жинағын толтыруы осы Қағидаданың 25-тарауында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

554. Тасымалдау құжаттарының жинағын толтырғаннан кейін оған станцияларға бөлінетін нөмірлерге орай, тиісті нөмір беріледі.

8-параграф. Жүк қағазын тасымалдардың электрондық досьесін қолданып толтырудың ерекшеліктері

555. Жүк жөнелтушінің меншікті автоматтандырылған жүйесі болғанда және жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында деректерді электрондық алмасу ұйымдастырылғанда, жүк жөнелтуші тасымалдардың электрондық досьесінде деректерді осы тараудың "Жүк жөнелтушінің жүк қағазын толтыруы" 1-параграфында белгіленген тәртіппен толтырады. Жөнелту станциясы тасымалдардың электрондық досьесін осы тараудың "Жүк қағазын жөнелту станциясының толтыруы" 2-параграфында белгіленген тәртіппен толтырады. Деректерді электрондық алмасудың тәртібі тасымалдаушының автоматты ақпараттық жүйесінің қызмет ету және жүк жөнелтуші (жүк алушы) мен тасымалдаушы арасында өзара ақпараттық әрекеттесу технологияларымен белгіленеді.

556. Тасымалдардың электрондық досьесі қолданылып, ресімделген құжаттарды кредиттен шығарғанда, тағайындалу станциясы тасымалдардың электрондық досьесіне мәліметтерді осы тараудың "Жүк қағазын тағайындалу станциясында толтыру" 4-параграфында және "Жол тізімдемесін тағайындалу станциясында толтыру" 5-параграфында белгіленген тәртіппен енгізеді.

557. Электрондық тасымалдау және ілеспе құжаттар қажет болған жағдайда, тағайындалу станцияларында электрондық және қағаз түрінде беріледі. ГУ-27-У-ВЦ, ГУ-29-У-ВЦ нысандардың және электрондық ілеспе құжаттардың қағаз

көшірмелерін басып шығарғанда, қағаз тасымалдау құжаттарында жөнелту станциялары мен жол жүру барысында қойылуы осы Қағидада көзделген барлық мөрқалыптар, жазбалар мен қолдар машинамен басу түрінде қойылады.

Қағаз көшірмелер:

тасымалдардың электрондық досьесінің ГУ-27-У-ВЦ нысан бойынша басылған қағаз көшірмесі - "Жүкті беруді ресімдеу" бағанында тауар кассирінің, тасымалдаушының станциядағы өкілінің қолымен және станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен;

тасымалдардың электрондық досьесінің ГУ-29-У-ВЦ нысан бойынша басылған қағаз көшірмесі - кредиттен шығару туралы деректерден кейін электрондық жүк қағазын кредиттен шығарған жүк алушы өкілінің және тауар кассирінің қолымен, сондай-ақ "Жүкті беруді ресімдеу" бағанында станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен;

электрондық түрде ресімделген басқа да ілеспе құжаттардың қағаз көшірмелері - тағайындалу станциясының күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылады.

Жүк жөнелтушінің меншікті автоматтандырылған жүйесі болғанда және/немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қол жеткізуі болғанда, оның атына келген жүкке жүк қағазын жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында қабылданған өзара ақпараттық әрекеттесу технологиясы мен стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу арқылы беруге жол беріледі.

Тасымалдау немесе ілеспе құжаттарды деректермен электрондық алмасуды қолдану арқылы бергенде, электрондық құжаттың түпнұсқалылығы және электрондық цифрлық қолтаңбаларды қолдану қажеттілігі тараптар келісімдерінің, Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасы, электрондық құжат айналымы жүйесінің ережелері негізінде белгіленеді.

558. Тасымалдау құжаттарын жүкті тарату пунктінде ресімдегенде, жүк жөнелтуші, жүк алушы уәкілеттендірген тұлға, егер ол автоматтандырылған ақпараттық желінің абоненті болып табылатын болса, электрондық жүк қағазына тасымалдаушының автоматтандырылған жүйесінің қызмет ету технологиясымен көзделген мәліметтерді енгізеді. Қажет болғанда, электрондық жүк қағазының қағаз көшірмесі беріледі.

9-параграф. Бір жерден екінші жерге жіберілетін жүк қағазын толтыру

559. Цементтен, әктен және үйіліп тасымалданатын басқа материалдардан босатылған бос цистерналарды, хоппер-цемент тасығыштарды, минерал

тасығыштарды, астық тасығыштарды, апатит тасығыштарды, шекемтас тасығыштарды, суық илек болатты тасымалдауға платформаларды, қағаздарды тасымалдауға арналған үсті жабық вагондарды, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған үсті жабық вагондарды, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған екі ярусты платформаларды, тұтас металдан жасалған жүк вагондарын, транспортерлерді, үсті ашық вагондарды, платформаларды және мүкәммал парктің жабық вагондарын тасымалдау ГУ-27сп (осы Қағидаға 45-қосымша) нысанды бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазымен ресімделеді.

560. Тасымалдаушының тапсырмасы бойынша мұнай және мұнай өнімдерін құю пункттеріне бара жатқан бос цистерналар, бункерлік үсті ашық вагондар былай ресімделеді:

ГУ-27дс нысанды (осы Қағидаға 45-қосымша) бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазымен - мөлдір мұнай өнімдері ағызып алынған бос цистерналарды тасымалдағанда;

ГУ-27дт нысанды (осы Қағидаға 45-қосымша) бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазымен - бункерлік үсті ашық вагондарды және қара мұнай өнімдері ағызып алынған бос цистерналарды тасымалдағанда.

561. Жүк жөнелтушімен ол түсірген әрбір вагонға бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазы ресімделеді және жүкті түсіру (ағызу) аяқталғаны туралы хабарламамен бірге бірмезгілде станцияға ұсынылады.

562. Жүк алушы бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазымен бірге бірмезгілде өзі түсірген әрбір вагонға бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазының бос вагонды жөнелту станциясында қалатын түбіртегін толтырады.

563. Тасымалдаушы жүк алушыдан бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазын алғаннан кейін, оның толтырылу дұрыстығын, жүктен толық босатылуын (құйып алынуын) және вагонның тазартылуын растайтын бағанда жүк жөнелтушінің қойған қолының анықтығын және мөрдiң (мөрқалыптың) болуын тексереді.

564. Әскери бөлімшелердің, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің қылмыстық-атқару мекемелерінің жүктерінен босатылғаннан (құйылып алынғаннан) кейінгі бос вагондарға бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағаздарында жүктен босатқан немесе құйып алған ұйымның атауы және жүкті алушы агентінің лауазымы туралы бағандар толтырылмайды, жүк алушы мөр немесе мөрқалыбын қоймайды.

565. Вагон кезекті тиеуге жарамаған, жүктен толық босатылмаған, вагон тазаланбаған жағдайларда, келген вагонды қарап тексерудің нәтижелері бар бір

жерден екінші жерге жеткізу жүк қағазының сыртқы жағы вагонға жаңа жүк тиелетін станцияда толтырылады.

566. Бір жерден екінші жерге жеткізу жүкқағазының барлық нысандарының типографиялық нөмірі бар және жүкқағазы мен жүкқағазының түбіртегінен тұрады. Бір жерден екінші жерге жеткізу жүк қағазы бос вагондармен ілесіп жүреді, ал осы жүкқағазының түбіртегі жүктен босату (құйып алу) және бос вагонды жөнелту станциясының істерінде қалады.

26. Тасымалдау және тасымалдау төлемі бойынша есеп

567. Жүк тасымалдары үшін тиесілі барлық төлемдер және осы Қағидада және № 4 тарифтік басшылықпен белгіленген өзге төлемдер мен алымдар жүк жөнелтілер сәтке дейін жүк жөнелтушімен, экспедитормен енгізіледі, егер шартпен өзгедей көзделмесе. Тасымалдау төлемінің сомасы көрсетілген жүкті қабылдау квитанциясы жүк жөнелтушіге жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілімен тасымалдау құжаттарын ресімдеу кезінде беріледі.

568. Жөнелту кезінде алынған төлемдердің сомасы жүкқағаздың, жол ведомосының, жол ведомосы түбіртегінің және жүкті тасымалдауға қабылдау квитанциясының тиісті бағандарында цифрмен және жазбаша көрсетіледі.

569. Жүктерді тасымалдау үшін түпкілікті есеп айырысуды жүк алушы жүктің тағайындалған станцияға келуі бойынша жүргізеді. Бұл ретте жүкті беру ресімделгенге дейін тасымалдаушының станциядағы өкілі өндірілген тасымалдау төлемінің дұрыстығын тексереді, жөнелту станциясында жол берілген жетімсіздіктерді, сондай-ақ сапар барысында және тағайындау станциясында пайда болған барлық төлемдер мен алымдарды ұсынады және есептейді.

Бұл жағдайларда артық төлем сомаларын қайтару шағым-талап тәртібінде жүргізіледі.

570. Жүктің тасымалданғаны үшін төлемді және тасымалдаушыға төленуі тиіс өзге де төлемдерді төлеуші, егер өзгесі шартпен көзделмесе, жүкті жөнелткенге дейін енгізеді. Жүктің қабылданғаны жөніндегі тасу ақысы көрсетілген квитанцияны барлық жағдайларда жүк жөнелтушіге жөнелту станциясындағы тасымалдаушының өкілі тасымалдау құжаттарын ресімдеген кезде береді. Жүк жөнелтушіде меншікті автоматтандырылған жүйесі болса және /немесе ол тасымалдаушының ақпараттық жүйесіне қол жеткізе алса Жүктің қабылданғаны жөніндегі тасу ақысы көрсетілген квитанцияны жүк жөнелтуші мен тасымалдаушы арасында қабылданған ақпараттық өзара қимыл жасау технологиясы мен стандарттарына сәйкес деректермен электрондық алмасу жолымен беруге болады. Деректермен электрондық алмасуда Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба

туралы заңнамасына, электрондық құжат айналымы жүйесінің ережелеріне сәйкес электрондық-цифрлық қолтаңбаның қолданылуына жол беріледі.

571. Жүк алушыдан қосымша тасу ақысын немесе алымдарды өндіріп алу қажеттілігі пайда болған (жолда немесе тағайындалған станциясында пайда болған) жағдайларда, өндіріп алу сол тәртіппен жүргізіледі.

Қалғанын жіберу ведомосы бойынша тасымалдау төлемі алынбайды.

Жүк түсірілетін вагонның параметрлері сол жүк қайта тиелетін вагонның параметрлерімен, жүк қайта тиелетін вагон шанағы параметрлерінің еселілігі, жүк орындарының еселілігі сай келмегенде немесе жүкті тасымалдау кезінде жүкті орналастыруға және бекітуге қойылатын ХЖүкҚК-ға 14-қосымша талаптарының орындалуына байланысты, шекара станциясында жүкті жолтабанының ені басқа жолдағы вагоннан жолтабанының ені тіптен басқа жолдағы екі немесе бірнеше вагонға қайта тиеу кезінде, қайта тиелген жүктер үшін төлем дербес вагондық жөнелтілім ретінде есептеледі.

572. Осы Қағидаға және тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің жұмыс істеу технологиясына сәйкес тасымалдау тасымалдардың электрондық досьесін пайдаланып ресімделген кезде осы Қағидада аталған тасымалдар үшін есеп айырысу туралы белгілер тасымалдардың электрондық досьесінде қалыптастырылады.

573. Қолма-қол ақшасыз есеп айырысудың электрондық нысанын қолданған кезде, төлеуші электрондық төлемдер ережелеріне және/немесе электрондық төлемдер жүйесіне қатысушылардың арасында жасалған шарттарға сәйкес оған есептелген жүктің тасымалданғаны үшін төлемдер мен тасымалдарға байланысты қосымша алымдарды төлем картасы немесе электрондық-цифрлық қолтаңбаны ұстаушы арқылы оның жеке шотынан сомаларды есептен шығару үшін акцептілейді.

27. Вагондар мен контейнерлерді пломбылау үшін бекіту-пломбылау құрылғыларын қолдану

574. Бекіту-пломбылау құрылғылары мыналарға орнатылады:

жабық әмбебап вагонда - вагонның әр жағындағы есіктердің жапсырмаларында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғылары;

цистернада - жоғарғы жүк тиеу люгінің қақпағында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғылары, осы Қағидада пломбылаудың ерекше тәртібі көзделген жағдайларды қоспағанда;

астыққа арналған жабық хоппер-вагонда - әрбір жүк түсіру люгі штурвалының және тиеу люктерін бекітетін қарнақтардың бекіту құрылғысында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғысы;

минерал тыңайтқыштарға арналған жабық хоппер-вагонда - әрбір жүк түсіру люгі штурвалының және жүк тиеу люктерін бекітетін қарнақтардың бекіту құрылғысында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғысы;

цементке арналған жабық хоппер-вагонда - әрбір жүк түсіру люгі штурвалының бекіту құрылғысында және әрбір тиеу люгіне - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғысы;

жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған жабық вагонда - әр бүйірлік алаңша есіктерінің бекітпе құрылғыларында және өту алаңында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғылары;

контейнерлерде - сол жақта орналасқан тұтқада, соңғы болып жабылатын есіктің оң жақ жақтауында - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғысы;

арнайы изометриялық вагонда - баспа тақтайшаларымен және бекіту құрылғысының рычагымен жабдықталған вагонның әрбір жағындағы есіктерде - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғылары немесе вагонның әрбір жағын пломбылауға арналған төмендегі құлақшаларымен жабдықталған есіктерде - бір-бірден бекіту-пломбылау құрылғылары.

Вагондардың басқа түрлерінде бекіту-пломбылау құрылғыларын орнату бекіту үшін арнайы қарастырылған орындарда немесе түйіндерде жүргізіледі.

575. Бекіту-пломбылау құрылғылары мынадай белгілерден тұрады:

- 1) Темір жол әкімшілігінің әріппен қысқартылған атауы;
- 2) кемінде алты белгіден тұратын жеке бақылау белгісі;
- 3) жасаушы кәсіпорынның тауарлық белгісі;
- 4) бекіту-пломбылау құрылғысының шығарылған жылының соңғы цифры;
- 5) бекіту-пломбылау құрылғысының атауы.

Жеке бақылау белгілері бірдей, сондай-ақ анық емес және толық емес бекіту-пломбылау құрылғыларын қолдануға жол берілмейді.

Вагондар мен контейнерлер үшін бекіту-пломбылау құрылғыларына арналған техникалық талаптар осы Қағидаға 46-қосымшаға сәйкес белгіленеді.

576. Бекіту-пломбылау құрылғысы оған қондырылған жеке бақылау белгісімен әзірлеушімен, жүк жөнелтушімен, тасымалдаушымен қатаң есепке алынады (олар бекіту-пломбылау құрылғыларын қолданған жағдайда).

Пайдаланылған бекіту-пломбылау құрылғылары тасымалдаудан кейін жүк алушымен жоюға жатады.

577. Егер шекаралық және кедендік бақылау, сондай-ақ санитарлық, фитопатологиялық және басқа да түрлер бойынша тексеру жүргізу мақсатында вагондардың, контейнерлердің ашылуы орын алған жағдайда, соның салдары ретінде алғашқы салынған пломбалар немесе бекіту-пломбылау құрылғылары ауыстырылса, онда кедендік органдардың түзік бекіту-пломбылау құрылғылары жөнелтушінің бекіту-пломбылау құрылғыларына теңестіріледі.

578. Вагондардың, контейнерлердің, ашылулары белгіленген тәртіпте тасымалдаушымен жасалынатын ИНУ-49 нысанды шекаралық, кедендік, карантиндік, фитосанитарлық және бақылау мен тексерулердің басқа түрлерін жүргізу үшін вагонды, контейнерді, автомобильді, тракторды немесе басқа өзі жүретін машинаны ашу актісімен (осы Қағидаға 47-қосымша) немесе жүкқағаздағы "Тасымалдаушы белгісі" бағанына тасымалдаушымен енгізілетін ашу туралы тиісті белгі қою арқылы куәландырылады. Пломбылары немесе бекіту-пломбылау құрылғылары ауыстырылған вагондарды, контейнерлерді ашу актісі бақылауды жүзеге асыратын тиісті тұлғалардың қол қоюларымен, тасымалдаушы өкілінің қол қоюымен және станцияның күнтізбелік мөрқалыбын басумен куәландырылады, ал жүкқағаздағы ашу туралы белгі пломбылары немесе бекіту-пломбылау құрылғылары ауыстырылған станциядағы тасымалдаушының тиісті өкілінің қол қоюымен және осы станцияның күнтізбелік мөрқалыбын басумен, сондай-ақ бақылауды жүзеге асыратын тиісті тұлғалардың қол қоюымен, егер олардың қол қоюлары Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған болса, расталады.

579. Сапар барысында бекіту-пломбылау құрылғыларынсыз немесе бекіту-пломбылау құрылғылары бұзылған немесе бекіту-пломбылау құрылғылары жүкқағазында көрсетілген мәлімдемеге сәйкес келмейтін вагондар мен контейнерлер байқалған жағдайда, алдын ала бұзылған бекіту-пломбылау құрылғылары немесе жүк қағазында көрсетілген мәлімдемеге сәйкес келмейтін бекіту-пломбылау құрылғылары алынып тасталып вагонға, контейнерге жаңа бекіту-пломбылау құрылғылары орнатылады.

Бекіту-пломбылау құрылғыларының орнатылғаны туралы жүкқағазда "Тасымалдаушы белгісі" бағанында бекіту-пломбылау құрылғыларының бақылау белгісі көрсетіле отырып, тиісті белгі қойылады.

Вагонда, контейнерде кедендік немесе басқа мемлекеттік бақылау (қадағалау) органдарының бекіту-пломбылау құрылғыларының болуы жүкті беру кезінде оның жай-күйін, массасын және орын санын тасымалдаушының тексеруіне негіз бола алмайды.

Осы Қағиданың 32-тарауының талаптарына сәйкес тасымалдаушымен коммерциялық акт ресімделген жағдайда, оған бекіту-пломбылау құрылғысы бірге беріледі.

580. Жол жүру барысында жүктің жағдайын тексерген жағдайларда, сондай-ақ кедендік тексеру немесе мемлекеттік бақылаудың (қадағалау) басқа түрі үшін барлық бекіту-пломбылау құрылғыларын толық ауыстырмай, тексеру үшін алынған бекіту-пломбылау құрылғыларын ауыстырумен ғана шектелуге жол беріледі, ол жайында жалпы нысандағы ГУ-23 актісі жасалады және тасымалдау құжатында белгі соғылады. кедендік органдарға немесе мемлекеттік

бақылаудың басқа органдарына бекіту-пломбылау құрылғыларын алу жөніндегі тасымалдаушының шығыстары жүк жөнелтушілердің, жүк алушылардың немесе экспедиторлардың есебінен өтеледі.

Жөнелту станциясында вагонда, контейнерде өткен тасымалдардан қалған бекіту-пломбылау құрылғылары анықталған жағдайларда, оларды жүкті кімнің тиеуіне қарай, жүк жөнелтуші немесе тасымалдаушы алып тастауы тиіс.

581. Қазақстан Республикасының аумағында осы Қағидаға 48-қосымшада аталған жүктерді БПҚ-сыз, бірақ есіктерді, люктерді жабу үшін міндетті түрде бұраулар (арқансымдық, сымдық) салып тасымалдауға жол беріледі.

Егер цистерналардың конструкциясы жоғарғы тиеу люгін ашпай, төменгі ағызу аспабының ашылуына жол бермейтін болса, цистерналардың төменгі ағызу аспаптары пломбаланбайды.

582. Осы Қағидада көзделген жағдайларда, сондай-ақ жүктері түсірілген бос вагондар да, контейнерлер де пломбаланады немесе тиелген вагондарға арналған бекіту-пломбылау құрылғыларының жабылуы тәрізді бұраулармен жабылады.

Меншікті және жалданған бос вагондарды, контейнерлерді, тоңазытқыш вагондардан қайта жабдықталған 918 сериялы вагондарды, нөмірі 800 изотермиялық вагондарды, 927 сериялы жеңіл автомобильдерге арналған мамандандырылған платформаларды тасымалдау жүк алушының есебінен бекіту-пломбылау құрылғыларын орнату арқылы жүргізіледі.

Екінші және үшінші категориялар бойынша санитарлық өңдеуді қажет ететін, жүктері түсірілген бос жабық, изометриялық вагондарды дезопромстанцияларына (дезопромпункттерге) жіберген кезде, олардың есіктеріне және люктеріне бұраулар мен пломбалар салынады.

583. Вагондарды, контейнерлерді пломбылау үшін осы Қағиданың талаптарын ескеруінсіз жасалған бекіту-пломбылау құрылғылары қолдануға жол берілмейді.

28. Вагондарды беруге-алуға шарттар жасасу және мұндай шарттардың міндетті ережелері

584. Кірме жол мен жанасу станциясы жұмысының бірыңғай технологиялық процестерін (бұдан әрі - БТП) бірлескен комиссия әзірлейді, оның құрамына тасымалдаушының, магистральдық темір жол желісі операторының уәкілетті өкілдері және өз локомотивтерімен қызмет көрсететін әрі тәулігіне орташа 50 вагоннан және одан көп жүк айналымы бар ұйымдардың (бұдан әрі – ұйым) кірме жолдары үшін тармақ иеленушісі кіреді. БТП-ны әзірлеу қажеттілігі тасымалдаушымен, магистральдық темір жол желісінің операторымен және тармақ иеленушісімен анықталады. БТП-ны әзірлеу кезінде уәкілетті органмен

бекітілетін Кірме жол мен жанасу станциясы жұмысының бірыңғай технологиялық процестерін әзірлеу ережесі пайдаланылады.

585. Белгіленген тәртіппен әзірленген БТП-ның жобасын Тасымалдаушы тармақ иеленушіге жібереді, ол бір ай мерзімде оны қарайды және қол қояды. Егер жоба бойынша ескертулер болса, ол оған тәуелсіз қол қояды және келіспеушілік хаттамасымен (негіздеп) осы мерзімде Тасымалдаушыға қайтарады.

586. Егер тармақ иеленуші белгіленген бір айлық мерзімде қол қойылған БТП-ны қайтармаса немесе оны қол қоймай және келіспеушілік хаттамасыз қайтарса, онда ол Тасымалдаушының редакциясында күшіне енеді.

587. Келіспеушілік хаттамасымен қол қойылған БТП-ның жобасын алғаннан кейін тасымалдаушының өкілі бір айлық мерзімде келіспеушілік хаттамасын қарайды. Келіспеушіліктерді қарау күні туралы тасымалдаушының өкілі тармақ иеленушіге қарау күні тағайындалғанға дейін күнтізбелік 10 күннен кешіктірмей хабарлайды.

Егер белгіленген тәртіппен қол қойылған БТП-да келісілмеген мәселелер қалса және олар шешілмеген болса, тасымалдаушының өкілі БТП-ның жобасын келіспеушілік хаттамасымен бірге келіспеушілік хаттамасы ресімделгеннен кейін күнтізбелік 15 күн ішінде тасымалдаушыға жіберуі тиіс. БТП-ның қол қойылған жобасын алғанда тасымалдаушы келіспеушілік хаттамасын екі айлық мерзімде қарайды. Келіспеушіліктерді қараудың күні туралы тармақ иеленушіге қарау күні тағайындалғанға дейін кем дегенде күнтізбелік 25 күн бұрын хабарланады.

Келіспеушіліктер хаттамасын қарағаннан кейін БТП-ға тасымалдаушы немесе Магистральдық темір жол желісінің операторы қол қояды.

Тармақ иеленуші келіспеушіліктер хаттамасын қарауға дәлелді себептерсіз келмесе, БТП күшіне тасымалдаушының редакциясында енеді. Егер тасымалдаушы белгіленген мерзімде келіспеушіліктер хаттамасын қараудың күнін тағайындамаса, БТП күшіне тармақ иеленушінің редакциясында енеді.

588. БТП бойынша реттелмей қалған келіспеушіліктер тасымалдаушының және тармақ иеленушінің қолдары қойылған хаттамамен ресімделеді.

589. Вагондарды беру-алу шарттарымен вагондарды беру-алу тәртібі, сондай-ақ тиеудің және түсірудің (жүктен босатудың) технологиялық уақыты немесе вагондар айналымының технологиялық мерзімдері белгіленеді. Вагондар айналымының технологиялық мерзімін есептегенде осы Қағиданың 7-тарауында, осы Қағидаға 23-қосымшаның 1-28 кестелерінде келтірілген жүк вагондарымен тиеу-түсіру операцияларын орындауға арналған мерзімдер және жүк вагондарымен тиеу-түсіру операцияларын орындауға арналған мерзімдерді анықтау жөніндегі әдістемелік ұсыныстар қолданылуы мүмкін.

590. Контрагенттің кірме жолына тармақ иеленушінің локомотивімен қызмет көрсетілгенде, олардың арасындағы қатынастар шартпен реттеледі.

Кірме жолға тасымалдаушының локомотивімен қызмет көрсетілгенде, Контрагент пен тасымалдаушы арасындағы вагондарды беруге және әкетуге шарт жасасылады, Мұндай шарт тармақ иесінің өз жолдары бойынша контрагенттің вагондарын өткізуге келісімі болғанда жасасылады.

Егер контрагенттің өз жолдары болса, және оған магистральдық темір жол желісі операторының немесе тасымалдаушының локомотивімен қызмет көрсетілсе, онда контрагент пен тасымалдаушы арасындағы вагондарды беруге және әкетуге шарт жасасылады және барлық есеп айырысулар олардың арасында жүргізіледі, негізгі тармақ иеленушінің кірме жолын амортизациялаумен, күтіп-ұстаумен және жөндеумен байланысты есептесулерді ескермегенде.

Егер контрагенттің тармақ иесінің кірме жол шектерінде жүктерді сақтау және тиеу-түсіру механизмдері үшін қоймалары болса, онда онымен магистральдық темір жол желісі операторының немесе тасымалдаушының локомотивімен вагондарды беруге және әкетуге шарт жасасылмайды. Бұл кәсіпорындарға қызмет көрсету тәртібі тасымалдаушымен және тармақ иесі арасында жасасылатын шартпен белгіленеді.

Егер контрагенттің жүктерді сақтау және тиеу-түсіру механизмдері үшін қоймалары болмаса, онда олар оны тармақ иесінен жалға алады және олармен вагондарды беруге және әкетуге шарт жасасылмайды, ал тармақ иесімен есептесуді олардың арасында жасасылған шартта қарастырылған жағдайларда жасалады.

591. Вагондарды беруге және әкетуге шарттар бес жылдық мерзімге жасалады.

Станцияның немесе кірме жолдың технологиялық жарақтануы, жұмыс технологиясы өзгерген жағдайда, шарттарға өзгертулер, толықтырулар енгізіледі, олар қосымша келісімдермен ресімделеді немесе жаңа шарттар жасасылады.

592. Ұлттық темір жол компаниясы филиалдарының кәсіпорындарымен және өкілдіктерімен вагондарды беруге және әкетуге шарттар жасасылмайды. Вагондарды беру және әкету тәртібі олардың кірме жолда болуының технологиялық мерзімі және басқа барлық шарттар магистральдық темір жол желісі операторының бұйрығымен белгіленеді.

Станцияның немесе кәсіпорынның технологиялық жарақтануы, жұмыс технологиясы өзгерген жағдайда, бұйрыққа өзгертулер немесе толықтырулар енгізіледі.

593. Жүк тиеу және түсіруді орындауға арналған станция жолдарына вагондарды беру және әкету тәртібі, вагондардың бұл жолдарда технологиялық

болу уақыты және басқа барлық шарттар магистральдық темір жол желісі операторының бұйрығымен белгіленеді.

Станцияның технологиялық жарақтануы, жұмыс технологиясы өзгерген жағдайда, бұйрыққа өзгертулер немесе толықтырулар енгізіледі.

594. Тармақ иеленуші өзгерген жағдайда, жаңа тармақ иеленуші мен тасымалдаушы арасында вагондарды беруге-алуға шарт жасасылады.

595. Тасымалдаушы тармақ иеленушімен бірлесіп, вагондарды беруге-алуға шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін кем дегенде үш айдан кешіктірмей, жаңа шарт жобасын әзірлеуге кіріседі.

596. Вагондарды беруге-алуға шарт жасасылғанға дейін тармақ иеленуші Тасымалдаушыға кірме жолға құқығын растайтын құжаттарды тапсырады.

597. Вагондарды беруге-алуға шарттар әзірлеу кезінде Кірме жолға қызмет көрсету және онда қозғалысты ұйымдастыру тәртібі туралы Қағиданың, кірме жолдың техникалық паспортының, кірме жолдың жоспарының деректері, кірме жолдың бойлық пішіні, жасанды құрылыстардың сызбасы және кірме жолды тексеру актісінің деректері (осы Қағидаға 49-қосымша) ескеріледі.

598. Вагондарды беруге-алуға шарт жасасар алдында оның шарттарын анықтау үшін Магистральдық темір жол желісі операторы тасымалдаушымен және тармақ иеленушімен бірге кірме жолға және оның техникалық жарақталуына тексеру жүргізеді. Тексерудің нәтижелері кірме жолды тексеру актісімен ресімделеді (осы Қағидаға 49-қосымша).

599. Кірме жолды тексеру актісіне құрамы магистральдық темір жол желісі операторының, тармақ иеленушінің және тасымалдаушының уәкілетті өкілдерінен тұратын комиссия, ал тиісті жағдайларда мемлекеттік органдардың өкілдері қол қояды. Кірме жолды тексеруді станция бастығы және тармақ иеленушінің уәкілетті өкілі басқарады. Тексеруге қатысушы тармақ иеленуші кірме жолды тексеру актісіне қол қояды, ал актіге енгізілген деректермен келіспеген жағдайда, оған қол қояды және өзінің ескертулерін жазбаша не болмаса актіге қоса берілетін жеке парақта баяндайды.

Кірме жолды тексеру актісі үш данада жасалады, оның біреуі-тармақ иеленушіде, екіншісі станцияның істерінде қалады, үшіншісі тасымалдаушыға тапсырылады. Тасымалдаушының талабы бойынша оларға тағайындалған актінің даналарына тармақ иеленуші тиеу және түсіру орындары жазылған және теміржол жолдарының мамандануы мен қойма жайлары көрсетілген кірме жолдың масштабтық сызбасын және жоспарын қоса береді.

600. Вагондарды беру-алу шартын әзірлеуді тасымалдаушы осы Қағидаға сәйкес жүзеге асырады.

Шарт жобасының қол қойылған екі данасын тасымалдаушы тармақ иеленушіге қол қоюға жібереді, ол алынған шарттың жобасына қол қояды және

оны тасымалдаушыға бір айлық мерзімде қайтарады. Аталған мерзім: шарт жобасы қолға берілгенде - адресаттың шартты алғандығы туралы қабылдаған тұлғаның лауазымы және тегі көрсетілген сенімхаттың күнінен бастап; почта арқылы жазбаша хабарламамен жібергенде - адресаттың жазбаша хабарламада көрсетілген шарт жобасын алған күнінен бастап есептеледі.

Егер шарт жобасына қол қою барысында тармақ иеленушіде оның шарттары бойынша қарсылықтар туындаса, шарттың жобасына қол қоюмен қатар, ол келіспеушіліктер хаттамасын жасайды және оның екі данасын қол қойылған шартпен бірге тасымалдаушыға жібереді. Келіспеушіліктердің бар екендігі туралы шарттың жобасында айтылады.

Тармақ иеленуші тасымалдаушыға қол қойылған шарт жобасын бір айлық мерзімде қайтармаған жағдайда, шарт күшіне тасымалдаушының редакциясында енеді.

Тасымалдаушы келіспеушіліктер хаттамасын алған күннен бастап бір айлық мерзім ішінде оны қарайды. Тасымалдаушы келіспеушіліктерді қарау күні туралы тармақ иеленушіге келіспеушіліктерді қараудың тағайындалған күнінен 10 күннен кешіктірмей хабарлайды. Егер тасымалдаушы бір айлық мерзімде келіспеушіліктерді қарау күнін тағайындамаса, шарт күшіне тармақ иеленушінің редакциясында енеді. Егер тараптар шарттың ережелері бойынша келісімге келмеген жағдайда, тасымалдаушы дауды келіспеушіліктер хаттамасына қол қойғаннан кейін он күн мерзімде сот органдарының қарауына тапсырады.

Вагондарды беруге-алуға шарт бойынша келіспеушіліктерді тасымалдаушының және тармақ иеленушінің уәкілетті өкілдері қарайды және шешеді.

Қозғалыс қауіпсіздігін және жылжымалы құрамның сақталуын қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі шешімдерді магистральдық темір жол желісі операторының уәкілетті өкілі қабылдайды.

Даулы мәселелер шешілгенге дейін тараптардың барлық қатынастары вагондарды беру-алуға бұрын жасалған шартпен реттеледі.

601. Контрагентке өзінің локомотивімен көлік қызметін көрсететін негізгі тармақ иеленушімен жасалған шартқа сәйкес контрагент мұндай тармақ иеленушіге жүк алуға не болмаса жүк пен вагонды қабылдауды дербес жүзеге асыруға тапсырма беруі мүмкін.

602. Жүктерді тасымалдау кезінде тасымалдаушының теңіз және өзен порттарымен өзара қарым-қатынастары вагондарды беру-алу шарттарымен реттеледі.

603. Кірме жолдарды салу кезеңінде оларға вагондарды беру тасымалдаушы мен құрылыс салуды жүзеге асырушы ұйым немесе кірме жол арналып салынып

жатқан ұйым арасында бір жылдан аспайтын мерзімге жасасылатын қысқа мерзімді шарттың ережелерімен жол беріледі.

Локомотивтер мен вагондардың құрылысы салынып жатқан кірме жолда қозғалу тәртібі мен шарттарын регламенттейтін нұсқаулық белгіленген тәртіппен бекітілгеннен кейін аталған шартқа қол қойылуы мүмкін.

604. Тармақ иеленушінің иелігіне жатпайтын кірме жолда вагондардың зақымдану оқиғалары вагонның зақымдануы туралы ВУ-25 нысанды актімен ресімделеді, оған магистральдық темір жол желісі операторы және тармақ иеленушінің уәкілетті өкілдері қол қояды.

605. Кірме жолды салу және пайдалануға қабылдау аяқталғаннан кейін магистральдық темір жол желісі операторының уәкілетті өкілінің қатысуымен тармақ иеленуші әрбір кірме жолға Кірме жолда қызмет көрсету және қозғалысты ұйымдастыру тәртібі туралы нұсқаулықты (бұдан әрі - Нұсқаулық) әзірлейді. Қағидаға тармақ иеленушінің қолы қойылады, станция бастығымен келісіледі және Магистральдық темір жол желісі операторының уәкілетті өкілі бекітеді. Кірме жолдардағы жұмысты жүзеге асыратын тармақ иеленушілер, контрагенттер, Магистральдық темір жол желісі операторы мен тасымалдаушылар Қағиданың талаптарын сақтауы тиіс.

Нұсқаулықты бекіткенге дейін вагондарды кірме жолға беруге жол берілмейді. Аталған Нұсқаулық кірме жолдың техникалық жарақтандырылуы немесе оның жұмысының технологиясы өзгергенде қайта қаралады. Кірме жолдың иесі өзгерген жағдайда, жаңа Нұсқаулық бекітіледі.

606. Нұсқаулық келесі негізгі бөлімдерден тұрады:

- 1) кірме жолдың сипаттамасы;
- 2) вагондарды кірме жолға берудің және алудың тәртібі;
- 3) кірме жолда маневрлік жұмысты жүргізу тәртібі;
- 4) қабылдау-тапсыру операцияларының тәртібі;
- 5) қауіпті жүктермен жұмыс істеу кезінде қозғалыс қауіпсіздігінің шаралары;
- 6) тараптардың жауапкершілігі.

607. Вагондарды беру және әкету қашықтығы темір жол вокзалының осінен кірме жолдың, станцияның техникалық-басқару актісінің (ТБА) схемасы немесе паспорттық мәліметтері бойынша, станция схемасы немесе нақты өлшеу арқылы анықталады.

Тасымалдаушының, магистральдық темір жол желісі операторының локомотивімен кірме жолға қызмет көрсету кезінде вагондарды беру және әкету қашықтығы темір жол вокзалының осінен кірме жолдардағы екі жақ шеттегі жүктерді түсіру, тиеу орындарына дейінгі қашықтықтар арқылы анықталады.

Кірме жолда вагондарды беру және әкетудің бірнеше пункттері болған жағдайда, вагондарды беру және әкету қашықтығы әрбір пункт бойынша қашықтыққа және вагондар санына байланысты орташа өлшенген қашықтық ретінде анықталады.

Кірме жолға тармақ иесінің локомотиві қызмет көрсеткен жағдайда, контрагенттердің қабылдау-тапсыру жолдарына вагондарды беру және әкету қашықтығы, бұл жолдардың ұзындығын қоса алғанда, теміржол вокзалының жолаушылар ғимаратының осінен екі шетке дейінгі қашықтық арқылы анықталады.

Теміржол вокзалының жолаушылар ғимараты болмаған жағдайда, вагондарды беру және әкету қашықтығы станция бойынша кезекші ғимаратының осінен бастап анықталады.

608. Вагондардың, контейнерлердің жүкжөнелтушіде, жүк алушыда, тармақ иеленушіде тұру уақыты Магистральдық темір жол желісі операторының, Тасымалдаушының локомотивімен қызмет көрсеткен жағдайда, вагондарды жүкті тиеу немесе түсіру орнына нақты беру сәтінен бастап станцияның жүкжөнелтушіден, жүк алушыдан, тармақ иеленушіден вагондарды алуға дайындығы туралы хабарламаны алған сәтіне дейін есептеледі, кейіннен ол жазбаша расталуы керек.

Вагондардың осы жолдар иесінің локомотивімен қызмет көрсетілетін кірме жолдарда болу уақыты вагондарды тармақ иеленушіге шығарып қоятын жолдарда беру сәтінен бастап оларды қайтарған сәтке дейін есептеледі.

609. Вагондарды хабарламалар, кесте бойынша немесе белгіленген уақыт интервалдары арқылы вагондарды бергенде және әкеткенде, олардың кірме жолда болған уақыты былай есептеледі:

- 1) хабарламалар бойынша - хабарламада көрсетілген мерзімнен ерте емес;
- 2) кесте бойынша - кестемен көзделген мерзімнен ерте емес;
- 3) интервалдар бойынша - алдыңғы беруден кейінгі уақыт өткеннен ерте емес

Тасымалдаушы вагондарды хабарламасыз бергенде, берілген вагондар жүк алушыға, жүк жөнелтушіге, тармақ иеленушіге есептеледі және олардың кірме жолда болған уақыты оларды нақты берген сәттен бастап екі сағат өткеннен кейін есептеледі.

Вагондар хабарламада көрсетілген уақытты бұзып берілгенде, вагондардың кірме жолда болуы уақыты нақты берілген сәттен бастап есептеледі. Егер кешіктірілуі екі сағаттан асатын болса, онда Тасымалдаушы жүк алушыға, жүк жөнелтушіге, тармақ иеленушіге беру туралы тағы хабарлайды.

610. Кірме жолы жоқ жүк жөнелтушіге (жүк алушыға) вагондарды беру кезінде, тармақ иесінің кірме жолына оның келісімі бойынша вагондарды бергені және әкеткені үшін төлем вагондарды беру және әкету шартында көрсетілген

қашықтық үшін есептеледі. Мұндай келісім жазбаша станция бастығының тармақ иесінің және жүк жөнелтушінің (жүк алушының) үш жақты келісімімен ресімделуі тиіс. Онда жүк операциялары үшін қолданылатын нормалар және кірме жолда вагондардың тоқтап тұрғаны үшін кім (Тармақ иесі немесе жүк жөнелтуші/жүк алушы/) жауапкершілік көтеретіні көрсетілген болуы тиіс. Келісім станция істерінде қалады. Жүк жөнелтушіге/жүк алушыға/ ресімделген вагондарды беру және әкету ведомостарында келісімге сілтеме жасалады.

611. Вагондардың кірме жолда болған уақытын есепке алу қабылдаушы-тапсырушының жаднамасы негізіндегі вагондарды беру және алу тізімдемесі бойынша нөмірлік тәсілмен жүзеге асырылады. Вагондарды беру және алу тізімдемесін және қабылдаушы-тапсырушының жаднамасын толтыру тәртібі тиісті Қағидада белгіленеді.

Тармақ иеленушінің меншікті ақпараттық жүйесі болса, хабарламаларды, тапсырушының жаднамаларын және вагондарды беру және алу тізімдемесін ресімдеу және тапсыру тармақ иеленуші мен станция арасында қабылданған ақпараттық өзара іс-қимыл жасаудың технологиясы мен стандарттарына сәйкес ҚЭА арқылы жүзеге асыруға болады. Вагондардың кірме жолда болған уақытын есепке алу осы Ережеге сәйкес тараптардың келісімі бойынша электрондық құжат айналымы, техникалық және бағдарламалық құралдарды қолдану негізінде автоматтандырылған тәсілмен жүргізіледі.

612. Вагондарды, контейнерлерді жүктен босатуға, қайта тиеуге кірме жолға беруде оларды станцияда жүк алушыға, тармақ иеленушіге тәуелді себептер бойынша кідірту, сондай-ақ бос вагондарды жүк түсіруге қабылданған өтінімге сәйкес тиеуге беруде жүк алушыға, тармақ иеленушіге тәуелді себептер бойынша кідірту станциялық жолдарды ұстап тұрғаны үшін одан әрі алым алу, ал тасымалдаушының вагондары, контейнерлері үшін, кідірілген вагондардың, контейнерлердің нөмірлері енгізіліп, жүк операцияларына беруді күтіп тұрған вагондарды, контейнерлерді пайдаланғанына төлем жасау үшін жалпы нысандағы ГУ-23 актісімен ресімделеді. Тасымалдаушының шартпен белгіленген мерзімде вагондарды бере алмауы кідірту фактісі болып табылады.

Толық тасымалдау құжаттары бойынша келген меншікті немесе жалданған бос вагондарды беруді кідірту жалпы нысандағы ГУ-23 актісімен станциялық жолдарда тұрғаны үшін алымды алу үшін жүктерді тасымалдау үшін қабылданған өтінімге (жоспарға) тәуелсіз ресімделеді.

613. Жүк тиелген вагондардың және меншікті және жалданған бос вагондардың жүк алушыға, тармақ иесіне тәуелді себептер бойынша тағайындау станциясына қабылданбауынан және тағайындау станциясында вагондардың жинақтаудың техникалық мүмкіндігінің болмауынан аралық станцияларда кідіруі кезінде Магистральдық темір жол желісі операторының өкілі аралық

станция вагондардың кідіруі туралы бұйрық шығарады және бұл жайында тасымалдаушыға хабарлайды. Бұл бұйрықтың негізінде тасымалдаушының өкілі тағайындау станциясында жүк алушыға, тармақ иесіне вагондардың кідіруі туралы хабарлайды, ал тасымалдаушының өкілі станциялық жолда тұрғаны үшін және тасымалдаушының вагондары мен контейнерлеріне алым алу үшін және вагондар мен контейнерлерді пайдаланғаны үшін аралық станцияда жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасайды.

614. Кірме жолдағы қозғалыста үзілістің пайда болуына және жүктерді тиеу, түсіру (жүктен босату) жөніндегі операцияларды жүргізуге тыйым салынатын өзге де жағдайларды тудырған тойтарылмас күш жағдайларының, сондай-ақ табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың, әскери іс-қимылдардың, төтенше жағдай енгізудің, блокаданың, эпидемияның, сондай-ақ нәтижесінде жүк жөнелтушінің, жүк алушының, тармақ иеленушінің негізгі өндірістік қызметін жүзеге асыру тоқтатылған, оларда болған авариялардың салдарынан вагондарды кірме жолдарда кідірту жалпы нысандағы актімен ресімделеді. Жалпы нысандағы актіге нәтижесінде кірме жолда тиеу, түсіру (жүктен босату) жөніндегі операцияларды жүргізуге болмайтын жағдайлардың себебі мен жіктелуі туралы құзырлы органның қорытындысы қоса берілуі тиіс.

29. Жүктерді сақтау

615. Оларды сақтауға ашық қоймаларда, платформалар мен алаңдарда жол берілетін жүктердің тізбесінде (осы Қағидаға 50-қосымша) көрсетілген жүктерді ашық қоймаларда, платформалар мен алаңдарда – тиеу және түсіру орындарында сақтауға жол беріледі.

Осы Қағидаға 51-қосымшада жүктерді тиеу және түсіру орындарында сақтаудың шекті мерзімі (уақыты) көрсетілген.

Жүкті тиеу және түсіру орындарына тағайындалған тиеу күнінен бұрын әкелген кезде, сондай-ақ тағайындалған тиеу күнінен бұрын әкелінген жүкті тасымалдау болмаған немесе жүк жөнелтушінің талабы бойынша кейінге қалдырылған жағдайда мұндай жүктің станция аумағында болған уақыты үшін жүк жөнелтушіден тасымалдаушының Тарифтік басшылығында (прейскурантында) көрсетілген алым алынады.

616. Жүкті сақтау үшін алым:

тасымалдаушының құралдарымен жүкті түсірген сәттен не болмаса вагондарды, контейнерлерді жүк алушының құралдарымен жалпы пайдалану орындарына түсіруге берген сәттен;

барар жерін өзгертуді тосып станциялық жолдарда тұрып қалған және жүк алушының құралдарымен жүгін түсіруге жататын вагондардағы, контейнерлердегі жүктің тағайындалу станциясына келгені туралы жүк алушыны хабардар еткеннен кейін 2 сағат өткен соң;

жүкжөнелтуші жүкті тиеу тағайындалған мерзімінен ерте жалпы пайдалану орындарына әкелген кезден, жүкті нақты әкелген және жүк тиелуі тиіс күні аяқталған күннен немесе жүкжөнелтуші тиеуден бас тартқан жағдайда, жүкті тасып әкеткен күннен бастап есептеледі.

Жалпы пайдалану орындарында тұрған жүкті сақтау үшін алым жүкті кім күзеткеніне қарамастан алынады.

Жүктердің дер кезінде түсірілмеуінен, жалпы пайдалану орындарынан тасып әкетілуінен, жүк алушылардың жүктің барар жерін өзгертуінен туындаған технологиялық қиыншылықтар тасымалдаушыда пайда болған кезде тасымалдаушы жүкті 24 сағаттан артық сақтағаны үшін алымды он есе мөлшерге дейін ұлғайта алады.

Жүкті сақтағаны үшін алымның ұлғайтылған мөлшері станцияда төлемнің ұлғайтылғаны туралы хабарландыру ілінгеннен кейін бір тәуліктен ерте емес мерзімде енгізіледі.

30. Жүктерді ұстап қалу, жүктерді мемлекеттік органдарға тапсыру

617. Жүк алушы:

одан әрі тасымалдау кезінде жүктің бұзылуының немесе жоғалуының мүмкіндігі;

тағайындалған станция ауданында жоқ жүк алушының адресіне келген жүкпен не істеу керектігі жайында жүкжөнелтушінің нұсқауларын алмауы;

шартпен қаралмаған жүкті жеткізу;

оның кімге тиесілі екендігін анықтау мүмкін болмаған (құжатсыз) жүктің табылуы;

жүк тасымалына ақы төлеуден және тасымалдаушыға тиесілі басқа төлемдерден жүк алушының жалтаруы;

жүктің станцияда осы Қағидада белгіленген шекті мерзімдерден артық болуы салдарынан жүкті алушыға жеткізу немесе беру мүмкін болмаған кезде мұндай жүкті ұстап қалады немесе сатады.

618. Жүктерді сату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

Тасымалдаушымен Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына жүктерді беруі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

619. Сату қоймасына келіп түскен барлық жүктер белгіленген нысандағы кітапқа жазылады.

620. Жүктер құрамында тасымалдаушы өкілі (төраға), жүкті сатып алатын тұлғаның өкілі және Сауда-өнеркәсіп палатасының өкілдері бар комиссия белгілеген баға бойынша сатылады.

Жүкті бағалау комиссия мүшелері қол қоятын актімен ресімделеді.

Жүкті бағалау жүк орналасқан жердегі нарықтық бағаға орай жүргізіледі.

621. Жүктерді бағалағаннан кейін оларды сату тасымалдаушының станциядағы өкілі немесе сату қоймасының бастығы мен жүкті алатын тұлғаның өкілі жасайтын қабылдау-тапсыру актісі бойынша жүргізіледі.

Жүктерді бағалау және қабылдау-тапсыру актілері үш данада жасалады, олардың:

біріншісі тасымалдаушыда қалады;

екіншісі жүкті алушы тұлғаның өкіліне беріледі;

үшіншісі сату қоймасында қалады.

622. Жүктерді сату тасымалдаушының есепшотына жүктің құнын алдын ала төлеуді жүзеге асырғаннан соң жүргізіледі.

Сатылған жүк үшін тасымалдаушы алған сома, тасымалдаушыға тиесілі барлық төлемдер шегеріліп, депозит жағдайында талап-шағым және қуыным мерзімі аяқталғанға дейін тасымалдаушыда сақталынады.

Жүкжөнелтушіден/жүк алушыдан жүкті сатқанынан түскен ақшаны қайтару туралы өтініш түспеген кезде, ол заңнамамен белгіленген талап-қуыным мерзімі өткеннен соң тасымалдаушының табысы болып танылады.

Жүкжөнелтушілердің (жүк алушылардың) талаптары мен талап-қуынымдары бойынша сомаларды өтеу Қазақстан Республикасының "Темір жол көлігі туралы" Заңының 89, 89-1, 90, 91 баптарына сәйкес жүргізіледі.

623. Үй заттарында табылған ақшалық белгілер депозит жағдайында талап-шағым және қуыным мерзімі аяқталғанға дейін тасымалдаушыға қызмет көрсететін Банкке енгізіледі.

Депозитті ресімдеумен байланысты шығыстар табылған ақшалық белгілер соммасынан төленеді.

Банктің есеп айырысу-кассалық бөлімшелері ақшалық белгілерді қабылдағаны туралы тасымалдаушыға түбіртек береді.

Жүкжөнелтушімен талап етілмеген ақшалар үш ай мерзімі өткеннен соң тасымалдаушының шотына аударылады.

Үй заттарында табылған бағалы қағаздар, асыл металдар, тастар мен меруерт, сондай-ақ олардан жасалған бұйымдар тізімдеме бойынша құндылықтардың атауы, олардың саны мен массасы онда көрсетіліп, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне аударылады.

Бұл ретте тізімдеменің бірінші данасы жіберілімге салынады, екіншісі жіберіліммен бір мезгілде жеке пакетпен жіберіледі, ал үшіншісі тасымалдаушының немесе сату қоймасының істерінде қалады.

31. Жүк түсіруден кейінгі вагондар мен контейнерлерді тазалау және жуу

624. Жүк түсірілгеннен кейін вагонның жүкпен бірге берілмейтін алынатын және алынбайтын жабдықтарын қоспағанда, вагон сыртында және ішінде, қаңқасында және контейнерлерде, сондай-ақ вагонның жүріс бөліктерінде (арқалықтарда, арбашаларда, қақпақтарда, люктерде) және вагонаралық қосылыстарда, жүктің барлық қалдықтары жойылған вагондар, контейнерлер (вагон-цистерналардан, бункерлік үсті ашық вагондардан басқа) тазаланған деп саналады.

Вагон-цистерналар, бункерлік үсті ашық вагондар тазаланған деп саналады, егер қазандықтардың және бункерлердің ішкі және сыртқы жақтарында жүк қалдықтары болмаса.

Жүк цистернаның жоғарғы жағынан ағызылған кезде, жоғарғы люктен 1 сантиметрден аспайтын жүктің ағызылмаған қалдығына жол беріледі.

Вагондардағы, контейнерлердегі, вагондар рамасындағы белгілер мен трафареттер анық оқылатындай болуы тиіс.

625. Үйме және ақтарылатын жүктерді сақиналы маршрутпен тасымалдағанда жүк түсірілгеннен кейін вагонда қалатын жүктің рұқсат етілетін қалдығы қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету талаптарына қарай, жүк жөнелтуші мен жүк алушының, тасымалдаушының жазбаша келісімі бойынша анықталады.

626. Ашық жылжымалы құрамдағы атмосфералық жауын-шашын ертеректе тасымалданған жүк қалдығы және оның ластану белгісі болып саналмайды. Вагондарды жауын-шашыннан тазалауды жүк жіберуші жүргізеді.

627. Вагонның, контейнердің сыртқы және ішкі беті ластаушы заттардан: қорғағыш пленка қалдықтарынан, эмульсиядан, сондай-ақ жабыстырылғыш суреттен, жапсырма хаттан, таңба салынатын тақтадан, бор таңбасынан тазаланған болуы тиіс (бос вагонда, контейнерде мұндай жапсырмалардың болу жағдайын қоспағанда немесе вагондармен, контейнерлермен бұл жүктерді тасымалдау ережелерінде бұл жағдайлар қарастырылса).

628. Вагондарды, контейнерлерді тазалаудың барлық амалы, олардың міндетті түрде сақталуын қамтамасыз етуі қажет, сондай-ақ қоршаған ортаны ластауға жол бермеуі керек.

629. Вагонда, контейнерде бұрын тасылған жүктен қалған қалдық табылса, жүк алушы міндетті түрде вагонды, контейнерді қалған қалдықтан толық тазартуға тиіс.

630. Жұкалушы жүкжіберушінің мекен-жайына тазартылмаған вагонға, контейнерге, жүк тиегені үшін шағым жіберуге құқылы, Жұкалушының арызы бойынша тасымалдаушы жалпы нысандағы ГУ-23 актісін жасай отырып, вагонда, контейнерде бұрын тасылған жүктен қалған қалдықтың бар екенін растауға қатысуы мүмкін.

631. Жүк түсіргеннен кейін вагонды, контейнерді тазартқанда қалған қоқыс, жүк қалдығы, бекіткіштер, орамалар және басқа материалдар тиеу және түсіру орындарында жұкалушының құралдарымен түсірілгенде, олар жүкпен бірге жұкалушымен шығарылуға тиіс.

632. Жабық вагондарды жуып-шаю Оларды түсірген соң жабық вагондарды жуу жүргізілуі тиіс жүктердің тізбесінде (осы Қағидаға 52-қосымша) көрсетілген жүктер түсірілгеннен кейін жүргізіледі.

633. Оларды түсірген соң жабық вагондарды жуу жүргізілуі тиіс жүктердің тізбесінде (осы Қағидаға 52-қосымша) көрсетілген жүктер түсірілгеннен кейін, вагондарды жуып-шаю мына жағдайларда жүргізілмейді:

айналма маршруттармен ластаушы, сасық иісті заттарды тасығанда, егер бұл вагондар сол заттарды тиеуге берілетін болса;

егер вагон бір ластаушы (сасық иісті) зат түсірілгеннен кейін қосарласқан операция тәртібімен сол вагонға басқа ластаушы зат (сасық иісті) тиелетін болса.

634. Дәнді-дақылдар таситын вагондар дәнді-дақылсыз жүк түсірілгеннен соң, жұкалушылармен жуып-шайылуға жатады. Ашытқы түсірілгеннен кейін жүк алушы арнайы иісті жою мақсатында астық тасығыш вагондарды желдетеді.

635. Жұкалушының вагонды жуып-шаюға жағдайы болмаған жағдайда, жуып-шаюды тасымалдаушы жұкалушының есебінен жүргізеді.

Жүктерді және көлік құралдарын залалсыздандыруды жұкалушылар жүргізеді немесе жұкалушының есебінен мемлекеттік тиісті бақылау мекемелерімен жүргізіледі.

636. Малдарды, құстарды, малдан шыққан шикі өнімдерді түсіргеннен кейін вагондарды, контейнерлерді жуып-шаюды, ветеринарлық-санитарлық өңдеуді жұкалушы қамтамасыз етеді немесе тасымалдаушы жұкалушының есебінен қамтамасыз етеді.

637. Тасымалдаушының вагонды, контейнерді жуу фактісі жуылған вагондардың, контейнерлердің нөмірлерін көрсете отырып жасалатын жалпы нысандағы ГУ-23 актісімен расталады.

638. Вагоннан немесе контейнерден, жеке меншіктегілерді және жалға алынғандарды қоспағанда, буып-түйілген қауіпті жүктерді түсіргенде ағу, төгілу,

ерекше иіс немесе жүктің шашылуы анықталған болса, вагонды, контейнерді тазарту, ал қажет болған жағдайда жүк алушының есебінен және құралдарымен вагонды, контейнерді жуып-шаю және залалсыздандыру қажет.

639. Вагоннан немесе контейнерден, жеке меншіктегілерді және жалға алынғандарды қоспағанда, № 6.1, 6.2, 8 үлгісі бойынша қауіптілік белгісі бар қауіпті жүктерді, сондай-ақ БҰҰ-ның 3245 нөмірлі "Генетикалық өзгертілген микроағзалар" жүгі бар қаптамаларды түсіргенде, жүк алушы тасымалдаушыға жазбаша растау береді, онда вагоннан, контейнерден түсіргенде ағу, төгілу, ерекше иіс немесе жүктің шашылуы болмағандығы, ал ағу, төгілу, ерекше иіс немесе жүктің шашылуы болған жағдайда вагон, контейнер жүк қалдықтарынан тазартылғаны және өңделгені (жүктің қасиеттеріне байланысты экологиялық қауіпсіз әдістермен жуып-шайылғаны немесе залалсыздандырылғаны), сондай-ақ вагонның, контейнердің одан әрі пайдалану жарамдылығы жөніндегі мәліметтер көрсетіледі.

640. Жүк алушының жазбаша растамасын көліктегі санитарлық-эпидемиялық қадағалау органдарының өкілі растайды.

Жүк алушы жазбаша растауда көрсетілген мәліметтердің растығы үшін жауапты болады.

641. Вагоннан және контейнерден № 7 үлгі бойынша қауіптілік белгісі бар қауіпті жүкті түсіргеннен кейін жүк алушы қажет болса вагонның немесе контейнердің дезактивациясын қамтамасыз етеді және де тасымалдаушыға вагонда немесе контейнерде "алынатын лас-қоқыстың" жоқтығы жөнінде анықтама береді.

642. Егер жүкті түсіру орнында осы Қағиданың 689-тармағының талаптарына сәйкес вагонды не контейнерді тазалау және өңдеу жүргізілмесе, онда бұл вагон немесе контейнер бұрын тасымалданған қауіпті жүктің шарттарына сәйкес тасымалданады.

643. Ақтарма және үйілмелі қауіпті жүктер тасымалданған және осындай жүкті тасымалдауға қайта пайдаланбайтын вагондар немесе контейнерлер жүкті түсіргеннен кейін толық тазалануы тиіс.

644. Осы Қағидада баяндалған талаптар бұзылғанда, тасымалдаушы тазартылмаған вагондардан, контейнерлерден бас тартуға құқылы. Вагондардың, контейнерлердің тазартылуда болған уақыты үшін жүкалушы тасымалдаушыға вагондарды пайдаланғаны үшін төлем төлейді.

645. Толық тасымалдау құжаттары бойынша бос вагондарды ветеринарлық-санитарлық өңдеуге жіберу тасымалдау ақысы төлене отырып, жүргізіледі.

5-бөлім. Актілерді жасау, арнаулы зерттеулер мен сараптамаларды жүргізу

32. Актілер жасау

1-параграф. Коммерциялық актіні жасау

646. ГУ-22 нысанды коммерциялық актіде (осы Қағидаға 53-қосымша) әрбір жөнелтілім бойынша вагон нөмірі, вагон түрі, БПҚ саны және БПҚ-ға енгізілген ақпарат, тасымалдау құжаттарында көрсетілген және қолда бар орындар саны және жүк массасы көрсетіледі.

Вагон таразыларымен жүк массасы анықталған жағдайда, коммерциялық актіге тіркелетін тізбеде вагонның брутто массасы, вагон ыдысының массасы және таза масса көрсетіледі. Тізбеге коммерциялық актіге қол қойған тұлғалар қол қояды.

647. Коммерциялық актілер тасымалдаушымен осы Қағидада қарастырылған типографиялық нөмірі бар бланкіде үш данада жасалады және түзетусіз, тазартусыз немесе қандай да бір түзетулерсіз компьютермен немесе баспа машинкасымен толтырады. Тасымалдаушы жүктердің артық массасына коммерциялық актіге сәйкес жүкжөнелтушіге, жүк алушыға келтірілген шығындардың орнын толтырумен байланысты шешім қабылдайды. Әрбір коммерциялық актіге станцияның жолдық мөртабаны және тасымалдаушының атауы қойылады.

Коммерциялық актінің бірінші данасын тасымалдаушы, оны жасауға негіз болған жағдайларды тексеру үшін пайдаланады.

Коммерциялық актінің екінші данасы:

1) жүк алушыға оның талап етуі бойынша беріледі, егер коммерциялық акт тағайындау станциясында жасалса;

2) егер коммерциялық акт жөнелту станциясында немесе жол бойындағы станцияда жасалса, жүкқұжатқа қоса беріледі және тағайындау станциясына дейін барады.

Коммерциялық актінің жасалғаны туралы жүкқұжаттың сырт жақ бетінде "Тасымалдаушының белгілері" бағанында коммерциялық актінің нөмірі, күні және оның жасалу себептері көрсетілген белгі қойылады. Бұл жазба тасымалдаушы өкілінің қолымен және коммерциялық акт жасаған станцияның мөртабанымен расталады.

Коммерциялық актінің үшінші данасы тасымалдаушыда, оны жасаған станцияда сақталады.

648. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде коммерциялық актілер электронды коммерциялық актінің

қағаз көшірмелерін беріп немесе бермей электрондық құжаттама түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабарлар беру және Тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-нің жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің Тасымалдардың электрондық досьесін сүйемелдеуімен қағазсыз технология бойынша жол жүруі кезінде жөнелту станциясында немесе жолай станцияда жасалған коммерциялық акт жүкке электрондық түрде тағайындалған станциясына дейін еріп барады. Электрондық тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің жол жүруі кезінде оларға оны ашқан станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылған электрондық коммерциялық актінің қағаз көшірмесі қоса беріледі.

649. Коммерциялық актінің жол бойындағы станцияда жасалғаны туралы жүкқұжатта белгі болған жағдайларда, ал жүкпен бірге келген тасымалдау құжаттарында ол болмаған жағдайда, коммерциялық акт жүкті беру нәтижелері бойынша тағайындау станциясында жасалады. Жүкті беру сәтінде жол бойындағы станцияда жасалған коммерциялық актінің болмауы (жүкқұжатта тиісті белгінің болуы немесе болмауына қарамастан), оны мойындамауға себеп болып табылмайды.

Жол бойындағы станцияда жасалған коммерциялық актіде бар мәліметтер мен жүкті тексеру мәліметтері сәйкес келген жағдайда, тағайындау станциясында тасымалдаушы жаңа коммерциялық акт жасамайды. Жол бойындағы станцияда жасалған коммерциялық актінің "Ж" бөлімінде мынадай мазмұндағы белгі жасалады: " _____ " берген жүкті тексеру кезінде осы коммерциялық актімен айырмашылық болған жоқ". Мұндай белгі станцияның жолдық мөртабанымен және жүк алушы мен тасымалдаушының қолдарымен расталады. Коммерциялық акт сақталмайтын жүк тасымалдарына жасалған коммерциялық актілерді есепке алу кітабында тіркеледі. Коммерциялық актілерді есепке алу кітабындағы реттік тіркеу нөмірі коммерциялық актіге көшіріледі және осы актінің баспаханалық нөмірінің астына қойылады, жүк алушыға оның талап етуі бойынша беріледі.

Жол бойындағы станцияда жасалған коммерциялық акт жүк алушыға берілген жағдайда, оның көшірмесі тағайындау станциясының істерінде сақталады.

Жол бойындағы станцияда жасалған коммерциялық актіде бар мәліметтер мен тағайындау станциясындағы жүкті тексеру мәліметтері сәйкес келмеген кезде, коммерциялық акт жасалады. Бұл ретте осы Қағидада белгіленген

ережелерді жүкжөнелтушінің сақтамауы фактілері тіркелген коммерциялық актілерден басқа, тағайындау станциясында жүк алушыға жол бойындағы станцияларда жасалған коммерциялық актілер берілмейді.

Сапар барысында немесе тағайындау станциясында коммерциялық акт жасалған жағдайда және сонымен қатар жүк жүкжөнелтушінің жарамды бекіту-пломбылау құрылғылары бар вагонында немесе ашық жылжымалы құрамға дұрыс тиелген күйде келсе, бұл жүкжөнелтушінің жауапкершілігін көрсетеді, онда тағайындау станциясы жүкті беру кезінде өздері жасалған коммерциялық актіге қарамастан, жүк алушыға жол бойындағы станцияның түпнұсқалық коммерциялық актісін береді.

650. Зақымданған орындарға, ыдысқа және жүктердің сапасына сараптама жасау осы Қағидаға сәйкес жүргізіледі. Жүргізілген сараптама туралы коммерциялық актінің "Е" бөлімінде белгі қойылады.

Сараптау актісімен жүк толық немесе ішінара жарамсыз деп танылғанда, басқаша айтқанда, есептен шығарылуға немесе жойылуға жатады деп белгіленген жағдайда, коммерциялық актіге есептен шығару немесе жою актісі қоса берілуі тиіс.

Жиһаздың, жабдықтың, қосалқы бөлшектердің, аспаптың немесе жинақтаушы бөлшектердің жекелеген бөліктері кем болған, бүлінген немесе зақымданған жағдайда, зақымданған жүкті қалпына келтіріп жөндеу құнын немесе жетіспейтін бөлшектердің, қосалқы бөлшектердің, аспаптың, жинақтаушы бөлшектердің (калькуляция, квитанция, шот және т.б.) жекелеген құнын растайтын құжаттар қоса берілуі тиіс.

651. Осы Қағидада көзделген мерзімдерде коммерциялық акт жасалып, оған тағайындау станциясында жүк алушы (коммерциялық актіге қол қою құқығына берілген сенімхат бойынша) мен тасымалдаушының өкілі қол қояды. Жүк түсірілген күні жүкті өлшеуге қатыспаған қабылдап-тапсырушы вагон ыдысын тексерген жағдайда, коммерциялық актінің "Д" бөлімінде жүкті өлшеуге және вагон ыдысын тексеруге қатысқан қабылдап-тапсырушылардың тектері көрсетіледі. Коммерциялық актіге вагон ыдысын тексерген қабылдап-тапсырушы қол қояды.

Коммерциялық актіге қол қоюшы тұлғалар оның мазмұнымен келіспеген кезде өз пікірін білдіруі мүмкін.

652. Тиеу пунктінің (жүкжөнелтушінің) зақымданбаған бекіту-пломбылау құрылғылары бар жарамды вагондары келген кезде, жүк алушының жазбаша хаты бойынша тасымалдаушы коммерциялық актіні жасаған кезде (шартқа сәйкес), вагондардан алынған бекіту-пломбылау құрылғылары вагондар мен

контейнерлерді пломбылау ережелерінде көзделген тәртіппен коммерциялық актіге қоса беріледі және талап және талап-қуыным мерзімі өткеннен кейін 6 айда өшіріледі (жойылады).

653. Тасымалдаушы жүк алушының талап етуі бойынша үш күн ішінде коммерциялық актіні береді. Жүк алушы талап ете алады, егер:

- 1) заңды тұлға-жүкті алуға сенімхатты көрсетсе;
- 2) жеке тұлға-төлқұжатты немесе тұлғаны куәландыратын өзге құжатты көрсетсе.

Коммерциялық актіні беру тасымалдаушыда қалған коммерциялық актінің данасына қол қою арқылы жүргізіледі.

654. Тасымалдаушының өкілі станцияға келген жүктің жай-күйіне тексеру жүргізуден, коммерциялық актіге қол қоюдан немесе осы Қағиданы бұза отырып, актіні ресімдеуден бас тартқаны туралы жүк алушының арызына тасымалдаушы мына мерзімдерде арыздың мәні бойынша дәлелді жауап береді:

- 1) тез бүлінетін жүктерге қатысты – бір тәулік ішінде;
- 2) басқа жүктерге қатысты – арыз келіп түскен күннен бастап үш тәулік ішінде.

Жүктің кем болуына, бұзылуына кінәрат қойылған жағдайда, кінәратқа тасымалдаушының коммерциялық акт жасаудан бас тартқаны үшін шағымдану туралы актіні, сондай-ақ кінәрат иесінің зиян көргенін растайтын құжатты, атап айтқанда жүк алушы жүк құнының төлемін (төлем талабы, банктік шоттан үзінді көшірме немесе тиелген жүк үшін төлемді растайтын басқа құжаттар) қоса беру керек.

655. Негізгі жөнелтілім бойынша жүктің жетіспей келгеніне жүк алушыға коммерциялық акт берілген болса, онда бұл жүк қосымша құжатпен келген жағдайда, тасымалдаушы жүк алушы негізгі жөнелтілім бойынша жүкқұжатты және оған берілген коммерциялық актіні көрсеткен жағдайда, жүкқұжатта және коммерциялық актінің барлық даналарында "Ж" бөлімінде осы жөнелтілім бойынша жетіспейтін жүктің қосымша құжатпен (оның нөмірі көрсетілген) келгені туралы белгі соғылады. Одан басқа, белгіде вагонның нөмірі (вагондардың нөмірлері), қосымшаны ресімдеген станцияның атауы, қосымшаның ресімделу күні және жетіспейтін жүктің берілген күні көрсетіледі.

Белгі станцияның мөртабанымен және тасымалдаушы өкілінің және жүк алушының қолдарымен расталады.

Коммерциялық актіде келмеген ретінде көрсетілген жүктің қалған бөлігі келген жағдайда, жүк алушы тасымалдаушыға сақтау үшін коммерциялық актіні қайтарып береді.

656. ТЭД-ті пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде негізгі жөнелтілімде жүктің жетіспеуіне коммерциялық акт тағайындау станциясында

электронды коммерциялық актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабар беру және ТЭД-ті түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі. Негізгі жөнелтілімге қосымша құжаттар бойынша жүктің жетіспейтін бөлігі келген кезде, коммерциялық актінің және ГУ-27-У-ВЦ нысанды электронды жүк қағазының барлық даналарының қағаз көшірмелеріне (коммерциялық акт пен жүк қағазын олардың қағаз көшірмелері түрінде берген жағдайда) "Ж" бөліміне белгілер енгізіледі. Осыған ұқсас белгі электронды коммерциялық актіде де жасалады. Бұл ретте негізгі жөнелтілімнің электронды жүк қағазына қосымша құжат бойынша келген жүк бөлігін беру датасы туралы белгі енгізіледі.

657. Вагонның, контейнердің техникалық жарамсыздығы себебі бойынша ағуы, бүлінуі немесе сулануы анықталған жағдайларда, коммерциялық актіден басқа вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы ГУ-106 нысанды акті (осы Қағидаға 17-қосымша) жасалады.

Вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы ГУ-106 нысанды акті (осы Қағидаға 17-қосымша) екі данада жасалады. Актінің бірінші данасы коммерциялық актінің бірінші данасына қоса беріледі, екіншісі тасымалдаушыда қалады.

Вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы акті вагонның, контейнердің жарамсыздығы анықталған күні және коммерциялық акті жасалған күннен кешіктірілмей жасалады. Вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы актіде жарамсыздықтың сипаты мен оның қайдан шыққаны міндетті түрде көрсетіледі.

658. Вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы актіге пайдалану вагон депосының шебері немесе вагондарды, контейнерлерді қарап тексеруші және тасымалдаушының өкілі қол қояды.

659. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде вагонның, контейнердің техникалық жағдайы туралы акт электронды актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабар беру және тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің қағазсыз технология бойынша тасымалдардың электрондық досьесінің сүйемелдеуімен жүріп өтуі кезінде жөнелту станциясында немесе жолай станцияда жасалған вагонның немесе контейнердің техникалық жағдайы туралы акт электронды түрде жүкке тағайындалған станциясына дейін ілесіп барады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің электронды тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге жүріп өтуі кезінде оларға

оны ашқан станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылған, вагонның немесе контейнердің техникалық жағдайы туралы электронды актінің қағаз көшірмесі қосып беріледі.

2-параграф. Жалпы нысандағы актіні жасау

660. ГУ-23 жалпы нысандағы актілерді (осы Қағидаға 15-қосымша) келесі жағдайларды растауға қатысатын тұлғалардың қатысуымен тасымалдаушы жасайды:

жүкжөнелтуші жүкқұжатқа қоса берген осы Қағидада көзделген құжаттардың жоғалуы;

вагондардың тағайындау станциясында түсірілуге беруді күтіп кідіртуі;

сапар барысында вагондардың, контейнерлердің рұқсат етілген жүк көтергіштігінен асырып тиелгені анықталған жағдайларда;

жүк алушыға, тармақ иесіне байланысты себептер бойынша және тағайындау немесе жанау станциясында вагондарды жинаудың техникалық мүмкіндіктері болмауына байланысты тағайындау станциясының оларды қабылдамауы салдарынан аралық станцияларда жүк тиелген вагондардың кідіртуі;

жүкжөнелтушіге байланысты себептер бойынша жүктерді тасымалдауға қабылданған өтінімге (жоспарға) сәйкес жүкжөнелтушіге бос вагондарды берудің кідіртуі;

жүк алушының, жүкжөнелтушінің оларға тиесілі немесе жалға алынған вагондарды, контейнерлерді қабылдауды кідіртуі;

жүк алушының құралдарымен жүк түсірілгеннен кейін вагондарды, контейнерлерді жүктің қалдықтарынан және қоқыстан тазартпау (құю пункттерінде немесе жуу-булау станцияларында цистерналар мен бункерлік ашық вагондарда толық төгілмеген жүк қалдықтары байқалған жағдайлардан басқа);

құйғаннан және ағызғаннан кейін цистерналар мен бункерлік үсті ашық вагондардың сыртқы беттерін тазартпау;

жүкжөнелтушінің келісімімен тазартылмаған вагондарды тасымалдаушының жүкжөнелтушінің құралдарымен тиеуге беруі;

вагонда, контейнерде бекіту-пломбылау құрылғыларының болмауы (егер жүкқұжатта немесе вагон парағында олардың вагонда, контейнерде болуы туралы белгі болса);

бекіту-пломбылау құрылғыларының зақымданғаны немесе ауыстырылғаны (егер бұл ретте оларды куәландыру үшін коммерциялық актілер жасалатын жағдайлар болмаған жағдайда);

сапар барысында немесе тағайындау станциясында вагондарда, контейнерлерде әдейі зақымдау белгілері жоқ анық емес ақпарат жазылған бекіту-пломбылау құрылғылары байқалған жағдайда (егер оқылатын ақпарат жүкқұжаттағы және вагон парағындағы деректерге сәйкес келсе);

сапар барысында вагондардың, контейнерлердің бекіту-пломбылау құрылғыларында әдейі зақымдану белгілері жоқ және олардағы ақпарат жүкқұжаттағы және вагон парағындағы деректерге сәйкес келмейтіні анықталған жағдайда;

жүкжөнелтушінің, жүк алушының кінәсі бойынша вагондарды беруге және әкетуге жіберілген тасымалдаушыға тиесілі локомотивтің кідіртуі;

сапар барысында темір жол көлігімен жүктерді жеткізу мерзімдерін есептеу ережелерінде көрсетілген жағдайларда жүктің кідіртуі;

сапар барысында қозғалыс қауіпсіздігіне және тасымалданатын жүктердің сақталуына қауіп төндіретін коммерциялық жарамсыздықтары бар вагондар, контейнерлер анықталған жағдайда;

вагон, контейнер зақымданғанда;

жүкжөнелтушіге, жүк алушыға, өзге ұйымдарға тиесілі немесе олар жалға алған вагондар мен контейнерлерге тасымалдаушының өздігінен жүк тиеуі;

жүкжөнелтушінің, жүк алушының, өзге ұйымдардың тасымалдаушыға тиесілі вагондар мен контейнерлерді өздігінен пайдалануы;

жүк алушы жүктердің тасымалы үшін төлем енгізуден немесе тасымалдаушыға тиесілі өзге төлемдерді төлеуден жалтарған жағдайда жүктерді беруді кідірту;

тағайындау станциясында әскерилендірілген күзетпен күзетілетін жүктердің жүк алушының кінәсі бойынша кідіртуі;

тасымалдаушыға тиесілі локомотивтің кірме жолдарда, тиеу және түсіру орындарында тиеу, түсіру операцияларының аяқталуын күтіп тоқтап тұруы;

вагондардың коммерциялық операция жүргізілмейтін аралықтарға, бөлек пункттерге (разъездерге, блокқосындарға, басып озу пункттеріне) берілуі және әкетілуі жағдайларында тасымалдаушыға тиесілі локомотивтің тоқтап тұруы;

комиссиялық түрде беруге келген вагонды немесе контейнерді тасымалдаушының өкілдерінсіз жүк алушының ашуы;

жүкжөнелтушінің, жүк алушының, өзге ұйымдардың вагонның бұзылғаны туралы актіге, контейнердің зақымданғаны туралы актіге, қабылдап тапсырушының жаднамасына, вагондарды беру және әкету ведомосына, тасымалдау өтінімінің (жоспарының) орындалуын есепке алу карточкасына және темір жол көлігінің жұмыс технологиясында көзделген басқа құжаттарға қол қоюдан бас тарту немесе жалтаруы. Бұл жағдайларда аталған құжаттарда қол қою көзделген орында нөмірі және жасалу күні көрсетіле отырып, жалпы

нысандағы актінің жасалғаны туралы белгі қойылады, оған станциядағы тасымалдаушының өкілі қол қояды және станцияның жолдық мөртабанымен расталады.

Жалпы нысандағы актілер тараптардың материалдық жауапкершілігі үшін негіз болып табыла алатын жағдайларды куәландыру үшін және басқа жағдайларда жасалады, егер бұл ретте коммерциялық актіні немесе басқа арнайы нысандағы актіні жасау талап етілмесе.

661. Жалпы нысандағы актіні осы Қағидада белгіленген санда тасымалдаушы жасайды. Жалпы нысандағы актінің әрбір данасында " _____ станциясы" станцияның жолдық мөрқалыбы қойылады.

662. Жалпы нысандағы акт вагонды, контейнерді жөнелту және (немесе) тағайындау станцияларында 3 данада жасалады:

жалпы нысандағы актінің бірінші данасы жүкжөнелтушіден, жүк алушыдан немесе басқа ұйымдардан айыппұлдарды, алымдарды және (немесе) басқа төлемдерді өндіріп алу үшін тасымалдау құжатына қоса беріледі;

екінші данасы - жүкжөнелтушіге, жүк алушыға, экспедиторға беріледі (талап ету бойынша);

үшінші данасы – тасымалдаушыда қалады.

жүкжөнелтушінің, жүк алушының, өзге ұйымдардың вагонның бұзылғаны туралы актіге, контейнердің зақымданғаны туралы актіге, қабылдап тапсырушының жаднамасына, вагондарды беру және әкету ведомосына, тасымалдау жоспарының орындалуын есепке алу карточкасына қол қоюдан бас тартқан немесе жалтарған жағдайда, жалпы нысандағы акт қол қойылмаған, көрсетілген, екі жақты құжаттардың екінші данасымен бірге жүкжөнелтушінің, жүк алушының, басқа да ұйымның мекен-жайына тапсырыстық хатпен жіберіледі.

Хатты жөнелтуге арналған почта түбіртегі хаттың көшірмесімен және қол қойылмаған құжаттың бірінші данасымен және жалпы нысандағы актімен бірге тасымалдаушыда сақталады.

Жүк жөнелтілгеннен кейін, тасымалдаушы электрондық тасымалдау құжаттарында дұрыс енгізілмеген мәліметтерді байқаған жағдайда, ЭДН-ды пайдалана отырып, тасымалдауды ресімдеу кезінде жалпы нысандағы актіні екі данада жүкжөнелтуші жөнелту станцияларында жасайды. Актіге жүкжөнелтуші және тауар кассирі қол қояды.

Бұл жағдайда актінің бірінші данасы жүкті тасымалдауға қабылдау туралы түбіртекпен жүкжөнелтушіге беріледі, екінші данасы тасымалдаушыда қалады.

Акт туралы белгіні тауар кассирі түбіртекке қояды, оның қолымен және станцияның күнтізбелік мөртабанымен расталады. Тасымалдардың электрондық

досьесін түзету тасымалдаушының ААЖ қазіргі жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

663. Жалпы нысандағы акт вагонның, контейнердің сапары барысында станцияларда екі данада:

1) қозғалыс қауіпсіздігіне немесе жүктердің сақталуына қатер төндіретін коммерциялық ақаулары бар жүк тиелген вагондар, контейнерлер байқалған жағдайда;

2) автотракторлық техниканың тоналу, жетіспеу және зақымдалу белгілері байқалған жағдайда;

3) вагонның зақымдануына себеп болған жүк бекітілуінің бұзушылықтары байқалған жағдайда, бұл ретте жүктің зақымдануына (бұзылуына) алып келсе;

4) тоналу белгілері бар жүк тиелген вагондар, контейнерлер байқалған жағдайда;

5) осы Қағиданың 8-тарауында көрсетілген жеткізу мерзімдері мен жеткізу мерзімдерін есептеу ережелері бұзылған жағдайларда жасалады.

Бұл ретте, бірінші дана тасымалдау құжаттарына қоса беріледі, екінші дана оны жасаған станциядағы тасымалдаушыда қалады.

664. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде жалпы нысандағы акт жүріп өту станцияларында екі данада жасалады:

вагонды (вагондар тобын) маршруттық немесе топтық жөнелтімнен ағыту жағдайларында, ағыту себептері көрсетіліп, актінің бір данасы вагон (вагондар тобы) ағытып алынған негізгі жөнелтіммен жіберіледі, екінші данасы ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы электрондық жүкқұжатының қағаз көшірмесімен бірге тігіліп тасымалдаушыда станцияда қалады. Тасымалдардың электрондық досьесін түзету тасымалдаушының ААЖ-сының қолданыстағы жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі;

тасымалдаудан электрондықты алған (тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жөнелтімнің жүріп өтуін тоқтатқан) кезде, бұл туралы ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы электронды жүк құжатының қағаз көшірмесінде белгі қойылады – актінің бір данасы ашылған қағаз құжаттарға қоса беріледі және жүкпен бірге жүреді; екіншісі тасымалдаушыда станцияда қалады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жөнелтімнің жүріп өтуі тоқтатылғаны туралы хабар беру тасымалдаушының ААЖ-сының жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде жалпы нысандағы акті электронды жалпы нысандағы актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Автоматтандырылған ақпараттық жүйеге хабар беру және

тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің қағазсыз технология бойынша тасымалдардың электрондық досьесінің ілесуімен жүріп өтуі кезінде жөнелту станциясында немесе жол бойындағы станцияда жасалған жалпы нысандағы акт электронды түрде жүкке тағайындау станциясына дейін ілесіп барады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің электронды тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге жүріп өтуі кезінде оларға оны ашқан станцияның жолдық мөртабанымен куәландырылған, электронды жалпы нысандағы актінің қағаз көшірмесі қоса беріледі.

665. Жалпы нысандағы актіде оны жасауға негіз болған жағдайлар айтылады.

Егер жүкжөнелтушімен жасасылған шарт бойынша тасымалдаушының люктері, есіктері ашық, жүктерді бекітуге арналған тетіктері алынбаған тазартылмаған бос вагондарды, контейнерлерді жүкжөнелтушінің құралдарымен жүк тиеуге беру көзделсе, онда мұндай вагондар, контейнерлер жүк тиеуге берілген жағдайда жалпы нысандағы акт жасалады. Жалпы нысандағы актіде вагондар, контейнерлер жүк тиеуге жүкжөнелтушінің келісімімен берілгені, сондай-ақ вагондардың, контейнерлердің нөмірлері, сондай-ақ шарттың нөмірі мен оған қол қойылған күн көрсетіледі.

Егер жалпы нысандағы акті жүкті жеткізу мерзімін ұлғайтуды қажет ететін жағдайларда жүк жүру жолында кідірген жағдайда жасалса, актіде вагондардың, контейнерлердің кідіртуі себебі мен уақыты көрсетіледі.

Жалпы нысандағы акті жүру жолындағы станцияларда қозғалыс қауіпсіздігіне және тасымалданып отырған жүктің сақталуына қауіп төндіретін коммерциялық тұрғыдан жарамсыздығы бар вагондар, контейнерлер анықталған жағдайларда жасау кезінде актіде, солардың салдарынан вагон, контейнер комиссиялық тексеруге жөнелтіліп отырған анықталған ақаулықтар, жүкті тексеру нәтижелері, вагон, контейнер шанағының, бекіту-пломбылау құрылғыларының, бұраулардың, есіктердегі және люктердегі бекітпелердің жай-күйі, сондай-ақ вагонның толық тиелуін, жүктің бет жағының біркелкілігін көрсете отырып, жүкті тиеу жағдайы, есік аралық кеңістіктегі қабаттар саны және басқа жағдайлар көрсетіледі.

Егер жүк атқара тиелсе және қатарлар мен қабаттарды санау мүмкін болмаса, жүктің есік аралық кеңістікте орналастырылуы тиеудің біркелкілігі, жүк орындарының саны, ыдысының ерекше белгілері бойынша сипатталады.

Автотракторлық техниканы тасымалдау кезінде жалпы нысандағы актіде техниканың зақымдануы, бөлшектер мен тораптарының жетіспеуі, ал қосалқы бөлшектер мен құрал-сайманы бар жекелеген жерлері бұзылған кезде, егер олардың тізімдемесі болмаса, олардың нақты қолда бары көрсетіледі.

Талан-таражға салу белгілері болған кезде олар дәл тұрған орны, жүк ойықтарының көлемдері, жүк орындарын буып-түюдің бұзылуы мен басқа жағдайлар көрсетіле отырып егжей-тегжейлі сипатталады. Жалпы нысандағы актіде сондай-ақ жүкке қол жеткізу мүмкіндігін жою тәсілі, вагонға, контейнерге, автотракторлық техникаға салынған бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтер көрсетіледі.

Егер вагон станцияға жалпы нысандағы актімен ресімделген коммерциялық ақаулығымен келіп түссе және вагонның (жүктің) жай-күйі актідегі сипатталуымен салыстырғанда өзгермеген болса, жолай жалпы нысандағы акт Коммерциялық жарамсыздықтарды тіркеу кітабына (ГУ-98 нысанындағы) жазылады және жалпы нысандағы акті қайтадан жасалмайды.

Мыналарды өндіріп алуға негіз болып табылатын жағдайларды куәландыру үшін жасалған жалпы нысандағы актілерде:

вагондарды, контейнерлерді пайдаланғаны үшін ақыны – вагондардың, контейнерлердің нөмірлерін көрсете отырып, оларды кідірту себебі, кідіртудің басталу мен аяқталу уақыты, вагондарды, контейнерлерді нақты кідірту уақыты көрсетіледі;

кірме жолдарда және тиеу және түсіру орындарындағы тиеу немесе түсіру жөніндегі операциялардың аяқталуын күтіп тұрған, тасымалдаушыға тиесілі локомотивтің бос тұрғаны үшін төлемді – локомотивті кідірту себебі мен уақыты көрсетіледі;

вагондарды коммерциялық операцияларды жүргізбейтін аралықтарға, бөлек пункттерге (разъездамға, блокқосындарға, басып озу пункттеріне) берген және алған жағдайларда, тасымалдаушыға тиесілі локомотивтің бос тұрып қалғаны үшін ақыны – локомотивті кідірту себебі мен уақыты көрсетіледі;

әскерилендірілген күзет күзететін жүктің тағайындау станциясында жүк алушының кінәсі бойынша кідірілуі кезіндегі ақыны – кідірілген вагондардың, контейнерлердің нөмірлері мен саны және олардың кідірілу уақыты көрсетіледі.

666. Жалпы нысандағы актіге оны жасауға негіз болып табылған жағдайларды куәландыруға қатысатын кем дегенде екі тұлға қолдарын қояды.

Ілесіп жүрумен жүкті тасымалдау кезінде жалпы нысандағы актіге жүкке ілесіп жүрген тұлға да (жүкжөнелтушінің, жүк алушының жолсерігі, әскерилендірілген күзет қызметкері) қолын қояды.

Жүру жолындағы станцияда жалпы нысандағы актіні арнайы бөлінген қызметкер оған телефон немесе радиобайланыс арқылы берілген деректердің негізінде ресімдеген жағдайларда, тасымалдау құжатына қоса берілген жалпы нысандағы актінің бірінші данасына оны жасаған тұлға қарап тексеруді жүргізген қызметкерлердің тектерін, аты-жөндері мен лауазымдарын көрсете отырып, қолын қояды. Жалпы нысандағы актінің екінші данасына белгіленген

тәртіппен онда көрсетілген барлық тұлғалар қолдарын қояды. Жалпы нысандағы актіде көрсетілген тұлғалар актіге қолдарын қояды және оның мазмұнымен келіспеген жағдайда, өзінің пікірін айтуға құқылы.

Жүкжөнелтушінің, жүк алушының, басқа ұйымдардың өкілі жалпы нысандағы актіге қолдарын қоюдан бас тартқан немесе жалтарған жағдайда, жалпы нысандағы актіде оның осы актіге қол қоюдан бас тартқаны немесе жалтарғаны туралы белгі қойылады. Бұл белгі екінші рет жалпы нысандағы актіні жасауға қатысқан тұлғалардың қолдарымен куәландырылады.

3-параграф. Шекаралық, кедендік, санитариялық, фитопатологиялық және басқа бақылау мен тексеру түрлерін жүргізу үшін вагонды, контейнерді, автомобильді, тракторды немесе басқа өздігінен жүретін машинаны ашу актісін жасау

667. Станцияда ашық жылжымалы құрамда тасымалданатын вагонды, контейнерді, сондай-ақ автомобильді, тракторды және басқа өздігінен жүретін машинаны шекаралық бақылауды, кедендік тексеруді, санитариялық, ветеринариялық, фитопатологиялық және басқа бақылау мен тексеру түрлерін жүргізу үшін вагонды, контейнерді ашу актісі жасалады.

668. Вагонды, контейнерді ашу актісі үш данада жасалады:

бірінші данасы тасымалдау құжатына қоса беріледі және жүкпен бірге жүк алушыға беру үшін тағайындау станциясына дейін жүкпен бірге ілесіп барады;

екінші данасы оның талабы бойынша вагонды, контейнерді ашу жүргізілген мемлекеттік органның өкіліне оның вагонға, контейнерге, автомобильге, тракторға және басқа өздігінен жүретін машинаға қайта орнатылған бекіту-пломбылау құрылғыларының құнын өтеуі үшін (бекіту-пломбылау құрылғыларын тасымалдаушы орнатқан жағдайда) беріледі;

үшінші данасы вагоннан, контейнерден алынған бекіту-пломбылау құрылғыларымен бірге тасымалдаушыда акті жасалған станцияда қалады.

Вагонды, контейнерді ашу актісін жасаған станцияда жүк қағазының сырт жағындағы "Тасымалдаушының белгілері" бағанына немесе қосымша жеткізу жол ведомосында жүк атауының астында тасымалдаушының өкілі вагонды, контейнерді ашу актісі жасалғаны туралы белгі қояды. Белгі актіні жасаған қызметкердің қолымен және станцияның күнтізбелік мөртабанымен куәландырылады.

669. Вагонды, контейнерді ашу актісінде бақылау мен тексеруден кейін вагоннан, контейнерден алынған және салынған бекіту-пломбылау құрылғылары туралы мәліметтер, соның ішінде: Бекіту-пломбылау құрылғыларын кім орнатқаны (кедендік не болмаса басқа мемлекеттік бақылау органы), сондай-ақ

бақылау белгілері мен бекіту-пломбылау құрылғыларының үлгісі көрсетіледі. Актіге вагонды, контейнерді ашуды жүргізген тасымалдаушының станциядағы өкілі, шекаралық, кедендік және басқа мемлекеттік бақылау органдарының өкілдері қолдарын қояды және станцияның күнтізбелік мөртабанымен куәландырылады.

670. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде вагонды немесе контейнерді ашу туралы акт электронды актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабар беру және тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің қағазсыз технология бойынша тасымалдардың электрондық досьесінің ілесуімен жүріп өтуі кезінде жөнелту станциясында немесе жолай станцияда жасалған вагонды немесе контейнерді ашу туралы акт электронды түрде жүкке тағайындалған станциясына дейін ілесіп барады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің электронды тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге жүріп өтуі кезінде оларға оны басып шығарған станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылған, вагонды немесе контейнерді ашу электронды актісінің қағаз көшірмесі қоса беріледі.

4-параграф. Вагонның зақымдалғаны туралы акт жасау

671. Вагонның зақымдалғаны туралы ВУ-25 нысанындағы актіні (осы Қағидаға 29-қосымша) вагонның зақымдалған барлық жағдайларында вагондарды қарап тексеруші, пайдалану вагон депосының шебері немесе тасымалдаушының өкілі жасайды. Соның ішінде вагонның бекіту құрылғыларының немесе күрделі, деполық, ағымдық (ағытып, ағытусыз) жөндеуге немесе вагонды мүкәммалдан шығаруға жататын бекіту-пломбылау құрылғыларын орнатуға арналған құрылғылардың зақымдалуы, сондай-ақ соқтығысу және вагонның доңғалақ жұбының рельстен шығуы кезінде. Вагонның доңғалақ жұбының рельстен шығуы кезінде вагонның зақымдалғаны туралы акті барлық жағдайларда, соның ішінде вагонның зақымдалуы болмаған кезде де жасалады.

672. Вагонның зақымдалғаны туралы акт вагонға зақым келтірген тасымалдаушыдан, жүк жөнелтушіден, жүк алушыдан, басқа ұйымнан оның зақымдалғаны үшін айыппұл өндіріп алуға және тасымалдаушының, жүк жөнелтушінің, жүк алушының, басқа ұйымның вагонның зақымдалуы салдарынан шеккен шығындарының орнын толтыруға негіз болып табылады.

673. Вагонның зақымдалғаны туралы актіні вагонға зақым келтірген жүкжөнелтушінің, жүк алушының, басқа ұйымның өкілінің қатысуымен вагондарды қарап тексеруші немесе вагон депосының шебері, ал вагондарды қарап тексеруші немесе вагон депосының шебері болмаған кезде, пайдалану депосының басшысы жасайды. Егер вагонның зақымдалуы соқтығысу немесе рельстен шығу салдарынан болса, вагонның зақымдалғаны туралы актіні тасымалдаушының тасымалдау бөлімшесінің қауіпсіздік жөніндегі бас ревизорының немесе тасымалдау бөлімшесінің вагон шаруашылығы жөніндегі ревизорының қатысуымен жасалады. Рефрижераторлық секция, АРВ-Э вагондарының немесе олардың арнайы жабдығының зақымдалуы кезінде вагонның зақымдалғаны туралы актіні учаскесінде зақымдалу болған пайдалану вагон депосының бастығы (бастығының орынбасары) тасымалдау бөлімшесінің бас ревизорымен (тасымалдаушының тасымалдау бөлімшесі болмаған кезде – пайдалану вагон депосының бастығы және рефрижераторлық секцияға, АРВ-Э-ге қызмет көрсететін бригаданың басшысы тағайындаған қызметкермен) бірлесіп жасайды.

674. Вагонның зақымдалғаны туралы актіге оны жасауға қатысқан тұлғалар қолдарын қояды және вагонға зақым келтірген пайдалану вагон депосының және жүкжөнелтушінің, жүк алушының немесе басқа ұйымның қаржы операциялары үшін пайдаланылатын мөрмен расталады. Жүкжөнелтуші, жүк алушы, басқа ұйым вагонның зақымдалғаны туралы актіге қол қоюдан бас тартқан немесе жалтарған жағдайда, осы Қағидаға сәйкес жалпы нысандағы акт жасалады. Вагонның зақымдалғаны туралы акт әрбір вагонға жеке оның ағымдық жөндеу көлемінде зақымдалуы кезінде - үш данада, соқтығысу және рельстен шығуы кезінде - төрт, жөндеудің жоспарлық түрлері көлемінде зақымдалу кезінде, сондай-ақ вагонды мүкәммалдан шығарған жағдайда - бес данада жасалады. Рефрижераторлық секция, АРВ-Э зақымдалған кезде вагонның зақымдалғаны туралы акт алты данада жасалады. Вагонның зақымдалғаны туралы актінің бірінші данасы вагонға зақым келтірген жүкжөнелтушіге, жүк алушыға немесе басқа ұйымға беріледі, екіншісі вагонға зақым келтіргені үшін ұсынылатын шотқа қосып беріледі, үшіншісі вагонның зақымдалғаны туралы актіге өкілі қол қойған пайдалану вагон депосында сақтауға қалдырылады, төртіншісі бөлімшенің вагон шаруашылығы жөніндегі ревизорына беріледі, бесіншісі вагон ілеспе құжаттарымен жөндеуге жіберілетін зауытқа немесе вагон депосына жіберіледі, алтыншысы тіркелген депосына беру үшін рефрижераторлық секцияға, АРВ-Э-ге қызмет көрсететін бригада басшысына беріледі.

Жүру жолында вагонның зақымдалғаны туралы акт жүкжөнелтуші, жүк алушы, басқа ұйым өкілінің қатысуынсыз, осы Қағидада көзделгенге қарағанда бір данаға кем мөлшерде жасалады. Жүкжөнелтушіге, жүк алушыға, басқа

ұйымдарға тиесілі вагондардың зақымдалуы кезінде вагонның зақымдалғаны туралы актінің қосымша данасы жасалып, ол олардың талап етуі бойынша оларға беріледі. Жүкжөнелтушілер немесе жүк алушылар өкілдерінің ілесіп жүруімен жүк тасымалдау кезінде вагонның зақымдалғаны туралы актіге жүкжөнелтушінің функциясы жүктелген және жүкқұжатта оның өкілеттіктерінің сипаттамасы бар жүкке ілесіп жүрген жолсеріктің қол қоюына жол беріледі.

675. Вагонның зақымдалғаны туралы актіде вагонның зақымдалу себептері мен тізбесі, жұмыс көлемі және қажетті жөндеу түрі, сондай-ақ зақымдалған бөлшектердің және вагонды қалпына келтіру құны көрсетіледі. Сондай-ақ рефрижераторлық секция, АРВ-Э зақымдалған кезде вагонның зақымдалғаны туралы актіде тасымалдаушы мен тіркелген депосы көрсетіледі. Егер вагон соқтығыс, рельстен шығу немесе апат кезінде зақымдалса, онда вагонның зақымдалғаны туралы актіде "Қосымша деректер" жолында: жота аркалықтарының, бойлық бүйірлік швеллерлер мен буферлік білеулердің тік және көлденең жазықтықтағы барынша иілу шамасы, сондай-ақ жөндеуді талап ететін вагон рамасы элементтерінің атауы көрсетіледі.

676. Вагон соқтығысу, рельстен шығу немесе апат кезінде зақымдалған жағдайларда, вагон қалпына келтіру жұмыстары кезінде қосымша зақым алғанда, пайдалану вагон депосының қызметкері вагонның зақымдалғаны туралы актіге қосымша жасайды. Қосымшада зақымдықтар тізбесі мен оларды тудырған жағдайлар көрсетіледі. Вагонның зақымдалғаны туралы актіге қосымша оны жасау кезінде вагон рамасы коррозиясының болуы, вагонды мүкәммалдан шығаратындай көлем мен мөлшерде тозуы бойынша конструктивтік және басқа да кемшіліктерінің болуы анықталғанда да жасалады. Вагонның зақымдалғаны туралы актінің қосымшасына пайдалану вагон депосының бастығы (бастығының орынбасары), тасымалдау бөлімшесінің қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі бас ревизоры, тасымалдау бөлімшесінің вагон шаруашылығы жөніндегі ревизоры және қалпына келтіру поезының бастығы қолдарын қояды. Вагонның зақымдалғаны туралы актідегі және оған қосымшадағы қойылған қолдар пайдалану вагон депосының қаржы операциялары үшін пайдаланылатын мөрімен расталады. Вагонды жөндеу үшін зауытқа (депоға) жөнелткен кезде вагонның зақымдалғаны туралы актіде зауыттың (депоның) атауы мен жарамсыз вагонды жөндеуге жіберуге ВУ-26М нысанындағы ілеспе парақты жасау күні көрсетіледі.

677. Егер зақымдалған вагонды жүк жөнелтуші, жүк алушы, басқа ұйым жөндеген болса, онда вагонның зақымдалғаны туралы актінің барлық даналарында вагонды жөндеуден кейін қабылдаған вагон депосының өкілі: тасымалдаушының кәсіпорындар зақымдаған және жөндеген вагондарды есепке алу кітабында (ВУ-16-нысан) датасын, уақытын, жазылған реттік нөмірін көрсете отырып, оны қабылдау туралы белгі қояды және өзінің қолымен куәландырады.

Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде вагонның зақымдалу актісі электронды актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабар беру және тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің қағазсыз технология бойынша тасымалдардың электрондық досьесінің ілесуімен жүріп өтуі кезінде жөнелту станциясында немесе жолай станцияда жасалған вагонның зақымдалу актісі электронды түрде жүкке тағайындалған станциясына дейін ілесіп барады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің электронды тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге жүріп өтуі кезінде оларға оны ашқан станцияның күнтізбелік мөрқалыбымен куәландырылған, вагонның зақымдалу электронды актісінің қағаз көшірмесі қосып беріледі.

5-параграф. Контейнердің зақымдалғаны туралы акт жасау

678. Контейнердің зақымдалғаны туралы ВУ-25к нысанындағы акт (осы Қағидаға 54-қосымша) контейнердің зақымдалуының барлық жағдайларында, соның ішінде контейнердің бекіту құрылғыларының немесе күрделі, жоспарлы, ағымды жөндеуге немесе контейнерді мүкәммалдан шығаруға жататын бекіту-пломбылау құрылғыларын орнатуға арналған құрылғылардың зақымдалуы кезінде жасалады. Контейнердің зақымдалғаны туралы акт контейнерге зақым келтірген тасымалдаушыдан, жүк жөнелтушіден, жүк алушыдан, басқа ұйымнан оның зақымдалғаны үшін контейнер иесінің пайдасына айыппұл өндіріп алуға және тасымалдаушының контейнердің зақымдалуы салдарынан шеккен шығындарының орнын толтыруға негіз болып табылады.

679. Контейнердің зақымдалғаны туралы актіні контейнердің зақымдалуына кінәлі жүкжөнелтуші, жүк алушы, басқа ұйым өкілінің қатысуымен контейнерлер операторы жасайды.

Контейнердің зақымдалғаны туралы актіге контейнерлер операторы және контейнерге зақым келтірген ұйымның өкілі, өзінің лауазымын, тегін, аты-жөнін көрсете отырып, қолдарын қояды және контейнерлер операторының жолақтық мөртабанымен және контейнерге зақым келтірген ұйымның мөрімен расталады.

Жүкжөнелтуші, жүк алушы, басқа ұйымдар контейнердің зақымдалғаны туралы актіге қол қоюдан бас тартқан немесе жалтарған жағдайда, осы Қағидаға сәйкес жалпы нысандағы акт жасалады.

Контейнердің зақымдалғаны туралы акт әрбір контейнерге жеке жасалады.

680. Мүкәммалдық контейнер зақымдалған жағдайда, контейнердің зақымдалғаны туралы акт үш данада жасалады. Контейнердің зақымдалғаны туралы актінің бірінші данасы контейнердің зақымдалуына кінәлі ұйымға жіберілетін шотқа қоса беріледі. Екінші данасы контейнерлер операторының істерінде акт жасау орны бойынша сақталады. Үшінші данасы жарамсыз контейнерді жөндеу хабарламасымен бірге (ВУ-23М нысаны) контейнерді жөндеуді жүзеге асыратын контейнерлер операторының атына жіберіледі.

Меншікті контейнер зақымдалған жағдайда, контейнердің зақымдалғаны туралы актінің қосымша төртінші данасы жасалып, ол жүкжөнелтушіге, жүк алушыға, басқа ұйымға олардың талап етуі бойынша беріледі.

Контейнердің зақымдалғаны туралы актіде контейнердің зақымдалу себептері мен тізбесі, жұмыс көлемі мен қажетті жөндеу түрі, сондай-ақ контейнердің зақымдалған бөліктерінің және қалпына келтірудің құны көрсетіледі.

681. Тасымалдардың электрондық досьесін пайдалана отырып, тасымалдауды жүзеге асыру кезінде контейнердің зақымдалу актісі электронды актінің қағаз көшірмелерін беру немесе бермеу арқылы электронды құжат түрінде жасалады. Тасымалдаушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне хабар беру және тасымалдардың электрондық досьесін түзету ААЖ-ның жұмыс істеу технологиясына сәйкес жүргізіледі.

Жүктің қағазсыз технология бойынша тасымалдардың электрондық досьесінің сүйемелдеуімен жүріп өтуі кезінде жөнелту станциясында немесе жол бойындағы станцияда жасалған контейнердің зақымдалу актісі электронды түрде жүкпен тағайындалу станциясына дейін ілесіп барады. Тасымалдардың электрондық досьесі бойынша жүктің электронды тасымалдау құжаттарының қағаз көшірмелерімен бірге жүріп өтуі кезінде оларға оны басып шығарған станцияның күнтізбелік мөртабанымен расталған, контейнердің зақымдалу электронды актісінің қағаз көшірмесі қоса беріледі.

6-параграф. Құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында анықталған цистерналардың (бункерлік үсті ашық вагондардың) қотарылып төгілмегені туралы акт жасау

682. Құю пункттерінде немесе жуу-булау станцияларында осы Қағидада белгіленген нормадан артық жүк қалдығы бар цистерналар (бункерлік үсті ашық вагондар) анықталған жағдайда, құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында анықталған цистернаның (бункерлік үсті ашық вагонның) қотарылып төгілмегені туралы акт жасалады (осы Қағидаға 55-қосымша).

683. Цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) түгел құйып алмау туралы акті цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) түгел құйып алмауға жол берген

жүк алушыдан вагонның жүк қалдығынан тазартуда тұрған барлық уақытына вагондарды пайдалану үшін төлемді өндіріп алуға негіз болып табылады.

684. Құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында анықталған цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) қотарып төкпеу туралы акт жүк қалдығы бар әрбір цистернаға (бункерлік үсті ашық вагонға) төрт данада жасалады. Үш данасы ол бойынша цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) келген жөнелту жүк қағазымен бірге тасымалдаушыға жіберіледі. Төртіншісі - құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында қалады және цистернадан (бункерлік үсті ашық вагоннан) алынған жүк қалдықтарын материалдық есепке алу үшін негіз болып табылады. Бұл ретте, актінің бірінші данасы вагондарды пайдалану үшін төлемді өндіріп алу жүргізілетін құжатқа қосып беріледі, екінші данасы цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) түгел құйып алмауға жол берген жүк алушыға беріледі, үшінші данасы құйып алу жүргізілген тасымалдаушының істерінде станцияда қалады.

Құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында анықталған цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) түгел ағызылмағаны туралы актіге станцияның қабылдаушы-тапсырушысы мен цистерналарды қарап-тексеруші қолдарын қояды. Құю пунктінде немесе жуу-булау станциясында анықталған цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) түгел құйып алмау туралы актінің сырт жағында цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) тазартуда тұрған сағаттар саны көрсетіледі. Оның үстіне аталған мерзімге цистерналарды (бункерлік үсті ашық вагондарды) булауға және жууға кеткен уақытты есепке алынбай, жүк қалдықтарын жоюға жұмсалған уақыт қана қосылады. Бұл деректер құю пункті бастығының немесе бригадирдің қолдарымен құю пунктінің немесе жуу-булау станциясының мөрін немесе мөртабанын қою арқылы расталады.

7-параграф. Сараптама актісін жасау

685. ГУ-104 нысанындағы сараптама актісі (осы Қағидаға 56-қосымша) осы Қағидада көзделген тәртіппен сараптаманы өткізген күні жүктің бүліну немесе зақымдалу себептері мен келтірілген зиянның көлемін анықтау үшін жасалады. Сараптама актісіне: сарапшы, сондай-ақ тасымалдаушының бастамасы бойынша немесе жүк алушының талабы бойынша сараптаманы жүргізуге тартылған басқа мамандар, тасымалдаушының және жүк алушының өкілдері қолдарын қояды. Өткізілген сараптама туралы коммерциялық актінің "Е" бөлімінде белгі қойылады.

Тасымалдаушының өкілдері қатыспаған сараптама жарамсыз болып саналады.

686. Егер жүктің толық немесе ішінара жарамсыздығы, яғни есепте шығарылуға немесе жойылуға жататындығы сарапту актісінде көрсетілсе, онда сараптау актісіне есептен шығару немесе жою актісі қоса берілуі керек.

687. Жүктің бөліктері жетіспеген, бүлінген немесе зақымданған жағдайда, зақымданған жүкті қалпына келтіру құнын немесе жетіспейтін бөліктердің, қосалқы бөлшектердің, аспаптың, жинақтаушы бөлшектердің жекелеген құнын растайтын құжаттар (калькуляция, квитанция, шот және т.б.) қоса берілуі тиіс.

33. Арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізу

688. Арнайы зерттеу мен сараптама тасымалдаушы өкілінің, станция бастығының, оның орынбасарының, ал тез бүлінетін жүктер бойынша тиісті жағдайларда поезд бастығының немесе рефрижераторлық секция механигінің және басқа да мүдделі тұлғалардың қатысуымен жүргізіледі.

689. Арнайы зерттеулер мен сараптама нәтижелері актімен ресімделеді. Арнайы зерттеу мен сараптама актісіне, сарапшыдан басқа, сараптамаға қатысқан барлық тұлғалар қолдарын қояды.

690. Арнайы зерттеулер мен сараптаманың қорытындылары жүктің зақымдалу (бүліну) себептері, олардың көлемдері, сондай-ақ жүктің құны қандай сомаға кемігені туралы сауалға жауап береді. Сараптама қорытындылары дәлелді болады және болжамдарға негізделмейді.

691. Сарапшының қорытындысында:

жүктің зақымдалу немесе бүліну дәрежесі;

зақымдалған жүкті түзету мүмкін бе, түзету құны немесе бүлінуінің салдарынан жүктің құны қанша пайызға төмендегені, оны толық немесе ішінара пайдалану мүмкіндігі;

жүктің неден бүлінгені, атап айтқанда: буманың МЕМСТ-қа, Техникалық шарттарға немесе жүктің түріне сәйкес болмауы салдарынан ба; зақымдалу немесе бүліну жүктің өз қасиетіне байланысты болды ма; зақымдалған немесе жетіспейтін бөліктерді, заттарды ауыстыру мүмкін бе және мұндай ауыстырудың құны көрініс табады.

692. Ыдыс бойынша арнайы зерттеулер мен сараптама:

сұйық жүктердің ағып кетуі қандай себептерге байланысты болды - конструктивті немесе басқасы ма;

аталған жүкті тасымалдауға арналған кеспек жинастырылған шегендердің мықтылығы жеткілікті ме;

кеспектің кертінділері жеткілікті тереңдетілген бе және ағуы немесе түптерінің түсуі кертінгінің тайыз болуы салдарынан ба және құрсаулары бекітілген бе;

стандарттың нөмірі мен анықталған стандарттан ауытқуларды көрсете отырып, ыдыс өзінің тағайындалуына және белгіленген стандартқа сәйкес келе ме;

кеспектерді немесе банкларды балқытып бекіту, дәнекерлеу дұрыс жасалды ма және қақпақтар саңылаусыз жабылды ма;

қауіпті жүктер өртенген жағдайда, өнімнің стандарттың талаптарына немесе техникалық шарттарға сәйкестігі және жүк орындарында жүкті сақтап қалу шаралары туралы куәландыратын арнайы таңбалаудың болуы анықталады;

қажет жағдайда, қауіпті өнімдердің қалдықтары жүктің немесе жылжымалы құрамның жануына әкеліп соқтыруы мүмкін стандарттың немесе техникалық шарттардың талаптарынан ауытқулар аталған өнімде болу-болмауын анықтау үшін сараптамаға беріледі.

693. Арнайы зерттеулер немесе сараптама актісі ресімделеді және оны кейіннен коммерциялық актіге қосып беру үшін тасымалдаушыға беріледі.

694. Арнайы зерттеулер мен сараптама шығыстарын (сарапшыға сыйақы, оның тиісті жағдайларда тұрған жерінен станцияға дейін жол жүру құны) кімнің бастамасы бойынша сараптама жүргізілуіне орай, тиісінше тасымалдаушы немесе жүк алушы төлейді, кейіннен шығындар кінәлі тараптардың есебіне жатқызылады.

695. Арнайы зерттеулер мен сараптама, егер жүктің жетіспеу, зақымдалу (бүліну) құны он ең төменгі айлық есептік көрсеткіштерден аспаса, сондай-ақ арнайы зерттеулер мен сараптаманың құны шығындар мөлшерінен артық болса, жүргізілмейді. Бұл жағдайларда жүктің жетіспеу, зақымдалу (бүліну) көлемі мен себебін және шығындар мөлшерін тасымалдаушы мен жүк алушы бірлесіп анықтайды және коммерциялық актіде көрсетеді.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына

1-қосымша

Жүктердің номенклатуралық топтарының тізбесі

Тас көмір	01
Кокс	02
Мұнай және мұнай өнімдері	03
Торф және торф өнімдері	04
Жанғыш тақтатастар	05
Қождамалар	06
Темір және марганец кені	07

Түсті кен және күкірт шикізаты	08
Қара металдар	09
Машиналар және жабдық	10
Металл құрылғылар	11
Метиздер	12
Қара металдар сынықтары	13
Ауылшаруашылық машиналары	14
Автомобильдер	15
Түсті металдар, олардан жасалған бұйымдар және түсті металдар сынықтары	16
Химиялық және минералдық тыңайтқыштар	17
Химикаттар және сода	18
Құрылыс жүктері	19
Өндірістік шикізат, қалыпқа түсіруші материалдар	20
Түйіршектелген қождар	21
Отқа төзімді материалдар	22
Цемент	23
Ағаш жүктері	24
Қант	25
Жануарлардың еті және майы	26
Балық	27
Картофель, көкөністер мен жемістер	28
Ас тұзы	29
Қалғандары және азық-түліктер	30
Халық тұтынатын өнеркәсіп тауарлары	31
Мақта	32
Қант қызылшасы және тұқымдар	33
Астық	34
Тарттыру өнімдері	35
Құрама жемдер	36
Асыранды құстар	37
Күнжаралар	38
Қағаз	39
Жүктерді су көлігінен темір жол көлігіне ауыстырып тиеу	40
Импорттық жүктер	41
Контейнерлердегі жүктер	42
Басқа және құрама жүктер	43

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
2-қосымша

ГУ-12-нысаны

Өтінімді тіркеу күні _____ ж.

Тасымалдаушы _____

Жүк жөнелтуші _____

Мекен-жайы _____

Банк _____

Кірме жол ____ (шарттың №, атауы, тармақ иеленушінің почталық адресі)

ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН ӨТІНІМ (ЖОСПАР)

Жоспарлы, жоспардан тыс (керек емесін сызып тастау керек)

Ел үшін	экспедитор атауы	КОД
---------	------------------	-----

Тарма
иесіні
келісім
туралы
белгі

Вагон
тиесілі

Жөнелту станциясының атауы				Жүктің номенклатуралық тобының атауы			
Тасымалдау белгісі	Жоспар №	Бөлімше №	код				
Жүктің дәл атауы	Жүктің коды		тағайындау				
	ЕТСНГ бойынша	ГНГ бойынша	Жол атауы (қысқаша)	Жолдың, тағайындау станциясының, шекара станциясының, ауыстырып тиеу пунктінiң, тағайындау пунктінiң коды	Тағайындалған елдің атауы, коды	Ж ү к жөнелтушінің атауы, коды	
1	2	3	4	5	6	7	
БАРЛЫҒЫ							

кестенің жалғасы

Жүктің номенклатуралық тобының атауы							
Жүк жөнелтушінің коды	Вагон тектерінің кодтары						
ОКПО							
Бір айдағы тонна саны	Вагон тектерінің атауы					Барлығы	
	Бір айдағы вагондардың саны						
8	9	10	11	12	13	14	

Өтінімге енгізілген мәліметтердің шүбәсіздігіне мыналар жауапты:

МО Жүк жөнелтуші _____

(Лауазымы) (қолы) (Т.А.Ә.)

Дата _____ ж.

Ескерту:

ГУ-12 нысанды өтінім келесі тәртіппен толтырылады:

"Тасымалдаушы" бағанында – қызметінің шектерінде жүк жөнелтуші және жөнелту станциясы орналасқан тасымалдаушының атауы көрсетіледі;

"Жүк жөнелтуші" бағанында - жүк жөнелтушінің дәл толық атауы көрсетіледі ;

"Адрес" бағанында - жүк жөнелтушінің пошталық адресі, түйіспе телефоны, факс, электрондық пошта адресі (болған жағдайда) көрсетіледі;

"Банк" бағанында – банктің атауы, барлық банкілік деректемелері: банкілік жеке коды (БЖК) есепшоты, банк атауы, жүк жөнелтуші - салық төлеушінің тіркеу нөмірі (СТН) көрсетіледі;

"Кіреберіс" жол бағанында - кіреберіс жолдың атауы, шарттың нөмірі, тармақ иесінің пошталық адресі көрсетіледі;

"Тармақ иесімен келісу туралы белгі" жолында – тармақ иесі өкілінің тегі, аты, әкесінің аты, қолы, мөрі қойылады;

"_____ жылға арналған" жолында – жүк жөнелтуші тасымалдауды жүзеге асыру көздеп отырған ай көрсетіледі;

"Жөнелту станциясының атауы" бағанында ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің, Латвияның, Литваның, Эстонияның Темір жол көлігі жөніндегі кеңесімен бекітілген № 4 Тарифтік басшылыққа (бұдан әрі - № 4 Тарифтік басшылық) сәйкес станцияның дәл атауы көрсетіледі;

"Жоспарлық, жоспардан тыс (керек емесі сызылып тасталсын)" жолында – өтінімнің түріне байланысты керек емесі сызылып тасталады;

"Жүктің номенклатуралық тобының атауы" бағанында – тасымалданатын жүктің осы түріне сәйкес келетін жүк номенклатурасының атауы көрсетіледі;

"Вагонның тиесілілігі" жолында - вагонның тиесілілігі (мүкәммал - 1, меншікті, жалға алынған - 2) көрсетіледі;

"Тасымалдау белгісі" бағанында мыналар көрсетіледі:

0 - облысаралық

1 - порттық станциялар арқылы үшінші елдерге экспорт

2 - шекаралық станциялар арқылы үшінші елдерге экспорт

3 – ТМД елдеріне, Латвия Республикасына, Литва Республикасына, Эстония Республикасына экспорт

"жоспар №" бағаны әрбір жүк номенклатурасы бойынша жөнелту станциясында тасымалдаушының өкілімен толтырылады;

"бөлімше №" бағанында жөнелту станциясы орналасқан жол бөлімшесінің нөмірі көрсетіледі;

"Жөнелту станциясының коды" бағанында № 4 Тарифтік басшылыққа сәйкес жөнелту станциясының коды көрсетіледі;

"Жүктің номенклатуралық тобының коды" бағанында жүктің номенклатурасына сәйкес көрсетіледі;

"Жүк жөнелтушінің коды" бағанында тасымалдаушымен жүк жөнелтушіге берілген жүк жөнелтушінің төрт таңбалы коды және ОКПО (кәсіпорындар мен ұйымдардың жалпы классификаторы) коды көрсетіледі;

"Вагон тектерінің коды" бағанында жүк вагондарының жекелеген тектерінің тізбесіне сәйкес вагон тектерінің кодтары көрсетіледі;

"Жүктің дәл атауы" 1-бағанында осы тағайындамада жөнелтілетін жүктің дәл атауы көрсетіледі, жүктің қысқартылған немесе толық емес атауына жол берілмейді;

"Жүк коды" 2-бағанында Жүктер номенклатурасының бірыңғай тарифтік-статистикасына сәйкес жүктің алты мәнді коды көрсетіледі;

"Жүк коды" 3-бағанында Жүктердің үйлесімдірілген номенклатурасына сәйкес жүктің коды көрсетіледі;

"Жолдың (қысқаша) және тағайындалу станциясының, ауыстырып тиеу пунктінің және тағайындалу пунктінің дәл атауы" 4-бағанында:

халықаралық қатынаста - № 4 Тарифтік басшылыққа сәйкес тағайындалған темір жолдың атауы (қысқартылған) және тағайындалу станциясының толық атауы;

облысаралық қатынаста – № 4 Тарифтік басшылыққа сәйкес тағайындалу станциясының толық атауы көрсетіледі;

"Жолдың, тағайындалу станциясының, шекаралық станцияның, ауыстырып тиеу станциясының және тағайындалу пунктінің кодтары" 5-бағанында:

облысаралық қатынаста - № 4 Тарифтік басшылыққа сәйкес станцияның коды ;

халықаралық қатынаста - темір жолдың коды және тағайындалу станциясының коды;

үшінші елдерге халықаралық қатынаста - шекаралық станцияның немесе экспорттық жүктерді теңіз және өзен көлігіне ауыстырып тиеуді жүргізетін кемежай маңындағы станциялардың кодтары мен толық атауы көрсетіледі;

шекаралық станцияның және ауыстырып тиеу станциясының қысқартылған атауын көрсетуге жол берілмейді;

"Тағайындалған елдің коды мен атауы" 6-бағанында әлем елдері мен аумақтың жіктегішіне (атаулар мен кодтар) сәйкес тағайындалған елдің коды мен

атауы жүктерді үшінші елдерге халықаралық қатынаста тасымалдағанда ғана көрсетіледі;

"Жүк алушының коды мен атауы" 7-бағанында жүктерді халықаралық қатынаста кемежай маңындағы станциялар арқылы тасымалдағанда жүк шын мәнінде адресіне жөнелтіліп отырған жүк алушының коды мен дәл толық атауы көрсетіліп толтырылады;

"Бір айдағы тоннаның саны" 8-бағанында көрсетілген жүктер бойынша, сондай-ақ халықаралық қатынаста және тікелей аралас халықаралық темір жол қатынасында жүктің брутто салмағы бір тоннаға дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

"Вагондар түрлерінің атауы", "Вагондар түрлерінің кодтары", "Вагондардың бір айдағы саны" 9-13-бағандарында әр тағайындалу станциясы бойынша вагондардың түрлері бойынша вагондардың саны көрсетіледі;

"Барлығы" 14-бағаны тасымалдау жылжымалы құрамның бір түрімен ғана жоспарланып отырған болса да міндетті түрде толтырылады.

Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімде 10-14-бағандар бойынша жиынтығы көрсетіледі.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
3-қосымша

ГУ-12К-нысаны

Өтінімді тіркеу датасы _____ ж.

Тасымалдаушы _____

Жүк жөнелтуші _____

Адрес _____

Банк _____

Кірме жол _____ (шарт №, атауы, тармақ иесінің пошталық адресі)

20 ____ ж. _____ арналған

ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН ӨТІНІМ (ЖОСПАР)

Жоспарлы, жоспардан тыс (керек емесін сызу керек)

Ел үшін	экспедитор атауы	КОД

Тарма иесіні келісім туралы белгі
Вагон тиесілі

Контейнерлердегі жүктер			Жөнелту станциясының атауы		
Қатынас коды	Тапсыру пунктінің коды	Жоспар №	Тасымалдау бөлімшесінің нөмірі	Код	Жүк жөнелтушінің коды

(жүктердің номенклатуралық тобының атауы)

Жүктің дәл атауы	Жүк коды		Тағайындалуы				барлығы		Оның тоннаж	
	ЕТ СНГ бойынша	ГНГ бойынша	Жолдың, станцияның атауы (теміржол-су аралас қатынасы үшін ауыстырып тиелу станциясы және кемежайы тағайындалу айлағы)	Жолдың, тағайындау станциясының, шекара станциясының, ауыстырып тиелу пунктінің, тағайындау пунктінің коды	Тағайындалған елдің коды және атауы	Жүк алушының коды және атауы	Тонна	Контейнерлер	Тонна	1
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Барлығы									

Өтінімге енгізілген мәліметтердің шүбәсіздігіне мыналар жауапты:

МО Жүк жөнелтуші _____

(Лауазымы) (қолы) (Т.А.Ә.)

Дата _____ ж.

Ескерту:

ГУ-12К нысанды жүк тасымалдау жоспары бойынша өтінімнің 1-7-бағандарын толтыру ГУ-12 нысанды толтыруға ұқсас етіп жүргізіледі.

9, 11-бағандарда контейнерлердің саны, 8, 10-бағандарда – оларға тиелген жүктің массасы 1 тоннаға дейінгі дәлдікпен көрсетіледі.

Жүктерді тасымалдау жоспары бойынша айлық өтінімде 8-11-бағандар бойынша жиынтығы көрсетіледі.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына

4-қосымша

Тасымалдануы вагондармен және тоннамен жоспарланған жүктердің номенклатуралық топтарының тізбесі

Тас көмір	01
Кокс	02
Мұнай және мұнай өнімдері	03
Торф және торф өнімдері	04
Жанғыш тактатастар	05
Қождамалар	06
Темір және марганец кені	07
Түсті кен және күкірт шикізаты	08
Қара металдар	09
Металл құрылғылар	11
Қара металдар сынықтары	13
Түсті металдар, олардан жасалған бұйымдар және түсті металдар сынықтары	16
Химиялық және минералдық тыңайтқыштар	17
Химикаттар және сода	18
Құрылыс жүктері	19
Өнеркәсіптік шикізат, қалыпқа келтіруші материалдар	20
Түйіршектелген қождар	21
Отқа төзімділер	22
Цемент	23
Орман жүктері	24
Қант	25
Жануарлардың еті және майы	26
Балық	27
Картофель, көкөністер мен жемістер	28
Ас тұзы	29
Мақта	32
Қант қызылшасы және тұқымдар	33
Астық	34
Тартылған азық-түлік	35
Құрамажем	36
Күнжаралар	38
Қағаз	39
Жүкті су көлігінен темір жол көлігіне ауыстыру	40
Импорттық жүктер	41

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен

Шекарасында жөнелту станциялары орналасқан жол бөлімшелерінің нөмірлері

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ "Ақмола жол бөлімшесі" филиалы

Адыр	691406	Көкшетау-2	687103
Азат	687508	Колутон	691202
Ақкөл	692601	Қосшоқы	690708
Ақсуат	686007	Красивый-Казахский	680208
Астана	690002	Бурабай курорты	693000
Атбасар	691503	Макинка	692807
Ащыкөл	688303	Жаңаесіл	685707
Бауманская	686308	Обгп № 80	680301
Белоградовка	685907	Обгп № 86	680706
Володарское	686702	Октябрь	688002
Дәуіт	688407	Первая Целинная	686505
Жалтыр	691109	Перекатная	680602
Жамантұз	693104	Пресногорьковская	686401
Елтай	692703	Приречная	687601
Еркіншілік	693301	Разъезд № 39	689908
Жаксы	680405	Сарыоба	693208
Жаманащы (рзд)	687404	Смирново	687902
Жасыл	692900	Сороковая	690200
Зерновая	687300	Сулы	686100
Золоторунная	688203	Тайынша	687705
Ирченко	691306	Талшық	688500
Казахская	680509	Төңкеріс	692402
Қайранкөл	686204	Тастақ	690801
Караадыр	690905	Уголки	686806
Карағай	686902	Чаглинка	687207
Қызылту	688604	Чкалово	688106
Қиялы	687809	Шортанды	692506
Көкшетау I	687008	Янко	686609

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ "Қостанай жол бөлімшесі" филиалы

Әйке	682100	Қоскөл	685502
------	--------	--------	--------

Алтынсарин	683403	Қостанай	684001
Аманқарағай	682701	Құсмұрын	682504
Апановка	682909	Майлин	683306
Арқа	682400	Медет	685108
Арқалық	681408	Озерная	684302
Арыстансор	683206	Перелески	683507
Баранкөл (рзд)	681107	Пешков тұйығы	684707
Баталы	682608	Приишимская	680800
Денисовка	683600	Притобольская	683009
Державинская	681003	РЗД 219	684501
Жаныспай	681906	Садыркөл	685606
Жаркөл	684603	Сарыкөл	685409
Жетіғара	683808	Сұрған	681501
Есіл	680000	Тасты-талды	681200
Железрудная	683901	Тобыл	683102
Зааятская	679003	Тоғызақ	684800
Қайрак	685201	Успеновка	684406
Қазанбасы	682805	Фурмановский	681304
Қарабалық	684904	Шалғышы	682006
Карагалинская	685305	Шакубай	683704
Кен	680903	Шоққарағай (рзд)	684105
Ковыльная-1	681605	Щебзавод	685004
Қойбағар	682307		

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Павлодар жол бөлімшесі" филиалы

Айсары	694107	Қоржынкөл	694200
Аксу-1	695701	Майқайың	695006
Аксу-2	695805	Маралды	696901
Алтынтау	693903	Павлодар	696102
Атығай	695108	Павлодар-Порт	696403
Бозшакөл	694408	Павлодар-Солтүстік	696303
Екібастұз-1	694605	Павлодар-Оңтүстік	696206
Екібастұз-2	694709	Рождественка	697105
Екібастұз-3	694906	Тасқұдық	695504
Екібастұз-Солтүстік	694802	Тұзкала	697209
Еңбекшілдер	694003	Торғай	693509
Ерейментау	693405	Үшқұлын	695203
Жолқұдық	696009	Шақат	696704
Қалқаман	695400	Шарбақты	697302
Қарасор	695307	Шідерті	694501

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Қарағанды жол бөлімшесі" филиалы

Акадыр	677205	Қарағанөзек	675303
Акжайдақ	677900	Қаражал	676401
Актасты	673505	Қарамұрын	675801
Анар	690500	Қызылжар	676700
Ащысу	674902	Майкұдық	673806
Бабатай	690303	Мойынты	677309
Балхаш-1	677506	Мырза	673308
Ботақара	674705	Нұра	673204
Бүркітті	675002	Орта-Дересин	677607
Вишневка	690407	Осакаровка	673609
Жаңа Қарағанды	676702	Пост № 5	674601
Жаңаарқа	676202	Сарықұм	676005
Жаңаауыл	674103	Саяқ	677703
Жарық	675905	Соқыр	674508
Жезқазған	677008	Тегісжол	674207
Жомарт	676503	Теміртау	674300
Калагир	675708	Тоқырау	677807
Қарабас	675407	Топар	675500
Қарағайлы	675206	Түйемойнақ	676804
Қарағанды-Сұрыптау	673007	Углерудная	674404
Қарағанды-Угольная	674000	Шоқай	673401
Қарағанды	673905		

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Шығыс Қазақстан жол бөлімшесі" филиалы

Аврора	712502	Предгорная	712606
Бұқтырма	714207	Ремовская	711603
Бұқтырма Перевалка	714404	Рулиха	712305
Глубочанка	712803	Серебрянка	714103
Заводинка	714300	Тишинская	713505
Защита	713007	Третьяково	711904
Зыряновск	714601	Тургусун	714508
Ергіс зауыты	712700	Ульба-Перевалочная	713308
Коршуново	713100	Усть-Каменогорск	713702
Лениногорск	713609	Усть-Таловка	712201
Масальская	711800	Фестивальная	712409
Неверовская	711707	Черемшанка	713401

Жаңаөскемен	713806	Шемонаиха	712108
Огневка	714001		

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Семей жол бөлімшесі" филиалы

Ауыл	711209	Пут. пост 594	715002
Аягөз	708704	Семей	709406
Белағаш	711505	Семей-Жүк	709508
Дегелең	709707	Семей-Кемежай	699806
Жаңасемей	709302	Суықбұлақ	709209
Жаңғызтөбе	709001	Таңсық	708600
Жарма	708901	Үшбиік	708808
Көл	709800	Шаған	709603
Локоть	711001	Шар	709105

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Алматы жол бөлімшесі" филиалы

Айнабұлақ	701300	Қапшағай	700702
Ақсеңгір	703804	Қарабұлақ	701705
Ақтоғай	708009	Қаракүм	702708
Алажиде	702407	Көксу	701508
Алматы-1	700007	Қопа	703503
Алматы-2	700100	Қосқұдық	700806
Байсерке	700401	Лепсі	702604
Бескөл	708206	Малайсары	701103
Биже	701404	Матай	702500
Бұрындай	703908	Медеу	700204
Дала	700909	Молалы	702303
Достық	708403	Отар	703306
Достық экспорт	708507	Разъезд № 8	708102
Жаланашкөл	708302	Сарыөзек	701207
Жетіген	700505	Талдықорған	701809
Жетісу	700308	Текелі	701902
Жоламан	701004	Тентек	701601
Іле	700609	Үштөбе	702106
Қазыбек-Бек	703607	Шамалған	703700
Қайрат (рзд)	704309	Шілбастау	703405
Қалпе	702002		

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Жамбыл жол бөлімшесі" филиалы

Ақшолақ	707307	Луговая	704506
Ақыртөбе	707400	Маймақ	706003
Асы	706709	Малдыбай	707504
Бел	703202	Мыңарал	705335
Бірлік-1	704703	Сарышаған	705509
Бөген	706501	Табакбұлақ	706802
Бурное	705903	Талас	707107
Бурыл	707006	Үшбұлақ	707203
Весна	705602	Хантау	704900
Жамбыл	706304	Шайкұрық	706906
Жаңатас	706408	Шөлдала	706107
Қаратау	706605	Шығанақ	705301
Қияқты	705208	Шоқпар	703109
Көктас	705405	Шу	704600
Құмшағыл	706200	Шолпан	705104
Құрманғазы	705000	Еспе	703005

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ филиалы -
"Шымкент жол бөлімшесі"

Арысь-1	698004	Мақтаарал	697001
Бадам	698409	Сайрам	698803
Дарбаза	704205	Сарыағаш	698305
Жетісай	704008	Састөбе	699505
Жылға	699900	Сергиевка	699401
Қазықұрт	698704	Текесу	699100
Қаракеңгір	697603	Тимур	697707
Қызылсай	699204	Тоғыс	698907
Көктерек	699609	Түркістан	697800
Қостиін	698108	Түлкібас	699702
Қорғасын	698502	Шенгелді	697904
Ленгір	699007	Шымкент	697606
Манкент	699308	Шағыр	697406
Монтайтас	698201		

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Қызылорда жол бөлімшесі" филиалы

Арал теңізі	670309	Сұлу төбе	671904
-------------	--------	-----------	--------

Бәйгеқұм	672108	Талап	672606
Белкөл	671800	Тартоғай	672004
Бесарық	672700	Тереңөзек	671504
Жалағаш	671406	Төменарық	672409
Жосалы	670901	Төратам	670600
Қазалы	670507	Ұрытазы (рзд)	670704
Қамыстыбас	670403	Шиелі	672201
Қызылорда	671707	Шөміш	670206
Разъезд № 26	672305	Шорнақ	672803
Сексеуіл	670102	Жаңақорған	672502

**"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ филиалы -
"Ақтөбе жол бөлімшесі"**

Әйтеке Би	669105	Кемпірсай	669209
Ақкемер	668507	Қамыссай (рзд)	667006
Аққұдық	668901	Қотырғас	669707
Ақтөбе	667909	Құдықсай (рзд)	665903
Алға	668301	Мартөк	667608
Ащылысай	678301	Мұғалжар	669507
Бестамақ	668102	Никельтау	668600
Біршоғыр	669603	Ноғайты	660702
Дон	668704	РЗД 315	660204
Жазық	668808	Сарысай (рзд)	668009
Жайсаң	667504	Соленая	669800
Жақсымай	660401	Тамды	668403
Жем	669406	Темір	660308
Жіңішке	667805	Тоғыз	670009
Жұрын	669302	Тоқпансай	669001
Қандыағаш	660007	Хромтау	668206
Қаратоғай	667701	Шалқар	669904
Қарауылкелді	660609	Шұбарқұдық	660505

**"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ
"Орал жол бөлімшесі" филиалы**

Ақбұлақ	667307	Разъезд 225 км	664807
Алғабас	666304	Разъезд № 25	667106
Амангелді	666605	Ростошский (рзд)	665405
Деркул	665208	Семиглавый Мар	665000
Жайық	666200	Орал	665602
Жилаево	666003	Орал-Тауарлы	665509

Илецк I	666906	Цвилинга	666802
Қазақстан	666408	Шашқан	667203
Переметная	665301	Шыңғырлау	666709
Пойма	666107	Шипово	665104

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ филиалы - "Атырау жол бөлімшесі"

Ақжайық	661601	Қарабатано	661207
Аққыстау	662106	Құлсары	662500
Атырау	661705	Мақат	661103
Бекбике (рзд)	664205	Махамбет	661809
Ганюшкино	662303	Махамбет эксп	661902
Дина Нұрпейісова (рзд)	662407	Сағыз	660806
Доссор	661300	Сазанқұрак	662209
Жамансор	661003	Теңдік	661508
Ескене	661404	Толтыр (рзд)	664309

"Қазақстан темір жолы" ҰК" АҚ "Маңғыстау жол бөлімшесі" филиалы

Ақжігіт	662708	Опорная	662601
Ақтау-Порт	663503	Разъезд № 1	664008
Ақтау-порт ауыстырып тиеу	663404	Разъезд № 6-Г	664402
Бейнеу	662801	Сайөтес	663109
Ералиев	663607	Өзен	663908
Жетібай	663700	Үстірт	663005
Құркөл (рзд)	664101	Шетпе	663202
Маңғышлақ	663306		

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
6-қосымша

Жүк вагондарының жекелеген түрлерінің ТІЗБЕСІ

Вагондар түрлерінің атауы		
толық	қысқаша	коды
жабық	КР	20
платформалар	ПЛ	40

ашық вагондар	ПВ	60
цистерналар	ЦС	70
ашық түсті мұнай өнімдеріне арналған цистерналар	ЦСС	71
күңгірт түсті мұнай өнімдеріне арналған цистерналар	ЦСТ	72
битумдық цистерналар ашық вагондар	БПВ	74
химиялық жүктерге арналған цистерналар	ХИМ	76
қышқылдық цистерналар	КИСЛ	77
изотермиялық	ИЗТР	80
өзгелер	ПР	90
минерал тасығыштар	МНВ	92
цемент тасығыштар	ЦМВ	93
шағылтас тасығыштар	ОКТВ	94
астық тасығыштар	ЗРВ	95
фитингтік платформалар	ФИТ	96

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
7-қосымша

ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің, Латвия, Эстония және Литва Республикаларының экспорттық жүктерді беретін шекаралық темір жол станцияларының атауы

Шекаралық станция	Коды	Жол
Атауы	Коды	Жол
АРТЫК ЭКСП.	752302	ТРК
АХУРЯН ЭКСП.	566002	АРМ
АХАЛЦИХЕ-Товарная ЭКСП.	578103	ГРЗ
БАГРАТИОНОВС ЭКСП	102308	КЛГ
БАТЕВО	382605	ЛЪВ
БЕРЕСТОВИЦА	136304	БЕЛ
БРЕСТ ЦЕНТР.	130505	БЕЛ
БРУЗГИ	134807	БЕЛ
БУСЛОВСКАЯ ЭКСП.	021401	ОКТ
ВАДУЛ-СИРЕТ Румынияға	368701	ЛЪВ
ВАДУЛ-СИРЕТ Болгарияға	368805	ЛЪВ
ВЫСОКО-ЛИТОВСК ЭКСП.	131809	БЕЛ
ВЯРТСИЛЯ ЭКСП.	024202	ОКТ
ГАЛАБА	736403	УЗБ
ГРОДЕКОВО КИТАЙ	989309	Д-ВОСТ

ГРОДЕКОВО	989402	Д-ВОСТ
ДЖУРДЖУЛЕШТЬ ЭКСП.Чехияға	397808	МЛД
ДЖУРДЖУЛЕШТЬ ЭКС.Болгарияға	397901	МЛД
ДЗЕРЖИНСКАЯ НОВАЯ	102505	КЛГ
ДОСТЫҚ	708507	КЗХ
ДЬЯКОВО	384901	ЛЪВ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫЙ	101108	КЛГ
ЗАБАЙКАЛЬСК ЭКСП.Вьетнам	946905	ЗАБ
ЗАБАЙКАЛЬСК ЭКСП.Китай	947005	ЗАБ
ЗАБАЙКАЛЬСК ЭКСП.Корея	947109	ЗАБ
ИЗОВ	352609	ЛЪВ
КИВИЯРВИ ЭКСП.	28100	ОКТ
КРЫМСКАЯ ЭКС	529304	С-КАВ
МАМОНОВО	102806	КЛГ
МОСТИСКА ЭКСП.Польша	373706	ЛЪВ
МОСТИСКА ЭКСП.	373606	ЛЪВ
НАУШКИ Моңғолияға (Сухэ-Батор-Улан Батордан басқа)	937003	В-СИБ
Наушки Вьетнам	937200	В-СИБ
НАУШКИ Моңғолияға (Улан-Батор және одан әрі)	937107	В-СИБ
НАУШКИ Қытай	937304	В-СИБ
НОВОЛЕСНАЯ ЭКСП.	619500	ПРИВ
ПРОТОКА	529200	С-КАВ
ПРУТ 2	397009	МЛД
ОҢ ЖАҒАЛАУ ЭКСП.	619604	ПРИВ
РАВА-РУССКАЯ	372603	ЛЪВ
РАЗЪЕЗД 267 КМ ЭКСП	406208	ОД
РЕНИ ЭКСП.	403500	ОД
РЕНИ Румынияға	403407	ОД
РЕНИ-ПОРТ ЭКС	404908	ОД
САРАХС	756905	ТРК
СВЕТОГОРСК ЭКСП.	021901	ОКТ
СВИСЛОЧЬ	135706	БЕЛ
СЕРХЕТАБАТ	756206	ТРК
СОЛОВЬЕВСК	945002	ЗАБ
ТЕРЕСВА	385603	ЛЪВ
ТЕРМЕЗ	735203	УЗБ
ТИМАШЕВСКАЯ ЭКСП.	529107	С-КАВ
ТИХОРЕЦКАЯ ЭКСП.	520206	С-КАВК
УЖГОРОД ЭКСП.Чехияға	381208	ЛЪВ
УжЖГОРОД ЭКСП.Словакияға	381104	ЛЪВ
УНГЕНЫ ЭКСП.Болгарияға	392202	МЛД
УНГЕНЫ ЭКСП.Румынияға	392109	МЛД

УСАТОВО ЭКСП.	401806	ОД
ХАСАН ЭКСП.	987106	Д-ВОСТ
ЧЕРНЯХОВСК ЭКСП.	100904	КЛГ
ЧОП ЭКСП.Словакияға	380309	ЛЪВ
ЧОП ЭКСП.Венгрияға	380205	ЛЪВ
ЧОП ЭКСП.Австрияға	380506	ЛЪВ
ЧОП ЭКСП.Югославияға	380402	ЛЪВ
ЧОП ЭКСП.Чехияға	380600	ЛЪВ
ЧОП ЭКСП.Германияға	351467	ЛЪВ
ЯГОДИН ЭКСП.Польшаға	351503	ЛЪВ

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
8-қосымша

Экспорттық жүктерді темір жолдан теңіз және өзен көлігіне ауыстырып тиеуді жүргізетін порт маңындағы станциялардың ТІЗБЕСІ

Станция атауы	Станция коды	Жол
АВТОВО-ЭКСП	035601	ОКТ
АЗОВ	510308	С-КАВ
АЙВАЗОВСКАЯ	471902	ПРИДН
АҚТАУ-ПОРТ (ауыстырып тиеу) ЭКСП.	663404	КЗХ
АКТАУ-ПОРТ-ПАРОМ (ЭКСП.)	663804	КЗХ
АРХАНГЕЛЬСК-ҚАЛА (ЭКСП.)	291209	СЕВ
АРШИНЦЕВО ЭКСП.	470906	ПРИДН
АСТАРА	554109	АЗЕРБ
АСТРАХАНЬ	616803	ПРИВ
БАКАРИЦА	291001	СЕВ
БАКУ-Сауда айлағы (ЭКСП.)	547406	АЗЕРБ
БАЛТИЙСК	103902	КЛГ
БАЛТИЙСКИЙ ЛЕС (ЭКСП.)	103508	КЛГ
БАТУМИ-Товарная (ЭКСП.)	571405	ГРЗ
БАТУМИ-Товарная (ПАРОМ ЭКСП.)	579708	ГРЗ
БАТУМИ-Товарная (ПАРОМ ЭКСП. Варнаға)	579905	ГРЗ
БЕЛГОРОД-Днестровский (ЭКСП.)	403303	ОД
БЕЛОЕ МОРЕ (ЭКСП.)	014605	ОКТ
БЕРДЯНСК (ЭКСП.)	478300	ПРИДН
БЕРЕГОВАЯ (ЭКСП. Порт Южныйға)	400606	ОД
БОЛДЕРАЯ (ЭКСП.)	097400	ЛАТ

БУГЯНЯЙ	126302	ЛИТ
ВАНИНО (ЭКСП.)	967808	Д-ВОСТ
ВЕНТСПИЛС (ЭКСП.)	098306	ЛАТ
ВЛАДИВОСТОК (ЭКСП.)	980200	Д-ВОСТ
ВОЛГОДОНСКА (ЭКСП.)	519506	С-КАВ
ВОЛГОГРАД-ПОРТ (ЭКСП.)	611208	ПРИВ
ВОЛЖСКИЙ (ЭКСП.)	611301	ПРИВ
ВОЛОСОВО (ЭКСП.)	073904	ОКТ
ВЫБОРГ (ЭКСП.)	020108	ОКТ
ВЫСОЦК (ЭКСП.)	020706	ОКТ
ГАЙДАМАК (ЭКСП.)	980501	Д-ВОСТ
ГАЛАБА (ЭКСП.)	736403	УЗБК
ГРУШЕВАЯ (ЭКСП.)	521105	С-КАВ
ГУДОГАЙ (ЭКСП.)	164107	БЕЛ
Долгоруков ДАЧАСЫ (ЭКСП.)	036708	ОКТ
ДНЕПРОПЕТРОВСК (ЭКСП.)	450501	ПРИДН
ДРАУГИСТЕ (ЭКСП.)	106101	ЛИТ
ЕВПАТОРИЯ-Товарня (ЭКСП.)	474703	ПРИДН
ЕЙСК (ЭКСП.)	515208	С-КАВ
ЖИГУЛЕВСКОЕ МОРЕ (ЭКСП.)	637000	ПРИВ
ЖОВТНЕВАЯ (ЭКСП.)	418101	ОД
ЗАНЕВСКИЙ ПОСТ (ЭКСП.)	037202	ОКТ
ЗАПАДНЫЙ НОВЫЙ (ЭКСП.)	103300	КЛГ
ЗАПОРОЖЬЕ-ПРИСТАНЬ (ЭКСП.)	460405	ПРИДН
ЗАРЕЧНГАЯ (ЭКСП.)	515301	С-КАВ
ЗЕНЗЕЛИ (ЭКСП.)	615707	ПРИВ
ЗИЕМЕЛЬБЛАЗМА (ЭКСП.)	095903	ЛАТ
ИЗМАИЛ (ЭКСП.)	404607	ОД
ИЛЬИЧЕВСК (ЭКСП.)	402103	ОД
ИЛЬИЧЕВСК-Паромная (ЭКСП. Батумиға)	402207	ОД
ИЛЬИЧЕВСК-Паромная (ЭКСП. Потига)	404005	ОД
ИЛЬИЧЕВСК-Паромная (ЭКСП. Болгарияға)	402601	ОД
ИЛЬИЧЕВСК-ПАРОМНАЯ (басқа ЭКСП.)	402705	ОД
ИНКЕРМАН-1 (ЭКСП.)	478403	ПРИДН
КАВКАЗ (ЭКСП.)	528104	С-КАВ
КАЙДАКСАЯ (ЭКСП.)	451805	ПРИДН
КАЛИНИГРАД-Сорт. (ЭКСП.)	100105	КЛГ
КАМЫШОВАЯ БУХТА (ЭКСП.)	472407	ПРИДН
КАНДАЛАКША (ЭКСП.)	015701	ОКТ
КАПИТОЛОВО (ЭКСП.)	039903	ОКТ
КЕРЧ-ПОРТ (ЭКСП.)	470702	ПРИДН
КИЗИТЕРИНКА (ЭКСП.)	513804	С-КАВ

КЛАЙПЕДА (ЭКСП.)	108107	ЛИТ
КОРСАКОВ (ЭКСП.)	990202	САХ
КРАБОВАЯ (ЭКСП.)	985505	Д-ВОСТ
КРАСНОДАР-СОРТ (ЭКСП.)	528903	С-КАВ
КУЛИНДОРОВО (ЭКСП.)	401204	ОД
КУТУМ (ЭКСП.)	619303	ПРИВ
ЛИЕПАЯ-ПАСАЖИЕРУ (ЭКСП.)	098704	ЛАТ
ЛИСИЙ НОС (ЭКСП.)	038703	ОКТ
ЛИГОВО (ЭКСП.)	034609	ОКТ
МААРДУ (ЭКСП. Мийдуранна кемежайы арқылы)	081703	ЭСТ
МААРДУ (ЭКСП. Мууга кемежайы арқылы)	082208	ЭСТ
МАНГАЛИ (ЭКСП.)	096605	ЛАТ
МАРИУПОЛЬ-ПОРТ (ЭКСП.)	484902	ДОН
МАХАМБЕТ (ЭКСП.)	661902	КЗХ
МАХАЧКАЛА (ЭКСП.)	543405	С-КАВ
МЕКЕНЗИЕВЫ ГОРЫ (ЭКСП.)	478507	ПРИДН
МУРМАНСК (ЭКСП.)	018502	ОКТ
МУУГА (ЭКСП.)	081900	ЭСТ
МЫС АСТАФЬЕВА (ЭКСП.)	985702	Д-ВОСТ
МЫС ЧУРКИН (ЭКСП.)	980906	Д-ВОСТ
НАХОДКА ВОСТОЧНАЯ (ЭКСП.)	986103	Д-ВОСТ
НАХОДКА (ЭКСП.)	984700	Д-ВОСТ
НАХОДКА (ЭКСП. көмір)	984803	Д-ВОСТ
НИЖНЕДНЕПРОВСК-ПРИСТАНЬ (ЭКСП.)	450906	ПРИДН
НИКОЛАЕВ-Жүк (ЭКСП.)	415601	ОД
НОВОЛЕСНАЯ (ЭКСП.)	619500	ПРИВ
НОВОРОССИЙСК (ЭКСП.)	521001	С-КАВ
НОВЫЙ ПОРТ (ЭКСП.)	035902	ОКТ
ОДЕССА-ЗАПАДНАЯ (ЭКСП.)	402902	ОД
ОДЕССА-ЗАСТАВА-1 (ЭКСП.)	404109	ОД
ОДЕССА-ПЕРЕСЫПЬ (ЭКСП.)	400700	ОД
ОДЕССА-ПОРТ (ЭКСП.)	400409	ОД
ОРАНИЕНБАУМ (ЭКСП.)	075806	ОКТ
ПАЛДИСКИ (ЭКСП.)	080908	ЭСТ
ПАРНАС (ЭКСП.)	038600	ОКТ
ПЕРВАЯ РЕЧКА (ЭКСП.)	981203	Д-ВОСТ
ПОРТ ВЕЛИКОЕ ЗАПОРОЖЬЕ (ЭКСП.)	461205	ПРИДН
ПОСЬЕТ (ЭКСП.)	987801	Д-ВОСТ
ПОТИ (ЭКСП.)	572200	ГРЗ
ПОТИ (Паром ЭКСП.)	572304	ГРЗ
ПОТИ (Паром ЭКСП. Варнага)	572003	ГРЗ

ПРАВЫЙ БЕРЕГ (ЭКСП.)	619604	ПРИВ
ПРИБУГСКАЯ (ЭКСП.)	418309	ОД
РАЗЪЕЗД 11 км (ЭКСП.)	471001	ПРИДН
РАКВЕРЕ (ЭКСП.)	082706	ЭСТ
РЕНИ-ПОРТ (ЭКСП.)	404908	ОД
РИГА-КРАСА (ЭКСП.)	090609	ЛАТ
РЫБНИКИ (ЭКСП.)	985100	Д-ВОСТ
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ-Варшавский (ЭКСП.)	033907	ОКТ
САРАТОВА-ПОРТ (ЭКСП.)	629004	ПРИВ
САРКАНДАУГАВА (ЭКСП.)	095602	ЛАТ
СУХАНОВКА (ЭКСП.)	987207	Д-ВОСТ
СЕВЕТСКАЯ-ГАВАНЬ Город (ЭКСП.)	968500	Д-ВОСТ
СОВЕТСКАЯ ГАВАНЬ Сорт (ЭКСП.)	968105	Д-ВОСТ
СОВЕТСК (ЭКСП.)	105005	КЛГ
ТАГАНРОГ (ЭКСП.)	511601	С-КАВ
ТАЛЛИН (ЭКСП.)	081506	ЭСТ
ТЕМРЮК (ЭКСП.)	527807	С-КАВ
ТЕРМЕЗ-ПОРТ (ЭКСП.)	735203	УЗБ
ТИХОРЕЦКАЯ (ЭКСП.)	520206	С-КАВ
ТРУСОВО (ЭКСП.)	619407	ПРИВ
ТУАПСЕ-СОРТ.	533600	С-КАВ
ТУРКМЕНБАШИ 1 (ЭКСП.)	754609	ТРК
УСАТОВО (ЭКСП.)	401806	ОД
УСТЬ-ДОНЕЦКАЯ (ЭКСП.)	513908	С-КАВ
ФЕОДОСИЯ (перев.ЭКСП.)	471705	ПРИДН
ХАБАРОВСК 1 (ЭКСП.)	970603	Д-ВОСТ
ХЕРСОН-ПОРТ (ЭКСП.)	418008	ОД
ХИМИЧЕСКАЯ (ЭКСП.)	403002	ОД
ХОЛМСК (ЭКСП.)	993501	САХ
ЧЕРНОМОРСКАЯ (ЭКСП.)	401308	ОД
ЧЕРНЯХОВСК (ЭКСП.)	100904	КЛГ
ШУШАРЫ (ЭКСП.)	032904	ОКТ
ЯРОСЛАВЛЬ-ПРИСТАНЬ (ЭКСП.)	310404	СЕВ

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
9-қосымша

ӘЛЕМ ЕЛДЕРІ МЕН АУМАҚТАРЫНЫҢ ЖІКТЕЛУІ (атаулары мен кодтары)

атауы	код	аты	код
АВСТРАЛИЯ	0362	ГАЙАНА	3289
АВСТРИЯ	0408	ГАМБИЯ	2705
АЛБАНИЯ	0082	ГАНА	2889
АЛЖИР	0128	ГВАДЕЛУПА	3120
АНГОЛА	0245	ГВАТЕМАЛА	3207
АНДОРРА	0204	ГВИАНА	2542
АНСИЛЬЯ	6607	ГВИНЕЯ	3248
АНТАРКТИКА	0102	ГВИНЕЯ-БИСАУ	6240
АНТИГУА	0286	ГЕРМАНИЯ	2807
АНТИЛЬ АРАЛДАРЫ	5326	ГИБРАЛТАР	2924
АОМЫНЬ	4468	ГОНДУРАС	3400
АРГЕНТИНА	0321	ГРЕНАДА	3085
АРУБА	5339	ГРЕНЛАНДИЯ	3044
АФГАНИСТАН	0041	ГРЕЦИЯ	3003
БАГАМСКИЕ ОСТРОВА	0449	ГУАМ	3161
БАНГЛАДЕШ	0509	ДАНИЯ	2084
БАРБАДОС	0525	ДЖИБУТИ	2629
БАХРЕЙН	0481	ДОМИНИКА	2129
БЕЛИЗ БРИТ	0846	ДОМИНИКАН РЕС.	2145
БЕЛЬГИЯ	0566	ЕГИПЕТ	8181
БЕНИН	2043	ЗАИР	1806
БЕРМУД АРАЛДАРЫ	0601	ЗАМБИЯ	8945
БОЛГАРИЯ	1001	БАТЫС САМОА	8828
БОЛИВИЯ	0683	БАТЫС САХАРА	7328
БОСНИЯ	0703	ЗИМБАБВЕ	7165
БОТСВАНА	0729	ИЗРАИЛЬ	3762
БРАЗИЛИЯ	0763	ИНДИЯ	3569
БРИТ ВИРГИНСК АРАЛДАРЫ ОСТРОВА	0922	ИНДОНЕЗИЯ	3604
БРИТ. АУМАҒЫ	0861	ИОРДАНИЯ	4004
БРУНЕЙ	0963	ИРАК	3686
БССР	1129	ИРАН	3645
БУВЕ	0744	ИРЛАНДИЯ	3721
БУРКИНА-ФАСО	8548	ИСЛАНДИЯ	3528
БУРУНДИ	1083	ИСПАНИЯ	7241
БУТАН	0642	ИТАЛИЯ	3808
ВАНУАТУ	5484	ЙЕМЕН	8869
ВАТИКАН	3365	КАБО ВЕРДЕ	1322
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ	8268	КАЙМАН	1363
ВЕНГРИЯ	3482	КАМБОДЖА	1164
ВЕНЕСУЭЛА	8624	КАМЕРУН	1205

ВИРГИНСК АРАЛДАРЫ	8507	КАНАДА	1246
ШЫҒЫС САМОА	0169	КАТАР	6342
ШЫҒЫС ТИМОР	6266	КЕНИЯ	4045
ВЬЕТНАМ	7048	КИПР	1964
ГАБОН	2665	КИРИБАТИ	2965
ГАИТИ	3324	КИТАЙ	1567
МАЛИ	4661	СЬЕРА-ЛЕОНЕ	6943
МАЛЬДИВ РЕСПУБЛИКАСЫ	4620	СЯНГАН (ГОНКОНГ)	3441
МАЛЬТА	4707	ТАИЛАНД	7649
МАРОККО	5046	ТАЙВАНЬ	1582
МАРТИНИКА	4748	ТАНЗАНИЯ	8344
МАРШАЛ. АРАЛДАРЫ	5840	ТЕРКС. АРАЛЫ	7960
МАРШАНСК. АРАЛДАРЫ	5803	ТОГО	7688
МЕКСИКА	4849	ТОКЕЛАУ	7725
МИКРОНЕЗИЯ	5838	ТОНГО	7766
МОЗАМБИК	5087	ТРИ НИДАТ.ТОБГ.	7801
МОНАКО	4926	ТУВАЛУ	7985
МОҢҒОЛИЯ	4967	ТУНИС	7883
МОНТСЕРРАТ	5005	ТҮРКИЯ	7929
МЬЯНМА	1042	УГАНДА	8008
НАМИБИЯ	5163	УОЛИС	8767
НАУРУ	5209	УРУГВАЙ	8589
НЕПАЛ	5240	ФАРЕСК. АРАЛДАРЫ	2349
НИГЕР	5621	ФИДЖИ	2425
НИГЕРИЯ	5662	ФИЛИППИНЫ	6088
НИДЕРЛАНДЫ	5280	ФИНЛЯНДИЯ	2466
НИКАРАГУА	5586	ФОЛКЛЕНД. АРАЛДАРЫ	2383
НИУЭ	5708	ФР. ОҢТ. АУМАҒЫ	2603
ЖАҢА ЗЕЛАНДИЯ	5545	ФРАНЦИЯ	2501
ЖАҢА КОЛЕДОН	5402	ХЕРД	3348
НОРВЕГИЯ	5786	ХОРВАТИЯ	1910
НОРФОЛК	5749	ОРТАЛЫҚ.АФР.РЕСПУБЛ.	1409
БІРІКК.АРАБ.ЭМИРАТТАРЫ	7842	ЧАД	1480
ОМАН	5122	ЧЕРН-СЕРБИЯ	8917
РОЖДЕСТВА АРАЛЫ	1628	ЧЕХИЯ	2030
КУКА АРАЛДАРЫ	1847	ЧИЛИ	1526
ӘУЛИЕ ЕЛЕНА АРАЛЫ	6546	ШВЕЙЦАРИЯ	7562
ПАКИСТАН	5866	ШВЕЦИЯ	7521
ПАЛАУ	5853	ШПИЦБЕРГЕН	7445
ПАНАМА	5901	ШРИ-ЛАНКА	1446
ПАПУАНГВИН	5983	ЭКВ.ГВИНЕЯ	2262
ПАРАГВАЙ	6006	ЭКВАДОР	2186

ПЕРУ	6047	ЭФИОПИЯ	2308
ПИТКЭРН	6123	ОҢТҮСТІК КОРЕЯ	4106
ПОЛИНЕЗИЯ	2583	ОҢТҮСТІК АФР.РЕСПУБЛ.	7109
ПОЛЬША	6164	ЯМАЙКА	3884
ПОРТУГАЛИЯ	6204	ЯПОНИЯ	3925
ПУЭРТО РИКО	6301		

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына 10-қосымша

ГУ-114 нысаны

ЖОСПАР

Тасымалдар _____
(номенклатуралық топ атауы)

_____ станциясы бойынша
маршруттармен

20_____ ж. _____ айға

Жөнелтушінің атауы мен толық мекенжайы _____

Жүктің дәл атауы	Тағайындалу жолы	Тағайындалу станциясы	Шашырату станциясы	Саны	
				маршруттар	вагондар
1	2	3	4	5	6
ЖИЫНТЫҒЫ				0	0

ЕСКЕРТУ: Шашырату пункттеріне бағытталған маршруттар бойынша 2-бағанда жүктің соңғы тағайындалған т.ж. көрсетіледі.

М.О.

Басшы _____

Қолы _____

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
11-қосымша

ГУ-11 нысаны

ОН КҮНДІК ӨТІНІМ

_____ бөлімшесінің бастығы _____

жүктерді тиеуге _____

(жүк жөнелтушінің атауы)

_____ бойынша

(жоспар немесе қосымша тапсырма)

20 _____ ж. _____ кезеңінен _____ кезеңіне дейін

Айдың күні	Жүктің дәл атауы	вагондар саны						
		жабық	Плат формалар	Үсті ашық вагондар	Цистерналар	Тоңазытқыштар	Басқалар	Минерал тасығыштар
1	2	3	4	5	6	7	8	9

кестенің жалғасы

вагондар саны						Жөнелту маршруттарының саны	Маршруттың тағайындалу станциясы (шашырату)
шекемтастасығыштар	Фитингтер	Қорытындысы	тонна саны	Тағайындалған жол	Поездар (топтар)		
10	11	12	13	14	15	16	17

Ескертпе. Тасымалдану тек вагондарда жоспарланған жүктер бойынша 11-баған толтырылмайды.

5	5																		
		5	5																
3	2																		
		5																	
10																			
	6																		
4																			
		5																	
10																			
	10																		
40/32	40/23	15/15	5/5																

1-ші онкүндікте кем тиелгені 25 ваг. ____ тн, оның ішінде жөнелтушінің кінәсінен жоқ ваг. ____ тн, тасымалдау кінәсінен 10 ваг. _____ тн

11	10	10	5		Жүктің болмауы	
12	10	5	5	вагон болмауы		
13	10	15	12		Жүктің болмауы	
14	10	10	5	Кәсіпорындағы апат	Кәсіпорындағы апат	
15	10	10	10			
16	10	8	8	вагон болмауы		
17	10	12	12			
18	10	10	5	Кәсіпорындағы апат	Кәсіпорындағы апат	
19	10	10	3	Кәсіпорындағы апат	Кәсіпорындағы апат	
20	10	10	5		Жұмыс күшінің болмауы	
2-ші онкүндік	100	100	70			

кестенің жалғасы

2	3																		
	3			2															
8				4															
2										3									
5	5																		
	3																		
3	6			3															
2				3															
				2						1									
2	3																		
40/24	40/23			15/14				5/5		0/4									

2-ші онкүндікте кем тиелгені 30 ваг. __ тн, оның ішінде жөнелтушінің кінәсінен 13 ваг. __ тн, тасымалдаушының кінәсінен жоқ ваг. _____ тн

Айдың күні	Жоспар		берілген вагондар (конт)	тиелгені		Кем тиелу себебі		Ж а у а п т ы қызметкерлердің қолы	
	ваг (конт)	тонн		ваг (конт)	тонн	тасымалдаушы	Ж ү к жөнелтуші	станциялар	Жөнелтуші

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А й жоспары									
21	10		5	2			Жүктің болмауы		
22	10		5	3			Жүктің болмауы		
23	10		5	5		вагон болмауы			
25	10		5	5		вагон болмауы			
25	10		12	12					
26	10		13	13					
27	10		5	2		Шептің бос болмауы			
28	10		5	3		Шептің бос болмауы			
29	10		10	10					
30	10		10	10					
31									
3-ші онкүндік	100								

кестенің жалғасы

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2												
	3											
		4	1									
1	2				2							
	6	6										
7				6								
			2									
			8		2							
	5			5								
30/10	20/16	15/13	10/11	25/11	0/4							

3-ші онкүндікте кем тиелгені 35 ваг. _____ тн, оның ішінде жөнелтушінің кінәсінен 30 ваг. _____ тн, тасымалдаушының кінәсінен 5 ваг. _____ тн

Ай қорытындысы	300	250	210									
Бір айда кем тиелгені 90 ваг. _____ тн, оның ішінде жөнелтушінің кінәсінен 43 ваг. _____ тн, тасымалдаушының кінәсінен 15 ваг. _____ тн												

Мыналарға есептеліп қабылданған жоспардың (өтінімнің) орындалмағаны үшін жауапкершілік											Ж ү к жөнелтушінің айыппұл төлегені туралы белгі	
Жүк жөнелтушінің					Тасымалдаушының							
		1-ші декада	2-ші декада	3-ші декада	Ай үшін		1-ші декада		2-ші декада		3-ші декада	Ай үшін
Кем тиеу	Ваг (конт) не тонн		13	30	43	Тиеуге вагон беруді қамтамасыз етпеу	Ваг (конт) не тонн	10		5	15	
	Айыппұл сомасы		16055	37050	53105		Айыппұл сомасы	12350		6175	18525	
Ж ү к жөнелтушінің кінәсінен бүкіл айыппұл сомасы			16055	37050	53105	Айыппұл сомасы	12350			6175	18525	Станция бастығы _____
											Станция атауы	

(тасымалдаушы) пайдасына сальдо 34580 теңге _____ ТИЫН тасымалдаушының, жөнелтушінің _____ Т.А.Ә., қолы

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына 13-қосымша

Жүктерді жеткізудің мерзімдері

Қазақстан Республикасының шектерінде тасылатын жүктерді, сондай-ақ меншікті (жалға алынған) бос вагондарды жеткізудің мерзімдері мына нормаларға сүйене отырып, жүрістің барлық жолына анықталады:

1) Жүктік жылдамдықпен тасыған кезде:	тәуліктік жүрістің нормалары (км)
Маршруттық жөнелтпелер	550
Вагондар бойынша жөнелтпелер	330
Ұсақ, контейнерлік	
орташа тонналық	
ірі тонналық	180
2) Үлкен жылдамдықпен тасыған кезде:	тәуліктік жүрістің нормалары (км)

Машинамен суытылатын поездардағы тез бұзылатын жүктер	660
Рефрижераторлық секциялардағы тез бұзылатын жүктер	
Маршруттармен мұздатқыш вагондарда тасылатын балықтар және балық өнімдері	500
Дербес суытқышы бар вагондарда және мұздатқыш вагондарда тасылатын басқа да тез бұзылатын жүктер, сондай-ақ жабық вагондарда:	
суытылатын маршруттармен	420
суытылмайтын маршруттармен	540
суытылумен вагондар бойынша жөнелтпелермен	330
Суытылмайтын және вагондық жөнелтпелермен тасылатын тез бұзылмайтын жүктер	380
ұсақ жөнелтпелермен тасылатын тез бұзылмайтын жүктер	330
Маршруттармен тасылатын малдар	430
Жеке вагондармен және топ-топ вагондармен тасылатын малдар	360
Тоңазытқыш контейнерлер	330

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
14-қосымша

Тиеу кезінде қауіпті жүктер үшін қарастырылған шарттарды сақтай отырып вагондарды, контейнерлерді дайындау жүзеге асырылатын жүктер тізбесі

Зығыр, медициналық, мақта-мата, целлюлоза, жібек, жүн мақтасы
Қиқым (шүберек)
Киіз және киіз бұйымдар
Тоқыма бұйымдарына арналған талшық
Сылақ қиындығашы
Қамыстан, шиеннен, саманнан, шөптен, құрақтан, қабықтан, шелқабықшадан жасалған бұйымдар
Қағаздан және картоннан жасалған бұйымдар
Кілем бұйымдары
Үлбір бұйымдары
Тоқыма, галантерея бұйымдары
Трикотаж бұйымдары

Тігін және тоқыма өнеркәсібінің брезенттен және клеенкадан жасалғандардан басқа бұйымдары

Тігін бұйымдары

Өңделген қаракөл

Түрлі кілемдер

Түрлі ағаш қабығы

Шиен, шілік (тал шыбықтары)

Сіріңкеге, қораптарға, перделерге және олардан жасалған бұйымдарға арналған шырпы (түтікше)

Макулатура

Түрлі жиһаз

Үлбірлер

Сүрек ұны

Сүрек үгіндісі

Зығыр, томар, қауырсын, мамық, трикотаж, мақта, целлулоид, целлюлоза қалдықтары

Қауырсын, мамық және олардан жасалған бұйымдар

Планерлер

Түрлі иірімжіп

Аң терісі

Ақ құрым

Ұшақтар, тікұшақтар және тасымалдаудың басқа авиациялық құралдары

Түрлі сүрек жаңқалары

Дәрілік өсімдік шикізаттары

Жапырақ темекі

Брезент және резеңкеленгеннен басқа түрлі маталар

Торф және торф өнімдері

Трикотаж

Сүрек білтесі

Нитроцеллюлоздық негіздегі фотоүлбір

Қурай

Целлюлоза

Қабық

Буат

Жоңқа

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер

ГУ-23 нысаны

ГУ-23 жалпы нысаны акт

Жалпы нысаны акт <1>

Станция				ж.д.
Поезд № <2>			аралықта	
"	"	ж.		

Осы акт келесі тұлғалардың қатысуымен жасалған <3>:

(тегі, лауазымы)

Жөнелту станциясы	
Тағайындау станциясы	
Жөнелту №	" " ж.
Вагон, контейнер №	Жүк атауы

Актің жасалуын тудырған жағдайларды сипаттау:

	Қолдар:

<1> Жалпы үлгідегі актілер Теміржол көлігімен жүктерді тасымалдау кезінде актілерді толтыру Ережелерінде көзделген жағдайларда толтырылады, оның ішінде коммерциялық акт немесе басқа арнайы үлгілі акт толтырылу талап етілмейтін жағдайларда толтырылады. <2> Акт поезда жасалған жағдайда толтырылады. <3> Актіге акт толтыруға негіз болған жағдайларды куәландыру үшін қатысатын тұлғалар, бірақ екі адамнан кем емес қол қояды.

ГУ-23 ВЦ нысаны	
	0363828
Жалпы нысандағы акт <1>	

Станция			т.ж.
Поезд № <2>		аралықта	
"	"	ж.	

Осы акт келесі тұлғалардың қатысуымен жасалған <3>:			
(тегі, лауазымы)			
Жөнелту станциясы			
Тағайындау станциясы			
Жөнелтім №	"	"	ж.
Вагон, контейнер №		Жүк атауы	
Актіні жасауды тудырған жағдайлардың сипаттамасы:			
		қолдар:	

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
16-қосымша

Жүктерді тасымалдаумен байланысты көрсетілетін қызметтердің тізбесі

1. Жүкті бір енді жолтабанның вагондарынан басқа енді вагондарға қайта тиеу.
2. Жүктердің мұзын еріту.
3. Вагондарды басқа енді жолтабанның арбашаларына ауыстырып қою.
4. Жүктің құндылығын хабарлау.
5. Тасымалданатын жүктерді кедендік тексерумен байланысты көрсетілетін қызметтер.

6. Жүктерді бекіту.
7. Транзитті темір жолдарда жылжымалы құрам түрлері бойынша вагондарды бөгеу кезінде көрсетілетін қызметтер.
8. Мұздатқыш вагондарды мұзбен жабдықтау.
9. Вагондарды жылыту үшін отын беру.
10. Жануарларды суару.
11. Қытай темір жолдары вагондарының жолтабаны 1520 мм вагондарға жүктерді қайта тиеуде бос тұрып қалуымен байланысты көрсетілетін қызметтер.
12. Тасымалдаушының бір көлік құқығының тасымалдау құжаттарын басқаға қайта ресімдеуі.
13. Тасымалдаушының өкілімен станцияда, порттарда және айлақтарда сенімхаттар мен жүк жіберушілердің және жүк алушылардың тапсырмалары бойынша жүктерді тасымалдау үшін есептік операциялар.
14. Тасымалдау құжатын толтыру.
15. Тағайындалу станцияларына олардың аттарына келіп түскен жүктер туралы жүк алушыларды хабардар ету.
16. Жүктердің, вагондардың және контейнерлердің жақындауы туралы жүк алушыларды хабардар ету.
17. Тасымалдау құжаттары бойынша анықтамалар беру.
18. Жүкті әкелуге және тиеуге рұқсаттар (визалар) беру.
19. Жүк жөнелтушінің талабы бойынша жүктерді тасымалдау жоспарының орындалуы туралы есептік карточкалардың екінші даналарын толтыру.
20. Бирка ілу (трафаретпен).
21. Бирканы толтыру немесе жүк орындарына жөнелту таңбаларын салу.
22. Жүкті іздеу.
23. Вагондарды әкелу-әкету.
24. Жүктерді сақтау.
25. Жүктердің салмағын өлшеу және тексеру.
26. Қамба зиянды жәндіктері зиян келтірген вагондарды және контейнерлерді тазарту, жуу, зарарсыздандыру, сондай-ақ бұқырлау.
27. Жүк жөнелтушулерді олардың өтінімдері бойынша жоспардан тыс тасымалдауға вагондармен, контейнерлермен қамтамасыз ету.
28. Жүктердің барар жерін өзгерту.
29. Жүк жөнелтушінің (жүк алушының) кінәсінен жүкке ілесіп жүретін күзет қызметі өкілін жүктерді тиеуге және түсіруге белгіленген мерзімдерден артық бөгеу.
30. Ертеректе тиеуге арналған жүкті қабылдау.

операцияларды жүзеге асыру,
құжаттарды ресімдеу және
актілерді жасау, арнайы зерттеулер
мен сараптамалар жүргізуді
жоспарлаудың технологиясы мен
қағидаларына
17-қосымша
ГУ-106 нысаны

Вагонның, контейнердің техникалық жай-күйі туралы акт				
Толтырылды "	"			ж.
Станция				
(станция мөрқалыбы)				

Осы акт вагон, контейнерді қарап тексеру барысында жасалды:				
№		анықталды:		
Вагон "	" осьті жүккөтергіштігі			т.
Контейнер				
вагон, контейнер түрі	жасалды			ж.
зауытта				
вагонға, контейнерге жөндеу жүргізу орны және уақыты:				
күрделі				
деполық				
жоспарлық-ағымдық				
Ақаулық анықталды				
Ақаулықтың пайда болу себебі <1>				
Жоғарыда аталған ақаулықтың бар болуынан жүктің жоғалуының, бүлінуінің мүмкіндігі туралы қорытынды				
Қолдар:				
вагон депосынан.		(лауазымы, Т.А.Ә., қолдар)		
жұмыстар (керегін сызу керек)				
станциядан		(лауазым, Т.А.Ә., қолы)		
<1> ақаулық себептерін көрсеткенде, зақымдану сипатын оның шығу табиғатын көрсету керек, яғни ол жаңа ма әлде ескі ме, тозу себебінен бе әлде сыртқы қысым әсерінен болды ма, шанақ қаптамасының құрғауынан ба әлде жөндеу жұмыстары технологиясының бұзылуынан ба, бұл ретте жасалған қорытындыны дәлелдейтін жағдайлар көрсетілуі тиіс.				

Жүк тасымалдаумен байланысты
тасымалдау үдерісін,
операцияларды жүзеге асыру,
құжаттарды ресімдеу және

актілерді жасау, арнайы зерттеулер
мен сараптамалар жүргізуді
жоспарлаудың технологиясы мен
қағидаларына
18-қосымша

ВАГОНДЫҚ ТАРАЗЫЛАРДА ЖҮКТЕРДІ ДӘЛ ӨЛШЕУДІҢ НОРМАЛАРЫ

Жүктің атауы	Өлшеу қателігі жүк массасының % аспайды	МЕМСТ
Үймеленіп тасымалданатын бақшалық дақылдар, картоп, қызылша және басқа көкөністер	+0,5	11761-66
Үймеленіп тасымалданатын майлы және бұршақ дақылдарының тұқымдары Цистерналарға құйылып тасымалданатын сірне, өсімдік майлары, теңіз жануарларының майлары	±0,1 ±0,1	11761-66 11761-66
Қоңыр және тас көмір, антрацит, жанғыш тақтастар, көмірді және тақтастарды байыту қалдықтары, шымтезек, көмір және шымтезек брикеттері, шомбал силикат, құрылыстық гипс, әк, ұнтақталған бор, әк ұны, цемент, темір рудасы, байытылмаған түсті металдар рудасы	±1,0	11762-87*, 11810-66, <u>11830-66</u> , 12409-66*
Үймеленіп тасымалданатын астық және астық дақылдарының тұқымдары, кебек және құрама жемдер, барлық сорттағы ұн, барлық түрдегі жарма.	±0,1 +0,35	1113-66 12502-67
Байытылған түсті металдар рудасы (концентраттар).	±0,5	12502-67

ЖҮК МАССАСЫНЫҢ ТАБИҒИ КЕМУ НОРМАЛАРЫ

Тарифтік номенклатураның топтары бойынша жүктердің атаулары	Ж ү к массасының к е м у нормасы %	Т а р и ф т і к номенклатураның топтары бойынша жүктердің атаулары	Ж ү к массасының к е м у нормасы %
Группа 01		Группа 03	
Астық		Шитті мақта	
Мына қашықтықтарға тасымалдау кезіндегі астық пен ашытқы:		жүк	0,72
1000 км-ге дейін.....	0,10	Шитті мақта:	
1000-нан 2000 км-ге дейін...	0,15		
2000 км-ден аса....	0,20	қыста	0,60

		жазда	0,30
Группа 02 тұқымдар		Группа 04	
Емен жаңғағы:		көкөніс, картоп, қант қызылшасы, жаңа піскен бақша өнімдері	
кептірілген..... шикі..... мына қашықтыққа тасымалдау кезіндегі ыдыстағы зығыр және сора тұқыдарынан, емен жаңғағынан басқа тұқымдар:	0,18 0,36	қырыққабат, пияз	2,70
1000 км дейін.....	0,10	сарымсақ.....	0,90
1000-нан 2000 км-ге дейін..	0,15	Жаңа мұздатылған көкөністерден басқа бұл топтың басқа жүктері	1,80
2000 км аса	0,20		
ыдыстағы зығыр және сора тұқыдары....	0,13		

Жаңа піскен қауындар

Жылжымалы құрам түрі	Тәулік бойы сапарда болған кездегі жүк масасының табиғи кему нормалары	
	Брутто	Нетто
Жабық вагондар	0,25	0,44
Изотермиялық вагондар	0,10	0,27

Ескерту: табиғи кему нормалары: брутто массасы б-ша - жүкті тасымалдаушыдан алу кезінде, ал нетто массасы б-ша - жөнелтушімен есептесуі кезінде қолданылады

Жабық вагондардағы ерте және кеш піскен картоп, асханалық сәбіз:

1) кеш піскен картоп

Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	Тасымалдау тәсілі және табиғи кемудің шектік нормалары, массалар			
	Жүктен, %			
	нетто массаға ыдыссыз үйемен	Қаппен массасы б-ша		Арнайы торкөз контейнерлерде нетто массасы б-ша
	Нетто	брутто		
3	1,0	0,8	0,7	0,7
4	1,2	1,0	0,9	0,9
5	1,3	1,0	1,0	1,0
6	1,4	1,2	1,2	1,1
7	1,5	1,3	1,2	1,2
8	1,6	1,4	1,3	1,3
9	1,6	1,5	1,4	1,3
10	1,7	1,5	1,4	1,4
11	1,8	1,6	1,5	1,4

12	1,8	1,6	1,6	1,5
13	1,9	1,7	1,6	1,5
14	1,9	1,7	1,6	1,6
15	2,0	1,8	1,7	1,6

2) ерте піскен картоп

Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %		Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %	
	нетто	брутто		нетто	брутто
3	1,2	0,8	6	2,4	1,8
4	1,7	1,3	8	2,8	2,2
5	2,1	1,6			

3) асханалық сәбіз

Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %		Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %	
	нетто	брутто		нетто	брутто
3	1,2	0,8	8	2,8	2,2
4	1,7	1,3	9	3,0	2,4
5	2,1	1,6	10	3,2	2,5
6	2,4	1,8	11	3,3	2,6
7	2,6	2,0	12	3,4	2,8

Ескерту: табиғи кему нормалары: брутто массасы б-ша - жүкті тасымалдаушыдан алу кезінде, ал нетто массасы б-ша - жөнелтушімен есептесуі кезінде қолданылады

Ерте және кеш піскен қырыққабат массасының табиғи кемуінің уақытша нормалары

Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	Тасымалдау тәсілі және тәулік бойы сапар барысындағы массасының табиғи кемуінің шектік нормалары					
	Ерте піскен қырыққабат				Кеш піскен қырыққабат	
	Тоңазытқыш вагондарда		Мұздатқыш вагондарда		Мұздатқыш вагондарда	жабық вагондарда
	массасы бойынша	массасы бойынша	массасы бойынша	массасы бойынша	массасы бойынша	массасы бойынша
	брутто	нетто	брутто	нетто	нетто	нетто
1	0,5	1,7	0,5	1,2	0,3	0,6
2	0,9	2,3	0,9	1,9	0,5	0,8
3	1,2	2,7	1,2	2,4	0,6	1,0
4	1,5	3,2	1,5	2,9	0,7	1,0
5	1,7	3,5	1,8	3,3	0,8	1,1
6	2,0	3,8	2,1	3,6	0,8	1,2
7	2,2	4,1	2,3	4,0	0,9	1,2
8	2,4	4,4	2,6	4,3	1,0	1,3
9	2,6	4,6	2,8	4,7	1,0	1,4

10	2,9	4,8	3,1	4,9	1,1	1,4
11	3,0	5,0	3,3	5,3	1,1	1,5
12	3,2	5,2	3,5	5,5	1,2	1,5
13	3,4	5,4	3,7	5,8	1,2	1,6
14	3,6	5,6	4,0	6,1	1,3	1,6
15	3,8	5,8	4,2	6,4	1,3	1,6
16	4,0	5,9	4,4	6,6	1,4	1,7
17	-	-	-	-	1,4	1,7
18	-	-	-	-	1,4	1,7
19	-	-	-	-	1,4	1,7
20	-	-	-	-	1,5	1,7

Ескерту: табиғи кему нормалары: брутто массасы б-ша - жүкті тасымалдаушыдан алу кезінде, ал нетто массасы б-ша - жөнелтушімен есептесуі кезінде қолданылады

Қарбыз массасының табиғи кемуінің уақытша нормалары

Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %	Тасымалдау ұзақтығы, тәулік	жүк массасының шектік табиғи кему нормалары, %
3 дейін	0,7	15	3,2
4	1,2	16	3,3
5	1,5	17	3,4
6	1,8	18	3,4
7	2,1	19	3,5
8	2,3	20	3,6
9	2,4	21	3,7
10	2,6	22	3,7
11	2,7	23	3,8
12	2,9	24	3,9
13	3,0	25	3,9
14	3,1		

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Жүк массасының кему нормалары, %
05 тобы	
Жаңа піскен жемістер және жидектер	
Жаңғақтар:	
Жаңғақтар және жеміс сүйектерінің дәндері	0,18
Жаңа піскен жемістер және жидектер	0,72

"Сеянец Киффера" сортты цитрусты өнімдер мен алмұрттар массасының табиғи кемуінің уақытша нормалары

Өнімдер атауы	Тәулік бойы жүк жолда болған кездегі массасынан, меншікті кему нормалары, %-бен

	нетто	брутто
Отандық апельсиндер және Қара теңіз кемежайлары арқылы келетін импорттық апельсиндер, вагондар типіне байланыссыз	0,14	0,08
Рига және Ленинград кемежайлары арқылы келетін импорттық апельсиндер, вагондар типіне байланыссыз	0,10	0,05
Мыналарда тасымалданатын отандық мандариндер мен "Сеянец Киффера" сортты алмұрттар:		
машинамен суытылатын вагондарда	0,19	0,06
вагон-мұздықтарда	0,16	0,06
Мыналарда тасымалданатын импорттық мандариндер:		
машинамен суытылатын вагондарда	0,10	0,06
жылытылатын вагондарда	0,17	-

Ескерту. Нетто массасы бойынша табиғи кему нормалары жүк алушының жүк жөнелтушімен есептесулері кезінде қолданылады брутто массасы бойынша – тасымалдаушыдан жүкті алу кезінде.

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Массаның кему нормалары, %	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Массаның кему нормалары, %
Группа 07		Группа 11	
Ауыл шаруашылығының басқа өнімдері		Орман шаруашылығының басқа өнімдері	
Жылқының және ірі қара малдың қылшықтары	0,18	Ағаштар және тірі бұталар және жаңа кесілгендер	0,45
8 поз. жүктері, темекі түбіртектері, қалдықтар (қиқым, шаң):		пресстелген қабық	0,36
ыдыссыз 1.	1,35	Тері илейтін ағаш қабығы:	
ыдыста 1.	0,72	ыдыссыз	0,72
Теңіздік, тұщысулық сорғыштар, сабыншөп түбіртегі, үй жануарларының мамығы (жазда), шикі күйдегі қылшық	0,90	ыдыста	0,36
		Басқа жүктер (позиция 1)	0,72
Терілер: шикі және ылғал тұздалғандар;	1,62	Группа 12 Ағаштан жасалған материалдар, бұйымдар мен бөлшектер	
құрғақ	0,72	Жабын жоңқасы (гонт)	0,90
Уыт түбіртегі.	0	Группа 13 Целлюлоза, қағаз, картон және одан жасалған бұйымдар	

Треста және ыдыссыз зығыр сабаны (баулардлау снопах).	1,5	Қағаз, картон: бумаларда	0,27
Құрғақ және тірі өсімдіктер (осы топта аталғандардан басқа), темекі жапырағы, құлмақ	0,45	жәшіктерде	0,72
Жуылған жүн (жазда).	0,30		
Табиғи жүн (жуылмаған)	0,50*		
Группа 0,8 Дөңгелек ағаш Дөңгелек ағаш, бекіткіш (позиция 1,2), өлшемі бойынша тасылатыннан басқа	0,90	Ағаш массасы, целлюлоза: құрғақ күйде	0,36
Группа 09 ағаш материалдары жәшік тақтайлары	0,36	Шикі күйде	1,62
ағаш материалдары, өлшемі бойынша тасылатыннан басқа, жәшік және жүк тақтайлары (позиция 4)	0,90	Жұмыртқаға арналған аралық төсемдер	0,27
10 топ Ағаш:		14 топ Темір және марганец рудасы Мыналарда тасымалданған кездегі темір рудасының агломераты: шекемтас пен агломератқа арналған вагондарда (хоппер үлгісіндегі)	0,2
		шанағы металл ашық вагондарда	0,3
Ағаш, өлшеу бойынша тасымалданатыннан басқа.	1,35	Кварциттер: кеспекті	0,27
Осы топтың өзге жүктері	0,72	"ұсатылған түрде, 1: ыдыссыз	1,35
		ыдыста	0,72
		Марганец рудасы	1,80
		Осы топтың өзге жүктері. Қандай да болмасын руда үшін әрбір аударуға 1%** , вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 0,8% мөлшерінде массасының табиғи кемуінің қосымша нормалары белгіленген.	0,90

* Аталған норма 1 мамыр мен 1 қазан аралығында қолданылады.

** Темір рудасының концентраты үшін өзен көлігінен темір жол көлігіне немесе кері қарай аударғанда 0,8%.

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, жүк массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, жүк массасының %-ы
Топ 15 Түсті металдардың рудалары Агломерацияланған Боксит (ыдыссыз).	0,4	1001-ден 2000 км-ге дейін.	0,5
Қорғасын және мырыш концентраттары мынадай	1,50	2000 км-ден астам.	0,7

қашықтыққа тасымалдаған кезде: 750 км-ге дейін			
751-ден 1500 км-ге дейін	1,60	Қорғағыш пленкасыз үйілмелі тасымалданатын мыс рудасы: 1000 км-ге дейін.	0,5
1500 км-ден астам.	1,70	1001-ден 2000 км-ге дейін.	0,7
Қорғағыш пленкасыз үйілмелі тасымалданатын мыс концентраты: 1000 км-ге дейін	0,3	2000 км-ден астам.	0,9
		Қорғағыш пленканы қолданып арнайы және әмбебап ашық вагондарда тасымалданатын мыс рудасы мен мыс концентраты	0,2
		Осы топтың өзге жүктері, түсті рудалардың роштейнінен, қорғасын штейнінен, қазандық тозаңынан басқа.	0,90

Қандай да болмасын руда үшін әрбір аударуға 1%, вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 0,8% мөлшерінде массасының табиғи кемуінің қосымша нормалары белгіленген.

Топ 16 Тас көмір Мына қашықтыққа тасымалдаған кездегі Көмір ашық вагондарда: 750 км-ге дейін	0,60	жабық вагондарда: 750 км-ге дейін	0,50
751-ден 1500 км-ге дейін	0,70	751-ден 1500 км-ге дейін	0,60
1500 км-ден астам	0,80	1500 км-ден астам	0,70
		платформаларда: 750 км-ге дейін	0,80
		751-ден 1500 км-ге дейін	0,90
		1500 км-ден астам	1,00

Тас көмір үшін әрбір аударуға 1%*, вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 0,8% мөлшерінде массасының табиғи кемуінің қосымша нормалары белгіленген

1. АЗ, АС, АСШ, АРШ, АШ, ПАС, ПАСШ, ПАШ, ПАРШ, ГР, ГШ, ГСШ, ГМСШ, ДР, ДСШ, ДМСШ, ЖР, ЖСШ, КР, К2Р, КЖР, ОСР, ССР, ССШ, ТР, ТСШ, ТМСШ, ТОМСШ маркалы ұсақ көмір, сондай-ақ тас көмірдің ұсағы, өнеркәсіп өнімдері, көмір шламы, штыб:		а) вагонға тиелген көмірге қорғағыш пленка жаппастан: 1000 км-ге дейін	0,6
		1001-ден 2000 км-ге дейін	0,7

	2000 км-ден астам	0,8
	б) вагонға тиелген көмірге қорғағыш пленка жауып: 1000 км-ге дейін	0,4
	1001-ден 2000 км-ге дейін	0,5
	2000 км-ден астам...	0,6

Өзен көлігінен темір жол көлігіне және кері қарай аударған кезде 0,85%.

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы
2. АҚ, АМ, АО, АҚО, ПАК, ПАМ, ПАО, ГК, ГМ, ГО, ГKM, ГКОМ, ГРОК, ДК, ДМ, ДО, ДКО, ДОМ , ДКОМ, ССМ, ССК, ТО, ТК, АП, ГКО, ССКО, ССКОК-1, ССОМОК-1 маркалы сұрыпты көмір: 1000 км-ге дейін...	0,25	ыдыста	0,72
1001-ден 2000 км-ге дейін	0,35	тақтастар	0,70
2000 км-ден астам..	0,45	Топ 22 Қара мұнай өнімдері. Цистерналардағы тас көмір гудроны: жазда.....	0,72
3. Мәскеу маңы бассейнінің көмірлері, силезия көмірлері, қоңыр көмірлер, сондай-ақ 1 және 2-тармақтарда аталмаған көмірлер: 1000 км-ге дейін..	0,6	қыста.....	0,36
1001-ден 2000 км-ге дейін	0,7	ағаш бөшкелерде..	0,36
2000 км-ден астам..	0,8	қосым (отқабыршық пен татты алуға арналған құрам)	0,27
Топ 17 Кокс. Тас көмір коксы. Тас көмір коксы үшін әрбір аударуға 1%, вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 0,8% мөлшерінде массасының табиғи кемуінің қосымша нормалары белгіленген.	0,70	Топ 23 Минералдық табиғи құрылыс материалдары. Күл. Қож, түйіршіктелгеннен және қайта балқытуға арналған металлургиялықтардан басқа Алебастр. эк. бор: ыдыста.....,	0,70

Топ 18 Шымтезек және шымтезек өнімі 2 позиция жүктері кесекті	0,27	ыдыссыз....	1,08
ұсақталған күйде: ыдыссыз ...	1,35		
ыдыста.....	0,72	1. 2-позиция жүктері (перлиттен басқа), 6-позиция жүктері және кесекті керамзит...	0,27
Шымтезек.	0,70	ұсақталған күйде: ыдыста	0,72
Топ 19 Жаңғыш тақтатастар Кокс және тақтатасты өртенділер Тақтатаc ұны:	0,90	ыдыссыз	1,35
		5-позиция жүктері	
ыдыссыз....	1,35	Топ 24 Минералдық өнеркәсіп шикізаты. Пішінді және жемір материалдар: ыдыссыз...	0,90
		Альмандин, 2-позиция жүктері, витериттен, сульфаттан; табиғи натрий-ден (мирабилиттен, тенардиттен) басқа Витерит, табиғи натрий сульфаты (мирабилит, тенардит): ыдыста...	0,45
		ыдыссыз	1,80
тақтатастар (ыдыста) 2000 км-ге дейін....	2,7	Топ 29 Цемент Цемент жабық хоппер вагондарда және цементтасығыш цистернада үйілген.	0,8
2000 км-ден астам.	4,5	жабық вагондарда үйілген...	1,0
1-поз. жүктері (альмандиннан, шквардана, шыны, фарфор және фаянс сынықтарынан, гипс тасынан, кварц құмынан; жабық вагондарда ыдыссыз тасымалданатын каолиннен басқа), 3, 4, 5-позиция жүктері	0,27	жабық вагондарда ыдыста	0,6
ұсақталған күйде: ыдыста	0,72	30 топ Қождамалар	
ыдыссыз	1,35		

Жабық вагондарда ыдыссыз тасылатын каолин: 500 км-ге дейін.....	0,62	1-позиция жүктері Кесекті, ұсақталған күйде:.... ..	0,27
501-ден 1000 км-ге дейін...	0,77	ыдыста	0,72
1000 км-ден астам....	0,87		
		ыдыссыз	1,35

Топ 25 Күкірт шикізаты		Топ 31 Оттөзімділер	
Бұл топтың барлық жүктері Руда үшін әрбір аударуға 1%, вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 0,8% мөлшерінде массасының табиғи кемуінің қосымша нормалары белгіленген.	0	1 және 4-позициялардың барлық жүктері, дуниттен, оттөзімді бұйымдар сынықтарынан және оливиниттен басқа: кесекті..... ұсақталған күйде... ыдыста..... ыдыссыз..... Дунит..... Қандай болмасын оттөзімді құрамдар.....	
Топ 27 Өнеркәсіп өндірісінің құрылыстық материалдары мен бұйымдары (қабырғалықтарынан және төбе жабатындарынан басқасы) Ксилолит, фибролит және олардан жасалған бұйымдар	0	Топ 32 Қара металдар Қара металдардың күйігі мен отқабыршағы Топ 34 Түсті металдар Түсті металдардың күйігі мен отқабыршағы	
Тығын.....	0	Топ 35	
Топ 28 Түйіршіктелген қождар Түйіршіктелген қождар...	0,90	Қайта балкытуға арналған металлургия қождары. Осы топтың барлық жүктері...	
Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы
Топ 44 Химиялық және минералдық тыңайтқыштар		Синтетикалық және табиғи шайырлар, сұйық түрдегі балауыздан басқа:	
Аммиакты су	0,18	Цистерналарда:	
1-поз. жүктері, ыдысталған түрде және Вагондарда тасымалданатындарынан басқасы.	0,90	Жазда..... Қыста.....	0,72 0,36
6-поз. жүктері ыдыссыз, арнайы вагондарда тасымалданатындарынан басқасы...	1,35	Ағаш Бөшкелерде: Құрғақ күйде: Ыдыссыз....	0,36 0,72
Ыдысталған түрдегі минералдық		ыдыста.....	0,18

тыңайтқыштар, сондай-ақ арнайы вагондарда тасымалданатындар	0,15	Топ 48 Кокс-химия және орман-химия өнеркәсібінің өнімі	
Жабық вагондардағы ыдыссыз минералдық тыңайтқыштар: азоттық, калийлік 1000 км-ге дейін...	0,45	1, 2, 5-позициялардың барлық жүктері, доңғалақ жақпамайынан, тактатас майынан басқа,	
1001-ден 2000 км-ге дейін 2000 км-ден астам	0,65 0,80	сұйық күйінде кабельдік жалғағыштарды, фенолдарды құюға арналған	
фосфаттық: 1000 км-ге дейін	0,75	цистерналарда:	
1001-ден 2000 км-ге дейін 2000 км-ден астам	1,00 1,05	жазда.....	0,72
2000 км-ден астам	1,05	қыста.....	0,36
Топ 45		бөшкелерде:	
Химиялық-фармацевтикалық және парфюмерлік-косметикалық өнеркәсіп өнімдері. Сабын		ағаш...	0,36
		Металл	0,09
		Құрғақ күйде: ыдыссыз...	0,72
Кір сабын:		ыдыста	0,18
сұйық.....	0,45		1,35
қатты.....	1,00	....	
Топ 46 Каучук, резина және одан жасалған бұйымдар. Күйе		Жабық вагондардағы ағаш көмірі: 250 км-ге дейін....	0,5
		251-ден 500 км-ге дейін	0,9
Ыдыстағы күйенің бар түрі	0,36	" 501 " 750 "	1,3
Топ 47		750 км-ден астам...	2,0
Табиғи және синтетикалық шайырлар. Синтетикалық талшықтар. Пластмассалар. Желім		Топ 49	
Бөшкелердегі және қаптардағы сүйек, сырлаушы , етікші, ағаш желімі, казеин, өзге желімдер	0,18	Қышқылдар, тұздар, сілтілер және басқа да химия өнімдері	
		Тері илегіштер	0,18
		Кез келген қышқылдар, майлысынан басқа: сұйық күйде:	0,18
Пластмассалар:		Құрғақ күйде	0,09
ыдыссыз...	0,72	Цистерналардағы майлы	0,15
ыдыста.....	0,18	қышқылдар.....	
Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы

Бояулар және бояғыш заттар: Құрғақ түрде:		Магнезия және құрғақ түрдегі басқа химиялық шикізат: ыдыста.....	0,45
ағаш ыдыста.	0,18	ыдыссыз	1,80
ыдыссыз...	0,72	бөшкелердегі усойқы майлар	0,27
Сұйық түрде ағаш ыдыста...	0,36		

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	жүк массасының %-бен кему нормасы, қашықтыққа тасымалдаған кездегі, км		
	500-ге дейін	500-ден 2000 дейін	2000 астам
Цистерналардағы және бөшкелердегі глифталды және пентафталды сырмай:			
күз-қыс кезеңінде (қазан-наурыз).	0,10	0,12	0,15
көктем-жаз кезеңінде (сәуір-қыркүйек)	0,15	0,17	0,20

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, ж ү к массасының %-ы
Металдарды тазалауға арналған құрамдар	0,27	Топ 51	0,09
Илегіш шайғындар	0	Нан пісіру, макарон, кондитерлік, крахмалды-сірне өнеркәсібінің өнімі. Тағамдық концентраттар. Темекі-қара темекі бұйымдары Галеттер, печенье, кептірілген нан, майда білезік нандар. Ұнтақталған кофе мен какао. Вермишель, лапша, макарондар. Ыдыстағы картоп ұны. Өзге де кондитерлік бұйымдар және құрғақ түрде 6-поз*. жүктері, қышадан, ашытқыдан, желатиннен, жайма құймақ ұнынан, жұмыртқа ұнтағынан, шайдан, жүгері экстрактінен басқа	
Өзге химиялық өнімдер, стеариннен, парафин және стеарин майшамдардан басқа: Сұйық түрде:	0,72	Қыша, қыша ұнтағынан, темекі және темекі бұйымдарынан басқа, экстракт, 5-поз. жүктері (лактоза мен сірнеден басқа)	0,18
Цистерналарда: жазда	0,36		
қыста	0,36		
Ағаш бөшкелерде			
Құрғақ күйде:			
ыдыста	0,18		
ыдыссыз	0,72		
Топ 50			

Ұн-жарма өнеркәсібінің өнімдері		Қыша ұнтағы	0,01
Мына қашықтыққа тасымалдаған кездегі ұн, жарма: 1000 км-ге дейін	0,10		
1000-нан 2000 км-ге дейін	0,15		
2000 км-ден астам.	0,20		
Кебек және басқа қалдықтар: ыдыста	0,18		
ыдыссыз...	0,27		
Металдарды тазалауға арналған құрамдар	0,27	Топ 52 Қант Рафинад кант	0,09
Илегіш шайғындар	0	Құм шекер	0,10
Өзге химиялық өнімдер, стеариннен, парафин және стеарин майшамдардан басқа:	0,72	Осы топтың өзге жүктері	0,72
Сұйық түрде:	0,36	Топ 53 Тұз	
Цистерналарда: Жазда Қыста	0,36	Ыдыстағы тұз...	0,27
Ағаш бөшекелерде Құрғақ түрде: ыдыста... ыдыссыз...	0,18 0,72		
Топ 50 Ұн-жарма өнеркәсібінің өнімдері Мына қашықтыққа тасымалдаған кездегі ұн, жарма: 1000 км-ге дейін ыдыссыз...	0,10	Ыдыссыз құрғақ Қайнатылған және тұндырылған (ылғалды)	0,60 2,50 0,09 0,18 0,01
1000-нан 2000 км-ге дейін	0,15		
2000 км-ден астам.	0,20		
Кебек және басқа қалдықтар: ыдыста...	0,18		
ыдыссыз	0,27		

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, жү к массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	К е м у нормасы, жү к массасының %-ы
		Топ 54	

Құрғақ ашытқы, крахмал, жұмыртқа ұнтағы, бөшкелердегі жеміс сірнесі, жұмсақ кәмпіттер, бал	0,36 0,27	Құрама жем. Күнжара	0,30
Лактоза (сүт қанты), ұнтақты құрғақ сүт пен кілегей, қант шығару өндірісінің қалдықтары, сірне, жеміс және жидек қанты	0,72	Түйіршіктелген және шашылмалы құрама жем....	0,16
Мына қашықтыққа тасымалдағандағы жайма құймақ ұны: 1000 км-ге дейін....	0,10	Ыдыссыз тасымалданғандағы карбамид концентраты	0,14
1000-нан 2000 км-ге дейін...	0,15	Қан және мүйіз ұны, жеміс сүйектерінің және жаңғақтардың қабығы....	0,72
2000 км-ден астам...	0,20	Топ 55 Сүт, май және ірімшік өнеркәсібінің өнімдері. Жұмыртқалар	0
Бөшкелердегі жеміс сірке суы мен эссенциясы	0,45	Мал майы. Цистерналардағы өсімдік майы	0,06
Піскен нан...	0,90	1, 2-позициялардағы басқа жүктер	0,15
Қандай болмасын шай....	0	Маргарин өнімі және бөшкелердегі және жәшіктердегі саломас. Ірімшік кез-келген құстың жұмыртқалары	0,70 0,72 0,15 0,35 0,36
Топ 52 Қант	0,09		
Шақпақ қант....	0,10		
Құмшекер....	0,72		
Осы топтың өзге жүктері			
Топ 53 Тұз	0,27		
Ыдыстағы тұз.....	0,60		
" ыдыссыз құрғақ....	2,50		
" қайнатпалы және тұнбалы (ылғал)			
Топ 55			
Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Қашықтыққа тасымалдаған кездегі жүк массасының %-бен кему нормасы, км		
	500-ге дейін	500-ден 2000 дейін	2000-нан астам
Цистерналардағы және бөшкелердегі сырмай-оксоль: күз-қыс кезеңінде (қазан-наурыз).			0,15
көктем-жаз кезеңінде (сәуір-қыркүйек)	0,10	0,12	0,20

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Кему нормасы, жүк массасының %-ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Кему нормасы, жүк массасының %-ы
Топ 56	0,15	металл бөшкелерде	0,18
Ет және ет өнімдері Жануарлар майлары: Ағаш бөшкелерде және цистерналарда		Жануар етінің майы (шикіден басқа)	0,09

--	--	--	--	--	--

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Тасымалдау мерзімі, тәулік	Жүк массасының кему нормасы, %ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Тасымалдау мерзімі, тәулік	Жүк массасының кему нормасы, %ы
Ысталған шұжық	-	0,09	Құс: жаңа сойылған және салқындатылған	-	0,72
Иленбеген шел	-	1,80			
Теңіз жануарларының еті	-	0,72			
Суытылған ет пен малдың мұздатылған ішек-қарыны	4* дейін	0,64	мұздатылған	-	0,18
мұздатқыш вагондарда	4** дейін	0,12	1, 2- позициялардың өзге жүктері (жартылай ысталған шұжықтар мен ысталған еттен басқа), 4	-	0,72
машинамен суытылатын вагондарда	7*** дейін	0,14			

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Тасымалдау мерзімі, тәулік	жүк массасының кему нормасы, %ы	
		нетто	брутто
Жартылай ысталған шұжықтар	6-ға дейін	0,22	0,27
Ысталған ет өнімдері	Тасымалдау мерзіміне тәуелсіз	0,10	0,17

Ескерту: 1. Жартылай ысталған шұжықтарды 6 тәуліктен артық тасымалдаған кезде, әрбір келесі тәулік үшін табиғи кему нормасы нетто-брутто массасының 0.01%-ына өседі.

2. Табиғи кему нормалары жүк алушылармен есеп айырысқанда, нетто массасы бойынша, ал жүкті тасымалдаушыдан алғанда брутто массасы бойынша қолданылады.

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Тасымалдау мерзімі, тәулік	Жүк массасының кему нормасы, %ы	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Тасымалдау мерзімі, тәулік	Жүк массасының кему нормасы, %ы
Топ 57 Балық және балық өнімдері Балықтың және теңіз жануарларының майлары:			машинамен суытылатын вагондарда	6 дейін	0,20
				6,1-ден 8 дейін	0,25
				8,1-ден 10 дейін	0,30
цистерналарда	-	0,10		10 астам	0,36
металл бөшекелерде	-	0,18	Жаңа ауланған	-	0,72
Уылдырық...	-	0,36	кептірілген...	-	0,18
Балық:	6 дейін	0,20	тұздалған	-	1,35

Мұздатқыш вагондарда мұздатылған	6,1-ден 8 дейін	0,21	1, 2, 3, позициялардағы өзге жүктер, кит мұртынан басқа	-	0,72
	6,1-ден 8 дейін	0,21			
	8,1-ден 10 дейін	0,22			
	10 астам	0,36			

* Төрт тәуліктен артық тасымалдаған кезде әрбір келесі тәулік үшін кему нормасы нетто-брутто массасының 0,05%-ына өседі.

** Төрт тәуліктен артық тасымалдаған кезде әрбір келесі екі тәулік үшін кему нормасы нетто-брутто массасының 0.01%-ына өседі.

*** Жеті тәуліктен артық тасымалдаған кезде әрбір келесі екі тәулік үшін кему нормасы нетто-брутто массасының 0,05%-ына өседі.

Тұздықсыз, татымды тұздалған, суықтай ысталған, қақталған балықтың және балық өнімдері массасының табиғи кему НОРМАЛАРЫ

Жүк массасының табиғи кему нормасы, %-ы										
Балық										
	Тұздықсыз тұздалған		Дәмді тұздалған		Суық ысталған		Балық өнімдері		қақталған балық	
	Мұздатқыш вагондар		Мұздатқыш вагондар		жабық вагондар		Изотермиялық вагондар		жабық вагондар	
	брутто	нетто	Брутто	Нетто	брутто	нетто	брутто	нетто	брутто	нетто
2 дейін	0,79	0,96	0,25	0,33	0,23	0,26	0,17	0,23	0,25	0,25
3	0,88	1,03	0,31	0,41	0,24	0,31	0,23	0,33	0,30	0,37
4	0,94	1,09	0,35	0,40	0,25	0,35	0,28	0,39	0,33	0,46
5	0,99	1,13	0,37	0,50	0,26	0,37	0,31	0,45	0,35	0,53
6	1,03	1,16	0,39	0,54	0,27	0,39	0,34	0,49	0,37	0,59
7	1,07	1,19	0,41	0,56	0,28	0,41	0,37	0,53	0,39	0,61
8	1,10	1,21	0,43	0,59	0,28	0,43	0,39	0,56	0,41	0,68
9	1,13	1,24	0,44	0,61	0,29	0,44	0,41	0,59	0,43	0,72
10	1,15	1,20	0,45	0,63	0,29	0,46	0,43	0,51	0,43	0,72
11	1,17	1,27	0,47	0,65	0,29	0,47	0,45	0,63	0,44	0,72
12	1,19	1,29	0,48	0,66	0,30	0,48	0,46	0,65	0,45	0,72
13	1,21	1,30	0,49	0,68	0,30	0,49	0,47	0,67	0,46	0,72
14	1,23	1,32	0,49	0,69	0,30	0,49	0,48	0,69	0,47	0,72
15	1,24	1,33	0,50	0,71	0,31	0,50	0,50	0,71	0,48	0,72
16	1,26	1,34	0,51	0,72	0,31	0,51	0,51	0,72	0,49	0,72

17	1,27	1,35	0,52	0,72	0,31	0,52	0,52	0,72	0,49	0,72
18	1,28	1,35	0,52	0,72	0,31	0,53	0,53	0,72	0,50	0,72
19	1,29	1,35	0,53	0,72	0,31	0,53	0,54	0,72	0,51	0,72
20 астам	1,31	1,35	0,54	0,72	0,32	0,54	0,55	0,72	0,51	0,72

Ескерту:

1. Аталған балық пен балық өнімдері түрлерінің табиғи кему нормалары жүк алушы жүк жөнелтушімен есеп айырысқанда, ал брутто массасы бойынша жүкті тасымалдаушыдан алғанда қолданылады, ал жүк алушы жүк жөнелтушімен есеп айырысқанда нетто массасы бойынша қолданылады.

2. Аталған балық пен балық өнімдері түрлерін басқа жылжымалы құрамда тасымалдаған кезде 57-топ бойынша балық пен 1, 2, 3-позициялардың өзге жүктері үшін көзделген тиісті кему нормалары қолданылады.

Этилді спирттің табиғи кему НОРМАЛАРЫ

Операцияның атауы және өлшем бірліктері	Оңтүстік аймақ		Оңтүстік аймаққа кірмейтін Қазақстанның барлық қалған аумағы	
	қазан-наурыз	сәуір-қыркүйек	қазан-наурыз	сәуір-қыркүйек
Қойма ішілік операциялар				
1. Темір бөшкелерде сақтаған кезде (сақтаудың әрбір толық айы үшін сақталып тұрған сусыз спирттің мөлшеріне %. Әрбір тәуліктің шығыны айлық норманың 1/30 мөлшерінде есептеледі).....	0,12	0,15	0,11	0,12
Көліктік операциялар				
2. Өлшегіштен вагон-цистерналарға және автоцистерналарға құйған кезде, станция маңындағы резервуарларды толтырған кезде (сусыз спирттің құйылатын мөлшеріне %): сорғымен....	0,045	0,07	0,032	0,053
өздігінен	0,03	0,05	0,025	0,04
3. Вагон-цистернадан өлшегішке немесе басқа резервуарға ағызған кезде (ағызылатын сусыз спирттің мөлшеріне %): сорғымен....	0,08	0,11	0,07	0,10
сифонмен...	0,05	0,07	0,04	0,06
станция маңындағы резервуарлардан, автоцистерналардан вагон-цистерналарға: сорғымен....	0,045	0,07	0,032	0,053
өздігінен....	0,03	0,05	0,025	0,04

4. Өлшегіштен темір бөшкелерді толтырғанда, темір бөшкелерден өлшегішке, цистернаға немесе өзге резервуарға ағызғанда (толтырылатын немесе ағызылатын сусыз спирттің мөлшеріне %).....	0,09	0,10	0,08	0,09
5. Темір жол көлігімен келе жатқанда вагон-цистернадан басқа жолтабанның вагон-цистерналарына, сондай-ақ жол жүріп келе жатқанда авариялық жағдайларда вагон-цистернадан вагон-цистернаға немесе өзге резервуарға қайта айдағанда (айдалатын сусыз спирттің мөлшеріне %)	0,12	0,15	0,11	0,13
Операцияның атауы және өлшем бірліктері	Оңтүстік аймақ		Оңтүстік аймаққа кірмейтін ТМД-ның барлық қалған аумағы	
	қазан-наурыз	сәуір-қыркүйек	қазан-наурыз	сәуір-қыркүйек
6. Темір жол вагон-цистерналарында тасымалдаған кезде спирттің темір жол цистернасында болған әрбір тәулік үшін (спиртті цистернаға құю және цистернадан ағызу күні бір тәулік болып саналады), сусыз спирттің дкл-і: Жүккөтергіштігі 20 т.....	0,135	0,175	0,125	0,14
Жүккөтергіштігі 50 т...	0,27	0,31	0,24	0,28
Жүккөтергіштігі 60 т (25 және 53-үлгілер)	0,30	0,32	0,28	0,30
7. Темір бөшкелерде тасымалдаған кезде (әрбір тәулік үшін тасымалданатын сусыз спирттің мөлшеріне %)....	0,03	0,04	0,03	0,04

Ескертулер.

1. Жүк көтергіштігі 60 т (25 және 53-үлгілер) темір жол вагон-цистерналарында тасымалдаған кезде этилді спирттің табиғи кему нормалары уақытша белгіленеді.

Оңтүстік аймаққа:

Жамбыл, Шымкент, Алматы, Қызылорда облыстары жатады.

Спиртті бір климаттық аймақтан екінші климаттық аймаққа тасымалдаған кезде бірінші және екінші климаттық аймақтардың аумағы бойынша жүру ұзақтығына тәуелсіз алушы аймағы үшін белгіленген табиғи кему нормалары қолданылады.

Спиртті бір климаттық аймақтан екінші климаттық аймаққа тасымалдаумен байланысты операциялар бойынша мынадай табиғи кему нормалары қолданылады:

1) темір жол цистерналарына құюға жататын операциялар бойынша - жөнелтушінің аймағы үшін белгіленген нормалар;

2) темір жол цистерналарынан ағызуға жататын операциялар бойынша - алушының аймағы үшін белгіленген нормалар.

Спирт тағайындалған станциясына ақаулы немесе жөнелтушілердің пломбылары бұзылған темір жол цистернасында келген жағдайда спирттің жол берілетін шекті табиғи шығындары әрбір тасымалдау күніне жүк көтергіштігі 50 т төрт осьті цистерналар үшін есептеледі:

- жүккөтергіштігі 50 т төрт осьті цистерналар үшін - 0,28 дкл;
- жүккөтергіштігі 60 т төрт осьті цистерналар үшін тасымалдау күніне жол берілетін шекті табиғи шығындарды есептен шығару:
- қазан-наурыз - 0,29 дкл.;
- сәуір-қыркүйек - 0,31 дкл етіп жүргізіледі.

Жүккөтергіштігі 60 т темір жол цистерналарында келген этилді спиртті қабылдау (25 және 53-үлгісіндегі) өлшегіштер арқылы өтетін спиртті өлшеу арқылы жүргізіледі. Бұл ретте егер тиелген және алынған спирттің арасындағы айырма темір жол көлігімен тасымалдаған кездегі табиғи кемудің белгіленген нормаларының және темір жол цистерналарына спиртті құйғандағы және ағызғандағы этилді спирттің табиғи кему нормаларынан асып кетпесе, сусыз спирттің мөлшері толық көлемде келді деп саналады.

Аталған нормалар шекті жол берілетін болып табылады және спирттің нақты кем шығуы жағдайларында ғана қолданылады. Нақты шығындарды анықтағанға дейін осы нормалар бойынша спиртті есептен шығаруға жол берілмейді.

Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Жүк массасының кему нормалары, %	Тарифтік номенклатура топтары бойынша жүктердің атауы	Жүк массасының кему нормалары, %
Топ 60 Тамақ, ет-сүт және балық өнеркәсібінің өзге өнімдері Су.....	0,90	Топ 63 Маталар, тоқыма және тігін бұйымдары. Пайдалануда болған: қаптар, ыдыс пен мата тыстар, брезенттер мен брезент белдіктер....	0,36
Мұз.....	1,80	Топ 65 Аң терісі, былғары және аяқ киім Өнеркәсібінің өнімдері Табандық былғары...	0,18
Топ 61 Талшық мақта Талшық мақта: Қыста.....	0,60	Топ 68 Жеңіл өнеркәсіптің өзге өнімдері 5-поз. жүктері	0,72
Жазда.....	0,30	Топ 69 Қалған жүктер Өңделген былғарының құрағы, сыдырмалары мен қиындылары	0,45
Осы топтың өзге жүктері	0,72	Өңделмеген былғарының сыдырмалары мен кеппей өңделген қой терілерінің қиындылары	1,80

Топ 62 Өсімдік талшықтарын, жүн мен қылшықты өңдеу өнімдері Мақта.....	0,18	2-поз. Өзге жүктері..	0,72
Киіз және киізден жасалған бұйымдар, піллә. ..	0,36	Жоғарыда аталған номенклатура топтарының бірде біреуіне кірмейтін жүктер Жұмыртканың қабыршағы...	0,36
3-поз. жүктері	0,13		
Кендір	0,72		
Зығыр талшығы және зығыр қалдықтары	0,10		

Ескертулер. 1. Шашылып-төгілуге бейімді және индекспен белгіленген жүктер үшін темір жолдық-су аралас тасымалдау және жолтабандары әртүрлі темір жол желілері бойынша тасымалдау кезінде массаның табиғи кему нормалары:

- а) темір жол көлігінен суға және кері қарай әрбір аударуға 30%-ға;
- б) вагоннан вагонға әрбір қайта тиеуге 30%-ға ұлғайтылады.

2. Беде, жоңышқа, түйежоңышқа, атқонақ, шабындық (шалғын) көдешөбі, ақ суоты, ерекешөп, тамырсыз бидайық, шабындық (шалғын) қызыл және т.б. бетеге, экспарцет, сераделла, тиконақ, бөрібұршақ және судан шөптерінің тұқымдары бойынша:

а) тұқымдар электрмагнитті машиналарда тазартылған жағдайларда табиғи кему нормалары 15%-ға ұлғайтылады;

ә) темір жолдық-су аралас қатынаста тасымалдау кезінде табиғи кему нормалары темір жол көлігінен суға және кері қарай әрбір аударуға 30%-ға ұлғайтылады;

б) ылғалдылықты төмендету есебінен шығындарды есептен шығару ылғалдылықтың нақты азаюына сәйкес жүргізіледі.

* Өзен көлігінен темір жол көлігіне және кері қарай аударған кезде: ыдыстағы тұз үшін - 0,09%; ыдыссыз құрғақ тұз бен қайнатылған және тұндырылған (ылғал) тұз үшін - 0,7%.

Темір жол цистерналарда құйылмалы тасымалдаған кездегі мұнай мен мұнай өнімдерінің табиғи кему НОРМАЛАРЫ

Мұнай өнімдерінің тобы	Мұнай өнімдерінің атауы	Ж ү к массасының к е м у нормасы, %

1,2	Автомобиль бензиндері Авиациялық бензиндер, экстракциялық бензин, резеңке өнеркәсібіне арналған еріткіш бензин, өнеркәсіптік мақсаттарға арналған бензин, бензол, толуолсыздандырылған пиробензол, техникалық изооктан Қайнауы басталатын температурасы 100 ⁰ С-тан жоғары емес түрлі мұнай өнімдері	0,03
3,4	Техникалық мақсаттарға арналған керосин, ксилолдар, лак-бояу өнеркәсібіне арналған еріткіш бензин, техникалық алкилбензол, изопропил-бензол, пиролиздік жеңіл шикізат Қайнауы басталатын температурасы 100-150 ⁰ С шегіндегі түрлі мұнай өнімдері Жарық беретін керосин, фенолдар, авиациялық керосиндер, пиролиздік орташа шикізат Қайнауы басталатын температурасы 150-180 ⁰ С шегіндегі түрлі мұнай өнімдері	0,02
5,6 (мотор отыны мен мазуттан басқа)	Барлық маркалы дизельдік отын, күйе жасауға арналған шикізат, пирополимерлер, лакойль, пиролиздік ауыр шикізат Қайнауы басталатын температурасы 180 ⁰ С-тан жоғары түрлі мұнай өнімдері Өзге сұйық мұнай өнімдері	0,01
6	Тек мотор отыны мен мазуттар	0,015
8	Түрлі мұнайлар	0,05

3. Жүктерді көлікпен тасымалдаған кездегі массасының табиғи кемуінің аталған нормалары жүктер массасының нақты анықталған кемуінің заңдылығын анықтаған кезде сот органдары және ұйымдар мен кәсіпорындар басшылары үшін шектік (бақылаулық) болып табылады.

4. Мына жүктерді:

а) герметикалық орамдағы (дәнекерленген, сургуч, шайыр құйып және т.с.с.);

ә) шыны орамдағы сұйық күйдегі;

б) теңіз және өзен көлігімен тасымалдаған кезде гигроскопиялық және ылғалды тез тартып алатын;

в) стандартты ыдысқа өлшеп буылған және сатуға өлшеусіз түсетін өлшеп буылған сары майды, маргаринді, балқытылған ірімшікті, пачкадағы рафинад кантты, концентраттарды, мұздатылған балықтың жон етін, қаңылтыр және шыны ыдыстағы қандай болмасын консервілерді және кір сабынды;

д) бөшкелік ыдыстарға салынған тұздықты тұздалған балық тауарларын тасымалдаған кезде массаның табиғи кему нормаларына жол берілмейді.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
19-қосымша

Жүк вагондарымен тиеу-түсіру операцияларын орындауға арналған мерзімдерді анықтау жөніндегі әдістемелік кеңестер

А. Жүктерді вагондарға механикаландырып тиеуге, түсіруге (жүктен

босатуға) арналған технологиялық уақытты есептеудің тәртібі туралы әдістемелік нұсқаулар

1. Вагондарды механикаландырылған тәсілмен тиеуге, түсіруге (жүктен босатуға) арналған технологиялық уақыт механизмдерді барынша ұтымды пайдаланғанда және аталған жағдайда жүктерді тиеу және түсіру операцияларын орындаудың ерекшеліктері ескеріліп, олардың жұмыс өнімділігі алға тартылған есеппен белгіленеді. Вагондарды тиеу, түсіру (жүктен босату) мерзімін белгілегенде операциялардың мейлінше қатар орындалуын ескеру керек.

2. Вагондарды тиеуге, түсіруге (жүктен босатуға) арналған есептік уақытқа мыналарға жұмсалатын уақыт та қосылады:

а) дайындау операциялары t дайынд - пломбаларды, бұрамаларды алу, есіктерді, люктерді ашу, есіктің ойығына қоршаулар қою немесе алу, тіректер, науалар, көпіршелер орнату, сынаманы іріктеу;

б) қорытындылау операциялары t қорытынд - вагонның есіктерін жабу, бұрамалар мен пломбаларды қою, жүкті байлау, вагондарды түсіргеннен (жүктен босатқаннан) кейін тазалау, люктерді жабу, тиелген жүкті тегістеу;

в) вагонның немесе механизмнің қажетті қозғалуын қоса алғанда, механизм арқылы t жүк, жүкті вагонға тиеу немесе вагоннан түсіру (жүктен босату).

Вагондар тобын "п" тиегенде, түсіргенде (жүктен босатқанда) біріншіден басқа, барлық вагондармен дайындау операциялары және соңғысынан басқа барлық вагондармен қорытындылау операциялары уақыты бойынша тиеу-түсірудің басқа операцияларымен қоса атқарылады, демек, тиеуге-түсіруге арналған жалпы уақыт шығынын есептегенде ескерілмейді.

Вагондарды тиеу-түсіру уақытын анықтауға арналған есептік формула

n

$$T = t_{\text{подг}} + m t_{\text{груз}} + t_{\text{закл}}, \quad (1)$$

мұнда m бірнеше механизмдерді пайдаланғанда бір уақытта тиелетін немесе түсірілетін вагондардың саны.

Жүкті вагонға тиеу немесе вагоннан түсіру (жүктен босату) операцияларын орындауға жұмсалатын уақыт:

$$t_{\text{груз}} = \frac{Q}{q} + \text{всп} \cdot 60 \cdot t_{\text{всп}}, \quad (2) \text{ П}$$

мұнда q - вагондағы жүктің орташа массасы, т;

П - тиеу-түсіру механизмнің жұмыс өнімділігі, т/сағ;

$t_{\text{всп}}$ - жұмыс циклына кірмейтін (жұмыс циклына кірмейтін вагонның немесе механизмнің орнын ауыстыруы, ұзын өлшемді жүктерге аралық байлаулар жасау үшін жұмыстағы үзілістер т.с.с.) тиеу-түсіру процесінде қосалқы операцияларды орындауға жұмсалатын уақыт, мин.

3. Қолмен орындалатын, сондықтан есептеуге жатпайтын жүкті ілмектеп байлау және ілмектен босату, вагондардың есіктерін ашу және жабу, тіректерді қою және алу сияқты жекелеген дайындау, қосалқы және қорытындылау операцияларына жұмсалатын уақыт фотохронометражбен белгіленеді. Өндірістік процесті фотоға түсіргенде жазбаның дәлдігі 1 мин және хронометраж жасағанда - 1 с.

4. Фотохронометраждық байқаулардың көлемі операцияның ұзақтығына тәуелді. Жекелеген операциялардың ұзақтығы 10 с дейін болғанда 50-ден кем болмайтын байқау, ұзақтығы 10 с-тан 1 мин-ға дейін болғанда - 30-дан кем болмайтын байқау, ұзақтығы 1 мин және одан артық болса - 20-дан кем болмайтын байқау, ұзақтығы 3 мин-тан 10 мин-ға дейін болғанда - 15-тен кем болмайтын байқау жүргізу керек. Операциялар ұзақтығының алынған фотохронометраждық деректерінен фотохронометраждық байқауларды жүргізгенде жол берілген қателіктің салдарынан байқаулардың негізгі массасынан елеулі ауытқыған немесе аталған операцияны жұмысшы қанағаттанарлықсыз орындағанда жекелеген байқаулардың нәтижелерін алып тастайды. Содан кейін операцияның орташа ұзақтығы есептеледі, сол кейінгі есептеулерде уақыттың қалыпты шығынына қабылданады.

5. Механизмнің жұмыс өнімділігі жүктің саны ретінде есептік жолмен белгіленеді, ол оны тиімді ұйымдастырғанда және аталған нақты жағдайда механизмді мейлінше ұтымды пайдаланғанда 1 сағат үздіксіз жұмыста өңделуі мүмкін.

Кезеңмен (үзік-үзік) жұмыс істейтін машиналар - крандар, автотиегіштер, экскаваторлар, вагон аударғыштар және басқалар үшін жұмыс өнімділігі (т/ч):

$$П = q_{ц} * 3600$$

$$t_{ц} (3)$$

мұнда $q_{ц}$ - бір цикл ішінде қайта тиелетін жүктің орташа массасы, т;

$t_{ц}$ - жұмыстың бір циклының ұзақтылығы, с.

Үздіксіз жұмыс істейтін машиналар - үздіксіз жұмыс істейтін өздігінен жүретін түсіргіштер, түрлі үлгідегі тиеуіш элеваторлар, конвейерлер және т.б. үшін - жұмыс өнімділігі (т/ч):

үйілме жүктерді өндегенде

$$П = 3600 - y F v, (4)$$

мұнда y - жүктің тығыздығы, т/м³;

F - жүктің үздіксіз ағынының көлденең қимасының орташа ауданы, м²;

v - жүк ағынының орташа жылдамдығы, м/с.

дара жүктерді өндегенде (т/ч)

$$q_{ц} * 3600,$$

$$П = 3,6 \text{ ----- (5)}$$

а

мұнда q - жүктің 1 данасының, кг-ның орташа массасы;

a - жүктің қозғалтылатын даналарының арасындағы орташа қашықтық, м;

v - машинаның негізгі мәрмінің қозғалыс жылдамдығы, м/с.

7. Кезеңді жұмыс істейтін машинаның жұмыс циклының ұзақтығы $t_{ц}$ (3) формулада жүкті бір қармаудан келесі қармауға дейінгі уақыт бөлігімен анықталады және машинаның техникалық сипаттамасы деректерінің: жүк көтергіштігі, жұмысшы атқарушы мәрімдерінің қозғалыс жылдамдығы, өздігінен жүретін машиналар үшін қозғалу жылдамдығы және т.с.с. негізінде белгіленеді. Есептеулерде машинаның жұмыс қозғалыстарын уақытпен бірге қарау мүмкіндігі ескеріледі.

Үздіксіз жұмыс істейтін машиналардың жұмыс өнімділігін есептегенде жүк ағынының жылдамдығы жүкті әкеле жатқан жұмысшы элементтердің қозғалыс жылдамдығына тең деп алынады. Дара жүктер бірлігінің орташа массасы немесе сусымалы жүктер ағынының көлденең қимасының орташа ауданы (4) және (5) формулаларында тікелей өлшеулермен белгіленеді.

1-мысал. Ұсақ көмірді дара үсті ашық вагоннан КДВ-15 үлгідегі темір жолмен жүретін жебелі кранмен түсірудің ұзақтығын анықтау.

Бастапқы деректер. Грейфердің сыйымдылығы $q_k = 1,5 \text{ м}^3$. Грейферді толтырудың орташа коэффициенті $\eta = 0,7$. Көмірдің көлемдік массасы $\gamma = 0,8 \text{ т/м}^3$. Грейфердің көтеруінің орташа биіктігі $h_{п} = 1,5 \text{ м}$. Кран жебесі бұрылысының орташа бұрышы $\beta = 130^\circ$. Түсіргенде грейфер $h_{оп} = 2 \text{ м}$ төмендейді. Грейфердің көтеру жылдамдығы $v_{п} = 30,8 \text{ м/мин}$, грейфердің түсіру жылдамдығы $v_{оп} = 33,9 \text{ м/мин}$. Кран әр циклда жылжымайды, түсіруіне қарай және бір бағытта ғана жылжиды. Кранның ашық вагонның ұзындығына қозғалуының орташа уақыты $t_{всп} = 0,2 \text{ мин}$. Кранның бұрылу бөлігінің айналу жиілігі $n_{об} = 2,9 \text{ об/мин}$. Грейфердің жабылуының орташа уақыты $t_1 = 4 \text{ с}$; грейфердің ашылуының орташа уақыты $t_5 = 3 \text{ с}$. Дайындау операцияларының ұзақтығы $t_{подг} = 0 \text{ мин}$; қорытындылау операциясының $t_{закл} = 4 \text{ мин}$.

Есептеу тәртібі

1. Кранның жұмыс циклының ұзақтығын анықтаймыз $t_1 = 4 \text{ с}$ - жүкті грейфермен қармау;

$$t_{ц} = t_1 + t_2 + \dots + t_8;$$

$$h_{п} 1,5 * 60$$

$$t_2 = v_{п} + t_{рз} = 30,8 + 2 = 4,9 \text{ с} - \text{жүгі бар грейферді көтеру};$$

$$b * 60 130 * 60$$

$$t_3 = n_{об} + t'_{рз} = 2,9 * 360 + 2,5 = 10 \text{ с} - \text{жүгі бар кранның бұрылуы};$$

ноп 2*60

$t_4 = \text{ноп} + t' \text{ рз} = 33,9 + 1,5 = 5 \text{ с}$ - жүгі бар грейферді түсіру;

$t_5 = 3 \text{ с}$ - грейферден көмірді төгу;

ноп 2*60

$t_6 = \text{вп} + t'' \text{ рз} = 30,8 + 1,5 = 5,4 \text{ с}$ - бос грейферді көтеру;

б*60

$t_7 = \text{ноб} * 360 + t' \text{ рз} = 10 \text{ с}$ - кранның кері бұрылуы;

һп 1,5*60

$t_8 = \text{воп} + t'' \text{ рз} = 33,9 + 1,5 = 4,1 \text{ с}$ - бос грейферді үсті ашық вагонға түсіру.

Жүгі бар грейферді түсіру, көмірді төгу және бос грейферді көтеру операциялары уақыты бойынша кранның бұрылу операцияларымен толық бірге істеледі. Демек, t_4 , t_5 , t_6 құрамдастары жұмыс циклының ұзақтығын есептеуге кірмейді.

$t_{\text{ц}} = t_1 + t_2 + t_3 + t_7 + t_8 = 4 + 4,9 + 10 + 10 + 4,1 = 33 \text{ с}$.

2. Бір жұмыс циклында қайта тиелетін жүктің санын анықтаймыз

$q_{\text{ц}} = q_{\text{к}} \text{ Шуг} = 1,5 * 0,7 * 0,8 = 0,84 \text{ т}$.

3. Кранның жұмыс өнімділігін формула (3) бойынша анықтаймыз

$q_{\text{ц}} * 3600 = 0,84 * 3600$

$\Pi = t_{\text{ц}} = 33 = 91,6 \text{ т/ч}$.

4. Жүкті $t_{\text{груз}}$ вагонынан түсіру операциясына арналған уақыт шығынын мына формула (2) бойынша анықтаймыз

$q_{\text{в}} * 60 = 62 * 60$

$t_{\text{груз}} = \Pi + t_{\text{всп}} = 91,6 + 0,2 = 40,8 \text{ мин}$.

5. Көмірді жеке үсті ашық вагоннан түсірудің ұзақтығын анықтаймыз

$T = t_{\text{подг}} + t_{\text{груз}} + t_{\text{закл.}} = 0 + 40,8 + 4 = 44,8 \text{ мин} = 0,75 \text{ сағ}$.

2-мысал. Ауыр салмақты жүктерді үсті ашық вагоннан жүк көтергіштігі 5 тонна, аралығы 11,3 м. екі консольды төрттағанды кранмен түсіру ұзақтығын анықтау.

Бастапқы деректері. Ауыр салмақты жүктер (бетон блоктар) түсіріледі, жеке орынның массасы $q_{\text{ц}} = 4 \text{ т}$. Вагондағы жүктің орташа массасы $q_{\text{в}} = 60 \text{ т}$.

Кранның техникалық сипаттамасының деректері. Жүкті көтеру жылдамдығы $v_{\text{п}} = 8 \text{ м/мин}$; арбашаның орын ауыстыру жылдамдығы $v_{\text{т}} = 30 \text{ м/мин}$; кранның орын ауыстыру жылдамдығы $v_{\text{кр}} = 60 \text{ м/мин}$.

Жүкті вагонның үстіне көтерудің және ілмекті вагонға түсірудің орташа биіктігі $h_1 = 1,9 \text{ м}$; жүкті қатқабатқа түсірудің және ілмекті қатқабат үстіне көтерудің орташа биіктігі $h^2 = 3,2 \text{ м}$; кран арбашасының цикл кезінде бір бағытқа орын ауыстыруының орташа қашықтығы $L_{\text{п}} = 8 \text{ м}$; кран арбашасының цикл кезінде орташа сомалық орын ауыстыруы $L_{\text{кр}} = 9 \text{ м}$.

Ауыр салмақты жүктерді үсті ашық вагоннан түсіру кезіндегі дайындық және қорытынды операцияларды орындаудың ұзақтығы $t_{подг} = t_{акл.} = 0$; көмекші операцияларды орындау уақыты $t_{всп-да}$ нөлге тең, себебі тетіктің тиеу шебінің бойымен орын ауыстыруы кранның жұмыс циклына кіреді; тоқтату операциясының ұзақтығы $t_1 = 70$ с, жүкті қозғалту $t_5 = 10$ с.

Есептеу тәртібі

1. Мына элементтерден құралатын жұмыс циклының ұзақтығын $t_{ц}$, анықтаймыз:

$t_1 = 70$ с - ауыр салмақты жүктердің бір орнын тоқтатуға арналған уақыт;

$h_1 * 60$ 1,9*60

$t_2 = v_n + t_{рз} = 8 + 3 = 17$ с -

түсірілетін жүкті биіктікке көтеруге арналған уақыт $h_1 = 1,9$ м;

$L_T * 60$ 80*60

$t_3 = v_t + t_{рз} = 30 + 3 = 19$ с -

$l_T = 8$ м болғанда кран арбашасының жүкпен орын ауыстыруына арналған уақыт;

$h_2 * 60$ 3,2*60

$t_4 = v_n + t_{рз} = 30 + 3 = 27$ с

$h_2 = 3,2$ м болғанда жүкті алаңға түсіру уақыты;

$t_5 = 10$ с - жүкті алаңда қозғалтуға арналған уақыт;

$h_2 * 60$ 3,2*60

$t_6 = v_n + t_{рз} = 8 + 3 = 27$ с -

$h_2 = 3,2$ м болғанда ілмекті қатқабат үстіне көтеруге арналған уақыт;

$t_7 = t_3 = 19$ с -

кран арбашасының вагонға қарай орын ауыстыру уақыты;

$h * 60$ 1,9*60

$t_8 = v_n + t_{рз} = 8 + 3 = 17$ с -

кран ілмегін вагонға түсіру уақыты;

$L_{кр} * 60$ 9*60

$t_9 = v_{кр} + t_{рз} = 60 + 3 = 12$ с -

кранның түсіру шебі бойымен цикл ішінде орташа орын ауыстыруы 9 м.

Кран арбашасының қатқабаттан вагонға қарай орын ауыстыруы t_7 кран ілмегінің жүксіз көтерілуімен t_6 толық сәйкес келеді.

Осылайша, циклдың ұзақтығы

$t_{ц} = t_1 + t_2 + t_3 + t_4 + t_5 + t_6 + t_7 + t_8 + t_9 =$

$70 + 17 + 19 + 27 + 10 + 27 + 17 + 12 = 199$ с. құрайды.

2. $q_{ц} = 4$ т болғанда ауыр салмақты жүктерді түсіруге арналған кранның өнімділігі

$q_{ц} * 3600$ 4*3600

$$\Pi = t_{ц} = 199 = 72,5 \text{ т/ч.}$$

3. Вагоннан жүкті түсіру операцияларын орындауға арналған уақыт шығынын $t_{груз}$ формула (2) бойынша анықтаймыз

$$q_{в} * 60 * 60 * 60$$

$$t_{груз} = \Pi + t_{всп} = 72,5 + 0 = 50 \text{ мин} = 0,83 \text{ сағ.}$$

4. Үсті ашық вагоннан жүк түсірудің жалпы уақыты

$$T = t_{подг} + t_{груз} + t_{закл} = 0 + 50 + 0 = 50 \text{ мин} = 0,83 \text{ сағ.}$$

3-мысал. Жабық төрт осьті вагонға ыдыстық жүктерді (жәшіктерді) екі КВЗ-04 электр тиегішпен тиеудің ұзақтығын анықтау:

а) табандықтардағы пакеттермен тиеу кезінде;

б) пакеттерді вагонда пакеттен таратып тиеу кезінде.

Бастапқы деректері. Вагонға бір жәшіктің массасы 40 кг. жәшіктік жүктерді тиеу жүргізіледі. Жәшіктің көлемі 560X240X220 м. Тиеуге дайындалған жүк кәсіпорынның қоймасында стандартты тегіс табандықтарға қатарында жеті жәшіктен төрт қатарға пакеттермен төселген. Пакеттің массасы 1120 кг және пакеттің табандықпен бірге массасы 1145 кг. Төрт осьті вагонды тиеу үшін кемінде 52 пакет дайындалады. Бұрыштық кірулер мен бұрылыстарды ескергендегі пакеттерді тасудың орташа қашықтығы $l_{ср} = 40$ м. Жүгі бар электр тиегіштердің орын ауыстыру жылдамдығы $v_{гр} (дв) = 6,5$ км/сағ, жүксіз $v_{пор} (дв) = 7,5$ км/сағ; жүгі бар ашалардың көтеру жылдамдығы $v_{п} = 4,25$ м/мин; жүкті түсіру жылдамдығы $v_{оп} = 12,5$ м/мин; жүк көтергіш рамасының артқа қисаюу уақыты $t_2 = 3,8$ с, алға $t_6 = 3$ с. Жүкті оның орын ауыстыруының қолайлылығы үшін көтеру немесе түсірудің орташа биіктігі $h_0 = 0,2$ м; Пакетті вагонда екінші қабатқа орнату үшін жүкті көтерудің орташа жылдамдығы $h_{ср} = 0,9$ м. Жүк тиегіштің орын ауыстыруы кезінде жылдамдық алуы мен баяулауының орташа уақыты $t_{рз} = 4$ с. Пакетті бөлшектеу және жәшіктерді вагонда қатқабатқа жинаудың орташа уақыты $t_{рф} = 2$ мин. Босаған табандықтар вагоннан жүк тиегішпен 5 данадан әкетіледі, оған $t_{всп} = 12$ мин. шығындалады. Бөлшектелмеген пакеттерді тиеу кезінде жекелеген орындарды тегістеу үшін қосалқы уақыт $t_{всп} = 5$ мин. құрайды. Дайындау операцияларын: ашу, орнатуға $t_{подг} = 4$ мин, қорытынды операцияларға: өтпелі көпіршені жинауға, вагонның есіктерін жабуға және т.б. $t_{закл.} = 5$ мин. жұмсалады

Есептеу тәртібі

а) Табандықтардағы бөлшектелмеген пакеттерді тиеу кезінде.

1. Электр тиегіштің жұмыс циклының орташа ұзақтығын анықтаймыз;

$$t_{ц} = t_1 + t_2 + \dots + t_7;$$

$$t_1 = 2 \text{ с} - \text{жүкті электр тиегіштің ашасымен ілуі};$$

$$t_2 = 3,8 \text{ с} - \text{жүк көтергіш шанағының артқа қисаюуы};$$

$$h_0 0,2 * 60$$

$t_3 = v_n = 4,25 = 2,8$ с - пакетті орын ауыстыру үшін қойманың екінші катқабатынан көтеру немесе түсіру;

$$l_{cp} 40 * 3,6$$

$t_4 = v_{гр} (дв) + t_{рз} = 6,5 + 4 = 26$ с - пакетті вагонда орналастыру алдындағы бұрыштық кіруді ескере отырып, жүк тиегіштің жүкпен орын ауыстыруы;

$$h_0 0,2 * 60$$

$t_5 = v_{оп} = 12,5 = 1$ с - бірінші қабатқа орналастыру кезінде жүкті түсіру;

$$h_{cp} 0,9 * 60$$

$t_5' = v_{п} = 4,25 = 12,7$ с - екінші қабатқа орналастыру кезінде жүкті көтеру;

$t_6 = 3,0$ с - жүк көтергіш шанағының алдына қарай қисаюы және жүктің қайтарымы;

$$l_{cp} 40 * 3,6$$

$t_7 = v_{пор} (дв) + t_{рз} = 7,5 + 4 = 23$ с - жүк тиегіштің жүксіз орын ауыстыруы.

Жүк тиегіш ашаларын жүксіз көтеру және түсіру қозғалысы, сондай-ақ шанақтың жүксіз қисаюы жүк тиегіштің орын ауыстыруымен толық сәйкес келеді.

Жүкті вагонда төменгі қабатқа орналастыру кезіндегі циклдың ұзақтығы $t_{ц} = 2 + 3,8 + 2,8 + 26 + 1 + 3 + 23 = 61,6$ с. құрайды.

Жүкті вагонда жоғарғы қабатқа орналастыру кезіндегі циклдың ұзақтығы $t_{в(ц)} = 2 + 3,8 + 2,8 + 26 + 12,7 + 3 + 23 = 73,3$ с. болады.

Жұмыс циклының орташа ұзақтығы

$$27 * 61,6 + 25 * 73,3$$

$$t_{ц} = 52 = 67,2 \text{ с. құрайды}$$

2. Бір жүк тиегіштің орташа өнімділігін формула (3) бойынша анықтаймыз

$$q_{ц} 3600 \text{ т} / 1,145 * 3600$$

$$П = t_{ц} = 67,2 = 61,5 \text{ т/ч}$$

3. Екі электр жүк тиегіш бір мезгілде жұмыс істеген кездегі тиеу операцияларын орындауға арналған уақыт шығынын формула (2) бойынша анықтаймыз

$$q_{в} 60 \text{ т} / 60 * 60$$

$$t_{груз} = 2П + t_{всп} = 2 * 61,5 + 5 = 33,5 \text{ мин.}$$

4. Төрт осьті вагонды табандықтардағы пакеттермен тиеудің ұзақтығын анықтаймыз

$$T = t_{подг} + t_{груз} + t_{закл} = 4 + 33,5 + 5 = 42,5 \text{ мин} - 0,71 \text{ ч.}$$

б) Пакеттерді бөлшектеп тиеу кезінде.

1. Электр тиегіштердің пакеттерді бөлшектеумен жұмысы кезіндегі жұмыс циклының орташа ұзақтығы пакеттерді бөлшектеу және жәшіктерді вагонда катқабатқа жинау операциясының ұзақтығымен анықталады $t_{рф} = 2$ мин.

Осы уақыт ішінде тиегіштердің әрқайсысы вагонға жаңа пакет жеткізу жөніндегі операциялардың барлығын орындап үлгереді және жаңа пакетті босаған табандыққа қоюға болатынын бірнеше секунд тосады. Осылайша, жұмыс циклы $t_{ц} = t_{рф} = 120$ с.

2. Жүк тиегіштің орташа өнімділігін формула (3) бойынша анықтаймыз

$$1,12 \cdot 3600$$

$$\Pi' = 120 = 33,6 \text{ т/ч}$$

3. Екі электр жүк тиегіш бір мезгілде жұмыс істеген кездегі тиеу операцияларын орындауға арналған уақыт шығынын формула (2) бойынша анықтаймыз

$$q_{в} 60 \cdot 60$$

$$t_{груз} = 2 \Pi' + t_{всп} = 2 \cdot 33,6 + 12 = 65,6 \text{ мин.}$$

4. Пакеттерді бөлшектеу кезінде төрт осьті вагонды тиеудің ұзақтығын анықтаймыз

$$T = t_{подг} + t_{груз} + t_{закл} = 4 + 65,6 + 5 = 74,6 \text{ мин} = 1,24 \text{ ч.}$$

Б. Вагондарды бункерлерден және ашық бункерлерден тиеу мерзімдерін анықтау ерекшеліктері

Вагондарға жаппай сусымалы жүктерді - көмір, кен, әктас және с.с. тиеу кезінде қолданылатын бункерлік және ашық бункерлік тиеу құрылғылары үздіксіз іс-әрекеттегі механикаландыру құралдары болып табылады. Вагондарды бункерлерден және ашық бункерлерден тиеу мерзімдерін формулалар (1), (2) және (4) бойынша есептеу кезінде мына ережелерді басшылыққа алу қажет:

а) вагондарды бункер астына беру кезінде олардың тиеуге дайындығы, жүктің бар болуы қамтамасыз етілуі, тиеу жабдықтары мен тетіктерінің, сондай-ақ маневрлік шығырдың түзулігі тексерілуі тиіс;

б) вагондар келген соң және оларды бункер астына орналастырғаннан кейін тек бункерлік сырмаларды немесе ашық бункердің тиеу науаларын ашу ғана дайындық операциялары болып табылады.

Маневрлік шығырдың тросын бекіту, маневрлік шығырды қосу және ажырату, үгінділер төгу немесе вагондарға қатудан қорғайтын басқа профилактикалық құралдарды енгізу, ашық вагонның бүйір есіктерінің бекітілуін тексеру және т.б. вагонды толтырудың негізгі операциясымен қоса атқарылады.

Механикалық жетекті сырмалар үшін ашу және жабу уақыты техникалық паспортта көрсетіледі және 3-5 секундтан аспайды. Иекті және секторлық сырмаларды қолмен ашу уақыты 2 секундтан артық болмайды, сұқпажапқыштық және науалық сырмаларды ашу уақыты - 3 - 5 секунд.

Бункерлерден бүйірлік тиеу кезінде дайындық уақытына науаларды, ағызғыштарды, алып жүретін құйғыштарды орнату операцияларының ұзақтығы енеді;

в) вагондарды толтыру кезіндегі негізгі операцияның ұзақтығы $t_{\text{груз}}$ формула (2) бойынша анықталады, мұндағы уақыт шығыны $t_{\text{всп}}$ бункердің ағызғышы астынан вагон аралықтарына өту кезіндегі үзілістер уақытын және тиісінше сырмалардың ашылу және жабылу уақыттарын қосады.

Бункерлік немесе ашық бункерлік құрылғының өнімділігі формула (4) бойынша анықталады. Бункердің шығару тесігінен жүк ағынының көлденең қимасының алаңы (m^2 -пен) мына формулалар бойынша анықталады:

1) тік бұрышты тесік кезінде

$$F = (A - a')(B - a')t \quad (6)$$

мұндағы A және B - тиісінше бункердің шығару тесігінің ұзындығы мен ені, м;

a' - жүктің сипатты кесегінің көлемі, м;

2) домалақ тесік кезінде

$$F = \frac{\pi (D - a')^2}{4} \quad (6')$$

$$F = 4 \quad (6')$$

мұндағы D - бункер тесігінің диаметрі, м;

$$\pi = 3,14$$

Бункердің көлденең тесігінен жүктің ағу жылдамдығы (м/с-та) мына формула бойынша анықталады

$$v = 5,9 \sqrt{R \sin \alpha}, \quad (7)$$

мұндағы α - ағу коэффициенті (құрғақ дәнді және ұнтақ тәріздес жүктер үшін $\alpha = 0,55$; - 0,65; ірі дәнді және кесектілер үшін $\alpha = 0,3$; - 0,6; тозаң тәріздестер үшін $\alpha = 0,2$; - 0,25);

R - шығару тесігінің гидравликалық радиусы $R = F/P$, мұндағы F - ағынның көлденең қимасының алаңы, m^2 ; P - қима периметрі, м;

a - ағынды ығыстыратын және тірек тудыратын науаның қисаюуы.

Көптеген пункттерде бірге берілген вагондар тобын бір мезгілде жиынтық өнімділігі жоғары бірнеше бункерлік люктер арқылы жүргізеді, сондықтан тиеу процесінде вагондардың үздіксіз орын ауыстыруы - "жүріс барысында тиеуді" жүзеге асыру мүмкіндігі бар. Бұл жағдайларда тиеуге арналған мерзім маневрлік шығырдың вагондардың орнын ауыстыру жылдамдығына орай (сағатпен) мына формула бойынша анықталады

nlv

$$t_{\text{топ}} (\text{гр}) = 3600 \frac{v_l}{v} + t_{\text{всп}} \quad (8)$$

мұндағы n - топтағы вагондар саны;

v - автотіркегіш осьтері бойынша вагонның орташа ұзындығы, м;

v_l - маневрлік шығыр тросының қозғалыс жылдамдығы, м/с;

t всп - маневрлік шығырдың тросын бекіту мен ағытуға, сондай-ақ тиелетін вагондар тобының жиынтық ұзындығы тростың жұмыс ұзындығынан артық болғанда тросты қайта тартуға арналған уақыт шығысы.

Вагондар вагон таразыларынан тыс тиелген жағдайларда мөлшерлеу операциясына арналған қосымша уақыт топтың соңғы вагонын тиеу кезіндегі қорытынды уақыт ретінде ескеріледі. Барлық басқа вагондарды мөлшерлеу уақыты бойынша негізгі тиеу операциясымен бірге орындалуы тиіс.

1-мысал. Бункерлерден көмір тиеу.

Бастапқы деректері

Тиеу бір мезгілде бункердің екі орталық люктерінен жүргізіледі. Люктердің шығару тесіктерінің көлемдері ұзындығында $A = 700$ мм, енінде $B = 600$ мм. Көмір кесегінің сипатты көлемі $a' = 100$ мм, көмірдің көлемдік массасы $\gamma = 0,87$ т/м³; көмірдің ағу коэффициенті $\eta = 0,57$. Вагондарды тиеудің техникалық нормасы $q_v = 62$ т. болғанда 12 үсті ашық вагон құрамындағы вагондар тобын тиеуге арналған уақыт шығындарын есептеу талап етіледі. Вагондар аралығының орташа көлемі $l_{пр} = 1,5$ м, маневрлік шығыр тросының қозғалыс жылдамдығы $v_l = 0,18$ м/с. Бірінші вагонды дайындау операциялары хронометраждық деректерге сәйкес $t_{подг} = 2$ мин, қорытынды операциялар - 3 мин, соның ішінде бункерлік сырғытпаларды ашу және жабу операциялары $t_{затв} = 5$ с. болады.

Есептеу тәртібі

1. Бункердің шығару тесігі арқылы өтетін көмір ағынының көлденең қимасының алаңын формула (6) бойынша анықтаймыз

$$F = (0,7 - 0,1) (0,6 - 0,1) = 0,3 \text{ м}^2.$$

2. Ағынының көлденең қимасының гидравликалық радиусын анықтаймыз

$$R = 0,3.$$

$$R = P = 2 (0,7 - 0,1) + 2 (0,3 - 0,1) = 0,136 \text{ м}.$$

3. Көмір ағынының орташа жылдамдығын формула (7) бойынша анықтаймыз

$$v = 5,9 * 0,57 \sqrt{0,136} = 1,24 \text{ м/с}.$$

4. Бір люк арқылы тиеудің орташа өнімділігін формула (4) бойынша анықтаймыз

$$\Pi = 3600 * 0,87 * 0,3 * 1,24 = 1170 \text{ т/сағ}.$$

5. Бір мезгілде екі люк арқылы бір вагонның көмірге толуының орташа уақыты

$$q_v * 60 = 62 * 60$$

$$t'_{жүк} = 2\Pi = 2 * 1170 = 1,57 \text{ мин}.$$

6. Әрбір кезекті вагон толғаннан кейін сырмаларды ашу мен жабуға арналған үзілістің, сондай-ақ вагондар тобының орнын ауыстырудың орташа ұзақтығы мынаны құрайды

Іпр 1,5

$$t_{\text{пер}} = v_{\text{л}} + 2 t_{\text{затв}} = 0,18 + 2*5 = 18,5 \text{ с} = 0,32 \text{ мин.}$$

12 вагонды тиеу кезінде мұндай үзілістер 11 болады.

7. 12 үсті ашық вагонды тиеуге арналған уақыттың жалпы шығындарын - вагондар тобын тиеудің мерзімін формула (1) бойынша анықтаймыз

n

$$T = t_{\text{подг}} + m * t_{\text{Әжүк}} + t_{\text{всп}} + t_{\text{закл}} =$$

12

$$2 + 1 * 1,57 + 11 * 0,32 + 3 = 27,3 \text{ мин} = 0,46 \text{ ч.}$$

2-мысал. Тиелетін жүктердің үздіксіз қозғалысы кезінде бункерлерден көмір тиеу - жүрісі барысында тиеу.

Бастапқы деректері

12 үсті ашық вагоннан тұратын топты тиеу 1-мысалда келтірілген жағдайларда жүргізіледі, алайда маневрлік шығыр тросының қозғалыс жылдамдығы $v_{\text{л}} = 0,12 \text{ м/с}$ -ге тең алынған.

Бұл жағдайда көмірді "жүрісі барысында", аялдамасыз тиеу тәсілі неғұрлым тиімді болып табылады, ол тиеу құрылғыларының қолда бар орташа өнімділігі 2340 т/сағатты толығырақ іске асыруға мүмкіндік береді. Вагондар аралығына өту кезінде көмір ағыны үзілістерінің қажеттігін болдырмау үшін бункерлердің шығару люктері ауыспалы науалармен жабдықталған. Вагондардың автотіркегіш осьтері аралығындағы орташа ұзындығы $l_{\text{в}} = 14 \text{ м}$, топтың жалпы ұзындығы $L = 12 * 14 = 168 \text{ м}$.

1-мысалдың бастапқы деректеріне қосымша маневрлік шығыр тросының жұмыс ұзындығы $l_{\text{тр}} = 100 \text{ м}$. деп алынған, соның салдарынан вагондарды тиеу процесінде тросы ағыту оны $l_{\text{пер}} = 70 \text{ м}$ қайта тарту және вагондарға қайта бекіту үшін үзіліс жасау қажет. Тросы ағыту мен бекіту $t_{\text{отц}}$ бойынша = 0,4 мин, сырмаларды ашу мен жабу - 5 с бойынша = 0,1 мин.

Есептеу тәртібі

1. Бір вагонды оның бункер астында үздіксіз орын ауыстыруы жағдайында тиеудің орташа уақытын анықтаймыз

$l_{\text{в}} 14$

$$t'_{\text{жүк}} = 60 v_{\text{л}} = 60 * 0,12 = 1,92 \text{ мин.}$$

2. Тросы қайта тарту үшін жұмыстағы үзілістің ұзақтығын анықтаймыз

$l_{\text{пер}} 70$

$$t_{\text{всп}} = 2t_{\text{затв}} + 2 t_{\text{отц}} + 60 v_{\text{л}} = 2 * 0,01 + 2 * 0,4 + 0,12 * 60 = 10,6 \text{ мин.}$$

3. 12 үсті ашық вагонды тиеуге арналған уақыттың жалпы шығындарын - вагондар тобын тиеудің мерзімін формула (1) бойынша анықтаймыз

n 12

$$T = t_{\text{подг}} + m t'_{\text{жүк}} + t_{\text{всп}} + t_{\text{закл}} = 2 + 1 * 1,92 + 10,6 + 3 = 38,6 \text{ мин} = 0,65 \text{ сағ.}$$

3-мысал. Үсті ашық бункерлерден көмір тиеу.

Бастапқы деректері

Көмірді тиеуге конвейерлік желімен беру үш роликті науалы тірегі бар, таспасының ені $B = 800$ мм болатын таспалық конвейерлерден құралған. Тіректің бүйірлік роликтерінің қисаю бұрышы 20° . Конвейер таспасын бір қалыпты толтыру жүргізіледі. Көмірдің көлемдік массасы $\gamma = 0,85$ т/м³. Конвейер таспасындағы қозғалыстағы көмірдің табиғи қисаю бұрышы $\rho = 30^\circ$. Таспаның 80%-дық толуы кезіндегі жүк қабатының көлденең қимасының алаңы $F = 0,07089 B^2 (1+2,6 \operatorname{tg} \rho) = 0,07089 \cdot 0,82(1+2,6 \operatorname{tg} 30^\circ) = 0,11$ м². тең. Таспа қозғалысының жылдамдығы $v = 1,8$ м/с; жүкті тиеу пунктіне беретін конвейердің шекті қисаю бұрышы $\alpha = 20^\circ$, ол конвейерлік желі өнімділігінің 17%-ға төмендеуін тудырады.

Вагондар аралығына өту кезінде көмір ағыны үзілістерін болдырмау үшін ауыспалы науалар қолданылады.

Тиеудің техникалық нормасы $q_v = 62$ т. болғанда бес үсті ашық вагоннан тұратын топты тиеу мерзімін анықтау талап етіледі.

Дайындық және қорытынды операцияларға арналған уақыт шығындары тиісінше 2 және 3 минутты құрайды.

Есептеу тәртібі

1. Вагондарға көмір беретін конвейерлік желінің өнімділігін формула (4) бойынша анықтаймыз:

$$P = 3600 \cdot 0,85 \cdot 0,11 \cdot 1,8 = 605 \text{ т/ч.}$$

2. Бір вагонның көмірге толуының орташа уақытын анықтаймыз

$$q_v \cdot 60 \cdot 2 \cdot 60$$

$$t_{\text{жүк}} = P = 605 = 5,9 \text{ мин.}$$

3. Бес үсті ашық вагонды тиеуге арналған уақыттың жалпы шығындарын формула (1) бойынша анықтаймыз:

$$n = 5$$

$$T = t_{\text{подг}} + m t_{\text{груз}} + t_{\text{закл}} = 2 + 1 \cdot 5,9 + 3 = 34,5 \text{ мин.}$$

В. Ағашты шығырлармен және элеваторлармен тиеудің мерзімдерін анықтау ерекшеліктері

Жұмыр ағашты ашық жылжымалы құрамға тиеу кезінде тартымдық күші 1,5-тен 5 т-ға дейінгі ТЛ-1, ТЛ-3 және басқа шығырлар, сондай-ақ ЭЖД-3 ағаш тиегіш элеваторлары кеңінен қолданылады. Вагондарды толық көлемде беру үшін қажетті ағаш материалдары алдын ала тиеу жолының жанында дайындалуы тиіс. Шығырлармен тиеу үшін аралық төсемдермен бөлінген ағаштың бумалары дайындалуы тиіс.

Вагондарды тиеуге арналған мерзімдерді есептеу жалпы формула (1) бойынша жүргізіледі. Дайындық және қорытынды операциялардың, сондай-ақ

тиеу процесінде орындалатын көмекші операциялардың ұзақтығы хронометраждық бақылаулардың негізінде белгіленеді, төменде үсті ашық вагондар мен төрт осьті платформаларды тиеу кезінде тәжірибелік бақылаулармен белгіленген осы операцияларды орындаудың орташа ұзақтығының кестесі келтірілген.

Шығырларды қолдану кезінде жұмыр ағашты вагонға тиеуге арналған тікелей уақыт шығындары (минутпен) мына формуламен анықталады

қшт

$$t_{\text{груз}} = t_{\text{ц}} * q_{\text{n}} * t + t_{\text{всп}}, \quad (8')$$

мұндағы $t_{\text{ц}}$ - ағаш бумасын тиеу циклының орташа ұзақтығы, мин;

$q_{\text{шт}}$ - вагондағы ағаштың бір қатқабатының көлемі, пл, (тығыз), м^3 .

Кесте (1)

Операциялардың атауы	Операцияның ұзақтығы, мин	
	Үсті ашық вагон	Төрт осьті платформа
Дайындық операциялары $t_{\text{подг}}$ - тіреулерді орнату, аралық төсемдерді төсеу, орнату слег.....	10-нан 13-ке дейін	12-ден 16-ға дейін
Көмекші операциялар $t_{\text{всп}}$: Ағашты орташа байлау және аралық төсемдерді төсеу.	2 1	>> 12 >> 16 1
Кезекті қатқабатты төсеуге көшу кезінде тиеу процесінде вагонның орнын ауыстыру.....	10-нан 12-ге дейін	12-ден 18-ге дейін
Қорытынды операциялар $t_{\text{закл}}$ Тіреулердің жоғарыдан байластыру және бөренелерді тегістеу.....		

Ұзындығы 6,5 м ағашты тиеу кезіндегі орташа мағына $q_{\text{шт}}=25$ тығыз м^3 ;

q_{n} - ТЛ-1 шығырымен тиеу кезіндегі буманың орташа көлемі,

$q_{\text{n}} = 1,25$ тығыз м^3 , ХЛ-3 шығырымен тиеу кезіндегі буманың орташа көлемі,

$q_{\text{n}} = 3,75$ тығыз м^3 ;

t - вагондағы ағаш қатқабаттарының саны;

$t_{\text{всп}}$ - көмекші операцияларға арналған уақыт шығыстары, мин.

Жұмыр ағашты ЭЖД-3 ағаш тиегіш элеваторларымен тиеу кезіндегі тиеуге арналған тікелей уақыт шығындары (мин)

60қшт

$$t_{\text{груз}} = (\Pi + t_{\text{подг}}) t + t_{\text{всп}}, \quad (9)$$

мұндағы $q_{\text{шт}}$ - вагондағы ағаш қатқабатының көлемі, тығыз м^3 ; 1 - вагондағы ағаш қатқабаттарының саны; Π - элеватордың өнімділігі, т/сағ;

t подр - элеваторды тоқтатып орындалатын бөренелерді тегістеуге арналған уақыт шығындары. Тәжірибелік хронометраждық бақылаулармен t подр әрбір қатқабаттақ 16 минуттан артық емес құрайтындығы белгіленген;

t всп - орташа байламды салу мен аралық төсемдерді төсеу қосалқы операцияларына арналған уақыт шығындары (1-кестені қара).

4-мысал. ТЛ-1 шығырын қолданып ұзын өлшемді ағашты (6,5 м) тиеуге арналған мерзімді анықтау;

- а) бір үсті ашық вагонды тиеуге;
- б) төрт осьті платформаны тиеуге.

Бастапқы деректері

Тростың шығыр барабанына оралу жылдамдығы $v_l = 0,6$ м/с; бір циклда қамтитын ағаш бумасының көлемі $q_n = 1,25$ тығыз m^3 ; Буманы қатқабаттан қисайған құламаға дейін тасымалдаудың орташа қашықтығы $l_p = 4,5$ м; буманы қисайған құлама бойынша көтеру биіктігі $h_{подг} = 5$ м; буманы вагонға түсірудің орташа тереңдігі $h_{оп} = 2$ м; вагонға тиелетін қатқабаттардың саны $t = 2$; әрбір қатқабаттың сыйымдылығы $q_{шт} = 25$ тығыз m^3 .

Хронометраждық деректер негізінде белгіленетін t подг, t всп және t закл мәндерін кестеден аламыз, тиісінше үсті ашық вагон үшін 13 және 12 мин, төрт осьті платформа үшін - 15, 16 және 17 мин, ағаштың әрбір бумасын тиеу циклының ұзақтығы хронометражбен анықталатын жеке құрамдас операциялардың ұзақтығымен анықталады:

а) тиеу жолының жанындағы қатқабаттағы ағаш бумасын чокерлермен бекіту :

$t_{заст} = 0,25$ мин;

б) чокерлерді ағыту және тростарды тарту $t_{расц} = 0,25$ мин;

в) келесі буманы бекіту үшін тростарды чокерлермен бірге орташа 4,5 м қашықтыққа сүйреп апару $t_{отт} = 0,2$ мин.

Вагонға тиелген бөренелерді тегістеуді басқа операцияларды орындаумен параллельді жүргізеді.

Есептеу тәртібі

1. Бір бума ағашты вагонға тиеу циклының орташа ұзақтығын анықтаймыз:

$$T_{ц} = t_{заст} + t_{под} + t_{опуск} + t_{расц} + t_{отт} = \\ = 0,25 + 0,36 + 0,12 + 0,25 + 0,2 = 1,18 \text{ мин.}$$

мұндағы t под - жылдамдату мен баяулатуға арналған 0,1 минутты ескере отырып тростың оралу жылдамдығы $v_l = 0,6$ м/с болғандағы ағаш бумасын қатқабаттан қисайған құламаға дейін 4,5 м орташа қашықтыққа және құламалармен вагонға дейін 5 м қашықтыққа беруге арналған орташа уақыт шығыны:

$$4,5 + 5$$

$$t_{\text{под}} = 0,6 * 60 + 0,1 = 0,36 \text{ мин};$$

t опуск - буманы вагонға 2 м орташа тереңдікке тежей отырып түсіруге арналған уақыт шығыны:

2.

$$t_{\text{опуск}} = 0,6 * 60 + 0,06 = 0,12 \text{ мин.}$$

2. Ортаңғы аралық төсемді төсеу және екінші қатқабатты төсеу үшін вагонның орнын ауыстыру көмекші операцияларын ескере отырып, үсті ашық вагонды тиеуге арналған тікелей уақыт шығынын анықтаймыз

$$25 \text{ тығыз м}^3$$

$$t_{\text{груз}} = 1,18 * 1,25 \text{ тығыз м}^3 * 2 + 3 = 49,2 \text{ мин}$$

Бір үсті ашық вагонды тиеуге арналған жалпы уақытты формуламен (1) анықтаймыз.

$$T = 13 + 49,2 + 12 = 74,2 \text{ мин} = 1,25 \text{ ч.}$$

3. Ортаңғы аралық төсемді төсеу және екінші қатқабатты төсеу үшін платформаның орнын ауыстыру көмекші операцияларын ескере отырып, төрт осьті платформаны тиеуге арналған тікелей уақыт шығынын анықтаймыз:

$$25 \text{ тығыз м}^3$$

$$t_{\text{груз}} = 1,18 * 1,25 \text{ тығыз м}^3 * 2 + 16 = 62,2 \text{ мин}$$

Бір төрт осьті платформаны үсті ашық вагонды тиеуге арналған жалпы уақытты формуламен (1) анықтаймыз

$$T = 15,0 + 62,2 + 17 = 94,2 \text{ мин} = 1,57 \text{ ч.}$$

5-мысал. ЭЖД элеваторын қолданып ағашты (6,5 м) тиеуге арналған мерзімді анықтау;

Бастапқы деректері

Үсті ашық вагонға ұзындығы 6,5 м жұмыр ағашты ЭЖД-3 үлгілі элеватормен тиеу жүргізіледі. Бір бөрененің орташа көлемі $q_{бр} = 0,2$ тығыз м^3 (диаметр 20 см). Тиелетін бөренелер элеватор ілмегіне алдын ала тиеу шебіне төселген сыйымдылығы 25 тығыз м^3 қатқабаттан домалатып әкелінеді. Элеватор ілмектерінің қадамы $a = 3584$ мм, көтеру шынжырының жылдамдығы $v_{э} = 0,35$ м/с. Дайындық, қорытынды және көмекші операцияларға арналған уақыт шығындары шамамен ағашты шығырмен тиеу кезіндегі осындай шығындарға сәйкес келеді және кестенің (1) деректері бойынша қабылданады. Тиеу уақытын анықтау талап етіледі:

а) тиеу нормасы 50 тығыз м^3 болғанда бір үсті ашық вагонды;

б) сыйымдылығы сондай бір төрт осьті платформаны.

Есептеу тәртібі

1. Бір үсті ашық вагонға бөренелерді элеватормен тиеуге арналған тікелей уақыт шығынын формуламен (9) анықтаймыз (минутпен):

60қшт

$$t_{\text{груз}} = (\Pi + t_{\text{подг}}) t + t_{\text{всп}},$$

мұнда формулаға (5) сәйкес қбр тығыз м3 өнімділік Π (тығыз м3/сағ.) тең:

қбр

$$\Pi = 3600 * a * v_{\text{э}}$$

Π мәнін формулаға (9) қойғанда, мынаны аламыз

60қшт

$$t_{\text{груз}} = (\Pi + t_{\text{подг}}) t + t_{\text{всп}} =$$

$$25 * 3,584$$

$$t_{\text{груз}} = (0,2 * 0,35 * 60 + 16) * 2 + 3 = (21 + 16) * 2 + 3 = 77$$

а) бір үсті ашық вагонды тиеуге арналған тікелей уақыт шығынын формуламен (1) анықтаймыз

$$T = 13 + 77 + 12 = 102 \text{ мин} = 1,7 \text{ сағ.}$$

2. Бөренелерді ЭЖД-3 элеваторымен төрт осьті платформаны тиеуге арналған тікелей уақыт шығыны бөренелерді үсті ашық вагонға тасуға арналған уақыт шығынын есептеу сияқты анықталады, алайда бұл жағдайда көмекші операциялардың ұзақтығы артық болады (228-беттегі кестені қара). Осылайша,

$$25 * 3,584$$

$$t_{\text{груз}} = (0,2 * 0,35 * 60 + 16) * 2 + 14 = 88 \text{ мин};$$

б) бір төрт осьті платформаға тиеуге арналған жалпы уақытты формуламен (1) анықтаймыз

$$T = 15 + 88 + 17 = 120 \text{ мин} = 2 \text{ сағ.}$$

Г. Жүктерді бункер үлгісіндегі арнайы вагондарға тиеу мерзімдерін анықтау ерекшеліктері

1. Бункер үлгісіндегі арнайы вагондарға тиеу сусымалы жүктерді жоғарыдан арнайы науалар, ағызғыштар немесе босату құбырларының көмегімен беруге арналған құрылғылармен жабдықталған пункттерде орындалады. Пункттің қалыпты жұмысының міндетті шарты - барлық техникалық құрылғылардың дер кезінде дайын болуы мен тиеуге арналған жүктің жеткілікті санының болуы.

2. Жүкті тиеудің технологиялық процесі қауіпсіздік техникасының, өрт қауіпсіздігінің және еңбекті қорғаудың талаптарын сақтауды көздейді. Тиеу пунктін жеткіліксіз жабдықталған кезде операцияларды орындаудың еңбек сыйымдылығын төмендетуге және еңбектің ең жақсы жағдайын қамтамасыз етуге бағытталған пунктті техникалық қайта жарақтандыру жөніндегі іс-шаралар әзірленеді.

3. Бункер үлгісіндегі арнайы вагондарға тиеуге арналған есептік мерзімге мына операциялар кіреді:

дайындық операциялары $t_{подг}$ - вагон төбесіне шығып бекітпелер мен орнықтырғыштарды босатып тиеу люктерінің екі-үш қақпағын ашу, люктерге босату құбырларының шеттерін кіргізу, науалар, науашалар, ағызғыштар және т.б. орнату. Негізінен осы операциялармен бірге маневрлік шығырдың тросын бекіту және т.б. операциялар орындалады;

қорытынды операциялар $t_{закл}$ - вагон төбесіне шығу, босату құбырларын, науаларды, науашаларды, ағызғыштарды жинау, вагон төбесін шашылған жүктен тазалау, тиеу люктерін жабу, бекітпелер мен орнықтырғыштарды тұйықтау, пломбылар ілу. Осы операциялармен бірге маневрлік шығырдың тросын ағыту, соңғы вагонды сыртынан тазалау және т.б. операциялар орындалады;

жүкті вагонға тиеудің негізгі операциялары $t_{груз}$. Вагондар тобын тиеу кезінде осы уақыт қосылады. Сондай-ақ маневрлік құралдармен вагондардың орнын ауыстыру аралық операцияларына арналған уақыт.

Мөлшерлеу операцияларына уақыт қосымша көзделмейді. Мөлшерлеу операциялары тиеудің негізгі операцияларымен бірге орындалады, ол үшін тиеу шебін вагонды тиеудің техникалық нормасына сәйкес келетін жүк массасын тиеуді қамтамасыз ететін салмақ өлшегіш және мөлшерлегіш құралдармен жабдықтау ұсынылады.

4. (6), (7) және (8) формулаларын есепке алғанда бункерлерден жүк тиеу кезіндегі мерзімдерді есептеу (1), (2) және (4) формулалар бойынша орындалады.

1-мысал. Дайындау элеваторында вагон-астық тасымалдағыштардың тобына астық (бидай) тиеудің ұзақтығын белгілеу.

Бастапқы деректер. Жүк тиеу диаметрі 350 мм шығу көлденең тесігі бар тиеу бункерінен элеватордың құбыры арқылы жүргізіледі. Астықтың үйілмелі массасы $0,75 \text{ т/м}^3$, вагонға орта есеппен алғанда $q_v = 65 \text{ т}$ тиеледі. Жүк тиеуге вагондар ірілендірілген топтармен беріледі. Жүк тиеу процесінде вагондар бірнеше рет ретпен вагонның ұзындығына жылжиды және кемінде үш рет түсіру құбырының орнын ауыстырады. ЕО осям - вагондардың, $L_B = 14,7$ автотіркемелердің ұзындығы. Маневрлік шығыр тросының қозғалыс жылдамдығы $v_L = 0,18 \text{ м/с}$.

Хронометраждық деректерге сәйкес маневрлік шығыр тросын бекіту 1,5 мин. алады және жұмысшыларды үстіңгі алаңқайға көтеру, вагонның төбесіне шығу, екі жүк тиеу тесіктерін ашу операцияларымен және вагонның бірінші люгіне жүк түсіру құбырын орналастыру операциясымен бірге өткізіледі. Дайындық операцияларына 3 мин қажет; бункерлік ысырманы ашу (жабу) операциясына 5 с ; жүк түсіру құбырын әкету, топтың соңғы вагонындағы екі соңғы люкті жабу жөніндегі қорытынды операциялардың ұзақтығы, орнықтырғыштарды

қозғалысқа келтіру, сондай-ақ маневрлік шығырдың тросын босату 3 мин құрайды.

Есептеу тәртібі

1. $a' = 6 \text{ мм} = 0,006 \text{ м}$ астық көлемін қабылдай отырып, бункердің шығару тесігі арқылы өтетін астық ағынының көлденең қимасының ауданын (6') формуласы бойынша анықтаймыз,

$$F = \pi (D - a')^2 \cdot L = 3,14 (0,35 - 0,006)^2 \cdot 4 = 0,0928 \text{ м}^2$$

$$F = 4 = 4 = 0,0928 \text{ м}^2$$

2. Дөңгелек нысанды шығу тесіктерінен шығатын ағынның көлденең қимасының гидравликалық радиусын анықтаймыз

$$R_0 = \frac{D - a'}{4} = \frac{0,35 - 0,006}{4} = 0,086$$

$$R_0 = \frac{D - a'}{4} = \frac{0,35 - 0,006}{4} = 0,086$$

3. Бункерлік тиеу құрылғысының орташа өнімділігі бункердің өткізу қабілеттілігі бойынша астық үшін шығындалу коэффициентінің $\lambda = 0,6$ белгілі мәні кезінде (4) және (7) формулалары бойынша анықтаймыз. $\sin \alpha = 1$ шартына және шығындалу жылдамдығына сәйкес

$$v = \sqrt{g \cdot R_0 \cdot \lambda} = \sqrt{9,8 \cdot 0,086 \cdot 0,6} = 1,04 \text{ м/с};$$

$$P_6 = 3600 - 0,75 \cdot 0,0928 - 1,04 = 260 \text{ т/ч.}$$

4. Вагонды маневрлік шығырмен қозғаған кезде тиеу процесінде аралық қосалқы операцияларды орындауға

$$L_B = 14,7$$

$$t_{\text{всп}} = n_L \cdot 60 + 3t_t = 0,18 \cdot 60 + 3 \cdot 1,0 = 4,5 \text{ мин. шығындалады.}$$

Мұнда t_t - жүк түсіру құбырының орнын ауыстыру уақыты.

5. (2) формуласы бойынша бір вагонға жүк тиеу операциясын орындауға кететін орташа уақытты анықтаймыз.

$$q_v \cdot 60 = 65 \cdot 60$$

$$t_{\text{груз}} = P_6 + t_{\text{всп}} = 260 + 4,5 = 19,5 \text{ мин}$$

6. (1) формуласы бойынша бір уақытта тиелетін вагондардың $m=1$ саны кезінде үш вагон-астық тасымалдағышқа жүк тиеуге кеткен уақыттың жалпы шығындарын анықтаймыз.

$$n = 3$$

$$T = t_{\text{подг}} + m \cdot t_{\text{груз}} + t_{\text{закл}} = 3 + 1 \cdot 19,5 + 3 = 64,5 \text{ мин.}$$

2-мысал. Бес вагон-минерал тасымалдағыштан тұратын топқа түйіршіктелген хлорлы калийді тиеу.

Бастапқы деректер

1. Жүк тиеу қоймасынан екі таспалық конвейерлермен берілетін жүк әр минерал тасымалдағышқа аз сыйымдылықты воронкалар мен екі жүк тиеу

науасы арқылы кезекпен тиеледі. Конвейерлердің науалы таспасының ені 630 мм, таспа көкжиекке қарай 100 бұрышпен еңкейтілген.

Таспаның қозғалыс жылдамдығы $v_{лк} = 2$ м/с, хлорлы калийдің тығыздығы $\rho_m = 1,03$ т/м³, қозғалыстағы табиғи еңістің бұрышы $\rho = 20^\circ$. Вагондағы орташа масса $q_v = 64$ т. Өлшеу вагон таразыларында жүк тиеумен бір уақытта орындалады.

Вагонның осі бойынша екі жүк тиеу люгіне бір уақытта жүк тиеледі, одан кейін вагон келесі екі люктің ортасына қарай 4,5 м арақашықтыққа жылжиды. Маневрлік шығырдың қозғалыс жылдамдығы 0,18 м/мин. Автотіркеменің осьтері бойынша вагондардың жалпы ұзындығы $L_v = 13,2$ м.

Дайындық жұмыстары (маневрлік шығырдың тросын бекіту, топтың бірінші вагонындағы бекіткіштерді босату арқылы жүк тиеу қақпаларын ашу, науаларды орнату) 3 мин алады; топтың соңғы вагонымен қорытынды операциялар (науаларды алып тастау, шатырдың қақпа аралығындағы учаскелерін тазалау арқылы жүк тиеу қақпаларын жабу, бекіткіштерді қозғалысқа келтіру, маневрлік шығырдың тросын босату) 4 мин алады.

Есептеу тәртібі

1. Таспалық конвейерлердің өнімділігін анықтайық. Қозғалыстағы жүктің табиғи еңісінің бұрышы $\rho = 20^\circ$; өнімділікті төмендеу коэффициенті конвейердің 100 сн қисаю кезінде $= 0,95$. Таспаның 80%-дық толтырылуы кезінде конвейерде жүк ағыны көлденең қимасының ауданы мына формула бойынша анықталады (3-мысалды қараңыз, 226-бет).

$$G = 0,07089 v^2 (1 + 2,6 \operatorname{tgr} \rho) = 0,07089 \cdot 0,632 (1 + 2,6 \cdot 0,364) = 0,0546 \text{ м}^2.$$

$v = 2$ м/с, $\rho_m = 1,03$ т/м³ және $\eta = 0,95$ кезінде екі таспалық конвейердің өнімділігі

$$P_k = 2 \cdot 3600 F v \rho_m \eta = 2 \cdot 3600 \cdot 0,0546 \cdot 2 \cdot 1,03 \cdot 0,95 = 760 \text{ т/с құрайды.}$$

2. Жүк тиеуге кезектегі вагонды беруге арналған вагондардың қозғалысына, тиеу процесінде оның $l_1 = 4,5$ м қашықтыққа жылжуын ескере отырып:

$$L_v - l_1 \quad \frac{13,2 - 4,5}{60}$$

$$t_{всп} = t_{пер} = 60 v_l = 60 \cdot 0,18 = 0,8 \text{ мин. уақыт жұмсалады.}$$

3. Бір вагонға жүк тиеу операцияларын орындауға кеткен уақыттың орташа шығындарын (2) формула бойынша анықтайық.

$$q_v \cdot 60 \quad \frac{65 \cdot 60}{60}$$

$$t_{груз} = P_k + t_{всп} = 760 + 0,8 = 5,9 \text{ мин.}$$

4. Бес вагон-минерал тасымалдағышқа түйіршіктелген хлорлы калийді тиеуге кеткен уақыттың жалпы шығындарын (1) формула бойынша анықтайық.

$$\frac{n}{T}$$

$$T = t_{подг} + m \cdot t_{груз} + t_{акл} = 3 + 1 \cdot 5,9 + 4 = 36,5 \text{ мин.}$$

Д. Бункерлік үлгідегі арнайы вагондардан жүктерді түсіру мерзімдерін анықтаудың ерекшеліктері

1. Бункерлік үлгідегі арнайы вагондардан сусымалы жүктерді нүктелік түсіру немесе шеп бойынша түсіру үшін жабдықталған қабылдау пункттерінде түсіреді.

Қабылдау пунктінің жарақталуына қойылатын негізгі талап - келіп түскен жүкті орналастыру үшін жеткілікті сыйымдылықты қамтамасыз ету және бункерлік вагондардың құрылымдарындағы механикаландырылған жүк түсірудің артықшылықтарын барынша пайдалану үшін қоймаларға түсірілген жүкті тасымалдауға арналған жоғары өнімді тетіктердің бар болуы.

Жеткілікті қабылдау сыйымдылығы және жабдықтардың жоғары өнімді кешендері болмайтын пункттер үшін жүк түсіруді жүргізуді жеделдетуге, қосалқы операцияларды орындаудың еңбек сыйымдылығын төмендетуге және еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасының барлық талаптарын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін іс-шаралар әзірленеді және іске асырылады.

2. Есептік мерзімде бункерлік үлгідегі вагондардан жүктерді түсіру үшін мына операцияларға уақыт шығындары қосылады:

дайындық операциялары $t_{подг}$ - Вагондарды пайдалану нұсқаулығына сәйкес жүк тиеу люктерінің бір-екі қақпағын ашу, бұл жағдайда жұмысшы вагонның төбесіне шығып бекітпелер мен бекіткіштерді босатады; сығымдалған ауа магистралін қосу (жүк түсіру люктерінің қақпақтарын пневмо басқаруы бар вагондар үшін), қабылдау бункерлерінің үстінен жеңдерді көтеру немесе жүктің шашылуынан қорғауға арналған қорғағыш қаптамаларды ілу (орталық жүк түсіру тесіктері бар вагондарға жүк тиеу кезінде), жүк түсіру люктерін ашу. G уақыт бойынша осы операциялармен қоса дірілдеткіштерді ілу (ал жүкті түсіру процесінде - тікелей жүк түсіру операцияларымен), маневрлік шығырдың тросын бекіту, люктердің жүгін түсіру тетіктерін бекіткіштерді босату жүргізіледі;

қорытынды операциялар $t_{закл}$ - алып жүретін шам немесе бағытталған прожектор қолдану арқылы жүкті тиеу люктері арқылы шанақты ішінен қарап, ұзын сапты қырғышпен немесе басқа әдістермен қабырғалардағы жүктің қалдықтарын тазалау, жүкті тиеу люктерінің қақпақтарын жабу, ысырмалар мен бекіткіштерді жабу. Бұл операциялармен қорғағыш қаптамаларды жинау немесе қорғағыш жеңдерді түсіру, жүк түсіру люктері қақпақтарының күйін тексеру және оларды тазарту операциялары, сондай-ақ дірілдеткіштерді әкету, сығымдалған ауа магистралін ағыту, вагонның рамалары мен арбашаларын үрлеу және тазарту, жүк түсіру люктерін жабу, маневрлік шығырдың тросын алып тастау және басқа операциялар;

жүк түсірудің негізгі операциялары $t_{груз}$ - жүкті түсіру және қажетті жағдайда вагонның жүгін түсіру және сонымен байланысты қосалқы

операциялардың процесінде оны жылжыту (қорғағыш жеңдерді түсіру және кейіннен көтеру немесе жүктің шашылуынан қорғауға арналған қорғағыш қаптамаларды жинау және ілу).

3. Пв бункерлік үлгідегі вагондар үшін жүк түсірудің негізгі операцияларындағы өнімділік бір уақытта ашылатын жүк түсіру люктерінің санына (люктердің өткізу қабілеттілігі) байланысты

$$P_{в} = 3600 Z \cdot g \cdot m \cdot F \cdot l$$

√
2
τ
0

3,2 g R - gm f *kd

формуласы бойынша анықталады.

мұнда z - вагонның бір уақытта ашылатын жүк түсіру люктерінің саны;

um - жүктің тығыздығы, т/м³;

F. - жүк ағынының көлденең қимасының ауданы м², (6) немесе (6') формулаларына сәйкес; F

R - жүк ағынының көлденең қимасының гидравликалық радиусы, м; R = P,

мұнда P- жүк ағыны көлденең қимасының периметрі, м;

^- мерзімнің өту коэффициенті (7) формуласына Б бөліміндегі нұсқауларға сәйкес

to - бөлшектердің арасындағы бастапқы тіркелуді сипаттайтын жылжуға бастапқы кедергі, Па;

f - жүктің ішкі үйкелісінің коэффициенті;

kd - вагоннан шашылған жүк ағынының деформациялану коэффициенті. Бүйірлік люктері бар вагондар үшін kd = 1; астық тасымалдағыш және цемент тасымалдағыш вагондар үшін kd = 0,7: 0,8

Бұдан әрі (2) формуласы бойынша меншік жүк операциясының ұзақтығы анықталады.

Жүктің физика-механикалық қасиеттері туралы деректерді таңдауды бағыттау үшін жалпы жүктердің негізгі түрлерінің сипаттамасы бар кесте келтірілген.

1-мысал. Вагон-цемент тасымалдағыштан түйіршіктелген аммиак селитрасын түсіру.

Бастапқы деректер

Қабылдау рельс асты бункерлеріне бір уақытта вагонның жүк түсіру люктерінің екі жұбынан жүк түсіріледі. Жүк әр бункерден қойманың негізгі аралығына таспалық конвейерлермен тасымалданады. Аммиак селитрасының

тығыздығы $\rho = 0,88 \text{ т/м}^3$, түйіршіктердің көлемі $a = 3 \text{ мм}$ артық емес. Бастапқы, жылжуға кедергі $t_0 = 0$, мерзімнің өту коэффициенті $\alpha = 0,55$, ішкі үйкелу коэффициенті $f = 0,83$. Вагонның тікбұрышты жүк түсіру люгінің көлемі $A = 0,4 \text{ м}$; $B = 0,5 \text{ м}$. Жүк ағынының деформациялану коэффициенті $k_d = 0,8$.

Вагонның тиелуінің техникалық нормасы $q_v = 44 \text{ т}$ Маневрлік шығыр тросының қозғалыс жылдамдығы $v_l = 0,12 \text{ м/с}$. Бір вагоннан жүк түсіруге кеткен уақыт шығындарын анықтаймыз.

Дайындық операциялары - екі жүк тиеу люгін ашу үшін үстіңгі алаңқайдан вагонның төбесіне шығу және онымен қоса жасалатын рельс асты бункерінің қабылдау жеңдерін көтеру және жүк түсіру люктерін штурвалдармен ашу операциялары 4 минут алады.

Жүк түсірудің негізгі операциясы жүкті бір уақытта вагонның төрт ашық люгі арқылы төгу кезінде жүзеге асырылады $z = 4$.

Қорытынды операциялар (вагон төбесіне шығу, вагонның ішінен шанақты қарап тексеру, құлыптық құрылғыны қимылға келтіру және олармен қоса берілген қабылдау қорғау жеңдерін түсіру операциялары арқылы жүк тиеу люктерін жабу, қақпақтарды алдын ала қарап тексеру мен тазалау және штурвалдарға бекіткіштерді қою арқылы жүк тиеу люктерін жабу) 7 мин. алады.

Жүктің физика-механикалық қасиеттері

Жүктердің атаулары	Тығыздық, т/м^3		Ішкі үйкеліс коэффициенті	Қозғалыстағы табиғи еңістік бұрышы, град	Сақтау кезіндегі жатып қалу	Ығысуға бастапқы кедергі, Па
	еркін үйілген жүктің	төменгі қабаттың				
Аммиак селитрасы...			0,83		Ылғалды ортада қатты,	
Түйіршіктелген карбамид...	0,86-	0,89-	0,76		ал құрғақта - аз басылып қалады	100
Түйіршіктелген аммоний сульфаты...	0,72	1,10	1,38		Басылып қалмайды "	0
Натрий селитрасы...	0,78	0,86	-	30	" "	0
Хлорлы аммоний.....	0,71	0,77	1,19	28	Аз басылып қалады "	50
Түйіршіктелген кальций селитрасы...	1,25	0,77	1,15	35	" "	50
Ұнтақ тәріздес хлорлы калий2....	0,72	2,09	1,1	44	" " Басылып қалады	50
Түйіршіктелген хлорлы калий.....	1,48	1,2	0,93	39	" "	200
. Калийлі араласқан кристалл тәріздес тұз.....	1,1	1,17	-	41	Аз басылып қалады " " "	50
Кристалл тәріздес калий сульфаты....	1,08	1,23	0,72	38	" " "	50
Калий-магнезия....	1,06	1,14	0,93-	35	" " Басылып қалады	50
Жай супер- фосфат 2... "	1,05	1,1	1,05	33	" "	50
" "	1,0	1,1	1,05	33	Аз басылып қалады	200
косарланған түйіршектелген....	1,19	1,26	1,07	26	Аз басылып қалады	100
" аммониланған 2...	1,1	1,21	0,81-	34	Басылып қалады	-
Аммофос түйіршіктелген.....	1,2	1,26	0,9	35	Басылып қалады	100
	0,87	0,92	-	30	Басылып қалады	100

Диаммоний фосфат	0,89	0,93	0,6-	22	Аз басылып	200
түйіршіктелген....	1,58	1,7	0,65	26	қалады	100-
Апатитті концентрат, ұнтақ.....	1,1	1,26	0,6-	20	Орташа	200
Нефелинді концентрат, ұнтақ.....	1,02	1,07	0,85	23	басылып	100
Ұнтақ тәріздес балшық-топырақ	0,8-	1,0-	0,55	20	қалу	100
.....	1,2	1,4	0,52-		" "	150
Ұсақкесекті және ұнтақ тәріздес гипс..... Цемент.....	0,9	1,6	0,82		Тығыздалады	
			0,5-		" "	
			0,84		Аз басылып	
					қалады " "	

¹ Басылып қалмайтын жүктер үшін жылжуға бастапқы кедергі

$t_0 = 0$ қабылданған

2 Вагон-хопперлерде тасымалдауға ұсынылмайды.

Есептеу тәртібі

1. (6) формуласы бойынша вагонның бір шығару люгінен жүк ағынының көлденең қимасының ауданын анықтаймыз:

$$F = (A - a') (B - a') = (0,4 - 0,003) (0,5 - 0,003) = 0,197 \text{ м}^2 = 0,2 \text{ м}^3.$$

2. Ағынның көлденең қимасының гидравликалық радиусын анықтаймыз.

$$R = P = \frac{F}{2(0,4 - 0,003) + 2(0,5 - 0,003)} \approx 0,11 \text{ м.}$$

3. (10) формула бойынша вагонның төрт люгі арқылы жүк түсірудің орташа өнімділігін анықтаймыз.

$$P_{\text{в}} = 3600 Z$$

γ
мF

λ
 $\sqrt$

$\frac{2}{\tau}$
0

$$3,2 \text{ г R} -$$

γ

$$m f * k_{\text{д}} =$$

$$= 3600 * 4 * 0,88 * 0,2 * 0,55$$

$\sqrt$

$$3,2 * 9,81 * 0,11 * 0,8 = 2072 \text{ т/с.}$$

4. (2) формула бойынша вагонның төрт люгі арқылы жүк түсірудің негізгі операциясын орындауға орташа уақытты анықтаймыз.

$$q_v \cdot 60 \cdot 44 \cdot 60$$

$$t_{\text{груз}} = P_v = 2072 = 1,27 \text{ мин.}$$

5. Бір вагонның жүгін түсіруге уақыттың жалпы шығындары

n

$$T = t_{\text{подг}} + n \cdot t_{\text{груз}} + t_{\text{закл}} = 4 + 1,27 + 7 = 12,3 \text{ құрайды.}$$

Уақыттың осы шығындарынан ала отырып рельс асты бункерлерінен жүктерді әкететін және оларды қоймаға тасыйтын таспалы конвейерлердің сомалық өнімділігі белгіленеді.

2-мысал. Химзауыттың жүк түсіру пунктінде апатитті концентратты вагон-минерал тасымалдағыштардан түсіру.

Бастапқы деректер

Апатитті концентрат жүкті түсіруге (түсіріп босатуға) жүкті түсіру шебінің ұзындығына сәйкес бөлек берулерге бөлінетін маршруттармен беріледі (11 вагон-минерал тасымалдағыштармен). Бүйірлік траншеялар сыйымдылығы бойынша тұтас маршруттың жүгін түсіру үшін жеткілікті. Сығымдалған ауа магистраліне бір уақытта он бір вагонның барлығы қосылады.

Дайындық операциялар (сығымдалған ауа магистралі шлангтерінің қосу, бекіткіштерді босату, дірілдеткіштерді ілу, үш жүрісті крандардың кезекті бұрылысы және бірінші төрт вагондағы жүк түсіру люктерінің қақпақтарын ашу) 2 мин алады. Бұл дайындық операцияларымен жүк түсіру (түсіру) шебінің бойымен жабдықталған және өтпелі көпіршелермен жабдықталған үстіңгі алаңқайдан вагондардың төбелеріне шығу, вагонды пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес әр вагонның екі жүк тиеу люгін ашу операциялары толық қоса жасалады.

Қорытынды операциялар (үш жүрісті крандардың бұрылысы, және жүк түсіру люктерінің қақпақтарын жабу, бекіткіштерді қимылға келтіру және шлангтерді ағыту, дірілдеткіштерді алып тастау) 2,5 мин алады. Осы қорытынды операциялармен бір уақытта вагондардың төбесіне шығу, ашық жүк тиеу люктері арқылы карап тексерумен жүк түсірудің толықтығын тексеру, жүк тиеу люктерін жабу және құлыптық құрылғыны бекіту.

Апатитті концентраттың тығыздығы $\rho_m = 1,6 \text{ т/м}^3 = 1600 \text{ кг/м}^3$. Бұл ұсақ шашылмалы ұнтақ, жылжуға бастапқы кедергі $t_0 = 200 \text{ Па}$, ішкі үйкеліс коэффициенті $f = 0,65$; вагон люгінің тесігінен ағып кету коэффициенті $\alpha = 0,25$. Вагондағы жүктің массасы $q_v = 64 \text{ т}$. Люктерден төгу кезінде жүк ағынының деформациялану коэффициенті $k_d = 1$.

Жүк түсіру шебіне вагондарды бір рет берудің жүгін түсіруге есеп жүргіземіз.

Есептеу тәртібі

1. Ағынның қимасын люк тесіктерінің қимасына тең етіп қабылдай отырып, төрт жүк түсіру люктері арқылы жүк түсірудің өнімділігін $0,84 * 2,382 = 2,0 \text{ м}^2$ және бір люктен көлденең ағынның гидравликалық радиусын (10) формула бойынша анықтаймыз

$$F = 0,84 * 2,382.$$

$$R = P = 2 * 0,84 + 2 * 2,382 = 0,31 \text{ м};$$

$$P_{\text{в}} = 3600 * 4 * 1,6 * 2,0 * 0,25$$

√

$$2 * 200$$

$$3,2 * 9,81 * 0,31 - 1600 * 0,6 * 1 = 35 \text{ 136 т/с.}$$

2. (2) формула бойынша жүк түсірудің негізгі операциясын орындауға кеткен уақыт шығындары

$$q_{\text{в}} * 60 \text{ 64} * 60$$

$$t_{\text{груз}} = P_{\text{в}} + t_{\text{всп}} = 35 \text{ 136} = 0,11 \text{ мин. құрайды}$$

Сондықтан жүк түсірудің негізгі операциясымен қоса жасалатын жүк түсірудің негізгі операциясының есептік операциясы ретінде дірілдеткішті ілу және оның жұмыс істеу уақытын $t_{\text{всп}} = 2 \text{ мин.}$ қабылдаймыз.

3. Берілген жағдайларда 11 вагоннан тұратын топтан апатитті концентратты түсіруге кететін жалпы уақытты (1) жалпы формула бойынша анықтаймыз

$$n \text{ 11}$$

$$T = t_{\text{подг}} + m t_{\text{груз}} + t_{\text{закл}} = 2 + 4 * 2 + 2,5 = 10,0 \text{ мин.}$$

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
20-қосымша

Жүктерді механикаландырылмаған тәсілмен тиеудің технологиялық уақыты

1-кесте

(сағат және мин)

Р/с №	Жүк атауы	Төрт осьті вагондарға тиеу кезінде	
		Жабық және изотермиялық	Ашық

1	Ыдыстық және даралық жүктер	2.15	2.15
2	Төменде аталғандардан басқа ақтарма және үйінді тасымал данатын жүктер:	3.40	3.10
	а) алебастр, гипс, әк, бор, минералды тыңайтқыштар, цемент.	4.30	-
	б) банкалар, шыны құмыралар, құмыралардағы су, қыш және шыны ыдыстар	5.25	-
	в) малтатас, топырақ, құм, қиыршықтас	3.10	2.15
	г) доломит, құрылыс тасы, кокс, түрлі кендер, тас көмір, флюстер	3.10	2.15
	д) отқа төзімді фасондық бұйымдар	4.30	-
	е) түрлі кірпіш.	3.40	2.40
3	Металл	3.40	3.10
4	Автомобильдер, тракторлар, жүріп тұрған ауыл шаруашылық және басқа машиналар	-	1.20
5	Орман жүктері мен отын.	3.10	3.40
6	Құстар бір ярусқа тиеу кезінде, екі ярусқа тиеу кезінде	0.55	-
		1.50	-
7	Ет ораусыз: суытылған	2.00	-
	вагонға мына мөлшерде тиеу кезінде мұздатылған: 30 т-ға дейін;	3.00	-
	30 т-дан артық.	4.00	-

Жүктерді механикаландырылмаған тәсілмен түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

2-кесте

Р/с №	Жүктің атауы	Төрт осьтілерден түсіру кезінде	
		вагондардан сағ және мин.	жабық және изотермиялық
1.	Ыдыстық және даралық жүктер	2.15	
2.	Төменде аталғандардан басқа ақтарма және үйінді тасымалданатын жүктер:	3.10	2.15 2.40
	а) алебастр, гипс, әк, бор, минералды тыңайтқыштар, цемент		
	б) банкалар, шыны құмыралар, құмыралардағы су, қыш және шыны ыдыстар	4.05	-
	в) малтатас, топырақ, құм, қиыршықтас		
	г) доломит, құрылыс тасы, кокс, түрлі кендер, тас көмір, флюстер	5.25	-
		2.15	1.20
		2.40	1.50

	д) отқа төзімді фасондық бұйымдар	3.40	-
	е) түрлі кірпіш	3.10	2.40
3.	Металл	3.10	2.40
4.	Автомобильдер, тракторлар, жүріп тұрған ауыл шаруашылық және басқа машиналар	-	0.30
5.	Орман жүктері мен отын	3.10	3.10
6.	Құстар бір ярусқа тиеу кезінде	0.30	--
	екі ярусқа тиеу кезінде	0.55	--
7.	Ет ораусыз: Суытылған.	2.00	--
	мұздатылған, вагонға мына мөлшерде тиелген: 30 т-ға дейін;	3.00	--
	30 т-дан артық	4.00	--

Механикаландырылған тәсілмен тиеудің технологиялық уақыты.

3-кесте

Ыдысты-бумалы жүктерді табандықтарды қолданып немесе табандықтарсыз пакеттелінген жүк көтергіштігі 1,5 т-ға дейінгі тиегіштермен тиеудің, түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты (бір жабық вагонға арналған сағатта)

Р/с №	Жүктердің атауы	Пакеттерді таратумен	Пакетпен
1	қаптардағы және қанарлардағы жүк, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,43	0,71
2	31-50"	1,31	0,65
3	51 кг және артық	1,16	0,58
4	Бумалардағы, теңдердегі, ашық және жабық жәшіктердегі бидондардағы, қораптардағы, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,62	0,81
5	31-50"	1,46	0,73
6	51-80"	1,40	0,70
7	81-100"	1,36	0,68
8	101 кг және артық	1,43	0,71
9	Домалатқыш-кеспекті жүк, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,62	0,81
10	31-50"	1,54	0,77

11	51-80"	1,18	0,59
12	81-120"	0,91	0,46
13	121-300"	1,00	0,50
14	Өртүрлі ыдыстағы құрамалы және шағын партиялы жүктер	1,77	0,88
15	Химиялық жүктер Қаптарда, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,71	0,85
16	31 кг және артық	1,60	0,80
17	Жәшіктерде, массасы: 30 кг-ға дейін	2,00	1,00
18	31-50"	1,82	0,91
19	51-80"	1,68	0,84
20	81 кг және артық	1,65	0,82
21	Кеспектерде және барабандарда, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,94	0,97
22	31-50"	1,71	0,86
23	51-80"	1,40	0,70
24	81-120"	1,30	0,65
25	121 кг және артық	1,36	0,68

4-кесте

Ауыр салмақты жүктерді, контейнерлерді, металдарды және металл бұйымдарын крандармен және ілмек түріндегі жүк қармауыш құралдары бар автотиегіштермен тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

Р/с №	Жүктердің атауы	Жүктердің саны	консольсіз төрт тағанды электр крандармен		Екі консольды төрттағанды Электр крандармен		Көпірлік Электрокрандармен			Бу крандарымен және теміржол жүрісіндегі ДВС-ты крандар		Авто-тиегіштер мен автокрандар	
			Жүк көтергіштігі, т										
			5 дейін	5 дейін	7,5-тен 10 дейін	5 дейін	6-дан 10 дейін	6-дан 25 дейін	3-тен 5 дейін				
1	Барлық үлгідегі тиелген және бос контейнерлер	8 дана	0,37	0,29	0,29	0,26	0,26	0,29			0,53		
		10 "	0,45	0,36	0,36	0,32	0,32	0,36			0,67		
		12 "	0,55	0,43	0,43	0,39	0,39	0,43			0,80		
2	Жәшіктердегі және бумаланбаған жүктер Орын массасы 3 т-ға дейін	40 т дейін	1,26	1,09	1,00	0,96	0,86	1,14			0,92		
		40 т және аса	1,58	1,36	1,25	1,20	1,07	1,43			1,15		

3	Сондай орын массасы 3-тен 6-т-ға дейін	40 т. дейін	0,76	0,67	0,63	0,62	0,57	0,71	0,75
		40 т. және аса	0,95	0,83	0,79	0,77	0,72	0,88	0,94
4	Барабандағы кабель және арқан, орын массасы 3-т-ға дейін	40 т. дейін	1,17	1,00	0,86	0,80	0,73	1,06	0,86
		40 т. және аса	1,46	1,25	1,07	1,00	0,91	1,33	1,07
5	Сондай орын массасы 3 т және артық	40 т. дейін	0,73	0,63	0,60	0,57	0,53	0,65	0,72
		40 т. және аса	0,91	0,79	0,75	0,71	0,67	0,81	0,89
6	металл және асбоцемент құбырлар, Бумадағы сортты металл	25 т. дейін	0,94	0,88	0,83	0,79	0,68	0,88	0,77
		25 т. және аса	1,31	1,23	1,17	1,10	0,95	1,24	1,07
7	Рельстер, арқалықтар, швеллерлер, жайматабақ металл	40 т. дейін	1,33	1,14	1,07	1,00	0,92	1,20	1,01
		40 т. және аса	1,67	1,43	1,33	1,25	1,15	1,50	1,26

5-кесте

Металды электромагниттік тақтамен жабдықталған крандармен тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

№ р/с	Жүктің атауы	Вагондағы жүктің массасы, т	
		40 кем	40 және аса
1.	Құйымдардағы металл.	0,80	1,00
2.	Металл сынығы жаншылған (пакеттермен)	0,59	0,89
3.	жаншылмаған	0,86	1,29

6-кесте

Ақтарма жүктерді тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

№ р /с	Жүктің атауы	Жебелі крандармен және сыйымдылығы 1,5 м ³ грейфері бар кран-экскаваторлармен	
		Үсті ашық вагонға	платформаға
1	Ірі кесекті түрлі көмір, жанғыш тақтатастар, отындық түрлі брикеттер, кокс	0,84	-
	Ұсақ түрлі көмір	0,78	-
	Шымтезек	0,98	-
	Түрлі құм	0,71	0,60

Малтатас, қиыршықтас, малтатас, түрлі кен	0,96	0,83
Тас көмір және түйіршіктелген қож, құрғақ балшық	1,08	0,94

Ескерту. 1. Жебелі крандарды және сыйымдылығы 2 м³ грейфері бар кран-экскаваторларды пайдалану кезінде тиеу мерзімі 10%-ға, сыйымдылығы 2,5 м³ грейферлермен - 20%-ға және с.с қысқарады.

2. Қалақтармен жабдықталған экскаваторлармен тиеу мерзімдері **2-қосымшада** келтірілген Әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес есептеледі.

7-кесте

Ақтарма жүктерді грейферлермен жабдықталған порталды және басқа крандармен тиеудің технологиялық уақыты

(бір үсті ашық вагонға бір сағат)

№ р/с	Жүктердің атауы	Грейфердің сыйымдылығы, м ³	Бір үсті ашық вагонды тиеу мерзімдері, сағат
1	Кокс	2	0,53
		3	0,42
		4	0,35
		5	0,31
		6	0,27
2	Кокс майдасы	2	0,44
		3	0,34
		4	0,29
		5	0,25
		6	0,23
3	Ірі кесекті түрлі тас көмір, отындық кесекшелер, жанғыш тақтатастар	2	0,47
		3	0,37
		4	0,31
		5	0,27
		6	0,24
4	Ұсақ тас көмір	2	0,42
		3	0,32
		4	0,27
		5	0,24
		6	0,21
5	Марганец рудасы	2	0,28
		3	0,22
		4	0,19

8-кесте

Орман материалдарын жүк ілмегімен жабдықталған крандардың негізгі үлгілерімен тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

№ р/с	Жүктердің атауы және вагондардың түрі	Жүк көтергіштігі 5 т-ға дейінгі консольсыз төрттағанды электр кранмен	Жүк көтергіштігі 5 т-ға дейінгі екі доңғалақты төрттағанды электр кранмен	Жүк көтергіштігі 7,5 т-дан 10 т-ға дейінгі екі доңғалақты төрттағанды электр кранмен	Жүк көтергіштігі 5 т-ға дейінгі көпір электр кранымен	Жүк көтергіштігі 6-дан 10 т-ға дейінгі көпір электр кранымен	Жүк көтергіштігі 6-дан 25 т-ға дейінгі темір жолмен жүретін, бу және ДВС-ы бар кранмен, жүк көтергіштігі 10 т-ға дейінгі кранмен	жүк көтергіштігі 3-тен 5 т-ға дейінгі автотиегішпен ,автокранмен
	Платформа							
	Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланып							
1	Түрлі жұмыр ағаш	1,63	1,49	1,28	1,37	1,23	1,41	1,10
2	Түрлі кесілмелі материалдар	1,74	1,61	1,38	1,48	1,32	1,51	1,23
	Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланбай							
3	Түрлі жұмыр ағаш	1,40	1,30	1,12	1,20	1,07	1,22	0,96
4	Түрлі кесілмелі материалдар	1,37	1,27	1,09	1,17	1,05	1,20	0,97
	Үсті ашық вагон Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланып							
5	Түрлі жұмыр ағаш	0,99	0,90	0,78	0,84	0,75	0,86	1,00
6	Түрлі кесілмелі материалдар	1,26	1,16	1,00	1,07	0,95	1,10	1,09

	Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланбай							
7	Түрлі жұмыр ағаш	0,86	0,79	0,68	0,73	0,65	0,75	0,87
8	Түрлі кесілмелі материалдар	0,98	0,90	0,78	0,83	0,74	0,86	0,85

9-кесте

Үйілме астық жүктерді тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

	Жүктердің атауы	Тиеу босатқыш құбырлар арқылы	
		50 т/с-ға дейін	50 т/с-тан аса
1	Ауыр салмақты астық (қара бидай, бидай, жүгері және т.б.)	0,67	0,57
2	Жеңіл салмақты астық (сұлы, арпа және т.б.)	0,50	0,45
3	Күнбағыс, мақта тұқымдары, кебек, қатаң мал азығы	0,74	0,67

10-кесте

Орман жүктерін жебелік кранмен, шымтезекті - МОГЭС шымтезек тиегішімен боксит кенін - ЭКГ-4-61 экскаваторымен тиеудің технологиялық уақыты

Р/с №	Механизмдердің атауы	Жүктердің атауы	Бір төрт осьті вагонды тиеу мерзімдері, сағат	
			Үсті ашық вагонға	платформаға
1.	Жүк көтергіштігі 5 т рельспен жүретін жебелік құрылыс-құрастыру краны	Жұмыр және кесілген барлық көлемдегі және тұқымды құрылыс және өңдеу ағашы. Бекіту ағашы: Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланып Тиеудің жоғарғы тарылған бөлігінің кескінін пайдаланбай	1,22 0,89	1,45 1,09
2.	Өнімділігі 400 т/сағ МОГЭС жүйесінің шымтезек тиегіші	Түрлі шымтезек	0,1	-
3.	Қалағының сыйымдылығы 4 м3 КГ-4-61 экскаваторы	Боксит кені	0,08	-

11-кесте

Автомобильдерді өз жүрісімен екі ярусты платформаға тиеудің технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Бір платформаны тиеу мерзімі, сағ.
Жеңіл автомобильдер	0,25

12-кесте

Шымтезекті ТПП-0(1) шымтезек тиегішімен қайта тиеудің технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Бір вагонды тиеу мерзімі	
	Үсті ашық вагон	Ернеулері ұзартылған үсті ашық вагон
Шымтезек	0,17	0,22

13-кесте

Шымтезекті ТПП-0(1) шымтезек тиегішімен арнайы вагон-шымтезек тасығышқа қайта тиеудің технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Бір арнайы вагон-шымтезек тасығышты тиеудің мерзімі, сағ.
Шымтезек	0,4

14-кесте

Вагондардың шеп бойынша орын ауыстыруы кезінде төрт осьті вагонға экскаватормен қиыршықтас тиеудің технологиялық уақыты (мин)

П	Экскаваторлар үлгісі	Шөміштердің сыйымдылығы, м ³	Платформалар		Үсті ашық вагон	
			маневрлік құрылғылармен	маневрлік локомотивтермен	маневрлік құрылғылармен	маневрлік локомотивтермен
1	Э-2001, Э-2002	2	8,5	8,0	11,8	11,2
2	Э-2005	2,25	7,6	7,1	10,6	10,0
3	Э-2503, Э-2505	2,5	6,9	6,4	9,6	9,0
4	СЭ-3	3	5,8	5,3	8,1	7,5
5	ЭКГ-4	4	4,7	4,2	6,6	6,0
6	ЭКГ-4,6	4,6	4,0	3,5	5,6	5,0

15-кесте

Астық жүктерін тиеудің технологиялық уақыты (бір жабық вагонға арналған сағатта)

Жүктің атауы	Өнімділігі 180 т/сағ ШВЗ вагон түсіргішпен	Өнімділігі 140 т/сағ УВЗ-100 вагон түсіргішпен
Түрлі астық	0,53	0,56

Механикаландырылған тәсілмен тиеудің технологиялық уақыты.

16-кесте

Ыдысты-бумалы жүктерді табандықтарды қолданып немесе табандықтарсыз пакеттелінген жүк көтергіштігі 1,5 т-ға дейінгі тиегіштермен, түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты (бір жабық вагонға арналған сағатта)

Р/с №	Жүктердің атауы	Пакеттерді таратумен	Пакеттермен
1	қаптардағы және қанарлардағы жүк, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,43	0,71
2	31-50 "	1,31	0,65
3	51 кг және артық	1,16	0,58
4	Бумалардағы, теңдердегі, ашық және жабық жәшіктердегі бидондардағы, қораптардағы, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,62	0,81
5	31-50 "	1,46	0,73
6	51-80 "	1,40	0,70
7	81-100""	1,36	0,68
8	101 кг және артық	1,43	0,71
9	Домалатқыш-кеспекті жүк, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,62	0,81
10	31-50 "	1,54	0,77
11	51-80 "	1,18	0,59
12	81-120 "	0,91	0,46
13	121-300 "	1,00	0,50
14	Өртүрлі ыдыстағы құрамалы және шағын партиялы жүктер	1,77	0,88
15	Химиялық жүктер Қаптарда, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,71	0,85
16	31 кг және артық	1,60	0,80
17	жәшіктердегі, массасы: 30 кг-ға дейін	2,00	1,00
18	31-50 ""	1,82	0,91
19	51-80 ""	1,68	0,84

20	81 кг және артық	1,65	0,82
21	Кеспектерде және барабандарда, орын массасы: 30 кг-ға дейін	1,94	0,97
22	31-50 ""	1,71	0,86
23	51-80 ""	1,40	0,70
24	81-120""	1,30	0,65
25	121 кг және артық	1,36	0,68

17-кесте

Ауыр салмақты жүктерді, контейнерлерді, металдарды және металл бұйымдарын крандармен және ілмек түріндегі жүк қармауыш құралдары бар автотиегіштермен түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

Р/с №	Жүктердің атауы	Жүктердің саны	консольсіз төрт тағанды электр крандармен		Екі консольды төрттағанды Электр крандармен		Көпірлік Электрокрандармен			Бу крандарымен және теміржол жүрісіндегі ДВС-ты крандар		Автотиегіштер мен автокрандар		
			Жүк көтергіштігі, т											
			5 дейін	5 дейін	7,5-тен 10 дейін	5 дейін	6-дан 10 дейін	6-дан 25 дейін	3-тен 5 дейін					
1	Барлық үлгідегі тиелген және бос контейнерлер	8 дана	0,37	0,29	0,29	0,26	0,26	0,29			0,53			
		10 "	0,45	0,36	0,36	0,32	0,32	0,36			0,67			
		12 "	0,55	0,43	0,43	0,39	0,39	0,43			0,80			
2	Жәшіктердегі және бумаланбаған жүктер Орын массасы 3 т-ға дейін	40 т дейін	1,26	1,09	1,00	0,96	0,86	1,14			0,92			
		40 т. және аса	1,58	1,36	1,25	1,20	1,07	1,43			1,15			
3	Массасы сондай 3-тен 6-т-ға дейін	40 т дейін	0,76	0,67	0,63	0,62	0,57	0,71			0,75			
		40 т. және аса	0,95	0,83	0,79	0,77	0,72	0,88			0,94			
4	Барабандағы кабель және арқан, орын массасы, 3-т-ға дейін	40 т. дейін	1,17	1,00	0,86	0,80	0,73	1,06			0,86			
		40 т. және аса	1,46	1,25	1,07	1,00	0,91	1,33			1,07			
		40 т. дейін	0,73	0,63	0,60	0,57	0,53	0,65			0,72			

5	Массасы сондай 3 т және одан аса	40 т. және аса	0,91	0,79	0,75	0,71	0,67	0,81	0,89
6	металл және асбоцемент құбырлар, байламдағы сортты металл	25 т. дейін	0,94	0,88	0,83	0,79	0,68	0,88	0,77
		25 т. және аса	1,31	1,23	1,17	1,10	0,95	1,24	1,07
7	Рельстер, арқалықтар, швеллерлер, жайма металл	40 т. дейін	1,33	1,14	1,07	1,00	0,92	1,20	1,01
		40 т. және аса	1,67	1,43	1,33	1,25	1,15	1,50	1,26

18-кесте

Металды электромагниттік тақтамен жабдықталған крандармен тиеудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

Р/с №	Жүк атауы	Вагондағы жүктің массасы, т	
		40 кем	40 және аса
1.	Кұйымдардағы металл	0,80	1,00
2.	Металл сынығы жаншылған (пакеттермен)	0,59	0,89
3.	>> жаншылмаған	0,86	1,29

19-кесте

Ақтарма жүктерді грейферлермен жабдықталған порталды және басқа крандармен түсірудің технологиялық уақыты (бір вагонға арналған сағатта)

№ р/б	Жүктердің атауы	Грейфердің сыйымдылығы, м ³	Бір үсті ашық вагонды тиеу мерзімдері, сағат
1	Кокс	2	0,70
		3	0,52
2	Кокстық ұсақ-түйек	2	0,58
		3	0,44
3	Көмір, тас көмір, ірі кесекті түрлі, отын брикеттері, жанатын сланц	2	0,63
		3	0,48
4	Ұсақ тас көмір	2	0,54
		3	0,42
5	Марганец рудасы	2	0,38
		3	0,32

20 кесте

Үйілмелі жүктерді түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

№ р/ с	Жүктердің атауы	Биіктігі 1 метрден асатын жоғарылатылған жолдарда және эстакадаларда, қабылдау бункерлерінде және траншеяларда (сағатына шеп бойынша үсті ашық вагондардың тобына толығымен)		Жебе крандармен және сағатына сыйымдылығы 1,5 м ³ грейферлері бар экскаватор-крандармен	
		Бір жағына	Екі жағына	Бір үсті ашық вагонға	Бір платформаға
1	Түрлі ұсақ көмір, қоңыр көмірден басқа	0,52	0,35	0,88	-
2	Түрлі ірі кесекті көмірлер (қоңыр көмірден басқа), кокс, түрлі отындық брикеттер	0,67	0,43	0,97	-
	Соның ішінде антрацит-тақташа	0,90	0,52	-	-
3	Түрлі қоңыр көмір	-	0,86	0,97	-
4	Шымтезек	0,85	0,42	1,18	-
5	Түрлі шлак	1,05	0,63	1,26	1,11
6	Түрлі құм	0,45	0,29	0,81	0,69
7	Қиыршық тас, ұсақталған тас, түрлі руда	0,52	0,32	1,11	1,00
8	Қант қызылшасы және басқа тамыр жемістер	-	0,52	-	-

Ескертулер. 1. Жебе крандарды және сыйымдылығы 2 м³ грейферлері бар экскаватор-крандарды пайдаланған ретте түсіру мерзімі 10%-ға азаяды;

сыйымдылығы 2,5 м³ грейферлермен - 20 %-ға азаяды.

2. Ожаулармен жабдықталған экскаваторлармен түсіру мерзімдері 2 қосымшада келтірілген әдістемелік нұсқауларға сәйкес есептеледі.

3. түсіру мерзімі енгізілген ($t_{\text{дайынд}} + t_{\text{қорытынд}}$) және тең болады: 0,1 сағ. – жебе крандарды және кран-экскаваторларды пайдаланғанда; 0,12 сағ. – көтеріңкі жолдарда (екі жаққа); 0,15 сағ. - көтеріңкі жолдарда (бір жаққа);

4. ақтарма жүктерді орташа тәуліктік түсіру қоса алғанда үш вагонға дейін болатын кәсіпорындар үшін вагондардың ірілендірілген тобы немесе маршруты келіп түскенде, үсті ашық вагондарды төменгі люктері арқылы түсіру мерзімі шепте бір мезгілде орналасқан вагондар санына (үштен аса) пропорционал өседі. 3 вагонға дейін № 20 кесте бойынша, 4-тен 6 вагонға дейін аталған мерзімдер екі есе өседі, 7-ден 9 вагонға дейін – үш есе өседі, ары қарай сол тәрізді, бұл ретте вагондардың берілген партиясы үшін мерзім жалпы алғанда, осындай жүгі бар

вагонды түсірудің механикаландырылған тәсілі үшін белгіленген мерзімнен аспауы тиіс.

21 кесте

Ағаш материалдарын жүк ілмегімен жабдықталған крандардың негізгі түрлерімен түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты (бір вагонға сағатына)

№ р/с	Жүктердің атауы және вагондардың тегі	Жүккөтергіштігі 5 тоннаға дейінгі консольсыз төрттағанды электркраммен	Жүккөтергіштігі 5 тоннаға дейінгі екі консольды төрттағанды электркраммен	Жүккөтергіштігі 7,5 тоннадан 10 тоннаға дейінгі екі консольды төрттағанды электркраммен	Жүккөтергіштігі 5 тоннаға дейінгі көпірлік электр краммен	Жүккөтергіштігі 6 тоннадан 10 тоннаға дейінгі көпірлік электр краммен	Теміржо жүрісінд краммен жүккөтер 6 тоннад тоннаға д ДВС бар краммен жүккөтер 10 тонн дейінгі порталд краммен
	Платформа						
	Тиеудің кескінінің жоғарғы тарылтылған бөлігін пайдаланумен						
1	Түрлі дөңгелек ағаш	1,24	1,14	0,98	1,06	0,95	1,09
2	Түрлі ағаш материалдары	1,33	1,23	1,06	1,14	1,02	1,17
	Тиеудің кескінінің жоғарғы тарылтылған бөлігін пайдаланусыз						
3	Түрлі дөңгелек ағаш	1,08	0,99	0,86	0,92	0,83	0,94
4	Түрлі ағаш материалдары	1,05	0,97	0,84	0,90	0,81	0,92
	Ашық вагон						
	Тиеудің кескінінің жоғарғы тарылтылған						

	бөлігін пайдаланумен						
5	Түрлі дөңгелек ағаш	1,33	1,23	1,06	1,14	1,01	1,17
6	Түрлі ағаш материалдары	1,63	1,50	1,26	1,39	1,24	1,44
	Тиеудің кескінінің жоғарғы тарылтылған бөлігін пайдаланусыз						
7	Түрлі дөңгелек ағаш	1,16	1,07	0,92	0,99	0,88	1,01
8	Түрлі ағаш материалдары	1,27	1,17	0,98	1,08	0,97	1,12

22 кесте

Үйілмелі астық жүктерін түсіру (босатудың) технологиялық уақыты (бір жабық вагонға сағатына)

№ р/с	Жүктердің атауы	Өнімділігі 100 т/сағ және одан да көп вагон-жүк түсіруші	Механикалық қосарланған ВНИТО күректері	ИРМ6, ИРМ7 инерциялық вагон жүк түсірушілері
1	Түрлі астық (қара бидай, бидай, арпа, сұлы және басқалары)	0,64	0,80	0,32
2	Күнбағыс, мақта ұрықтары, кебек, құрама жем	0,63	0,78	-
3	Собықтағы жүгері	0,66	0,82	-

23 кесте

Жүктерді арнайы механизмдермен түсіру (босатудың) технологиялық уақыты (бір вагонға сағатына)

№ р/с	Жүктердің атауы	Түрлі типтегі вагонқотарғыштармен	С-4492492492* элеваторлық ожаулық жүк түсірушілермен
1	Түрлі көмірлер, металлургиялық әк тас, қиыршық тас, құм, ұсақталған тас	0,06	0,30
2	Түрлі руда	0,07	-

24 кесте

Екі ярусты арнайы платформадан автомобильдерді өз жүрісімен түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Төрт кіндікті бір вагонды түсірудің уақыты, мин
Жеңіл автомобильдер	10

25 кесте

Минералдық тыңайтқыштарды МВС машиналарымен түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Төрт осьті бір жабық вагонды түсірудің мерзімі, сағ
Минералдық тыңайтқыштар	2,15

26 кесте

Хоппер-цемент тасығыштардан түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

Жүктің атауы	сыйымдылығы м ³ қабылдау бункерлері бар бекеттер үшін бір хоппер-цемент тасығышты түсірудің уақыты, мин	
	70-тен кем	70 және одан да көп
Цемент	36	21

27 кесте

Цемент тасығыш-цистерналардан түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты

Жүктің атауы	Бір цемент тасығыш-цистернадан түсірудің уақыты, сағат
Цемент, сланцтық күл, минералдық тыңайтқыштар	1,25

28 кесте

Минерал тасығыш-вагоннан түсірудің (босатудың) технологиялық уақыты (минут)

Жүктің атауы	Бір вагонның, Арнайы жабдықталған дара қабылдау бункерлеріне	Жоғарылатылған жолдар мен Траншеялық қоймалардағы бір мезетте түсірілетін вагондар тобының
Минералдық тыңайтқыштар	6,0	9,0

Жүк тасымалдаумен байланысты
тасымалдау үдерісін, операцияларды
жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және
актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен
сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың
технологиясы мен қағидаларына
21-қосымша

ГУ-27-У-ВЦ нысаны

Жүктерді тасымалдауға арналған ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы жүкқұжат (құймадан басқа)

ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

№ жоспары бойынша тиеу виза нөміріне _____ тағайындалған
станция бастығы _____ ГУ-27-У-ВЦ (ГУ-27 бойынша есепке алу)

—
Эмбебап жүкқұжат

___ Вагондық, ___ ұсақ жөнелтім, ___ топтық кнт бойынша, жоспар бойынша
вагон

—
ХАБАРЛАМА

жылдамдық т.ж.маркасы

—
Жөнелту станциясы Код Тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банкілік деректемелер:

орталықтандырылған шоттар № туралы банк анықтамасы _____

—
ЖҮК ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

Белгілер және маркалар Атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

Жүк жөнелтуші Орама (пакет/орын) анықт. _____

—
ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап-тапсырушысы:

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін.

Жөнелтуші:

Жүк ТАРАУ: ПАРАГРАФ: БӨЛІМ: сәйкес орналастырылған және бекітілген

Жөнелтуші: Тасымалдаушыдан:

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. Жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелту түрі Қашықтық

ВАГОН ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР: Секция № Тасымалдау төлемі, теңге вагон №,

түрі Рол. Ось Ж/К Масса,кг Пров. габар-сіз. көлем жөнелту

кезінде вагонды беру кезінде Нетто Ыдыс Брутто шанак

Тариф

ҚОРЫТЫНДЫ:

ЖӨНЕЛТУ КЕЗІНДЕ ӨНДІРІЛДІ: теңге

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде ТӨЛЕНДІ: _____ теңге

Жетімсіздік _____ теңге Асып кету _____ теңге

Төлемші _____ (_____

)

Есептесу түрі _____ (____) Төлемдер нысаны: _____

ТАУАР КАССИРИ _____

Жүк тасымалдауға қабылданды

УАҚЫТ ТУРАЛЫ КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАР

Жүкті тасымалдауға қабылдау Т.Ж. жүкті түсіру. Жүкті беруге немесе алушының құралдарымен түсіруге беруге ресімдеу

ТАСЫМАЛДАУШЫ БЕЛГІЛЕРІ
ЖҮКТІ БЕРУ ТУРАЛЫ БЕЛГІЛЕР

Құйылмалы жүктерді тасымалдауға арналған ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы жүкқұжат

ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

№ жоспар бойынша тиеу тағайындалған, виза нөмірі

станция бастығы _____ ГУ-27-У-ВЦ (ГУ-27 бойынша есепке алу)

ӘМБЕБАП ЖҮКҚҰЖАТ

___ Вагондық, ___ ұсақ жөнелтім, ___ топтық кнт бойынша, жоспар бойынша вагон

ХАБАРЛАМА

жылдамдық т.ж.маркасы

Жөнелту станциясы Код Тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

ОКПО ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

№ жоспар бойынша тиеу тағайындалған, виза нөмірі

станция бастығы _____

ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы жүкқұжат (ГУ-27 б-ша есепке алу)

ӘМБЕБАП ЖҮКҚҰЖАТ

___ Вагондық, ___ ұсақ жөнелтім, ___ топтық кнт бойынша, жоспар бойынша вагон

ХАБАРЛАМА

жылдамдық т.ж.маркасы

Жөнелту станциясы Код Тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банкілік деректемелер:

Орталықтандырылған шоттар № _____ туралы банктік анықтама
ЖҮК ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР габаритсіздік индексі

Жөнелтуші белгілері және Жүк Орындар саны Орама (пакет/орын Жүк массасы, кг анықт.:
маркалар атауы)

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА: _____

Масса анықталды: массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: _____ Тасымалдаушының
қабылдап-тапсырушысы: _____

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін.

Жөнелтуші: _____

Жүк ТАРАУ: ПАРАГРАФ: БӨЛІМ: сәйкес орналастырылған және бекітілген

Жөнелтуші: станциядан:

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. Жүк сыныбы
Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелту түрі Қашықтық

ВАГОН ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР: Секция № Тасымалдау төлемі, теңге
вагон №, түрі, Рол. Ось Ж/К Масса, кг

Пров. Габар-сіз. Көлем жөнелту кезінде

вагонды беру кезінде

ҚОРЫТЫНДЫ: Нетто _____ кг, Ыдыс _____ кг, Брутто _____ кг, шанақ

Оның ішінде _____

ЖӨНЕЛТУ КЕЗІНДЕ ӨНДІРІЛДІ: _____

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРІ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде ТӨЛЕНДІ: _____ теңге

Жетімсіздік _____ теңге Асып кету _____ теңге

Төлемші _____ (_____)

Есептесу түрі _____ (____) Төлемдер нысаны: _____

ТАУАР КАССИРІ _____

Жүк тасымалдауға қабылданды

УАҚЫТ ТУРАЛЫ КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАР

Жүкті тасымалдауға қабылдау

Т.Ж. жүкті түсіру. Жүкті
түсіруге немесе алушының
құралдарымен түсіруге беруге

Жүкті беруге ресімдеу

ТАСЫМАЛДАУШЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ ЖҮКТІ БЕРУ ТУРАЛЫ БЕЛГІЛЕР

Құйылмалы жүктерді тасымалдауға арналған Ф. ГУ-27-У-ВЦ жүкқұжаты

ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

N жоспары бойынша тиеу тағайындалған. Виза нөмірі

Станция бастығы

(ГУ-27 б-ша есепке алу)

Әмбебап жүкқұжат

_ваг. б-ша ұсак жөнелтілім топтық_кнт_ жоспар б-ша_ваг. б-ша

ХАБАРЛАМА

жылдамдық		Т.ж. маркасы	
Жөнелту станциясы	код	Тағайындау станциясы	код
Жөнелтуші	код	Алушы	код
Жөнелтуші ОКПО		Алушы ОКПО	
Оның адресі		Оның адресі	
Төлемші			
Банктік деректемелер:			код

Орталықтандырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

ЖҮК ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ

Жөнелтушінің белгілері және маркасы	Жүктің атауы	Орындар саны Орама (бума/орын)	Жүк массасы, кг анықт:
-------------------------------------	--------------	-----------------------------------	------------------------

---

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Т. ж. қабылдап-тапсырушысы:

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін.
Жөнелтуші: _____

Жүк орналастырылған және бекітілген: ТАРАУ: ПАРАГРАФ: БӨЛІМ: _____

Жөнелтуші: _____ Тасымалдаушыдан: _____

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. Жүк сыныбы
Топ, поз. Схемз Коэф.тар:
Жөнелту түрі. Қашықт.

ВАГОН ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ: Секция N
ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.
вагон түрі, № Рол Г/п Ос ____ МАССА кг __ Пр Не Об. Жөнелту кезінде,
ваг.
беру кезінде и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф
ҚОРЫТЫНДЫ:

ЖӨНЕЛТУ КЕЗІНДЕ ӨНДІРІЛДІ: т.

Есеп айырысу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем алу _____ т. Асып кету _____ т.

Төлемші _____ (_____)

Есеп айырысу түрі _____ (_____) Төлемдер нысаны: _____

ТАУАР КАССИРИ _____

Жүк тасымалдауға қабылданда

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Жүкті тасымалдауға қабылдау   Т.ж. жүгін түсіру немесе алушының құралдарымен түсіруге беру   Жүкті беруді ресімдеу

ТАСЫМАЛДАУШЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ
ЖҮКТІ БЕРУ ТУРАЛЫ БЕЛГІЛЕРІ

Жүктерді (құйылмалыдан басқа) маршрутпен немесе вагондар тобымен тасымалдауға арналған

Ф. ГУ-27-У-ВЦ жүкқұжаты

ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

N жоспары бойынша тиеу тағайындалған. Виза нөмірі

Станция бастығы _____

ГУ-27-У-ВЦ (ГУ-27е бойынша есепке алу)

Әмбебап жүкқұжат

___ маршрут б-ша _____, б-ша

ХАБАРЛАМА

жылдамдық		Т.ж. маркасы	
Жөнелту станциясы	код	Тағайындау станциясы	код
Жөнелтуші	код	Алушы	код
Жөнелтуші ОКПО		Алушы ОКПО	
Оның адресі		Оның адресі	
Төлемші			
Банктік деректемелер:			код

Орталықтандырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

ЖҮК ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ

Жөнелтушінің белгілері және маркасы	Жүктің атауы	Орындар саны Орама (бума/орын)	Жүк массасы, кг анықт:
-------------------------------------	--------------	-----------------------------------	------------------------

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Т. ж. қабылдап-тапсырушысы:

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін.
Жөнелтуші: _____

Жүк орналастырылған және бекітілген: ТАРАУ: ПАРАГРАФ: БӨЛІМ:

Жөнелтуші: _____ Тасымалдаушыдан: _____

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. Жүк сыныбы

Топ, поз. Схемз Коэф.тар:

Жөнелту түрі. Қашықт.

ВАГОН ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ: Секция N

ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон түрі, № Рол Г/п Ос ___ МАССА кг ___ Пр Не Об. Жөнелту кезінде,
ваг.

беру кезінде и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф
ҚОРЫТЫНДЫ:

ЖӨНЕЛТУ КЕЗІНДЕ ӨНДІРІЛДІ: т.

Есеп айырысу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем алу _____ т. Асып кету _____ т.

Төлемші _____ (_____)

Есеп айырысу түрі _____ (_____) Төлемдер нысаны: _____

ТАУАР КАССИРИ _____

Жук тасымалдауға қабылданда

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Жүкті тасымалдауға қабылдау   Т.ж. жүгін түсіру немесе алушының құралдарымен түсіруге беру   Жүкті беруді ресімдеу

МАГИСТРАЛЬДЫҚ ТЕМІР ЖОЛ ЖЕЛІСІ ОПЕРАТОРЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ

Вагон _____	Вагон _____	Вагон _____
_____ т.ж.	_____ т.ж.	_____ т.ж.
станциясында ажыратылды	станциясында ажыратылды	станциясында ажыратылды
Себебі: _____	Себебі: _____	Себебі: _____
_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____
жалпы нысанда акт жасалды	жалпы нысанда акт жасалды	жалпы нысанда акт жасалды
_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____
қосымша жол тізімдемесі жазылды	қосымша жол тізімдемесі жазылды	қосымша жол тізімдемесі жазылды
Станция бастығы _____	Станция бастығы _____	Станция бастығы _____
Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы

Әмбебап контейнерде жүктерді тасымалдауға арналған Ф. ГУ-27-У-ВЦ нысанындағы жүкқұжат

ЕРЕКШЕ БЕЛГІЛЕР:

N жоспары бойынша тиеу тағайындалған. Виза нөмірі

Станция бастығы _____

_____ ГУ-27-У-ВЦ (ГУ-27в бойынша есепке алу)

Әмбебап жүкқұжат

___ әмбебап контейнерде ___ жүктерді ___ тасымалдауға арналған ___ кнт ___
жөнелтім

ХАБАРЛАМА

жылдамдық		Т.ж. маркасы	
Жөнелту станциясы	код	Тағайындау станциясы	код
Жөнелтуші	код	Алушы	код
Жөнелтуші ОКПО		Алушы ОКПО	
Оның адресі		Оның адресі	
Төлемші			
Банктік деректемелер:			код

Орталықтандырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

ЖҮК ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ

Жөнелтушінің белгілері және маркасы	Жүктің атауы	Орындар саны Орама (бума/орын)	Жүк массасы, кг анықт:
-------------------------------------	--------------	-----------------------------------	------------------------

---

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Т. ж. қабылдап-тапсырушысы:

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін.
Жөнелтуші: _____

Жүк орналастырылған және бекітілген: ТАРАУ: ПАРАГРАФ: БӨЛІМ:

Жөнелтуші: Тасымалдаушыдан:

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. Жүк сыныбы

Топ, поз. Схемз Коэф.тар:

Жөнелту түрі. Қашықт..

ВАГОН ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ: Секция N

ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон түрі, № Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру ваг.
кезінде и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф
ҚОРЫТЫНДЫ:

ЖӨНЕЛТУ КЕЗІНДЕ ӨНДІРІЛДІ: т.

Есеп айырысу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРІ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем алу _____ т. Асып кету _____ т.

Төлемші _____ (_____)

Есеп айырысу түрі _____ (_____) Төлемдер нысаны: _____

ТАУАР КАССИРІ _____

Жүк тасымалдауға қабылданда

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Жүкті тасымалдауға қабылдау   Т.ж. жүгін түсіру немесе алушының құралдарымен түсіруге беру   Жүкті беруді ресімдеу

Тасымалдаушының белгілері

Жүктің берілгені туралы белгі

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
22-қосымша

ГУ-29-У-ВЦ нысаны

Жүк тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ нысанындағы жол тізімдемесі

(құйылмалыдан басқа)

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІ

Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

БИҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем шығу _____ т. Асып түсу _____ т

Төлемдер әртүрлі алымдар түбіртегі бойынша тағайындау станциясында өндірілді № _

ТАУАР КАССИРИ ( )

Төлемші _____

Код

Алушының Банктік реквизиттері

Шот N

Жүк алдым _____ ж. сенімхат бойынша ж.

Төлқұжаттық деректер: _____

Алушының қолы _____ ( )

Жүк тасымалдауға қабылданды

Тасымалдаушының белгілері

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Тасымалдауға жүкті Жүктің келуі Жүкті түсіру немесе ресімдеу қабылдау, жүкті беру түсіруге беру

Өту пункттерінің мөрқалыптары

(сырт жағында айқын бедермен қойылады)

Актілер туралы белгілер

актіні жасау станциясы Акт № Не туралы

Вагон _____ _____ т.ж. станциясында ажыратылды	Вагон _____ _____ т.ж. станциясында ажыратылды	Вагон _____ _____ т.ж. станциясында ажыратылды
Себебі: _____	Себебі: _____	Себебі: _____
_____ ж. _____ № _____ жалпы нысанда акт жасалды	_____ ж. _____ № _____ жалпы нысанда акт жасалды	_____ ж. _____ № _____ жалпы нысанда акт жасалды
_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды	_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды	_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды
Станция бастығы _____	Станция бастығы _____	Станция бастығы _____
Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы

**Құйылмалы жүк тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жол тізімдемесі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІ

Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

БИҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем шығу _____ т. Асып түсу _____ т

Төлемдер әртүрлі алымдар түбіртегі бойынша тағайындау станциясында өндірілді № _

ТАУАР КАССИРИ ( )

Төлемші _____

Код

Алушының Банктік реквизиттері

Шот N

Жүк алдым _____ ж. сенімхат бойынша ж.

Төлқұжаттық деректер: _____

Алушының қолы _____ ( )

Жүк тасымалдауға қабылданды

Тасымалдаушының белгілері

Уақыт туралы күнтізбелік мерқалыптар

Тасымалдауға жүкті Жүктің келуі Жүкті түсіру немесе ресімдеу қабылдау, жүкті беру түсіруге беру

Өту пункттерінің мерқалыптары

(сырт жағында айқын бедермен қойылады)

Актілер туралы белгілер

актіні жасау станциясы Акт № Не туралы

Вагон _____	Вагон _____	Вагон _____
_____ т.ж.	_____ т.ж.	_____ т.ж.
станциясында ажыратылды	станциясында ажыратылды	станциясында ажыратылды
Себебі: _____	Себебі: _____	Себебі: _____
_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____	_____ ж. _____ № _____
жалпы нысанда акт жасалды	жалпы нысанда акт жасалды	жалпы нысанда акт жасалды

_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды	_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды	_____ ж. _____ № _____ қосымша жол тізімдемесі жазылды
Станция бастығы _____	Станция бастығы _____	Станция бастығы _____
Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы

**Жүк (құйылмалыдан басқа) тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жол тізімдемесінің түбіртегі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

— **ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІ**

— **Хабарлама**

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

— **Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код**

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

— **Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:**

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

— **БИҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР**

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы
Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.
Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.
вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИР

Жүкті қабылдау түбіртегін алдым: _____

Жүк жөнелтушінің қолы _____ Станция мөрқалыбы

Құйылмалы жүк тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ

нысанындағы жол тізімдемесінің түбіртегі

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

құйылмалы жүктері бар вагондық жөнелтімге арналған ЖОЛ
ТІЗІМДЕМЕСІНІҢ ТҮБІРТЕГІ

Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Орталықтандырылған шоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

БПҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИР

Жүкті қабылдау түбіртегін алдым: _____

Жүк жөнелтушінің қолы _____ Станция мөрқалыбы

**Жүк (құйылмалыдан басқа) тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жүк қабылдау квитанциясы**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

— ЖҮК ҚАБЫЛДАУ ТҮБІРТЕГІ

— Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

— Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Орталықтандырылған шоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

— Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

— БПҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

— ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

— ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИМЕН ЖҮК ЖӨНЕЛТУШІГЕ БЕРІЛЕДІ Станция
мөрқалыбы

**Жүк (құйылмалыдан басқа) тасымалдарына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жүк қабылдау түбіртегі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі Ерекше
белгілер:

Тиеу түрі

**Құйылмалы жүктері бар вагондық жөнелтімге арналған жүк қабылдау
квитанциясы**

Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Орталықтандырылған шоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

БПҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы
Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.
Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.
вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

ваг. и НЕТТО ТАРА БРУТТО ов габ. куз.

Тариф

қорытынды: _____

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

ЖҮК ЖӨНЕЛТУШІГЕ БЕРІЛЕДІ Станция мөрқалыбы

**Маршрутқа және вагондар тобына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жол тізімдемесі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

Топтық жөнелтімге арналған

ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІ

Хабарлама

Жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Жүк туралы мәлімет: Габаритсіздік индексі

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

БПҚ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

Қорытынды: вагондар НЕТТО кг, ТАРА кг, БРУТТО кг

Тариф

қорытынды:

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Ақырғы есеп айырысу бойынша беру кезінде төленді: _____ т.

Кем шығу _____ т. Асып түсу _____ т.

Төлемдер әртүрлі алымдар түбіртегі бойынша тағайындау станциясында
өндірілді № _____

ТАУАР КАССИРИ ( ) _____

Төлемші _____ Код

Алушының Банктік реквизиттері

ШотN _____

— ж. _____ сенімхат бойынша ж. _____ жүкті алдым

Төлқұжаттық деректер: _____

Алушының қолы _____ ( )

Жүк тасымалдауға қабылданды

Магистральдық темір жол желісі операторының белгілері

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Тасымалдауға Жүктің келуі Жүкті түсіру Жүкті берілуін

жүкті қабылдау немесе түсіруге беру ресімдеу

Өту пункттерінің мөрқалыптары

(сырт жағында айқын бедермен қойылады)

**Маршрутқа немесе вагондар тобына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жол тізімдемесінің түбіртегі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОД:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

— Топтық жөнелтімге арналған

ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІНІҢ ТҮБІРТЕГІ

— Хабарлама

_____ ж. _____ жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

— Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Шоғырландырылған есепшоттар

Жүк туралы мәлімет: Габаритсіздік индексі
Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг
белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.
ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:
Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы
Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.
Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.
вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

Қорытынды: вагондар НЕТТО кг, ТАРА кг, БРУТТО кг
Тариф
қорытынды:

жөнелту кезінде өндірілді: т.
Есептесу түрі
Төлемдер нысаны:
ТАУАР КАССИРИ
Жүкті қабылдау түбіртегін алдым: _____
Жүк жөнелтушінің қолы станция мөрқалыбы

**Маршрутқа немесе вагондар тобына арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы жүк қабылдау туралы квитанция**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі
ТЕХПД үшін КОДТАР:
Ерекше белгілер:
Тиеу түрі _____

Топтық жөнелтімге арналған жүк қабылдау туралы түбіртек

Хабарлама

_____ ж. _____ жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Шоғырландырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет: Габаритсіздік индексі

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

белгілері мен маркалары Орама (пакет/орын) Анықт.

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

ТАРИФТІК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтім түрі қашықт.

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ, Т.

вагон №, түрі Рол Г/п Ос МАССА кг Пр Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

Қорытынды: вагондар НЕТТО кг, ТАРА кг, БРУТТО кг

Тариф

қорытынды:

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Жүк жөнелтушіге беріледі: _____ станция мөрқалыбы

**Әмбебап контейнерлерде жүк тасымалдауға арналған ГУ-29-У-ВЦ
нысанындағы Жол тізімдемесінің түбіртегі**

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

ТЕХПД үшін КОДТАР:

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі _____

Жол тізімдемесінің түбіртегі

Контейнерлік жөнелтімге арналған

Хабарлама

жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Орталықтандырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

белгілері мен Орама (пакет/орын)

маркалары

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

ПЛОМБАЛАР ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтм түрі қашықт.

Контейнер туралы мәліметтер:

Контейнер №, түрі

Контейнер НЕТТО кг, ТАРА кг, БРУТТО кг, Пломбалар, Саны,

Тариф

қорытынды: _____

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ,
вагон №, түрі Рол Г/п Ос _____ МАССА кг _____ ПР Не Об. Жөнелту
кезінде, беру кезінде

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Жүк қабылдау түбіртегін алдым _____ қолы

Жүк жөнелтуші қолы _____ Станция мөрқалыбы

Өмбебап контейнерлерде жүк тасымалдауға арналған ГУ-29-У-ВЦ

нысанындағы Жол тізімдемесінің түбіртегі

Макет нөмірі _____ бума нөмірі _____ келу кітабының нөмірі

Ерекше белгілер:

Тиеу түрі

Жүк қабылдау квитанциясы

Контейнерлік жөнелтімге арналған

Хабарлама

_____ ж. _____ жеткізу мерзімі аяқталады жылдамдық

Жөнелту станциясы Код тағайындау станциясы Код

Жөнелтуші Код Алушы Код

Жөнелтуші: ОКПО Алушы: ОКПО

Оның адресі оның адресі

Төлемші Код

Банк реквизиттері:

Орталықтандырылған есепшоттар № туралы банк анықтамасы

Жүк туралы мәлімет

Жөнелтушінің Жүктің атауы Орындар саны Жүк массасы, кг

белгілері мен Орама (пакет/орын)

маркалары

ҚОРЫТЫНДЫ МАССА:

Масса анықталды: Массаны анықтау тәсілі:

Тиеу құралдарымен: Тасымалдаушының қабылдап тапсырушысы

ПЛОМБАЛАР ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

ТАРИФТИК БЕЛГІЛЕР: Кодтар 00 00 00 00 Пр.зам.ваг. жүк сыныбы

Группа, поз. Схема Коэф.тар: жөнелтм түрі қашықт.

Контейнер туралы мәліметтер:

Контейнер №, түрі

Контейнер НЕТТО кг, ТАРА кг, БРУТТО кг, Пломбалар, Саны,

Тариф

қорытынды: _____

Вагон туралы мәліметтер: Секция № ТАСЫМАЛДАУ ТӨЛЕМІ,

вагон №, түрі Рол Г/п Ос _____ МАССА кг _____ ПР Не Об. Жөнелту кезінде, беру кезінде

жөнелту кезінде өндірілді: т.

Есептесу түрі

Төлемдер нысаны:

ТАУАР КАССИРИ

Жүк жөнелтушіге беріледі _____ Станция мөрқалыбы

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына

23-қосымша

ГУ-27е нысаны

Ерекше белгілер мен мөрталыптар үшін орын

№ _____ көліктік теміржол жүкқұжатының түпнұсқасы

маршрутқа/вагондар тобына/тіркемеге

Жеткізу мерзімі аяқталады _____ жылдамдығы _____ ||

(жүктік,

үлкен)

тасымалдаушы

Жөнелту станциясы

Тағайындау станциясы

Жүкжөнелтуші (толық атауы)

Жүк алушы (толық атауы)

Жүкжөнелтушінің почталық адресі

Жүк алушының почталық адресі

төлемші

төлемші

Табыстау станциясы

Вагондарға жүк алушының құралдарымен тиеу

Жүк ж

ЖҮКҚҰЖАТЫНЫҢ ҮЛГІСІ

вагондар саны	Орындар саны	код			
Қорытынды: вагондар (жазбаша)		Қорытынды: орындар (жазбаша)		Қорытынды: масса (жазбаша)	

Массаны анықтау тәсілі _____

(барлығына: стандарт бойынша, трафарет

бойынша, есептеу жолымен, өлшеу бойынша)

Жарияланған құндылық _____ теңге (жазбаша)	Тарифтік белгілер	
	Схема	
	Жүк сыныбы	
	Жөнелту түрі	
	Вагон айырбасқа берілді	
Төлемдер жөнелту станциясында енгізілді _____ _____ Тасымалдаушы _____ (қолы)	Ерекше Тариф № _____	
	км.үшін төлемдер есебі	теңге
1. Жүк _____ суретке, _____ тарауға, _____ техникалық шарттарға сәйкес дұрыс орналастырылған және бекітілген	Жөнелту кезінде	
	Тасымалдау төлемі	
	Жолсерік саны _____	
Жүк жөнелтуші _____		

(лауазымы, Т.А.Ә. және қолы анық)		Жарияланған күндылық үшін алым	
Жүк тиеуді және бекітуді жүргізетін жүк жөнелтуші немесе ұйым жүктерді тиеудің және бекітудің техникалық шарттарының сақталмауына жауап береді		Қорытынды: жөнелту кезінде	
Жүктің массасы тасымалдаушының қатысуымен анықталған	Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін _____	Келуі бойынша	
(тасымалдаушының лауазымы және қолы анық)	(жүкжөнелтушінің лауазымы және қолы анық)	Тасымалдау төлемі	

№ _____ өтінім бойынша

Жүк тиеу ____ ж. " _____ " _____ тағайындалған

Қорытынды: келуі бойынша

Уақыт _____ сағ. _____ мин.

Виза № _____ Тасымалдаушы _____ тасымалдаушы қолы	" _____ " _____
---	-----------------

№ р/б	№ вагон №	вагон түрі	Осьтер саны	жүккөтергіштік, тонна	Масса, кг			Орындар саны	тариф	Ескерту
					брутто	вагон ыдысы	нетто			
1										
2										
3										
.....										
.....										
49										
50										
Қорытынды: тариф										
Қорытынды: вагондар саны										
Қорытынды: орындар саны										
Қорытынды: жүктің жалпы массасы										

Жөнелтуші _____ Станцияның қабылдаушы-тапсырушысы _____
(лауазымы және қолы анық) (қолы анық)

КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАР

Жүкті тасымалдауға қабылдауды ресімдеу	Тағайындау станциясына келу	Жүк алушыға жүктің келгені туралы хабарлау	Жүк алушыға жүкқұжаттың түпнұсқасын беру
1. жөнелтушінің ерекше мәлідемелері мен белгілері		2. Жүкті беру туралы белгі	

3. Сапар барысындағы белгілер _____

--	--	--	--

Вагон № _____	Вагон № _____	Вагон № _____
_____ ст.	_____ ст.	_____ ст.
ажыратылды	ажыратылды	ажыратылды
Себеп: _____	Себеп: _____	Себеп: _____
ж. _____ жалпы нысанда № _____ акт жасалды	ж. _____ жалпы нысанда № _____ акт жасалды	ж. _____ жалпы нысанда № _____ акт жасалды
Тасымалдаушы өкілі _____	Тасымалдаушы өкілі _____	Тасымалдаушы өкілі _____
(қолы)	(қолы)	(қолы)
Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы	Вагонды ажырату станциясының мөрқалыбы
4. Тасымалдаушы белгілері _____		

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
24-қосымша

ГУ-112 нысаны

ҚҰНДЫЛЫҒЫ ЖАРИЯЛАНҒАН ЖҮКТЕРДІ ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН ТІЗІМДЕМЕ

Темір жол жүкқұжатының нөмірі _____

_____ Жөнелту станциясы _____

_____ Тағайындау станциясы _____

_____ Жүк жөнелтуші _____

_____ Жүк алушы _____

Орама түрі	Әрбір орынның ерекшелік белгілері	Әрбір орынның жарияланған бағалылығының сомасы	Әрбір орындағы қапталған заттардың атауы	Заттардың саны	Жекелеген заттардың жарияланған бағалылығы (теңге)
1	2	3	4	5	6

Барлығы: орын _____ жалпы сомасы _____ теңге.

Жүк жөнелтушінің қолы _____

Тізімдеме қабылданды _____

Тасымалдаушы өкілінің лауазымы және тегі
_____

Жөнелту станциясындағы тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалыбы

Кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланыспаған, жеке, отбасылық, үйшілік және өзге мұқтаждықтар үшін жүктерді тасымаладу кезінде жүк жөнелтушінің қарауы бойынша толтырылады.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
25-қосымша

ҮЙЛІП ТАСЫМАЛДАНАТЫН ЖҮКТЕРДІН ТІЗБЕСІ

№	1	2
	Жүктердің атауы	Вагондар тегі
1.	Агальматолит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
2.	Хромит рудасының агломераты	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар (тек суық агломерат үшін) және арнайы вагондар
3.	Теміррудалық агломерат	- " -
4.	марганец агломераты	- " -
5.	Титанмагнетиттік руданың агломераты	- " -
6.	Аглопорит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
7.	Азофосфат	Минералдық тынайқыштар үшін жабық вагондар-хопперлер (минерал тасығыш вагондар)
8.	Ұнтақталған алебастр (гипс)	Арнайы вагондар

9.	Аммофос	Минералдық тыңайтқыштар үшін жабық вагондар-хопперлер (минерал тасығыш вагондар)
10.	Ұнтақталған ангидрит (дала шпаты полевоy және жеңіл шпат)	Арнайы вагондар
11.	Антрацит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
12.	Аргентит:	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
13.	Темір жолдарға арналған балласт (барлық атаулары)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
14.	Барит (ауыр шпат)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
15.	Бокситтер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
16.	Түйіршіктелген борогипс	Арнайы вагондар
17.	Күп болған вертикулит	- " -
18.	Витерит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
19.	Гажа (гипстік мергель)	Арнайы вагондар
20.	Ұсақ жұмыр тас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
21.	Флюстауға арналған гипс	Арнайы вагондар
22.	Алфавитте аталмаған гипс	- " -
23.	Техникалық гипс	- " -
24.	Алфавитте аталмаған саз	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
25.	Глинозем	Арнайы вагондар
26.	Саз ұнтағы	Арнайы вагондар
27.	Уатылған аршылған бұршақ	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)

28.	Қиыршық тас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
29.	Керамзиттік қиыршық тас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
30.	Қарақұмық	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
31.	Топырақ (кәдімгі жер)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
32.	Шым	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
33.	Дертъ (ірілеп уатылған дән)	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
34.	Диаммофос	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
35.	Шыны өндірісіне арналған доломит	Арнайы вагондар
36.	Күйдірілген металлургиялық доломит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
37.	Шикі металлургиялық доломит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
38.	Алфавитте аталмаған шикі доломит	- " -
39.	Дорсил (жасанды шағыл)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
40.	Қоңыр темір тас	- " -
41.	Магниттік темір тас	- " -
42.	Хромдық темір тас (хромит)	- " -
43.	Кеуекті темір, қалдықтар	- " -
44.	Инфузорлық топырақ - алфавитте аталмаған диатомит, трепел, опоктар, кизельгур және басқалары	- " -
45.	Бау-бақша топырағы	- " -

46.	Ірі бұршақ дәні	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
47.	Бұршақ дәні	- " -
48.	Жүгері дәні	- " -
49.	Үрме бұршақ дәні	- " -
50.	Алфавитте аталмаған дәнділер	- " -
51.	Дән қалдықтары	- " -
52.	Ағаш күлі	Арнайы вагондар
53.	Тас көмір күлі	- " -
54.	Тақта тастық күл	- " -
55.	Шым тезек күлі	- " -
56.	Алфавитте аталмаған күл	- " -
57.	Ізбесті тас (ізбесті тасынан құралған тас)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
58.	Флюстауға арналған ізбесті тас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
59.	Алфавитте аталмаған, ұнтақталған ізбесті тас	Арнайы вагондар
60.	Газдық ізбес	- " -
61.	Сөндірілген ізбес (пушонка)	- " -
62.	Гидравликалық ізбес	- " -
63.	Флюстауға арналған ізбес	- " -
64.	Карбонаттық ізбес	- " -
65.	Фосфорқышқылды ізбес	- " -
66.	Алфавитте аталмаған ізбес	- " -
67.	Тұнба	- " -
68.	Күкіртқышқылды калий (калий сульфаты)	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
69.	Хлорлы калий (калий хлориді)	- " -
70.	Калимагнезия	- " -
71.	Карбамид (жасанды мочеви́на)	- " -
72.	Карбанилид (дифенил - мочеви́на)	- " -
73.	Карналлит	- " -
74.	Бакальдық, Криворождық және КМА кварциттері (темір рудалық шикізат)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар

75.	Кектер (түсті рудалар концентраттары ың қалдықтары)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
76.	Керамзит	- " -
77.	Түсті металдар рудаларының клинкері:	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
78.	Цемент клинкері	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
79.	Жоғары күкіртті кокс	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
80.	Домендік кокс	- " -
81.	Лигниттік кокс	- " -
82.	Құю коксы	- " -
83.	Тас көмір пек коксы	- " -
84.	Сланец коксы	- " -
85.	Электродтық кокс	- " -
86.	Алфавитте аталмаған кокс	- " -
87.	Түрлі коксик	- " -
88.	Колеманит	- " -
89.	Көмірлі колчедан	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
90.	Бариттік концентрат:	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
91.	Темір рудалық концентрат (гематит)	- " -
92.	Калий-магнийлік концентрат	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
93.	Күкірт колчеданының концентраты	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
94.	Көмір концентраты	- " -
95.	Хромит рудасының концентраты	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
96.	Избестік ұнтақ	Арнайы вагондар

97.	Қарақұмық жармасы (продел)	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
98.	Қарақұмық жармасы (кесек жарма)	- " -
99.	Жүгері жармасы	- " -
100.	Ұнтақ жарма	- " -
101.	Сұлы жармасы	- " -
102.	Арпа жармасы	- " -
103.	Полтавалық жарма	- " -
104.	"Артек", "Полтавская" бидай жармасы	- " -
105.	Арпа жармасы	- " -
106.	Алфавитте аталмаған жарма	- " -
107.	Кукерсит (жанар сланец)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
108.	Литин (сылаққа арналғн ұнтақ)	Арнайы вагондар
109.	Флюстауға арналған бор	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
110.	Ұнтақталған және талқандалған бор	Арнайы вагондар
111.	Технологиялық бор	- " -
112.	Кокстық ұсақ-түйек	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
113.	Пемзалық ұсақ-түйек	Арнайы вагондар
114.	Мергельдер	- " -
115.	Монокальций фосфат	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
116.	Ұнтақталған мәрмәр	Арнайы вагондар
117.	Андезиттік ұн (ұнтақ)	- " -

118	Аспидтік ұн (ұнтақ)	- " -
119	Беліттік ұн (алюминий өндірісінің қалдықтары)	- " -
120	Ағаш көгінен жасалатын витаминдік ұн	- " -
121	Бұршақ ұны	Ұн тасығыш - вагондар
122	Доломит ұны (ұнтақталған доломит)	Арнайы вагондар
123	Ағаш ұны	- " -
124	Кноперс ұны	- " -
125	Жүгері ұны	Ұн тасығыш - вагондар
126	Сұлы ұны	- " -
127	1 сорт бидай ұны	- " -
128	2 сорт бидай ұны	- " -
129	Жоғарғы сорт бидай ұны	- " -
130	Алфавитте аталмаған бидай ұны	- " -
131	Қара бидай-бидай ұны	- " -
132	Қара бидай-бидай ұны	- " -
133	Сланец ұны	Арнайы вагондар
134	Соя ұны	Ұн тасығыш - вагондар
135	Шөп ұны	Арнайы вагондар
136	Фосфориттік ұн	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
137	Қылқан жапырақты- витаминдік ұн	Арнайы вагондар
138	Арпа ұны	Ұн тасығыш - вагондар
139	Алфавитте аталмаған ұн	- " -

140	Жем ұндығы	- " -
141	Карбонат натрийі	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
142	Триполифосфат натрий	- " -
143	Нитроаммофос	- " -
144	Нитроаммофоска	- " -
145	Нитрофос	- " -
146	Нитрофоска	- " -
147	Нут	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
148	Сұлы	- " -
149	Темір рудалар тұқылы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
150	Колчедандық тұқылдар (пириттердің)	- " -
151	Сланец тұқылдары	- " -
152	Түсті рудалар тұқылдары	- " -
153	Темір рудалық шекемтас	Шекемтас тасығыш - вагондар, люктері бар және люксіз (тек суық шекемтас үшін ғана) тұтас металды ашық вагондар
154	Марганец рудасының шекемтастары	- " -
155	Ағаш жаңқасы	Арнайы вагондар
156	Кокс жаңғақшасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
157	Бидай кебегі	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)

158	Қара бидай кебегі	- " -
159	Тығыздалған және тығыздалмаған арпа кебегі	- " -
160	Алфавитте аталмаған кебек	- " -
161	Гранит немесе тас қалдықтары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
162	Ізбестік апатиттік және нефелиндік байыту фабрикаларының қалдықтары	- " -
163	Алфавитте аталмаған әр түрлі өндірістердің ізбестік қалдықтары	- " -
164	Фосфориттік рудалардың ізбестік қалдықтары	- " -
165	Дәндік ұн тарту қалдықтары	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
166	Литоидті пемза	Арнайы вагондар
167	Алфавитте аталмаған пемза	- " -
168	Күп болған перлит	Арнайы вагондар
169	Алфавитте аталмаған перлит	- " -
170	Кварц құмы, құрылыс құмынан басқа	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
171	Құрылысқа арналған құм	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
172	Формалауға арналған құм	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
173	Футерлеуге арналған құм	Арнайы вагондар
174	Құм тас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
175	Түрлі пирит (күкірт колчеданы)	- " -
176	Пироксидтер, пиролюзиттер (марганец рудасы)	- " -
177	Полба	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)

178	Жартылайантрацит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
179	Жартылайкокс	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
180	Диабаздық ұнтақтар	Арнайы вагондар
181	Асбошиферлік ұнтақ	- " -
182	Асфальттық ұнтақ	- " -
183	Графиттік ұнтақ	- " -
184	Дуниттік ұнтақ	- " -
185	Избестік ұнтақ	- " -
186	Металлургиялық магнезиттік ұнтақ	- " -
187	Минералдық ұнтақ	- " -
188	Хромиттік отқа төзімді ұнтақ	- " -
189	Түрлі шамоттық ұнтақ	- " -
190	Сәндік портландцемент	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
191	Құрылысқа арналған портландцемент	- " -
192	Құрылысқа арналған экспорттық портландцемент (БСС)	- " -
193	Порфир	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
194	Порфирит	- " -
195	Опырылған жүгері собықтары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
196	Жүгерінің собықтары	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
197	Пресс - ағаш ұнтағы	Арнайы вагондар

198	Преципитат (дикальций фосфат)	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
199	Көмірлік өндірістік өнім	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
200	Тары	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
201	Пуццоланцемент	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
202	Бидай	Жабық вагондар, жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
203	Тары (жарма)	- " -
204	Ватержакеттік шаң	Арнайы вагондар
205	Инертті шаң	- " -
206	Кокс шаңы	- " -
207	Клошник шаңы (рудалық)	- " -
208	Котрельді шаң	- " -
209	Ұн шаңы	Ұн тасығыш - вагондар
210	Цементтік пештердің шаңы	Арнайы вагондар
211	Ұлутас	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
212	Теңіз және өзен ұлу қабыршағы	- " -
213	Алфавитте аталмаған ұлу қабыршағы	- " -
214	Күріш (жарма)	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
215	Қауызы аршылмаған күріш (аршылмаған күріш)	- " -
216	басқа күріш	- " -

217	Қауызы аршылған күріш (өңделмеген күріш)	- " -
218	Қара бидай	- " -
219	Түсті рудалар роштейні	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
220	Алфавитте аталмаған алуниттік, алюминий, вольфрамдық, ильмениттік, ашудастық, кобальт, литий, мыс, мыс-мырыш, мыс-колчедан (мыс колчеданы), молибдендік, нефелиндік, никель, қалайы, полиметалды, сынапты, қорғасынды, қорғасын-мырышты, стронций, сурьма, титанмагнетиттік, мырыш рудасы	- " -
221	Сазды, бораттық, бариттік, кварцтық, магнезиттік, флюориттік (плавик шпаты, флюорит, флюорит концентраты) руда	- " -
222	Агломерациялық темір руда (аглоруда)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
223	Темір домна рудасы	- " -
224	Темір мартен рудасы	- " -
225	Алфавитте аталмаған темір руда	- " -
226	Алфавитте аталмаған марганец рудасы	- " -
227	Күкірт рудасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
228	Хром рудасы (хромиттік)	- " -
229	Бағалы металдар рудалары	- " -
230	Алфавитте аталмаған бейметалл рудалар	- " -
231	Алфавитте аталмаған түсті металдар рудалары	- " -
232	Алфавитте аталмаған кара металдар рудалары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
233	Саго	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
234	Селенит	Арнайы вагондар

235 Күнбағыс ұрықтары

		арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
236	Үпілмәлік ұрықтары	
237	Сора ұрықтары	- " -
238	Зығыр ұрықтары	- " -
239	Алфавитте аталмаған май дақылдарының ұрықтары	- " -
240	Соя ұрықтары	- " -
241	Мақта ұрықтары	- " -
242	Сұлы жармасы	- " -
243	Тары жармасы	- " -
244	Күріш жармасы	- " -
245	Арпа жармасы	- " -
246	Алфавитте аталмаған жарма	- " -
247	Сильвинит	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
248	Алфавитте аталмаған жанар сланцтар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
249	Тау жыныстарының асбестілермен қосындысы	- " -
250	Дәндік қоспа	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
251	Жылу электр станцияларының күлшлак қоспасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
252	Қиыршық тас пен құм қоспасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
253	Сорго (гаолян, джугара және басқалары)	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)

254	Бұрғылауға арналған арнайы цемент	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
255	Бейпирофорлық барий қорытпалары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
256	Аммондалған суперфосфат	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
257	Қос суперфосфат	- " -
258	Кәдімгі суперфосфат	- " -
259	Тыңайтқыштарды өндіруге арналған тау-химиялық шикізат (барлық атаулары, датолиттік концентраттан басқа)	- " -
260	Ұнтақталған тальк	Арнайы вагондар
261	Терезит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
262	Термоантрацит	- " -
263	Термозит (шлак пемзасынан жасалатын қиыршық тас)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
264	Термоцемент	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
265	Бөкпен	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
266	Тас көмірлік пеш отыны	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
267	Ауыл шаруашылығына арналған фрезерлік шым тезек	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
268	Фрезерлік отындық шым тезек	- " -
269	Алфавитте аталмаған фрезерлік шым тезек	- " -
	Трикальцийфосфат	Жабық вагондар - минералдық

270	.	тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
271	Қоңыр көмір	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, түбі бітеу вагондар, платформалар
272	Ұсақ қоңыр көмір	- " -
273	Түйіршіктелген көмір	Арнайы вагондар
274	Г - газдық маркалы тас көмір	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, түбі бітеу вагондар, платформалар
275	Д маркалы тас көмір	- " -
276	Ж - майлы маркалы тас көмір	- " -
277	К - кокстық маркасының тас көмір	- " -
278	СС - бірігу қасиеті аз маркалы тас көмір	- " -
279	ОС - бірігу қасиеті бар жұқа маркалы тас көмір	- " -
280	ПЖ маркалы тас көмір	- " -
281	Т - жұқа маркалы тас көмір	- " -
282	Силез тас көмірі (польшалық)	- " -
283	Алфавитте аталмаған тас көмір	- " -
284	Шаң тәрізді көмір	Арнайы вагондар
285	Калий - магнийлік тыңайтқыш (каинит)	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
286	Алфавитте аталмаған азоттық тыңайтқыштар	- " -
287	Алфавитте аталмаған калийлік тыңайтқыштар	- " -
288	Алфавитте аталмаған фосфатты тыңайтқыштар	- " -
289	Алфавитте аталмаған түрлі химиялық және минералдық тыңайтқыштар	- " -
290	Бөлшектерінің үлкендігі 0-5 мм болатын ферро-қорытпалар	Жабық вагондар, ашық вагондар

291	Дәнекерлеу флюстары (автоматтық дәнекерлеуге арналған)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
292	Алфавитте аталмаған флюстар	Арнайы вагондар
293	Фосфобактерин	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
294	Фосфогипс	- " -
295	Пириттердің флотациялық құйрықтары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
296	Жүгерінің қауызы	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
297	Сұлының қауызы "Геркулес"	- " -
298	Бидай қауызы	- " -
299	Күріш қауызы	- " -
300	Су өтпейтін ұлғаятын цемент	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
301	М-300, М-400 гипсглиноземдық цемент	- " -
302	Түрлі маркалы гипсглиноземдық цемент	- " -
303	Тампонажды цемент	- " -
304	Алфавитте аталмаған цемент	- " -
305	Цемянка (ұнтақталған, талқандалған кірпіш)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
306	Жасымық	Жабық вагондар - астыққа арналған хопперлер (астық тасығыш - вагондар)
307	Чина	- " -
308	Чумиза	- " -
309	Көмірлік шихта	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар

310	Шквар (шыны өндірісінің қалдықтары)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
311	Фосфаттық шлак (томасшлак)	Жабық вагондар - минералдық тыңайтқыштарға арналған хопперлер (минерал тасығыш - вагондар)
312	Ванадий өндірісінің шлактары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
313	Түйіршіктелген шлак	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
314	Домна шлактары	- " -
315	Магний өндірісінің шлактары	- " -
316	Мартен шлактары	- " -
317	Алфавитте аталмаған, қайта балқытуға арналған металлургиялық шлактар	- " -
318	Электрпештік шлактар	- " -
319	Алфавитте аталмаған, түйіршіктелген және қайта балқытуға арналған металлургиялық шлактардан басқа, шлактар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
320	Құрамында түсті металдар бар шлактар	- " -
321	Шлакопортланд цемент М-200, М-300, М-400	Жабық вагондар - цементке арналған хопперлер (цемент тасығыш - вагондар)
322	Алюможелезисті шлам	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
323	Көмірлік шлам	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
324	Алфавитте аталмаған, түсті металдар мен олардың рудаларының шламы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
325	Түсті рудалар шлихі (жуылған және уатылған руда)	- " -
326	Избестік шпат	- " -
327	Штыб	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар

328	Шунгизит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
329	Граниттік шағыл	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
330	ДР-8 және одан да төмен маркалы қиыршық тастан жасалған шағыл	- " -
331	Шунгиттік шағыл (шунгит)	- " -
332	Алфавитте аталмаған шағыл	- " -
333	Дәндегі және ұнтақтағы электрокорунд	Арнайы вагондар

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
26-қосымша

АҚТАРЫП ТАСЫМАЛДАНАТЫН ЖҮКТЕРДІҢ ТІЗБЕСІ

№	Жүктердің атауы	Вагондар тегі
1.	Кесектегі алебастр (гипс)	Люктері бар тұтас металды және арнайы вагондар
2.	Кесектегі ангидрит (дала шпаты және жеңіл шпат)	- " -
3.	Андезиттер	- " -
4.	Арагонит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
5.	Қарбыздар	Үсті жабылған вагондар
6.	Аргиллит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
7.	Аскангель (ақ саз)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар

8.	Табиғи асфальт	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
9.	Асфальтит (асфальт)	- " -
10.	Суық асфальтты бетон (асфальт бетонды суық қоспа)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
11.	Қылқан жапырақты ағаштардан басқа, ұзындығы 1,5 м дейін қоса алғандағы түрлі ағаш түрлерінің баланстары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және платформалар
12.	Қылқан жапырақты ағаштардан басқа, ұзындығы 1,5 м-ден асатынды қоса алғандағы түрлі ағаш түрлерінің баланстары	- " -
13.	Қылқан жапырақты ағаштар түрлерінің баланстары	- " -
14.	Бетонит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
15.	Блюмстер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
16.	Графит сынығы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
17.	Корунд тастарының сынығы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
18.	Керамикалық сынық	- " -
19.	Хромомагнетиттік кірпіш сынығы	- " -
20.	Шамотты кірпіш сынығы	- " -
21.	Алфавитте аталмаған кірпіш сынығы	- " -
22.	Зімпара қайрау және ажарлайтын тастардың сынығы	- " -
23.	Отқа тұрақты заттардың Сынығы	- " -
24.	Шыны сынығы	- " -
25.	Фарфор сынығы	- " -
26.	Фаянс сынығы	- " -
27.	Электрод сынығы	- " -
28.	Құйылған болат қалып	- " -
29.	Борт (өңделген тас)	- " -

30.	Жол төсемдеріне арналған асфальтті брикеттер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
31.	Буракөмірлік брикеттер	- " -
32.	Темір рудасының Брикеттері	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
33.	Шым тезекті жартылай брикеттер және брикеттер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
34.	Ағаштың қалдығынан Брикеттер	- " -
35.	Болат жонқасынан Брикеттер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
36.	Шойын жонқасынан Брикеттер	- " -
37.	Таскөмірлік брикеттер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
38.	Кокс және жартылай кокс брикеттері	- " -
39.	Титанмагнетитті руда брикеттері	- " -
40.	Хромитті руда брикеттері	- " -
41.	Түсті рудалар брикеттері	- " -
42.	Домна шлактарына құйылған кеспе тас	- " -
43.	Габбро	- " -
44.	Глиеж (топырақ)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
45.	Саз (түйіршікті) бенто ниттік, бояйтын, шұға басатын, фарфорлық (каолин), фаянстық, қалыптық	- " -
46.	Алфавитте аталмаған отқа тұрақты және қышқылға тұрақты саз	- " -
47.	Нашар балқитын саздар	- " -
48.	Гнейс	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
49.	Гранит	- " -

50.	Гуано	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
51.	Диабаз	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
52.	Динас	- " -
53.	Диорит	- " -
54.	Рудалық долготье	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
55.	Дорсил (жасанды шағыл)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
56.	Гидролиздік өндіріске арналған отындық ағаш	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
57.	Алфавитте аталмаған, технологиялық мұқтаждықтарға арналған отындық ағаш	- " -
58.	Долготье отындары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
59.	Алфавитте аталмаған әр түрлі ағаш отындары	- " -
60.	Дунит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
61.	Резонанстық домалақ Шырша	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
62.	Сырғауылдар және Қазықтар	- " -
63.	Картоп сықпасы (сығымдары, мезга)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
64.	Қызылша сықпасы (сығымдары, мезга)	- " -
65.	Айналымға арналған сапалы дайындама	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
66.	Айналымға арналған қатардағы дайындама	- " -
67.	Кіндіктік және темір соғу дайындамасы	- " -
68.	Алфавитте аталмаған болат дайындамасы	- " -

69.	Құбырлық дайындама	- " -
70.	Табиғи тастан толтырма	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
71.	Битуминоздық тас (битумен)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
72.	Жұмырлық тас (жұмыр тас)	- " -
73.	Бут тасы (бут)	- " -
74.	Гипстік тас	- " -
75.	Ізбестік технологиялық тас (ізбестік)	- " -
76.	Литографиялық тас	- " -
77.	Алфавитте аталмаған құрылыс тасы	- " -
78.	Тальк тасы (кесектегі тальк)	- " -
79.	Шамоттық тас	- " -
80.	Қамыс	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
81.	Орташа кеш пісетін және кеш пісетін ақ қауданды капуста	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
82.	Өндірістік қайта өңдеуге арналған картоп	- " -
83.	Кварц және кварцтық Концентрат	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
84.	Кварциттер, бакалдық, криворождық және МКА кварциттерінен басқа	- " -
85.	Кианит (минерал)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
86.	Липа қабығы	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
87.	Алфавитте аталмаған Қабық	- " -
88.	Корнит (тығыздалған мүйіздік жоңқа)	- " -
89.	Илеуге және бояуға арналған ағаш тозы	- " -
90.	Желатинді өндіруге арналған сүйек	- " -
91.	Ас сүйегі	- " -
92.	Ағаштың әр түрлерінің Кесіндісі	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
		Люктері бар тұтас металды ашық

93.	Ксиолит (құрылыс материалы)	вагондар және арнайы вагондар
94.	Кесектегі лапидит	- " -
95.	Ұзындығы 2 м-ге дейін қоса алғандағы әр түрлі орман материалы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
96.	Гидротехникалық орман материалдары	- " -
97.	Сіріңке өндіруге арналған орман материалдары (сіріңкелік кесінділер)	- " -
98.	Алфавитте аталмаған дөңгелек орман материалдары, бекіту материалдарынан басқа	- " -
99.	Орман құрылыс материалдары	- " -
100.	Кеме құрылысының орман материалдары	- " -
101.	Қаптауға арналған ағаш материалдары (қап кесінділер)	- " -
102.	Фанералық ағаш материалдары (фанералық кесінді)	- " -
103.	Сабақ, шілік (тал шыбықтары)	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
104.	Сынықтар және габариттік емес болат қалдықтары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
105.	Сынықтар және габариттік емес шойын қалдықтары	- " -
106.	Отқа төзімді заттардың Сынығы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
107.	Жиналмалы болат сынығы	- " -
108.	Пакеттеуге арналған қараметалдар сынығы	- " -
109.	Алфавитте аталмаған қараметалдар сынығы	- " -
110.	Отқа төзімді материалдарды өндіруге арналған шикі магнетит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
111.	Асфальттік масса	- " -
112.	Мездра	Үсті жабылған - әмбебап вагондар

113	Кесектегі борр	арнайы вагондар
114	Алфавитте аталмаған қара металдар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
115	Кесектегі мәрмәр	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
116	Құрылыс қоқысы	- " -
117	Көң	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
118	Алфавитте аталмаған ағаштың әр түрлерінің бездері, шор	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
119	Прокат өндірісінің қара металдар қиындылары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
120	Қара металдар қабыршағы	- " -
121	Оливин (минерал)	- " -
122	Асбошиферлік және шиферлік қалдықтар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, және арнайы вагондар
123	Ағаш қалдықтары	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
124	Болаттың жеңіл салмақты қалдықтарынан және сынығынан пакеттер	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
125	Пегматит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, және арнайы вагондар
126	Ағаштың әр түрлерінің Егеуіші	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
		Люктері бар тұтас металды ашық

127	Порфиرويدтер	вагондар, және арнайы вагондар
128	Домналық присад	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
129	Далашпаттық өнім	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, және арнайы вагондар
130	Пропстар (рудалық тіреулер)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
131	Рельстер - сынықтар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
132	Мүйіздер, тұяқтар	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
133	Түсті металдар рудалары (концентраттар)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
134	Сапонат (кил)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, және арнайы вагондар
135	Қант қызылшасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
136	Сиенит (минерал)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
137	Еритін натрий - силикаты (кесек силикат)	- " -
138	Блюмингтік болат Кесектер	- " -
139	Салмағы 3 т-ға дейінгі болат кесектер	- " -
140	Шихта болат кесектері	- " -
141	Алфавитте аталмаған болат кесектері	- " -

142	Слябтар (болат дайындамалары)	- " -
143	Ағаш бағаналар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
144	Домналық мартен жоңқасы	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
145	Вьюн тәрізді болат жоңқасы	- " -
146	Алфавитте аталмаған қара металдар жоңқасы	- " -
147	Түрлі ағаш жоңқалар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
148	Сутунка	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
149	Термоблок (цементнодиа- томитошлақтық тас)	- " -
150	Отындық кесектегі шым тезек	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
151	Трас (табиғи тас)	- " -
152	Құбырлар	- " -
153	Органикалық жер тыңайтатын туктар (компост)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
154	Избестік туф	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
155	Алфавитте аталмаған туф	- " -
156	Азық-түліктік асқабак	Үсті жабылған - әмбебап вагондар
157	Шпалдар	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар

158	Кесектегі, чушкадағы, бөлшектерінің үлкендігі 13 мм-ден асатындай ұсақталған ферроқорытпалар: ферромарганец, ферросиликомарганец, ферросиликохром, ферро- хром, Мн 965 және Мн 95 маркалы металл марганец, СК 10, СК 10Р, СК 15, СК 15Р маркалы силикокальций	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар
159	Шөпшек	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар
160	Целестин (минерал)	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
161	Цемензит	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар және арнайы вагондар
162	Церезит	- " -
163	Айналы шойын	Люктері бар тұтас металды ашық вагондар, платформалар және арнайы вагондар
164	Жоғары марганецті құйма шойыны	- " -
165	Фосфорлы құйма шойыны	- " -

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
27-қосымша

АШЫҚ ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМДА ТАСЫМАЛДАУҒА ЖІБЕРІЛЕТІ ЖҮКТЕР ТІЗІМІ

- Авто жанармай құюшылар
- Автобустар
- Автодезқұрылғылар
- Өз осьтерімен тасымалданбайтын автодрезиналар
- Автокарлар
- Көшпелі автошеберханалар
- Азық-түліктер және тауарлар (су, қарындаштар, сүт, май және т.б.) сатуға арналған ыдыстағы автоматтар <*>
- Барабан форматынан шор кесуге арналған ыдыстағы автоматтар <*>

Ыдыстағы дөңгелек шұлықтық автоматтар <*>

Ыдыстағы ұсталық-пресстік автоматтар <*>

Ыдыстағы өлшеп орайтын - буып-түйетін автоматтар <*>

Жабынқыш кесуге арналған ыдыстағы автоматтар <*>

Ассенизациялық автомобильдер

Жөндеудегі және жөндеуден шыққан жүк автомобильдері

Жүк автомобильдері

Жеңіл автомобильдер

Кино-, радио- және электроқұрылғылармен, сейсмостанциялармен жабдықталған автомобильдер

Арнайы автомобильдер

Өз осьтерімен тасымалданбайтын автомотрисалар

Автосуат

Авторефрижераторлар

Автотіркемелер және олардың бөліктері

Автотартқыштар

Автофургондар

Автоцементтасушылар

Автоцистерналар

Агальматолит (минерал)

Темір рудалы агломерат

Марганецті агломерат

Титаномагнетиттік рудалы агломерат

Хромиттік рудалы агломерат

Аглопорит

Аглоруда (агломерациялық темір рудасы)

Маталарды жууға және ағартуға арналған ораудағы агрегаттар <*>

Жұмсақ шатыр материалдарын өндіруге арналған ораудағы агрегаттар <*>

Ораудағы сауу агрегаттары (сауу құрылғылары) <*>

Кірпіш жасайтын ораудағы агрегаттар <*>

Мата және трикотаж матаны бояуға арналған ораудағы агрегат <*>

Протекторлық және камералық ораудағы агрегаттар <*>

Қалыптаушы-прокаттық ораудағы агрегаттар <*>

Ораудағы формалаушы агрегаттар <*>

Ораудағы электрлік қырқатын агрегаттар <*>

Алтыншы және жетінші топтағы бөлшек алебастр (гипс)

Алюминий (массасы 400 кг асатын ірі габаритті алюминий құйымы, 3 метрден астам ұзындықтағы және массасы 200 кг асатын алюминий және

алюминий қорытпаларынан жасалған ораудағы немесе пакеттердегі жартылай фабрикалар)

Бөлшек ангидрит (дала шпаты және жеңіл шпат)

Андезиттер

Антрацит

Ораудағы автогендік пісіріп жалғаушы аппараттар <*>

Ораудағы дезинфекциялық аппараттар <*>

Ораудағы қант пісіруші аппараттар <*>

Ораудағы жылытатын, қуыратын және тағам пісіретін аппараттар <*>

Ораудағы қамыр дайындайтын аппараттар <*>

Ораудағы электрлік пісіретін аппараттар <*>

Ораудағы ауа ылғалдаушы аппараттар <*>

Арагонит

Пакеттегі арболит

Аргентит

Аргиллит

Бетон, цемент және шлак аркалар

Газ және су жүргізетін арматуралар (ораудағы немесе кейбір бөліктерін қорғаумен) <*>

Қара металдардан дайындалған қазандық арматуралары (ораудағы немесе кейбір бөліктерін қорғаумен) <*>

Асбозурит

Аскангель (ақ саз балшық)

Ораудағы аспираторлар (дән тазалауға арналған желдеткіштер) <*>

Табиғи асфальт

Асфальтит (асфальт)

Суық асфальтобетон (суық асфальтобетон қосындысы)

Аэротозандатқыштар

Металл бактар <*>

Түрлі ағаш түрлерінің баланстары

Ағаш арқалықтар <*>

Темір бетон арқалықтар

№ 10 және одан жоғары арқалықтар және швеллер

АЕТСНГ-де аталмаған шегенделмеген болат арқалықтар шегенделмеген болат арқалықтар

Түрлі темір жолға арналған балласт (қиыршық тас, құм, ұсақ тас, асбест қалдықтары)

Болат баллондары <*>

Қара металдан жасалған құрсаулар

Дезинфекциялық моншалар

Электр кабельдеріне, өткізгіштерге, сымдарға және т.б. арналған барабандар

<*>

Қара металдан жасалған барабандар <*>

Барит (ауыр шпат)

Суды қысыммен ағызатын мұнаралар

Бетонит

Бетон үлестірушілер

Бетон араластырушылар

Бетон төсеушілер

Қара металл негізіндегі биметалдар

Битуммен (битуминоз тасы)

Қатты маркалы мұнай-құрылыс қаптағы битумдар

Аглопоритобетон блоктары

Гранит блоктары

Темірбетон блоктары

Қара металдан жасалған блоктар

Әк-құм блоктары

Керамикалық блоктар

Мрамор блоктар

Силикат блоктар

Қабырға блоктары

Шпалдардағы бағыттағамалы бұрма блоктары

Туф блоктары

Фундамент блоктары

Шлак-бетон блоктары

Шлак блоктары (шлак-блоктар)

Блюмингтер

Блюмстер

Графит сынығы

Карборунд тастарының сынықтары және қиратындылары

Корунд тастарының сынықтары және қиратындылары

Керамикалық сынық

Кірпіш сынығы

Зімпара, қайрақ және тегістегіш тас сынығы

Отқа төзімді бұйымдар сынығы

Терезе сынығы

Фарфор сынығы

Фаянс сынығы

Электрод сынығы
Бойлерлер
Бокситтер
Қара металдан жасалған кеспектер
Болат-құйма кеспектер
Қарық жасаушылар және жыра жасаушылар
Тырмалар пакеттерімен
Борт (өңделген тас)
Жол төсеуішіне арналған асфальт брикеттер
Қоңыр көмір брикеттері
Темір рудасының брикеттері
Шым тезек брикеттері және жартылай брикеттер
Ағаш қалдықтарынан жасалған брикеттер
Болат жоңқадан жасалған брикеттер
Шойын жоңқадан жасалған брикеттер
Тас-көмір брикеттер
Кокс және жартылай кокс брикеттері
Марганец рудасының брикеттері
Титан-магнетит рудасының брикеттері
Хромит рудасының брикеттері
Түсті руда брикеттері
Домен шлактарынан құйылған брусчатка
Бағыттамалы бұрмаға арналған білеулер
Темір жолға арналған көпір білеулері
Букстар (алюминийден басқа)
Жұмыр тас
Бульдозерлер
Гипс бункерлер
Ағаш бункерлер
Металл бункерлер
шойтас (шойтас)
Вагонетка - платформалар
Болат вагон итерушілер
Өз осьтерінде тасымалданбайтын темір жол вагондары
Вагондар - көшпелі үйлер
Вакуум - пресстер
Болат және шойын прокаттық біліктер
Қара металдан жасалған біліктер және білікшелер
барлық түрдегі металл біліктер

Қара металдан жасалған қаптамадағы ванналар
Дән тазалауға арналған қаптамадағы желдеткіштер (аспираторлар)
Ораудағы шеберүстелдері
Тікұшақтар <*>
Таразылар <*>
Бидай суырғыштар
Ораудағы құрылыс дірілдеткіштері <*>
Дірілдеткіш науалар
Дірілдеткіш алаңшалар
Дірілдеткіш мөрқалыптар
Витерит
Ораудағы су-май жылытушылар <*>
Ораудағы су жылытушылар (экономайзерлер) <*>
Ораудағы су үлестірушілер <*>
Ораудағы ауа үрлеуіштер <*>/
Ораудағы ауа жылытушылар <*>
Ораудағы табаққа арналған толқындатушылар <*>
Трактор сүйреткілері
Вулканизаторлар - ораудағы форматорлар <*>
Көкөністерді сығып алушылар
Шпаль ойындысы
Геологиялық барлау мұнаралары және бұрғы мачталары
Бұрғы құрылғыларына арналған ағаш паналар және мұнаралар
Габбро (минерал)
Газгольдерлер
Ораудағы газ-су тазалағыштар <*>
Ораудағы газ генераторлары <*>
Жұмыртас Арнайы контейнерлердегі гартцинк (цинк күйігі)
Гематит (темір рудалы концентрат)
Ораудағы генераторлар <*>
Ораудағы гидродомкраттар <*>
Ораудағы гидропульттар <*>
Ораудағы гипс араластырушылар <*>
Гнейс
Гипс-шлак блоктары
Глиеж (топырақ)
Ақ саз балшық (аскангель)
Бентонит саз балшығы
АЕТСНГ-де аталмаған қышқылға төзімді және отқа төзімді саз балшық

Бояғыш саз балшық
Шұға басатын саз балшық
Фарфор саз балшығы (каолин)
Фаянс саз балшығы
Майдаланған отқа төзімдіден басқа қалыптау саз балшығы
Ораудағы топырақшайқама <*>
Арнайы контейнерлердегі алюминий тотығы
Ораудағы саз балшық араластырушылар <*>
АЕТСНГ-де аталмаған саз балшықтар
Баяу балқитын саз балшықтар
Ораудағы голендорлар <*>
Шет тақтай
Ораудағы ұста көріктері <*>
Ат және трактор тартымындағы тырнауыштар <*>
Керамзиттік қиыршық тас
Қиыршық тас
Гранит
Бөлшек графит
Грейдерлер
Құм електер
Топырақ (кәдімгі топырақ)
Шым тезек топырағы
Ораудағы гудрон
Ораудағы гудронаторлар
Пакеттегі металл есіктер <*>
Ораудағы электр қозғалтқыштар (моторлар) <*>
Ораудағы дезинтеграторлар <*>
Қыртыс
Ірі блокты үй бөлшектері
Диабаз
Дизельдер <*>
Дизель генераторлары <*>
Динас
Диорит
Руда долготьесі
Шыны өндірісіне арналған доломит
Күйдірілген металлургиялық доломит
Шикі металлургиялық доломит
АЕТСНГ-де аталмаған шикі доломит

Бақша үйлері (үйшіктер)

Көлемді блоктардан жасалған фундаментсіз жиналатын-бөлшектенетін үйлер

Ағаш-жоңқа плитадан жасалған жиналатын-бөлшектенетін үйлер

Арболиттен жасалған қабырғалы үйлер

Бөлшектелген түрдегі стандартты және стандартты емес қалқанды үйлер

Ораудағы арқанды-аспалы жолдар <*>

Дорсил (жасанды шағылтас)

Пакеттегі асбест-цементтік аццид тақтайлар

Пакеттегі еденге арналған шпунтталған тақтайлар <*>

Драгалар

Гидролиз өндірісіне арналған отын ағашы

АЕТСНГ-де аталмаған технологиялық қажеттіліктерге арналған отын ағашы

Бумадағы экстракт ағашы

Өз осьтерінде тасымалданбайтын дрезиналар

Уатқыштар

Долготье отыны

АЕТСНГ-де аталмаған ағаштың түрлі отындары

Жұмсақ арнайы контейнерлердегі жемдік ашытқылар (гидролиздік, сульфаттық)

Дунит

Ораудағы түтін тартқыштар <*>

Дөңгелек резонансты шырша

Араланған резонанстық шырша

Егін оратын машиналар

Қоңыр теміртас

Магниттік теміртас

Хромиттік темір тас (хромит)

Кеуекті темір (қалдықтар)

Құбырға арналған асбест-цемент науа

Құбырға арналған бетон-цемент науа

Құбырға арналған темір-бетон науа

Құбырға арналған литоидтік науа

Құбырға арналған цемент науа

Қара металдан жасалған науа

Сырғауылдар және колья

Картоп сығындысы (сығып алушы, мезга)

Қызылша сығындысы

Домалатуға арналған сапалы дайындама

Домалатуға арналған қатардағы дайындама

Осытік және ұсталық дайындама
Болат дайындама
Құбырлық дайындама
Қарындаштарға арналған ағаш дайындамалар
Тоғынға арналған ағаш дайындамалар
Алғашқы ағаш дайындамасы
Ораудағы булау аспабы-араластырғыштар <*>
Табиғи тастан жасалған толтырғыш
Секторлық тиектер
Контейнерлік түрдегі мүкәммалдық ғимараттар
АЕТСНГ-де аталмаған инфузорлық топырақ: диатомит, трепел, опоктар,
кизельгур және т.б.
Кәдімгі топырақ (грунт)
Бақша және бау топырағы
Ораудағы дән сыққыштар <*>
Ораудағы дән ұсақтатқыштар <*>
Ораудағы дән тиегіштер
Ораудағы дән кептіргіштер
Болат жылантүтіктері
Әк тас (ізбес тасы)
Флюстеуге арналған әк тас
Андезит бұйымдары
Асбест-цемент бұйымдар
Асфальт бұйымдар
Бетон бұйымдар
Ораудағы графиттелген және көмір бұйымдар <*>
Пішендеме мұнараға арналған темір-бетон бұйымдар
Темір-бетон бұйымдар
Жасанды тастан жасалған құрылыс бұйымдары
Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдары
Цемент-бетон бұйымдар
Цемент бұйымдар
Шлак-бетон бұйымдар
Құйма қалыптар (құюға арналған металл қалыптар)
раудағы құнарсыз және шырынды жемдерді ұсақтатқыштар
Лайтұнба
Ораудағы инжекторлар <*>
Ораудағы инкубаторлар <*>
Ораудағы бұрғы және мұнай жабдығына арналған аспап <*>

Түрлі кабельдер (бухтадағы, барабандарға) <*>
Автомобильдік кабиналар
Ораудағы каландралар <*>
Ораудағы өндірістік металл калориферлер <*>
Арнайы контейнерлердегі сусыз-хлорлы кальций (кальций хлорид)
Битуминоздық тас (битумен)
Жұмыр тас
Шой тасы (шойтас)
Гипс тасы
Ізбес тасы (әк тас)
Литографиялық тас
Өңделген тас (борт)
АЕТСНГ-де аталмаған құрылыс тасы
Тальк тасы (бөлшек тальк)
Цемент - диатолитошлак тасы (термоблок)
Цементтік - шлактік тас
Шамот тасы
Шлак-бетон тасы
Шлак тасы
Құрастырылатын жиек тастар
Қамыс <***>
Ор қазғыштар
Болат арқандар (тростар) <*>
Каолин (фарфор саз балшығы)
Қара металдан жасалған қаңқалар
Болат пішендеме мұнаралар қаңқалары
Картоп қазғыш машиналар
Картоп отырғызатын машиналар
Болат созбасым (бухтадағы)
Катерлер
Жол катоктары
Егіншілік катоктары
Бакальдік, криворогтік және КМА кварциттері (темір рудасының шикізаты)
Бакальдік, криворогтік және КМА-дан басқа кварциттер
Кектер (түрлі-түсті руда концентраттарының қалдықтары)
Керамзит
Кессондар
Кианит (минерал)
Кил (сапонат)

Сауда киосктері
Асбоцемент кірпіші
Бетон кірпіші
Гидравликалық кірпіш
Гипс кірпіші
Кәдімгі саз балшық кірпіші
Қуыс саз балшық кірпіші
Династық кірпіш
Отқа төзімдіден басқа лекалды кірпіш
Қасбеттік ақ кірпіш
Қасбеттік қызыл кірпіш
Ұсақталған, ұнтақталған кірпіш (цемянка)
Пендиатомиттік, диатомиттік және трепельдік кірпіш
Силикат кірпіші
Қуыс шыны кірпіш
АЕТСНГ-де аталмаған құрылыс кірпіші
Шлак кірпіші
Кірпіш - клинкер
Түрлі түсті металдар рудасының клинкері
Цементтік клинкер
Құю шөміштері
Жоғары күкіртті кокс
Домендік кокс
Лигниттік кокс
Құйылған кокс
Мұнай коксы
таскөмір пек коксы
Тақтатас коксы
АЕТСНГ-де аталмаған кокс
Электродтық кокс
Түрлі коксик
Вагон және локомотивтің жаңа құйма доңғалақтары
АЕТСНГ-де аталмаған қара металдан жасалған доңғалақтар
Құйылған және соғылған машина доңғалақтары
Вагон және локомотивтің қос доңғалақтары
Асбестік тежеуіш қамыттары
Шойын тежеуіш қамыттары
Вагон және локомотивтің қос доңғалақтары
Асбестік тежеуіш қамыттары

Шойын тежеуіш қамыттары
Ораудағы су жылытушы колонкалар <*>
Жасанды тастан жасалған бағаналар
Табиғи тастан жасалған бағаналар
Металл бағаналар
Желтартқыштар
Мыс колчедан (мыс колчедан рудасы)
Көмір колчедан
Қара металдан жасалған сақиналар
Колья және сырғауылдар
Қызылша жинайтын комбайндар
Ауыл шаруашылық комбайндар
Ауыл шаруашылық комбайндарынан басқа комбайндар <*>
Арболиттен жасалған қабырғалы үйлерге арналған бөлшектер жинақтары
Стандартты үйлерге арналған бөлшектер жинақтары
Қайтармалы ыдысты жинақтар
Колеманит
Қордалар (органикалық топырақ құнарландыратын тыңайтқыштар)
Ораудағы компрессорлар <*>
Жуынатын үстелді құюға арналған ораудағы конвейерлер <*>
Унитазды құюға арналған ораудағы конвейерлер <*>
Асбоцемент құбырларды қатыруға арналған ораудағы конвейерлер <*>
Көтеру-көліктік ораудағы конвейерлер <*>
Жапсырылған ағаш конструкциялар
Темір-бетон конструкциялар
Металл конструкциялар <*>
АЕТСНГ-де аталмаған металл конструкциялар <*>
Жүк иесінің арнайы контейнерлер
Жөндеудегі және жөндеуден шыққан әмбебап контейнерлер МПС
Жаңа әмбебап контейнерлер
Барит концентраты
Темір рудасының концентраты (гематит)/
Түсті руда концентраты
Күкірт колчедан концентраты
Көмір концентраты
Хромит рудасының концентраты
Марганец рудасының концентраты
Қызылша және өзге тамыр жемістерін қазғыштар және көтергіштер
Копралар

Жөке қабығы <*>
Ораудағы жем таратқыштар <*>
Ораудағы тамыр уатқыштар <*>
Ораудағы тамыр жуғыштар <*>
Ораудағы тамыр турағыштар <*>
Цемент пештеріне арналған корпустар
Кеме корпустары
Табиғи корунд
Тері илейтін және бояйтын ағаш қабығы <*>
Шөп машиналары
Металл балдақтары
Түрлі ашық металл қазандар <*>
Гипс қайнататын қазандар
Булайтын қазандар
Бу қазандары
Өз осьтерінде тасымалданатындардан басқа түрлі жүк көтергіш крандар
Жабық арнайы контейнерлердегі кристаллды кремний (феррокорытпа)
Механикалық тіреуіш
Шым тезек ұнтақтары <*>
Ораудағы жарма тартатын машина <*>
Шойын қақпақтар
Ксилолит (құрылыс материалы)
Таспен төселген жолдарға арналған текшелер
Автобустар шанақтары
Автомобиль шанақтары
Вагон шанақтары
Кукерсит (ыстық тақта тас)
Культиваторлар
Бөлшек лапидит
Ораудағы шығырлар <*>
Пакеттегі түрендер
Рулондағы ыстық тегістелген болат лента
Рулондағы суық тегістелген болат лента
Пакеттегі құбырлық металл (инвентарлық) ағаштар
Түрлі ағаш материалдары
Гидротехникалық ағаш материалдары
Сіріңке өндіруге арналған ағаш материалдары (сіріңке кесіндісі)
АЕТСНГ-де аталмаған бекітуге арналғаннан басқа дөңгелек ағаш материалдары

Құрылыс ағаш материалдары
Кеме жасайтын ағаш материалдары
Қаптық ағаш материалдары (қап кесіндісі)
Фанер ағаш материалдары (фанер кесіндісі)
Ағаш тиеушілер
Пакеттегі ағаш сатылар <*>
Пакеттегі металл сатылар <*>
Ораудағы және (немесе) асбест-цемент, бұдыр, жартылай бұдыр және тегіс табақтар
Пакеттегі асбоболат табақтар
Арнайы контейнерлердегі резеңке-битум, төбе жабатын табақтар
Болат және шойын құйыс
Лифттер
Түрлі қайықтар (резеңкеден басқа) <*>
Шыбық, бұта (тал шыбығы) <***>
Локомотивдер
Өз кіндіктерінде тасымалданбайтын локомотивтер
Габариттік емес шойын сынығы және қалдықтары
Магний жоңқасынан және магний қорытпаларынан басқа (п. 3 қарау) түрлі түсті металл және олардың қорытпаларының сынығы және қалдықтары
Габариттік емес шойын сынығы және қалдықтары
Отқа төзімді бұйымдар сынығы
Жиналмалы болат сынығы
Пакеттеуге арналған қара металдар сынығы
АЕТСНГ-де аталмаған қара металдар сынығы
Құрғақ қабық <***>
Кендір қабық <***>
Ораудағы әр түрлі топырақ қопсытушылар <*>
Ораудағы зығыр түту машиналары <*>
Пакеттегі қара металдан жасалған люктер
Отқа төзімді материалдар өндіруге арналған шикі магнезит
Арнайы контейнерлердегі хлорлы магний (бишофит)
Анод массасы
Темір-бетон діңгектер
Электр өткізгіштеріне және басқаға арналған металл телеграф діңгектері
Бөтелке, консерв банкілерін және басқаларды өндіруге арналған ораудағы автоматты үрлеу машиналары Ораудағы асбоқұбырлық машиналар <*>
Ораудағы қағаз жасайтын машиналар <*>
Ораудағы үңгігіш және тиеуші машиналар <*>

Ағаш-талшық плита өндіруге арналған ораудағы машиналар <*>
Анкер тастарды түсіруге арналған ораудағы машиналар <*>
Арматураны июге арналған ораудағы машиналар <*>
Жер қазу және жер өңдеу жұмыстарына арналған ораудағы машиналар <*>
Тастарды, бұталарды және томарларды жинауға, тамырымен жұлуға арналған ораудағы машиналар

Қағаз және картонды бумалауға және өңдеуге арналған ораудағы машиналар <*>

Металл төсемдерді түзетуге арналған ораудағы машиналар <*>

Қағаз массаларын дайындауға арналған ораудағы машиналар <*>

Ұлтанды қайып тігуге арналған ораудағы машиналар <*>

АЕТСНГ-де аталмаған тыңайтқыштарды таратуға арналған машиналар

Блоктарды жинауға арналған ораудағы машиналар <*>

Пішен жинауға арналған машиналар

Жол машиналары

Ораудағы дән тазалағыш машиналар <*>

Ораудағы құрылыс, жол және торф өндірісі машиналары және жабдықтары <*>

Құрылыс тасын және блоктарын қазып шығаруға арналған тас кескіш машиналар

Ораудағы темір соғу машиналары

Ораудағы ленталық пішкіш машиналар <*>

Ағаш отырғызатын машиналар

Шиферлік табақ формалайтын ораудағы машиналар <*>

Ораудағы тері жұмсартатын және түтетін машиналар <*>

Ораудағы теру машиналары <*>

Ораудағы қаптамалау машиналары

Ораудағы орағыш машиналар <*>

Ораудағы тазалағыш машиналар <*>

Бу машиналары

Ораудағы түптегіш машиналар <*>

Ораудағы баспа машиналар <*>

Ораудағы жасанды және табиғи талшықтарды иіру, айналдыру машиналары <*>

Ораудағы ротациялық машиналар (ротаторлар) <*>

АЕТСНГ-де аталмаған ауыл шаруашылық машиналары

Ораудағы стерженьді машиналар <*>

Ораудағы кір жуатын (тұрмыстықтан басқа) машиналар <*>

Талшық, жіп және мата кептіруге арналған ораудағы машиналар <*>

Мақта және жүн түтетін, тегістейтін, түткіш ораудағы машиналар <*>
Мата өндіруге арналған ораудағы трикотаж машиналар <*>
Ораудағы формалайтын машиналар <*>
Шпал шегелейтін машиналар
Жаңбырлатқыш машиналар, құрылғылар
Мыс (экспортқа тасымалданатыннан басқа, массалары 1500 кг-нан 5000 кг-ға дейінгі пакеттердегі массасы 200 кг асатын мыс кесектері)
Арнайы контейнерлердегі бөлшек бор
Флюстеуге арналған бор
Кокс уағы
Арнайы контейнерлердегі жұмсақ мертельдер
Металлопласт
Бір бұйымының массасы 1 т. астам АЕТСНГ-де аталмаған кеспек, дайындама, құйма, құйым түріндегі түрлі түсті металдар
АЕТСНГ-де аталмаған қара металдар
Ораудағы бұлғауыштар <*>
Ораудағы жүрдек және кран бұлғауыштар <*>
Астық басатын машиналар
Темір соғатын балғалар
Өз осьтерінде тасымалданбайтын мотовоздар
Ораудағы электромоторлар (қозғалтқыштар) <*>
Бөлшек және ірі кесек мрамор
Болат мұльдалар
Құрылыс қоқысы
Ораудағы ет тартқыштар (тұрмыстықтан басқа) <*>
Шымтезек төсеуішті ірі қара мал көңі
Бумадағы рельс төсеніштері және жапсырмалары
Бумадағы тежегіш асбест жапсырмалары
Бумадағы тежегіш асбобакелит жапсырмалары
Төстер
АЕТСНГ-де аталмаған әр түрлі ағаш қаспақтары, бұлтықтар
Ораудағы өрт сөндіргіш насостар <*>
Ораудағы шлак насостар <*>
АЕТСНГ-де аталмаған ораудағы сорғыштар <*>
Арнайы контейнерлердегі СК-1-3,4 ММУ үлгілі алғашқы никель
Ораудағы ротациялық дискілік қайшылар <*>
Ораудағы нориилер <*>
Обапол (тау жыныстарын бекітуге арналған)

Тау-шахталық жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Ағаш өңдейтін жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Жүн-киіз өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Кабель өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Құю өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Азық-түлік және ұн тарту өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Қоғамдық тамақтандыру, сауда кәсіпорнына арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Асбоцемент бұйымдарын (асбошиферлар және асбоқұбырлар) өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Гипс, гипстік бұйымдар және әк тас өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Темірбетон конструкциялары мен бөлшектерін өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Керамикалық массаларды және керамиканы өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Пластмассалар өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Құрылыс материалдарын (кірпіштер және черепицалар) өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Резеңке техникалық өндіріске арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Шыны-ситалл өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тоқыма-галантереялық өндіріске арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тоқыма өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Трикотаж өндірісіне және маталық емес материалдарды өндіруге арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Целлюлоза-қағаздық өндіріске арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Цемент өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Қара және түрлі-түсті металлургияға арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тігін өндірісіне арналған жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Электротехникалық жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Әр түрлі бағыттағы жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тас қазып алатын және тас өндіретін жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тері - аяқкиім жабдықтары және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*> Бояғыш-өңдегіш жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Темір соғатын-пресстік жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Жүк көтергіш-көліктік жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Өрт сөндіргіш жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Полиграфиялық жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Тоңазытқыш жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Энергетикалық жабдықтар және оған арналған қосымша бөлшектер (ораудағы) <*>

Вагонға орналастырылған алынбайтын жабдықтар (турникеттер, тіреуіштер, кассеталар, призмалар және т.б.)

Прокат өндірісінен кесілген қара металдар

Темір рудаларының тұқылдары

Колчедан (пириттер) тұқылдары

Тақта тас тұқылдары

Түрлі түсті рудалар тұқылдары

Қара металдар қабыршақтары

Суық темір рудасы және марганец рудасының шекемтастары (РФ МПС 21.02.2000 күнгі № Д-374у Нұсқауымен енгізілген)

Оливин (минерал)

Ағаш үгінділері (брикеттегі) <***>

Темір бетон тіреуіштер
Арнайы контейнерлердегі табақтық оргшыны (пластикаттар, плексиглас)
Кокс жаңғағы
Гранит немесе тас елеу
АЕТСНГ-де аталмаған арнайы жұмсақ контейнерлердегі асбест қалдықтары (үгінді және шаң)
Асбошиферлік және шиферлік қалдықтар
Апатиттік және нефелин байытушы фабрикаларының қалдықтары
АЕТСНГ-де аталмаған әр түрлі өндірістің әк тас қалдықтары
Әк тас, фосфорит рудаларының қалдықтары
Ағаш қалдықтары <*>
Пакеттерге бөлінген ағаш павильондар <*>
АЕТСНГ-де аталмаған павильондар
Жеңіл тартатын болат қалдықтары және лом пакеттері
Керамзит-бетон панельдер
Темір-бетон қабырға панельдері
АЕТСНГ-де аталмаған қабырға панельдер
Өз осьтерінде тасымалданбайтын паровоздар
Теплицаларды жылытуға арналған қаптағы бу түзілтікшітер <*>
Ораудағы пастеризаторлар (сүт пастеризациялауға арналған машиналар) <*>
Пегматит
Ораудағы көбік араластырғыштар <*>
Бағыттамалы бұрмалар
Шалғай түйіскен жерлер, айқасқан съездер, айқаспалар, рельсті бекіткіштер
Локомотив құм салғышына арналған құм
Құрылысқа арналғаннан басқа кварц құмы
Құрылыс құмы
Қалыптау құмы
Құмдақ
Айналатын цемент пештер
Ораудағы электр-өндірістік пештер <*>
Түрлі ағаш жыныстарын аралағыш
Жүк вагондарын адам тасымалдауға жабдықтауға арналған кесілген материалдар
АЕТСНГ-де аталмаған кесілген материалдар
Ораудағы электр аралар <*>
Түрлі пирит (күкірт колчеданы)
Пироксидтер, пиролюзиттер (марганец рудасы)
Ораудағы камералық және шлак қоректендіргіштер <*>

Ораудағы жел тартқыш қоректендіргіштер <*>
Ораудағы жатыңқы қоректендіргіштер <*>
Ораудағы бекіткіш қоректендіргіштер <*>
Ораудағы шынжырлы қоректендіргіштер <*>
Планерлар <***>
Жәшіктегі қағаз-қабатты декоративтік пластиктер <*>
Арнайы контейнерлердегі пластикаттар (табақтық оргшыны, плексиглас)
Жәшіктегі қабатты ағаш пластиктері <*>
Асбест-цемент плиталар (этернит)
Асбест-шлак плиталар
Асфальт плиталар
Бетон плиталар
Гипс плиталар
Гипс-қамыс плиталар
Гипс-цемент плиталар
Гранит плиталар
Отқа төзімді диабазалық плиталар
Атмосфералық ылғалдан қорғайтын пакеттегі ағаш-талшық плиталар
Атмосфералық ылғалдан қорғайтын ағаш-жоңқа плиталар
Темір-бетон плиталар
Қуыс төсеудің темір-бетон плиталары
АЕТСНГ-де аталмаған темір-бетон плиталар
АЕТСНГ-де аталмаған шлифтелген және өңделген жасанды тастан жасалған плиталар
АЕТСНГ-де аталмаған шлифтелген және өңделген табиғи тастан жасалған плиталар
Керамзит плиталар
Көбік-бетон плиталар
Жылылықты өткізбейтін шым тезек плиталар <***>
Шойын плиталар
Түрлі соқалар
Ағаштан басқа түрлі арбалар
Түрлі ағаш арбалар
Ораудағы пластикалық берушілер <*>
Пакеттегі ағаш табандықтар
Пакеттегі құймақалыптарға арналған табандықтар
Пакеттегі ағаш тіректер (бау және жүзім)
Трансформаторлық қосалқы станциялар
Шым тезек төсеу <***>

Жұмсақ арнайы контейнерлердегі полиэтилен
АЕТСНГ-де аталмаған түрлі болат жолдар
Болат табақтар және жолдар (штрипстер)
Кірпіш кесуге арналған ораудағы жартылай автоматтар <*>
Жартылай антрацит
Шалакокс
Автомобильдің жартылай тіркемелері
Понтондар

Термоқондырғы пленкаларды қолданумен пакеттерге құрастырылған
декоративтік ораудағы портландцемент

Термоқондырғы пленкаларды қолданумен пакеттерге құрастырылған
ораудағы құрылыс портландцементі

Порфир
Порфирит
Порфиroidтер
Ораудағы металл поршеньдер <*>
Құлаған жүгері собықтары <*>
Құнарсыз жемдерді престоуші - сұрыптаушылар
Ораудағы жүзім пресстері <*>
Ораудағы вулканизациялық пресстер <*>
Ораудағы үтіктеу пресстері <*>
Аяқ-киімнің жоғарғы және төменгі бөліктерін кесуге арналған пресстер <*>
Кірпіш және жабынқыш дайындауға арналған пресстер <*>
Ораудағы темір соғатын пресстер <*>
Ораудағы мақта пресстері <*>
Ораудағы червякты пресстер <*>
Ораудағы тоңазытқыш прилавоктар <*>
Домен қосымдары
Автомобиль тіркемелері
Трактор тіркемелері
Бухтадағы болат сым (оның ішінде басқа металдармен жабылған)
Дала шпаты өнімі
АЕТСНГ-де аталмаған қара металл прокаты
Теміржол, ағаш төсеулер
Көмір өндіріс өнімі
Пропстар (рудалық тіреулер)
Қара металдан жасалған қарсы салмақтар
Айдауға қарсы қоюшы
Иілген болат профильдер

Жоғары дәлдіктегі фасондық болат профильдер

Термоқондырғы пленкаларды қолданумен пакеттерге құрастырылған
ораудағы пуццоланцемент

Ораудағы стоп шиферді бөлушілер <*>

Сұйық тыңайтқыштарды шашыратқыш

Ораудағы үш жолды ажыратқыштар <*>

Ұлутас

Теңіз және өзен ұлу қабыршығы

Ағаш аралағыш рамалар

Ерітінді араластырғыштар

Бетон реакторлар

Ораудағы реттегіштер <*>

Металл резервуарлар

Ораудағы резеңке араластырғыштар <*>

Темір-бетон рельстер

Жаңа Р-50 металл рельстері

Жаңа Р-65 металл рельстері

Жаңа Р-75 металл рельстері

АЕТСНГ-де аталмаған жаңа металл рельстер

Ескі металл рельстер

Рельстер - сынығы

Ораудағы реостаттар <*>

Вагон және локомотивтік болат рессорлар

Рефрижераторлар

Жол торы (шпалдағы т.ж. жоғары құрылыс буындары)

Ораудағы роторлар <*>

Түрлі түсті руда роштейні

Ораудағы рубильниктер <*>

Алунит рудасы

АЕТСНГ-де аталмаған алюминий рудасы

Апатит - нефелин рудасы

Барит рудасы

Батпақ рудасы

Борат рудасы

Вольфрам рудасы

Агломерациялық темір рудасы (аглоруда)

Темір-домен рудасы

Темір-мартен рудасы

АЕТСНГ-де аталмаған темір рудасы

Ильменит рудасы
Кварц рудасы
Квасц рудасы
Кобальт рудасы
Литий рудасы
Магнезит рудасы/
Марганец рудасы (пироксидтер, пиролюзиттер)
АЕТСНГ-де аталмаған марганец рудасы
Мыс рудасы
Мыс - цинк рудасы
Мысколчедан рудасы (мыс колчеданы)
Молибден рудасы
Нефелин рудасы
Никель рудасы
Қалайы рудасы
Полиметалл рудасы
Арнайы контейнерлердегі сынап рудасы
Қорғасын рудасы
Қорғасын-цинк рудасы
Күкірт рудасы
Стронций рудасы
Сурьма рудасы
Титаномагнет рудасы

Гравитациялық және кесек түріндегі флюориттік руда (плавиктік шпат, флюорит, флюорит концентраты)

Фосфор рудасы (фосфориттер)
Хром рудасы (хромит)
Цинк рудасы
Арнайы контейнерлердегі бағалы металл рудалары
АЕТСНГ-де аталмаған металл емес рудалар
АЕТСНГ-де аталмаған түрлі түсті металл рудалары
АЕТСНГ-де аталмаған қара металл рудалары
Ұшақтар <*>
Самосвалдар
Сапонат (кил)
Металл қадалар
Қант қызылшасы
Бағдаршамдар (мачталар)
Қорғасын (1 т және одан астам массалы блоктар)

Ораудағы семафорлар
Пішен шабатын машиналар
Ораудағы магниттік сепараторлар
Ораудағы сүт және дән сепараторлары <*>
Цемент сепараторлары
Бухтадағы кроваттықтан басқа қара металдардан жасалған торлар
Арнайы контейнерлердегі түрлі үй төбелеріне, қабырғаларға және төбелерге арналған шыны
Арнайы контейнерлердегі мозаикалық жұмыстарға арналған шыны (смальта)
Арнайы контейнерлердегі немесе ораудағы табақтық шыны <*>
Арнайы контейнерлердегі техникалық және құрылыс шынысы
Жәшіктегі табақтық шыны пластик
Арнайы контейнерлердегі шыны рубероид
Арнайы контейнерлердегі стеклотекстолит
Пішен маялағыштар
Вагондық ағаш тіреуіштер
Рудалық тіреуіштер (пропсалар)
Рудалық металл тіреуіштер
Ағаш бағандар
Табиғи стронцианит
Домен, мартен жоңқасы
Болат шырмауық тәрізді жоңқа
Қара металдар жоңқасы
Брикеттерде пресстелген, оралғаннан басқа түрлі ағаш жоңқалары <***>
Пакеттегі жасанды тастан жасалған баспалдақтар
АЕТСНГ-де аталмаған кемелер
Сутункалар
Пакеттегі ағаш басқыштар (траптар)
Ыдыстағы қар суы <*>
Бөлшек тальк (тальк тасы)
Металл танкілер (сыйымдылық)
(Пакеттегі) атмосфералық ылғалдан қорғайтын қайтармалы ағаш орау
(Пакеттегі) атмосфералық ылғалдан қорғайтын жаңа ағаш орау
Ораудағы гидравликалық тарандар
Түрлі вагон арбалар
Құймақалыптарға арналған арбалар
Монорельстік грейферлік арбалар
Ораудағы тельферлер <*>
Өз осьтерінде тасымалданбайтын тендерлер

Өз осьтерінде тасымалданбайтын тепловоздар
Терезит (күм)
Термоантрацит (кокс)
Термоблок (цемент - диатомитошлак тасы)
Термозит (шлак пемзасының жарықшақтары)
Ораудағы итергіштер <*>
Тас-көмір пеш отыны
Әк тастық шым тезек <***>
Ауыл шаруашылығына арналған бөлшек шым тезегі <***>
Бөлшек отын шым тезегі <***>
Отындық шымтезек <***>
Ауыл шарушылығына арналған фрезер шым тезегі <***>
Фрезерлік отын шым тезегі <***>
Шым тезек блоктар, шым тезек плиталар <***>
Шым тезек қордалар <***>
Траверстер
Тракторлар
Ораудағы трансмиссиялар <*>
Ораудағы транспортерлар <*>
Ораудағы трансформаторлар <*>
Пакеттегі ағаш траптар (басқыштар)
Трас (табиғи тас)
Трейлерлер (тіркемелер)
Ыдыстағы триерлер (астықты өндеуге арналған машиналар)
Троллейбустар
Бухтадағы болат арқан (қанат)
Құбыр орнатқыштар
Тігіссіз құбырлар
Су-газ құбырлары және олардың ыдыстағы өзге бөлшектері
Ағаш құбырлар
Қысымсыз темір бетон құбырлар және олардың ыдыстағы бөлшектері
Қысымы бар темір бетон құбырлар және олардың ыдыстағы бөлшектері
Арнайы контейнерлердегі асбоцементтік құбырлар мен жалғастырғыштар
Жасанды тастан жасалған құбырлар
Синтездік заттан жасалған құбырлар
Пакетпен кәрізделген күйіктас құбырлар
Арнайы контейнерлердегі кәріздік күйіктас құбырлар
Металл құбырлар
Тагтануға төзімді (тоттанбайтын) құбырлар

Жабыны металсыз бар болат құбырлар және олардың ыдыстағы бөлшектері
Үлкен диаметрлі (400-1420 мм) пісірілген болат құбырлар
Шойын құбырлары және олардың ыдыстағы бөлшектері
Органикалық жер тыңайтқыш (қордалар)
Турбиналар
Ыдыстағы турбобурлар
Ыдыстағы турбогенераторлар
Ыдыстағы турбомоторлар
Әк туфі
Арнайы контейнерлердегі туф
Тюбингтер
Трактор тартқышы
Мәскеу бассейнінің құба ұсақ көмірі
Мәскеу бассейнінің құба көмірі
Мәскеу бассейнінің құба көмірінен басқа құба көмір
Г маркалы - газды тас көмірі
Д маркалы тас көмірі
Ж маркалы - майлы тас көмірі
К маркалы - кокс тас көмірі
ОС маркалы - жұқа жымдасатын газды тас көмірі
ПЖ маркалы - тас көмірі
СС маркалы - нашар жымдасатын тас көмір
Т маркалы - жұтаң тас көмірі
Силезьдік (польшалық) тас көмірі
Тас көмірі
Жұмсақ арнайы контейнерлердегі калий тыңайтқыштары
Ыдыстағы машиналарды сынауға (сынау стенділері) арналған қондырғылар
Ыдыстағы ыдыс-аяқ жууға арналған қондырғылар
Ыдыстағы іздестіріп бұрғылауға арналған қондырғылар
Ыдыстағы тамақ өнімдерін құюға және тегістеуге арналған қондырғылар
Ыдыстағы металды құюға арналған қондырғылар
Ыдыстағы сауын қондырғылары (сауын агрегаттары)
Ыдыстағы топырақ блоктарды өндіруге арналған қозғалатын қондырғылар
Ыдыстағы әк шахталардың ошақтарды тиеу және түсіру қондырғылары
Ыдыстағы шар іріктемелеу қондырғылары
Бұрғылау ерітінділеріне арналған әр түрлі жүктемелер
Металдық фермалар мен олардың бөлшектері
Жабын фермалар

Арнайы контейнерлердегі әртүрлі ферроқорытпалар (қауіпті және феррованадийден басқалары); бөлшектерінің мөлшері 13 мм-ден асатын ұнтақталған ферромарганец, тілімдік, құймадағы ферроқорытпалар ферросиликомарганец, феррохром, Мн 965 және Мн 95 металдық маркалы марганец, СК 10, СК 10Р, СК 15, СК15Р маркалы силикокальций ( ) Ыдыстағы қысылған ауаны құрғату сүзгіштері

Қара металдың фитингтері

Флюорит (флюорит кені, плавиктік шпат, флюорит қосылымы)

Канифоль флюсі

Пісіргіш флюсі (автоматты электр пісіру үшін)

Флюстер

Құймаға арналған металдық формалар (құймақалыптар)

Ауыл шаруашылыққа арналған түйіршіктелген фосфогипс

Фосфориттер

Қытырлақ

Флотациялық пириттердің құйрығы

Металдық хром

Хромит (хромдық теміршек)

Целестин (минерал)

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қалыптастырылған қабыршақтағы су өткізбейтін қаптарда кеңейетін цемент

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қабыршақтарда қалыптастырылған ыдыстағы М-400 дейінгі әрбір маркалы цементі

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қабыршақтарда қалыптастырылған қаптағы М-300, М-400 дейінгі гипсосазтопырақты цементі

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қабыршақтарда қалыптастырылған қаптағы әртүрлі маркадағы сазтопырақты цементі

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қабыршақтарда қалыптастырылған қаптағы тампонажды цемент

Термоорнатқыш қабыршағымен қолдануымен қабыршақтарда қалыптастырылған қаптағы цемент

Цемент-зеңбірек

Цемянка (ұнтақталған, тарттырылған кірпіш)

Ыдыстағы центрифуга

Цинк және цинктік қорытпалар (блоктағы 500 кг астам салмағымен)

Металдық күбілер

Машиналардың, механизмдердің және жабдықтардың бөлшектері (деталь)

Темір жолдың үстіңгі құрылымының бөлшектері

Ыдыстағы тракторларға арналған қосалқы бөлшектер

Автомобильдерге, тіркемелерге, автомольдік жартылай тіркемелерге қосалқы бөлшектер

Ыдыстағы ұшақтардың қосалқы бөлшектері

Ыдыстағы тасымалдау құралдарына арналған қосалқы бөлшектер

Ыдыстағы таразылардың бөлшектері (аналитикалықтардан басқа)

Ыдыстағы ауыл шаруашылық машиналардың бөлшектері

АЕТСНГ-да аталмаған ыдыстағы тракторлардың бөлшектері

Жоғары марганецтелген құйма шойыны

Фосфорлы құйма шойыны

АЕТСНГ-да аталмаған құйма шойыны

Жоғары сапалы бөлшектелген шойыны

Қатардағы бөлшектелген шойын

Фосфорлы бөлшектелген шойын

АЕТСНГ-да аталмаған шойын

Тілімді саз

Болат шарлары (40 мм және одан астам диаметрімен)

Ыдыстағы шатундар (машинаның бөлшектері)

Дөрекі жарылған тастан жасалған шашкалар

Көмір шихталары

Шквар (шыны өндірісінің қалдықтары)

Ыдыстағы металдық шкивтер (соның ішінде резеңкемен тартылған)

Пісіргіштің қоқысы

Фосфат қоқысы (томасшлак)

Ванадий өндірісінің қоқыстары

Түйіршіктелген қоқыстар

Доменнің қоқыстары

Магний өндірісінің қоқыстары

Мартен қоқыстары

АЕТСНГ-да аталмаған қайта балқытуға арналған металлургиялық қоқыстар

Электр пештердің қоқыстары

Қайта балқытуға арналған металлургиялық және түйіршіктелген басқа қоқыстар

Түсті металдарды құрайтын қоқыстар

Қоқыс блоктар

Қоқыспортландцемент М200, М300, М400

Алюминийтемірлі шлам

Көмір шламы

Түсті металдардың және олардың кендердің қоқыстары

Түсті кендердің шлихтары (шайылған және майдаланған кен)

Жаңа, сіндірілмеген ағаш шпалдар

Ескі, сіндірілмеген ағаш шпалдар

Жаңа, сіндірілген ағаш шпалдар

Ескі, сіндірілген ағаш шпалдар

Темірбетон шпалдар

Әк шпаты

Далалық шпат, тілімдік жеңіл шпат (андигрид)

Балқытқыш шпат (флюорит, флюорит кені, флюорит концентраты)

Ауыр шпат (барит)

Металдық шпунттар

Қабыршақтағы қоршау қадалары

Арнайы контейнерлердегі мыс штейн

Арнайы контейнерлердегі никель штейн

Арнайы контейнерлердегі қорғасын штейн

Парақ штрипстер

Сұрыпталған штрипстер

Штыб

Шунгизит

Шунгит (шунгиттік ұсақ тас)

Гранит ұсақ тастары

Темір жолды балластауға арналған ұсақ тастар

Қиыршықтастың ұсақ тастары

Шунгиттың ұсақ тастары (шунгит)

Ұсақ тастар

Жабындылардан басқа жаңқа

Ағаш қалқаны (қар қалқаны)

Ыдыстағы эжектор

Ыдыстағы экономайзерлер (су жылытқыштар)

Экскаваторлар

Ыдыстағы шөмішті элеватор

Өз осьтерінде тасымалданбайтын электровоздар

Графиттелген электродтар және көмір қабыршағы, электродтық және
ниппельдік дайындау (атмосфералық жауын-шашындардан қорғанысымен)

Электрарбалар

Тілімдік электркорунд

Ыдыстағы электрбалғалар

Металды ерітуге арналған электрпештері

Ыдыстағы электрзенбіректер

Таратқыш электрарбалары

Ыдыстағы электрфильтрлері

Эскалаторлар

Этернит (асбоцемент плиталары)

Зәкірлер

Қайтарылатын қабыршағымен ағаш жәшіктері

Жаңа қабыршағымен ағаш жәшіктері

Қабыршағымен металл жәшіктері

Тізімде белгіленген сілтемелердің түсіндірмелері:

<*> Ашық жылжымалы құрамда жүк орнына ұзынөлшемді және ебедейсіз, өз көлемдеріне байланысты жабық вагонға тиелуі мүмкін емес 500 кг асатын жүктер тасымалдауға жіберіледі.

<***> 1 сәуірден 1 қазан аралығында осы жүктерді ашық жылжымалы құрамға тиеу кезінде оларды жүк жіберуші территорияны және қоршаған ортаны лаस्ताмайтын және жүкті ұшқын тиюден қорғайтын брезентпен, тақтаймен, тақтай қалқандармен және өзге материалдармен жабады.

Ылғалдылығы 40%-тен кем емес шым тезек, жоңқа жабусыз тасымалданады. Планерлар, ұшақтар және тікұшақтар жыл мезгіліне байланыссыз орауышпен немесе жабық түрде тасымалданады.

Жүк құжатының жоғарғы бөлігіне жүк жіберуші қызыл түсті штемпель қояды - "Тез тұтанады", "Қорған - 3/0-0-1-0". Вагон қағазында осындай штемпельдер жіберу станциясымен қойылады.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
28-қосымша

ГУ-18 нысаны

_____ тасымалдаушының атауы

Жүк жетекшісінің куәлігі

Жүкті сүйемелдеуге _____

— (жүктің түрі)
берілді _____

— (тегі, аты-жөні)
теміржол жөнелтпе құжаты № _____

бойынша

келу станцияға дейін _____

вагондарда №№ _____

— Куәлікте көрсетілген поездің құрамында жүретін жүк жарамды болып табылады.

Жетекші сүйемелденетін жүкпен вагонның ішінде болады.

Ұсынылған құжаттар:

паспорт (төлқұжат) сериясы _____ № _____

командировка куәлігі № _____

— Жөнелту станциясының

Күнтізбелік мөрқалыбы

--

Тасымалдаушы _____

(қолы)

ГУ-18 формасы

(сыртқы жағы)

Жүк жетекшісі:

1. Алып жүретін жүктердің сақталуын қамтамасыз етеді, вагондағы жүктер бекітпесінің күйіне және тұрақтылығына қарайды, жүктерді бұзылудан сақтау, жүктерді бүлінуден сақтау, жүктердің бекітпесін қалпына келтіру шараларын қабылдайды.

2. Алып жүретін жануарларды және құстарды қоректендіреді.

3. Теміржол станцияның әкімшілігімен белгіленген жерде вагондарды қиқым-қоқсықтан тазалайды.

4. Жол үстінде жануарлардың және құстардың ауырулары туралы, жылу құралдарының және вагон жабдықтарының жарамсыздығы туралы, сондай-ақ вагондағы жүктер бекітпесінің және олардың тұрақтылығының бұзылғанын анықтағаны туралы станцияның бастығына хабарлайды.

5. Жүк жөнелтушімен әзірленген және бекітілген қауіпті жүктерді сүйемелдеу, жүктердің қауіпті сапасын және өртке қарсы шаралары бойынша қызмет нұсқаулығын біледі. Өрт апат жағдайлары пайда болған кезде, темір жол бойынша қауіпті жүктерді тасымалдау барысында қауіпсіздік нұсқаулығына және апат жағдайларын жою тәртібіне сәйкес іс әрекет жасайды.

6. Тез бұзылатын жүктерді тасымалдаған кезде вагонды жылытады, желдетеді, егер осындай шара жүктің түріне қажетті болса.

7. Жүк қабылдаушыға жүкті тапсырады.

8. Станциялық жолдарда болған кезде мына жеке қауіпсіздік шараларын сақтайды:

жолдарға жақындағанда жылжымалы құрамы жоқ екендігіне алдын ала көзі жеткізеді де, тік бұрыш бойынша осыған арнайы бөлінген орындар арқылы жолдан өтеді;

стрелкалар және айкастырма орналасқан жерлерде жолдар арқылы өтпейді;

жақындаған жылжымалы құрамның алдынан жүгіріп өтпейді, ал вагондар бойымен айналып өткенде оларға тым жақын жүрмейді;

вагон және автотіркегіштің, сондай-ақ жақын тұрған вагондардың астынан жүрмейді. Платформа борттарында, жартылай вагондарда отырмайды және маневрлік жұмыстар кезінде ашық есіктерде тұрмайды;

электрлендірілген темір жол учаскілерінде вагон шатырынан жоғары көтерілмейді.

9. Жүкті сүйемелдеу кезінде жетекші:

темір жол станцияның әкімшілігінің билігіне кіріспейді;

жүк жатқан вагонда темекі шекпейді;

типтік пештерде қатты жанармайды жағумен (көмір, отын бұтақ) басқасынан примуспен, керосинмен және тағы басқа жылыту аспаптарды қолданбайды;

өртке қарсы талаптарға жауап беретін фонарьдан басқасы шырақпен, шаммен және басқа жарық беретін аспаптармен қолданбайды;

вагондағы жанып жатқан пештерден 1 м жақын аралықта тапшандарды, төсекті, керек-жарақты, өз заттарын және жанармай қорларын орналастырмайды;

малдар жететін жерге фонарьді қалдырмайды немесе ілмейді, сондай-ақ ашық есік ойықтардың және люктардың жанына шөпті және сабанды жинап қоймайды;

темір жолдың және құқыққорғау органдарының жеке куәлігін көрсеткен уәкілетті қызметкерлерінен басқасын, сондай-ақ жүктерді алып жүруші тұлғалардан басқасын вагондарға кіргізбейді;

жүкқұжатта көрсетілмеген жүктерді тасымалдамайды, тасымалданатын жүктерді және басқа тауарларды сатумен айналыспайды;

станциялық жолдарда белгілемеген жерлерде және аралықта қи мен қоқымды вагоннан лақтырмайды.

10. Жүк жетекшісі:

тасымалдау жүктерінің сақталмағаны үшін;

оның кінәсінен вагонның бұзылғаны үшін;

вагон мүкәммалының және жабдықтарының жоғалғаны және сынып қалғаны үшін;

куәліктегі талаптарды бұзғаны үшін жауапты болады.

Осы куәлікте көрсетілген талаптармен таныстым және орындаймын:

Жетекші _____

Жүк тасымалдаумен байланысты
тасымалдау үдерісін, операцияларды
жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және
актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен
сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың
технологиясы мен қағидаларына
29-қосымша

ВУ-25 нысаны

Вагонның бұзылу
№ __ АКТІСІ

_____ станциясында

толтырылды

Атауы Код

Тасымалдаушы _____

Атауы Код

Жасалу датасы _____ сағ. _____ мин.

вагон нөмірі

Меншік иесі _____

Код

Жасалу датасы (ай, жыл)

Соңғы жоспарлы жөндеудің түрі және датасы _____

Жөндеуді орындаған кәсіпорынның атауы _____

Вагонның бүліну сәтіндегі жүрген жолы:

_____

жинақталған күрделі жөндеуден кейін жөндеуаралық

Зақымдану себебі _____

_____

ПТЕ, Маневрлік жұмыс және қозғалыс жөніндегі нұсқаулықты, жүкті тиеу
және бекіту техникалық шарттарын және т.б. бұзу,

Зақымданды

_____

жол, поезд, кірме жол № және т.б..

Зақымдануға кінәлі: кәсіпорын _____

1. вагон зақымдануларының тізбесі	Зақымданған бөлшектердің саны	Зақымданған бөлшектердің құны	Сомма

Зақымдануларды қалпына келтіру құны _____

вагон зақымдануларының жалпы сомасы _____

Қосымша мәліметтер: _____

2. Вагон: _____

жатады

талап етілетін жөндеудің немесе мүкәммалдан есептен шығарудың түрі _____

Тасымалдаушының қолдары _____

Лауазымы, Т., А., Ә.

Тасымалдаушылардың қосымша қолдары:

1 _____

Лауазымы, Т., А., Ә.

2 _____

Лауазымы, Т., А., Ә.

М.О.:

Вагонның зақымдануына кінәлі кәсіпорынның өкілі _____

Лауазымы, Т., А., Ә.

М.О.:

Вагон жөнделуге _____ зауытына (депосына) жіберіледі

Атауы

_____ т.ж., немесе өнеркәсіп кәсіпорны _____

Атауы

Вагон депосы _____ станциясынан _____

Атауы Атауы

_____ т.ж., ВУ-26М нысанындағы қоса берілген парақта

Атауы

" ____ " _____ ж.

Дата

Тасымалдаушының қолдары _____

Лауазымы, Т., А., Ә.

Вагон ағымдық жөндеуден қабылданды _____

Дата және уақыт

ВУ-16 кітабындағы реттік нөмірі

вагон депосы өкілінің лауазымы және қолы

¹ Вагонның шығып кету, соғысу, бұзылу, рефрижераторлық жылжымалы құрамның бұзылу кезінде қол қойылады

² Рефрижераторлық жылжымалы құрамның бұзылу кезінде қол қойылады

Вагонның бұзылуы

№ _____ АКТІСІ

_____ ж. " ____ " _____ N вагонына

Апаттан, соғысылумен және вагонның шығып кетуден жою бойынша жұмыстар орындалғаннан туындаған қосымша ақаулықтардың тізімі:

_____

_____

_____

_____

_____

Негізгі қосымша ақаулық _____

Негіздемені көрсетумен жөндеудің түріне немесе инвентардан алып тастауға вагонды ақаулық деңгейі бойынша жатқызу туралы комиссияның нәтижесі

" " _____ ж.

күні

Тасымалдаушының қолдары _____

Лауазымы, а., т., ж.

Қалпына келтіру поездының бастығы _____

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
30-қосымша

Темір жол әкімшіліктеріне тиесілі контейнерлердің меншік иелерінің тізбесі және олардың әріптік кодтары

Мемлекет	Темір жол әкімшілігі	Темір жол әкімшіліктерінің цифрлық коды	Меншік иесінің әріптік коды
Әзірбайжан Республикасы	Әзірбайжан мемлекеттік темір жолы	57	AZDU
Армения Республикасы	Армян темір жолы	58	ARAU
Беларусь Республикасы	Белорусь темір жолы	21	BSDU
Грузия	Грузин темір жолы	28	GERU
Қазақстан Республикасы	"Қазақстан темір жолы" ҰК	27	KTZU
Қырғызстан Республикасы	Қырғыз темір жолы	59	KRGU
Молдова	"Молдова темір жолдары" МК	23	CFMU

Ресей Федерациясы	Ресей Федерациясы Қатынас жолдары министрлігі	20	RZDU
Тәжікстан	Тәжік темір жолы	66	TZDU
Түркіменстан	"Түркіменстан темір жолдары" басқармасы	67	TURU
Өзбекстан	"Өзбек темір жолдары" МАҚ	29	UTIU
Украина	"Укрзалізниця" Украина темір жол көлігінің мемлекеттік әкімшілігі	22	UZUU
Латвия Республикасы	"Латвия темір жолы" МАҚ	25	LDZU
Литва Республикасы	"Литва темір жолдары" АҚСН	24	LGKU
Эстония Республикасы	"Эстония темір жолы" АҚ	26	EVRU

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
31-қосымша

КОНТЕЙНЕРЛЕР ТІЗІМДЕМЕСІ

№ _____ вагондағы № _____ жөнелтілім бойынша
Жөнелту станциясы _____ Тағайындалу станциясы _____

Р/с №	Иеленушінің коды	Контейнер нөмірі	Жүк массасы нетто, кг	Контейнер ыдысының массасы, кг	Контейнер бруттосының массасы, кг	БПҚ туралы мәліметтер		Ескерту
						БПҚ үлгісі	Бақылау белгілері	
1								
2								
3								
Жиынтығы:								

(Лауазымы, Т.А.Ә., қолы, анық)

Ескерту:

1. Контейнерлер тізімдемесі контейнерлер жинағына ресімделген жүкқағаздың мәліметтері негізінде толтырылады.

2. "Ескерту" бағанында келесі белгілер қойылады: "меншікті" - тасымалдаушыға тиесілі емес контейнерлерді тасымалдау кезінде; "жалға" - жалға алынған контейнерлерді тасымалдау кезінде; "арнайы" - мамандандырылған контейнерлерді тасымалдау кезінде.

Жүк тасымалдаумен байланысты

КЭУ-16 нысаны

Контейнерді станциядан әкетуге және оны станцияға қайтаруға

20_ ж. " _____ " _____ наряд № _____

Тиелген, бос контейнерлер № _____ брутто массасы _____ т.

(қажетсізі сызылып тасталсын)

Жүк жөнелтушіге, жүк алушыға (қажетсізі сызылып тасталсын) _____

(тегі, аты-жөні)

_____ берілді

_____ (Кәсіпорынның немесе ұйымның атауы)

Сенімхаттың № _____ немесе Шарттың № _____

_____ үргізуші-экспедитор _____ Автомобиль № _____

_____ (тегі, аты-жөні)

Контейнер 20_ ж., " _____ " _____ сағ. _____ мин. қайтарылды

Қабылдаушы-тапсырушы _____ Контейнерді қабылдаған тұлға _____

_____ (қолы) (қолы)

Контейнер 20_ ж., " _____ " _____ сағ. _____ мин. қайтарылды

Көлік-экспедициялық ұйымының құжаттарын тапсырған кезде контейнерді кіргізуге немесе шығаруға хабарлама жіберу датасы 20_ ж., " _____ " _____ сағ. _____ мин. Жүк және коммерциялық операцияларды орындауға, контейнерлерді әкетуге және қайтаруға жүк жөнелтушіге және көлік-экспедициялық ұйымына берілетін уақыт нормасы _____ сағат.

Контейнерді нормадан артық кешіктірген уақыты _____ сағат.

Контейнерді нормадан артық кешіктіргені үшін айыппұл сомасы _____ теңге.

Тасымалдаушының станциядағы өкілі _____

(тегі, аты-жөні)

Әмбебап контейнерлерді таңбалау сызбасы Ірітонналық контейнерлер

Бірінші жол XXX* X** XXXXXXXX*** X**** (барлығы 11 таңбалар)

Екінші жол XX***** XX***** (барлығы 4 таңба)

* Иеленушінің коды: латын алфавитінің үш жазба әрпі;

** U - латын әрпі жүк контейнерлердің идентификаторы;

*** Контейнердің сериялық нөмірі: алты араб цифры;

**** Бақылау саны: бір араб цифры;

***** Бірінші цифрлік таңба контейнердің ұзындығын белгілейді, екінші цифрлік таңба контейнердің ені мен биіктігін белгілейді;

***** Бірінші цифрлік таңба контейнердің түрін белгілейді, екінші цифрлік таңба контейнердің осы түрдің негізгі сипаттамаларын белгілейді.

Орташа тонналық контейнерлер

Бірінші жол X* X** XXXXXXXX** X**** (барлығы 9 таңбалар)

Екінші жол XXX***** XX***** (барлығы 5 таңба)

* Максималдық салмағының брутто коды;

** Контейнердің сериялық нөмірі: жеті араб цифры;

*** Бақылау саны: бір араб цифры;

**** Елдің коды: үш араб цифры;

***** Контейнер түрінің коды: екі араб цифры.

ГУ-29к нысаны

Ерекше белгілер мен мөрқалыптарға

арналған орын

_____ ж. Жеткізу мерзімі аяқталады

КӨЛКІТІК ТЕМІРЖОЛ ЖҮКҚҰЖАТЫНЫҢ ТҮПНҰСҚАСЫ 1

әмбебап контейнерде жүктерді тасымалдауға арналған

Контейнер иесінің коды	Контейнер нөмірі	Контейнер өлшемінің және үлгісінің коды	Контейнер үлгіөлшемі	Арнайы контейнер туралы белгі	№			
вагон түрі	Вагон №	Вагон жүккөтергіштігі, т		осытер саны	вагон ыдысының массасы, кг	вагон брутто массасы кг	жылдамдық _____ жүктің үлкен	
Тасымалдаушы								
Жөнелту станциясы				Тағайындау станциясы				
Жүкжөнелтуші (толық атауы)				Жұқалушы (толық атауы)				
Жүкжөнелтуші пошталық адресі				Жүк алушының пошталық адресі				
Төлемші				Төлемші				
Тапсыру станциясы				Вагонға контейнерді құралдарымен тиеу: (керек емесін сызу керек) Тасымалдаушының Жүк жөнелтушінің		Ж ү к жөнелтушімен анықталған жүк массасы қаптамасымен , кг		
Орындар саны	Орама	Жүк атауы Код _____						
Орындар саны (жазбаша)						Жүктің қорытынды нетто массасы		
Жүктің қорытынды нетто массасы (жазбаша)						Жүктің қорытынды нетто массасы		
						Контейнердің брутто массасы		
Жарияланған құндылық _____ теңге (жазбаша)						Тарифтік белгілер		
						Схема		
Төлемдер жөнелту станциясында енгізілген _____ _____ Тасымалдаушы _____ (қолы)						Жөнелтім түрі		
						Ерекш. тариф №		
						Төлем есебі км үшін		
						теңге		
						тиын		
БПҚ туралы мәлімет		БПҚ типі	К/белгілер	БПҚ типі	К/белгілер	Жөнелту кезінде		
_____						Тасымалдау төлемі		
(жөнелт, тасымалдушы)						Жариял. құндылық үшін алым		

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін _____ _____ (жүк жөнелтушінің лауазымы және қолы анық)	Қорытынды жөнелту кезінде	
	Келу кезінде	
Төлемдер жөнелту станциясында енгізілген _____ _____ Тасымалдаушы _____ (қолы)	Тасымалдау төлемі	
	Тасымалдау төлемі	
№ _____ өтінім б-ша контейнерді (жүкті) енгізуге рұқсат етілген "___" _____ ж. контейнерге тиеу "___" _____ ж. тағайындалған	Келуі б-ша қорытынды	
виза № _____ Тасымалдаушы _____ "___" _____ ж.		

КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАР

Жүкті тасымалдауға қабылдауды құжаттамалық ресімдеу	тағайындау станциясына келу	Жүктің келгені туралы жұқалушыға хабарлау	Жұқалушы жүкқұжатының түпнұсқасын беру
	Түсіру күні және уақыты ___ күні _____ айы ___ сағ. _____ мин. Түсіру орны _____	Уақыт _____ сағ. ___ мин. _____ _____ тасымалдаушы қолы	

1. Жүк контейнерде Жүктерді тасымалдау нұсқаулығына сәйкес дұрыс орналастырылған және бекітілген жүкжөнелтуші _____ (лауазымы, Т.А.Ә. және қолы анық) Жүк тиеуді және бекітуді жүргізетін жүк жөнелтуші немесе ұйым Жүктерді тасымалдау нұсқаулығында белгіленген жүкті орналастыру және бекіту шарттарының сақталуына жауап береді	3. Жүк жөнелтушінің ерекше мәлідемелері мен белгілері
2. Контейнер осы жүкқұжат бойынша қабылданды "___" _____ ж. Контейнердің орналасу координаталары _____ Тасымалдаушы _____ (қолы анық)	
4. Тасымалдаушы белгілері	5. Жүкті беру туралы белгілер

Келу кітабының № _____	Бума № _____
_____ ж. жеткізу мерзімі аяқталады	

ЖОЛ ТІЗІМДЕМЕСІ 2

Жүкті әмбебап контейнерде тасымалдауға арналған

Контейнер иесінің коды	Контейнер нөмірі	Контейнер өлшемінің және үлгісінің коды	Контейнер үлгіөлшемі	Арнайы контейнер туралы белгі	№		
вагон түрі	Вагон №	Вагон жүккөтергіштігі, т	осьтер саны	вагон ыдысының массасы, кг	вагон брутто массасы кг	жылдамдық _____ жүктің үлкен	
Тасымалдаушы							
Жөнелту станциясы				Тағайындау станциясы			
Жүкжөнелтуші (толық атауы)				Жұқалушы (толық атауы)			
Жүкжөнелтуші пошталық адресі				Жүк алушының пошталық адресі			
Төлемші				Төлемші			
Тапсыру станциясы				Вагонға контейнерді құралдарымен тиеу: (керек емесін сызу керек) Тасымалдаушының Жүк жөнелтушінің		Ж ү к жөнелтушімен анықталған жүк массасы қаптамасымен , кг	
Орындар саны	Орама	Жүк атауы Код _____					
Орындар саны (жазбаша)					Жүктің қорытынды нетто массасы		
Жүктің қорытынды нетто массасы (жазбаша)					Жүктің қорытынды нетто массасы		
					Контейнердің брутто массасы		
Жарияланған құндылық _____ теңге (жазбаша)					Тарифтік белгілер		
					Схема		
Төлемдер жөнелту станциясында енгізілген _____ Тасымалдаушы _____ (қолы)					Жөнелтім түрі		
					Ерекш. тариф №		
					Төлем есебі км үшін		теңге тиын
БПҚ туралы мәлімет _____ (жөнелт, тасымалдушы)		БПҚ типі	К/белгілер	БПҚ типі	К/белгілер	Жөнелту кезінде	
						Тасымалдау төлемі	

Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін _____ _____		
(жүк жөнелтушінің лауазымы және қолы анық)	Қорытынды жөнелту кезінде	
	Келу кезінде	
Төлемдер жөнелту станциясында енгізілген _____	Тасымалдау төлемі	
_____ Тасымалдаушы _____ (қолы)	Тасымалдау төлемі	
№ _____ өтінім б-ша		
контейнерді (жүкті) енгізуге рұқсат етілген " __ " _____ ж.		
контейнерге тиеу " _____ " _____ ж. тағайындалған	Келуі б-ша қорытынды	
виза № _____ Тасымалдаушы _____ " __ " _____ ж.		

КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАР

Жүкті тасымалдауға қабылдауды құжаттамалық ресімдеу	тағайындау станциясына келу	Жүктің келгені туралы жұқалушыға хабарлау	Жұқалушы жүкқұжатының түпнұсқасын беру
	Түсіру күні және уақыты _____ күні _____ айы _____ сағ. _____ мин. Түсіру орны _____	Уақыт _____ сағ. _____ мин. _____	
		тасымалдаушы қолы	

1. Жүк контейнерде Жүктерді тасымалдау нұсқаулығына сәйкес дұрыс орналастырылған және бекітілген жүкжөнелтуші _____ (лауазымы, Т.А.Ә. және қолы анық) Жүк тиеуді және бекітуді жүргізетін жүк жөнелтуші немесе ұйым Жүктерді тасымалдау нұсқаулығында белгіленген жүкті орналастыру және бекіту шарттарының сақталуына жауап береді	3. Жүк жөнелтушінің ерекше мәлідемелері мен белгілері
2. Контейнер осы жүкқұжат бойынша қабылданды " __ " _____ ж. Контейнердің орналасу координаталары _____ Тасымалдаушы _____ (қолы анық)	
4. Тасымалдаушы белгілері	5. Жүкті беру туралы белгілер

ТАПСЫРУ СТАНЦИЯСЫНЫҢ КҮНТІЗБЕЛІК МӨРҚАЛЫПТАРЫ

(КЛЕТКА НӨМІРЛЕРІНІҢ ҚАТАҢ КЕЗЕКТІ ТӘРТІБІМЕН ҚОЙЫЛАДЫ)

1	2	3	4
5	6	7	8

Әмбебап ірітонналық контейнерлердің түрлері және негізгі параметрлері

А-кесте

Контейнердің түрі, өлшемі	Ұзындығы футпен	Жалпы салмағы R, R, T.	Габариттік мөлшері - мм			Жабық контейнерлердің ішкі өлшемі, мм-ден кем емес			Бұрыштық фитингілердегі тесіктердің центрлері арасындағы қашықтық, бойынша, мм			Жкошесойөл мм ем
			Ұзындығы	Ені	Биіктігі	Ұзындығы	Ені	Биіктігі	Ұзындығы	Ені	Биіктігі	
IAA IA IAX	40	30,48	12192	2438	2591 2438 < 2438	11998 -	2330 -	2350 2197	11985	2259	2261 2134	65 61
IBV IB IBX	30	25,4	9125		2591 2438 <2438	8931 -	2330	2350 2197	8918		2261 2134	48 45
ICC IC ICX	20	24,0	6058		2591 2438 <2438	5867 -	2330	2350 2197	5853		2261 2134	32 30
ID IDX	10	10,16	2591		2438 <2438	2802 -	2330	2350 2197	2787		2134	14

Ескертпе.

1. Биіктігі 2438 мм-ден кем контейнерлер тек ашық болуы мүмкін (МС*ИСО 6346 бойынша кодтары 50...53).

2. Көрсетілген барынша аз өлшемдер 00, 10, 11, 13 кодты контейнерлерге қатысты, МС ИСО 6346 бойынша. Бүйірлік есіктік ойықтары бар болғанда (01, 02, 04 кодтар) енін, ал төбесі ашылатын болса (03, 04 кодтар) - контейнердің биіктігін азайтуға рұқсат беріледі.

3. Еден төсемінің бетінен бойлық немесе көлденең аралықтардың ең жоғарғы нүктесіне дейінгі қашықтық болатын ашық контейнерлердің ішкі биіктігі, Н=280 мм-ден кем емес.

4. Кестеде көрсетілген өлшемдер 20 градус Цельсий температурасында күші бар

----- *МС - халықаралық стандарт

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
36-қосымша

Қатып қалатын жүктерге жататын, үймеленіп тасымалданатын жүктердің тізімі

№ р/ с	Жүктердің атауы	№ р/ с	Жүктердің атауы
1.	Агломерат (ылғал)	19	Кокс ұсақтары (бөлшектерінің өлшемі 10 мм-ге дейін)
2.	Балласт	20	Мергели
3.	Барит (үзінді)	21	Ұн (доломиттік) әктік
4.	Бокситтер	22	Пириттік оғаркалар
5.	Саз: каолиндік, отқа төзімді, жай	23	Құм: кварцтік, құрылыстық, қалыпқа келетін
6.	Қиыршықтас	24	Раймовка
7.	Жом қызылша тәрізді (шикі)	25	Кен: құрамында алтыны бар, темір, асыл металдар, марганецтік, мыс, никелді, қорғасын, хромитті, цинктік
8.	Әртүрлі жер	26	Жанатын тақтатастар
9.	Әк (жуылған)	27	Тұз: тасты, техникалық
10	Тас: гипстік; әктік; құрылыстық-шойтас, ұлутастық, туфты	28	Көмір: құба және тасты (соның ішінде жуылған және гидроөнім)
11	Кварциттер (жуылған)	29	Флюостер
12	Кокс	30	Түйіршіктелген шлактар
13	Клинкер: цинктік, цементтік	31	Көмірлі шламдар
14	Колчедандар: темір, мыс және күкірт қатарлы және флотациялық	32	Балқытатын шпат
15	Кокс (жаңғақ)		
16	Әртүрлі коксик		

17	Вермикулиттік концентрат	33	Жуылған ұсақ тастар
18	Концентраттар және штейндар: апатиттік, бариттік, вольфрамдық, темір, кобальттік, мыс, молибдендік, пириттік (флотациялық құйыршықтар), қорғасын, цинктік		

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
37-қосымша

Үймеленіп тасымалданатын жүктердің массалық түрлерін қатып қалудан сақтайтын алдын алу профилактикалық шаралары Қара металлургияның жүктері

1. Темір кен рудасы:

Темір кен рудаларын тасымалдау кезінде сөндірілмеген әк, қайнатпа тұз, ағаш үгінділері, сабан және қамыс сөгі, агломерат-қайтымы алдын ала құралдар ретінде қолданылады. Магнетиттік, мартиттік және гематиттік рудаларға әк қосу нормасы 1-3% құрайды, жосалық және қоңыр теміртас рудаларға әк қосу нормасы жөнелтілетін руда массасының 1-4% құрайды. Қайнатпа тұз түсірілетін руда салмағының 0,75% мөлшерінде салынады. Агломерацияға баратын рудалар үшін тұз алдын алу құралы ретінде қолданылмайды. Тасыған, мартендік рудалар сөндірілмеген әкпен қабатсыз салумен түсіріледі, бірақ вагонның еденіне осындай әктің салуымен осындай рудаларды тиеген кезде, жүк жөнелтушімен жүкқұжатта жүк атауының астында "тас електен өткен, мартен" көрсетеді. Жуылған руданы немесе суы құрғатылған забойдан алынған рудаларды тасымалдау барысында қайнатпа тұзы қолданылады, ал сөндірілмеген әкті қолдануға болмайды.

Осы тарауда көрсетілген алдын алу шараларын қолданбай-ақ, барлық рудаларды түсіруге болады, егер олар алдын ала мұздатылса немесе құрғатылса.

2. Марганецтік рудалар

Марганецтік рудалар тасымалдау кезінде қайнатпа тұз, ағаш үгінділері, сабан және қамыс сөгі алдын алу құралдары ретінде қолданылады.

Кесек марганецтік рудаларды және марганецтік рудалар - пироксидтер жүк алушының келісімімен алдын алу шаралары қолданылмай тасымалданады.

3. Хромиттік руда

бөлшектерінің өлшемі 20 мм және одан көп еленген хромиттік руда алдын алу шаралары қолданылмай тасымалданады.

Қатардағы хромиттік руда мөлшері 1-2% сөндірілмеген әк немесе жөнелтілетін руда массасының 0,75%-нан 1,0% мөлшерінде қайнатпа тұз себу арқылы тұтынушыларға тиеледі.

4. Балқытатын шпат ағаш үгінділері немесе қайнатпа тұзын салу және аударыстырып салу арқылы тасымалданады.

5. Түйіршіктелген қож

Ылғалданған қож түйіршіктері тиелер алдында құрғатылады немесе мұздатылады.

Бір тәулік шегінде, ұзақ емес тасымалдау кезінде ылғалдығы 20% дейінгі қож түйіршіктерін тасымалдауға рұқсат етіледі, егер олардан бөлінетін ылғал вагонның тежегіш бөлшектеріне мұз қатуына әкелмейтін болса.

Түсті металлургия жүктері

1. Түсті рудалардың концентраттары

ылғалдығы 2% дейінгі концентраттар жабық вагондарда алдын алу шаралары қолданылмай тасымалданады.

Концентраттарды арнайы металдық контейнерлерде тасымалдау жүктегі ылғалдың пайыздық құрамына қарамастан, алдын алу шаралары қолданылмай тасымалданады.

Ылғалдығы 2%-дан 8%-ға дейінгі концентраттар вагон еденіне ағаш үгінділері төселіп тасымалданады, ал 8 %-дан 12 %-ға дейін концентраттардың әр қабаты 70x80 см және салмағы 250 кг-нан аспайтын кесектерге (блоктарға) кесілу арқылы екі қабатты жікшеленіп әрі әр қабатына ағаш үгінділері салынып тасымалданады.

Бойлық және көлденең тіліктердің қарықтары құрғақ үгінділермен жоғарыға дейін төгіледі және тығыздалады. Бұдан басқа тиеудің бүкіл биіктігі бойынша вагонның керегелеріне құрғақ үгінділер төгіледі.

Бариттік концентраттар құрғатылған түрде вагондарға тиеледі (ылғалдығы 4 % көп емес). Ылғалдығы 12 %-ға дейінгі бариттік концентраттар мұздалған күйінде жеке кесек және ірі тас ретінде түсіріледі.

Ылғалдығы 12%-дан 14%-ға дейінгі және бөлшектерінің мөлшері 30 - 40 мм-ді құрайтын цинктік клинкер мұздатылған түрде вагонға тиеледі.

Ылғалдығы 22%-дан 25%-ға дейінгі қорғасын кектер тиелер алдында вагонның ішкі беті өндірілген филтрматамен төселеді, ал вагонның еденіне 60 мм қалыңдығымен құрғақ үгінділер шашыратылады.

2. Құрамында мыс және алтыны бар рудалар:

Күкірт колчеданы (қатардағы және флотациялық)

Ылғалдығы 2%-дан аспайтын рудалар мен флюстер алдын алу шаралары қолданылмай тасымалданады.

Ылғалдығы көп мөлшерді құрайтын кезде тиеу алдында мыс рудалары және флюстер мұздатылады.

Аталған жүктердің вагонның еденіне мұздап жабысып қалуының алдын алу үшін тиеу алдында вагонның еденіне қалыңдығы 60 мм-ден кем емес құрғақ ағаш үгінділері шашыратылады.

Мыс руданы тиеу процесінде әр 300-400 мм аралықта тиеудің ұзындығымен вагонның барлық көлемі бойынша руда тегістеледі, кейін 30 мм-ден кем емес қалыңдығымен үгінділер салынады, содан соң тең қабатпен руда тиеледі.

Күкірт колчеданы (қатарлы және флотациялық) жылдың суық күндерінде жүк алушының келісімімен түсіріледі.

3. Никельдік руда:

Ылғалдығы көп мөлшерін құрайтын никельдік руданы вагонға тиеу алдында жақсылап тұрып мұздатылуға жатады. Тиеу алдында вагонның еденіне 60 мм кем емес қалыңдығымен саман немесе қамыс жармасын төсейді.

4. Бокситтер:

Сыртқы ауаның температурасы минус 15⁰С және одан төмен болғанда, қалақтау арқылы бокситтер мұздатылады (қайта төгіп салу механизмі) Бокситтердің мұздатылған үзінділері мен ірі тастары вагондардың еденіне төсеусіз және алдын ала шаралар қолданылмай тиеледі.

Қатты минералдық отын

1. Тас және қоңыр көмір

Ылғалдығы 7% дан асатын тас көмірді және ылғалдығы 30% дан асатын қоңыр көмірді тасымалдау кезінде жүк жөнелтушілер алдын ала мынадай профилактикалық шараларды қолданады:

Көмір майланады; Ниогрин;

Северин;

Құрғақ көмірді ылғалмен араластырады;

Көмірді алдын ала мұздатады;

Көмірді ағаш үгінділермен аударыстырылады.

Майлау келесі нормалармен іске асырылады:

сыртқы ауаның температурасы минус 15⁰С болғанда, түсірілетін көмірдің салмағынан 1% мөлшерінде май қосылады;

сыртқы ауаның температурасы минус 15⁰С-тан 20⁰С-қа дейін болғанда, түсірілетін көмірдің салмағынан 1,5% мөлшерінде май қосылады;

сыртқы ауаның температурасы минус 20°C-тан төмен болғанда, түсірілетін көмірдің салмағынан 2% мөлшерінде май қосылады.

Арнайы майлағыш жабдықтарды қолданумен коксхимиялық ауыр майлармен майланады.

Арнайы майлағыш жабдықтар болмаған жағдайда немесе олар жұмыс күйінен шығып қалған жағдайда, ылғал көмірлер осы тармақта көрсетілген алдын ала құралдарды қолданумен тасымалданады.

Алдын ала сулармен - ниогринмен немесе северинмен өңделу мына тәртіпте іске асырылады:

сыртқы ауаның температурасы минус 10°C дейін болғанда, төрт осьтік жартылай вагон үшін 20-25 кг мөлшерінде алдын ала сумен вагондардың едендері мен қабырғалары өңделеді, ал алты осьтік үсті ашық вагондар үшін 30-35 кг;

сыртқы ауаның температурасы минус 10°C-тан 20°C-қа дейін болғанда, вагондардың едендері мен қабырғалары, сондай-ақ алдын ала суы түсірілетін көмірдің салмағына келесі мөлшерде енгізіледі:

көмірдің ылғалдығы 9% дейін - 0,5% - 0,6% түсірілетін көмірдің салмағынан;
көмірдің ылғалдығы 9% астам - 0,8% түсірілетін көмірдің салмағынан;

сыртқы ауаның температурасы минус 20°C-тан дейін төмен болғанда, вагондардың едендері мен қабырғалары және алдын ала суы түсірілетін көмірдің салмағына келесі мөлшерде енгізіледі:

көмірдің ылғалдығы 9% дейін - 0,8% түсірілетін көмірдің салмағынан;
көмірдің ылғалдығы 9% астам - 1% түсірілетін көмірдің салмағынан.

Түсірілетін көмірдің салмағына ниогринді қосуы барлық жағдайда 1% жоғары болмайды.

Алдын ала суларды - ниогринді және северинді пайдалану кезде мына шараларды сақтау керек:

екі тәуліктен аспайтын көмірді созылып жатқан тасымалдау осы тармаққа сәйкес вагонның едені мен қабырғалары ниогринмен және северинмен өңделеді;

алдын ала сулары вагондардың еденіне және қабырғаларына форсундық әдіспен жағылады, сондай-ақ көмірді вагондарға тиеу кезінде оның салмағына (массасына) бірқалыпты енгізіледі;

ниогрин мен севериннің қатып қалуына төмен температурасы қажет, сондықтан көмірге және вагонның ішкі бетіне форсундық жағылуы жылытусыз жүзеге асырылады;

сыртқы ауаның температурасы минус 25°C-қа дейін көмірдің мұздатылуына қарсы ниогринді қолданады, температурасы минус 25°C-тан төмен северинді қолданады.

Құрғақ көмірді ылғал көмірге қосу қабаттап салу жолымен жүзеге асырылады, осында құрғақ көмірдің қабаты вагонның еденіне және екі қабаты тиеу биіктігі бойынша салынады.

Ылғал көмірді үгінділермен үш қабатпен алмастырып салынады.

30 - 40 мм қалыңдығы үгінділердің бірінші қабаты вагон еденінің барлық көлеміне салынады;

Әрқайсысының қалыңдығы 20 - 30 мм екінші және үшінші қабаттары вагонға көмір тиелгеннен кейін вагонның тиісінше 1/3 және 2/3 бөлігіне көмірдің барлық бетіне салынады. Жылдың суық мезгілдерінде шламды тасымалдау тек мұздатылған түрде рұқсат беріледі.

2. Жанғыш тақтатастар

Жанғыш тақтатастар мұздатылған түрде немесе ағаш үгіндермен, саман және қамыс сөгімен немесе торфтық майдасымен жүкті қабатты араластырып салумен түсіріледі.

Инерттік құрылыс материалдары

1. Құм. Қиыршықтас. Шағылтас. Балласт.

Құрылыс, формалық және кварцтік құм, сондай-ақ қиыршықтас, шағылтас және балласт жылдың суық мезгілдерінде карьердің үстіңгі, құрғақтау қабаттарынан тиеледі. Осындай тиеуге мүмкіндік болмаған жағдайда, сондай-ақ құмның ылғалдығы жоғары болғанмен әдетте тұрақты аяздар кезінде оларды мұздатудан кейін тиеледі. Сол үшін қазу және мольғу процесінде қат-қабат араластырылып салу (қалақтау) көзделеді немесе құмды жеке үгінділермен вагонға тиеу мақсатында мұздатуға арналған тиеу жолының жанында алаңшаны бөліп шығарады.

Жер астындағы сулардың деңгейінен төмен жатқан кен орны қабаттарынан шыққан құмдарды жылдың суық мезгілдерінде вагондарға тиеуге болмайды.

2. Саз. Гипстік тас.

Жай және отқа берік саз, сондай-ақ ұнтақталған гипстік тас құрғатылған немесе мұздатылған түрде тиеледі. Каолиндік саз құрғатқыш агрегаттардан алынатын корж түрінде құрғақ күйінде тасымалданады. Құрғатқыш агрегаттар болмаған жағдайда, каолиндік саз қабаттарының арасына құрғақ каолин кесектері салынып, мұздатылған күйінде тасымалданады.

Басқа қатып қалатын жүктер

Қатып қалатын жүктерге (мысалы, вермикулит концентраты, әктік, доломиттік ұн, пириттік тұқылдар), мұздатуды, ылғал өнімдерді құрғақ өнімдермен араластыруды немесе жүк жөнелтуші мен жүк алушы арасындағы

келісім бойынша басқа әдістерді қолдану арқылы олар қатып қалудан сақталынады.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
38-қосымша

Жыл мезгілдері бойынша тоңазытқыш вагондарда етті және ет өнімдерін тасымалдаудың ең шектік мерзімдері (тәулікте)

№ р/ б	Жүктің атауы	Салқындатылған		Салқындатылған (жылытылған)	суытылмаған
		жазғы	ауыспалы	қысқы	
1.	Мұздатылған ет: сиыр, қой, шошқа, барлық басқа малдардың еті, блоктағы және бөлектелген ет, киттің еті мен бауыры, үйқояндар, құстар, құс	30	30	30	12
1.1	Кірме жолдары жоқ ет комбинаттарынан және тоңазытқыштардан жөнелтілетін өнім	20	25	30	10
1.2	Өндірістік өндеуге жіберілетін мал еттері	20	25	30	10
1.3					
2.					
2.1	Мұздатылған ет: Сиыр мен шошқа	6 <*>	7 <*>	10 <*>	-
3.					
3.1	Суытылған ет: Сиыр, қой, шошқа, бұзау еті және арқалықтардағы ілмекке ілінген барлық басқа ірі малдардың еттері	8 <*>	10 <*>	8 <*>	-
3.2	Атылып алынған құс	3 <*>	3 <*>	3 <*>	-
3.3	Кірме жолдары жоқ кәсіпорындардан тиелетін малдар еті	5 <*>	8 <*>	5 <*>	-
4.					
4.1	Суып кеткен ет: Сиыр, қой және жылқы	-	4	5	-
5.					
5.1	Ет өнімдері: Малдың мұздатылған ішек-қарны	20	25	30	12
5.2	Эндокриндік мұздатылған шикізат	20	30	30	-
5.3	Блоктарда мұздатылған қан және оның қайта өңделген өнімдері	15	20	25	-
	Қақталған ет, шикідей қақталған ет (сан еттері, төс, төстік және басқалары) тиеу барысындағы мынадай				
			30 10 <*>	30 10 <*>	10 -

5.4	температурасымен: 0-ден минус 9 ^o C дейін, 0-ден + 4 ^o C дейін	25 10 <*>			
5.5	Қақталғандар, маймен араласқан, бекон, шошқа шпигі, тұздалған ет, тұздалған тілдер, малдардың ерітілген, тағамдық майлары	25	30	30	10
5.6	Тиеу кезіндегі температурасы: минус 4-тен минус 9 ^o C дейін, 0 ^o C-тан минус 4 ^o C дейін болатын жартылай қақталған және пісіріліп қақталған шұжықтар	20 10 <*>	25 10 <*>	25 10 <*>	10 10 <*>
5.7	Шикідей қақталған шұжықтар	30	30	30	15
5.8	Мұздатылған тұшпаралар, жартылай өңделген ет өнімдері, жіңішке шұжық, сарделькалар	10	12	15	-

Ескертулер.

1. Өндіруден тиеуге дейінгі сақтау мерзімі мынадан аспайды.

а) суытылған ет - 4 тәулік, суып қалған ет және суытылған құс - 2 тәулік;

б) мұздатылған ет - 5 тәулік;

в) жартылай қақталған және пісірілген қақталған шұжықтар 0^oC-тан минус 4^oC дейінгі температура шегінде тасымалдауға беріледі - 5 тәулік;

г) Ет қақтаулары шикі қақталғандар 0^oC-тан плюс 4^oC дейін температурасымен – 1 тәулік.

<*> белгіленген ең ақырғы мерзімдер қысқартылады, егер тиеуге дейін жүктің сақтау мерзімі осы тармақта көрсетілгеннен көп болса ғана.

2. Герметикалық қорапшадағы ерітілген тағамдық мал майлары температуралық режимі сақталмай және тасымалдау қашықтығы шектелмей, жабық немесе изотермиялық вагондарда жыл бойы тасымалданады.

Жыл мезгілдері бойынша тоңазытқыш вагондарда балықты және балық өнімдерді тасымалдаудың ең шектік мерзімдері (тәулікте)

(тәулікте)

№ р/с	Жүктің атауы	Суытылған		Суытылмаған	
		жазғы	өтпелі	қысқы	
1.	Мұздатылған балық, майшабақ және балықтың жон еті	30	30	30	15
2.	Салқындатылған балық	4	8	8	-
3.	Тұздалған балық пен майшабақ:				
	а) шала тұздалған (6 дан 10% дейін тұздар)	30	30	30	30
	б) орташа тұздалған (10 аса және 14% дейін тұздар)	30	30	30	30
	в) қатты тұздалған (14% астам тұздар)	30	30	30	30

4.	Суық қақталған балық	12	12	12	10
5.	Суық қақтаудағы майшабақ, суық қақтаудағы және сүрленген балық өнімдері	15	25	25	20
6.	Пісіріліп мұздатылған таңқышаяндар мен асшаяндар	25	30	30	-
7.	Ыстық қақтаудағы мұздатылған балық	10	10	10	-
	а) мүшеленген	8	8	8	-
	б) мүшеленбеген				
8.	Мұздатылған таңқышаяндар таяқтары	10	10	10	-
9.	Маринадалған және бөшкедегі дәмді тұздалған балық	25	30	30	20
10	Қуырылған-мұздатылған миного	12	15	15	-
11	Балықтардың және теңіз сүтқоректілерінің медициналық майлары	30	30	30	30
12	Әр түрлі балықтардың:				
	а) банкадағы бекіре балықтарының дәмді				
.	б) банкадағы пастерленген бекіре балықтарының дәмді, бекіре балықтарының паюстік, арқа балықтарының дәмді, тескіш тұздалған және ястық частиктіктік балықтарының уылдырығы	30	30	30	15
		30	30	30	15
13	Өзеннің тірі шаяндары	6	6	-	-

Ескертулер.

1. Температуралық режимін сақтамай, орташа тұздалған балықты және майшабақты өтпелі аралықтың 15 тәулігіне дейін, қатты тұздалғандарды - жазғы аралықта 20 тәулікке дейін тасымалдауға болады.

2. Жабық вагондарда:

а) сүрленген балықты - жыл бойы 30 тәулікке дейін;

б) орташа тұздалған балықты және майшабақты өтпелі аралықтың 10 тәулігіне дейін, қысқы мезгілде 30 тәулікке дейін.

в) қатты тұздалған балықты және майшабақты жазғы мезгілде 10 тәулікке дейін; өтпелі аралықта - 20 тәулік дейін; қысқы мезгілде - 30 тәулік дейін тасымалдауға болады

Жаңа жеміс-көкөністердің шектік мерзімдері

(тәулікте)

№	Жүктің атауы	Наурыз-маусым		Шілде-тамыз		қыркүйек-қазан		қараша	
		Тоңазытқыш вагондарда суыт.	Жабық вагондарда	Тоңазытқыш вагондарда суыт.	Жабық вагондарда	Тоңазытқыш вагондарда суыт.	Жабық вагондарда	Тоңазытқыш вагондарда суыт.	Жабық вагондарда
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Алмалар: Ерте пісетін	20	4	20	6	-	-	-	-

1	Кеш пісетін Қысқы сақтаудан кейін	- 15	- -	25 -	10 -	30 -	15 -	30 -	- -
2	Алмұрттар: Ерте пісетін Кеш пісетін Қысқы сақтаудан кейін	12 - 10	3 - -	12 15 -	5 8 -	- 18 -	- 10 -	- 30 -	- - -
3	Айва	-	-	-	-	30	20	30	-
4	құрма (піспеген)	-	-	-	-	30	10	30	8
5	Қара өрік, алша	12	-	15	-	16	5	-	-
6	Шабдалы, өрік	10	-	12	-	15	-	-	-
7	Шие	8	-	10	-	-	-	-	-
8	шие, кара және кызыл карақат, қарлыған	7	-	7	-	-	-	-	-
9	Ірі жемісті бүлдірген	3	-	3	-	-	-	-	-
10	жүзімдердің асханалық сорттары	10	-	18	-	20	-	15	-
11	Мүкжидек	-	-	15	5	20	12	30	20
12	Ит бүлдірген	-	-	12	5	12	8	30	15
13	Цитрустық жемістер	25	-	25	-	25	-	25	-
14	Анар	-	-	-	-	30	10	30	-
15	Ыдыстағы ақтамырлы қырыққабат: Ерте піскен Орташа піскен Орташа кеш және кеш піскен Орташа кеш және кеш піскен асылған капуста	14 - 10 -	- - - -	15 18 - -	5 - - -	- 25 30 -	- 10 20 8	- - 30 -	- - 10 -
16	Түсті капуста	-	-	7	-	10	-	12	-
17	Ыдыстағы азықты картоп: Ерте Кешкі Кеш асылған картоп	14 20 -	6 6 -	15 - -	8 - -	- 30 -	- 30 15	- 30 -	- 10 -
18	Түбір және тамырлар	5	-	5	-	5	-	-	-

	жас жемістері: Кесілген көгімен	7	-	7	-	7	-	7	-
19	Асханалық сәбіз	8	-	12	-	15	10	10	-
20	Бдыстағы асханалық қызылша (сабақсыз) және ақжелкек (тамыр) асханалық үймеленген қызылша	10 -	- -	15 -	10 -	30 -	20 10	30 -	- -
21	Қияр: топырақ көшетхана	7 6	- -	9 6	- -	9 6	- -	- 6	- -
22	Асқабақ: Бдыста үймеленген	10 -	- -	20 -	15 -	30 -	25 10	30 -	- -
23	Қарбыздар: Бдыста үймеленген	- -	- -	20 -	15 10	25 -	25 15	20 -	- -
24	Бдыстағы қауындар	-	-	20	10	20	10	15	-
25	Томаттар: қызғылт құба сүт түстес	10 15 15	6 10 15	10 15 15	6 10 15	12 15 15	6 10 15	12 15 10	- - -
26	Баялды Тәтті бұрыш кәді	12	3	12	5	12	6	12	-
27	Көкөніс (көк пияз, салат, саумалдық, шалғам,	3	-	4	-	4	-	4	-
28	Көк жүгері және піспеген жүгері суытылған суытылмаған	- -	- -	6 4	- -	6 4	- -	- -	- -
29	Көк банан	12	-	12	-	12	-	12	-
30	сарымсақ	15	12	18	16	30	30	30	-
31	Басты пияз Жәшіктерде қаптарда	15 10	12 8	20 15	15 10	30 20	25 15	30 20	- -
32	Жеміс-көкөністері	30		30		30		30	
33	Еменжаңғақ: тұқымдық, тірі өсімдіктер және гүлдер, тұқымдық отырғызу материалы	Тасымалдау әдістерін және уақытын жүк жөнелтуші белгілейді							

Ескертулер.

1. Қазақстан аумақтары үшін қазан, қараша, наурыз және сәуір айлары өзінің климаттық жағдайлары бойынша қысқы мезгілдер болып табылады, тасымалдау әдістері мен ең ақырғы уақыттары қысқы мезгілдері бойынша белгіленеді (соңғы графа).

2. Жылдың барлық мезгілдерінде картопты кәсіптік өңдеу үшін жабық вагондарда тасымалдауға рұқсат беріледі, осында жүк жөнелтуші жүкқұжатында жүктің кәсіптік өңделуге бағытталғаны туралы "жүк жөнелтушінің ерекше ескертулері" деген бағанында таңба қояды.

Тоңазытқыш вагондарда сүт өнімдері, май ірімшік жасағыш және май кәсібінің өнімдерін, жұмыртқаларды тасымалдаудың шектік мерзімдері

(тәулікте)

№ р/ с	Жүктің атауы	Жазғы кезең		Өтпелі кезең		Қысқы кезең	
		Суытылған	Суытусыз	Суытылған	Суытусыз	Суытылған немесе жылытылған	Суытусыз немесе жылытылған
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Сүт: Зарарсызданбаған	2	-	2	-	2	-
	Зарарсызданған	25	10	25	12	25	15
2	қаймақ: Зарарсызданбаған	2	-	2	-	2	-
	Зарарсызданған	25	10	25	12	25	15
3	Мұздатылған ірімшік	15	-	15	-	15	-
4	ірімшік, ірімшік массасы және сыр ірімшігі	2	-	2	-	2	-
5	Шикі қаймақ: флягтарда	3	-	3	-	3	-
	герметикалық қаптамада	5		5		5	
6	Йогурттар	10	-	12	5	10	-
7	Мұздатылған	10	-	12	-	15	-
8	Май:	30	-	30	-	30	10
	қаймақтық ерітілген	30	-	30	10	30	15
9	Сырлар Мәйектік, қатты	30	-	30	12	30	10
10	Сырлар балқытылған, сүзбе	30	-	30	12	30	10
11	кондитерлік, нан пісіру және кулинарлық тоңған май	25	10	25	25	25	25
12	Қатты маргарин:	25	-	25	15	25	20
	бөлшектеніп салынбаған						
	бөлшектеніп салынған	12	8	15	10	15	10
	Жұмсақ маргарин:						

13	бөлшектеніп салынған	12	-	15	10	15	10
14	Майонез	15	-	20	10	15	-
15	Тауық тағам жұмыртқасы: суытылған	25	-	25	25	20	-
	суытылмаған	20	15	20	18	20	-
16	Жұмыртқа өнімдері: мұздатылған (жұмыртқа сарысы, белок және меланж) қаңылтыр ыдыста	30	-	30	-	30	-
	жұмыртқа құрғақ белогы	-	30	-	30	-	30
	жұмыртқа құрғақ белогы	30	-	30	10	-	30

Ескертулер.

1. Зарарсыздандырылған кілегей, сүт, суытылған сүзбе, сүзбелік сыроктар, сүзбелік масса, флягтардағы қаймақ жолаушылар поездарына тіркелгішпен тасымалданады.

2. Сыртқы ауаның температурасы плюс 5⁰С-тан төмен болғанда қысқы және өтпелі мерзімдерде ерітілген май жабық вагондарда тасымалданады.

3. Жазғы мезгілде суытылмаған жұмыртқаларды жабық вагондарда 15 тәулікке дейін, ал жылдың өтпелі мезгілінде 12 тәулікке дейін тасымалдауға рұқсат етіледі.

4. Жылдың жазғы мезгілде құрғақ жұмыртқа ақуызын жабық вагондарда 8 тәулікке дейін, ал өтпелі мезгілінде 20 тәулікке дейін тасымалдауға рұқсат етіледі.

Тез бүлінетін басқа жүктерді тасымалдаудың шектік мерзімдері

(тәулікте)

№ р/ с	Жүктің атауы	Жазғы кезең			Өтпелі кезең			Қысқы кезең	
		Тоңазытқыш вагондарда		Жабық вагондарда	Тоңазытқыш вагондарда		Жабық вагондарда	Тоңазытқыш вагондарда	
		Суытылған	Суытылмаған		Суытылған	Суытылмаған		Суытылған	Суытылмаған
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Қаңылтыр және шынаны банкілердегі ет-өсімдік консервілері	30	30	30	30	30	30	30	20
2	Пастерленген ет консервілері (ветчина, қақталған бекон)	30	20	-	30	20	-	30	20

3	Әр түрлі балықтардың бауырынан және пресервтерден басқа балық және краб консервілері	30	30	15	30	30	10	30	10
4	Балық бауырының консервілері	30	30	15	30	30	10	30	15
5	Әр түрлі пресервтер, банкідегі тұздалған сельдь	25	-	-	30	6	-	30	12
6	Шыны және металл банкілердегі томат өнімдері: стерилденген томат тұздығы, қойылтылған, пастерленген томат шырыны, стерилденген табиғи бүтін және тазаланған томаттар	30	30	20	30	30	25	30	15
7	Полимер ыдыстағы қойылтылған томат өнімдері, тұздалған көкөністер, ашытқан капуста, бөшкелердегі тұздалған және маринадталған саңырауқұлақтар, тұздалған қарбыздар және қауындар	30	12	-	30	25	15	30	10
8	Бөшкелердегі томат пастасы және томат-пюре, шыны және металл банкілердегі консервіленген саңырауқұлақ өнімдері	25	10	-	30	20	10	30	12
	Жоғарыда аталғандардан								

15	Сүт консервілері : қоюландырылған сүт, қант қосылған сүт және кілегей, қоюландырылған сүт және қант қосылған какао және кофе. Банкідегі стерилденген қоюландырылған сүт	30	30	30	30	30	30	30	30
16	Арнайы заводтармен, спирт заводтарымен өндірілетін пресстелген нан пісіру ашытқылары	9 5	- -	- -	9 5	- -	- -	9 5	- -
17	Сыра: пастерленбеген пастерленген	10 30	- 30	- 15	10 30	- 30	- 15	6 30	- 10
18	Минералды сулар, алкогольсыз және аз алкогольды, оның ішінде газдалған сусындар	30	30	25	30	30	15	30	8
19	Бөтелкедегі шараптар (шымырлайтын және көпіретін шампандардан басқа): құрғақ жүзім, жартылай құрғақ және жартылай тәтті жеміс-жидек, жартылай құрғақ және жартылай тәтті жүзім, басқалар	30 15 30 30	25 10 20 30	20 5 10 25	30 15 30 30	30 15 25 25	15 10 15 20	30 15 30 30	15 10 15 10
20	Изотермиялық цистерналардағы шараптар	-	30	-	-	25	-	-	10
	Шампан, көпіретін және								

21	шымырлайтын шараптар	30	10	-	30	15	-	30	10
22	Биопрепараттар	15	-	-	15	-	-	15	-

Ескерту:

1. Жылдың өтпелі маусымында сыртқы ауаның жағымсыз температурасы кезінде минералды суды және сыраны шыны ыдыспен жабық вагондарда тасымалдау жіберілмейді.

2. Қаңылтыр және шыны банкідегі ет консервілері бүкіл жыл бойы жабық вагондарда тасымалданады.

3. Жылдың қысқы маусымында қаңылтыр және полимер ыдыстағы пастерленген сыра 10 тәулікке дейінгі мерзімде жылытусыз изотермиялық вагондарда тасымалданады.

Тез бүлінетін жүктерді тасымалдау әдісін анықтауда есепке алынатын жыл маусымдары және темір жол учаскесі орналасуының климаттық зоналары

№ р/с	Темір жол учаскелері	Жыл маусымдары		
		Жазғы	өтпелі	қысқы
1	2	3	4	5
1.	Арыс-Шу-Алматы	Сәуірден қарашаға дейін қоса алғанда	Желтоқсан және наурыз	Қаңтардан ақпанға дейін қоса алғанда
2.	Жосалы-32 Разъезд	16 наурыздан 14 қарашаға дейін	15 қарашадан 14 желтоқсанға дейін, 16 ақпаннан 15 наурызға дейін	15 желтоқсаннан 15 ақпанға дейін
3.	Түркістан-Шеңгелді	- х -	- х -	- х -
4.	Жоғарыда аталмаған басқа темір жол учаскелері	Мамырдан қазанға дейін қоса алғанда	Қараша және сәуір	Желтоқсаннан наурызға дейін қоса алғанда

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
39-қосымша

Тез бүлінетін жүктерді тоңазытқыш вагондарда тасымалдау кезіндегі температуралық режим мен желдетілуі

№ р/с	Жүк атауы	Температуралық режим, °С		Желдету қажеттілігі
		от	до	

1	2	3	4	5
1	-18°C жоғары емес температурадағы қатырылған, тоңазытылған жүктер	-17	-20	Желдетілмейді
2	-10°C-тан -18°C-қа дейінгі температурадағы қатырылған, тоңазытылған жүктер	-9	-12	Желдетілмейді
3	-6°C-тан -9°C-қа дейінгі температурадағы қатырылған, тоңазытылған жүктер	-6	-9	Желдетілмейді
4	0°C-тан -6°C-қа дейінгі температурадағы тоңазытылған ет, шала қақталған ет, бекон, шпик, жартылай қақталған, пісірілген-қақталған шұжықтар, салқындатылған балық, әртүрлі уылдырық, суық қақталған мұхиттық балық (иваси сельдінен басқа), герметикалық ыдыстағы татымды тұздалған және маринадталған сельдь және басқа жүктер	0	-3	Желдетілмейді
5	Пресстелген нан пісіру ашытқылары	+5	-3	Желдетілмейді
6	0°C-тан +6°C дейінгі температурадағы стерилденбеген сүт және сүт өнімдері, терминделген йогурттар, тағамдық тауық жұмыртқалары, сонымен қатар басқа салқындатылған жүктер	+5	+2	Желдетілмейді
7	Картоп, жүзім, жидектер, цитрустық жемістер, алмалар, алмұрттар және басқа төменде аталмағандардан басқа жеміс-көкөністері	+5	+2	Жылыту кезінде желдетіледі, салқындату кезінде желдетілмейді
8	Шала және әбден піскен томаттар, қиярлар, баклажандар, тәтті бұрыш, қауындар, асқабақтар, ананастар, лимондар	+9	+6	Жылыту кезінде желдетіледі
9	Орташа піскен томаттар	+15	+9	Жылыту кезінде желдетіледі
10	Банандар	+14	+12	Салқындату және жылыту кезінде желдетіледі
11	Тұздалған және ашытылған көкөністер, оның ішінде ашыған капуста, суландырылған жемістер және бөшкедегі жидектер, бөшкедегі тұздалған және маринадталған саңырауқұлақтар	+5	+2	Желдетілмейді
12	+7-ден +9°C дейінгі температурадағы ірімшіктер, пастерленбеген сыра және басқа салқындатылған жүктер	+9	+6	Желдетілмейді
13	+9°C жоғары емес температурадағы маргарин, кондитерлік, нан пісіру және аспаздық майлар, стерилденген сүт, шараптар, оның ішінде шымырлайтын және көпіретін және шампан, биопрепараттар және жоғарыда аталмаған жүктер	+15	+9	Желдетілмейді
14	АРВ-Э-де тасымалдау кезінде -20°C жоғары емес температурадағы эндокриндік шикізат	-20	-23	Желдетілмейді

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен

**Қауіпті жүкті тасымалдауға арналған вагон-цистернаның
техникалық жағдайы туралы
№__ КУӘЛК**

(бір тасымалға жарамды)

Осы куәлік № _____ вагон-цистернаның жасалғанын

_____ (жасалған күні мен орны және жасаушы кәсіпорынның атауы)
қазанды күрделі жөндеуі және техникалық куәландыру

_____ (вагон жөндеу кәсіпорнының күні, орны немесе шартты нөмірі,

_____ қазанды, арматураны және әмбебап құю аспабын техникалық куәландыруды жүргізу күні және орны)

қазанды деполық жөндеу және техникалық куәландыру

_____ (вагон жөндеу кәсіпорнының күні, орны немесе шартты нөмірі,

_____ қазанды техникалық куәландыруды жүргізу күні және орны) қазанның, арматураның және әмбебап құю аспабының техникалық жағдайы бойынша, жұмыс және құрылымдық жабдықты қоса алғанда, ақаусыз және _____ станциясына дейін темір жол көлігімен қауіпсіз тасымалдау кепілдендіріледі.

_____ (қауіпті жүктің атауы және БҰҰ тізімі бойынша нөмірі)

" _____ " _____ 20 _____ ж.

Вагон-цистернаның техникалық жағдайы үшін жауапты жүк жөнелтуші)

(_____) (_____)

(қолы) (Т.А.Ә.)

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
41-қосымша

**Вагон-цистерналарда және бункерлік үлгідегі вагондарда
құйып тасымалданатын жүктердің алфавиттік көрсеткіші**

	Алкилбензол желілік C10-C14	38170050					Мама цисте
3082	Алкилбензол желілік C17-C20	38170050	904	9.1	9	90	Мама цисте
2586	Алкилбензол- сульфоқышқыл	29041000	804	8.1	8	80	Жыл кұр жабд цисте
	Алкилсуль-фонат	38249000					Мама цисте
3145	Алкилфенолы	29071900	816	8.1	8	88	Мама цисте
1100	Аллил хлорлы (аллилхлорид)	29032900	312	3.1	3, 6.1	336	Мама цисте
2927	Глутарлы альдегид, су ерітіндісі	2912++++	611	6.1	6.1, 8	68	Мама цисте
1143	Альдегид кротонды	29121900	320	6.1	6.1, 3	663	Мама цисте
1089	Альдегид сіркесулық (ацетальдегид)*	29121200	301	3.1	3	33	Қыс және капт жабд ацет арна цисте моде. 15-12
2303	Альфа-метилстирол	39119093	314	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Алюминий тотықсульфат, ерітінді (коагулянт сұйық)	28332200	905	9.1	9	90	Алюм тот болат цисте
3264	Алюминий тотықхлорид, ерітінді (коагулянт)	28274900	801	8.1	8	80	Үстіг гумм цисте
3264	Алюминий сульфаты, ерітінді	28332200	801	8.3	8	80	Үстіг гумм цисте
2581	Алюмохлорид, ерітінді	28273200	801	8.3	8	80	Мама цисте

3093	Амил**	38249000	802	8.1	8, 5.1	885	Амил а р н цисте моде:
1104	Амилацетат	29153930	316	3.3	3	30	Үстің мама цисте
1993	Амиленит	38249000	301	3.1	3	33	Қысы а р н цисте
2811	п-Аминодифениламин	29+++++	616	6.1	6.1	60	Жыл құрь жабд мама цисте
	Аминотолуолдар	қараңыз. Толуидиндерді қараңыз					
2512	Аминофенолдар	29222900	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
2579	1-(2-Аминоэтил) пиперазин	38249000	807	8.2	8	80	Мама цисте
2735	Аминдер C10-C14 алғашқы	2921++++	807	8.2	8	80	Мама цисте
3082	Амины C17-C20 кубтық	2921++++	905	9.1	9	90	Жыл құрь жабд цисте
2735	Амины C17-C20 алғашқы	2921++++	807	8.2	8	88	Жыл құрь жабд цисте
1005	Аммиак, сусыз сұйытылған	28141000	208	2.3	2.3, 8	268	Амми а р н цисте моде: 15-10 01/-0. 01/-0. 1581, 1619,
2672	Аммиак, су ерітіндісі	28142000	809	8.2	8	80	Мама цисте
1760	Аммиакат	38249000	809	8.3	8	80	Мама цисте

2693	Аммония бисульфит, ерітінді	28322000	816	8.1	8	80	Мамә цисте
2683	Аммония сульфид, ерітінді	28309000	809	8.3	8, 3, 6.1	86	Мамә цисте
3264	Аммония фосфат сұйық "ЖАФ"	28352900	801	8.3	8	80	Мамә цисте
2215	Ангидрид малеинді	29171400	803	8.1	8	80	Мамә цисте
	Ангидрид күкіртті (күкірт қос тотығы сұйытылған)	қараңыз. Күкірттер диоксид					
1715	Ангидрид сіркесулы	29152400	320	8.1	8, 3	83	Қысь Үстің арнаі цисте
2214	Ангидрид фталді, техникалық	29173500	616	8.1	8	80	Жыл кұрь жабд цисте
1547	Аннемесен	29214100	608	6.1	6.1	60	А р н цисте моде:
	Ағашшайырлыантитотықтырғыш	38119000					Мамә цисте
3082	Антиоксида нт ВС-I	38123020	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
	Антиполимеризатор ағашшайырлы	3811++++					Мамә цисте
	Антисептик ЖТК	38119000					Әмбе аспа цисте
2810	Антифриз этиленгликолевті, 50-60%-ды су ерітіндісі	38200000	615	6.1	6.1	60	Мамә цисте
1951	Аргон, суытылған, сұйық	28042100	201	2.1	2.2	22	Арго а р н цисте моде: 15-55
	Асидол	38249000					Әмбе аспа цисте

1978	Бензин газды тұрақты емес	27220000	206	2.3	2.1	23	арна цисто моде: 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1203	Бензин газды тұрақты	27220000	301	3.1	3	33	Үстің немес аспа цисте
3295	Өнеркәсіптік мақсаттар үшін бензин	27220000	305	3.2	3	33	Үстің немес аспа цисте
1203	Бензин моторлық	27240000	301	3.1	3	33	Үстің немес аспа цисте
1114	Бензол	29022000	314	3.2	3	33	Мам цисте
2321	Бензол полихлорид	29036900	608	6.1	6.1	60	Мам цисте
2583	Бензолсульфо-қышқылы	291+++++	804	8.1	8	80	Жыл кұрь жабд цисте
2225	Бензолсульфохлорид (бензолсульфонилхлорид)	29309000	804	8.3	8	80	Жыл кұрь жабд цисте
1114	Бензолдық басша	29022000	314	3.2	3	33	Мам цисте
2338	Бензотрифторид	29036900	312	3.2	3	33	Мам цисте
2226	Бензотрихлорид	29036900	804	8.3	8	80	Мам цисте
1992	Бентол	38249000	314	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте

	Натрий бисульфит, ерітінді	қараңыз. Натрий бисульфит", ерітінді					
	Битум, тұтқыр	27132000					Бунко вагон
	Битум, сұйық	27132000					Жыл құрь жабд цисте
	Брикетин	38249000					Асты жыл құрь жабд цисте
	Бромистый этил	қараңыз. Этилбромид					
1993	Бустиран	38249000	305	3.2	3	33	Үстің цисте
1010	Бутадиен тұрақтандырылған	29012400	206	2.3	2.1	239	Қысь а р н цисте
	1,3-Бутади ен, тұрақтанды рылған	қараңыз. Бутадиен тұрақтандырылған					
1011	Бутан	29011000 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысь көмір а р н а цисте моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1127	Бутил хлорид (1-хлорбутан)	29031900	312	3.2	3	33	Мамә цисте
2348	Бутилакрилат тұрақтандырылған	29161200	316	3.3	3	39	Мамә цисте
1123	Бутилацетат	29159000	316	3.2	3	33	Үстің цисте

2709	Бутилбензол	29029000	317	3.3	3	30	Мама цисте
1012	Бутилен	29012300	206	2.3	2.1	23	Қысь көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
3082	Бутилкарбитол	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1993	Бутилцеллозольв	38249000	316	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Қосалқы зат ОП-10	38249000	901	9.1	9	90	Мама цисте
	Қосалқы зат ОП-7, ОП-10, 40%-ерітінді	38249000					Мама цисте
1966	Винил**	29029000	204	2.3	2.1	223	Қысь вини. цисте моде. 100M
1301	Винилацетат тұрақтандырылған	29153200	306	3.2	3	339	Қысь Үстің арна цисте
1303	Виннемеседенхлорид тұрақтандырылған	29032900	312	3.1	3	339	Қысь арна цисте
1086	Винилхлорид тұрақтандырылған	29032100	205	2.3	2.1	239	Қысь вини арна цисте моде. 1423,
							Ша мате арна цисте

	Көлемі бойынша құрамында спирт 24%-дан кем емес шарап материалы	220+++++					(модель, 15-8, 15-15, 1593, 1639/)
	Аммиак суы	қараңыз. Аммиак, су ерітінділері					
	Фторлы сутегі, сусыз	қараңыз. Фторид сутегі, сусыз					
2014	Пероксид сутегі, су ерітіндісі, 20-дан 60%-ға дейінгі шоғырлануы	28470000	505	5.1	5.1, 8	58	Қысық Үстің арнайы цисте
2015	Пероксид сутегі, су ерітіндісі шоғырлануы 60%-дан артық, тұрақтандырылған**	28470000	505	5.1	5.1, 8	559	Қысық Үстің арнайы цисте
1052	Фторид сутегі, сусыз	28111100	203	8.1	8, 6.1	886	Мама цисте
	ЗВ-1 қорғағыз балауызы	340490++					Жыл құры жабд цисте
1202	Газойль	27420000	315	3.2, 3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
	Дистиллятты гач	27101931					Жыл құры жабд мама цисте
1783	Гексаметилендиамин, су ерітіндісі	29212200	807	8.2	8	80	Жыл құры жабд үстің цисте
2810	Гексаран	38249000	604	6.1	6.1	60	Мама цисте

1858	Гексафторпропилен	29033000	201	2.1	2.2	20	Қысы арна цисте
2370	Гексен-1	29012900	305	3.1	3	33	Мамы цисте
3286	Гептил**	38249000	311	3.2	3, 6.1, 8	368	Гепти арна цисте; моде: ЖГЦ ЖГЦ
2030	Гидразин-гидрат	28251000	311	8.2	8, 6.1	886	Үстің цисте
3082	Гидродепара-финат	38249000	901	9.1	9	90	Үстің немес аспа цисте
2865	Гидроксиламинсульфат, су ерітіндісі	38249000	801	8.3	8	80	Мамы цисте
	Гидрол	38249000					Мамы цисте
1993	Гидролизат диметилдихлорсилан	38249000	321	3.3	3	30	Мамы цисте
	Гидропол	38249000					Жыл құрға жабыл цисте
1993	Гидрофобизатор ГФК-1	38249000	305	3.2	3	33	Мамы цисте
2810	Глицедел	38249000	607	6.1	6.1	60	Мамы цисте
	Глицерин	29054500					Үстің цисте
2750	Глицерин дихлоргидрині	38249000	606	6.1	6.1	60	Мамы цисте
2810	Гомосерин А	38249000	904	6.1	6.1	60	Мамы цисте
3082	Гринол	38249000	901	9.1	9	90	Мамы цисте

	Гудрон	қараңыз. Битум, сұйық					
3082	Тас көмірлі қарамай	38249000	901	9.1	3	90	Әмбе аспа цисте
	Депрессатор АзНИИ	38111900					Әмбе аспа цисте
1992	Деэмульгатор "Десеканафт-20" (ДСН-20)	38+++++	313	3.2	3, 6.1	336	Мамә цисте
1992	Деэмульгатор "Рекорд 752"	38+++++	313	3.2	3, 6.1	336	Мамә цисте
1993	Деэмульгатор ингибитор АМ-7	38+++++	313	3.2	3	33	Мамә цисте
	ОЖК мұнай эмульсиясының деэмульгаторы	38+++++					Жыл кұрь жабд цисте
	НЧК деэмульгаторы	38+++++					Әмбе аспа цисте
1992	СНПХ-44 деэмульгаторы	38+++++	315	3.3	3, 6.1	36	Мамә цисте
1992	РЕКОРД үлгілі деэмульгаторлары	38+++++	313	3.2	3, 6.1	336	Мамә цисте
1993	Метанолы жоқ СНПХ үлгілі деэмульгаторлары	38+++++	313	3.3	3	30	Мамә цисте
1992	Метанолы бар СНПХ үлгілі деэмульгаторлары	38+++++	319	3.3	3, 6.1	36	Мамә цисте
1993	1,2-Дибромпропан	2903++++	315	3.3	3	30	Мамә цисте
	Дибутилсебацинат	38249000					Мамә цисте
	Дибутилфталат	2917++++					Мамә цисте
	Дигим	қараңыз. Метанол					

2050	Диизобутилен	29012900	305	3.2	3	33	Мама цисте
	Диизобутилфталат	2917++++					Мама цисте
1158	Диизопропиламин	29211900	311	3.1	3, 8	338	Үстің цисте
1032	Диметиламин сусыз	29211100	208	2.1	2.1	23	Қысь а р н цисте
1160	Диметиламин, су ерітіндісі	29211100	311	3.2	3, 8	338	Үстің цисте
2253	N,N-Диметиланнемесен	29214200	608	6.1	6.1	60	Мама цисте
2810	N,N-Диметилацетамид	2924++++	614	6.1	6.1	60	Мама цисте
1993	Диметилвинил карбинол	29+++++	307	3.2	3	33	Мама цисте
1162	Диметилдихлорсилан	29310000	321	3.2	3, 8	X338	Үстің цисте
1595	Диметилсульфат	29209000	611	6.1	6.1, 8	668	Мама цисте
1164	Диметилсульфид	29309000	304	3.1	3	33	Қысь а р н цисте
2265	N,N-Диметилформаид	2924++++	311	3.3	3	30	Мама цисте
2810	Диметилфосфит	29209020	615	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Диметилфталат	2917++++					Мама цисте
2051	Диметилэтанолламин	29221900	807	8.2	8, 3	83	Мама цисте

2783	Диметоат	38249000	604	6.1	6.1	60	Мама цисте
1600	Динитрото-луолдар (80/20) балқытылған	29042000	608	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд цисте
1577	2,4-Динитрохлорбензол	29049000	608	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
1993	Диоксанол-ерітінді	38249000	305	3.2	3	33	Мама цисте
	Диоктилсебацинат	38249000					Мама цисте
	Диоктилфталат	2917++++					Мама цисте
3082	Дипроксамин	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1992	Дипроксамин, ментолдағы ерітінді	38249000	319	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
3082	Дипропиленгликоль	2905++++	904	9.1	9	90	Мама цисте
1760	Диспергатор НФ	38249000	804	8.3	8	80	Мама цисте
	Мұнай диспергенты ОМ-6	38249000					Мама цисте
	Вакуумды дистиллят	271011++					Әмбе аспа цисте
3295	Газ конденсатыныңдистилляты, жеңіл	271011++	301	3.1	3	33	Мама цисте
3295	Газ конденсатын ындистиллят ы, орташа	27101929	304	3.1	3	33	Мама цисте
	И-5а, И-8а, трансформаторлық, МВП майларының дистилляттары	271019++					Әмбе аспа цисте
2810	Дитолилметан	38249000	608	6.1	6.1	60	Мама цисте

2922	Дифалон	38249000	803	8.1	8, 6.1	886	Үстің гумм цисте
3077	Дифениламин	29214400	901	9.1	9	90	Мама цисте
2206	Дифенилметандиизоцианат	38249000	609	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
3077	Дифенилоксид	38249000	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Дифонат	38249000	905	9.1	9	90	Үстің гумм цисте
1028	Дифтордихлорметан	29034200	201	2.1	2.2	20	Қысь а р н цисте
1018	Дифторхлорметан	29034910	201	2.1	2.2	20	Қысь а р н цисте
2517	Дифторхлорэтан	29034910	205	2.3	2.1	23	Қысь а р н цисте
1959	1,1-Дифторэтилен	29033000	205	2.3	2.1	239	Мама цисте
1591	1,4-Дихлорбензол	29036100	608	6.1	6.1	60	Мама цисте
1591	1,2-Дихлорбензол (о-Дихлорбензол)	29036100	608	6.1	6.1	60	Мама цисте
1593	Дихлорметан	29031200	605	6.1	6.1	60	Мама цисте
1578	Дихлорнитро-бензолдар	29049000	608	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд цисте

1184	Дихлорэтан	29031500	312	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
2048	Дициклопентадиен	29021930	320	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Диэтанолламин	29221200	904	9.1	9	90	Мама цисте
1154	Диэтиламин	29211200	303	3.1	3, 8	338	Мама цисте
2432	N,N-Диэтиланнемесен	29214200	608	6.1	6.1	60	Мама цисте
2049	Диэтилбензол	29029000	314	3.3	3	30	Мама цисте
1993	Маркалары А, Б диэтилги-дроксиламин	2921++++	311	3.2	3	33	Мама цисте
2810	Диэтиленгликоль	29094100	615	6.1	6.1	66	Мама цисте
2079	Диэтилентриамин	29212900	807	8.2	8	80	Мама цисте
2686	Диэтилэтанолламин	29221200	311	8.2	8, 3	83	Мама цисте
3077	"Амдор" адгезионді қоспа	38++++++	905	9.1	9	90	Мама цисте
1993	Жоғары октанды қоспа	3811++++	301	3.1	3	33	Мама цисте
1170	Этанол негізіндегі көп функционалды қоспа	22089000	308	3.2	3	33	В цисте (моді 15-28 , 15-1 -04, 1611)
1993	ЭКОС-Б майлау қоспасы	381+++++	316	3.3	3	30	Мама цисте
2810	СПД қоспасы, беттік-белсенді	381+++++	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	Үшінші реттік додецилмеркаптан	38++++++	612	6.1	6.1	60	

							Мама цисте
	N2 синтетикалық илегіш	38++++++					Мама цисте
2582	Темір үшхлориды, ерітінді	28273300	801	8.3	8	80	Мама цисте
3082	Бромбромды темір, ерітінді	38249000	903	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Бромды темір, ерітінді	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1993	БСК және ЭСК гидротезегіштік сұйықтар	38190000	307	3.2	3	33	Мама цисте
2920	ГКЖ-10, ГКЖ-11 Кремний органикалық сұйықтары	38249000	807	8.2	8, 3	83	Үстің цисте
	МР-4, "Синтал" майлау-салқындату сұйықтары	38249000					Әмбе аспа цисте
1992	"Арктика" сұйықтығы	38200000	319	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
1992	"ИМ" сұйықтығы	38200000	319	3.3	3, 6.1	36	Қалп қақп құлы жаюд мама цисте
1992	"НИИСС-4" сұйықтығы	38200000	319	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
1986	"ТГФ-М" сұйықтығы	38249000	319	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте обор замке колпа
1992	"Холод-40" сұйықтығы	38200000	319	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
3082	ГЖ-ФК гидравликалық сұйықтығы	38190000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2920	Жидкость гидрофобизирующая ГКЖ-11Н	38249000	807	8.2	8, 3	83	Үстің цисте
3082		38249000	904	9.1	9	90	

	АЗИ-3 диэлектрика-лық сұйықтығы (фенилкснемеселэтан)						Мама цисте	
1993	ИЖ-Л, ИЖ-З сынақтық сұйықтығы	38249000		3.1		33	Мотс шарт тасын	
	"Канская" парфюмерлік сұйықтығы	қараңыз. Этилді спирт (этанол)						
	ПГВ сұйықтығы	38249000					Мама цисте	
3082	"Кемол" майлау-салқындату сұйықтығы	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте	
	СНПХ-3100 үлгілі технологиялық сұйықтығы	38249000					Мама цисте	
3082	"Нева" тежегіш сұйықтығы	38190000	901	9.1	9	90	Мама цисте	
	"Томь" тежегіш сұйықтығы	38190000					Мама цисте	
1649	Этил сұйықтығы	29310000	601	6.1	6.1	66	Этил үшін цисте моде:	
	Қой майы	150200++					Мама цисте	
	Сыыр майы	150200++					Мама цисте	
	Жануарлар майы, жемдік	150+++++					Мама цисте	
	Жануарлар майы, тамақтық	150+++++					Мама цисте	
	Жануарлар майы, техникалық	150+++++					Мама цисте	
	Микробтық тоңмай, техникалық	150+++++					Мама цисте	
	Теңіз сүткоректілері мен балықтардың майы	1504++++					Мама цисте	

	Шошқа майы	1501++++					Мамә цисте
	Спермацеттік май	150+++++					Мамә цисте
1760	ДЦУ бекіткіші	38249000	803	8.3	8	80	Мамә цисте
1760	У-2 бекіткіші	38249000	803	8.3	8	80	Мамә цисте
	А-1;НО-2; Б-73 майландырғыштары	38249000					Мамә цисте
2371	Изоамилен *	29012900	301	3.1	3	33	Қысь және қапт жабд цисте
1969	Изобутан	27111300	206	2.3	2.1	23	Қысь көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/ , 15-1 , 15-1 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1213	Изобутилацетат	29153400	306	3.2	3	33	Үстің цисте
1055	Изобутилен	29012300	206	2.3	2.1	23	Қысь көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,

Циклодекатриен изомерлері		қараңыз. Циклодекатриен изомерлері					
1262	Изооктан	29011000	305	3.2	3	33	Үстің немес аспа цисте
1265	Изопентан	29011000	301	3.1	3	33	Қысь пент; арн цисте моде. 1520/
1218	Изопрен тұрақтандырылған *	29012400	304	3.1	3	339	Қысь және қапт жабд цисте
1221	Изопропиламин	29211930	303	3.1	3	338	Қысь арн цисте
1918	Изопропилбензол	29027000	317	3.3	3	30	Мам цисте
3082	КИ-1 тежегіші	38119000	904	9.1	9	90	Мам цисте
1992	"Альпан" жемірілу тежегіші	38119000	313	3.3	3, 6.1	36	Мам цисте
1992	"Амфикор" жемірілу тежегіші	38119000	313	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
1992	"Антик-1" жемірілу тежегіші	38119000	313	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
1992	"Викор" жемірілу тежегіші	38119000	313	3.2	3	33	Мам цисте
3082	"Волга-1" жемірілу тежегіші	38119000	901	9.1	9	90	Мам цисте
3082	"Инфангаз-1" жемірілу тежегіші	38119000	904	9.1	9	90	Мам цисте
1992	"Нефтегаз-1" жемірілу тежегіші	38119000	313	3.3	3, 6.1	36	Мам цисте
1993	"Олазол" жемірілу тежегіші	38119000	316	3.3	3	30	

							Мама цисте
2810	ГИПХ-3-А жемірілу тежегіші	38119000	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	ВФИКС жемірілу мен тұз жиналулар тежегіші	38119000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
2810	КХО-1 жемірілу тежегіші	38119000	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
1992	"Корексит" маркалы жемірілу тежегіші	38119000	313	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
1993	РЕКОРД үлгілі жемірілу тежегіші	38119000	313	3.3	3	30	Мама цисте
	ИОМС-1 минералды тұздар жиналуларының тежегіші	38119000					Мама цисте
1993	СНПХ үлгілі парафин жиналуының тежегіші	38119000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
3082	СНПХ үлгілі тұздар жиналуының тежегіші	38119000	905	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
3082	Тежегіш-428	38119000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1993	СНПХ үлгілі жемірілу тежегіші	38119000	316	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
3286	"Дизгафен", "Донбасс-1", "Донбасс-2" жемірілу тежегіштері	38119000	313	3.3	3, 6.1, 8	368	Мама цисте
1992	Амдор ИК-1, Амдор ИК-2, Амдор ИК-3 жемірілу тежегіштері	38119000	313	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
1992	ГИПХ-4, ГИПХ-3-Б, ГИПХ-6 жемірілу тежегіші	38119000	313	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
3082	ИКБ-2, ИКБ-4 жемірілу тежегіштері	38119000	905	9.1	9	90	Мама цисте
3163	Инерген	38249000	201	2.1	2.2	20	Мама цисте

1760	Инкредол	38249000	803	8.1	8	80	Үстің гумм цисте
3082	Ифханол-2Т	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1814	Калий гидроксиді, ерітінді	28152090	809	8.2	8	80	Үстің цисте
	Калий, магний, натрий хлоридтері мен сульфаттары, ерітінді	28++++++					Мама цисте
	Хлорлы кальций, ерітінді	28272000					Мама цисте
3082	Бромид кальциі, су ерітінді	28275900	905	9.1	9	90	Мама цисте
1791	Гипохлорита пульп кальциі	28289000	816	8.3	8	80	Үстің гумм цисте
3264	Кальций нитраты, су ерітінді	28342900	801	8.1	8	80	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Кальций хлорат-хлорид, қатпайтын ерітінді	28++++++	903	9.1	9	90	Мама цисте
1325	Камфен техникалық	38249000	402	4.1	4.1	40	Мама цисте
	Канифоль қарағайлық	38061000	902				Жыл кұрь жабд цисте
1325	Капролактама	29337100	402	4.1	4.1	40	Капр арнал цисте модел
3082	Карбамат Е (натрий диэтилдитио-карбаматы, су ерітіндісі)	38249000	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Карбамат МН (натрий диметилдитио-карбаматы, су ерітіндісі)	38249000	905	9.1	9	90	Мама цисте
1760	Карбамат-Д	38249000	807	8.3	8	80	Мама цисте

1760	Карбамол ЦЭМ	38249000	809	8.3	8	80	Мамэ цисте
	Қара карболка	қараңыз. Фенол ерітіндісі					
3082	Карпатол-3	38249000	902	9.1	9	90	Мамэ цисте
1993	Карпатол-3П	38249000	315	3.3	3	30	Мамэ цисте
	ИМ-2201 өршіткісі, пайдаланылған	3815++++					Мамэ цисте
1760	Өршіткі КЧ-41	3815++++	809	8.3	8	80	Мамэ цисте
	Каустик сұйық	қараңыз. Натрий гидроксиді, ерітінді					
1993	Каучук синтетикалық пипериленді (СКОП)	40029100	315	3.3	3	30	Мамэ цисте
1223	Керосин	27101925	305	3.2, 3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
1073	Оттек суытылған, сұйық	28044000	202	2.1	2.2, 5.1	225	Отте арн цисте моде. 8Г51. 558С
3265	Дикарбонды қышқылдар су ерітінді	291+++++	801	8.1	8	80	Жыл құрь жабд цисте
	Дикарбонды қышқылдар су қабаты	қараңыз. Дикарбонды қышқылдар су ерітіндісі					
2922	Тұз қышқылдары және балқынды қоспа	28+++++	801	8.1	8, 6.1	886	Үстің гумм цисте
3265	Оксиэнемеседен-дифосфонды қышқыл 1 - ерітінді	38249000	803	8.1	8	88	Үстің гумм цисте
2031		28080000	802	8.1	8, 5.1	885	Күш қышк арн цисте

3082	Стеарин қышқылы (стеарин)	29157025	905	9.1	9	90	жабл цисте
2789	Сіркесу қышқылы, шоғырлануы 80%-дан артық	29152100	320	8.1	8, 3	83	Сірке арнал цисте моде. 1608/
2790	Сіркесу қышқылы, ерітінді шоғырлануы 10%-дан артық, алайда 80%-дан артық емес	29152100	801	8.1	8	80	Сірке арнал цисте моде. 1608/
2834	Фосфор қышқылы, 65% ерітінді	28111980	806	8.1	8	80	Тот цисте
1790	Фторлысутектіқышқыл, су ерітіндісі	28111100	801	8.1	8, 6.1	886	Үстің гумм цисте
1754	Хлорсульфонды қышқыл	28062000	801	8.1	8	X88	Маме цисте
2571	Этилкүкірт қышқылы	29041000	801	8.1	8	80	Күкір арнал цисте моде: 15-15 1022, 1401, 15-15
3082	Жоғарғы май қышқылдары	3823++++	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабл цисте
3082	Фракциялары C10-C16, C17-C20 синтетикалық май қышқылдары	3823++++	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабл цисте
3082	Фракциялары C5-C6, C7-C9 синтетикалық май қышқылдары	3823++++	904	9.1	9	90	Маме цисте
3082	Талл май қышқылдары	38231300	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабл цисте

3265	Тармақталған монокарбоды қышқылдар (ВИК)	29150000	803	8.1	8	88	Үстің цисте
3082	Канифоль желімі	3806++++	902	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
2206	Изоцианатты композициялар (суризондар)	29291000	609	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
	Хош иісті тамақтық композиция	қараңыз. Этил, шарапты спирт					
3082	Бромид кальций бромид мырыш композициясы (ерітінді)	28275900	905	9.1	9	90	Мама цисте
3264	ГЛИМС композициясы	38249000	801	8.1	8	80	Үстің гумм цисте
3264	ТТТ (тотты топыраққа түрлендіруші) композициясы	38249000	801	8.1	8	80	Мама цисте
2922	ДН-9010 композициясы	38249000	801	8.1	8, 6.1	86	Мама цисте
3264	ДПФ-1 композициясы, тұрақтандырылған	38249000	801	8.1	8	80	Үстің гумм цисте
1993	Этоксисиландар композициясы "119-296Т өнімі"	38249000	307	3.2	3	33	Мама цисте
3082	А-391 құрамдасы	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2810	Пластификациялаушы материалдардың құрамдасы	38249000	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
2206	Пенопластар өндірісі үшін изоцианатты құрамдастар	29291000	609	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
3295	Табиғи газдардан конденсат (газконденсат)	27090010	301	3.2	3	33	Үстің немес аспа цисте
1268	Пиролизді конденсат (пироконденсат)	27290000	301	3.1	3	33	Мама цисте

	"Силобен" консерванты (бензоат натрий, су ерітіндісі)	38249000					Мама цисте
	"Бисилан" жем-шөбінің консерванты	38249000					Мама цисте
3082	Петров түйіспесі (сульфоқыш-қылдары, су ерітіндісі)	38249000	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Винипол концентраты ВБ-2 және ВБ-3	38249000	902	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3265	НМК төменгі молекулярлық қышқылдар концентраты	38249000	803	8.1	8	80	Мама цисте
	Полиизобутилен концентраты	38249000					Мама цисте
3082	Полиметалл концентраты, су (ПВК, "Белорусит")	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
	Сульфит-спиртті бард концентраты	38249000					Мама цисте
1993	Циклендер концентраты	38249000	301	3.1	3	33	Мама цисте
3264	Фосфаттаушы Концентраттар: КПМ-1, СК-1, КФЭ-1, КФ-1, СК-1К, КФЭ-2	38249000	801	8.1	8	80	Мама цисте
3082	"Берзолъ синий-3" органикалық бояғышы, сұйық, улылығы аз	32+++++	904	9.1	9	90	Мама цисте
2076	Крезолдар (орто-, мета-, пара-)	29071200	608	6.1	6.1, 8	68	Мама цисте
1818	Кремний тетрахлориды	28121000	801	8.1	8	X80	Қалт сакт капт цисте
3082	Креолин	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1263	Лактар мен бояулар үшін бекіткіштер	32080000 32050000	305	3.2, 3.3	3	30	Мама цисте
1993	Өзекшелі бекіткіштер: КО, УСК-1	38249000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте

2810	Ксантогенаттар, сұйық	29301000	612	6.1	6.1	60	Мамә цисте
2261	Ксиленол, техникалық	29071400	616	6.1	6.1	60	Мамә цисте
1711	Кснемесединдер	29214910	608	6.1	6.1	60	Мамә цисте
	Кснемесетан	38249000					Әмбе аспа цисте
1307	Ксилолдар, (орто-, мета-, пара-)	29024400	309	3.2	3	33	Мамә цисте
	Кумол	қараңыз. Изопропилбензол					
	Лак АС-54	32+++++					Мамә цисте
	Бакелиттілак	қараңыз. Лактар					
2810	Таскөмірлі лак	32+++++	614	6.1	6.1	60	Мамә цисте
	Лак КО-0208 (органикалық ерітінділерді н ерітіндісінде гі кремнеорганик алық шайырлар)	қараңыз. Лактар					
	Кремний органикалық лак (КО)	қараңыз. Лактар					
1263	Лактар	32080000 32050000	305	3.2, 3.3	3	30	Мамә цисте
1263	Лакойль	32080000 32090000 32100000	305	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
	Лапрол	қараңыз. Полиэфир					
1287	Латекс	40029100	305	3.2	3	33	Лател арн цисте моде:
3082	Латекс	40029100	902	9.1	9	90	Лател арн цисте моде:
	Лигносульфонат техникалық	38249000					Мамә цисте
3295	Лигроин	27101100	305	3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте

3142	Лизол	27076000 29071200	608	6.1	6.1	60	Мама цисте
2922	Лизол санитарлық	27076000 29071200	809	8.2	8, 6.1	86	Мама цисте
3264	Магний хлорид, ерітінді	28273100	801	8.3	8	80	Мама цисте
	Мазут ("Жұмсартқыш", тікелей ағызылған, майлаулық, флоттық)	27430000 27440000					Әмбе аспа цисте
3082	Отындық мазут	27440000	901	9.1	9	90	Асты жыл кұрь жабд цисте
3264	Марганец сульфаты, ерітінді	28332990	801	8.3	8	80	Әмбе аспа цисте
	Базалық полиальфаолефинді майлар	39029000					Әмбе аспа мама цисте
3082	Антраценді май, технологиялық	27079970	905	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
	Арахис майы	20081110					Әмбе аспа цисте
1091	Ацетон майы	38070000	307	3.2	3	33	Мама цисте
	Қыша майы	15149100					Әмбе аспа цисте
	Тоңазытқыш машиналарына арналған май	38249000					А лю цисте
1286	Шайыр майы	38249000	307	3.2	3, 6.1	336	Әмбе аспа мама цисте
3082	Жасыл май	38249000	901	9.1	9	90	Әмбе аспа мама цисте
	Бадам жемістерінен, сүйектерінен және жаңғақтарынан алынған май	151590++					Әмбе аспа цисте

	Индустриалдықмай, пайдаланылған (МИО)	27450000					Әмбе аспа цисте
3082	Ағашқа сіңіру үшін таскөмір майы	2707++++	904	9.1	9	90	Әмбе аспа мама цисте
2810	Сіңіргіш таскөмір майы	2707++++	614	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	Таскөмір майы, орташа	2707++++	905	9.1	9	90	Әмбе аспа мама цисте
3082	Үпілмәлік майы, сульфирленген	15153000	902	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
	Үпілмәлік майы, техникалық	15153000					Әмбе аспа цисте
	Балқарағай майы	151590++					Әмбе аспа цисте
	Кокос майы	15131900					Әмбе аспа цисте
	Коксопирилиз майы	қараңыз. Жасыл май					
	Кендір майы	151590++					Әмбе аспа цисте
	Кориандр майы эфирлі емес	151590++					Мама цисте
2927	Крезот майы	27079100	608	6.1	6.1, 8	68	Әмбе аспа мама цисте
	Жүгері майы	15152900					Әмбе аспа цисте
	Күнжіт майы	15155000					Әмбе аспа цисте
3082	Жеңіл таскөмір майы	2707++++	901	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
	Зығыр майы	15151910					Әмбе аспа цисте

	Көкнәр майы	151590++					Әмбе аспа цисте	
	Минералды май, ашық	271019++					Әмбе аспа цисте	
	Минералды май, қоңыр	271019++					Әмбе аспа цисте	
	Пайдаланылған мотор майы (ММО)	271099++					Әмбе аспа цисте	
	Ойтисик майы	151590++					Әмбе аспа цисте	
	Жаңғақ майы, техникалық	15++++++					Әмбе аспа цисте	
	Пальма майы	15110000					Әмбе аспа цисте	
	Парфюмерлік май	3301++++					Әмбе аспа цисте	
	Пиролиз майы	қараңыз. Пиролиз өнімдері, сұйық						
1272	Самырсын майы	38052000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте	
3082	ПОД майы	38249000	904	9.1	9	90	Мам цисте	
	Күнбағыс майы	15121191					Әмбе аспа цисте	
3082	ПТУ майы	27079991	901	9.1	9	90	Мам цисте	
	Рапс майы	15140000					Әмбе аспа цисте	
	Арыш майы	15++++++					Әмбе аспа цисте	
	Мақсары майы	15120000					Әмбе аспа цисте	
1201	Усойқы майы	38249000	307	3.2	3	33	Әмбе аспа цисте	

1288	Тақтатас майы (жану температурасы 23 ⁰ С-ден төмен)	27141000	307	3.2	3	33	Әмбе аспа цисте
1288	Тақтатас майы (жану температурасы 23 ⁰ -тен 60 ⁰ С-ге дейін)	27141000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
	Соя майы	15079090					Әмбе аспа цисте
	Соляр майы	27101999					Әмбе аспа цисте
3082	Қарағай майы, байыту	38052000	901	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
	Қышабас майы	15+++++					Әмбе аспа цисте
	Талл майы	38030000					Әмбе аспа цисте
2810	Тунго майы	15154000	614	6.1	6.1	60	Әмбе аспа мама цисте
	Мақта майы	15122100					Әмбе аспа цисте
1263	Битумды, шуға қарсы мастика БПМ-1	27150000	305	3.3	3	30	Жыл құрь жабл мама цисте
1993	АКОР Б-100 полимерлі тампондық материал	38249000	316	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Мыс нитраты, ерітінді	28342930	903	9.1	9	90	Мама цисте
1796	Қышқылды меланж	2811++++	802	8.1	8, 5.1, 6.1	856	Қыш арнал цисте моде: -39))
2032	Меланж**	38249000	802	8.1	8, 5.1, 6.1	856	Мела арн цисте моде. 1601-

1230	Метанол** (қараңыз. п. 5.2.4)	29051100	319	3.2	3, 6.1	336	Мега ар ни цист моде: 1018, 1443- 11, 1: 02, 1:
1919	Метилакрилат тұрақтандырылған	29161210	306	3.2	3	339	Мам цисте
2554	Метилаллилхлорид	2903++++	312	3.2	3	33	Үстің цисте
1061	Метиламин, сусыз	29211100	208	2.4	2.1	23	Қысь ар ни цисте
1235	Метиламин, су ерігінді	29211100	303	3.1	3, 8	338	Мам цисте
2294	N-Метиланне-месен	2921420	608	6.1	6.1	60	Мам цисте
1231	Метилацетат	29153930	306	3.2	3	33	Үстің цисте
2810	Метилбензолсульфат (метил эфирі бензолсульфо-қышқылдар)	29+++++	616	6.1	6.1	60	Мам цисте
1242	Метилдихлорсилан	29+++++	321	4.3	4.3, 3, 8	X338	Үстің цисте
3082	Метилдиэтаноламин	29221920	904	9.1	9	90	Мам цисте
	Метиленхлорид	қараңыз. Дихлорметан					
2053	Метнемесезобутилкарбинол	29051900	316	3.3	3	30	Мам цисте
1245	Метнемесезобутилкетон	29141300	307	3.2	3	33	Мам цисте
1247	Метилмета-крилат тұрақтандырылған	29161410	306	3.2	3	339	

							Мама цисте
3077	2-Метилнафта-лин (-метил-нафталин) техникалық	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	N-Метилпирролидон	29++++++	901	9.1	9	40	Мама цисте
2303	Метилстирол [альфа-]	29++++++	314	3.3	3, 6.1	30	Мама цисте
1250	Метилтрихлорсилан	29310000	321	3.2	3, 8	X338	Мама цисте
1243	Метилформиат	29151300	301	3.1	3	33	Қысь а р н цисте
1063	Метилхлорид	29031100	209	2.1	2.1	23	Қысь а р н цисте
	Метилхлороформ	қараңыз. 1,1,1-Трихлорэтан					
1188	Метилцелло-зольв	29094200	316	3.3	3	30	Мама цисте
1193	Метилэтилкетон	29141200	307	3.2	3	33	Мама цисте
1992	Түрлендіргіш ЖКС	38249000	313	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
3077	Моноалкил-фенолдар	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
	Моноизопропиламин	қараңыз. Изопропиламин					
2810	Фурфуроль-ноацетонды мономерлер ФА және ФАМ	38249000	607	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
2491	Моноэтанол-ламин	29221100	807	8.2	8	80	Мама цисте

1036	Моноэтиламин, сусыз (этиламин)	29221100	208	2.3	2.1	23	Қысы арна цисте
	Моноэтиланнемесен	қараңыз. N-Этиланнемесен					
2054	Морфолин	38249000	807	8.2	8, 3	883	Мамә цисте
	Сұйық сабын техникалық	34+++++					Жыл құрғақ жабды цисте
	Канифольді сабыны	34+++++					Мамә цисте
	Сульфатты сабын	34+++++					Мамә цисте
	Сабыннафт	34+++++					Әмбе аспа цисте
3082	Майланғыш толтырғы ПМЖ, ПЖС 905, 904	38249000	905	9.1	9	90	Мамә цисте
	Күйдіргіш натр, ерітінді	қараңыз. Натрий гидроксиді, ерітінді					
3082	Роданды натрий, ерітінді	38249000	904	9.1	9	90	Мамә цисте
	Хлормақтақышқылды натрий, ерітінді	қараңыз. Натрий хлорат, су ерітіндісі					
2693	Натрий бисульфиті, ерітінді	28322000	816	8.1	8	80	Мамә цисте
1824	Натрий гидроксиді, ерітінді	28151200	809	8.2	8	80	Тот нем гуми үстін цисте моде: , 15-1
	Натрий гипохлориті	қараңыз. Натрий гипохлориті, ерітінді					
1791	Натрий гипохлориты, ерітінді	28280000	808	8.1	8	80	Мамә цисте
3082	Натрий карбонат, су ерітіндісі	28369900	903	9.1	9	90	Мамә цисте
3082	Натрий нитрит, су ерітіндісі	28341000	903	9.1	9	90	Мамә цисте
3266	Натрий сульфид, ерітінді	28301000	809	8.2	8	80	Мамә цисте

1760	Натрий сульфгидрат, ерітінді	28331900	809	8.3	8	80	Мама цисте
2428	Натрий хлорат, су ерітіндісі	28291100	505	5.1	5.1	50	Арна сақта клап цисте
	Натрий хлорид, ерітінді	28273900					Мама цисте
1268	Нафта	38070000	305	3.2, 3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
2304	Балкытылған нафталин	27074000	402	4.1	4.1	44	Балқ нафт а р н цисте моде:
1993	Нафтил	27101900	315	3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
3077	2-Нафтол, техникалық	29071500	905	9.1	9	90	Мама цисте
2872	Немагон	38249000	605	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Неонолдар	38249000	904				Жыл құрь жабд мама цисте
1993	Нефрас С-150/200	27210000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
3082	Нефтенол ВВД	38249000	905	9.1	9	90	Мама цисте
1993	Нефтенол НЗ	38249000	315	3.3	3	30	Мама цисте
1993	Пайдаланылған қоспа мұнай өнімдері (СНО тобы)	27139090	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
	Көмірді брикеттеу үшін мұнай байланыстырғыштар	27060000					Бунко вагон
1267	Мұнай, шикі	27090000	305	3.2	3	33	Әмбе аспа цисте

	Нигрол (транс-миссионнды май)	27++++++					Эмбе аспа цисте
3082	Ниогрин	27++++++	901	9.1	9	90	Эмбе аспа цисте
	Нитрил акрил қышқылы	қараңыз. Акрилонитрил					
2730	Нитроанизол	29092000	616	6.1	6.1	60	Мам цисте
1662	Нитробензол	29042000	608	6.1	6.1	60	Мам цисте
1665	Нитроксиллар (о-,м-,п-)	29042000	608	6.1	6.1	60	Мам цисте
1664	Нитротолуолдар (о-,м-,п-)	29042000	608	6.1	6.1	60	Мам цисте
1578	Нитрохлорбензол	29049000	616	6.1	6.1	60	Мам цисте
1073	Оксид	28044000	202	2.1	2.2, 5.1	225	Отте арн цисте моде. 8Г51. 558С
3082	Оксидат ВЖС	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Оксидол, деэмульгатор	38249000	904	9.1	9	90	Мам цисте
3082	Оксифос Б	38249000	905	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
2922	Оксихлор	38249000	801	8.3	8, 6.1	86	Мам цисте
3082	Октанол-2 (октил спирті, қайталама, қалыпта)	29051600	901	9.1	9	90	Мам цисте
	Олеин	қараңыз. Олеин қышқылы					
1831	Олеум	28070090	802	8.1	8, 6.1	X886	Олеу арн цисте моде: 15-Ц; Ц885 160, 1224/ 1424/

3082	Олигомер	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1263	Олифа	32080000 32050000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
	Орто-хлортолуол	қараңыз. Хлортолуолдар					
	Орто-толуидин	қараңыз. Толуидиндер					
	АМГ-10 винипол концентраты үшін негіз	38249000					Әмбе аспа цисте
2922	Пиридин негізі, ауыр таскөмірлі	29333100	807	8.2	8, 6.1	86	Мама цисте
1992	Пиридин негізі, жеңіл	29333100	311	3.2	3, 6.1	336	Мама цисте
2810	Винипол концентратының кубтық қалдықтары	38249000	635	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Метиленхлоридтің кубтық қалдықтары	қараңыз. Метиленхлорид					
1992	Бензол ректификациясының кубтық қалдықтары	38249000	314	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
1993	К-1 үлгілі мұнай қалдықтары	38249000	313	3.2	3	33	Әмбе аспа цисте
	Мұнай қалдықтары, ауыр	38249000					Жыл кұрь жабд цисте
2810	Трихлорэтилен өндірісінің кубтық қалдығы	3825++++		6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	СЖК кубтық қалдығы	3825++++	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд мұна арна цисте
2810	Этиленгликоль ректификация-сы жүйесінің кубтық қалдығы	3825++++	615	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	Кептіргіш-шикізат(полигликольдер негізінде)	38249000	904	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
3082	АЦЭГ қатайтқышы	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
	Май және пиролиз өндірісінің қалдықтары	қараңыз. Пиролиз өнімдері, сұйық					

1992	Фталофос пен фосфит тринилфенил өндірісінің органикалық қалдықтары	3825++++	314	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
1992	Хлоропрен өндірісінің хлорорганикалық қалдықтары	3825++++	314	3.3	3, 6.1	36	Мама цисте
	Парааминодифенил	қараңыз. п-Аминодифениламин (ПАДФА)					
3082	Параантрацен**	27079970	904	9.1	9	90	Үстің цисте
1264	Паральдегид	29125000	316	3.3	3	30	Мама цисте
3295	Мұнай парафині, сұйық, фракциясы C10-C13	27120000	315	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Мұнай парафині, сұйық, фракциясы C13	27120000	901	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Мұнай парафині, сұйық, кең фракция	27120000	901	9.1	9	90	Мама цисте
	Мұнай парафині, сұйық	27120000					Әмбе аспа цисте
	Мұнай парафині, қатты	27120000					Әмбе аспа цисте
	Парахлорбензотрифторид	қараңыз. п-Хлорбензотрифторид					
	Парахлорбензотрихлорид	қараңыз. п-Хлорбензотрихлорид					
3082	Синтетикалық май қышқылдары алкилсульфаттарының пастасы	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
	Тері, жібек және синтетикаға арналған жуу пастасы	3402++++					Жыл кұрь жабд цисте
3082	Скрубер пастасы	3402++++	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
	Сірне	1517++++					Сірне арн цисте моде. 1613, мама цисте

3082	Талдық пек	38030090	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
2810	Пек, сұйық	27081000	614	6.1	6.1	60	Сұйы арнал цисте моде. 15-15
3082	ПО-3НП, ПО-6НП көбік құрағышы	38249000	905	9.1	9	90	Маме цисте
	ПО-6ТС, ПО-6ЦТ көбік құрағышы	38249000					Маме цисте
3082	ТЭАС, ПО-1, ПО-6К, ПО-1Д көбік құрағышы	38249000	905	9.1	9	90	Маме цисте
1993	Пенореагент	38249000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
1265	Пентан	29011000	301	3.1	3	33	Қысы пента ар н цисте моде. 1520/
3082	4-Пентенол	38249000	901	9.1	9	90	Маме цисте
	Перхлорэтилен	қараңыз. Тетрахлорэтилен					
	Петролатум	27090090					Әмбе аспа цисте
2313	Пиколин	38249000	311	3.3	3	30	Маме цисте
1993	Пиперилен	38249000	301	3.1	3	33	Қысы ар н цисте
1268	Пироконденсат гидротұрақтандырылған, мұнайлық	27290000	301	3.1	3	33	Әмбе аспа цисте
3082	Пластификатор дибутилади-пинат	381220++	904	9.1	9	90	Маме цисте
2810	Пластификатор дикаприлфталат, Диалкил-фталат 789	381220++	614	6.1	6.1	60	Маме цисте
3082	Пластификатор диметилсебацинат	381220++	901	9.1	9	90	

							Мама цисте
	Пластификатор ЛЗ-7, П-3	381220++					Үстің алюи цисте
3082	Пластификатор мұнайлы	381220++	904	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Пластификатор СБ-2А	381220++	905	9.1	9	90	Мама цисте
2810	Пластификатор фосфатты	381220++	606	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Полиалкилбен-зол	38170050					Мама цисте
3082	Полигликоль	29054100	904	9.1	9	90	Мама цисте
	Полиглицерин	29054900					Мама цисте
	Полидиендер	29054951					Мама цисте
2206	Полиизоцианат	29291000	609	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабд мама цисте
1268	Полимердис-тиллят	27290000	305	3.1	3	33	Мама цисте
3077	Политерпен	39111000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Полиур АЗ-20, АЗ-21, АН-10	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2810	Полиур БТ	38249000	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	Полифурит	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2761	Полихлор-бутан-80	38081000	604	6.1	6.1	60	Мама цисте
3082	Полиэлектролит ВПК-402 (полидиметил-диаллиламмо-нийхлорид)	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте

1993	ВЭС-503М депрессорлық реологиялық қоспа	38249000	315	3.3	3	30	жабл цисте
	Минералды майларға қоспа	38112100					Әмбе аспа цисте
3082	ВНИИНП-200 қалдық отындарға қоспа	38112100	901	9.1	9	90	Мам цисте
	Д, ПМА полиметакри-лат қоспасы	38249000					Мам цисте
	ЦИАТИМ-339 қоспасы	38249000					Мам цисте
2810	Қазандық отынға қоспа: "ВНИИНП-106", "Полифен"	38249000	608	6.1	6.1	60	Әмбе аспа мама цисте
3082	С-789 өнімі (N-алкил-N-фенил парафенилендиамин)	38249000	905	9.1	9	90	Жыл кұрь жабл цисте
1993	Т-185**өнімі	38249000	313	3.2	3	33	Мам цисте
1992	Пиролиз өнімдері, сұйық	38249000	314	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
1992	Проксамин, суметанды ерітінді	38249000	319	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
1992	Проксанол, суметанолды ерітінді	38249000	319	3.3	3, 6.1	36	Мам цисте
1978	Пропан	271112++	206	2.3	2.1	23	Қыс көмір арна цисто моде: 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903Р,

1078	Пропеллент УФ-1	38249000	201	2.1	2.2	20	Қысы арна цисте
2364	н-Пропилбензол	29029000	317	3.3	3	30	Мамы цисте
1077	Пропилен	29012200	206	2.3	2.1	23	Қысы көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
	Пропилен қышқылы	қараңыз. Пропиленоксид					
2057	Пропилен тримерлері	29012900	305	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
3082	1,2-Пропиленгликоль (1,2-пропандиол)	29053200	904	9.1	9	90	Мамы цисте
1280	Пропиленоксид*	29102000	302	3.1	3	33	Қысы және қапт жабд цисте
3267	Проскан	38249000	807	8.2	8	80	Мамы цисте
1012	Псевдобутилен	29012300	206	2.3	2.1	23	Қысы көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,

1918	Псевдокумол (изопропилбен-зол)	29029000	317	3.2	3	30	Мама цисте
2810	Шаң басқыш	38249000	615	6.1	6.1	60	Әмбе аспа мама цисте
3082	РЖ-3 жұмыс сұйығы	38249000	904	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
1263	Араластырғыш	38140090	328	3.2, 3.3	3	30	Мама цисте
1556	Күшән-содалы ерітінді	28429000	622	6.1	6.1	60	Мама цисте
1987	Синтетикалық денатурланған этил спиртінің негізіндегі ерітінді "СК"	22072000	308	3.2	3	30	Мама цисте
1993	Парфюмерлік- косметикалық денатурланған ерітінді "РПК"	38249000	308	3.2	3	33	Мама цисте
	Ерітінді "Пральт"	қараңыз. Гексан фракциясы					
1993	Ерітінді (тұтану температурасы 23 ⁰ С-ден төмен)	38140000	301	3.1, 3.2	3	33	Мама цисте
1993	Ерітінді (тұтану температурасы 23 ⁰ С-ден 60 ⁰ С-ге дейін)	38140000	328	3.3	3	30	Мама цисте
1992	АР ерітіндісі	38249000	314	3.2	3, 6.1	36	Мама цисте
1992	Децнемесен ерітіндісі **	38249000	313	3.1	3, 6.1	336	Мама цисте
2810	ЛТИ Ерітінді	38249000	607	6.1	6.1	60	Мама цисте
	"Лакол" құрамында спирт бар ерітіндісі	қараңыз. Этил спирты (этанол)					
1993	СФПК ерітіндісі	38249000	316	3.3	3	30	Мама цисте
1993	"Органол" техникалық ерітіндісі	38249000	305	3.2	3	33	Мама цисте
1170	ДЭГИ техникалық ерітіндісі	22089000	308	3.2	3	33	Спир арн цисте моде: 15-28

							, 15-1 -04, 1611)
3082	ВЖС реагенті	38249000	901	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
1993	Көмірлерді флотациялау үшін реагент	38249000	315	3.3	3	30	Мам цисте
1993	ВТОКС кремнийорганикалық реагент	38249000	305	3.2	3	33	Мам цисте
	ОКР-4 тотыққан крахмалды реагент	38249000					Мам цисте
2922	ПАФ-13А реагенті	38249000	809	8.1	8, 6.1	86	Мам цисте
1992	Реапон	38249000	319	3.3	3, 6.1	336	Мам цисте
1993	Рефлюкс*	38249000	301	3.1	3	33	Қыс және капт жабд цисте
1993	РД-2 рецептурасы	38249000	318	3.3	3	30	Мам цисте
	Маргарин өнеркәсібі үшін рафинирлен-беген саломас	15060000					Мам цисте
	Саломас, техникалық	15060000					Мам цисте
1992	Самин**	38249000	311	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
1993	ГС байланыстырғышы	38249000	307	3.2	3	33	Мам цисте
2426	Аммиак селитрасы, жоғары шоғырландырылған су ерітіндісі	31023000	505	5.1	5.1	59	Жыл кұрь жабд үстін цисте
							А р н изот цисте моде.

3218	Аммик-кальций селитрасы, ПВВ "АКЦС" үшін ерітінді	28342900	505	5.1	5.1	50	05, 1532, 1552, 1638/
3218	Натрий селитрасы, су ерітіндісі, шоғырлануы 50%-дан кем	28342900	510	5.1	5.1	50	Жыл кұрь жабд цисте
2448	Балқытылған күкірт	25030000	404	4.1	4.1	44	Күкір цисте моде: 15-14 15-91
1131	Күкірт көміртегі	28131000	304	3.1	3, 6.1	336	Үстің цисте
1079	Диоксид күкірті	28112300	203	2.3	2.3, 8	268	Қысь диокс арнал цисте моде:
1828	Хлорид күкірті (хлорлы күкірт)	28121000	803	8.1	8	X88	Үстің цисте
1263	Сиккатив сұйық	32080000 32050000	315	3.3	3	30	Маме цисте
	Синтаמיד-5	38249000					Маме цисте
3082	Синтанол	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
	Синтерол АФМ-12	38249000					Жыл кұрь жабд цисте
1992	Синтин**	38249000	313	3.3	3, 6.1	36	Қысь а р н цисте
	Синтокс-20М	38249000					Маме цисте
1299	Скипидар	38051000	315	3.3	3	30	Маме цисте

	ДБ сулағышы (дитретитті бутилфенилполигликольді эфир)	38249000					Мама цисте
3082	А-6 ТН қоспасы; А-6 ТЗ қоспасы	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
	Көп құрамдас сұйық қоспа, техникалық	38249000					қарағ техни
1866	134-276 толуолдағы (ксиллдағы) шайыр ерітіндісі	38249000	309	3.2	3	33	Мама цисте
1263	139-297 шайыр ерітіндісі (полифенил-силоксан шайыры, ксиллдағы (немесе толуолдағы) ерітінді	32080000 32050000	317	3.3	3	30	Мама цисте
1866	Акрил шайыры, ерітінді изопропил спирті мен ацетон қоспасындағы ерітінді	39069000	316	3.3	3	30	Мама цисте
1866	Алкидноакрил шайыры, ксиллдағы ерітінді	39069000 39075000	317	3.3	3	30	Мама цисте
3082	"Каустамин-115" суда еритін полиаминоэпи-хлоргидрин шайыры	38249000	905	9.1	9	90	Жыл құрь жабд цисте
	Ағаш шайыры	қараңыз. Шайыр майы					
3082	Таскөмір шайыры	27060000	904	9.1	9	90	Асты мама цисте
3082	Карбамидофор-мальдегидті шайыр, карбамидофор-мальдегидті концентрат	39091000	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Карбамидофуран шайыры	39091000	904	9.1	9	90	Мама цисте
1866	Меламинофор-мальдегидті шайыр, бутил спиртіндегі ерітінді	39094000	316	3.3	3, 6.1	30	Мама цисте
1866	Мочевинофор-мальдегидті шайыр, бутил спиртіндегі ерітінді	39094000	316	3.3	3, 6.1	30	Мама цисте
3082	Ауыр мұнай шайыры, тұтану температурасы 60 ⁰ С-ден, алайда 90 ⁰ С-ге дейін	39111000	901	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
3082	Пиролизді шайыр, ауыр	39111000	901	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
3082	Полиалкилбен-золды шайыр	39111000	904	9.1	9	90	Мама цисте

1760	Полиамидті шайыр (Водамин 115)	38063000	807	8.3	8	80	А р н изот цист моде: 05, 1532, 1552, 1638/
1263	Полиметилси-локсано шайыры, ксилолдағы ерітінді (метил лагы)	38249000	317	3.3	3	30	Мам цисте
1866	Полиметилфенилсилоксан шайыры, ксилолдағы ерітінді	38249000	317	3.3	3	30	Мам цисте
3082	"Камфэст-04" полиэфир қанықпаған бес-стиролды шайыры	38063000	901	9.1	9	90	Мам цисте
1866	"Камфэст" полиэфир қанықпаған стиролды шайыры	38063000	317	3.3	3	30	Мам цисте
2810	Сланец шайыры	27060000	614	6.1	6.1	60	Мам цисте
1992	Фенолфор-мальдегид шайыры, ксилолдағы ерітінді	39094000	317	3.3	3, 6.1	36	Фено а р н цист моде: 15-10 1603/
2810	Фенолфор-мальдегид көбіктенгіш шайыры	39094000	614	6.1	6.1	60	Фено а р н цист моде: 15-10 1603/
3082	Фенолфор-мальдегид шайыры, су ерітіндісі	39094000	904	9.1	9	90	Мам цисте
1866	Фенолформальдегид шайыры, сұйық тез тұтанғыш	39094000	317	3.2, 3.3	3	30	Мам цисте
3082	Фенолформаль-дегид шайыры, сұйық, тұтану температурасы 60 ⁰ С-ден 90 ⁰ С-ге дейін	39094000	901	9.1	9	90	Мам цисте
3082	Фенолофуран шайыры	39094000	904	9.1	9	90	Мам цисте
2927	Фенол шайыры	39094000	608	6.1	6.1, 8	68	Фено а р н цист

							моде. 15-10 1603/
1866	Эпоксид шайыры, толуолдағы ерітінді	39073000	314	3.2	3	33	Жыл кұрь жабд цисте
	Соапсток	15220091					Әмбе аспа цисте
	ОР-100 шинағышы	38249000					Мам цисте
2810	Совтол-10	38249000	616	6.1	6.1	60	Мам цисте
1760	Аммоний тұзы, ерітінді	3102++++	801	8.3	8	80	Мам цисте
	Триэтаноламиналкілбензол-сульфоқыш-кылдары , су ерітіндісі	29221390					Мам цисте
1993	Сольвент	38249000	309	3.2	3	33	Үстің немес аспа цисте
1866	Сополимер 5Б	39030000	305	3.2	3	33	Мам цисте
1993	Сополимер БМС-86 ерітінділер қоспасындағы ерітінді	38249000	316	3.3	3	30	Мам цисте
3082	Винилхлорид негізіндегі сополимер (су)	29032100	904	9.1	9	90	Мам цисте
1105	Амил спирті (Пентанол)	29051500	316	3.3	3	30	Мам цисте
3082	Бензил спирті	29062100	901	9.1	9	90	Мам цисте
1120	Бутил спирті	29051400	316	3.3	3	30	Мам цисте
1120	Бутил спирті үшінші	29051410	316	3.2	3	33	Алюм тот болап цисте
1986	Денатурленген спирт	22072000	319	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте

1148	Диацетонды спирт	29144010	316	3.3	3	30	Мамә цисте
1105	Изоамил спирті (Изопентанол)	29051500	316	3.3	3	30	Мамә цисте
1212	Изобутил спирті	29051400	316	3.3	3	30	Мамә цисте
3082	Изооктил спирті	290516++	901	9	9	90	Мамә цисте
1219	Изопропил спирті	29051200	307	3.2	3	33	Мамә цисте
	Мүсәтір спирті	қараңыз. Аммиак, су ерітінділері					
1274	Спирт пропиловый	29051200	307	3.2	3	33	Мамә цисте
3082	Синтетикалық майлы спирттер	38237000	904	9.1	9	90	Мамә цисте
3082	Синтетикалық майлы спирт қайталама, фракциясы C18-C23	38237000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Синтетикалық майлы спирт алғашқы, фракциясы C16-C21	38237000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
2810	Тетрагидрофурфурил спирті	29321300	607	6.1	6.1	60	Мамә цисте
2874	Фурфурил спирті	29321300	607	6.1	6.1	60	Мамә цисте
	Этил спирті синтетикалық, денатурир-ленген	қараңыз. Спирт этиловый (этанол)					
1170	Этил спирті (этанол) немесе этил спиртінің ерітіндісі	22072000	308	3.2, 3.3	3	30	Спир арн цисте моде: 15-28 , 15-1 -04, 1611)
1170	Этил спирті техникалық	22072000	308	3.2	3	33	Спир арн цисте моде: 15-28

							, 15-1 -04, 1611)
1170	Этил спирті, шараптық (этил спирті, ректификат)	22072000	308	3.2	3	33	Спир а р н цист моде: 15-28 , 15-1 -04, 1611) ағыз калп қақп құлы жабд мама цисте
3082	Жуу құралы, сұйық	34029090	905	9.1	9	90	Мама цисте
	Техникалық этил спиртінің негізіндегі әмбебап тазарту құралы ("Әмбебап", "Таза" және басқалары)	қараңыз. Этил спирті (этанол)					
3082	Ацеталь-спиртті тұрақтандырғыш	38249000	905	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	ВТС-60 тұрақтандырғышы	38249000	901	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Стакрилат-1	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Стеароксы	38249000	904	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
3082	Сұйық шыны (натрий снемесекаты, ерітінді)	2839++++	905	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
2055	Стирол, мономер, тұрақтандырылған	29025000	317	3.3	3	39	Мама цисте
1993	Стиромаль, ерітінді	38249000	305	3.2	3	33	Мама цисте
1719	Капролактама өндірісінің сілті ағындысы (ЩСПК)	38249000	809	8.2	8	80	Мама цисте

3082	Стронций нитраты, су ерітіндісі	28342980	903	9.1	9	90	Мама цисте
	Сульфонол	29++++++					Мама цисте
3082	Сульфонол, паста	38249000	905	9.1	9	90	Суль арна цисте моде. 15-15
	Сульфорицинат E	38249000					Мама цисте
1834	Сульфурил-хлорид	28121000	803	8.3	8	X88	Үстін цисте
3082	Суперпласти-фикатор "Дофен", С-3	38249000	905	9.1	9	90	Жыл кұр жабд цисте
2810	Техникалық көміртек өндірісі үшін коксихимиялық шикізат	27139010	614	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Сырмай өндірісі үшін мұнай шикізаты	27139090					Әмбе аспа цисте
2810	Техникалық көміртегі өндірісі үшін мұнай шикізаты	27139010	614	6.1	6.1	60	Әмбе аспа цисте
	"Дэфанол" парфюмерлік-косметкалық шикізаты	қараңыз. Этил спирті (этанол)					
1993	Көмірсутек шикізаты	27090090	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
3099	Таннемесен, ерітінді	28299000	505	5.1	5.1, 6.1	56	Мама цисте
	Термолан (жоғарғы алкилнафталиндер қоспасы)	38249000					Мама цисте
2056	Тетрагидро-фуран	29321100	301	3.1	3	33	Қыс үстін арна цисте
2850	Пропилен тетрамері	38249000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
1081	Тетрафтор-этилен, тұрақтандырылған	29033000	205	2.3	2.1	239	

							Мама цисте
2810	Тетрахлорпен-тан	29036100	606	6.1	6.1	60	Мама цисте
2810	Тетрахлор-пропан	29036100	606	6.1	6.1	60	Мама цисте
1702	Тетрахлорэтан	29031900	605	6.1	6.1	60	Мама цисте
1897	Тетрахлор-этилен	29032300	605	6.1	6.1	60	Мама цисте
1292	Тетраэто-кисилан, техникалық	38249000	315	3.3	3	30	Мама цисте
	Тиоколдар сұйық	38249000					Мама цисте
1838	Титан тетрахлориды	28273900	801	8.3	8	X80	Мама цисте
1708	Толуидиндер	29214300	616	6.1	6.1	60	Мама цисте
2078	2,4-Толуилендии-зоцианат	29291000	609	6.1	6.1	60	Мама цисте
1294	Толуол	29023000	309	3.2	3	33	Мама цисте
1202	Пайдаланылған дизельдік отын	27410000	315	3.2, 3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
1202	Дизельдік отын тұтану температурасы 60 ⁰ С-ден жоғары алайда 100 ⁰ С-ден артық емес	27410000	315	3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
1202	Дизельдік отын тұтану температурасы 60 ⁰ С-ден төмен	27410000	305	3.2, 3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
	Мартен пештері үшін отын	27101951					Үстің немес аспа цисте
1863	Реактивті қозғалтқыштар үшін отын	27260000	305	3.2, 3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
3082	Мотор отыны	27++++++	901	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте

3082	Мұнай отыны	27101961	901	9.1	9	90	Асты жыл кұрь жабд цисте
1202	Пеш отыны, тұрмыстық	27430000 27440000	315	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
1863	Т-1, ТС-1 отыны, Т-2 отыны	27260000	305	3.2, 3.3	3	30	Үстің немес аспа цисте
	Э-4 технологиялық отыны	қараңыз. Отындық мазут					
2810	Трибутил-фосфат	29190010	614	6.1	6.1	60	Маме цисте
2574	Трикрезил-фосфат	29190000	614	6.1	6.1	60	Маме цисте
2022	Трикрезол	27076000 29071200	616	6.1	6.1, 8	68	Маме цисте
1083	Триметиламин сусыз	29211110	208	2.3	2.1	23	Маме цисте
1297	Триметиламин, су ерітіндісі	29211110	311	3.3	3, 8	38	Маме цисте
3082	Тринонилфе-нилфосфит	38249000	904	9.1	9	90	Маме цисте
3082	Трифтортри-хлорэтан (хладон 113)	29034300	905	9.1	9	90	Маме цисте
2035	Трифторэтан	29033000	205	2.3	2.1	23	Қысь а р н цисте
2321	Трихлорбензол	29036900	608	6.1	6.1	60	Маме цисте
3082	Трихлорди-фенил	38249000	904	9.1	9	90	Маме цисте
3082	Трихлорпропилфосфат	38249000	905	9.1	9	90	Маме цисте

1295	Трихлорсилан	28510000	321	4.3	4.3, 3, 8	X338	Қақп құлы жабд мамә цистә
2831	1,1,1-Трихлорэтан	29031900	605	6.1	6.1	60	Мамә цистә
1710	Трихлорэтилен	29032200	605	6.1	6.1	60	Мамә цистә
	Трихлорэтилфосфат	қараңыз. Фосфатты пластификатор					
3082	Триэтанолламин	29221300	905	9.1	9	90	Мамә цистә
1296	Триэтиламин	29211910	311	3.2	3, 8	338	Мамә цистә
3082	Триэтиламин-оксид	29211910	904	9.1	9	90	Мамә цистә
2810	Триэтиленгликоль	38249000	615	6.1	6.1	66	Мамә цистә
1300	Уайт-спирит	27210000	315	3.3	3	30	Үстің немес аспа цистә
3082	Көміраммиакат	38249000	905	9.1	9	90	Мамә цистә
3295	Көмірсутектері жеңіл	29+++++	301	3.1, 3.2	3	33	Мамә цистә
3295	Көмірсутектері ауыр	29+++++	315	3.3	3	30	Мамә цистә
	Төртхлорлы көміртегі	қараңыз. Тетрахлорид көміртегі					
2187	Көміртек диоксиды, суытылған, сұйық	28112100	201	2.1	2.2	22	Қысь көмір арнал цистә модел
1846	Көміртек тетрахлориды	29031400	605	6.1	6.1	60	Мамә цистә

1993	СНПХ үлгілі парафин шөгінділерін тазартқыш	38249000	301	3.1	3	33	Әмбе аспа цисте
1760	Сұйық азот тыңайтқыштар	31+++++	809	8.3	8	80	Мама цисте
1760	КҚС-АМ сұйық азот тыңайтқышы	қараңыз. Сұйық азот тыңайтқыштары					
1760	"ЖКУ" сұйық кешенді тыңайтқыш	31+++++	801	8.3	8	80	Мама цисте
3082	"ЖКУ" сұйық кешенді тыңайтқыш (маркасы 10:34)	31+++++	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	"СКУ" шөгінді-кешенді тыңайтқышы	31+++++	905	9.1	9	90	Мама цисте
3082	К-45 үдеткіші (диметилдитиокарбамат диметиламин)	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2572	Фенилгидразин	29280000	616	6.1	6.1	60	Жыл кұрь жабл мама цисте
1804	Фенилтрихлор-силан техникалық	29310000	805	8.1	8	X80	Мама цисте
3082	Феноксиэтанол	29+++++	904	9.1	9	90	Мама цисте
2312	Фенол балқытылған	29071100	807	6.1	6.1	60	Фено арн цисте моде. 15-10 1603/
1671	Фенол қатты	29071100	807	6.1	6.1	60	Фено арн цисте моде. 15-10 1603/
2821	Фенол ерітіндісі	29071100 27076000	807	6.1	6.1	60	Фено арн цисте моде. 15-10 1603/
2810	Фенолспирт	29070000	615	6.1	6.1	60	Мама цисте

2904	Феноляттар сұйық	29081000	804	8.3	8	80	Мамә цисте
	Техникалық пентаэритрит фильтраты	38249000					Мамә цисте
1992	Флицид	38249000	336	3.3	3, 6.1	36	Мамә цисте
3082	Флотамин	38249000	902	9.1	9	90	Мамә цисте
	Флотореагент "Баритол"	38249000					Мамә цисте
3082	ВЖС, "КЭТГОЛ", флотореагенті, дифосфонды	38249000	901	9.1	9	90	Мамә цисте
	ОПСБ флотореагенті	38249000					Мамә цисте
3082	Т-66 флотореагенті (ВПП), "Оксаль", "Оксаль" флотореагентінің ауыр фракциясы (ЭДОС)	38249000	905	9.1	9	90	Мамә цисте
	Формалин	қараңыз. Формальдегидтің массалық үлесі 25%-дан кем е					
1166	Формальгли-коль	29329900	320	3.2	3	33	Мамә цисте
2209	Формальдегид-тің массалық үлесі 25%-дан кем емес формальдегид ерітіндісі	29121100	807	8.3	8	80	Никс алюм тот болат цисте
1760	Форммочевина	31021000	807	8.3	8	80	Мамә цисте
1076	Фосген**	28121094	203	2.2	2.3, 8	268	Қысь а р н цисте
3264	Фосфанол	38249000	801	8.1	8	80	Үстің гумм цисте
1381	Фосфор сары**	28047000	406	4.2	4.2, 6.1	46	Сарь арнал цисте моде: 15-15

1809	Фосфор үшхлориды	28121015	801	6.1	6.1, 8	668	Мама цисте
1810	Хлорлы фосфорил	28121000	801	8.1	8	X80	Мама цисте
2303	Альфа-метил-стиролды фракция	38249000	314	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Альфа-Олефиндер фракциясы: C12-C14	38249000	901	9.1	9	90	Мама цисте
3082	Альфа-Олефиндер фракциясы: C16-C18, C20-C26	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
3295	Альфа-Олефиндер фракциясы: C8, C8-C10, C10	38249000	305	3.2, 3.3	3	30	Мама цисте
2928	Антраценді фракция	27079970	616	6.1	6.1, 8	68	Әмбе аспа мама цисте
1268	НК 62 бензинді фракция (бутан-пропан-гександы фракция)*	27290000	301	3.1	3	33	Қысқ көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1268	Тура айдалатын бензинді фракция	27290000	301	3.1	3	33	Үстің немес аспа цисте
	Бета-пиколинді фракция	қараңыз. Пиколин					
1965	Бутан-бутиленді фракция	27111900	206	2.3	2.1	23	Қысқ көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/

							15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1965	Бутилен-амиленді фракция	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысқ көмір арна цист моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1965	Бутилен-бутадиенді фракция	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысқ көмір арна цист моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1965	Бутилен-дивинилді фракция	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысқ көмір арна цист моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,

1965	Бутилен-изобутиленді фракция	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысы көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1203	Гексан-гептанды фракция	29011000	301	3.1	3	33	Әмбе аспа цисте
1208	гександы фракция	29011000	301	3.1	3	33	Әмбе аспа цисте
2371	Изоамиленді фракция*	29012900	301	3.1	3	33	Қысы және қапт жабд цисте
1965	Изобутан-изобутиленді фракция	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қысы көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1969	Изобутанды фракция	27111300	206	2.3	2.1	23	Қысы көмір арна цисте моде. 01, 1: -821, 1200/15-12 15-15 1569, 1615,

							9102, 9503, 903P,
1265	Изопентанды фракция	29011000	301	3.1	3	33	Қыс пента арн цист моде. 1520/
3295	Керосин-газойлды фракция	27101+++	305	3.2	3	33	Әмбе аспа цисте
1307	Ксилолды фракция	27073000	309	3.2	3	33	Мам цисте
3295	Метилдигидро-пиранды фракция (тетран)	38249000	305	3.2	3	33	Мам цисте
3082	Метилнафта-линді фракция (метилнафта-линді 1 және 2 фракциялар)	27074000	904	9.1	9	90	Мам цисте
3082	Метилнафта-линді фракция, тар	27074000	904	9.1	9	90	Мам цисте
1011	Қалыпты бутан фракциясы	29011000 27111300	206	2.3	2.1	23	Қыс көмір арна цист моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1265	Қалыпты пентан фракциясы	29011000	301	3.1	3	33	Қыс пента арн цист моде. 1520/
	П-ксилолды фракция	қараңыз. Ксилолдар					
1265	Пентан-изопентан фракциясы	29011000	301	3.1	3	33	Қыс пента арн цист моде. 1520/

1965	Пропан-пропилен фракциясы	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	арна цисто моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1978	Пропан фракциясы	27111200	206	2.3	2.1	23	Қыс көмір арна цисто моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
2821	Фенол фракциясы	29071100	608	6.1	6.1	60	Фено арна цисто моде. 15-10 1603/
1965	Жеңіл көмірсутегілерінің кең фракциясы (ШФЛУ)	27111900 27111300	206	2.3	2.1	23	Қыс көмір арна цисто моде. 01, 1: -821, 1200/ 15-12 15-15 1569, 1615, 9102, 9503, 903P,
1992	Этилбензол фракциясы	29026000	314	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте

1993	Эфир-альдегид фракциясы	29124900	305	3.2	3	33	Қысы пенге арн цисте моде. 1520/
1992	Фтион	38249000	314	3.2	3, 6.1	336	Мам цисте
	Фтортрихлор-метан	29033000					Қысы арн цисте
1199	Фурфурол	29321200	320	6.1	6.1, 3	63	Мам цисте
	Фэтерол	қараңыз. Метил-третбутилді эфир					
	Хладон-11	қараңыз. Фтортрихлорметан					
	Хладон-113	қараңыз. Үшфтортрихлорэтан					
1028	Хладон-12 (дифтордихлорметан)	29034200	201	2.1	2.2	20	Қысы арн цисте
	Хладон-152А (1,1-дифторэтан)	қараңыз. 1,1-Дифторэтилен					
2599	Хладон-503	38247100	201	2.1	2.2	20	Қысы арн цисте
1017	Хлор**	28011000	203	2.2	2.3, 8	268	Қысы және қапт жабд арна цисте моде. 15-14
2075	Хлораль сусыз тұрақтандырылған	29130000	605	6.1	6.1	69	Мам цисте
1760	п-Хлорбензаль-хлорид	29036990	804	8.1	8	80	Мам цисте
1134	Хлорбензол	29036100	318	3.3	3	30	Мам цисте
2234	п-Хлорбензотри-фторид	29036900	318	3.3	3	30	

							Мама цисте
2922	п-Хлорбензотри-хлорид	29036900	804	8.1	8, 6.1	86	Мама цисте
1916	Хлорекс	29091900	606	6.1	6.1, 3	63	Мама цисте
	Хлорнитробензол	қараңыз. Нитрохлорбензол					
1888	Хлороформ	29031300	605	6.1	6.1	60	Мама цисте
	Хлорпарафин	27122010					Әмбе аспа цисте
3082	Хлорсинтэм	38249000	904	9.1	9	90	Мама цисте
2238	Хлортолуолдар	2903++++	318	3.3	3	30	Мама цисте
2996	Хлорхолинхлорид, ерітінді	38081000	613	6.1	6.1	60	Мама цисте
1760	Холинхлорид, су ерітіндісі	38081000	801	8.1	8	80	Қысь үстін арна цисте
	Петролатумды тазартылмаған церезин	2712++++					Әмбе аспа цисте
1145	Циклогексан	29021100	305	3.1	3	33	Мама цисте
1987	Циклогексанол	29061200	316	3.3	3	30	Жыл кұрь жабд цисте
1915	Циклогексанон	29142200	316	3.3	3	30	Мама цисте
3082	Циклододека-триен изомерлері	38249000	901	9.1	9	90	Жыл кұрь жабд цисте
1840	Мырыш хлориды, ерітінді	28273600	801	8.1	8	80	Мама цисте
2810	Хош иісті фенол экстракты	38249000	608	6.1	6.1	60	Фено арн цист моде.

							15-10 1603/
	Дубиль экстракты, сұйық	38249000					Әмбе аспа цисте
2294	Экстралин	29214200	608	6.1	6.1	60	Мамә цисте
3082	Экстранол	38249000	904	9.1	9	90	Әмбе аспа цисте
3082	ОП-4 эмульгаторы	38249000	902	9.1	9	90	Мамә цисте
1993	ОП-7, ОП-10, ОП-3Э эмульгаторы	38249000	316	3.3	3	30	Әмбе аспа цисте
1993	Ринго ЭМ эмульгаторы	38249000	301	3.1	3	33	Мамә цисте
	Эмульсол	38249000					Мамә цисте
	Эмультал	38249000					Мамә цисте
2023	Эпихлоргидрин	29103000	312	6.1	6.1, 3	63	Мамә цисте
2270	Этиламин, этиламиннің массалық үлесі 50%-дан кем емес, алайда 70%-дан кем емес су ерітіндісі	29211900	303	3.1	3, 8	338	Мамә цисте
2272	N-Этиланнемесен	29214200	608	6.1	6.1	60	Мамә цисте
1173	Этилацетат	29153100	306	3.2	3	33	Мамә цисте
1175	Этилбензол	29026000	314	3.2	3	33	Мамә цисте
1891	Этилбромид	29033000	605	6.1	6.1	60	Мамә цисте
1038	Этилен, суытылған, сұйық**	29012100	204	2.3	2.1	223	Этил арн цисте модел
	Этилен тотығы	қараңыз. Этилен тотығы					

1040	Этилен тотығы	29101000	207	2.4	2.3, 2.1	263	Қысқартулардың қысқартулары
2810	Этиленгликоль	29053100	615	6.1	6.1	66	Этиленгликольдің арнайы қысқартулары: -1432
164	Этилендиамин	29212100	311	8.2	8, 3	83	Мамандық қысқартулары
1135	Этиленхлор-гидрин	38249000	312	6.1	6.1, 3	663	Мамандық қысқартулары
3082	Этилкарбитол	38249000	904	9.1	9	90	Мамандық қысқартулары
1292	Этилснемесекат-32, -40	38249000	315	3.3	3	30	Мамандық қысқартулары
1594	Этилсульфат	29209000	611	6.1	6.1	60	Мамандық қысқартулары
2754	Этилтолуидин	29214300	608	6.1	6.1	60	Мамандық қысқартулары
1037	Этилхлорид	29031100	205	2.3	2.1	23	Қысқартулардың қысқартулары
1171	Этилцелло-зольв	29094400	316	3.3	3	30	Мамандық қысқартулары
	№ 2 эфир	38249000					Қысқартулардың үстінде арнайы қысқартулары
2352	Винил-н-бутил эфирі	2909++++	306	3.2	3	33	Әмбебап қысқартулары
1159	Диизопропил эфирі	29091900	306	3.1	3	33	Мамандық қысқартулары
1033	Диметил эфирі	29091900	206	2.3	2.1	23	Қысқартулардың қысқартулары

1155	Диэтил эфири овый (этил эфири)*	29091100	301	3.1	3	33	Қысь және қапт жабд цисте
2398	Метил-третбутил эфири (МТБЭ)	2909++++	301	3.1	3	33	Әмбе аспа цисте
3271	Ацетосіркесу қышқылының метил эфири	2909++++	316	3.3	3	30	Мамә цисте
3082	С10-С18 фракциясының синтетикалық май қышқыл-дарының метил эфир	2909++++	901	9.1	9	90	Мамә цисте
1993	С7-С9 фракциясының синтетикалық май қышқыл-дарының метил эфир	2909++++	316	3.3	3	30	Қысь үстін арнаі цисте
1268	Петролей эфири	27290000	301	3.2	3	33	Үстін немес аспа цисте

Ескертпелер:

1. 1 "БҰҰ нөмірі" бағанында қауіпті жүктерді тасымалдау жөніндегі БҰҰ ұсынысына сәйкес төрт белгілі нөмір көрсетілген. Үлгі ережелер. Он төртінші қайта қаралған басылым. Женева, 2005 ж. ST/SG/AC.10/1/Rev.14.

2. 2 "Жүктің атауы" бағанында жүкқұжатта көрсетілетін тиісті тиеудің атауы келтіріледі.

"*" белгісімен белгіленген жүктерді қысымның астында тасымалдауға есептелген және көлеңкелік қорғауы бар арнайы цистерналарда тасымалдауға рұқсат етіледі.

"**" белгісімен белгіленген жүктерді жолсеріктердің немесе жүк жөнелтушінің (жүк алушының) мамандар бригадасының ілесуімен ғана тасымалдауға рұқсат етіледі.

3. 3 "Жүктердің үйлесімделген номенклатурасының коды (ЖҮК)" бағанында Жүктердің үйлесімделген кодына сәйкес 8 мәнді код келтірілген. Пайдаланушыға қолайлы болу үшін енгізілген және ұсыныстық сипатта болады. Жүк жөнелтуші химиялық құрамы, қасиеттері мен жүктің сипаттамасы бойынша атауына барынша сәйкес келетін ЖҮК кодын қоюы тиіс.

4. 4 "Авариялық карточканың нөмірі" бағанында "ТМД, Латвия Республикасы, Литва Республикасы, Эстон Республикасы темір жолдары бойынша тасымалданатын қауіпті жүктерге арналған авариялық карточкаларға" енгізілген жүктердің авариялық карточкаларының нөмірлері көрсетілген. М., 2000 ж.

5. "Қауіптілік сыныбы (ішкі сыныбы)" 5-бағанындағы цифрлар: біріншісі - қауіптілік сыныбын, екіншісі - қауіптілік ішкі сыныбын білдіреді.

6. "Қауіптілік белгілері" 6-бағанында қауіпті жүктерді тасымалдау жөніндегі БҰҰ ұсынысына сәйкес қауіптілік белгілерінің нөмірлері көрсетілген. Үлгі ережелер. Он төртінші қайта қаралған басылым. Женева, 2005 ж. ST/SG/AC.10/1/Rev.14.

7. "Қауіптілік коды" 7-бағанында 2-4 мәнді әріптік-цифрлық қауіптілік коды көрсетілген.

8. "Қандай цистерналарда тасымалдауға рұқсат етіледі" 8-бағанында вагон-цистерналардың құрылымдық ерекшеліктері көрсетілген. Бұл ретте егер цистерналарға арналған 11-бағанда "Х" немесе "П" үлгісі көзделген болса, мұндай цистерна жүк жөнелтушінің (жүк алушының) меншігінде болуы немесе олардың тасымалдаушыдан жалға алынуы тиіс.

9. "Цистерна коды" 9-бағанында 3.1.12.1 (2-сыныптың заттары үшін) немесе 3.1.13.1-тармақтарға (3 - 9-сыныптардың заттары үшін) сәйкес цистернаның үлгісін белгілейтін әріптік-цифрлық коды көрсетілген. Цистернаның үлгісі тиісті заттарды тасымалдау кезінде қолданылатын цистерналарға қойылатын халықаралық талаптарға сәйкес келеді.

10. "Арнайы ережелер" 10-бағанында арнайы ережелердің әріптік-цифрлық кодтары көрсетілген:

TU - цистерналарды пайдалану бойынша;

ТС - цистерналарды жасау бойынша;

ТЕ - цистерналарды жабдықтау элементтері бойынша;

ТА - цистерналардың үлгісін ресми бекіту бойынша;

ТТ - цистерналарды сынау бойынша;

ТМ - цистерналарды таңбалау бойынша.

11. "Цистернадағы арнайы трафареттер" 11-бағанында жүктің атауы, сұрыптау дөңестерінен таратудың шарттары, сондай-ақ вагон-цистерналардың қазанына жазылатын: "С" - мөлдір мұнай өнімдері, "Т" - күңгірт мұнай өнімдері, "Х" - химиялық жүктер, "П" - тағамдық жүктер.

12. "Тасымалдау құжаттарындағы мөрқалыптар" 12-бағанында жүктердің қауіптілігін сипаттайтын мөрқалыптардың мазмұны, сондай-ақ паналаудың барынша аз нормалары туралы мәліметтер (нақты паналау вагондарының барынша аз саны):

бірінші цифр - жетекші локомотивтен (егер бөлшек болса, алымы - қатты отынды паровоздан, бөлімі - электровоздан, тепловоздан немесе мұнай отынды паровоздан);

екінші цифр - қатты отынды итермелегіш локомотивтен, "*" белгісімен - барлық итермелегіш локомотивтен;

үшінші цифр - адамдары бар вагондардан;
төртінші цифр - маневрлер кезіндегі қатты отынды локомотивтерден;
"0" - паналау талап етілмейді көрсетілген.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
42-қосымша

ЦИСТЕРНАЛАРДЫ ТОЛТЫРУ ДӘРЕЖЕСІН ЕСЕПТЕУ

1. Цистернаға тез жанатын, улы, зәрлі немесе басқа қауіпті қасиеттері болмайтын сұйықтарды құю кезінде сақтандырғыш клапаны бар немесе болмайтын қысым компенсаторымен жабдықталған цистерналарда: тах толтыру дәрежесі көлемінің

$$\frac{100 \% \text{ немесе } 100 \%}{1+a(50-t_p)} \text{ тең;}$$

Жабық цистерналардағы тез жанатын сұйықтар, әлсіз қышқылдар және сілтілер үшін, тах толтыру дәрежесі көлемнің

$$\frac{97 \% \text{ немесе } 97 \%}{1+a(50-t)} \text{ тең;}$$

2. Цистернаға улы немесе зәрлі заттарды құю кезінде (олардың тез жанатын болуына немесе болмауына тәуелсіз) сақтандырғыш клапаны бар немесе болмайтын қысым компенсаторымен жабдықталған цистерналарда: тах толтыру деңгейі көлемінің

$$\frac{98 \% \text{ немесе } 98 \%}{1+a(50-t_p)} \text{ тең;}$$

жабық цистерналардағы улы заттар мен күшті қышқылдар және сілтілер үшін : тах толтыру дәрежесі көлемінің

$$\frac{95 \% \text{ немесе } 95 \%}{1+a(50-t)} \text{ тең;}$$

Шартты белгілері: 15°C температура жағдайындағы сұйық көлемін кеңейтудің a -орташа коэффициенті (оның барынша 35°C -ге көтерілуі кезінде) $a = d_{15}-d_{50}$

$$d_{15}-d_{50}$$

формула бойынша анықталады $a = \text{-----}$

$$35=d_{50}$$

мұнда - 15⁰С температура жағдайындағы сұйық көлемін кеңейтудің орташа коэффициенті, оның барынша 35⁰С-ге көтерілуі кезінде формула бойынша анықталатын

d15 - 15⁰С температура кезіндегі сұйықтың тығыздығы;

d50 - 50⁰С температура кезіндегі сұйықтың тығыздығы;

tF - құю уақытындағы сұйықтың орташа температурасы.

Будың қысымы кезінде (абсолютті) 1,75 бардан артық, 50⁰С құю температурасы жағдайында жабық цистерналарды:

метилформиатпен және 150x10⁻⁵ -ден 180x10⁻⁵ дейінгі көлемді кеңейту коэффициенті бар - көлемнің 91% артық болмайтын басқа сұйықтармен;

ацетальдегидпен және 180x10⁻⁵ -ден 230x10⁻⁵ дейінгі көлемді кеңейту коэффициенті бар - көлемнің 91% артық болмайтын басқа сұйықтармен толтыру рұқсат етіледі.

Осы есеп цистерналармен, сондай-ақ мамандандырылған контейнер-цистерналарда тасымалданатын сұйық күйдегі барлық жүктерге бірдей таратылады.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
43-қосымша

ГУ-29-0 нысаны

Тасымалдау құжаттарының кешені ЖҮКҚҰЖАТ

Айрықша белгілер мен мөрқалыптарға арналған орын

вагон түрі	вагон №	вагонның жүккөтергіштігі	осьтердің саны	Мойынтіректуралы дерек.	Габарит сіздік түрі.	Тіркеме коды, цист. типі	№	
вагон шанағының көлемі _____ м ³		Жүктеменің техникалық нормасы т					жылдамд	
Жөнелту станциясы мен жолы				Тағайындау станциясы мен жолы				
Жөнелту (толық атауы)				Алушы (толық атауы)				
Жөнелтушінің почталық адресі				Алушының почталық адресі				
Төлемші				Төлемші				
		Орама	Жүктің атауы		Жүктің массасы кг, анықталған		Тарифтік белі	

Жөнелтушінің белгілері	Орындар саны		жөнелтуші	Тасымалдаушы	Группа, позиция Схема
					Жүк сыныбы
					Ерекш.тариф
					Жөнелту түрі
					Вагон
					айырбасқа берілді
					Төлемдерді есептеу км __ __ үшін
Орындар саны (жазбаша)			Қорытынды масса нетто		Жөнелту кезін
Қорытынды масса (жазбаша)			Ыдыс	пров.	Тасымалдау төлемі
				с бр.	
			Масса брутто		Жолсерік
Төлемдер жөнелту станциясында өндірілді					т.ж. күзеті.
			Тауар кассирі _____ (қолы)		Жарияланған бағалылық үш алым
Жарияланған бағалылы _____ тенге (жазбаша)					Жөнелту кезінде қорытынды
Массаны анықтау әдісі			Марка ж.д.	Келуі бойынша	
	(Таразымен: стандарт бойынша, трафарет бойынша, өлшеу бойынша, есептеу жолымен. Бір орынның стандарт массасы)			Тасымал төле	
БПҚ туралы деректер			БПҚ типі және к/ белгілер		Жолсерік
		(жөнелту, т.ж.)			т.ж.күзеті
Тасымалдаушының қабылдап-тапсырушысы		Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін			Жарияланған бағалылық үш алым
(масса тасымалдаушымен анықталған кездегі қол)		(Жөнелтушінің лауазымы және қолы анық)			
Төлемдер тағайындау станциясында өндірілді					
_____ Тауар кассирі _____ (қолы)					Келуі бойынша қорытынды

№ өтінім бойынша _____

Жүкті әкелуге жылдың ___ айының ___ күні "___" _____ рұқсат етілді Станция бастығы _____

Тиеу _____ айының күніне Тағайындалған _____

ГУ-29-О нысаны

Келу кітабының N	Бума N	Жол тізімдемесі 2
------------------	--------	-------------------

_____ ж. жеткізу мерзімі өтіп кетті

вагон түрі	вагон №	вагон жүк көтергіштігі	осьтер саны	Мойын тіректер туралы деректер	габаритсіздік түрі	тіркеме коды, цист. типі	№		
вагон шанағының көлемі __ м ³			Жүктеменің нормасы		техникалық	т	жылдамдық	(жүктік, үлкен)	
Жөнелту станциясы және жолы				Тағайындау станциясы және жолы					
Жөнелтуші (толық атауы)				Алушы (толық атауы)					
Жөнелтушінің почталық адресі				Алушының почталық адресі					
Төлемші				Төлемші					
Жөнелтушінің белгілері	Орындар саны	Орама	Жүктің атауы	Жүктің массасы кг, анықталған		Тарифтік белгілер:			
				жөнелтуші	Тасымалдаушы	Группа, позиция			
						Схема			
						Жүк сыныбы			
						Ерекш.тариф №			
						Жөнелту түрі			
						Вагон айырбасқа берілді			
						Төлемдерді есептеу км _ үшін	Теңге	Тиын	
Орындар саны (жазбаша)			Қорытынды масса нетто				Жөнелту кезінде қорытынды		
Қорытынды масса (жазбаша)			Ыдыс пров				Тасымал төлемі		
			с бр.				Жолсерік		
			Масса брутто				т.ж.күзеті		
Төлемдер жөнелту станциясында өндірілді							Жарияланған бағалылық үшін алым		
				Тауар кассирі	(қолы)				
Жарияланған бағалылық _____ теңге (жазбаша)							Келуі бойынша қорытынды		

Келуі бойынша				
_____ ж. _____ № _____ сенімхаты бойынша жүкті _____ ж. ___ айының ___ күні алдым		Тасымал төлемі		
Паспорт сериясы _____ № _____		жолсерік		
_____ қаласында _____ көшесінде № _____ үйде № _____ пәтерде тіркелген		т.ж.күзеті		
Алушының қолы _____		Жарияланған бағалылық үшін алым		
№ _____ әртүрі алымдар түбіртегі бойынша Төлемдер тағайындау станциясында өндірілді				
	Тауар кассирі (қолы)	Келуі бойынша қорытынды		

(2 жол тізімдемесінің сырт жағы)

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Жүкті тасымалдауға кабылдау	Тасымалдаушының жүкті түсіруі немесе алушының құралдарымен жүкті түсіруге беруі	Жүктің келуі	Жүк беруді ресімдеу
Өту пунктiнiң күнтізбелік мөрқалыбы (клетка нөмірлерінің қатаң тізбекті ретімен қойылады)			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

ГУ-29-О нысаны

N келу кітабы N бума	тиеу түрі	қатын.түрі	тиеу ерек белгі	тағ. ел	жол тізімдемесінің түбіртегі 3

вагон түрі	вагон N	вагон жүк көтерг	осьтер саны	мойын тірек турал мәліметтер	габартсіз түрі	тіркеме түрі, цист.түрі	N	
							жылдамдық	(жүктік, үлкен)
Вагон шанағының көлемі м ³ жүктемесінің техникалық жүктемесі						т		
Жөнелту станциясы және жол					Тағайындау станциясы және жол			
Жөнелтуші (толық атауы)					Алушы(толық атауы)			
					Алушының почталық адресі			
Төлемші					Төлемші			

	Тауар кассирі (қолы)	қорытынды жөнелту кезінде		
--	----------------------	---------------------------	--	--

(Қабылдауды ресімдеу кезінде
жүк қабылдау түбіртегін алдым _____
(жүк жөнелтуші қолы)
Жөнелту _____
станциясының |Жүкті тасымалдауға |
мөрқалыбы |қабылдау уақыты |

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
44-қосымша

ГУ-27 нысаны

Айрықша белгілер мен мөрқалыптарға арналған орын Жүкқағаз

вагон түрі	вагон №	вагон жүк көтергіштігі	осьтер саны	Мойын тіректер туралы деректер	габаритсіздік түрі	тіркеме коды, цист. типі	№		
вагон шанағының көлемі _____ м ³		Жүктеменің техникалық нормасы т			жылдамдық	(жүктік, үлкен)			
Жөнелту станциясы және жолы					Тағайындау станциясы және жолы				
Жөнелтуші (толық атауы)					Алушы (толық атауы)				
Жөнелтушінің почталық адресі					Алушының почталық адресі				
Төлемші					Төлемші				
Жөнелтушінің белгілері	Орындар саны	Орама	Жүктің атауы	Жүктің массасы кг, анықталған		Тарифтік белгілер:			
				жөнелтуші	Тасымалдаушы	Группа, позиция Схема Жүк сыныбы Ерекш.тариф № Жөнелту түрі Вагон айырбасқа берілді			
							Төлемдерді есептеу км _____ үшін	Теңге	Тиын

Орындар саны (жазбаша)	Қорытынды масса нетто				Жөнелту кезінде	
	БІдыс	пров.			Тасымалдау төлемі	
		с бр.			Жолсерік	
Қорытынды масса (жазбаша)	Масса брутто				Охрана т.ж. күзеті.	
					Жарияланған бағалылық үшін алым	
Төлемдер жөнелту станциясында өндірілді _____ Тауар кассирі _____ (қолы)					Жөнелту кезінде қорытынды	
Жарияланған бағалылық _____ теңге (жазбаша)					Келуі бойынша	
Массаны анықтау әдісі	(Таразымен: стандарт бойынша, трафарет бойынша, өлшеу бойынша, есептеу жолымен. Бір орынның стандарт массасы)		т.ж. маркасы		Тасымал төлемі	
					Жолсерік	
БПҚ туралы деректер _____ БПҚ типі және (жөнелту, т.ж.)к/белгілер _____					т.ж.күзеті	
Тасымалдаушының қабылдап-тапсырушысы		Жүкқұжатқа енгізілген мәліметтердің дұрыстығына жауап беремін		Жарияланған бағалылық үшін алым		
(тасымалдаушымен масса анықталған кездегі қол)		(Жөнелтушінің лауазымы және қолы толық түрде)				
Төлемдер тағайындау станциясында өндірілді						
_____ Тауар кассирі _____				(қолы)	Келуі бойынша қорытынды	

№ өтінім бойынша _____ рұқсат етілді Станция бастығы _____
Жүкті әкелуге жылдың _____ айының _____ күні " __ " _____
Тиеу __ айының _____ күніне тағайындалған _____
(ГУ-27 нысанының сырт жағы)

Уақыт туралы күнтізбелік мөрқалыптар

Жүкті тасымалдауға қабылдау	Тасымалдаушының жүкті түсіруі немесе алушының құралдарымен жүкті түсіруге беруі	Жүк беруді ресімдеу
6. Жүк техникалық шарттардың __ тарауының __ суретінің __ §§ сәйкес дұрыс орналасқан әрі бекітілген Жүк жөнелтуші _____		

(лауазымы және қолы анық түрде) Жүк тиеуді және бекітуді жүргізетін жүкжөнелтушілер мен ұйым Жүкті тиеудің және бекітудің техникалық шарттарының сақталуына жауап береді			4. Жүк жөнелтушінің ерекше мәлімдемесі және белгілері
2. Жүкті бөліктеп әкелу			5. Тасымалдаушының белгілері
Күні, айы	Орындар саны	Масса	Тасымалдаушының қабылдап-тапсырушысының қолы (анық түрде)
3. Жүкті шығару			6. Жүкті беру туралы белгі
Күні, айы	Орындар саны	Масса	Тасымалдаушының қабылдап-тапсырушысының қолы (анық түрде)

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
45-қосымша

ГУ-27дс нысаны

Жөнелту Жүкқұжатының Түбіртегі АГ	Жөнелту Жүкқұжаты АГ		
ашық түсті мұнай өнімдерінен босаған бос цистернаны тасымалдауға арналған	ашық түсті мұнай өнімдерінен босаған бос цистернаны тасымалдауға арналған		
Жүк алушының мөрқалыбы	Цистерна нөмірі	Цистернаны калибрлеу типі	Осьтер саны
_____			
(ағызылған ашық түсті мұнай			
_____	Бос цистернаны жөнелту станциясы		
өнімінің атауы мен коды			
_____ (босаған көрсетілсін)	Жөнелтуші (жүкті ағызған ұйымның толық атауы)		
Цистерна № _____	Цистернадан ағызылған жүктің атауы және коды		
_____			
(жүкті ағызған ұйымның толық			
_____			

_____ (ағызып алды атауы)	Цистерна толық ағызылды, қазандықтың ішкі және сыртқы беттері жүк қалдықтарынан, кірден (шламнан) және мұздан толық тазаланды	
Жөнелту жүкқұжатын толтыру датасы _____	Жүк алушының мөрі немесе мөрқалыбы	Жүкті алушы Лауазымы _____
Жүкті алушы _____ (лауазымы _____)		Қолы _____
_____ және қолы анық болуы керек)		_____ күні _____ айы 20__ ж.
Жүк алушының мөрқалыбы	Бос цистернаны жөнелту станциясындағы тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалыбы	

Жөнелту жүкқұжаты баспа машинкасымен, мөрқалыппен немесе сиямен толтырылады.

Өшірілген, ластанған, түзетілген, сондай-ақ қарындашпен толтырылған жөнелту жүкқұжаты қабылданбайды

Құю пунктінде байқалған цистернаның толық ағызылмағаны туралы актің жасалғаны туралы белгі

20__ ж. _____ күні ____ айы _____ т.ж. станциясында цистерна құюға келді

Актің жасалғанын куәландырушы қолдар:

Тасымалдаушы өкілі _____

Жүк жөнелтушінің немесе |станциядағы |

Жуу-булау пунктiнiң |тасымалдаушының |

өкілі _____ |мөрқалыбы |

Ашық түсті мұнай өнімдерінің тізбесі

Алкилат, алкилбензин, асидол, асидолмылонафт, тұрақты газды бензин, өндірістік мақсаттарға арналған бензин, моторлық бензин, этилді бензин, газойль, вакуумдық дистиллят, керосин, табиғи газ конденсаты, минераль және мұнай майлары, брайсток (П-28 прокат стандартына арналған май), вапор (цилиндрлі май 52), велосит (жоғары жылдамдықтағы механизмдерге арналған май), вискозин (цилиндрлі май 24), майлар (авиациялық, автомобильдік, автотракторлық, вазелиндік, ұршықты, висцинді, дизельді, гипойдті берілістерге, пресстерге және прокатты стандартға арналған, солидол әзірлеуге арналған, индустриальдық, кабельдік, компрессорлық, конденсаторлық, машиналық, моторлық, осьтік, рефрижераторлық, сепараторлық, кемелік, трансмиссиялық, трансформаторлық, турбиналық, турбогенераторлық, турборедукторлық, цилиндрлік, тігін машинасына арналған), нафтил, парафин, петролатун, дизель отыны, Т-1, ТС-1 және ТС-2 отыны, уайт-спирит, керосин-газойлдық фракция, гександы фракция, петролейнді эфир.

ГУ-27сп нысаны

--	--	--	--

Жөнелту Жүкқұжатының Түбіртегі АА 00000*	Жөнелту Жүкқұжаты АА 00000*		
Үймеленіп тасымалданатын цементке, әкке және басқа материалдарға арналған бос цистернаны, хоппер-цементтасығыштарды, минерал тасығыштарды, астық тасығыштарды, апатит тасығыштарды, шекемтас тасығыштарды, суық илемделген болатты тасымалдауға арналған	Үймеленіп тасымалданатын цементке, әкке және басқа материалдарға арналған бос цистернаны, хоппер-цементтасығыштарды, минерал тасығыштарды, астық тасығыштарды, апатит тасығыштарды, шекемтас тасығыштарды, суық илемделген болатты тасымалдауға арналған платформаларды, қағаз таситын жабық вагондарды, жеңіл автомобильдерді таситын жабық вагондарды, жеңіл автомобильдерді таситын екі ярусты платформаларды, тұтас металды жүк вагондарын (ЦМГВ), транспортерлерді, үсті ашық вагондарды, платформаларды және жабық вагондарды тасымалдауға арналған		
платформаларды, қағаз таситын жабық вагондарды, жеңіл автомобильдерді таситын жабық		Вагон нөмірі	Вагон түрі
вагондарды, жеңіл автомобильдерді таситын екі ярусты платформаларды, тұтас металды жүк вагондарын (ЦМГВ), транспортерлерді, үсті ашық вагондарды, платформаларды және жабық вагондарды тасымалдауға арналған			
Жөнелту жүкқұжатын толтыру датасы _____	Бос вагонды жөнелту станциясы		
Вагон №	Бос вагонды тағайындау станциясы		
Вагон түрі	Жөнелтуші (жүкті түсірген ұйымның толық атауы)		
_____ түсірілді (жүкті түсірген ұйымның толық атауы _____)	20__ж__келген және түсірілген жүктің атауы және коды		
Вагон түсірілгеннен кейін ____ (қандай жүктердің қалдықтарынан, бекіту реквизиттерінен, қоқыстар және т.б тазартылды)	Вагон толық түсірілді, ішкі және сыртқы беттері жүк қалдықтарынан толық тазаланды. Тиеу-түсіру люктері жабық. Түсіру құрылғылары қалыпты жұмыс істейді		
_____ қалдықтардан тазартылды			
Жүкті алушы _____ (лауазымы			
_____ және қолы анық болуы керек)	Жүк алушының мөрі немесе мөрқалыбы	Жүкті алушы Лауазымы _____ Қолы _____ _____ күні _____ айы 20__ ж.	
Жүк алушының мөрқалыбы	Бос вагонды жөнелту станциясындағы тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалыбы		

Жөнелту жүкқұжаты баспа машинкасымен, мөрқалыппен немесе сиямен толтырылады.

Өшірілген, ластанған, түзетілген, сондай-ақ қарындашпен толтырылған жөнелту жүкқұжаты қабылданбайды

Жөнелту жүкқұжатының сырт жағы

(тиеу станциясында тасымалдаушының өкілімен толтырылады)

Цементке, әкке және үймеленіп тасымалданатын басқа материалдарға арналған бос вагон, хоппер-цементтасығыш, минаралтасығыш, астық тасығыш, апатиттасығыш, шекемтастасығыш, суық илемделген болатты тасымалдауға арналған платформа, қағазды тасымалдауға арналған жабық вагон, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған жабық вагон, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған екі ярусты платформа, тұтас металды жүк вагоны (ЦМГВ), транспортер, үсті ашық вагон, платформа және жабық вагон (керегін сызу керек).

20__ж. _____ айдың _____ күнінде _____ т.ж. _____ станциясына N _____ келді

Вагонды қарау кезінде анықталды:

_____

_____

_____

Вагонды түсіру және тазалау толықтығы (вагонды жүк қалдықтарының, қоқыстың, алынбаған реквизиттердің болуы), вагондағы трафареттік жазбалардың, тиеу және түсіру құрылғыларының жай-күйі, олардың көліктік жай-күйі және вагонның тиеуге жарамдылығы).

Вагон тазалау астында _____ сағат тұрды.

Тасымалдаушы өкілі _____

Жүк жөнелтуші өкілі _____

ГУ-27дт нысан

Жөнелту Жүкқұжатының Түбіртегі АГ	Жөнелту Жүкқұжаты АГ		
Тасымалдаушының реттеуші тапсырмасы бойынша жүретін, кара түсті мұнай өнімдері ағызылған бос үсті ашық вагонды немесе бос цистернаны тасымалдауға арналған	Тасымалдаушының реттеуші тапсырмасы бойынша жүретін, кара түсті мұнай өнімдері ағызылған бос үсті ашық бункерлік вагонды немесе бос цистернаны тасымалдауға арналған		
	Тасымалдаушы	Цистерна нөмірі (бункерлік үсті ашық вагон)	Цистернаны калибрлеу типі
Жүк алушының мөрқалыбы			
_____			

(ағызылған қара түсті мұнай	Бос цистернаны жөнелту станциясы	
өнімінің атауы мен коды	Жөнелтуші (жүкті ағызған ұйымның толық атауы)	
_____ босаған көрсетілсін)	Цистернадан ағызылған жүктің атауы және коды	
Цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) № _____	Цистерна толық ағызылды, қазандықтың ішкі және сыртқы беттері жүк қалдықтарынан, кірден (шламнан) және мұздан толық тазаланды	
_____ (жүкті ағызған немесе түсірген	Жүкті алушы агенттің Лауазымы _____ Қолы _____ _____ күні _____ айы 20__ _ж.	
_____ ағызып алды ұйымның толық атауы)		
Жөнелту жүкқұжатын толтыру датасы _____	Жүк алушының мөрі немесе мөрқалыбы	
Жүкті алушы _____ (лауазымы		
_____ және қолы анық болуы керек)	Бос цистернаны жөнелту станциясындағы тасымалдаушының күнтізбелік мөрқалыбы	

Жөнелту жүкқұжаты баспа машинкасымен, мөрқалыппен немесе сиямен толтырылады.

Өшірілген, ластанған, түзетілген, сондай-ақ қарындашпен толтырылған жөнелту жүкқұжаты қабылданбайды

Құю пунктінде байқалған цистернаның толық ағызылмағаны туралы актінің жасалғаны туралы белгі

20 __ ж. _____ күні __ айы _____ т.ж. станциясында цистерна құюға келді

Актінің жасалғанын куәландырушы қолдар:

Тасымалдаушы өкілі _____

Жүк жөнелтушінің немесең |станциядағы |

Жуу-булау пунктiнiң |тасымалдаушының |

өкілі _____ |мөрқалыбы |

Қара түсті мұнай өнімдерінің тізбесі

Автол, тұтқыр маркалы битумдар, сұйық маркалы битумдар, АзНИИ депрессаторы, деэмульгатор, (бейтараптандырылған қара түйіспе), лакойль, жұмсартқыш мазут, тура айдау мазуты, майлау мазуты, отын мазуты, флот мазуты, минеральды қара майлар, сланец майы, солярия майы, шикі мұнай, олифтер, ниогрин өндіруге арналған шикі мұнай, ауыр мұнай қалдықтары, сұйық ыстықмай, жартылай гудрон, шайыр, ауыр мұнай, пайдаланылған мұнай өнімдерінің қоспалары, соапсток, сульфифрезол, техникалық көміртегін өндіруге арналған мұнай шикізаты, мотор отыны, мұнай отыны

Жөнелту жүкқұжатының сырт жағы

(тиеу станциясында тасымалдаушының өкілімен толтырылады)

Цементке, әкке және үймеленіп тасымалданатын басқа материалдарға арналған бос цистерна, хоппер-цементтасығыш, минаралтасығыш, астық тасығыш, апатиттасығыш, шекемтастасығыш, суық илемделген болатты тасымалдауға арналған платформа, қағазды тасымалдауға арналған жабық вагон, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған жабық вагон, жеңіл автомобильдерді тасымалдауға арналған екі ярусты платформа, тұтас металды жүк вагоны, транспортер, үсті ашық вагон, платформа және жабық вагон (керегін сызу керек).

20__ ж. _____ айдың _____ күнінде _____ т.ж. _____ станциясына N _____ келді

Вагонды қарау кезінде анықталды:

Вагонды түсіру және тазалау толықтығы (вагонды жүк қалдықтарының, қоқыстың, алынбаған реквизиттердің болуы), вагондағы трафареттік жазбалардың, тиеу және түсіру құрылғыларының жай-күйі, олардың көліктік жай-күйі және вагонның тиеуге жарамдылығы).

Вагон тазалау астында _____ сағат тұрды.

Тасымалдаушы өкілі _____

Жүк жөнелтуші өкілі _____

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
46-қосымша

Вагондар мен контейнерлерге арналған бекіту-пломбылау құрылғыларына арналған техникалық талаптар

1. Бекіту-пломбылау құрылғылары (бұдан әрі - БПҚ) Жүктерді тасымалдау нұсқаулығына сәйкес пломбылауға жататын контейнерлерді және темір жол жүк вагондарын: жабдықтарын, цистерналарды, хопперлерді, рефрижераторларды және басқаларды бекітуге және пломбылауға арналған, тасымалданатын жүкке БПҚ-ның зақымдалуынсыз қол жеткізуге жол бермеуі және бекітілетін құрылғылар (есіктер, тиеу және түсіру люктері) арқылы тасымалданатын жүкке санкцияланбаған кіруден қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

2. БПҚ жүк вагондарының және контейнерлердің бекіту элементтерінің құрылымдарына сәйкес болуы тиіс.

3. БПҚ құрылымы қамтамасыз етуі тиіс:

1) БПҚ-ны және оның құрамдас элементтерін бір рет пайдалану;

2) көрінетін элементтердің ең болмаса біреуін бұзбай БПҚ ашу мүмкіндігінің болмауы;

3) ашу күші мыналардан кем болмайтын:

вагондар үшін (мамандандырылған темір жол цистерналары мен сұйытылған газдарды, қышқылдарды және басқа химиялық жүктерді тасымалдауға арналған цистерналар контейнерлерінен басқа) - 18 кН (1,8 тс);

мамандандырылған темір жол цистерналары мен сұйытылған газдарды, қышқылдарды және басқа химиялық жүктерді тасымалдауға арналған цистерналар

контейнерлері үшін - 3,5 кН (0,35 тс); контейнерлер үшін - 12 кН (1,2 тс);

4) қатты блоктау элементі бар БПҚ-ны (бұрандама үлгісіндегі) ажырау күші 30 кН артық болмайтын;

тұйықталу күші 70 Н (7 кгс) артық болмайтын;

6) мамандандырылған темір жол цистерналары мен сұйытылған газдарды, қышқылдарды және басқа химиялық жүктерді тасымалдауға арналған цистерналар контейнерлерінен мамандандырылған темір жол цистерналары мен сұйытылған газдарды, қышқылдарды және басқа химиялық жүктерді тасымалдауға арналған цистерналар контейнерлерінен жұмыс істейтін бөлшектері тавотпен, солидолмен немесе басқа майлағышпен майланған ұшқын шығармайтын құрал-сайманның көмегімен БПҚ-ны алу мүмкіндігі;

7) санкцияланбаған ашу жағдайларында барынша мол деңгейде әдеттегі құрал-сайманмен бұзуға жататын өзектік құрылымдардың БПҚ-ның металл элементтері бетінің қаттылығы, 40 HRC-тен кем емес;

8) темір жол вагондары жұмысының пайдалану жағдайларында және контейнерлермен тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезінде пайда болатын механикалық жүктемелердің (дүмпулер, соққылар, діріл) ықпалы жағдайында жұмысқа қабілеттілік;

9) ашқан жағдайда анық көзге көрінетін іздерсіз БПҚ-ны қайта пайдалану мүмкіндігінің болмауы;

10) көпшілік пайдалану құрал-саймандарымен: слесарлық қоларамен, тістеуіктермен, атауыздармен, бұрауышпен, сомын кілтімен, балғамен, шеге жұлғышпен, монтировкамен, сүйменмен, зілбалғамен зақымдаудың көзге көрінетін іздерінсіз БПҚ-ны ашу мүмкіндігінің болмауы;

11) вагонда немесе контейнерде тұйықталған жағдайдағы БПҚ-ның құрамдас бөліктерінің бірін тікелей жалған жасау мүмкіндігінің болмауы;

12) тұйықталған жағдайдағы БПҚ-ның күйін көзбен көріп немесе қолмен бақылау мүмкіндігі;

13) арнайы құрылғылармен: алынғыштармен, қысқаш-тістеуіктермен, арқанды кесуге арналған қайшылармен және т.с. алу мүмкіндігі;

14) қолмен немесе қарапайым құрал-саймандармен орнату мүмкіндігі;

15) осы Техникалық талаптардың 8-бөліміне сәйкес Жүктерді тасымалдау нұсқаулығымен көзделген ақпаратты жазу;

16) жазылатын ақпараттың айқындылығы және оның пайдалану кезеңінде сақталуы;

17) вагондар мен контейнерлердің бекіту құрылғыларының қосарланған тесіктерінде орналастыру және сенімді ұстап тұру;

18) санкцияланбаған ажырату және БПҚ-ны қайталап орнату мақсатында жылжымалы құрамға орнату алдында елеусіз, жойылатын немесе бүркемелеуге көнетін өзгерістерді әдейі енгізуден қорғау.

4. Тұйықталған күйде тұрған иілгіш бұғаттаушы элементі (арқан тектес) бар БПҚ-ға рұқсат етілетін жүктемелерді (кергіш және айналатын) қоса беру кезінде, пайдалану процесінде де, сынаулар кезінде де, иілгіш элементтің түрінің өзгертуі (ұзаруы) салдарынан БПҚ ілмегінің сомалық ұлғаюы және БПҚ бекітуші (бекітетін) элементінің орын мүмкін болатын орын ауыстыруы 20 мм-ден артық болмауы тиіс.

5. БПҚ-ның жаңа түрлерін мамандандырылған зертхананың өткізген сынауларының нәтижелері бойынша берілген қорытындысы болған жағдайда пайдалануға рұқсат етіледі.

6. Климаттық факторлардың ықпалы бөлігінде пайдалану шарттары бойынша БПҚ УХЛ 1 МемСТ 15150-69 орындалуында жасалуы тиіс. (Қоршаған ортаның температурасы минус 60 С-тан плюс 55 С-ге дейін, 25 С кезіндегі салыстырмалы ылғалдығы 100%).

7. Пайдалану шарттары бойынша БПҚ механикалық факторларының ықпалы бөлігінде жүк вагондарының рессорланған бөліктерінде және автокөлікпен тасымалданатын бұйымдарға бекітілген құрылғыларға ықпал ететін механикалық жүктемелерді көтеруі тиіс.

8. Пайдалану кезіндегі діріл әсерлерінің рұқсат етілетін параметрлері:

жиіліктер диапазоны, Гц	1-200
әсердің бағытындағы үдетудің амплитудалық мәндері, m/c^2 (g):	
тігінен	30 (3,0)
көлденең	30 (3,0)

9. Пайдалану кезіндегі дүркінді соғу ықпалдарының рұқсат етілетін параметрлері:

әсердің бағытындағы барынша мол үдету, m/c^2 (g)	
тігінен	150 (15)
көлденең	150 (15)

10. Пайдалану кезіндегі бір рет болатын соғу әсерінің рұқсат етілетін параметрлері:

әсердің көлденең бағытындағы барынша мол үдету m/c^2 (g)	30 (3,0)
әсердің бағытындағы соғылуды үдету әрекетінің ұзақтығы, мс	10-60

11. БПҚ-ның барынша аз мүмкін болатын габаритті мөлшерлері мен массасы болуы тиіс.

12. БПҚ-ның олармен жұмыс істеуі кезінде қолдарын жарақаттамайтын жайлы және қауіпсіз сыртқы нысандары болуы тиіс.

13. БПҚ-ның құрылымы бекітудің жайлылығын және рампадан, тұғырықтан, жиылмалы басқыштан, жерден және басқалардан қарап тексеруді, соның ішінде жүру жолындағы және коммерциялық қарап тексеру пункттерінде тұйықталған күйді тексеруді қамтамасыз етуі тиіс.

14. БПҚ-ны құрал-сайманның көмегімен тұйықтаған жағдайда, олардың сабындағы күш 150 Н (15 кгс) артық болуы тиіс.

15. БПҚ-ны алу үшін арнайы құрылғылардың тұтқасында дамытылуы қажетті күш 200 Н (20 кгс)-тен артық болмауы тиіс.

16. БПҚ-ға жазылатын ақпарат әдеттегі жарықтандыру жағдайларында және 50 лк-дан кем жасанды жарықтандыру жағдайларында 1 м қашықтықтан оңай оқылатындай болуы тиіс.

17. БПҚ жұмысқа қабілеттілігін және Техникалық талаптарды қанағаттандыруын олардың қойылған күнінен бастап 12 ай ішінде және жасаған күнінен бастап 24 ай ішінде сақтауы тиіс.

18. БПҚ-ның құрылымы адамдардың қауіпсіз жұмысын және жарылу-өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс. БПҚ-ны алу кезінде тасымалданатын жүктің жануын немесе жарылуын болғызбау үшін ұшқындардың пайда болуына жол берілмеуі тиіс.

19. БПҚ-ның әр түрін жүргізу құқығы ұлттық немесе Еуразиялық патенттік ведомствосының құжатымен расталуы тиіс (мәлімделген құрылымға басқа патент ұстаушылардың жоқ болуы).

20. БПҚ-ға осы Нұсқаулықпен белгіленген ақпарат жазылуы тиіс.

21. БПҚ-ға нөмір және мәтіндік ақпарат нысаны бойынша МемСТ-пен көзделген шрифтен ерекшеленетін шрифтпен жазылуы тиіс. Аталған шрифттің барлық параметрлері БПҚ-ға конструкторлық құжаттамада көрсетілуі тиіс.

22. БПҚ-ның бұзылмайтын элементіне осы Нұсқаулықпен қарастырылған ақпарат жазылуы тиіс. Осындай ақпарат БПҚ-ның құрамдас элементтеріне жазылуы мүмкін

ИНУ-49 нысаны

Шекаралық, кедендік, карантиндік-фитосанитариялық және өзге түрлі бақылау мен тексерулер жүргізуге арналған вагонды, контейнерді, автокөлікті, тракторды және басқа да өздігінен жүретін машиналарды ашу актісі

Станция _____ ж.

(акт толтырылатын станциясының атауы көрсетіледі) (Дата)

вагон/контейнер № _____ жөнелтім № _____

жүктің атауы _____

Жөнелту станциясы _____ / _____

— тағайындау станциясы _____ / _____

Вагоннан, контейнерден, автокөліктен, трактордан және басқа да өздігінен жүретін машиналардан шешілген БПҚ туралы мәлімет ¹					Бақылау мен тексерулерден кейін салынған БПҚ туралы мәлімет			
БПҚ салған тасымалдаушы	БПҚ салынған күн	БПҚ саны	БПҚ-ң бақылау белгілері	Жүк жөнелтушінің қысқаша атауы ²	БПҚ салған тасымалдаушы немесе елдің кедені	БПҚ салынған күн	БПҚ саны	БПҚ-ң бақылау белгілері

БПҚ-ң құны _____

Тасымалдаушының өкілі _____

Шекара органдарының өкілі _____

Кеден өкілі _____

немесе басқа органдардың өкілі³ _____ | _____

¹ Керек емесін сызып тастау керек

² Егер БПҚ тасымалдаушымен салынған болса ғана, толтырылады

³ Егер ол тиісті мемлекеттің ішкі заңдарымен көзделсе ғана қол қойылады

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына

Контейнерлерде, цистерналарда, жабық және мамандандырылған вагондарда бекіту-пломбылау құрылғыларынсыз, бірақ бұрауды міндетті түрде пайдаланып тасымалдауға рұқсат етілетін жүктердің тізбесі

Антрацит (бумадағы)	Қолданбайтын жай шикі сүйек (бумадағы)
Асбест (бумадағы)	Жүзім сабағы, шілік (тал шыбықтар)
Асбозурит (бумадағы)	р түрлі қауыз (бумадағы)
Кесек аспид (бумадағы)	Әр түрлі бор (бумадағы)
Асфальт (бумадағы)	Мұнайбитум
Базальт (бумадағы)	Резеңке, мүйіз қиындылары (бумадағы)
Қара металдардан жасалған бактар	Әр түрлі шырақ тұқылдары
Консервілерден босаған қаңылтыр банкалар (қораптар) (қолданыста болған)	Ағаш ұнтақтары (бумадағы)
Кабельді және сым арқандарды орауға арналған ағаш барабандар бөлшектенбеген және бөлшектелген Бентонит (бентонитті саз балшық) (бумадағы)	Асбест, асбошифер, шифер, орман және химия өнеркәсібінің қалдықтары
Береста (ақ қайың қабығы) (бумадағы)	Пегматит
Битум	Әр түрлі пек (бумадағы)
Битумен (битуминозды тас) (бумадағы)	Асфальт плиталар және плиткалар
Гипс, саз балшық, қыш, графит, кірпіш, шыны, фарфор, фаянс, шамот сынықтары (бумадағы)	Камышит, гипс, ағаш қалдықтарынан престелген, торфоқшаулағыш плиталар
Бокситтер	Жартылай гудрон
Жол төсемдеріне арналған, таскөмір, кен, торф брикеттері	Асбошифер, асфальт, ізбес, шамот ұнтағы (бумадағы)
Бөлшектелген және бөлшектенбеген түрдегі вагонеткалар	Магнетитті металлургиялық ұнтақ (бумадағы)
Вар (құрғақ ағаш шайыр) (бумадағы)	Бастырылған жүгері собықтары (бумадағы)
Тері илейтін сықпалар (күнжаралар) (бумадағы)	Мойындық шаң (кен) (бумадағы)
Гажа (гипсті мергель) (бумадағы) Әр түрлі саз балшық (бумадағы) Күкіртқышқылды кесек алюминий тотығы (бумадағы)	Ұлутас, теңіз және өзен ұлу қабыршағы (құрылыс) (бумадағы)
Кесек графит (бумадағы)	Әр түрлі кен (мышьяктан басқа)
Ванналарға арналған минералды балшық	Ақ күйе
Гудрон	Қант қызылшасы
Қоза (қауашақтағы мақта)	Кесек слюда
Диатомит (инфузорлы топырақ) (бумадағы)	Ағаш шайыры, таскөмірлі, мұнай, тақта тастық
Күйдірілген және шикі металлургиялық доломит	Сабан
Диірменнің тастары	Ағаш жоңқа (бумадағы)
Бояғыштан басқа топырақ (бумадағы)	Шым тезек және шым тезек өнімі (бумадағы)
Әр түрлі күл (бумадағы)	Сынған графитті тигельдер
Әр түрлі ізбес (бумадағы)	Құрақ
Әр түрлі қабыршақ	Шүберек (ескі-құсқы)
Асбест, асбоцемент, асфальт (тольден басқа), бетон, цемент-бетон, темірбетон, табиғи және жасанды тастан жасалған, цемент бұйымдар	Тюбингтер
Әр түрлі тас (бумадағы)	Тас, сүйек, ағаш көмір (бумадағы)
Қамыс	Мата тоқымаларынан басқа ескі-құсқы
Болат кессондар	Флюостер
Ұсақталған және ұнтақталған кірпіш (бумадағы)	Шквар (шыны өндірісінің қалдықтары)
Цемент клинкер (бумадағы)	Әр түрлі шлам (бумадағы)
	Қағаздан жасалған ескі шпулькалар (бумадағы)
	Штыб

Жел тартқыштар

Кен концентраттары (вольфрамнан, қалайыдан, сирек металдардан, қорғасыннан, цинктен, шеелиттен басқасы)

Әр түрлі қабық (бумадағы)

Кесек табиғи корунд

Ағаш қалқандар (нан және көкөніс қалқандары мен малды тасымалдауға арналған торлар), қамыстан жасалған
Этернит (асбоцементті плиталар мен плиткалар)

Ашық жылжымалы құрамда тасымалдауға рұқсат етілетін орман жүктері мен ағаштардан басқа жүктер

Ескерту: Вагондардың және контейнерлердің екі ағаш жапсырмасы ұзындығы 250-260 мм, вагондарға, ірі тоннажды контейнерлер үшін диаметрі 6 мм және орташа тоннажды контейнерлер үшін 4 мм күйдірілген сымнан жасалған бұраулармен бекітіледі.

Бұрамаға арналған сым есік жапсырмасы мен вагон тірегінің құлақшасы қапсырылатындай болып өткізілуі тиіс, содан кейін сымның екі ұшы сымның бойымен есік жапсырмасына қарай тиістіре жылжитын металл тәпіге кіргізіледі, содан кейін бұрау жүргізіледі.

Трос бұруларын салу тәртібі БПҚ салу тәртібіне ұқсас болады.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
49-қосымша

Кірме жолды тексеру актісі

_____ жол бөлімшесінің _____ станциясы _____ жылы ____ айы ____ күні.

Комиссия мына құрамда: _____

—

_____

_____

Кірме жолдар жөніндегі маман (инженер) _____

Комиссия төрағасы

Станция бастығы _____

—

Тармақ иеленушінің немесе Контрагенттің өкілі

_____

—

темір жол кірме жолына тексеруді жүргізді

_____

—

(толық атауы)

вагондарды беру-әкетуге шарт жасасу үшін, БТС әзірлеу, РНО жүргізу немесе маневрлік операцияларға уақытты есептеу үшін (қажетін белгілеңіз).

Комиссия мынаны белгіледі:

	Тексеру нәтижесі
1. Тармақ иеленушінің немесе Контрагенттің атауы	
2. Тармақ иеленушінің немесе Контрагенттің заңды және почталық мекен-жайы	
3. Банк деректемелері	
4. Кірме жолдың жанасу орны, жанасу бағыттарының нөмірі, қай жолға жанасады	
5. Кірме жолдың жалпы ұзақтығы (м), соның ішінде ҰТК теңгерімінде (м)	
6. Жолдың сипаттамасы мен техникалық жай-күйі (рельстер, шпалдар, балласт, жасанды құрылыстар)	
7. Вагондарды беру орны: кірме жолға тапсыру және кірме жолдан әкету үшін	
8. Кірме жолға қызмет көрсету кімнің локомотивімен жүргізіледі	
9. Вагондарды беру және қайтару тәртібі (тәсілдері)	
10. Кірме жолға келіп түсетін және кірме жолдан жөнелтілетін жүктердің атауы	
11. Тиеу, түсіру орындары және олардың сыйымдылығы (төгуге, құюға арналған тікқұбырлар саны)	
12. Кірме жолға бір мезгілде тапсырылатын вагондардың саны	
13. ҰТК-сына вагондарды беру туралы хабарлама беру тәртібі (кім береді, кімге, телефондар нөмірлері).	
14. Тасымалдаушының вагондарды әкетуге дайындығы туралы хабарламасын беру тәртібі (кім береді, қабылдайды, телефондар нөмірлері)	
15. Кірме жолда техникалық құралдардың бар болуы: а) жылыжайлар және олардың сыйымдылығы б) вагон таразылары және олардың жүк көтергіштігі в) маневрлік құралдар (с.і. жұмыс паркінде) г) тиеу-түсіру тетіктері (техникалық сипаттамалар) д) басқа техникалық құралдар	
16. Негізгі иеленушінің жолына жанасатын басқа ұйымдардың кірме жолдарының тізбесі (атауы, ұзақтығы)	
17. Екі жаққа вагондар беру және әкету үшін алым өндіру үшін қашықтық (км)	
18. Кірме жолға берілетін вагондардың орташа тәуліктік саны	
19. Вагондарды беру-әкету үшін шарттар әзірлеу үшін қажетті басқа деректер	
20. Вагондардың кірме жолда болу уақытын қысқарту жөніндегі комиссияның ұсыныстары	

Станция бастығы _____

—
Комиссия мүшелері: _____

—
Кірме жолдар жөніндегі инспектор: _____

Тармақ иесінің немесе контрагенттің өкілдері _____

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және

Ашық платформалар мен алаңшаларда сақталуына жол берілетін ЖҮКТЕРДІҢ ТІЗБЕСІ

Асфальт	Болат, шойын құймасы
Бактар және ағаш пен болат бөшекелер	Қайықтар
Қара металдардан жасалған бандаждар	Локомотивдер
Кабель мен арқандарға арналған барабандар	Қара металдар сынықтары
Арақ, сыра қойыртпағы	Антрацендік, қарамайлық, пихта майы
Қатты мұнай битумы (БН-1У, БН-У маркалары)	Құрылыс және жөндеу ағаш материалдары (құнды ағаш түрлерінен басқа)
Битуммен (битуминоздық тас)	Өндірістік жабдықтарға арналған машиналар
Гипстік, саздық, қыштық, графиттік, кірпіштік, шыны, фарфорлық, фаянстық, шамоттық сынықтар	Ауылшаруашылық машиналар
Қара металдардан жасалған сом темірлер	Саз муфельдері
Бөтелкелер, үлкен шынылар (баллондар)	Тері үзімдері
Біліктер және егеп үшкірленбеген кішкене біліктер	Қара металдардан жасалған тоғындар
Қайнатылған қара май	Шырақ тұқылдары
Пештің сынықтары (металлургиялық зауыттардың қалдықтары)	Озокерит
Саз	Қабыршақ
Қиыршық тас	Ауылшаруашылық құралдары
Кесектегі графит	Металл осьтер
Гудрон	Қара металдар қалдықтары
Қарамай	Ыдыстағы тас көмірлік пек
Отын	Бағыттағыш бұрмасы
Сергітетін сұйықтық (шайырлы зат)	Жұқа керамикаға арналған кварц құмынан басқа, түрлі құм
Топырақ (бояулықтан басқа)	Пирогранит
Түрлі күйік заттар	Қара металдардан жасалған тұғыр
Табиғи және жасанды тастан, цементтен жасалатын асбоцемент, асфальт, бетон, бетонцемент, темірбетон, құрылыс заттары	Саздан жасалатын ыдыс
Түрлі изразецтер (кафель), майоликтіктерден басқа	Шойын жылу радиаторлары
Барабандағы (орамдағы) байланыс және күш кабельдері	Шіліктал (тал бұтақтары)
Түрлі тас	Ұлутас

Болат арқандар	Теңіз және өзен ұлу қабыршағы (құрылыс)
Канифоль	Рельстер
Болат илек	Түрлі рудалар (мышьяковистіктен басқа)
Егіншілік жол катоктары	Тығыздалған пішен және сабан
Болат кессондар	Қара металдардан жасалатын орындықтар
Кир (тау балауызы)	Скипидар
Глазурь жағылған, кәдімгі саз, силикаттық, қуыс денелі, қырналған, шлак кірпіші	Рельстік бекітпелер
Цементтік клинкер	Жанғыш тақтастар
Кокс және коксик	Ыдыстағы газ, ағаш, таскөмірлік шайырлары
Ағаш, металл дөңгелектер	Тасымалдау құралдары
Шойын тежегіш қалыптар	Динамдық, де-капира және автоболаттан басқа, түрлі болат
Темір, мыс, күкірт колчеданы	Түрлі станоктар
Шахталық сақиналар	Шым тезек
Рудалық концентраттар (апатиттік, вольфрамдық, нефелиндік, калайы, сирек металдар, қорғасындық, мырыш шеелиттіктерден басқа)	Түсті металдрдан жасалатын құбырлардан басқа, түрлі құбырлар
Креозот	Шойын тубингілер
Крецтар	Ағаш, тас көмірі
Криолит	Флотациялық құйрықтар
Тұяқтар	Церезит
Ағаш қабығы	Ағаштан, қара металдардан жасалатын күбілер
Қрандарға арналған корпустар	Шатыр черепицасы
Кемелер корпустары	Істегі емес қара шойын
Істегі емес қарапайым сүйек	Шеллак
Бу қазандары	Қара металдардан жасалатын шиналар
Дөңгелек, кесілген және бекіту ағаштары	Шыны шквар (шыныны өңдеу қалдықтары)
	Шлак
	Көмірлік шлам
	Шпалдар
	Шағыл
	Ағаш, шыбықтан және қамыстан жасалатын қалқандар
	Ағаш жәшіктер
	Зәкір

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды

Жүктерді сақтау мерзімдері (уақыты)

6 сағат

Жаңа сүт, мұз.

Кесілген тірі гүлдер.

12 сағат

Капустадан, картоптан және қызылшадан басқа көкөністер.

Кесілген өсімдіктер.

Жаңа піскен жемістер мен жидектер.

Аралар.

Ет және ет өнімдері, жаңа сүттен басқа сүт өнімдері, мал мен құстар, ашытқы.

Бір тәулік

Қаптамада тұтынуға дайын бекіре, албырт және балықтардың басқа түрлерінің уылдырығы.

Азық-түліктік картоп, асханалық қызылша және жаңа қырыққабат.

Ыдыстағы бақша өнімдері.

Малдардың майы.

Алкогольсыз сусындар, минералды сулар.

Шараптық спирт.

Нан-тоқаш өнімдері.

Өңделмеген былғары, тері және аң терісі.

Ыдыстағы бейорганикалық және органикалық химия өнімдері.

Екі тәулік

Тоңазытқыш вагондарда, тоңазытқыш контейнерде келген барлық тез бұзылатын жүктер.

Тұздалған, тұздықталған, консервіленген көкөністер, саңырауқұлақтар, жемістер мен жидектер.

Кесілгендерден басқа тірі өсімдіктер.

Тағамдық жұмыртқалар.

Консервілер мен шырындар.

Осы тармақта аты аталмаған жабық вагондарда немесе әмбебап контейнерлерде келген тез бұзылатын жүктер.

Үш тәулік

Қаптамадағы минералдық тыңайтқыштар.

Тоқылған жиһаздан басқа, қамыстан, шиеннен, шелқабықшадан, шыбықтардан, сабаннан және соған ұқсаған материалдардан жасалған өнімдер.

Пакеттелген түрдегі ескі-құсқы.

Брикеттердегі басылған сүрек жаңқалары.

Бес тәулік

Осы тармақта аты аталмаған тез бұзылатын және үй заттарынан бөлек басқа жүктер.

Отыз тәулік

Үй заттары.

Құжатсыз жүктер үшін мынадай шектік сақталу мерзімдері белгіленеді:

12 сағат - осы тармаққа сәйкес олардың сақталу мерзіміне 6 сағат белгіленген жүктер;

бір тәулік - осы тармаққа сәйкес олардың сақталу мерзіміне 12 сағат белгіленген жүктер;

бір тәулікке арттырылған - осы тармаққа сәйкес олардың сақталу мерзіміне бір және екі тәулік белгіленген жүктер;

5 тәулікке арттырылған - осы тармаққа сәйкес олардың сақталу мерзіміне үш және бес тәулік белгіленген жүктер.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
52-қосымша

Оларды түсіргеннен кейін жабық вагондарды жуу жүргізілетін жүктердің тізбесі

Кесек және ұсақталған алебастр (гипс)

Аргиллит

Асбест

Барит (ауыр шпат)

Минералды мақта

Көкөніс сығындылары

Гажа (гипсті мергель)

Гипс

Түрлі саз балшық

Алюминий тотығы

Доломит

Графит

Ванналарға арналған минералды балшықтар
Жемдік ашытқы (гидролизді сульфатты)
Картофельді және қызылшалы жом
Әр түрлі күл
Әр түрлі әк
Әр түрлі қабыршақ
Каолин
Асбесті картон
Әр түрлі кірпіш
Әр түрлі коагулянттар
Әр түрлі құрама жемдер
Апатитті концентрат
Нефелинді концентрат
Құрғақ бояулар мен бояғыш заттар
Әр түрлі жармалар (тұтынушы бумасының зақымдалуы болғанда)
Әр түрлі бор
Мертельдер
Ағаш көгерішінен жасалған витаминді ұн
Доломитті ұн
Әр түрлі жемдік ұн
Қылқанды-витаминді ұн
Түсті металдар ұнтағы
Әр түрлі қалдықтар
Пегматит
Асфальтті ұнтақ
Әк ұнтағы
Магнезитті металлургиялық ұнтақ
Шамотты ұнтақ
Әр түрлі ұнтақ
Аммиакты селитра
Сигареттер (папиростар) (тұтынушы бумасының зақымдалуы болғанда)
Асқа салатын және техникалық тұз
Ұнтақ тәрізді жуғыш құралдар
Техникалық және құрылыс шынысы (сынған жағдайда)
Түсті металдардың және олардың қоспаларының жоңқасы
Қауіптілерінен басқа әр түрлі сульфаттар
Темекі мен махорка шикізаты
Әр түрлі темекі (жапырақтар мен түбірлердегі, иіскейтін, өңделген)
Ұнтақталған және кесек талық (талыкті тас)

Әр түрлі шыны ыдыс (сынған жағдайда)
 Торф және торф өнімдері
 Органикалық және кешенді тыңайтқыштар
 Химиялық және минералды тыңайтқыштар
 Кептірілген еттен жасалған фарш (қаптарда)
 Ферроқорытпалар
 Әр түрлі цемент
 Кесек қышқақ
 Жемдік шрот

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
 53-қосымша

ГУ-22 нысаны

ГУ-22 үлгілі коммерциялық акт

Мөрқалыптар мен тіркеу туралы белгілерге арналған орын
--

--	--	--	--

коммерциялық акт №				Актіге қоса берілген:			
				1. бекіту-пломбалау құрылғылары (БПҚ)			
жасалған	"		" ж.	а) тасымалдаушы			шт.шт.шт
				б) жөнелтуші			
Ст.				в) кеден			.
(станция мөрқалыбы)							
ст. актісіне толықтыру			темір жол	2. акт көшірмесі			
№	"	"	ж.	3. вагонның, контейнердің техникалық жайы туралы акт			
(не туралы)				4. іздестіріп хат алмасу			
					параққа		
				5. Вагон парағы ст.			
				6. БПҚ және басқа құжаттар			
				№ актіге қоса берілген			б-ша
				жөнелту №			

жөнелтуге	б - ш а жылдамдық	жүккүжат/баг. түбіртек	№	"	"	ж.	
Жөнелту Ст. Тағайындау Ст. Жөнелтуші Алушы							теміржол теміржол

А бөлімі. вагон (контейнер), БПҚ жайындағы мәлімет, жүккүжаттағы белгілер

Вагон (контейнер) №	күшімен		, келген	ж.	
с п. (ваг.) №	сүйемелдеуімен				
БПҚ саны				дана, салынған:	
БПҚ орнатылған жерлер	БПҚ кімдікі (т.ж., жөнелтуші, кеден)	Тасымалдаушының қысқаша атауы	БПҚ түрі	Бақылау белгілері	
а) бір жағынан					
б) екінші жағынан					
в) цистерна люгінде					
Одан басқа арнайы жылжымалы құрамда БПҚ болды (қашан, кімдікі, нөмірлері қандай)					
БПҚ-да ашу немесе бүліну іздері болды ма					
Вагонның техникалық жай-күйі					
№ техникалық акт не туралы жасалған				ж.	
Жүккүжатта ыдыстың немесе жүктің жай-күйі туралы жөнелтушінің белгісі бар					
Жарияланған құндылық			тенге	тиын	
Жүк құралдарымен тиелді			Тиеу кезінде жүк массасы анықталды		
(кіммен және қандай тәсілмен)					
Тексеру нәтижелері					
Маркасы	Орын саны	Орама түрі	Жүк атауы	Жалпы масса, кг	Стандарт орама кезіндегі бір орынның массасы
		Б бөлімі. Құжаттар бойынша бар:			
		В бөлімі. Іс жүзінде болды:			

		Оның ішінде бұзылғаны:			
Г бөлімі. Жүктің зақымдануын сипаттау <1>					
Д бөлімі. Жетіспеу немесе артық болу санын көрсете отырып, жүкті сипаттау					

Қол қою: Станция бастығы.	Жүк ауданының бастығы, Пакгауз меңгерушісі, контейнерлік алаңша меңгерушісі, сұрыптау платформасының меңгерушісі, аға қабылдаушы-тапсырушы <2>
Қабылдаушы - тапсырушы	Жұқалушы

Е бөлімі. Сараптау қорытындысы	

Ж бөлімі. Жолшыбай станцияның актісімен бірге келген жүктің жай-күйі туралы тағайындау станциясының белгісі	

Қолдар: станция бастығы.	Жүк ауданының бастығы, Пакгауз меңгерушісі, контейнерлік алаңша меңгерушісі, сұрыптау платформасының меңгерушісі, аға қабылдаушы-тапсырушы <2>	Қабылдаушы-тапсырушы
Настоящий акт препровождается		
"	"	ж. №
		станция бастығы.
		(штемпель, қолы)

<1> Бүліну сипатын және оның шығуын көрсету, яғни іздер жаңа ма әлде ескі ме, бүлінген (суланған) жерлер қайда болды, бос жер болды ма және оның көлемі қандай, осы бос немесе бүлінген жерде жүктің қандай саны және салмағы сиюшы еді. Бос және бүлінген жер болмаған жағдайда "Бүлінген және бос жер жоқ" деп көрсету керек.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды

ВУ-25к нысаны

Контейнердің бұзылуы

№ ____ АКТІСІ

_____ станцияда толтырылды

Атауы

Тасымалдаушы _____

Атауы

Толтыру күні ____ ж. " " _____ сағ. ____ мин.

контейнер нөмірі (ірі тонндықтарға - әріп индекспен)

Иесі _____

мемлекеттің атауы

Жасалған күні (ай, жыл)

Соңғы жоспарланған жөндеуді жасаған кәсіпорынның

атауы, күні мен түрі _____

Бұзылудың себебі _____

жүктердің бекіту және тиеудің техникалық шараларын бұзу

бұзылған

станцияда, кірме жолында, аралықта, жүк ауласында және т.б.

бұзылудың кінәсі _____

кәсіпорынның атауы

1. Контейнердің ақаулықтар тізімі	Ақаулық бөлшектердің, детальдың саны	Ақаулық бөлшектердің детальдың бағасы (теңге)	Сомасы
Жиыны:			

Ақаулықты өтеу бағасы _____

Контейнер ақаулығының жалпы сомасы _____

2. Вагон _____ жатады:

жөндеудің түрі немесе инвентарьдан алып тастау

— Тасымалдаушының қолдары _____

— Лауазымы, а., т., ж.

М.О.

Контейнер _____ жөндеуге _____ тапсырылады

жөндеудің түрі кәсіпорының атауы

_____ ж. " _____ "

күні

— ¹ Контейнердің шығып кету, соғысу, бұзылу осы контейнерді тасымалдаған жылжымалы құрамның апаты кезінде қол қойылады

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
55-қосымша

ГУ-7а нысаны

Құю пунктте немесе жуу-булау станцияда анықталған цистернадағы (бункерлік үсті ашық вагон) құймалдың жетпеуі туралы акт

Цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) _____ осы акт толтырылады

№ _____ құйылуға _____ станцияға келді.

тжк. _____ уақыты _____

айы _____ ж. жеткізу жүк қағазы бойынша

_____ сериясы

№ _____ станциядан

_____ тжк. құйылмадан _____

(жүк атауын көрсету)

Цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) мөлшерлік түрі _____

Цистернаны (бункерлік үсті ашық вагонды) тексерген кезде толық емес

құйманың нәтижесінде жүктің қалдығы өлшеу бойынша _____

(жазбаша жазу)

сантиметр құрады, ол мөлшерлеу кестесі бойынша _____

литрге тең екендігі белгіленді

Тасымалдаушы _____

Лауазымы, а.,т.,ж.

Цистерна қараушы _____

Төрт данада толтырылады, оның ішінде 1-ші, 2-ші, 3-ші

даналары актінің артқы жағында толтырылып жүк құжаттамасымен бірге жол құйылмасының жүк және коммерциялық жұмыстарына жіберіледі, цистернаға құйылманың жетпеуін жібергендерге (бункерлік үсті ашық вагонға) жүк алушыға айып салынуы болып табылады;

4-ші дана құю пункттің бастығына немесе жуу-булау станциясының бастығына жолданады цистернадан (бункерлік үсті ашық вагоннан) алынған жүк қалдығының материалдық есебі негізі болып табылады.

ГУ-7а нысаны (арғы беті)

Осы актіде көрсетілген N _____ цистерна (бункерлік үсті ашық вагон) құймада және қалдықтардан тазалауда _____

_____ тұрған

(тұрған сағатын жазбаша көрсету)

Қолдары: Құю пункттің немесе жуу-булау станциясының бастығы

_____

Бригадир _____

Кұю пункттің немесе жуу-булау станциясының мөрі немесе мөрқалыбы

¹ Булауға және жууға арналған уақытын ескермей-ақ құйылмаған қалдықтарды жоюға кеткен уақыт тұруына есептеледі.

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
56-қосымша

ГУ-104 нысаны

САРАПТАМА АКТІСІ

_____ станция _____ тасымалдаушы күні " ____ " _____ ж.

Осы акт _____ жылғы " ____ " _____ N _____ сенімхат негізінде әрекет

ететін _____ толтырылды.

_____ жылғы "___" _____ N _____ өтініші бойынша сараптама жүргізілді мына өкілдіктердің қатысуымен

Ұйым	Лауазымы	Тегі, аты-жөні

1. Сараптаманың объектісі

Жөнелту нөмірі	вагон немесе контейнердің нөмірі	Тасымалдаушы	Жөнелту күні	Келу күні

а) жүктің атауы (марка, сорт) _____

_____

_____

_____

б) алған жүктің саны мен салмағы _____

_____

_____

в) сараптамаға ұсынылған жүктің саны _____

2. Сараптаманың мақсаты _____

_____

_____

3. Жүк алушының атауы және оның мекен-жайы _____

_____

_____

4. Жүк жөнелтушінің атауы және оның мекен-жайы _____

_____

_____

5. Шоттар, фактуралар, жүк қағаздар, жеткізушінің ерекшелігі

_____

_____

6. Жүктің орналасқан жері, сақтау шарты және сараптаушыға жүктің сынылған түрі _____

_____

_____

7. Жүктің бекіту және тиеудің МемСТ және ТШ-ға сәйкестігі

---

8. Қорапшалардың, таңбалардың сәйкестігі, сондай-ақ жүктің сыртқы қорапшасын бекіту және тиеудің МемСТ және ТШ-ға сәйкестігі

---

9. Сараптаушы тексерген жүктің саны _____

10. Ұсынылған жүк партияны тексерген кезде _____

анықталды

11. Бағалау мөлшері _____

12. Қалпына келтіру бағасы _____

13. Сараптаушыға тараптармен қойылатын қосымша сұрақтар

14. Үлгілерді таңдап алу: алған күні, МемСТ N, Техникалық Шарт, осыларға сәйкес үлгі ретінде алынған немесе лабораторлық талдау үшін алынған сынақ алынды, жүк саны, _____

15. Лабораторлық талдаудың қорытындысы _____

16. Актіге қосылатын құжаттар _____

ҚОРЫТЫНДЫ

Талдаумен осы актінің 10-ші баптың деректері негізінде және тексеру нәтижесінде жүктің (бұзылған, бөлінген) себептері

_____

_____

_____

_____

_____ болып табылады.

Сараптаушы _____ Тасымалдаушы _____

(Лауазымы, а.,т.,ж.) (Лауазымы, а.,т.,ж.)

Сараптамаға қатысқан тұлғалар _____

(Лауазымы, а.,т.,ж.)

Жүк алушы _____

(Лауазымы, а.,т.,ж.)

Жүк тасымалдаумен байланысты тасымалдау үдерісін, операцияларды жүзеге асыру, құжаттарды ресімдеу және актілерді жасау, арнайы зерттеулер мен сараптамалар жүргізуді жоспарлаудың технологиясы мен қағидаларына
57-қосымша

ГУ-45 нысаны

_____ ст.

Қабылдап-тапсырушының жадынамасы № _____

тиеуге

вагондарды беруге -----

түсіруге

Клиенттің атауы _____ Берілетін жері _____

Вагондардың №№	Берілетін күні мен сағаты	Тиеуді немесе түсіруді аяқтау күні мен сағаты	Вагондарды алу күні мен сағаты	Ескерту

Вагондарды беру және алу тізімдемесі № _____

_____ километрге

бойынша

шарт ---- берілген _____ тармаққа

сыз

_____ км-дің екі жағына да беру арақашықтығы. Беру _____

_____ локомотивімен жүргізілді

(клиенттің, тасымалдаушының)

Вагондардың №№	Жүктің атауы	Күні, ай, сағаты мен минуты			Тұрып қалу		
		вагондарды тиеуге немесе түсіруге беру	тиеуді немесе түсіруді аяқтау туралы өтінішті беру	вагонды алу	жалпы	норма бойынша	нормадан артық
1	2	3	4	5	6	7	8

кестенің жалғасы

Маневрлік жұмыс уақыты (сағат, минут)	Алымдар алынды			Ескерту
	вагондарды беру үшін	вагондардың тұрып қалғаны үшін	маневрлік жұмыстар үшін	
9	10	11	12	13